

Հայկական գիտահետազոտական հանգույց
Armenian Research & Academic Repository

Մույն աշխատանքն արտոնագրված է «Ստեղծագործական համայնքներ
ոչ առևտրային իրավասություն 3.0» արտոնագրով

This work is licensed under a **Creative Commons Attribution-NonCommercial
3.0 Unported** (CC BY-NC 3.0) license.

Դու կարող ես.

պատճենել և տարածել նյութը ցանկացած ձևաչափով կամ կրիչով
ձևափոխել կամ օգտագործել առկա նյութը ստեղծելու համար նորը

You are free to:

Share — copy and redistribute the material in any medium or format

Adapt — remix, transform, and build upon the material

260

203 ԱՂ

ԷՕԺԷՆ ՍԻԻ

ԷՍՐԱՐԸ ՓԱՐԻՍ

ԼԻՍԱՆԸ ՖՐԱՆՍԵՎՈՏԷՆ ԼԻՍԱՆԸ ԹԻԻՐԳԻՅԷ

ՎԱՐԱՊԵՏ Յ. ՓԱՆՈՍԵԱՆ

ԹԷՐՃԷՄԷ ԻՅԼԵՄԵՇ ՏԻՐ

ՊԷՇԻՆՃԻ ՃԻԼՏ

ՍԵՐԵՖ ՆԵՂՐԵՅԷ ՏԵԼԵՂԷ ԸՆԴՈՒՄ ԲԵՂ -- ՆԷՂ
ԷՆԵՂԷ ՆԷՂ

ՄԱՆՁՈՒՄԷՅԻ ԷՖՐԵՍԻ ՔԱՊԻՍԵԼՄԻՆՏԷ

ԻՍՔԱՆՊՈՒՏԱ ԳՈՒԱԹԱՏԱ 41 ՆԻՒՄԷՐՈՒՆ ԻՔՍԻ ԻՍՆԸՆՏԱ

-1883-

2004

ԷՍՐԱՐԸ ՓԱՐԻՍ

ՊԻՐԻՆՃԻ ՖԱՍԼ

ՍԷՍԻԼԻ

Հիքեայեմիդի օգուեան զամլարա, մատամ Սէրաֆէն
իլէ մատամ Բիրլէ միեանհոնտէ կիւղերան խոն միւրեա-
լէմէի պեեան իլլէմէզտէն եվ լել, շունուտա ունուժմաեըդ
իկպարա քի, Անասիադի, մատամ Սէրաֆէնին չէլէպիսի
պուլունան նօթէր ժագ Ֆերանըն, քեամիլ ու ֆաղըլ վէ սօ-
ֆու պիր առիմ օյմարնա, հէր նէ գատար, հէր քէս կի-
պի, քեամիլէն ինանմագտա խօի խոէ տէ, պու ճիւմէ իլէ
տախի, մերգում նօթէրի, էլմաս չարխճըսը Վօրէլին գըղը
լաիլ իլէ, մերգումէ Լաիլէ, բեաէրինի, նօթէրէ օլան պօր-
ճունան գուրթարսըն նիլեէթիլլէ, պին իւչ եիւլ ֆրանգ,
նօթէրին բարասընտան, ֆէրտասը կիւնիւ եինէ, մերգում
ֆէհմինէ վարմագըղըն, պիր պանքէր եանընտա պուլու-
նան քէնտի բարասընը ալըպտա, եէրինէ գօյմագ նիլե-
թիլլէ գալըրմիլ օլաուղունտան նաչի, չէլէպիսի նօթէրին,
ֆարգընտ վարըպտա իրըսըլ ալըր իֆիթիրասըլլա մազդէսէ
աթալըմիլ օլաուղու եազըճըսը ժէրմէն հագըլարնտա իպ-
րազ իլլէմիլ պուլունտուղու մուամէլէի շէտիտէտէն տօլանը
տախի (1), զիեատէսիլլէ թայեիլ իլլէմէքտէ օլաուղու կի-

(1) Շունու տախի խաթըրտան շրգարմամալընը քի, հէնուզ մա-
տամ Բիրլէ, նէ Լուիլին վէ նէ տէ ժէրմէնին գապահաթալը օլմա-
սըղարնը պիլմէչիպտէ, գապահաթըլը ալըրսըր տէչի զանն իթմէքտէ
օլաուղու հայտէ պիլէ, օլ մերթէպէ շիտտէթ իւզրէ, եանի մերնա-
մ թսիղճէ մուամէլէ իթմէսիտէն տօլանը, Թագպիճ իլլէմէքտէ խաի

պիւ, քեզայլք մատամ Սէրաֆէնէ գարշը տախի, կէրչի Ֆէք-
րինտէն աշի սու իլէ եըյգանեզ թայեիպ էյլէմէքտէ ի-
տի իսէ տէ, նասըքի զիյրտէ անլաշլաճազ տըր, պազը
էսպպա մէպիւի, եանի քէնտի բօլիթիգաընտան նաշի,
գալպիտէ հիս էյլէմէքտէ օլուղու էսէրի պուղղ ու նէֆ-
րէթի սէթը իլէ, մէրգումէեի, քէմալի հիւրմէթլէ գապու-
էյլէմէքտէ իտի:

Մատամ Սէրաֆէն, Գապրիօն թարաֆընտան զուհու-
րա կէլմիշ օլան մաադարալըզարը, պէր միւզթէգայի ու-
սուլ ու նէզաբէթ թայեիպ էյլէտիքտէն սօնրա,

— Լաքին, օ տէկիլ էմմա, — տէտի մէրգումէ, — պու
պիզիմ Մ. Պրատամանթի (Բօլխօթի) նէ՞ օլմուշ տուր, նէ-
րէեէ կիթմիշ տիր. տիւնքի կիւն պիր մէքթուզ եազտըմ,
գարշըլըզ ճէվապընը ալամատըմ, վէ պու սապահ քէնտիմ
կէլտիմ, քէնտիսինի պուրատա պուլամատըմ. . . ինշալ-
լաճ արթըզ պու տէֆա պօշա չըգմահաճաղըմ տըր, ու-
մարըմ քի պուրատա տըր:

Մատամ Բերլէ, կիւեա բէք էսէֆ իտիպ վէ բէք մահզուճ
օլմազտա տըր կիպի պիր թալը ու թարզտա պուլունարազ,

— Ա, աղըրուսու, բէք թէէսսիֆ իտէրիմ քի, պու
տէֆա տախի պախթընըլըն սիլէ եալէր օլմատըղընը կէօր-
միւշ օլաճազսընըզ տըր, — տէտի:

— Նիշին,
— Ձիւնքի Մ. Պրատամանթի հալէա կէլմէմիշ տիր,
— Օ, աղըրուսու, արթըզ տատընը գաշըրմազտա տըր:

— Վազաա էօյլէ տիր, վաճ զէվալը մատամ Սէրա-
ֆէն, տիմէք տիր քի, պօշա եօրուլմուշ օլուուուուզ:

— Մէրգումա իսէ բէք յօղ սէօյլէեէ ճէքլէրիմ վար իտի
— Էյ, նէ չարէ, պիր իշաէ էկէրչի պախթ օլմազ իսէ,
եալընըզ ճահտ պիհուտէ օլմուշ օլուր:

— Էն զիեաաէ էսէֆ օլունաճազ եէրի տէ չու սուր քի,
պէն հէր վազըթ պուրատա կէլիպ աէ մէրգումու արաեա-
մամ, գաթէն շիմօթի գաաթընա պիրեր վէսիլէ իհտաա

խտէրէք կէլմէքտէ իտիմ, չիւնքի, մաաղալլաճ, էկէրչի մն-
օիէօ Ֆէրան, պէնիմ պէօյլէ պիր շարաթման իլէ կէօրիչիւպ
գօնուշտուղուսու պիլէճէք օլաա, գըրեամէթլէր գօքարաճա-
ղընտա չիւրհէ կօգտուր, զիրա, մալիմեա, զա, յէթլէ սօ-
ֆու պիր աաամ տըր. . . պիթթապի փիճտանըա թօգու-
նաճազ տըր. . . արթըզ օլ վազըթ, սիլտաէ տուչիւնէպի-
լիրսինիզ. . . նէլէր եարաճազ տըր:

— Թըզըզ պիզիմ Ալֆրէտ տախի էօյլէ տիր, բէք սօ-
ֆու տուր, վէ օլ դատար սօֆու տուր քի, վիճտանընա թօ-
ղունուր օլան հիշ պիր շէյէ միւսաատէ իթմէզ:

— Եիմօի սիզ, Մ. Պրատամանթիսին, նէ վազըթ կէ-
լէճէկիսի պիլմէղմիսինիզ:

— Սաաթ ալթը ետտի րատտէլէրինտէ պուրատա պու-
լունաճաղըզ սէօզ վիրմիշ օլմաաընը պիլիթիմ չիւնքի, էկէր-
չի մէրգում, հէնուզ քէնտիսի կէլմէգտէն էվիլէ կէլէճէք
օլուր իսէ, թէքրարէն կէլտին աէ յի սէօյլէմէքլիթիմ պա-
նա բեճա էյլէմիշ տիր. . . իմօի, էկէրչի ազչամ կիճ վա-
ղըթ կէլէճէք օլուր իսէնիզ, մուլըզա պուրատա պու-
լապիլիրսինիզ:

Վէ Անասթաղի մէրգումէեէ պուճու պէօյլէ սէօյլէտիք-
աէն սօնրա, քէնտի ֆիքրիստէն տախի, շաշարըմ աղընա
տէտի, — զաթէն մէրգում պիր սաաթման Խօրմանտիտեա
եօլճու օլաճազ տըր:

— Տիմէք տիր քի, ազչամա թէքրարէն կէլմէլիեիմ. —
տէտի մատամ Սէրաֆէ, լէճճէսինտէն կիւճէսմէքտէ օլ-
տուղու աշիքտար պուլունտուղու թապտիրաէ, Վէ պա-
տէհու էլալէ յի մէզալ պիրլէ, — Աղիզիմ մատամ Բերլէ,
սիզէ պաշգա պիր սէօյլէեէճէկիմ տաճա վար իտի. . . Ա-
լէմին էհիլ ըրզ վէ քեամիլէ պիր գըզ տըր աէ յի զոնն էյ-
լէմէքտէ օլուղու օլ պուտալա Լուիլին պաղընա կէլէթի,
էլպէթթէ պիլմէքտէսինիզ, էօյլէ աէ կիլի մի, — տէտի:

— Աման, անըն լազըրտըլըն իթմէ յիսիզ, — աէ յի ճէ-
զապ վիրտի մատամ Բերլէ, քէմալի թէէտաֆի քի զոնն կէօզ-

31878-64
(45039-64)

լէրինի Էօդարը տօղրու գալուըրարագ, — դիրա, խաթ-
րըմա կէլտիքճէ, թիւլլէրիմ թիւքէն թիւքէն օլմագտա տըր-
լար :

— Եանի տիմէք իթէրիմ.քի, շիմտի պէպէմէմիզ պու-
լունմագտա տէկիլ տիր, իմտի, Էկէքլի, պիթթէտատիֆ,
Էօլլէ պիր քեամիլէ, զայէթիլէ չալըշգան, վէ զայէթիլէ նա-
մուպու պիր կէնճ գըզ իշխտէճէք օլուր իտէնիլ, պանա
խապէր վիրմէքիկէ ճիմմէթ իթմէլիսինիլ, զիրա, մալիւմ
եա, Էօլլէ պիր կիլ պէպէմէ պուլմագլըզ բէք կիւճ օլտու-
ղունտան, ճէր թարաֆա պաշ վուրուպ արաշթըրմագլըզ
իզթիլա իթմէքտէ տիր . . .

— Բէք ալէա, մատամ Սէրաֆէն, օլ պապտէ սալա Էլէմ
իւզրէ օլմաեքնըզ . . . Էկէքլի Էօլլէ պիրինի իշխտէճէք օ-
լուր իտէմ, սիզէ խապէր վիրիրիմ . . . Էաքին, չու տախի
սահիճ տիր քի, իյի իւրամէթ.քեար պուլմագլըզ նէ գատար
կիւճ իտէ, կիլ պիր մահէլլ պուլմագլըզ տախի օլ գատար
կիւճ տիր :

Պատէճու Անասթագի, Էինէ քէնտի ֆիրրինտէն օլտու-
ղու ճալլէ :

— Սլլան իթմէսին քի պէն սանա Էօլլէ պիր ֆաղըրէ
գըզ պուլուպտա կէճտերէլիմ, մէկէքլի սանա պէպէմէ
կէճտերէլիմ տէ, աճըգտան Էօլլէն, ճա, Էօլլէ մի,
— տէտի, — Սէնին Էօլլէ պիր շէլէպին վար տըր քի, ճէմ
զայէթիլէ թամաքեար վէ ճէմտէ գայէթիլէ պի ինսաթ տըր,
մէկէքլի օլ պիշարէ Էաիզ իլէ ժէրմէսին իքիսինի տախի,
ճիւքիմէթէ թէպիթ իտէն, օլ խալին ճէրիֆ տէկիլ մի տիր :

— Ճէր նէ գատար պէեանն ճաճաթ Էօդ իտէ տէ, —
տէտի մատամ Սէրաֆէն, — չու տա աշիքեար տըր քի,
պիզիմ Էվտէ իւրամէթ իթմէքիք կիպի ըահաթլըզ օլա-
մազ, Էլ վիրեր քի, կէլլէ գըզըն ազլը պաշընտա օլտան,
ճէր ճպտէ մէմուճ օլուպ վէ իթթիֆատէ իտէճէկինտէ
սալա շիւբճ ճայիզ տէկիլ տիր, ճայրֆ քի Էաիլ, պիզիմ
Էլէպիսին քէնտիսինն վիրմիլ օլտուղու օլ կիւզէ կիւզէլ

նասթաթիլար տիյնէմէք իթմէմէտիկինտէն, ֆէնա Էօլլա-
րա սարմը, վէ ագրպէթ.քեարտա, միւսթահազգ օլտու-
ղու ճէգանա չարմիլ տըր . . .

— Շիւբճ սիզ . . . Սիլ օլ խուսուսա իթմինանի գալպ
իւզրէ օլունուղ, Էօլլէ պիր միւնասէպէթիլ կէնճ գըզ գու-
ճուր իթտիկի անտէ, պէն սիզէ իթթար իտէրիմ . . .

— Էյի խաթրըմա կէլտի, պագընըզ անը տախի սիզէ
խապէր վիրէլիմ, — տէտի մատամ Սէրաֆէն, — Մ. ֆէ-
րանըն պիւլիւք պիր մէրագըտա վար տըր, շէօլլէ քի, Էօլլէ
պիր պէպէմէ արանըլըզընտա, միւսթին օլտուղու մէր-
թէպէ, ֆամիլեար պուլունմաեքը, Էալընըզ պաշընտ օլ-
մասընտ տիզգաթ օլունմալը տըր, շիւքի մալիւմ Էա, օլ
վազըլլէ, Էօլլէ չօգլուգ տիշարը չըզմագլըզա, Էօթէտէ պէ-
րուտէ կէզմէքիկէ պիր վէսիլէսի օլմագտա, ըահաթ օթու-
րուր, քէնտի իշիլէ մէշղուլ օլուր, վէճասըլ, Էկէքլի գա-
ղարա, Էօքսիլզ պիր գըզ օլուր իտէ, դանն իտէրիմ քի, Մ.
ֆէրան, տահա գիեատէ մէմուճ օլուպ թէրճիճ իտէր . . .

գիրա, օլ պապտէ, պիրինճի չու ֆաղլա մէնֆաաթ վար
տըր քի, պիր ուճու կիտիզ սէվապտա դարար գըլար,
Էանի Էօքսիլզին պիրի դայրըմըլ օլուր, վէ իքինճիտտէ
չու տուր քի, նասըլքի սէօլլէտիմ, Էօլլէ չօգլուգ կիտէնի
կէլլէնի օլմագ, վէ քէնտիտէ տիշարը չըզմագլըզա մէճ-
պուր պուլունմագ: Օլ սէֆիլէ Էաիլին վագատար, պիզիմ
շէլէպի իլլին, բէք պիւլիւք պիր տէրա օլմուշ տուր . . . Էվ-
վէթ, Էվվէթ . . . աղիզէմ մատամ թիրքէ, վէ իլթէ օլ
սէպէպէ մէպնի տիր քի, շիմտի պիր Էէնի պէպէմէ տահա
արմազ իլլին, գիեատէսիլլէ սագընմագտա, վէ ինթիլտալը
խուսուսունտա, պէօլլէ կիւճիլիւքը չըզարմագտա տըր:
Չիւնքի, պիլիմ Էվ կիպի տինտար պիր դաթըն իաննէսին-
տէ զուճուրա կէլլիլ օլան ֆէնալըզ, տօղրուտու, դօլա-
Էնա ունուտուլուր վէ թէճամիլլ օլունուր պիր շէյ տէ-
կիլ տիր . . . ատամըն պատիլ ճէյպէթի օլա ճայիլզ տիր
ճէր նէ հայ իտէ, տիմէք տիր քի, ազլամա Էինէ կէլլէլի-

եիմ, էօյլէ տէկըւ մի. կէրչի վայրտէ Պիւրեթիտէ կէօրմէք
 իսթէք իսէմտէ, արթըդ աղչամա Մ. Պրատամանթինին եա-
 նըն չըդողըմնա, անըն օտարնա տախի ուղարըմ:

— Էվլէթ, մատամ Սէրաֆէն, աղչամա թէչըրեֆ իտէր-
 սինիզ, վէ հըչ շիւրհէմտէ հօդ տուր քի, օլ վագըթ մէր-
 գումու պուլայլիլրսինիզ:

Մատամ Սէրաֆէն գարուճունուն օտարնտան տիշարը
 չըդտը:

— Մէրգումէ, Պրատամանթիի, բէք սըդը սըդը վէ բէք
 պիր խաճիչ իւզրէ արամագտա տըր, — անապա մէրգում-
 մա նէ սէօյլէեէճէք տիր. . . Ղարեպ եէրի շարաք տըր քի,
 մէրգումտա մուղայրի օլարագ, այնի խաճիչ իւզրէ, պու-
 նու կէօրմէղտէն եվլէլ պըրագըպ Նօրմուտիտեա կիթմէք-
 լիկէ չալըչամագտա տըր: ՄՖ, երւքէկիմին եաղարըք էրիտի,
 նէ գատար գօրգտում քի, մատամ Սէրաֆէն հօդարը չը-
 գարտա, Մ. Պրատամանթիիէ բասթ կէլիլ տէրի, շիւնքի,
 մէրգում տա օտարնտա, տինն աղչամըրի կէլէն պիր գա-
 տընա պէրլէմէքտէ տիր. մէրգումէնին երւղիւնիւ կէրչի
 տինն կէօրմէտիմ իսէ աէ, պու տէֆա կէլտիլինտէ, պիղիմ
 օլ տէօրթ ըարալըդ գօմանտանա կէլիչ օլան պիր գարը-
 եա նասըլ եարըպ տա մուֆաֆիադ օլապիլտի իսէ, պու-
 նա տալի այնի թարիլի թուլթարագ, հէր հալտէ երւղիւն-
 տէքի նիգապը աշաղ պըրարարագ, պիր ինիճէ կէօրմէք-
 լիկէ չալըչամագըմ տըր: Նու պիղիմ, ճէպի տէլիք գօման-
 տանա նէ տէրսին, օլ կիւնտէն պէրու, պիր տահա օլու-
 բանա աեազ պլսմամագտա տըր. . . բէք այէն, վարըն
 կէլմէպին, պէնտէ քէնտիտէն ղարաղըմը չըգարմագ իլին,
 օտունրարընը եագտըգճա եագարըմ. . . հայ հայ, եագա-
 ըմ եա, վարըն հատտիլի թանըրըն. . . սէնի կիտի գէվ-
 զէք պուտալա սէնի. . . իմնա, պանա կիւճէնիլր իմիշտէ,
 պէնտէ այտա ըն իքի ֆրանգ քեարըմը ղայպ իտէր իմիլիմ,
 մատամ պէնտէ, օտա մը պիր տէրտ իմիլ. վարըն օ երնէ
 քէնտի բարլագ գումամաշտան մամուլ օլան կիճէլիք խըրդասընը

(բօպ տը շանպը) կիլինէրէք ղուրուլլանմագտա օլուուն, է՛հ,
 տօղրուտու եա, մէղքիւր սիւսիլլէ, չօգ պիւլիլք իլլըր կէօ-
 րէպիլմիշ տիր: Լաքին, օ տէկիլ էմմա, անապա շու Մ. Պրա-
 տամանթիլի կէլէն գատըն քիմ օլուեօր, վէ նէ իլին կէ-
 լիեօր. . . անապա մէրգումէ միւթէպէր պիր Փամիլեատան
 մը տըր. . . պէն պունու անլամագ իսթէր իտիմ, շիւնքի, սագ-
 պըղան գուշու կիպի մէրագըլը պիր գարըրըմ, վէ պու թագ-
 սիրաթտա պէնտէ տէկիլ տիր, շի՛ ֆայիտէ, ճէնապը Խայլիզ
 պէնտէ պէօյլէ խալգ իլլէմիշ տիր. հէրքէս, հէր նէ իսթէք
 իսէ վարըն սէօյլէսին, արթըդ պու պէնիմ թապիեաթըմ
 տախիլինտէ տիր: Հա՛. . . Ֆիրրիմէ պիր թէտպիր կէլտի,
 վէ հէմտէ բէք այէն պիր թէտպիր տիր, հայ հայ, մէղ-
 քիւր թէտպիր իլէ, պէն պու գատընը իսմին բէք այէն
 խապէր այլըք էօրէնէ պիլիլթիմ: պիր քէրըք թէճըրէպէ իտէ-
 րիմ: Փագաթ, նէ՛ տիր օլ քիմ տիր շու կէլէն: Ա՛, պէնիմ
 քիրաճըլար չահըմ էֆէնտիմ իմիլ: Սէֆա կէլտինիզ, մն-
 սիէօ Բօտօլֆ, — տէտի մատամ Բիրլէ, սօլ էլինին արգա-
 սընը, քէնտի պաշընտաքի էյրէթի սաշընա տաեաթըպտա
 ասկէրվարի սուրէթտէ սէլամա տուրարագ:

Ֆիլվագըրտա կէլէն Բօտօլֆ օլուպ, վէ մէրգում, մնսիէօ
 տՍըրվիլին, քէնտիտինէ սուլի գաստ իլլէմէսինտէն, հէնուզ
 պիւլիլէն պիւթիւն պիլապլեր պուլունմագտա իտի:

— Ղագըթլար խայր օլուուն, մատամ Բիրլէ, — տէտի
 մէրգում իլէրի կիրէրէք, — անապա մատմօաղէ Բիկօլլէթ
 օտարնտա մը աըր, մէրգումէեէ պիրագ սէօյլէեէճէկիմ
 վար տըր:

— Մէկէրչի օլ պիղիմ գէվալը օտա պէքճիկէզինին, օ-
 տարնտա պուլունմաաղըլ պիր կիւն վար մը տըր, մէկէրչի
 գաթէն հէր վագըթ պուրատա տէկըլ մի տիր. կիճէ կիւն-
 տիւղ չալըչամագտա տըր, պիչարէնին հըչ պօշ տուրտուղու
 հօդ տուր քի, տիշարը չըգապիլիւն. . .

— Մօրէլին Փամիլեասը՛ նասըլ տըր, պարի պէրաղ ղայ-
 բէթ ու ճեսարէթ ալապիլմէքտէ՛ մի տիր:

— Էվվէթ, մծնսիէ՞ Բօտօլֆ, էվվէթ . . . Այլա՛հ սիգտէն
 րայի՛ օլտուն, պէրէքէթ վիրսին սիւն վէ Եւոթօտ օլ թարաֆըն-
 տան վէքնայէթ իթմէքտէ օլտուղունուզ համկիքէթքեար
 դաթա քի, կէրէք մէրդումէ քէնտիսի վէ կէրէք չօճուզլա-
 րը, շիմտի պիր սէատէթի հալ իւզրէ պուլունմագ տա՛ տըր-
 ւար . . . Պիարէլէր, սուեա միւհնթամ պուլունուպտա, կէօլէ
 մալիք օլտուզ պալըդլարա պէնդէտիլէր, համտ օլտուն, շիմ
 տի հիշ պիր շէյէ միւհնթամ տէկիլ տիրլէր, ըօրնաճագ ա-
 թէլէլէր վար տըր, թէմիզ հավալը օտալարը վար աքը,
 նէֆիս թամալարը վար տըր, վէ րաճաթ Եաթամճագ Եա-
 թագալարը, վէ քէնտիլէրէ պագաճագ պիր տէ խրտաթմճի
 դարըլարը պուլունտուգտան պաչգա, մատմօագէլ Բիկօ-
 լէթ տախի պուլտատա տըր, մէրդումէ պիր թարաֆտան
 գունտուզ կիպի չալըշարագ, քէնտի իշլիք մէշուլ պուլուն-
 տուզը հալտէ, տիկէր թարաֆտան տախի, կիւեա հիշ
 պիր մէշուլիքէթի Եօզ տուր կիպի, աալ ծնչարտա ու-
 նուտուպ թաճիք նաղարը տիզդաթա ալմագլըդտան, հիշ
 պիր տագըդա կէրի տուրմագ տա տէկիլ տիր, տօ՛ղրու-
 տու . . . վէ պուլարտանտա գաթինազար, Մօրէլին ֆա-
 միլեատընա պագմագ իւզրէ, թարաֆընըդտան պիրտէ ա-
 րագ թապիպ կէլմիշ խաի . . . Եա՛հու, պագսանսեընըդ-
 մծնսիէ՞ Բօտօլֆ, սիգտէն կիւեա հըլը սագլամամ, պէն մէր-
 գում հէքիսի կէօրտի կիւմ կիպի, պիլըմիսինիզ, քէնտի
 ճիւթիս նէ՛ տէօլէտիմ. «պէսպէլի, պուտա պիր քէօմիր-
 ճիւլէր հէքիսի օլմալը տըր, վէ բէք սէ միւեանսիպ տիր,
 շիւնքի գաթէն էլլէրի սիւեա՛ յուտուղունտան, քէօմիրճիւ-
 լէրին նագղարընը սնըլմագ իւզրէ, պիլէքլէրինի թուլթ-
 տուղունտա, հաղըր էլի քիրլէնմէդ՝ տէտիմ. Փագաթ,
 պու ճիւլմէ իլէ տախի, րէնրտէ՛ նէ պէյիս վար տըր, էլ վի-
 րիլը քի պիր առամըն, քէնտի սանաթընտա մալիւմաթը լա-
 դըմէսի պուլունտուն, վէ մէրդում իտէ, բէք ուսթատա պիր
 թաօլպէ պէնդէմէքտէ տիր. Մօրէլին զէվճէսինէ Եալընըդ
 պիր սու վիրտի, վէ օտա, անիստէ մէնֆաաթընը կէօրտիւ.

— Ձէվալը գատընըդագ, — պէսպէլի, տայիմա մա՛հ-
 գուն ու միւքէտտէր պիր հալտէ պուլունմագ տա օլմալը տըր՞
 էօլլէ տէկիլ մի .

— Օ՛ֆ, էվվէթ, մծնսիէ՞ Բօտօլֆ, էվվէթ . . . մէկէրլի օլ
 պագտէ շիւքէ՛ ճայիզ օլապիլիբ մի . . . պիլարէնին գօճատը
 տիմանէ օլուպ . . . վէ էվվալը Լուիլ խաի մա՛հպտտէ պու-
 լունմագ տա տըր. իլլա օլ Լուիլին հայի, Եիլրէկիւն խանչէր
 կիպի իշլէմէքտէ տիր. էհնի ըլլ վէ նամուսըն պիր ֆամիլեա
 իշին, արթըգ պունտանտա դիւտատէ պիւլիք պիր տէրտ օ-
 լամագ . . . Տա՛հա շիմտի, նօթէրին վէքիլտարճը մատամ՝
 Սէրաֆէն պուրտա խաի, օլ պիւարէ գըդ հագըրնտա, օլ
 մէրթէպէ ֆէնա սուրէթտէ շէյիք տէօլէտի քի, հէման
 խաթըրմա կէլտիքճէ պիլէ, իւղէրիմտէ պիր հիտտէթ տույ-
 մագ տաեըմ. լաքին, շի՛ ֆայիմէ քի, պէն օլ աճիւզէնին
 տղընըր րաիընը վիրէմէտի, շիւնքի, գօճա պիր Եալան
 Եաթուրմա մէհուր օլտուղունտան, պիր շէյիքէ գա-
 տար քէնտիսի գապմ իւլ, թաթիլը պիր մուամիլէտէ պուլուն-
 տում. Պիրտէ օլ արսըդ գարը, նէ տէրսինիզ, ուլմանմա-
 տան պանա գալըլպտա, Լուիլին Եէրինէ կիրմէլիք իւզ-
 րէ, պիր կէնճ գըդ պուլմագլըլմը թէքիլֆ իլլ՝ մէսին մի,
 պարի պէն խաի, քէնտի շէլէպիսի պուլունտան նօթէրին .
 նէ մէրթէպէ ճիւլի վէ շինկեանէ թապիլաթը օլտուղունու
 պիլէնէլէրտէն օլմատամ . . . նէ՛ գատար Եիւզսիւզ սու-
 րէթսիլ նէքէս առամալը, Պիրտէ գալըմըլարտա, պէսլէ-
 մէլիք իշին, Եօքսիւզ սահիպիլզ պիր գըդ իսթէմէքտէ
 տիրլէր. Պիլըմիսինիզ, մծնսիէ՞ Բօտօլֆ, պուլունտան մագ-
 սէտլիլէ նէ՛ տիր. կիւեա, քէնտի իֆաատէլէրինէ նէգարէն,
 Եօքսիւզ վէ թարաֆսըդ էթրաֆսըդ օլուր խաի, չօղըդ
 կիտէնի կէլէնի օլմագ, վէ քէնտիսիտէ տիշարը չըդմագտա,
 էվտէ րաճաթ օթուրուր իմիլ. հալ պու քի, հագըդաթի
 հալ պու տէկիլ տիր, պու պիր տէսիսէ տիր. աալ ծնչա-
 րըն մագսէտի չու տուր քի, էօլլէ Եօքսիւզ սահիպիլզ պի-
 րի օլտուն տա, կիտիպ Եօկիւտ նտոսիճաթ ալաճագ քիմսէսի

պուլունմասըն քի , քէնտիլերտէ իսթէտիբլէրի կիպի գանս .
 աբրըպ մէճպուր իտէրէք , բէք ճիւղի պիր մասա իլէ խըր .
 մէթլէրինի եարտըրմը շուունլար , Հա , նէ տէրսինիլ , մն .
 սիէօ Բօտօլֆ , տօլըու սէօյլէ յինիլ , Ալլահընրըր սէվէրսէ .
 նիլ , պու խապիլէրին ասըլ մազսէտլէրի պու տէկիլմի տիր .

— Եվվէթ . . . Եվվէթ . . . — տէ յի ճէվապ վիրտի Բօ .
 տօլֆ ֆիբրինտէն պիր շէ յ տիւչիւնմէքլէ մէչըու պուլունս .
 տուզու , հալ ու հէ յեթիթիտէն անլաչըլմազաա շուունըու
 հալտէ :

Մատամ Սէրաֆէնին , Լուիղին եէրինէ , նօթէրին խա .
 նէսի իլին , Էօքսիւղ պիր դըզ իսթէմէքտէ շուունըունու
 իլիթտիկինտէ , Բօտօլֆ ֆիբրինտէն , իլիթէ պունտանտա իեի
 պիր ֆուրսաթ օլամալ , տիմէք տիր քի , մէրգու մ'նօթէրին
 ճէզասընըն վիրլմէսի վազթի միւնասիպի կէլվիլ օլամալ աբր ,
 տէ յի տիւչիւնմէքտէ իտի : Մատամ Բիրլէ քէնտի լաղըր .
 տըրան տէվամ իլլէմէքտէ իքէն , Բօտօլֆ տալի , Լուիղին
 ճէլլատը պուլունսն մէրգու մ' ժազ ֆիւրանըն միւսթանհազգ
 պուլունտուղու ճէզանըն , բէք լաեղըլլ վէ բէքտէ հազգ .
 լը սուրէթտէ շէքտիրլմէսինէ պիր իեի ալէթ օլապիլէճէք
 օլուպ , վէ զաթէնտէ օլ նիլիէթ իլէ Փարիսէ ճէլպիլինի էմը
 իթմիլ պուլունտուղու Սէսիլիէտէ վիրէ ճէկի խըրտէթ ու թա .
 լիմաթըն թարզընը եալալ եալալ թէպտիլ իլէ եէնի պիր
 թէրլմիլ գուրմազտա իտի :

— Սիղին տալի , օլ պապտէ թըպըր պէնիմ կիպի տիւ .
 չինէ ճէկիլիկտէ չիւրհէմէօղ տուր , — տէտի մատամ Բիրլ .
 լէ , — Եվվէթ , թէքրարէն սէօյլէրլմ' քի , պուլունըն էօյլէ
 սահիպսիլ պիր դըզ արամազըլլգտան միւրատալըր , մահ .
 զա թամասարընտան նաչի տիր , մասչընը իսթէտիբլէրի
 կիպի քէսիլ գըրգմազըլլ մազսէտինէ մէպնի տիր . լա .
 քին , Ալլահ' իմմէսին , հիլ գալլաք տա սէպէլ օլուր պէն
 օւլարա պիրինի կէնտէրլմիլիմ' Հէմ զաթէն էօյլէ պի .
 րինիսէ թանըմազտա տէկիլիմ եա . . . վէ , հաթթա էօյլէ
 պիրիսի պուլունտուղունու իլիթտէմ պիլէ , էօյլէ պիր խա .

սիս առամըն խանէսինէ կիթմէ րիբտէն մէննէ լալըլըրմ' .
 խմա , սիլ'նէ տէրսինիլ , մնսիէօ Բօտօլֆ , սէօյլէտիկիմտէ
 հազգըմ եօ գ մու տուր :

— Մատամ Բիրլէ , պանա պիւլիւք պիր խըրտէթ իթ .
 մէք իսթէրմիսինիլ :

— Մասալլահ , մնսիէօ Բօտօլֆ , մէկէրլի օլ պապտէ
 սիւալ ճալիլ օլապիլիր մի . . . պէն սիղին խաթըրըլ իլին ,
 տէկիլ պիր խըրտէթ իթմէք , իլլա քէնտիմի ալէէնէ սալմադ ,
 վէ պաշըմտաքի սալալըրմ' դալլուրուպ եազմազ պիլէ լաղըմ
 կէլտէ , եինէ հաղըր ու միւնիմաղըր պուլունմազ տաեքմ . Է .
 կէրլի պիլիսէ պիր զարազընըլ վար տըր տա , ախըր ինթիւ
 գամ իթմէք իսթէր իսէնիլ , հէման էմը իտիլիլ . . . կիտիլ
 եիւղիւնիւ կէօղիւնիւ ըըըրպ բարա բարա խտէխիմ' . . .
 ճան ու թէնիմի սիղին ուղըունու գա զօյմազըլլ պէնիմի .
 չին տիր . . . քէնտիմտէ , եիլէկիմտէ , տալիրէ յի իթամթը .
 նըլտա պիր էսիր մազամընտա տըր , տէ յի պիլմէլիսիլիլ . .
 էվվէթ , պու պէօյլէ տիր , Ֆազաթ , եալընըլ պիր խու .
 սուս վար աբր քի , պու սէօյլէտիբլէրիմտէն միւսթանսա թու .
 թուլմալը աբր , չէօյլէ քի , էմիլիլ հէր նէտէ օլաա , եա .
 լընըլ չունա տիգգաթ օլունմալը աբր քի , Ալիբէտիմէ թօ .
 գանըր պիր քէօյլէսի պուլունմալը աբր . .

— Սլ պապտէ հիլ չիւրհէնիլ օլմամալը աբր , մատամ
 Բիրլէ . . . պազընըլ սիլէ սէօյլէնէ յիմ' , սիլտէն օլաճազ
 մաթլուպուլմ'նէ տիր . . . Պէն էօյլէ սիղին սէօյլէտիկիլիլ
 կիպի էօքսիւղ պիր դըզ թանըմազ տաեքմ . . . մէրգումէ
 պուրալտա օլմանըլ , տիւարըր ճէնէպիլիէտէն տիր . . .
 Փարիսէտէ իլը տէֆա օլարազ կէլիլիլ տիր . իմտի մէրգու .
 մէնի , մէրգու մ'նօթէրին եանընա պէսլէմէլիկէ վիրմէք իս .
 թէրլմ' . . .

— Նիմտի սիլ պէնի չըրըրթտըրմազընըլ . . . նէ ,
 սէօյլէնէ օրտունուլ , մէկէրլի գալլըլտա , մէրգումէ կէնճ
 դըլ հէր քիմտէ օլա , էօյլէ պիր չինկիսանէ Տէրիֆին եա .
 նընտ' մը վիրմէք իսթէմէքտէսինիլ . . .

— Հէր նէտէ օլտա, եինէ սըղընաճագ պիր եէր տիմէք տիր. . . պօշտա տուրմողըդդտան նիհայէթ կի տիր եա. վէ պունասն տա գաթինազար, մէրդուունն եանընա էսկըրիկէ վիրէճէք տէկիկիդ եա, մէրդուամ կիտիպ պիրմիւտտէթ գաւ- սըն, հօլլանտը, նէ այէա, էմմա հօլլանամաթը իմիշ, եինէ պըրազըզ չըդապիլիր. . . հիշ տէկիկ իտէ, հէմպիր դուրու պողազընը օլտուն չըգարմը օլտուր. . . վէ հէմտէ, պէն պիր եիւքտէն դուրթուընուշ օլտուրամ, չիւնրի, շիմտի պէն քէն- տիմ գաեըմազըղա մէճպուր պուլունամագտանըմ :

— Է՛հ, մօնտի ԲօտօյՖ, արթըգ օրտար քէնտի պիլէճէ- կինիդ պիր շէյ տիր, իշթէ պէն սիզէ խապէր վիրտիմ. . . էմմա, պու ճիւմէ իլէ տախի, սիզ քէնտիսիդ պէկէնիպ միւ- նասիպ կէօրմէքտէ իմիշսինիդ. . . քէնթ սիզն տիրտիզ քէնտի էֆըեաաընըդտա մուխմարոընը. . . վէ պունասնտա գա- թինազար, տօղրուեու սէօյլէեէնրիք լազըմ՝ կէլտիկինտէ, շու տախի սահի՛հ տիր քի, մէրդուամ նօթէք այէյնիտէ, վազաա, քէնա սէօյլէեէնրիք վար իտէ տէ, մուզայիրի օ- լարագ, հագզընտա իլի սէօյլէեէնրիք տախի վար տըր. . . ֆելվազը, թամաքեարըղտա քէօքէքըք մէրթէպէսինէ գատար իմիշ օլտուղու կիպի, սէրթ եիւրէքիլիքտէ մէր- քէպլիք մէվզըպընը թուխմագտա, վէ սօֆուլուգտա իտէ, տաթէմա պիր շէմմա (լուսարար) հայինտէ պուլունամագ տա տըր, էվվէթ, պու սահի՛հ տիր. . . լարին, տօղրուլուգ- տատա ազրան ու էմնայի եօզ տուր, սուեու իւֆիւրիւսի իչէնիքրաէն տիր, տէնիւնէ ճայիդ տիր. . . կէրչի մէրդուամ՝ քէնտի իըրտէթըեարընա, լաեըզը վէ նէֆիա պիր եէմէք վիրմէքտէ տէկիկ տիր. . . լարին, աճ տա պըրագմագտա տէկիկ տիր, մէլճասըլ, կէրչի մէրգուունն խանէսինէ կի- տան, պէյիլիր կիպի շալըմագտա տըր, լարին, բէքտէ սօ- ֆուլուգ վէ սուսուգ հելքմ իթմէքտէ, վէ ինասնա օտանճ կէթիրտիպ տիւնեաաընտան պըթըրաթըը պիր հայտէ պու- լունասուղունտան. . . էօյլէ կէնճ դըղարըն պաշտան դըը- տան չըգմալարընա սէպէպիլիէթ վիրիճի օլան պիր եվ տախի

տէկիկ տիր. . . հալ պու քի լուկիկ կէլինտիքտէ, արթըգ օ պիր միւթէննա սաեըրտա սէզա՛ տըր :

— Մատամ Բիրլէ, նամուսունուղ իւզէրինէ եէմին վի- րէրէք, սիզէ պիր էարար այմագ իսթէրիմ :

— Օլ պապտէ քէմալի էմնիլիէթ իւզրէ օլապիլիրսինիդ Անասթապի Բիրլէ, էօյլէ սիզին պիլտիկինիդ գարըլարտան տէկիկ տիր, Ալլահըն վարլըլլա Ալֆրէտին սէթրիսիննա տէ եէյիլ օլմասընա նէ մէրթէպէտէ ինանմագտա իսէնիդ պէնիմ աղըմըն բէրլիկինէ տախի օլ մէրթէպէ ինանագի- լըրսինիդ. . . սըրր սագ լամագըդտա նամուր պալըղընա միւ- մասիլ պիր հարտէ պուլունամագա իթթիխար իտէպիլիրիմ. . .

— Հաթթա, Մ. Բիրլէեէ տախի, օլ պապտէ հիշ պիր շէյ սէօյլէմէեէնէքսինիդ. . .

— Մէրդուունն սաղըրը իւզէրինէ օլարագ սիզէ եէմին իտէրիմ քի, օնա տախի հիշ պիր շէյ սէօյլէմէմ. . . Փա- գաթ, էլ վիրիր քի սէօյլէեէնէկիկիդ շէյտէ, նամուսա ին- թիգալ իտէր պիր շէյ պուլունամասըն. . .

— Ա, մատամ Բիրլէ, մէկէրչի պէնիմ հագզըմտա էօյ- լէ պիր շիւքէեէ դաճիպ օլապիլիրսինիդ :

— Իմտի էօյլէ օլտուգտա, պէն անը իսթէտիլիմ կիպի գանտըրապիլիրիմ, շէօյլէ քի, դէրրէճէ հիշ պիր շէյն Ֆար- դընա վարամասըն, պէնիմ գօճաճըղըմ՝ էօյլէ պիր ատամ տըր քի, կէրէք պիլիկինասըլըտա վէ կէրէքտէ շէյթանըդ- տա, իըզզը արթը արըզ պիր չօճուղա պէնզէր :

— Ի՛էք ալեա, պէնիմ սիզէ քէմալի էմնիլիէթ մարտըր Տիյնէ յինիդ շիմտի սիզ պէնիմ :

— Նասըլ քի սէօյլէտիմ, վէլիվ էօլմէք տախի լազըմկէլ- սէ, եինէ սըրընըգ գալպիտէ սըրը գալաճագ տըր, թա մէզարա գատար պէնիմէ պէրապէր կիտէճէք տիր, անլա- տընըգ մը շիմտի ա պէնիմ՝ քիրաճըլար շահըմ. . . հայ- տէ յինիդ, սէօյլէ յինիդ պագաեքմ :

— Պէնիմ՝ օլ սիզէ սէօյլէտիլիմ կէնճ դըղ, պիր իսէ- թուսա պուլունմուշ տուր. . .

—Է՛յ, անպաշտը . . . քիմ պիլիք, պէրքի պէն պիլէ, հէնուդ օն պէշ եաշըմտա իրէն, էկէրչի Այֆրէտ իլէ էվլէն միշ օրմասա խտիմ, շիտիլէ գատար տեկիլ պիր, Խլա էլիլ քէրրէ խէթատա պուլունմուշ օլաճագ խտիմ . . . վէ հաթթիմ, պէրքիտէ էիւղ տէֆալար : էվլէթ, էվլէթ, հաթթիմ պէն քէնտիմ պիլի . . . հանը սիլ շիտի պէնի շու հայտէ կէօր մէքտէսինիլ եա . . . ալիմ Ալլահ, էօլլէ պիր աթէշ լաօղա սը խտիմ քի, հէման տիւշտիւկիւմ եէրի եաղմագտա ի տիմ . պէրէքէթ վիրսին քի, Բիբլէ գարշըմա չըգմըշ տըր տա, քէնտի իֆֆէթի հիմմէթ իլլի, պէնիմ մէղըն ր աթէշ իմի սէճտիւրէ պիլմիշ տիր . . . եօգօա . . . էրքէրէր իլէ տիւ չիւս գաղարապ, պիր խաթիմ տիլմանէ լիքլէր եարանա շըմտա շիւքնէ եօգ իտի : Վէշհաւըլ, սիլէ շունա անլաթ մագ իսթէրիմ քի, էկէրչի, օլ սիլլի սէօլլէ տիլիլինիլ գըղ, եալըրըղ պիր տէֆա խէթատա պուլունմուշ իսէ . . . տահա իսմիս վար տըր, տիմէք տիր :

—Պէն տաթի սիլլին գանն ու իթ իլ ատընըդտաեղմ, Պու գըղ, Ալմանեատա, ագրապալարըմտան պիլիլինն եանընտա պէպէմէլիքտէ խտի վէ մէգըր օլ խըքմիմ օլան վէլէպի սինն օղլու պիր լիքտէ օլտուգու հայտէ, էօլլէ պիր խէթատա պուլունմուշ խտի, անլատըրըղ մը շիտի մաճընտըր

—Շիւքհէտիլիլ, է՛յ . . . հէմ անրատըմ . . . վէ հէմ տէ օլ գատար իլի անրատըմ քի, սայլի մէղըր խէթատա պիլղաթ քէնտիմ պուլունմուշ շու մուր կիպի անրատըմ :

—Օղլանըն վալիտէտի, պունուն իւզէրինն, թուլթուս գըղը էվտէն տիշարը գօվմուշ տուր : հալ պու քի օղլան, մէրգուճէնն ու գրուհտա տէլի տիվանէ օլմագտէ պուլուն տուղունտան, հէման քէտէրի խանէտին թէրք իլէ, մէրգուճէնտէ պիր լիքտէ ալրաղ, պուրտա եկըլի տիր :

—Է՛յ, չի շարէ . . . էօլլէ կէնճ տէլի գանլըրաբըն . . .

—Մէրգուճ, պաշը թալա կէլիլիտուն սօնրա, կէրչի տիւ շիւնմէ կէ պաշալմըշ, վէ չօղտա նատիմ օլուս քէմալէթ թարիլիլի թուլթմագըղա գարար վիրմիլ իսէ տէ, աղըլ

պաշա կէլէնէ գատար, քիտէտէրի բարալարտա եհնիլ թիւքէմիլ, վէ նիհայէթ գալըզ պանա կէլէրէք իֆատէ յի հալ իլլէմիշ տիր : Պէն պունա պաշա տիւրլու պիր չէ՛յ եարամատըղըմտան, լաղմ կէլէն եօլ խարճըրընը թէտարիք իլէ, էրինէ քէտէր ու վալիտէտի եանընա կէճտէր միշիմ տիր : ֆագաթ, ասըլ պէլասը շուրապընտա տըր քի գըղը պուրատա պըրագըզ կիթ մէրլիլինիլ պիր շարթ պէեան իթմիլ, վէ մէրգուճէնտէ պիր մահէլլ պուլուս կէրլէշ տիրմէ կէ շալըմագըղըտա պէն վատ իլլէմիլիմ տիր :

—Էկէրչի Բիրլէտէն պիր չօճուղում օլմագըղ իլ պալի նէ նայիլ օլմուշ օլա խտիմ . . . պէն տաթի, քէնտի էվլատըմ հագգընտա, պունտան տահա զիետէ իլի պիր թատրիք թուլթմանեճագ խտիմ . . .

—Իշպու թաղտիր ու թահսինիլիղտէն տօլաեր իլ հարը մէմուճնիլ էլիլ խտիրիմ, ֆագաթ, եալընըղ շունա թէէս սիւֆ խտիրիմ քի, նասըլ քի սէօլլէտիմ, մէրգուրէ կէնճ գըղ եապանը օլուս, պուրատա քիմէէի թանրմագտա օլմատըր ճիհէթիլէ, պիր էէր պուլուս տա վիրմէքլիք քէք կիւճ օլաճաղընտան, եանի թապիտէլիլ պիր քէֆալէթ իսթէ նիլէճէ կիւնտէն, էկէրչի սիլ քէնտիլիլ հիմմէթ իտիպտէ, մատամ Սէրաֆէնէ կիտէրէք, Ալմանեատա իլ ամէթ իլլէ մէքտէ պուլունան ագրապանըգտան պիրի թարաֆընտան թավպիլէ օլունտուղու հալտէ, սիլլէ պիր կէնճ գըղ կէրիշ տիր տէլի սէօլլէ սէնիլ վէ պէշլէլիլէ մէրգուրէն նօթէրին եանընա եէրլէշտիլէնիլ, զիետէսիլլէ մէմուճն օլունում Մէրսուճէնն իսմի Սէսիլի տիր վագաա, նասըլ քի սէօլլէտիմ, Սէսիլի պիր խէթատա պուլունմուշ տուր, հալ պու քի, մէրգուճ նօթէրին խանէտի կիպի սըգը վէ սօֆա պիր խանէտէ կիտիլ գալըրընտա, չօղ մէմուլտէն տիր քի, իսլահը հալ ու նիֆա իտէճէք տիր . . . վէ իլլիէ պէնիմոն մէրսուճէնն օրտա վիրմէքլիքտէն պաշըճա նիլէթիմ պու խուտուս մէպի տիր, վէ հիլ շիւքհէմ տէ եօգ տուր քի, սիլլին կիպի շայնար հիւրմէլի պիր գատըն թարաֆընտան

31878-64 195039 661

Թագաւոր ու թէրլիֆ օլունտուղունտա . . . մէրսուժէ դա-
պուլ օլունսաճադ տըր . . .

- Ա, մնսիէօ Բօտօյֆ . . .
- Էվլէթ, բէք շայեսնը իճնիրամ . . .
- Ա, պէնիմ քերածըլար շահըմ . . .

—Էվլէթ, մէրսուժէ զըզ, սիղին թավսիյեհնիլէ թագ-
աւոր օլունտուղու թագաւորտէ, մատամ Սէրաֆէն թարա-
ֆընտան հիւսնի դապուլիյեթի պուլսաճադընտա չիւբճէ եօդ
տուր, հալպու քի պէնիմ թարաֆըմտան թէրլիֆ օլունա-
ճադ օլուր իսէ . . .

—Անլատըմ. . . տիմէր տիր քի պէնիմ, պիր քիւ չիւ բոճուդ
թավսիյեհ իտէր կիպի պիր թարլիզ թութմազըլըլմ իդ-
թիզա իտէճէք տիր, բէք ալէա . . . պէն պունու հէմեա-
բարըմ, վէ հէմտէ օլ պապտէ իֆթիխար իտէրիմ . . .
պագըրըդ պէն օլ ճատը գարըբը նապըլ ալտատըրըմ, դա-
թէտտէ էօյլէ պիր զարազըմվար տըր քի, օն, հիչ տէկիլ
իսէ օլ դարազըմը չըգարմըլ օլուրուժ, արթըդ սիդ քէմա-
լի էմիլիէթ իւզրէ օլունտուղ, մնսիէօ Բօտօյֆ, պէն օնա
էօյլէ եալանլար եաբար եուվարար եութտուրուրուժ քի,
մէլէքլէրտէ մասչալլահ տէսիլլէր, պէն մէրգուժէէն նէտէ-
րիմ պիլլըմիսիլլիզ, էն եազըն խըսըմլարըմտան պուլունան
պիր գատըն Ալմանեաեա կիթմիլ իսի, դօճասը կիպի քէն-
տիսի տալի վէֆաթ իյէտիկիստէն, պիր թանէ ճիւքըլլա-
ըը էօքսիւզ գալարադ, գալքմըլ պուրաեա կէլմիլ տիր, վէ
չիմտի պանտ աղըր պիր էիւք օլաճադ տըր, աերիմ . . .

—Թամտամ, չօգ կի, չօգ կի . . . Վէ էկէր պէնի տիյ-
նէր իսէնիզ, հաթթամ մատամ Սէրաֆէնտէն ճէվապէ պէր-
լէմէքսիլլիյն, հէման Սէսիլիէի ալտողընը կիպի, սիգ քէն-
տիսիւզ Մ. Ֆէրանըն խանէսիէն կէօթիլուրէնիզ, վէ խըսը-
մընըլ պուլունան գատըրը, էիկիլըմի սէնէտէն պէրու, եա-
նի Ալմանեաեա կիտէլիտէն պէրու, սալա կէօրմէմիլ օլմա-
նըզը, վէ հադգըրընտա հիչ պիր մալիւմաթտա ալմամըլ
պուլունանըլը, էվլէտէն, չէօյլէ պիր էօլուլլա տնլաթտըր-

աննըլ, զանն իտէրիմ քի ինի եարարսընըլ, չիւնքի, օլ վա-
գըլմ, մէրսուժէնին հալ ու հարէթէթի միւսթագպէլէտի
հադգընտա, իւզէրինիզտէ պիր մէտուլիյեթի տալի գալ-
մըլ օլմալ . . .

—Տօղրու, օտա տօղրու, լաբըն, պիր խուտուս վար տըր
քի, դօրգարըմ իչէ օ սէրթէ վիրէճէք տիր, չէօյլէ քի, մէր-
սուժէ հալիլլէ Ֆրանսըղճա պիլմէիպ, Ալմանճա սէօյլէէէ-
ճէք տիր, վէ օլ հայտէ իսէ, նօթէրին իլլինէ, կէլէմէէճէճէք
տիր, էօյլէ տէկիլ մի . . .

—Ֆրանսըղճաեք բէք ալէա պիլմէքտէ տիր, վէ զաթէն
լազըմ կէլէն տէրս ու թալիւմաթըտա պէն քէնտիսիլլէ վի-
րըրիմ, սիզ օլ պապտէ ապա մէրադ իթմէ յինիզ, էլ վի-
րըր քի մատամ Սէրաֆէնէ, եալընըլ տիդգաթըլըճա թավ-
սիյեհ իտէսիլլիզ, վէ եալտու, խայր, զանն իտէրիմ քի,
մուղայիլի օլարադ, հիչ իւզէրինէ տիւչիւպտէ թավսիյե-
լէրէ չըգըլմամարընըլ . . . չիւնքի, չօգ իճնիմալ տիր քի,
օլ վազըլմ գալարա տա, պիր չիւբճէէէ զսհիպ օլուր, վէ
նապտան չէքմէկէ պաչար . . . ղիրա, մալլիւմ էա, ալէսսէ-
վիյէ ատէթտէն տիր, պիր չէ յի պիր ատէմէ, թէքլիֆ վէ
իպրամ իթտիրճէ, օ տալի կէրի կէրի չէքլիւրէք, բէտտ ի-
տէր . . .

—Էվլէթ, էօյլէ տիր, լաբըն, սիզ պէնի քիլմի զանն ի-
տիսօքսուտուզ, պէն գան էալընտա գուրնազըմ քի, տէ-
եալուրուժ տէ, պէն էօյլէ չօգ հարման եէրլէրի տիլլէմիլիւմ
տիր, օլ եօլլարըն հէփսիլի պիլլիլիմ . . . վէ հաթթամ, թէճ-
րիւպէսիլի պիզըլաթ քէնտի իւզէրիմտէ կէօրմիւ չիւմ տիր,
քիմքի պանտ միւտաճիլլիք իտէրէք եադըլանադ իսթէմիլ
իսէ, պէնտէ տալիմա ուզադ գալքըլըմ տըր. վէ չօգ իճնի-
մալ տիր քի, էկէրչի ճըլար օլ թէքլիֆէրէ գալքըլըլ օլմա-
սալար իտի . . . պէնտէ բէտտ իլէ ճէվապ զիրմէգ իտիմ . . .

—Էօյլէ չէ յիլլէր տալիմա վուգու պուլուլար . . . իմ-
տի, սիզ մատամ Սէրաֆէնէ քէնտի թարաֆէնըլտան պիր
չէ, սօյլէմէ յինիզ, պրոտըրըլ քի քէնտիսի սիլլէ կէլ-

սին . . . Սիւր մէրգուսէնէ եալընը, Սէսիլինին էօքսիւզ, եառայանը, զայէթլէ կէնճ, վէ զայէթլէտէ հասնա օլմա սընը, վէ սիզէտէ պիւրիւք պիր պար օլմագուտս պուլուն՝ մասընը, վէ պլնապէրին, վալիտէսիյլէտէ զաթէն արանը աչըզճա պուլունմասը ճիհէթլէ, քէնտիտի հազդընտա տախի չօգլուգ հիւսնի թէվէճճիւհիւհիւգ վէ մուհապպէթիւնը պուլունմասըղը հալտէ, լի չարէ.քի, իյթէ պիր անկարեա տըր կէլիպ չըգմըջ օլտուղունտան, չարնայար, պու գատարճըգ պիր զայրէթլին յէքմէքլիկէ մէգպուրիյէթիւհիւգի . . . սէօյլէմէքլէ իրթիֆա իյլէմէլիսինիգ :

— Հաֆըզ Ալլահ, պէն սիզէ պիր չէյ սէօյլէեէ յիմ մի էկէր տօղրուտունու իսթէր իսէնիգ, չօգ ճին Ֆիլքիլի պիր առամաընը սիգ . . . լաքին, հայտէ սիգ քէ յֆինիղէ պագընըգ, իսթէտիկինիգ կիպի եարարմ, սիգ ճամպաղ, պէն ճամպաղ, արթըգ Բապպիմ սէլամէթ վիլիսին, իքիմիգ պիրպիրիմիղի բէք ին պուլտուգ . . . Մահիւ օլարագ, մնսիեօ Բօտօֆ, յօգ թօհաֆ թէսատիւֆ տիւր պու, պիր պիրիմիզին Ֆիքրինի նէ գտտար իլի անլամագտաեըգ . . . իքիմիգ տախի . . . չիմտի պէն անը տիւչիւնմէքտէ յիմ քի, էկէրլի պէնիմ օլ ամէչի վագթիմտէ, սիգտէ պէնիմ սիննիմտէ օլարագ, պանա թէսատիւֆ իթմիջ օլա իսլինիլ, աճապա նէլէր օլաճաղ իտի . . . հա՛, նէ տէրսին, էօյլէ տէկլիլ մի :

— Սոնա օլունուգ . . . եա գալըգարտա Մ. Բիրլէ . . .
 — Ա՛, վագաա էօյլէ տիր. լաքին, գէվալլը գօճաճըղըմէն, պէօյլէ չագալար իւզէթլինէ տիւչիւնիւպտէ զիհն եօրաճաղ վագթի եօգ տուր . . . չիւնքի, Գապրիտօն եէնի պիր չարգընըղա տահա ճիւրթի իյլէմիչ տիր . . . Սօնար նագլ իտէրիմ սիզէ . . . Մէրտումէ օլ սիզին կէնճ գըզըն մէսէլէսինէ կէլինտիքտէ, քեամիլէն րահաթը գալպ իւզրէ օլապլիլթրսինիլ . . . սիզէ չիմտիտէն գապիլէն սէօյլէեէպիլլիլիմ քի, հէրլիպատապատ, պէն մատամ Սէրաֆինի, օլ պէնիմ եէկէնիմ օլաճաղ օլան գըղը, քէնտի եանլարընտա պէպէմէլիք իլին իսթէնէքիկէ մէգպուր իտէճէկիմ տիր :

— Աղիզէմ մատամ Բիրլէ, էկէրլի պու իչի պէճէրիպտէ պաշա չըգարապիլէճէք օլուր իտէնիլ, սիզէ եիւլ թանէճիք ֆրանսզ վար տըր . կէրլի պէն զէնկին պիր առամ տէկիլիմ էմնա . . .

— Ա՛, մօնսիեօ Բօտօֆ, մէկէրլի միւրատընը պէնիմ իլէ էյլէնմէք մի տիր. մէկէրլի պէն մէգըրիւր իչի, սիգտէն պիր մէնֆատիմ մը պէրլէմէքիւք նիւնէթիլլէ պիթիլմէքլիկէ չալըչաճաղըմ տըր. իսայր, իսայր, Ալլահ իթմէսին քի, պէն Ֆիքրիմտէն էօյլէ պիր չէյ կէչիթիլլ օլաեքմ . . . պէնիմ մագսէտիմ մահզա պիր աթթիլուգ տան իպարէթ տիր . . . նասը, եիւլ ֆրանսզ մը :

— Լաքին, մատամ Բիրլէ, սիգ պիր քէրրէ չունու տախի տիւչիւնէլիսինիլ քի, պէն սիզէ եիւլ ֆրանսզ վիրմէքլէ, զարարը չըգմըջ օլմատըգ տան պաշաղ, հաթիթա քեարլը տախի չըգմըջ օլուրում, չիւնքի մալլում եա, մէրտումէ էկէր պէնիմ եանըմտա գալաճաղ օլուր իտէ, մալի պանա գաշա օլաճաղ տըր . . . պիր գաշ աեա գատար իտէ . . .

— Տիւնէք տիր քի, մօնսիեօ Բօտօֆ, պէն մէգըրիւր եիւլ ֆրանսզ ալտըղըմտա տախի. սիզէ տօսթանէ պիր իըտմէթ իթմիլ օլաճաղըմ տըր, էօյլէ մի, իլուտա՛ պիլմ, պունտան տա պէտա պիր չէյ օլամաղ, սիզէ պիր քերաճը իսմի վիլլիլէլիպ, իլլա պիր իգպալ գուշու իսմի վիրիլէճ ճայիլ տիր. տիւզճէ սիզէ Ալլահ կէճտէրմիլ տիր պուրաեա, վէ պէնտէ օլանտա սէսիմ իլէ տէլլալ օլուպատ, սիզին իչին, պու առեմ տէկիլ պիր քիրաճը, իլլա պիր քերաճըլար չահը տըր, տէյի նիտա իյլէսէմ, սէղա տըր . . . Ա՛, պագանանեընըգ, պիր արտպա կէլմէքտէ տիր . . . Մութլագա Մ. Պրատամանիթինին պէրլէմէքտէ օլտուղու օլ ուֆաճըգ թէֆէճիլ պիր դատըն օլմալը տըր . . . Մէրգուսէ պուրաեա տիւնքի կիւն տախի կէլտի իտէ տէ, պիր տիւրիւ եիւլիւնիւ կէօրէմէտի իտիմ . . . հայ պու քի չիմտի, հէր հայտէ եիւլիւնիւ կէօրէպիլմէք իչին, հէր նէվի պօլպօլաղըրը իճրա իտէրէք լագըրտըրա թութաճաղըմ տըր :

վէ պու թարիզ իլէ տախի մուվաֆֆազ օլամասըղրմուս, դաթիէն ֆիրբիման դուրմուշ օլտուղում պիր թէ տպիրի մէ վզըն իծրայէ վաղ իտերէք, հէր հայտե իամին իապիր ալապիլէնէկիմ տիր . . . շիմտի սիզ, պէնիմ նէ եօլտա չալըլըլ, վէ նէ մէրթէպէլէրտէ ուսթալըզըր եարաճաղըմը կէօրէնէքսինիզ տիր . . . բէք կիւզէլ էլէնէնէկիզ տիր — Խայր, խայր, մատամ Բիրլէ, մէրդումէնին նէ երկզիւնիւ կէօրմէքլիքտէ, վէ նէտէ իամին էօլրէնմէքլիքտէ, պէն. ճէ հէլ պիր էհէմիլիէնէթ պուլունմազտա տէկիլ տիր, — տէտի Բօտօջի օտանըն իլէրիսինէ չէքլիէրէք :

— Պագասնանըլը, մատամ, — տէ յի պաղըրաը Անասթազի, մէզպուրէ դատընը դարչլրանարազ, — նէ. բէէէ կիթմէքտէսինիզ, քիսի իաթէրսինիզ, մատամ :

— Մ. Պրատամանթիս իսթէրիմ, սնըն օտաւընա կիթմէքտէ յիմ, — տէտի մէզպուրէ, մատամ Բիրլէ թարաֆընտան զուհուրա կէլմէքտէ օլան մէզքիւր միւմանաթտան տօլաքը կիւճէնմէքտէ օլմասը, հայ ու դալինտէն անաչըլմազտէ օլտուղու թազտիրտէ :

— Մ. Պրատամանթի օտաւընտա տէկիլ տիր . . .

— Եանըլընը օլմալը տըր . . .

— Խայր, ալա եամըլը տէկիլ տիր . . . — տէտի մատամ Բիրլէ, մէզպուրէնին պիր թազրիպ երկզիւնիւ կէօրմէքլիկէ չալըլտրազ, — Մ. Պրատամանթի տիշարը չըգտը, էվիլէթ տիշարը չըգտը . . . վէ սիզէ թէքքտէն սէօլէրիմ քի տիշարը չըգտը . . . ֆազաթ . . . եանի, եայընըլ պիր դատըն վար տըր քի, էկէրի օ կէլէնէք օլուր իսէ, միւսիմէսնա սանըլանազ տըր . . . վէ պաչադար իչին, տայիմա տիշարը չըգմըլ հիւքմիւնտէ պուլունմաճազ տըր :

— Թամամ, իչթէ օլ սէօլէտիկի գատըն պէն քէնտիմիմ . . . պունու սէօլէմէնիզլէ տաճա զիեատէ մէրազըմը արթըրմազտաւընըլ . . . պըրազընըլ քի կիտիպ մէրդու մու կէօրէյիմ :

— Աֆլ իտէրսինիզ, մատամ, իամինիցի հիմմէթ իտէր-

միսինիզ. ֆիլվազը Մ. Պրատամանթիսին պանա թէնպիհ իլէմիլ օլտուղու գատընըն սիզ օլմանըլը պիլմէք իչին, իսմինիլի անլամազըլըլմ իզթիլա կիմէքտէ տիր, եօգաս, պաչադա տուրլիւ պըրտոզամամ, չիւնքի, սիզ օլտուղունուղու պաչադա տուրլիւ պիլիպ էնիլիէնէթ իտէմէմ . . . անաւտընըլ մը, մատամ, իչթէ եօգարը չըգապիլմէքլիկինիզ, անճազ պու թարիզ իլէ օլապիլըր . . .

— Մէրգում սիզէ պէնիմ իամի սէօլէտի մի իտի, — տէտի մէզպուրէ գատըն, երբտէքճէ պիր սէօլէմըլ էլէ սէօլէտիքտէն պաչադա, հէմ պը էտէրի թէաճճիւպ վէ հէմ տէ պիր էտէրի էնտիլէ իզհար իտէրէք :

— Էվիլէթ, մատամ . . .

— Նէ գատար պիլիւք էմրի պասիրէթիլիլիք, — տէտի մէզպուրէ գատըն : Պատէհու, ճիւղիճէ թէրէտտիւա իզքըն պուլունտուգտան սծնա, վէ պիր թէլալ իլէ, վէ պէլքի պիրի իչիարի տէյիտէ դօրգմազտա տըր թարզընտա պիր հայտէ պուլունարազ, վէ եավաչճաճը սէօլէնէրէք, — եա՛, մատամ քի էօլլէ տիր, արթըլ պէնիմ տէ սէօլլէմէքլիկիմ էլզէմիլիէթտէն տիր, իմտի, պանա մատամ ա՛ՌՊ պինի տէրէր, տէտի :

Մէրգումէնին վիլաիկի իամի իչիթտիկի կիպի, Բօտօջի ֆուն իւզլէրինտէ պիր էւրքիւնիլու էտէրի հասըլ օլմաեա պաշլատը :

Չիւնքի, մէզքիւր իմ, մատամ ա՛ՌՊիլին էօկէ վալիտէսինին իամի իտի : Պունուն իւզլէրինէ, Բօտօջի օտանըն գարանըլճա պունաղընը թէրք իլէ, իլէրու աօղրու կէլտի, վէ կէրէք թէնճիլիլին, վէ կէրէք լամպանըն ըլըղընտա, մէրգումէնին, Կիւմանտան չօք տէֆա նազլ ու թարիֆինի տիլիէմիլ պուլունմաճազ սայէսինտէ, ֆիլվազըլ թաքէնտիտի օլմասընը ֆարգ ու ֆէճ իլլէտի :

— Մատամ ա՛ՌՊ պիլնէ մի, — տէտի մատամ Բիրլէ, — թամամ, իչթէ Մ. Պրատամանթիսինտէ պանա սէօլլէտիկի իսմ պու իսմ տիր. չիմտի եօգարը չըգապիլիքսինիզ, մատամ :

Օլ վազըթ , մատամ ա՛Սքովինն էօլէ վալիտէսի, աճէլէ աճէլէ դարուճուճուն օտասը էօնիւնտէն կէշտի :

— Հայտէ յինիդ, շիմա կի՛խիտինիդ, — տէտի մատամ Բիբլէ քէնտու քէնտույէ մուղաֆֆերանն պիր օեօյէ յիշ իւլէ , — նասըլ, ա՛ պէնիտ մինի մինի հանըմըմ, թըղտըմ մը պէնիտէ քէնտի ուսթալըղըմն թօրպարնա . . . վէլճասըլ, իամինի խապէր ալապիրտիմ եա , մատամ ա՛Սքովիննի իմիշեա՛ , իշթէ առամը պէօյէ տիւշիւրիւրէր աուղաղա . . . էյ , մնսսիէօ Բօտօլֆ, նէ՛ տէրսինիդ, շու թէտպիրիմի թասնսին իյէտինիդ մի . . . Լարին , օ տկիլէ էմնա , նէ՛ վարտըր , սիզէ՛ նէ օրնաղտա տըր , նի՛շին պէօյէ տէրեայի թէֆէքիւրէրէ տարմաեա պայլասրնըդ :

— Պու դաւտըն սոյիր տէֆա տասի , Մ . Պրատաման . թիեի կէօրմէկէ կելմիշ մի խի . — տէյի սիւալ իթտի Բօտօլֆ Անասթաղիեէ :

— Եվվէթ , տիւնքի կիւնտէ կէլտի խտի վէ մէրգումէ կիտէր կիթմէշ Մ . Պրատամանիթիտէ , պէսպէլի , պու կիւն թաշրաեա կիթմէր իյին լաղըմ կէլէն տրադաեը քիրալամաղ իւզրէ օլտարդ , հէման աըգասրնտան տիշարը չըրտը իտի , շիւնքի , եինէ ալտէթ իյէտիկիւնտէ , պու սապան քէնտի սպնտըղընը ալըպ մէնդիլխանէեէ դատար կէօթիւր . մէքիկիւնի քեճա իյէտի իտի . զերա , օլ շէյիման ետրուտու թօրթիւրաբա պիլէ էմնիլեթ իթմէք իթմէմէմիշ իտի :

— Նէ՛րէեէ կիտէճէք տիր Մ . Պրատամանիթի , պիլմէք . տէ՛միսինիդ :

— Ալանսուն թարիկիյէ . . . Նօրմանտիեաեա կիտէճէք տիր :

Բօտօլֆ պունսն իւղէրինն տէրխաթըր իյէտի քի , Մ . ա՛Սքովիննի , Նօրմանտիեաեա Օսիլէտէ վաղըր քէնտի աբաղիլէրնտէ իգամէթ իթմէքտէ տիր . վէ տիմէք տիր քի , շիւրհէսիղ օլտարաղ , մէրգում շարսթմանտա , մէրգում Գլէմանսըն քէտէրի օլան Մ . ա՛Սքովիննիսին եանընա կիթմէքտէ օլուպ , վէ պիլտէն ալէյն պու սէյիտէնաթընտա թասճըն .

տա իտէ , շիւրհէսիղ սուրեթտէ , նիտաթըր Ֆաօիտէ վէ մէն . հուտէլէր մէսթուր պուլունմաղտէ՛ տիր :

— Մատամ Սէրաֆէն , մէրգումսն կիթմիշ օլմասըր իշիթտիկիւնտէ , հիշ իշթիպան ճայիղ տէկիլ տիր քի , Տիտտէթիւտէն աթմէշ քէսիլէճէք տիր , — տէտի մատամ Բիբլէ , — շիւնքի , մէրգումսն կէօրսիւն տէյի չըլտըրմաղտա տըր . վէ հալպու քի Մ . Պրատամանիթիտէ , մուղայիթի օլտարաղ , մէրգումէեի կէօրմէքիլքտէն , պիլթիւն պիլթիւն դասընմաղտա տըր , վէ իսպալթըտա շու աուր քի , պու աղչամ օտասթ ալթըտա եօյճու օլաճաղընը մէրգումէեէ սէօյէմէ յիւպ սէթըր իտէյիմ տէյի , պանա սըրք սըրքա թէնպիճ իյէմիշ տիր , նասըլքի պէնտէ մէրգումէեէ եալան սէօյէյիւպ ալտասթմըլ օլտուղումսն , աղչամս թէքրաթէն կէլիպտէ ելին էլի պօ . շու չըղտըղընտա , պիլպարէ բէք մահըլուն օլաճաղ տըր . իշթէ պէնտէ օլ վազըթ սիղին շօճուղուն լաղըրտըրնըր աշարմ : Հա՛ , իյի խաթըրմա կէլտի , մէրգումէնիս իամի նէ իտի . . . Սիտէ՛ . . . մի տէտի իտինիդ , նասըլ սէօյէտի իտինիդ :

— Սէսիլի . . .

— Տիմէք տիր քի , Էվվէլա Սէսիլ յուղէթիինի խաթըրմա կէթրմէրի , վէ ինթիհասընա տասի պիր ի հարֆը իսպլէ իյէմէլիլիմ , էօյլէ տէկիլ մի , Հէրնէ հալ իտէ , բէքտէ օլմալէ իտի , մէնտիլիմն ուճունտա պիր տիկիւմ եարաբաղ , տէրխաթըր իտէրիմ , նասըլտա Ալլահնը պէլասըր կիւճ պիր իամ իմիշ . . . Սիտի . . . Գտաի . . . Աէսիլի , հա՛ , իշթէ շիմտի պուլտում :

— Շիմտի պէն մատմօաղէլ Բիկօլէթիւն եանընա չըղաճաղըմ , — տէտի Բօտօլֆ մատամ Բիբլէեէ , օտատան տիշարը չըրաղաղ :

— Իյի եա , մնսսիէօ Բօտօլֆ , մէկերլի կիտէճէկիւնիդ վաղըր աշարը ինտիկիւնիլտէ , օլ պէնիմ սէվիլիւրի . դօճանըղըմն , օլ տէրալի ինթիեարճըրման , պիր սէլամ վիրմէղտէն մի կէլէճէքսինիլ տիր : Չէվալըր ինթիեարճըրմէ բէք քէտէրի տիր , վէ հիշ շիւրհէմտէ եօղ սուր քի պայընտան

կէջէն հասլէրիտէ, քեաֆֆէթէն սիզէ նադլ իտէճէք տիր. . . Ահ, օլ ճանվէր Կապրիճն. . . հալէա զէվալլընըն բիշինտէ կէզմէքտէ տիր. . .

— Ալիմ Ալլահ, մտտամ Բիրլէ, զէվճինիզին պաշընա կէլմէքտէ օլան մէզքիւր պէշալարաան տօլանք, հէր վազըթ էսէֆ իլլէմէքտէ յիմ. . .

Վէ Բօստօլֆ մահդա քէնաի Ֆիքրինտէն, մատամ տՕր պիլնիի իլէ Մ. Պրատամանթի պէ յիլնտէ վուգուա կէլմէքտէ օլան չու կէօրիւշուպ գօնուշամալարը մէշղուլ պուլունտու. դու հալտէ, մատմուազէլ Բիկօլէթին եանընա չըգտը.

ԻՔԻՆՃԻ ՅԱՍԼ

ՐԻԿՈԼԵՓԻՆ ՔԵՏԵՐԻ ԷՎՎԷԼԻ

Բիկօլէթին օտաւընտա ապլմա պիր հիւննի նիզամ վէ պիր թէմիկլէր հիւքմ իլլէմէքտէ իտի, վէ օճաղը իւզէրի-նէ վազ իտիլմիլ օլուպ, վէ շիմիլրտէն մամսու պիր մահֆազա տէրուշինտէ պուլունան կիւմիւլ սաաթընտան իսէ, սաաթըն տէօրթ րատտէլէրինտէ պուլունամաը անլաշըմադտա իտի. վէ սուզուն շիտտէթի թէնէզդիւլ իթմիլ օլմասընա մէպնի, մէրգումէ իտարէ իթմէքլէր նիլէթիլլէ, օճաղընը եազմազլըգտան սարֆը նազար իլլէմիլ իտի:

Մէրգումէնին օտաը բէնճիրէսի, քեամիլէն սօզաղըն դարըն թարաֆընտա պուլունան էսինիլէլէրին պիր հիզա-տա վէ պիր նիզամ թահֆընտա պուլունամաւան քիրէ Լիտ-լէրի իլէ թալան իլլէրինին երւքսէք երւքսէք բուխարիլէրի-նէ (օճազ) նազըր պուլունամագտէ օլուպ, վէ բույլ սէմանըն

լուէ անճազ պիր քէօշէսի, մէզքիւր քիրէմիտէր իլէ օճազ-լարըն արալարընտան կէօրիւնէպիլմէքտէ իտի:

Պիր տէ պու հէնկեամտէ, մէզքիւր գարընտաքի էպ-նիլէլէրին գաշարը արասընտան կէշիպ կէլմէքտէ, վէ եա-լսօտ սիվիշիպ դաշմազտա օլան կիւնէլին դիեալարը, մէր-գումէնին բէնճիրէլէրի ճամլարընա վուբարադ, պիր ճիւզի միւտտէթ պիր զըզարթը հուսուլէ կէթիթմէքտէ իտիլէր:

Բիկօլէթ, բէնճիրէսի էճիննտէ օթուրարազ չալըմազ-տա պուլունտուղունտան, օլ տիպէր սուրէթինին պիր թա-րաֆը, ալ զէմին իւզէրինէ գապարթմա օլարազ իլլէնմիլ օ-լան, վէ բէմիլէն չալար պիր պէեապլըգտա պուլունան պիր սուրէթ միսիլու, ճամըն բալլադլըրը օրթասընտա, թաթլը պիր գարարթը մադամընտազ ապարըպ զահիր է չըգմադտա իտի: Մէրգումէնին պալը արգասընտա թօլանըն օլան սի-եաճ սալարը, էլլան էլլան օլարազ բարլամադտա օլտուղու թագտիրտէ, ֆիլտիշի բէնկինտէ պուլունան, վէ նիսպէթ գա-օլու իթմէզ պիր չարուգուգ իւզրէ իյնէսինի իլլէթ մէքտէ օլան օլ ուֆաճըզ վէ չալըզան էլլէրինէ աքս իթտիքճէ, պիր նէվի սըճազ քէհրիպար բէնկի քէսպ իթտիրմէքտէ իտիլէր: Վէ կիլինմիլ օլտուղու էամէր պիր ֆիթմանըն ուղուն ուղուն գըըմալար իւզէրինտէն պաղլամըլ պուլունտուղու էթըա-ֆը տիլ տիլ օլմալը եէշիլ պիր բըսթէլաաը, օթուրմազտէ օլ-տուղու հասըլըր պիր գօլթուղու, նիմ մէրթէպէ գաբաթ-մազտա պուլունտուղու կիպի, օլ տիլ պէր աեազլարընը ի-սէ, տալմա թէրլիլէրինի կիլինմէքտէ օլտուղու հալտէ, նէզտինտէ պուլունան պիր թապուրէեէ (աեազ իսկէմէլէսի) տտաթմազտա իտի:

Պաղը մուաղգամ զաթլարըն, քէ յֆլէրի իգթիլզասընճա, էն ատի պիր քէօշէվի օտաւընըն տիլարարընը, բէր բարլազ վէ կիրանպահա գումաշար իլէ գարալտըպ տօնաթաղ-լարը միսիլու, օլ հէնկեամտէ, ուֆուգտան աշաղը ինիպ կիթմէքտէ օլան օլ չէմնի թապան աախի, մէրգումէնին օտա-պը տէրուշինի, հէզարան նէվի դիեալարըլա թէնվիր իլլէ-

մէքոտէ, վէ ոճէմ պատմաւորն տան մամուլ եւշիւ վէ կիւմու-
չիւ ընէք բէրտէլէրինէ, եալըզզարի պիր բարլաղըզ քէսպ
լիթ տիրմէքոտէ, վէ պինպպէրին ճեվիլդոտն մուսաննաւ էշ-
եալըրնաւ պիր քէսպին ճիւլ վիրէրէք տաղլաւանտըրմազ-
տա, վէ եէրտէ տէօլէնմիր վէ պալ մումուչլա բարլատըրըշ
օրան գըրմըզը թուղլալորրտաւ այնավարի ճիւլաւանտըր-
մազտա, վէ մէրգուճէնին դուշլարը գաֆէսի բարմաղըզգ-
լարընաւ տախի, ալթուճլարի օլըր ընէք ըէյտա իթտիր-
մէքոտէ իախ:

Լաքին, հայֆա՛ ըն, կիւնէշին զիեպարընըն պու մէր-
թէպէ մուճիպի օլէշալէթ ու ինպետթի պուլունան հային-
տէն թէշվիդ օլունարադ, մէրգուճէնին էրքէքըլ տիշիլի օլ
շիֆթէ գտնարեալարը, զաթէն տտէթլէրինաէն պուլուն-
տուղըւտան տահա զիեատէ էօթիւպ շադըեաճադ եէրտէ,
մուղայիրի տախի օլարադ լալ քէսիլէրէք, պիր նէվի պիհու-
զուրուզ իւզըն, գաֆէսիլէրի տէրունինտէ, պիր մահէլլ-
տէն տիկէր մահէլլէ ուշուլուպ տուրմազտա իախլէր:

Յիւնքի, քէնտի վէլիւլէ իյմէթլէրի վէ քէնտի ութմա-
լարը պուլունան մէրսուճ Ռիկօլէն տախի, առէթի գաաթի-
մէսինին տապան տապանա զրտըր օլարադ, կիւլիւպ շա-
դըեաճադ, վէ պէսթիլէր զարդըր օղուեաճադ եէրտէ,
պիւթիւն պիւթիւն խամուչու իթիթիար իյլէմէքտէ իախ:

Յիւնքի պուլըրըն իւչիւ տախի, պիր պիրլէրինէ պագա-
րազ թէշվիդ օլունանազտա վէ միւզիդ օղումազտա իախ-
լէր շէօլէ ըն, մէրքիւր նազիք դուշլար, թէմպէլլիք իախպտէ
քէնտի եուվալարընը, եանի ուեուտուղըրը մահէլլի կիճճէ
թէէք իյլէմէքտէ օլուուղըրնտան, վէ մատմազէլ Ռիկօլէթ
իսէ ծնարաանա էրքէն ուեանըպ վէ պէսթիլէր օղուեաճադ
ծնարորտա ուեանտըրմազտա պուլունտուղունտան, ծնար
տախի պիրլէրտէ ճէմալազ օլուպ թէրէնիւմէ պաշլըմազ-
տա իախլէր: Վէ իշթէ օլ վազըթ, էնվայի ուշալէրին էնվայի
նօթըրը եանի տէրէճէլէրի վէ նաղմէլէրինին պիր ըէգապէ-
թի վէ եախտա գալըաթը պաշլըմազտա օլուպ, վէ մէրքիւր

տալա վէ իտտաւալարտա իսէ, զալէպէ բէք աղ տէֆա գուշ-
լար թարաֆըրտա, վէ էրսէր տէֆալար տախի, Ռիկօլէթ
թարաֆըրտա դալմազտա իախ:

Էյվլէթ օլ ճէնիկեամտէ, Ռիկօլէթ նաղմէ օղումազտա տէ-
կիւ իախ: . . չիւնքի, միւտտէթի էօթիւնտէ իլը տէֆա օլա-
րազ, պիր իտէր իւզըն պուլունանա իախ վագաա, օլ անէ
տէկին, Մօրէլ ֆամիլեալընըն սէֆալէթիին շօղ տէֆալար
կէօրմիւշ վէ միւթէէսսիր օլուպ եիւրէկիտէ աճըմըլ իախ իսէ
տէ, քէնտիսի ֆազըրէ պիր գըզ օլուուղունտան, վէ էօլլէ
սէֆալէթ մէնզարէլէրինտէ կէօրմէկէ ալըշմըլ պուլունու-
ղունտան, մէրքիւր հալլէրին իթէէսսիրի, գալպինտէ խալլի
վազըթ պագըր դալմաեըպ, իլա ճիւզիճէ սօնրա մահվ ու ի-
զալի օլմազտա իախ:

Մէրգուճ, էրինտէն կէլտիկի մէրթէպէ, վէ սայքի ճէք
կիւն, Մօրէլ ֆամիլեալը կիպի սէֆիլ ու պէտպալթա պիր
ֆամիլեալա իմտաա ու մուսէլէնթիէ եէթիլմէքտէ օլուու-
ղունտան, կէրի սայէր իլէ պէրապէր վէ անլէր հաղըրն-
տա կէօղ եաշլարը տէօթէրէք ալլամազտա իախ իսէ տէ,
պու ճիւմիլ իլէ տախի, պիր թարաֆտան միւթէէսսիր օլ-
տուղըւ թագտիրտէ, տիկէր թարաֆտան տախի, գալպին-
տէ պիր էսէրի մահզուղիլէթի ճիսա իյլէմէքտէ իախ: . .
մէրգուճլարըն սէֆիլիլըլէրինտէն աօրաբը մահզուճ ու միւ-
քէտտէր օլմազտա իախ: . . վէ քէնտիսինին քիգգալթա կէ-
լիպտէ մէրհամէթ իյլէմէսինտէն աօրուրտա մեմուճ օլ-
մազտա իախ: . . լաքին, մէրգուճէնին իտէճ, մէրքիւր
ֆամիլեալըն հայինտէն նայի տէկիլ իախ:

Նաալը ըն ուշալէ միլիզ տիր, մէրգուճ ֆազըրըպ վէ ֆա-
զըրըր իլինտէ պիւլիւմիւշ օլուուղու ճիհէթլէ, էօլլէ հալ-
լէրէ ալըշմըլ օլտուղըւտան, կէրի աճըմազտա իախ իսէ տէ,
էինն ճիւզի պիր վազըթման սօնրա ունուտարադ, քէնտի
աօղուղունտա պուլունան ճէմէշքէպիլիկիտէ կէ աքարադ,
կիւլիւպ շաղըմազտա իախ: . . վէ պատէհա տախի, ֆա-
զաթ պիր խօապիլիք էսէրինտէն նայի օլմաաղըլ հայտէ,

եանի եալընըդ պիր թաթ պիգ ճիհեթինէ մէպնի պուրուն-
տուզու թագտիրտէ, Մօրէլ ֆամիլեաքնն, օլ տէհչեթ-
ֆէրմա գուլիպէսինի, վէ եաթոտ թաթան իյիսին կեօր-
տիւքտէ սօնրա, օլ քէնտի կիւղէլ վէ թէմիզ օտառըղըն-
տան իյերի կիրտիկիւտէ, անինտէ, իւղէրինտէ հասըլ օլ-
մուշ օլան օլ էվվէլքի մահըղնիյեթի տէֆ պիրէ, եէրինէ
պիր սէատէթի հալ վէ պիր թէհչեքքիւր տուղուսու գայիմ
օլմաքտա իտի:

Մէրգումէնին տուղուսունտա օլան պու թէպէտտիւլաթ
հալի, գաթան քէնտի էնանիյիեթինտէն նէչեթ իթմէքտէ
օլմաքուլ, իլլա ազլի օլան պիր հաքգալ վէ պիր մու հաքմէեհէ
մէպնի իտի, շէօլէ քի, մէրգումէ, հէր նէ գատար, քէնտի
էլինին էմէկի վէ կէ օլլէրիննտէ նուրուլա օլտուզու թագ-
տիրտէ, բարա գապանըպտա կէչինմէքտէ իտի իտէ տէ,
քէնտի հալինին, եանը պաշընտա պուլունան պիր ֆամիլ-
եանըն հալինն նիսպէթիլէ, ատիթտ պիր իգպալ ու սէատէթ
սաեքըլը մէրթէպէտէ օլտուղունտա կէօրտիւկիւնաէն,
վիճտանընը բահաթ իթտիրիպաէ, քէնտի հալինտէն թէ-
լէզղիւզ իտէպիլմէք իչին, Մօրէլ ֆամիլեաքննա, էլինտէն
կէտիկի մէրթէպէ պիր հիստէ չըգարմագտա օլտուգտան
պաշգա, քէնտիտէն զիեատէ ֆագըր վէ սէֆիլ օլանլարա,
իմտաա վէ մուալէնէթ իթմէքիկի, մուգատտէս պիր պօրճ
տախի սայմագտա իտի:

Մէրգումէ պիւլիւք պիր սաֆիլըգ իւզրէ օլտուզու թագ-
տիրտէ, Պիր ատամ, բահաթ վիճտան իւզրէ նագմէ-
լէր թէրէնիւմ իտէպիլմէք իչին, էկէրլի եանընտա վէ եա
եազընընտա, աճընմագըղա շայեան պիշարէլէր վար ի-
տէ, էվվէլ էմիրտէ, ճուլարա մէրհամէթ իթմէլի, վէ էլինտէն
կէտիկի իմտաա ու մուալէնէթի իլլէմէլէ տիր» — տիմէք-
տէ իտի:

Րիկօլէթին մէզքիւր իւք Է՛՛՛՛՛նէն օլմասընը պիլտիր-
մէզտան էվվէլ, իշպու հիքեայէմիլի օգուեան զաթլարա,
մէրգումէնին ֆէնէնէն պիր գըզ օլմասընը, պիր սուրէթի

գալիյեէտէ վէ միւքէմմէլէտէ օլտուզու հալտէ դանտըր-
մագըլըք արգու իտէրիգ:

Պիզ պու պապտէ, ֆէնէն լուղէթի կիպի, շէրէֆիլ, վէ բար-
լադ օլուպ, վէ սայքի տայլմատա, էսէֆէնիլիզ ֆէտաքեար-
լըքլարտա պուլունմագըլըգ, վէ էմիւզը նէֆանիյիեհէէ գար-
չը մուգալէմէթ իտիպ ճէնըլէնմէքիլէր, վէ ումարու տիւն-
եէվիյեէ հագգընտաա աղըր աղըր թէֆէքքիւրլէրէ տալ-
մագըլըգ ֆիքրինէ ալընմագտա օլան պիր լուղէթի իսթիմալ
իտէճէկիմիզտէն տուլաք, թէէսսիւֆ իտէրիգ:

Րիկօլէթին ֆաղիլէթի, պէօլլէ շէլէրաէն իպարէթ պու-
լունմագտա տէկիլ իտի:

Մէրգումէ նէ էօլլէ էֆքեարլար իլէ ճէնըլէնմէքտէ, վէ
նէտէ էօլլէ աղըր թէֆէքքիւրլէրէ կիրիլմէքտէ իտի:

Մէրգումէ անճագ չալըլմագտա, կիւլմէքտէ, վէ շար-
չը պէսթէ շաղըրմագտա իտի:

Պէնճէ, պու ալէմաէ էն պիւլիւք Է՛՛՛՛նէն, տիմէքտէ իտի
Րիկօլէթ Րօտօյֆա բէք խալիսանն վէ բէք սատէ պիր սէօլլէ-
յիշ իլէ սէօլլէեհէրէք, Է՛՛՛՛նէն թապի պուլունան մէսէլէլէր-
տէն պիրի տիր . . . Նէօլլէ քի, քէնտիսինին աչգ ու սէվ-
տա բէնչէսինն տիւլմէմէսի իչին, մահա քէնտի քէմալէթին-
տէն նաչի օլմաքուլ, իլլա, օլ խուսուտա, էօլլէ շէլէրէ
սարֆ իտէճէք վագթի պուլունմագտաքննտա եարտամ իյ-
լէմէքտէ պուլունմասընը սէօլլէմիշ իտի . . . վէ հէլէ, հէր
շէյտէն էվվէլ, շէնմէշրէպ օլմագըլըգ, չալըլգտան օլմագըլըգ,
վէ հէր իչինտէ հիւսնի նիզամ վէրապրէթա, վէ էսէրի զայ-
րէթ, վէ տիգաթ իճրա իթմէքիլէր, վէ ալէխուսուս կիւլիւպ
չագըեարագ պիր էօմիւր կէչիլմէքիկի մէյալ պուլուն-
մագըլըգ, մէրգումէնին իթիգատընճա, քէնտիսինի, աչգ
ու սէվտա աթէլինն տիւլմէքիլէր թէնչիլէսինտէն խէլաս իյ-
լէմիլլէր իտի:

Իճթիմալ տիր քի պաղըլարա, մէրգումէնին, քէնտի ախ-
լագըր հասնէսի հագգընտա իպրազ իլլէմէքտէ օլտուզու
պու սէպէպ, բէք խաֆիֆ, բէք գօլայ, վէ բէքտէ սէֆապախշ

պիր հալածե կեօրևնեճեք տիր, հալ պու քի, նե լազրմ
ալը սեպեպնե էհեմիյեթ վիրմեքլիք, սեմերեսինե պագ-
մալըրը, իշթե սեմերեսինե մեյաաննա՛ տըր :

Մեկերչի, տիւղեր տիւղեր, վե բարըազ բարըազ, վե
բայիհայիթայիպեսիտե պեր քեմալ պիր սուրեթտե օլտուղու
թագտիրտե, քեհտի շիչեքլեքինի աշմագտա օլան պիր ա
ղաճըն, արթըզ քեօքլեքինն էյրի պիւրիւ վե եամըր եում
բու օլմանընա պագըրմաղըզ իզթիլա Իտե՛ր մի . . .

Պիզ եօզարուտա, քեհտի էհէ՛ս ու խեւարթթմըզ իզ-
թիզապընճա, ճեմիյեթի պեչեքլիյեթ թարաֆընտան, ճե-
միյեթի պեչեքլիյեթ միւֆիտ պուլունան ֆաղիլեթի իշ-
ճիլեքի թեչիլիզ վե թեքղիպ նիլեթիլյե, պիրեր թեչիլե-
զաթ, պիրեր իմոտա, վե պիրեր միւքեաֆաթ իհտա օ-
լունմաաըր թեքիֆ իթտիկիմիզ պըրատա, իմեքրաթ օր Գօ-
նաբարթեհին տախի, ֆաղը տտեմէրի պուլնազ վե անլա-
մազ իզըրե, խասսեթէն ՅԱՉԻԷԻԹ ՃԱՍՈՒՍԱՌԸ թայիե-
նի նիլեթիկեաե պուլունտուղունու տախի սեօյլեմիշ իտեր
իմաի, շիմաի, էօյլե ֆարզ իտեյիմ.քի, օլ ղաթը մուազ-
ղամըն, օլ նիլեթիկ միւֆիտեպի վիճուտե կեչմիշ տիր տե,
մեվզըրի իճըպե տե վազ իտիլմեքտե տիր . . .

Էվզեթ, հայտե յինիզ էօյլե ֆարզ իտեյիմ.քի, մեքղու-
ման ֆուշեթ հաւաւընա պիրիտե, կեչիլ Միկօյեթի պուլ-
մուշ օլուն :

Վե ֆարզ իտեյիմ.քի թեքիլի վե թմահըզ պիրե, մեք-
ղումե կիպի էօյլե պիր տիւղեր, վե հիւսնի ճեմալ վե կեհճ-
լիկի սեպեպնեանե, հեր թարաֆտան այրատըպ զանտըրը-
ճըլար էլե Իհաթա իտիլմիշ օլտուղտան պաշղա, ֆաղըր-
լըզտան իլեքու կեչեհ հեր նեվի զազա վե պեչալար օրթա-
ղնտա, սահիպիզ, համիսիզ, վե նասիհաթ ու թալիմաթ-
աղը օլարազ մեթրուք պիր հայտե զարմիշ պուլունան գը-
ղըն, հեր հիհեթիլե լեքեյի խեթտաեա արի պուլունմաաը-
նը, վե քեմալի իմեթ ու նամուս վե այեմե հիւսնի իպրեթ
օլանազ սուրեթտե լալըզանըզ իլե քեհտի նաֆաղապըր

չրգարըպտա կեչիմեքտե օլմաաըր, քեաժիլեն անլամըշ վե
խարեաթ օլմուշ պուլունտուն, իմաի, էօյլե օլտուղու թագ-
տիրտե, էօյլե պիր չալըչաան վե էհիլ ըրզ Գըղըն, պըրա-
զալմ պիր միւքեաֆաթը, վե պըրազալմ պիր իմոտա
ու մուալէնեթի, պարի հիչ տեկիլ իտե, քեհտի վիճուանըր
բահաթ իթտիրպի, վե պիզղաթ քեհտի նեգտիտե, քեհտիսի-
նիլն գատր ու հայայեթիկի արթըրթմազ, վե իսթիզպալտե
տախի, տահա զիեաաե հիւսնի ախլազ իզըրե պուլունմազ-
լըզա չալըչալըրթմազ նիլեթիլյե, պիր գուրու, ֆաղաթ
զալպե թեհտաիր իտիճի վե հօշ կեչիճի քեչալար իլե, հազ-
ղընտա վե եուղեանե գարըր թամսիլիլյե վե սեխալը օգու-
մազըզ, վաճիպետեհ վե ֆերիղետեհ տեկիլ մի տիր :

Հիչ տեկիլ իտե, մեքղումե, պու եօլ իլե, էօյլե պիր թա-
րիզը բիւր միւշքիլաթտե, օլ մեքթեպե ղալըրեթ ու ճեսարեթ
վե ֆերահը տիլ իզըրե եուրեւեուպ կիթմեքտե օլմաաըր վե
համիլեթ ու հիմայեթ իզըրե, քեհտիսիլիլն թահթը նազարը
աիզղաթա ալընմազաա օլմաաըր պիլմեքտե օլանազ տըր . . .
Վե հիշ տեկիլ իտե, քեհտի էմիլ թեպիլիլիւ եօլունտա
պիրեճեք սեքմայեպի, վե պիրեճիք կիւլէնեճեք տալի օլան
ԵԼԵՎՒԷԷ ԻԷ ԷԷԷԷԷԷ ԷԷԷԷԷԷԷԷԷԷ պիր խալէ կեչտիլիլն-
տե, հանի պիր կիւն էշեւ էԷԷԷ վե ԻԷԷԷ ԷԷԷԷԷԷԷԷԷԷ
ու վե թագաիր գալմանաազ տըր, քեհտիսիլիլն իմոտա
ու մուալէնեթի հիմեթ իլեքեճեք պիր պապը ֆիւլեւվ-
վեթ ու մեքհամեթ պուլունմաազ տըր, վե քեհտի ահվալը
մազիլեյի մեքղուպեաի սայեսինտե, պիր ուֆազ եարաը-
մա նայիլ պուլունմաազ տըր, տեյի պիլեճեք տիր

Նիմաի, պիթթապի պաղըլալ, իշպու քեհտի ահվալը
մազիլեյի մեքղուպելեքիլյե շայեանը թեչիլիլաթ պուլու-
նան քեհտը, աիզղաթ իտիպտե, արաեղպ պուլունմաազ
վե անլամազըլտա, տեկիլ հալընը միւշքիլաթ, իլա պիր
տաեմիլիլեքան տախի վար տըր տեյի պաղըլըչաազար տըր :

Հալ պու քե, պիզղաթ իթիզաաըրթմազ, պու մեհեթե
զարեհ, ճեմիյեթ ճե հալ օլունուպ պիթմիշ տիր :

Մեկերն Տիրիմէթ, էհարձէ մազարթարը յայտնուն պուրճան քիմէնէրէր, ետ դատմի վէ ետիտ մուվադդաթ սուրէթտէ, թասթը նազարը տիգգաթի ալ մագ իւղէ, խաստէթէն պիր բոյն մէհմարիյեթի թախտիս կլէմիշ աեկիլ մի տիր, վէ մէկերի մէղբուր հէյեթի, ահվարը մաղիյեթի մուղբրէրէրիլէ մագնուն պուրճան, եանի սապըդարը առմէրի, հէր կիւն կէօղթիլէյիպ վէ բիլէրինաե կէզմէքաե տեկիլ մի տիր :

Իմոսի, պու պէօյլէ օրուզու թագտիրտէ, նէ սեպէ պէ մէպնի տիր քի, էօյլէ պիր կիզիլ հէյեթի տախի, ըէքէ - - շէֆէ - - շաեթէ - - շաեթէ - - շաեթէ - - շաեթէ - - սահպլէրի իշնի թայեթի ու թախտիս իտիմէքաե աեկիլ տիր :

Շիմաթ Էվհամ տայիլէսինի թէրք էլէ, եինէ պիւզ, Րիկօլէթին իւք քէտէրի մաստէսինի էլէ ալարմ :

Քէնտի սաֆլ էթի գալպիլէտի վէ իֆիթէթ ու քէմայէթիլլէ շայեանը թահսին պուրճան ժէր մէնաէն մասաա, Րիկօլէթ էլէ գօշուրուգ իտէնիլէրին քեաֆիթէսի տախի, մէր գօմէնին թապիւեթընտա տէրքեար օլուն թէքիլֆիսիգէ պիր հայ ու հարէքէթ էլլէ, գօշուրուգ եօլունտա իպրազ իտէկէլտիկի ինսանճա թապի ու էթվարը կէօրէրէք, քէնտի էֆքեարը Ֆաստէլէրինճէ, իսթէտէքիլէրի կիպի մանէալար վիրմէքաե իտիյսէլէքաե, մէրգուման էֆէնտիլէր, սօնքատան տախի, կիւճէնտէքաէն զիտտէ հայրան օլարագ, Րիկօլէթին, էօյլէ քէտաի դանն իթտիլէրի տիլազը հասէնէտէն պիպէհրէ գըղարտան օլմաաղընը, վէ պիւնէն ալէ յհ, մէրգումէնին թապիւաթը, անճադ կիւնահաըդ սուրէթտէ պիր կիւլիւպ շաքըմագըղ, վէ գօշուրուգ պօրճունու թանրեարագ, պէրայի ինսանիյեթի, պիր պիրի եարարմընա եէթիլմէքիլէ, վէ կիւզէլճէնէ գօնու շուպ էյլէնէրէք տօսթըուգ իթ մէքիլօտէն իպարէթ օլուպ, ալապ մէթրէս մանգամընտա պիր մէյլան ու էֆքեարընտա պուրճանմաաղընը, անբարալ իգնա օլմաղըղա մէճպուր օլմուշար տըր :

Պունդար, կէրնի, էվլէլէ Էմիրտէ, հէմ դիեաաե կիւճէնտիպ վէ հէմտէ գիեաաեճէ թէհաճճիւպ իթմէքաե պուրճան մուշար իսե տէ, սօնքատան, եավաշ եավաշ, մէրգումէնին, դայէթիլէ լսթիֆ, վէ դայէթիլէտէ սէրպէսթ թապիւաթը պիր գըղ օլտուզունու անդարըլարընտա, հաղգընտա հիւանի թէվէճճիւհ հէօթիլէրիպ, վէ թէրպիլէրի սուրէթտէ պուրճանմաղըղա պաշարըղտան պաշաա, նաաըլ քի, մէրգումէ պիլգաթ քէնտիսի տախի Բօաօֆիա պիր սուրէթի քեամիլանտէ օլարագ սէօյլէմիշ տիր, օլ մէրթէպէ հիւրմէթ ու թիպէթէ գաշարըղար տըր քի, քէնտի կիպի պիր տիլէք գըղը գօլթմուղարընա ալարտա, բազար կիւնիլէրի կէզմէկէ չըգմաղըղը, քէնտիլէրճէ պլ շէրէֆ ու իֆիլիար տախտա իլլէմէքաե պուրճանաշար աըր (Ֆագաթ, Րիկօլէթ էօյլէ կէօթիլէրիլէրէ Էճէմիլիլէթ վիրէն գըղարտան աեկիլ իտի), վէ շունա տախի տիգգաթ օլունմաը տըր քի, Րիկօլէթ էօյլէ, պէրպէլըրնտան կէզմէկէ չըգմաղըրը երքէրէրի, պիր չօք բարալտան չըգարմագըղը սէվէնէրտէն օլմաաղընտան, տիշարը չըգարըլարընտա, քէնտիլէր իշնի իտէճէքիլէրի մէաքիլֆէ, եալընըղ պիր միպիլի տախի մէրգումէ իշնի իլալէ իլլէտիլէրինտէն, տիշարը իարաֆ օլմաղըրըն, կիւզէլ կիւզէլ էյլէնիպ կէզմէպիլմէքաե իտիլէր :

Ձիւնքի, Րիկօլէթ, իարաֆը պիր գըղ օլմաաղըղտան պաշաա, բէքտէ գանաաթ էհիլ պիր գըղ իտի . . . բարաաը օլմաաղըր կիւնիլտէ, աալա մէքաղ իտիպ մաշղուն օլմաաղըղ նէ իտու կինի պիլմէքաե շէօյլէ սուրտուն, եինէ քէթի վէ մէսէրէթի եէրինտէ օլտուզու հարտէ, օլ պէեազ պէեազ վէ ինճու կիպի ուֆաճըղ տիլէրիլլէ լարըարագ, պիր բարաաճըղ սըճագ գալլէթա եէմէքիլ իթիլֆիա իլլէմէքաե իտի վէ պատէհու տիշարը տախի չըգարագ, ետ պուրճարընտա, վէ եախտա բաաաթըրտա կէզմէրէք էյլէմէքաե իտի :

Հիշ չիւրհէմիղ եօղ տար քի, իշպու հիքեայէմիլի օլուեան զաթար, քէնտի գալպիլէրինտէ, Րիկօլէթ հաղ-

դժնտա , ճիւղիճէ պիր հիւանի թէվէճճԻՆՆ հ տուլղուսու հիսս
 իյլէտիբլբլէթ թագտիրտտէ , էօյլէ պիր կէնճ վէ տիւպէր դը-
 դըն , հիչ տէկիւլ իսէ , հաֆթիատա պիր տէֆա օլտուն , քէն-
 տի դօմլուլարըլլա չըգըպտա , էհլիբ ըրգճա պիր սուրէթտէ
 օլտուղու հալտէ կէզմէքտէ օլմասընը , աճըպլամահաճադը-
 վար տըր , չիւնքի , արթըզ օլ դատարընը տախի չօգ կէօր-
 մէքիթ , ատէթա պիր պարպարըդ վէ պիր ագըսըըդ աս-
 երլար սեղա տըր . ալէխուսուս , էօյլէ պիր գըզ քի , քէնտիսի ,
 սայիր պիր չօդ դըլար կիպի էքրէքլէրի թահրէք իտիպ վէ
 պաշտան չըգարմահա չարչամտըր շէօյլէ տուրսուն , հաթ-
 թա , մէրդուսուն դօմլուլարընըն , սայիր պարը ինսաֆօըզ
 գըզլարը պէրապէր այըպտա կէզմէկէ չըգտըզլարընը վէ
 էյլէնիպ ճիւղիկըլէր իյլէտիբլբլէրի կէօրտիբքտէ պիլէ ,
 ապա գըսգանըպ կիւճէնմէքտէ տէկիլ իտի :

Գու դօմլուլարըն իչինտէն , նասըլ քի սէօյլէտի իտիք ,
 Րիկօլէթին սէրպէսթճէ օլան հալ ու հարեքէթլէրինէ պա-
 դարագ , քէնտի նիյեթի Ֆասիտէլէրինէ պիր բայ չըգար-
 մագըդ տիվանէճէ պիր ֆիքր ու էէլինտէ պուլունմահան ,
 եալընըզ Ֆրանսա օրմէն օլմուլ տուր . շէօյլէ քի , մէր-
 դուս , ես սէվգը թապիլ տէնիլէն տուլղուսու , վէ եա տա
 քէնտի ազլ ու տիրայլէթինն էիւքտէքիկի սայէսինտէ , թա
 իւք կիւնիւնաէն , Րիկօլէթ կիպի պիր գըզ իլէ դօմլու օլ-
 մագըդտան , նէ մէրթէպլէրտէ հօշլանըպ վէ սէֆահապ
 օլաճաղընը տէրք ու ֆէհմ իյլէմիշ տիր :

Պէտպախթըդ իգթիլգարնճա , աըպլէթքեար օլաճագ
 օլմուլ տուր , եանի , Ֆրանսա օրմէն , մէրդուսնէ հիչ
 պիր կիւն տիհանըն աչըպտա , օլ խուսուս տայիր պիր
 լուղէթ պիլէ սէօյլէմէքիկէ ճեսարէթ իթմէքսիղին , անճագ
 քէնտի գայպիտան , հատտէն դիեատտէ ալէագտ իտէրէք
 մուհապպէթ պաղամըլ տըր :

Րիկօլէթին սայիր , եանի էվլէրի չգօմլուլարը , քէնտի
 էմէլ ու էմէքլէրինն պիհուտէ օլմասընը անլատըզլարըն-
 տան , մէրդ ումէնն անճագ քեամիլանէ պիր դօմլուլուղու :

լա , վէ թաթըլ թաթըլ կէօրէչուպ դօմուլմարըլլա իգ-
 թիֆա պիրլէ , էյլէնիպ միւթէսէլլի օլմագ նիյեթիլլէ տա-
 խի , պաշգա դըլար իլէ մուարէֆէ վէ աշգ ու սէվտա եօլ-
 արանն կիրչտիրտիբլբլէրի թագտիրտտէ , օրմէն իսէ , տալա
 օնլարըն թարիգլէրինի թութմատըղընտան , մէրդուսնին
 նէտիմանէ աօթլուղունա նայիլ օլտարագ , բէք կիւղէլ սու-
 բէթտէ թէլէգիւզ իլլէմէքտէ իտի . շէօյլէ քի , բազար կիւն-
 լէրինի պիրլէքտէ կէչիտտիրտէն պաշգա , իչի պուլունմատըլ
 կիճէլէր տախի կիտիպ մէրդուսնին օտասընտա սաաթ-
 արճա օթուրմագտա իտի , վէ Րիկօլէթ տախի , քէնտի թա-
 պիտաթը իգթիլգարնճա , տայիմա կիւլիւպ չըգըմագտա ,
 վէ չագալար շէնիլբլէր էաքամագտա պուլունմատըլու հալա է ,
 օրմէն իսէ , մահմուպ մահմուպ տուրտարագ , հէր շէյն
 տիգդաթ իթմէքտէ , քեամիլանէ պիր սուրէթտէ հարե-
 քէթ իլլէմէքտէ , վէ հաթթա չօգ տէֆատա պիր էտէրէ մահ-
 դուսնի թ իւզրէ պուլունմագտէ իտի :

Րիկօլէթճէ , էկէրի օրմէն հազըլընտա գուսուր ատա
 օլունաճագ պիր հալ վար իտի իսէ , օ տախի պաշգա պիր
 շէյ օլմանըպ , իլա մէրդուսուն էօյլէ բէք այըր պաշըլ օ-
 լուպ , վէ պիրազտա մահդուսնիլէթ իւզրէ պուլունմատը
 իտի , չիւնքի , աիկեր դօմլուլարը օլան կէզկիճի թիւճճար
 ուշալը Մ . օրտա իլէ , բէսիմնի Կապրիօնտան , մէրդուսու
 պաշընճա ֆարգ իթտիրէն խուսուս , մահգա թապիտաթտա
 պուլունան մէքիւր հալի իտի , շէօյլէ քի Մ . օրտա տա-
 յիմա քէնտի աշուրի մէրթէպէ պօշպօղաղըզլարը վէ կէ-
 վէղէլէրէրի , վէ Կապրիօն տախի տայիմա քէնտի իֆրաթ
 սուրէթտէ օլան չագաճըլըզլարը վէ մասգարալըզլարը ի-
 լէ , մէրդուսնի կիւլտիւրիւպ էյլէտիրտիբլբլէրի թագտիր-
 տաէ , օրմէն իսէ , մուղայիլի օլտարագ , ճիւղիճէ մաղմու-
 միլիէթիլի մուճիպ օլմագտա իտի :

Պիսանն ալէյճ , Րիկօլէթ , պու իւլ նէֆէր դօմլուլա-
 րընտան հիչ պիրինն աշգ ու սէվտահա տայիր օլան հալ
 ու դալլէրինէ էհէմիլիէթ վիրպտտէ , պիրինի տիկըլէրէրն-

տեն իւսթիւն թուածագտա տեկել իտի . . . չիւնքի, Մ. Ժի-
րոսո իլէ Գապրիճուտ, քէնտի կէվէղէրէրէր վէ շագանճը-
լըգարըն իչին, նէ գատար հոչանըպ սէվմէքտէ իտի իսէ,
ժէքմէնի տախի քէնտի քէնամիլիկի վէ էնչի ըրղըն իչին,
օյ գատար հոչանըպ սէվմէքտէ իտի. ֆագամ, պու ճիւմ
լէ իլէ տախի, մէրգումէնին մուհաքէմէստէ Էնքինտէ օյ-
ատղունտան, -էլը գուլ- պեր գէվմէնէ րասթ կէլտիկին-
տէ, անճագ վէ անճագ ժէքմէնին, մէրգումէնի, նայիկ
սէտտէթի հալ գըլապիլմէքիկէ տայիք, ճէր նէվի իտատէ-
լէքէ մախր պուլունմագտէ օյմասընս, քէնտիճէ հիւքմ
իտիպ գարար վիլմէքտէ իտի :

Պու իուտուարը իւղէրինն պու գատարճր մայիւմթ
վիլտիքտէն սնրա, արթըլ չիմտիտէ, Բիկօլէթին քէտէրի
իլէ, կէրէք քէնտիսինին վէ կէրէք գուշարընըն նոզլէն
թէքէնիւմ կլլմէմէքտէ օյմալարընըն սէպէպիսի պէնան
իտէիւմ, Բիկօլէթին, օյ միւտէվլէր վէ թագէ լէճճէսի ճիւ-
ղիճէ սոյմուշ օյուպ, վէ ալէստէվիլիէ մէտէրէթ իւղի վէ
բարլագ պիր հալտէ պուլունմագտէ օյան իրի իրի կէօղէրի-
տէ, ճիւղիճէ մաշգուն ու մաղմում վէ տունուգ պիր սուրէթ
տէ պուլունմագտա օյտուգըրը կիպի, էչքէպընտա տու-
խի, ատէթտէն խարիճ պիր տէրէճտէ օյտուղու թագ-
տիրտէ, պիր Էօրկուկըուգ Էսէրի միւլաճէտէ օյունմագտա
իտի Զիւնքի մէրգումէ օյ կիճէ Էքըլօթ օթուրուպ շաղմընը
իտի : Արալըլ արալըլ, քէնտի Էանքնտա պուլունման պիր
թրարէգա իւղէրինտէքի ալըլ պիր մէքթուպա, կէօղէրին
տիրէրէք, քէտէրլի քէտէրլի պիր պաղըլ իլէ պագմագտա
իտի, վէ մէքըլու մէքթուպ իտի, ժէքմէն թագաֆընտան
քէնտիճէ իրիթապէն կէլմիշ օյուպ, վէ միւնտէրիճաթրտա,
շու աթիտէքի սուրէթտէ իտի :

«Գն-էրէ Գն-էրէ»

Մատմագելը,

Պու մէքթուպու Էաղմըլ օյտուղում մաճէլլին իտի պի-
լէ, նէ մէքթէպէ պիր տէրտա ու քէտէրի կը պուլունտուղու-

մու սիղէ խապըր վիրէպիլիք : Պէնի խըրաղըլըլ թէօճմէ-
թիլլէ պուրանա աթտըրմըշլար տըր . . . Հէր նէ դատար
ալէմ նէղտիտէ միւթթէ հիւմ պիր հալ ու սըֆաթտա պու-
լունմագտա իտէմ տէ, պու ճիւմէ իլէ տախի, սիղէ մէք-
թուպ Էաղմագըրըն ճէտարէթ իլլէմիլիւմ տըր :

Եկէր սիղ տախի պանս, պիր միւթթէ հիւմ վէ պիրնա-
մուտունու թանրմաղ ատէմ նաղարըլլա պագաճագ օյուր
իտէնիլ, հատտէն զիւտտէ պատիի Էսէֆիւմ օյաճագընըլ
տըր : իմտի, րէճա վէ նիւտալ խտէրիւմ, իշպու մէքթուպու-
մու օյումմագտան Էլիլլէ, հագգընտա պիր գապաճաթ սա-
հիպ օյուր զում մուտայիք հիւքմ վիլմէքիկի ճայիլ կէօր-
մէտէսիկի . . . Մաաղալլաս, Էկէրչի սիղ տախի պանս շէլի
հագարէթ լէ պագարագ, շայնանը նէֆրէթ աատ իտէճէք
օյուր իտէնիլ . . . պիլմիշ օյապընըլ քի, պու սն տէրտ պիւ-
թիւն պիւթիւն մուճիպի էլէմի աղիլիւմ օյաճագ տըր :

«Պագընըլ չիմտի վուգուի հալ նասըլ օյմուշ տուր :

«Թիլմէքտէսինիլ քի, պէն պիր վագըլթ տան պէրու,
Թամըլ սօղաղընը թէրք իլէ, սայիր պիր մաճէլլտէ իղամէթ
իթմէքտէ իւմ, լարին, պու ճիւմէ իլէ տախի, օլ պիշարէ
Լուիգտէն, կէրէք սիլին վէ կէրէք պէնիւմ, ճէմիլէ անը-
մագտա պուլունտու դումուղ Մօրէլ ֆամիլէապընըն հալի-
սին, կիթիթիքէ տաճա զիւտտէ տուշարը սէֆալէթ օյ-
մագտա պուլունմասընը խապըր ալըլ վագըլթ օյմագտա
իտիւմ, Հայֆա՝ քի, մէղըլուր սէֆիլ ֆամիլէա հագգընտա
գալպիմտէ հիտ իտէ կէլտիկիլմ րիդգաթ ու շէֆալթ, քէն-
տի խարապընը մուճիպ օյմուշ տուր : մաղաթ, պու ճիւմ
լէ իլէ տախի, միւրատըմ օլ պապտէ պիր նէտամէթ կէ-
թիլմէքըլը օյմալըլ, հայա, իլլա, անճագ քէնտի թալի-
մին ֆէնալըլընը անլաթաղըմագ տըր . . .

«Տիւնքի կիւն, Էաղըլտաճագ պիր շօղ շէլլէր պուլուն-
տուղունտան, Մ. Յէրարն Էաղըլտանէսինտէ, կիճ վագըլթ-
լարա գատար շաղըշարմ, Չալշտըլըմ օտատա պիր պիւ-
րօ պուլունմագտա օյուպ, շէլէպիւմ Մ. Յէրտնտա, պէնիւմ

եազանաղըմ էվրազլարը, մեզբիւր պիւրօեա վազ իլէմէք-
տէ իտի, Մէրգոմ ոլ ազլամ պիր մէրազ վէ պիր թէ-
լաջ իւզրէ պուլունտուզունտան, պանա, — Սիդ պու ազ-
լամ, պու հիսապլարը եաղըպ պիթիրմէրսիզին կիթմէմէ-
լիսինիզ, վէ իշթէ անաթիթարտա եանընրգա պրբազմազ-
տանըմ, պիթիրաթէքտէն սօնրա, պիւրմա վազ իտիպ գա-
բամալըսընը — տէտի, վէ պրբազըպ կիթտի:

«Պէնտէ իշիմի պիթիրաթիկմտէ, մուճիպինճէ հարէ-
քէթ իթմէք իւզրէ, կիտիպ մէզբիւր պիւրօնուն չէքմէսի-
նի աշտըմ, վէ իշինտէ ժէքոմ Մօրէլ իսմի պուլունտուզու
հալտէ, կէօզիւմէ իլիշնէ աշըգ պիր մէքթուպու կէօրտիւմ:

«Տօղրուսու, պու պապատ թէրպիյեէեէ գարչը պու-
լունմուշ օլտուզումու պէն տաթի իթիրաթի իտէրիմ, էոյլէ
պիր աշըգ մէքթուպու օզու մամալը իտիմ, հալ պու քի,
մէրգոմ էլմաս շարիսըսը պէտպաթիթ Մօ էլէ տայիր օլ-
տուզունու կէօրտի կիւմտէն, թէհամիլի իտէմէէէթէք օ-
գուտում, վէ Ֆագրը առէմին, Մ. Ֆէրանա, պաթաճիլի
տէշի օլան 1,300 ֆրանզլըգ պիր մէպլըդտան տօլաքը,
Մ. Ֆէրան թարաֆընտան օլուպ, Ֆագաթ, մասնու պիր իսմ
թահթընտա օլտուզու հալտէ, Ֆէրտասը կիւնիլ թէվզըֆ
իտիէրէք, մահպէսէ իլգա իտիյէճէկիւնի տաթի անլատըմ:

«Պու մէքթուպ, Մ. Ֆէրանա, քէտի մասլահամիկիւ-
զարը թարաֆընտան եաղըմըջ օլուպ, վէ պէն իտէ, Մօ-
րէլ Ֆամիլեաթընն սէֆիլ հալինի, զամէն բէք ալէա յիւ-
մէքտէ օլտուզումտան, մաազալլահ, մէզբիւր Ֆամիլեա-
նըն պատիի թէայեիւշիւ, վէ էլիսին տէէնէկի պուլունան
էոյլէ պիր Ֆագրը, մահպէսէ իլգա իտիլտիկի կիպէ, նէ
մէքթէպէ ահհէթամիլը պիր հալէ տիւշար օլաճալընը...
տէրք ու ֆէհմ իլէ տիւշիւնիւշ, վէ զիեատէսիլլէ մահ-
զուն օլուպ վէ հիտաէթ առւլոյլում տուր, Պիրտէ օլ ա-
բատէ, պէտպաթիթըղըմտան նաշի, օրատա, աէքոնինաէ
լիբալար պուլունտուզու հալտէ, աշըգ պիր դութու պու-
լունտուզուն օրտի կէօրմիւշիւմ իտիւր, Մէքթիւր մըրալար

լիբի պին Ֆրանզտան իպարէթ իտիլէր... պիրտէ օլ հէն-
կեամտէ, Լուիզին մէրտիլէնտան եօղարը չըգտըղընը ի-
շիթիտիկմտէն, արթըք ճիւրաթ իթիտիկմ առէլ ու հարէ-
քէթին աղըլըղը իւզրէրինէ տիւ շիւնմէքսիզին, անճազ թէ-
սատիւֆ իտէն Ֆուրսաթը պիր այնի նիյեէթ աատ իտիպ վէ
իսթիֆատէ իլլէմէրիք ճիհէթինէ կիթիտիկմտէն, մէպլու-
ղը մէզպուրտան 1,300 Ֆրանզընը դալալըրըպ ալըջ, կի-
տիպ մէրգումէէի մէրտիլլէն պաշընտա պէքմէլը, վէ մէզ-
քիւր լիւրալար հէման ալունունա սըգըլաբըրաբազ, լեա-
ըն սապահ էրքէնտէն, բէտէրնիզի, 1,300 Ֆրանզլըգ պիր
պօրճ իշին թէվզըֆ իտէճէքրէ տիր, իմտիլլէթ սիզէ 1,300
ֆրանզ, կիւնիլը, մէրգումու պու ֆէլաքէթտան դուր-
թանընըլ, լաքին, մէպլաղը մէզպուրու պէնտէն ալըջ օլ-
մանըղը, սազըն քիմնէէէ մէօյլէմէէէսինիլ... շիւնքի, Մ.
Ֆէրան ֆէնա գիր ատամ աբը, պիլլէլ օլաաընըգ... » տէ-
միլիմ տիր:

«Կէօրլէօրմուսունուզ շիմուի, մատմապէլ, իլթէ պէ-
նիմ, պունտան նիյեէթիմ դալման ֆէնա պիր շէյ օլմանըպ
մահպա պիր իլիլիքտէն իպարէթ իտի, լաքին, թուլտուզում
թարիգ տէ, շայեանը թաքպիհ պիր թարիք իտի, անր տա-
լի պիլլիլ վէ իզըար իտէրիմ, վէ սիլաէնտէ պիր շէյ կիզ-
լէմէք իսթէմէմ... : Շիմուի կէլլէթիմ քէնտիմճէ թէպրիյէ-
լի դիմէթիմէ:

«Տայի վաղըթլըրտան պէրու, իզնօտեա եաբարազ,
ուֆադ պիր մէպլաղ, եանի, պին պէշ էիւզ Ֆրանզ աբ-
թըրմըջ, վէ պիր պանքէրէ Ֆայիլլէ վիբմիլ իտիմ: վէ մէք-
գումտա պունտան սէքիլ կիւն ազտէմ, պանա վիբմիլ օլ-
տուզու թահպիլլին միւտտէթի պիթմիլ օլտուզումտան, է-
կէրլի էէնիլէնմէսի նիյեէթինտէ պուլունմադտա տէկիլ ի-
սէմ, բարալարըմն հաղըր օլմասընը, վէ կիտիպ ալապի-
լէճէկիլմ իտպէր վիբմիլ իտի:

«Վէ իլթէ պունտանտա աշիքբար անլալըմադտա տըր
քի, նթթէրին բաբասընտան գալտըրմըջ օլտուզում մէպ-
ն.—6

լազաան զիեատե պիր մէպաղա մալիք պուրունմադտա ի-
տիմ, վէ մէպաղը մէգպուր 1,500 Ֆրանդրտա, արատան
եպլընըզ պիր կիւն կէշէրէք, եանի ֆէրտասը կիւնիւ ալա-
պիլնէճէք իտիմ, հալ պու. քի մէրգում սարրաֆըն ոաննըզ-
քեաըը, էօյլէտէն էվվէլ օտտան կէլմէզ օլտուղու հալտէ,
պէն իտէ, էօյլէէէ գաաար պէլլէնէմէզ իտիմ, չիւնքի, Մօ-
րէլի, թա սապահլաիւն թէվզըֆ իտէճէլլէրիսի պիլմէք-
տէ իտիմ. . . իմտի, մէգքիւր օլ 1,300 Ֆրանդը, Մօրէլի,
էրքիտէն եէթիշտիրալէրիկիմ իզթիզա իթմէքտէ իտի,
էօգաւ, մոհպէտէ կէօթիւրիւլլիւ չ պուրունաճազ, վէ պէ-
նիմտէ, սոնրատան կիտիպ մահպէտտէն դուրթմարմազլըղըմա
իհթիեաճ հաարը օլաճազ իտի. վէ պուրուն իտէ, իքի մահ-
զուր վար իտի, շէօյլէ քի, էվվէլա մէրգուման քէշֆսիզ
զէվճէսի, մահպէտէ կէօթիւրիւլլիւ օլմասըն իշիթտիկիւն-
տէ, պիթթապի հաստէն զիեատէ աէրա ու մէրազ իտէ-
րէք, պիւթիւն պիւթիւն ֆէնալաշաճազ, վէ պէլլէրտէ ար-
թըզ պու սօն ֆէլաքթիթ տաեանտմանարազ, էճէլէ գուր-
պան կիտէճէք իտի. վէ իքիճիսի տալի, իշ պիր քէրրէ
հիւքիւմէթէ տիւշտիւկիւնտէ, պիր չօդտա մէսարիֆաթ
իթաարտա լազըմ կէլէճէք, վէ նիզամէն անը տալի, պիւ-
շարէ Մօրէլ վիրմէլիկէ մէճպուր օլաճազ իտի. վէ պի-
նանս պէշ յՏ տիմէք տիր քի, նասըլ քի կէօրմէքտէպիտիւ,
մատօմազէլ, պէնիմ ֆիւրբ ու իթիզատըմա, մէգքիւր 1,300
Ֆրանդը պիւրտան դալալըրադտան, վէ Լաիզէ վիրէրէք
բէտէրինէ եէթիշտիրալէրտէն սօնրա, ֆէրտասը կիւնիւտէ
սապահլաիւն, հէնուզ Մ. Ֆէրան կէլիպտէ վուգուի հալէ
վազըֆ օլմազտան էվվէլ, ելիտէ ալաըղըմ բարալարը կէօ-
թիւրիւպ եէրինէ վազ իտէպիլտիլիմտէ, մէգքիւր ֆէնա-
լըղըրըն էօնիւ քեաթիլէն ալլըմըլ օլաճազ իտի. ֆազաթ,
հայը ֆ. քի, եանըլըլը օլտոււմ, չիւնքի թէճէլլիմ պանա եա-
վէր օլմասըղընտան, վուգուաթ պաշապ տիրլիւ օլտու. .
Պէն պու բարալը գալալաըղըմ վազըլթտա, նասըլ
քի սէօյլէտի իտիմ, հիտտէթ մէրհամէթիմտէն թահրիք

օլունարադ հարէքէթ իլլէմիշ իտիմ, եանի, իշին իլլէրուտի
վէ եաթոտ նէթիճէտի հադդընտա աալա տիւշիւնմէմիշ ի-
տիմ. . . հալ պու. քի, պիր քէրրէ իշ պիթիտէքտէն, վէ նօթէրին
խանէսինի թէրք իլէ աշաարը չըգադքտան սօնրա, ըրգա-
լթը գալալիլիէմ իլէ հիտտէթիմ թէէտսիրլէրի էվվէլ քի հալ-
լէրինտէ դալմանբալ, հալիլլէ կէշմիշ օլտուղըրընտան, նէ
մէրթէպէլլէրաէ չիւրիւք պիր թահճթաեա պաամըլ օլուպ, վէ
քէնտիմիտէ նէ պիւլիւք պիր թէհլիլէ կիրտալընա սալմըլ
օլտու դումու տիւշիւնմէէէ պաշաաըղըմտան, հէգարան նէ-
վի դօրգուլար ֆիւրբիմ դուշա թմանա պաշաաըր, չիւնքի,
նօթէրին նասըլ սէրթմէրէպ վէ նասըլ մէրհամէթսիզ պիր
ատէմ օլտուդունս պիլլմէքտէ իտիմ. վէ մաաղալահ, պէն
աշաարը չըգադքտան սօնրա, էկէրչի մէրգում կէրի տէճիւպ
տէ քէնտի պիւրօտունու դօրըլաըրաճազ օլուր իտէ. . . եաթ-
մըլ օլտուդում էօրւււււււ կէօրիճէ կիւնի տիւշիւնմէքտէ իտիմ,
ղիրա, էօյլէ եա, ճիւրաթ իթմիշ օլտուդում հարէքէթին պաշ-
աղա պիր շէյ օլմանբալ, իլլա, կէրէք մէրգում նէգաթիտէ,
վէ կէրէք ճիւմիէ տլէմ նէգաթիտէ. . . տիւղ պիր էօրււււււէ
աաա օլունաճաղընտա չիւրհէ կօդ իտի.

Պունուն իւզէրինէ տիւշիւնտիւրեճէ ֆիւրբիմ ալթիւսթ
օլմանա պաշաաըղընտան, արթըզ վազթիլն կիւն օլմասըն
տալի պազմադաըղըն, ֆէվզէլատէ պիր հալ գուհուրին-
տէն նաշի օլտուդուն պէեան պիլլէ, հէման օլանտէ աթ-
վընը տիլէլիպ, վէ պին պէշ եալ ֆրանդըմ վիրմէքիլի-
նի ըեճա իլլէմէք, վէ ալաըղըմ կիպի կէօթիւրիւպ նօթէրին
բարասընը եէրինէ վազ իթմէք նիլիէթիլլէ, տազըպ զայպ
իթմէքսիզին, դօշուպ մէրգում պանքերին խանէսինէ կիթ-
տիմ.

Ա. քոն օլաճազ եա, թալիլիմին ֆէնալըղընտան, մէր-
գումուտա խանէսիտէ պուրամատըմ, չիւնքի իքի կիւն էվ-
վէլ, քէնտի քէօյտէքի խանէսիտէ պազը էչճար ու նէպա-
լթաթ տիրտիրմէքիլէ նիլիէթիլլէ, Պէլլիլէ կիթմիշ իմիշ. Օլ
կիճէէ պիւլիւք իզթիւրապը տէրուն վէ սապըրըղըզ իւղ-

ըէ կէջիրտիքաէն սօնրա , ստպահչաեքն տօղրու Պէրլիէ
 տախի գօշուպ կիթախիմ . . . Զանն իտէրսին քի , հէր ֆէ-
 նալըդ պանա գարըը պաը գալարընարգ , մուգալէմէթէ
 հաղրը պուլունմարտա օլտուգունտան , պէն օրսնա վասըլ
 օլտուգունն ճիւղիճէ էլվէլ , մէրգու մուճնտա փարխէ հօշու
 օլտուգունն իշիթտիկիմտէն , հէման արգասընտան գօշուպ
 երինէ փարխէ կէլտիմ , վէ կէրլի , խիւլասայի քէլամ , բա-
 րալարըմը ալարաղ , նօթիէրին խանէսինէ եէթիշտիմ իսէ տէ
 . . . նա՛ֆիլէ , իշ իշտէն կէշտիշ , վէ հէր շէյի մէյտանն չը-
 դըպ անլալըմըը պուլտուսմ . . .

« Լաքին , մատմօաղէլ , պէտպախիթլըղմէ կալընըղ պու-
 գատարտա տէկիլ տիր , զիրա պու գատարճըղը , անճագ
 պիր գըմըն տըր , իշին էն զիեատէ ֆէնտ թարաֆլարը վար
 տըր . շէօյլէ քի , շիմտի նօթէր , պանա եպալընը Կ,300 Ֆը-
 րանդըղ պիր խըրսըլըղդ իննատ իթմէյեպ , իլլա , Կ3 պին
 ֆրանգ ապա իլլէմէքաէ տիր , էլվէթ , պիւրօմտա , իքի
 պին ֆրանգլըղ ալթունն իլէ , օն պէշ պին ֆրանգլըղտա պան
 գա քեաղըտլարը վար իտի , օն պէշ պին ֆրանգլըմը չպմըշ
 տըր տիմէքաէ տիր քի , արթըդ , պունտանտա զիեատէ
 զատարճա պիր իֆիթիրա , վէ պունտանտա զիեատէ ալ-
 չագճա պիր եալան օյամաղ , վադաա , պէն քէնտի ճիւն-
 համը իգրար իտէրիմ , պին իւչ եիւզ ֆրանգընը ալընըմ
 տըր , լաքին , սիղէ , տիւնեաաա էն մուգատտէն շէյ հէր
 նէ իտէ , անքն իամինէ եէմիւլէր իտէրէք իթիրաֆ իլլէրիմ
 քի , մատմօաղէլ , օնտան զիեատէ պիր բարասընը գալարը-
 մամըըմ տըր . . . վէ էօյլէ պիր պանգա քեաղըտը պու-
 լունտուգուննու տախի կէօրմէմիշիմ տիր , ալալ խապէրիմ
 պիլէ եօղ տուր . . . թէքրարէն սէօյլէրիմ քի , պէնիմ մէղ-
 քիւր պիւրօնուն շէքմէսինտէ կէօրախիկիւմ , անճագ լըրա
 օլուպ , վէ օ տա իքի պին ֆրանգ իտի , վէ պէնտէ եալը-
 նըղ Կ,300 Ֆրանգընը ալմընըմ տըր :

« Ելվէթ , մատմօաղէլ , հագըղաթը հոլ անճագ պուն-
 տան իպարէթ օլտուգու թաղտիրտէ , շիմտի իսէ , էօյլէ

պիր շիրքին , վէ իֆրամ մէրթէպէ էլէմպախը պիր իֆիթիրտեա
 ուգրամըլըմ տըր . իմտի , սիղէ գալիէն սէօյլէրիմ քի , գա-
 թան ֆիքրինիլտէն էօյլէ պիր շիւբճէ կէշտիմէեէսինիլզ զի-
 բա , եալան լաղըրտերը գապուլ իաէնլէրտէն տէկիլիմ . . .
 Լաքին , անապա պէնիմ պու թագրիր ու իթիրաֆըմա էմ-
 նիյեէթ իտիպտէ ինանաճա գմըլընըղ տըր . . . հայէֆ քի , Մ.
 Ֆէրան , պանա , մատամ քի պին իւչ եիւզ ֆրանգը չալը-
 դընը իգրար իթմէքաէսին , իշմէ պու , օն պէշ պին ֆրան-
 գըմը չալմըշ օլմալըլընը տախի իպալթա քեաֆի տիր , շիւ-
 քի , ուֆագ պիր շէյի չալարալըղը իթիթքաալ իտէն պիր
 առէմ , պիւլիք պիր շէյի տախի չալարալիւր , էլ վըրը քի ,
 պիր քէրէ խըրսըլըղդ , քէնտիտէ պիր մէյան ու ճէսա-
 րէթ կէօրմէքաէ պուլունտունն տէտի . աման , բէճա իտէրիմ ,
 սաղը սիղ տախի , էօյլէ պիր շիւբճէեէ գահիպ օլմաեա-
 սընըղ . զիրա , մէրգունունն սէօյլէտիկի եալան տըր , շայ-
 եանը էմնիյեէթ պիր լաղըրտը տէկիլ տիր :

« Մատմօաղէլ , պէն սիզին , ապիմա պիլարէկեան հագ-
 գընտա թալիսէթ ու ինաննիյեէթ իպրալ իլլէմէքաէ օլմա-
 նըղը կէօրտիկիւմ կիպի , սէրպէսթ էֆքիւրալը , սէրպէսթ
 թապիլաթը , վէ թէմիլ եիւրէքլի օլտուգունուգու տախի
 պիլիրիմ , վէ պինտէն ալէյի , զիեատէսիլլէտէ իւմիտ ի-
 տէրիմ քի , գալպինիլինն բէհպըլիկի սոյէսինտէ , հագը-
 գաթի ճալի կէօրիւպ թէֆրիդ իտէրէք , պէնիմ պու պապ-
 տէ , պիր իֆիթիրաեա ուղրամըլ օլմալըլըմ իսքեաթ օլա-
 ճագսընըղ տըր . . . Սիղտէն պաշգա հիչ պիր շէյ թալէպ
 իթմէյեպ , անճագ շունու թալէպ իտէրիմ . . . շէօյլէ քի ,
 պէնիմ սէօյլէտիքիլէրիմէ ինանըպ էմնիյեէթ իլլէեէսինիլ ,
 վէ հիշ շիւբճէմ եօղ տուր քի , օլ վաղըմ , պէնի նէ գատար
 շայեանը թաղպիշ կէօրէճէք օլուր իսէնիլ , օլ գատար տա-
 խի շայեանը մէրհամէթ պուլարաղ անըտճագսընըղ , զի-
 բա , իլլէ սիղէ թէքրարէն սէօյլէրիմ քի , պէն մէղքիւր
 ճիւնհատա , անճագ պիր նիյեէթի խալլիյեէէէ մէպիլ հա-
 րէքէթ իթտիմ իսէ տէ , շի՛ չարէ քի , վուգուաթլար իշ

պաշտա տիրութիւնընք աւարտըղարընտան, իշխէ պէտէ տււաւոր մէկէլէլ զտուսմ :

Մֆ, մատմադէլ Բիկօլէթ . . . աշուրի մէրթէպէ Ֆէնա վէ սէֆիլ պիր հալտէ պուլունմագտաւրմ . . . պիմէ դիւնիպ, մուհաբէմէմ կիւնիւնէ գատար պէքէմէքիւր իչին, նէ ճինս վէ նէ մագուլէ ատէմէր իչլէրինտէ իմարը կիգաթ իթ - մէքիկէ մէճպուր պուլունմագտաւրմ :

Տիւնքի կիւն պէնի ալըպ պապը դտայթիչէնին թէվ - դըֆիսանէսի տէնիլէն պիր մահէլէ կէթիւրթուլէր : Գա - րանլըգճա պիր մէրթիլէնտէն հոգարը չըղտըգտան սօնրա, իւզլէրիմտէ հիսս իչլէմէկէ պաշտաղըրմ հալի, սիղէ նաղը ու պէեան իտէմէմ : պիրտէ աէմիր բարմագլըզը պիր գա - բու կէնիւնէ վասըլ զտուգուսմուգտա, մէքիւր գարուսու տաղըլար, վէ պէնի իչէրի ալըղտըրը կիպի, անինտէ թէք - րարէն դարատըլար :

Օլ արատէ, օլ մէրթէպէ կէօղլէրիմ գարարըրը վէ քէն - տիմի շաղըրմըլ իտիմ քի, ատէթա հիչ պիր շէյ կէօրմէք - տէ վէ Ֆէհմ իթմէքտէ աէկիլ իտիմ, պիրտէ ելուկիւմէ սը - ճագ վէ բէք թէեաֆֆիւնիւ պիր հալա աըր վուրտու, վէ հէր թարաֆտան գարմագարըլ վէ տէհէթէնիկ սուրէնտէ կիւրուրթուլէր իլէ կիւրլիւնմիլը սէտալարը, վէ գալղա միւճատէլէ բաթըրտըլար իլէ, ատի ատի թիւրքիլէր մա - նիլէր ալաղէլէրի իշիթմէկէ պաշտաղըմ, պու հալտէ, դա - բունուն եանընտա պութ քէսիլէրէք տուրա գալըրմ, վէ նէ իլէրու կիթմէքիլէ վէ նէ տէ կէօղլէրիմի հոգարըլ գալ - տըրըպտա պիր թարաֆա պագմագլըգա ճէտաթէթ իտէմէ - ալիկիմտէն, չիւնքի, հէրքէս տուրուպտա պանա դագըղպ պէնի սիւզմէքտէ վէ տիգգաթ իլէմէքտէ տիր շիւքհէսիւնէ գաճիպ օրտուգուսման, կէօղլէրիմի աշաղը ալարաղ, մա - հէլլէ մէգուրունն պիր նէվի գուսմանն միւրթիթիլէպ օլան թուրքի տէօլէմէսիւն տիքիւլ պագմագտա պուլունտուսմ :

Հալ պու քի, մէկէր իսէ, քիմնէլէր պանա տիգգաթ իթ - մէքտէ տէկիլ իմիլէր, չիւնքի, օրատու պուլուննն ատամ

լար էյլէ մագուլէլէրտէն իմիլէր քի, կէնի պիր մահպուս տահա կէլմիլ իմիլ, վէ եալստ մահպուսիւնտէն պիրի էքսիւ - միլ իմիլ, վաղիֆէլէրինտէն խարիճ իմիլ նիհայէթէթ, ճէսա - րէթ իտիպ պաշըրմը հոգարը գալաղըրտըմ : Մֆ, ամանն եա Բէպպիմ, նէլէր կէօրտիւմ նէ հալլէր կէօրտիւմ, ատամա տէհէլէթ վիրիճի լէհճէլէր լէհէլէլէր մի տէրսինիլ, իլըքնիպ իսթիքրաս իտէճէք միսկին միսկին էլպիտէլէր դըեաֆէթլէր, վէ քիլի չամուրու չուլար բաշալարալար մը տէրսինիլ, վէլ - հասըր, էկէքի ճիւրմ ու սէֆայլէթէ տայր օլան հէր հալ ու հէր տէրէճէ օրատա հաղըր օրուպ թէճէմմիւ վէ թէճէս - սիւմ իլէմէքտէ իտի տէր իտէմ, բէք ճայիլ տիր, ալապ միւ - պաշաղըր պիր շէյ սէօլլէմիլ օլանմ, Գու սէֆիլ ատէմիլը դըրը էլլի նէֆէր գատար օլուպ, տիվարըն էօնիւնտէ եա - բըրմըլ պուլուննն բէքիլէր իւզլէրլէրինտէ, քիմիսի օթուր - մագտա, քիմիսի աեաղտա տուր մագտա, վէ քիմիսի տա - իի եաթմագտա իտիլէր . վէ պու նար իշիպ կիւճուլ ճայ - լապ հալլազ կէզմէքտէ օլան ատէմիլէր իլէ, իայլիլէրտէն խըրօղըրտան, վէ գանլըրաեան գաթիլլէրտէն, վէ նիհա - յէլէթ եա օլ կիւն վէ եատա օլ կիւն եէնի թէվըրֆ իալիլէ շլան մալիլըգըրտան միւրթիթիլէպ իալիլը :

Մէրդուլար պէնի կէօրտիւրլէրինտէ, հէլէ եալընըլ շու հիւզնէնիկ պիր թէսէլլիթի հէ սու իթմէկէ պաշտաղըմ պէ, պէնիմ, քէնտի տարըրըրտան պիմնէլէրտէն, վէ եա - խօս քէնտի սընքիլարըրնան պուլունմատըղըմ Փարզ Է - տիպ թէնտի սընքիլարըրնան իտիլէր, իչլէրինտէն պիր գալ նէֆէր - լէրի, պանա շէօլլէ պիր արսըրճա վէ իսթիհպաքաթի պիր սուրէթտէ պագմահա գալըրտըլար, վէ պատէհու, քէնտի արսըրըրտա, եալալ սէս իլէ գօնուլմահա պաշատըլար իսէ աէ, պէն հիլ պիր շէյ անլաեամատըմ, չիւրի բէք շիւ - բին պիր լիսան իւզըլէ գօնուլմագտա իտիլէր : Արատան ճիւզի պիր վագըթ կէչտիքտէն սօնրա, իլէլըրինտէն էն զի - եատէ քիւսթալի օլանըրտան պիրի, կէլլապ ումուգուսմ վուր - տու, վէ պէնտէն Էւլ-Պըթ բարասը իսթիտի :

«Պէտտէ, պանտ պիր իւրիչք իթմէ յիւզ բահաթ պըրազ-
 օընրպը նիյնեթ ու էմմէլիլէ, չըդարըզ պիր դաչ բարա վիր-
 ախմ: հալ պու քի, օլ դատարա դանաաթ իթմէք իսթէմէ-
 աիքլէրինտէն, տահա գիեաաթ բարա իսթէմէկէ գաղըրը-
 տըլար, պիր չօգըրը էթրաթիմը շէվիրտիլէր, վէ քիւֆը
 ու հագարէթիլէրէ վէ թէհտիտիլէրէ պաչարադտան պաչ-
 դա, հաթթա իւզէրինէ տօղըու հիւճուճատա գաղըրտը-
 լար իսէ տէ, պէրէքէթ վիրսին քի, կարտիէնդէրտէն պիրի,
 կիւրիւտիւեիւ իշիտէրէք գաբուտան իշէրի կիրտիկինտէն,
 կիտիպ մէրգուճա իֆիատէ յի հալ իթտիմ: վէ մէրգուճատա
 վիրմիշ օլտուղում բարալարը պանտ կէրի վիրտիլթիտի: վէ
 պուտուն իւզէրինէ պիւմիւնաապէ պանտ, էկէրի ուֆադ
 պիր պեաեւ վիրիճէք օլըր իսէմ, պէնի քէ-քու տէնիլէն այ-
 րըճա վէ քիւչիւճէք պիր օտաեա կէօթ իւրիւզ բահաթ իթ-
 տիլէպիլէճէկինի սէօյլէտի: վէ պէնտէ քէմաիլ մէմուռնիլ-
 եէթլէ գապուլ իյլէտիմ, չիւնքի, մէրգուճան հայտուտ-
 լար օրթարնաա գարնազլըզտան գուրթուլաճազում շէօյլէ
 տուրաուտ, իլէրուտէ ինրա իթմէք իւզրէ կէօթ էրմէքտէ
 օլտուղլարը թէհտիտիլէրտէն տախի դուրթուլումը օլաճա-
 ղըմը տիւչիւնաիւմ, գիրա, զաթէն, քին ու դարազ պազ-
 լամազտա օլտուղլարընրտա սէօյլէմէքտէ խտիլէր:

«Կարտիէն ալըզ պէնի ֆիլվազը էօյլէ պիր ուֆաճըզ
 օտաեա կէօթիւրտիւ, վէ կիճէկի օրաաա չըգարտըմ:

«Իշթէ պու մէքթ ուպուճուտա սիղէ, պու սապահ, մէզ-
 քիւք օտաճըղըմտան եազտըմ, մատմօաղէլ Րիկօլէթ: Պրաազ
 վազըթտան հալիլլէ իսթինթազրմա պազըրըզտան սն-
 բա, պէնի պաչգա պր մահպուսիանէեէ նազլ իտէճէք-
 լէր տիր, վէ հիւ չիւրճէմ տէ եօզ տուր քի, զօրգուճուղում
 պաչըմա կէլէրէք, պու կիճէ մէվգուֆիաանէտ կէօրտիւկիւմ
 պարգաաչարըն չօգըրը տախի օրաեա կէլէճէրէլէր տիր:
 Մէրգուճա կարտիէն պէնիմ տէրտ ու քէտէրիմէ, վէ տէօր-
 աիւկիւմ կէօզ եաչարընա պադարազ, ըիզգաթիւ կէլաի-
 կինտէն, հէր նէ գատար, պէօյլէ շէմէր եարմազլըզ, քէն-

տիւնին բէք սըզը սուրէթտէ մէնն ու թէնպիհ օլունմուշ
 իսէ տէ, պու ճիւմէ իլէ տախի, իշպու մէքթուպուճու սի-
 շէ կէթիլիւզ թէտիւմ իթմէքլիկէ պանտ սէօզ վիրմիշ տիր:
 «Շիմտի, մատմօաղէլ Րիկօլէթ, էսկի տօթթուրտուղաա
 իսթինաաուտէն, սիլտուն սն պիր իյիլիք վէ սն պիր տօթթ-
 լուզ պէքլէրիւմ, վէ ուճարըմ քի, չիմտիք իհաթմէ պա-
 գըզտա, պէնիպէ տօթթլուզ իւզրէ պուլունմազլըլը, քէն-
 տինիզճէ նաճուտա թօղունուր պիր շէ յատա իտէրէք, ընտա
 իթմէզպինիզ, իլլա ինքաաընա հիմմէթ իտէրտինիզ, իմտի, պու
 մաթթուպուճու նէգտիլիզտէ գապուլէ շայեան կէօրիւտիւ-
 կիւ թագտիրտէ, իշպու մէքթուպուճա պիրլէքտէ կէօն-
 տէրաիկիւմ պիր ուֆազ անախթար իլէ, Սէն-Տընի պուլլու-
 ընտա վազը Ա Նիւմէրօ իլէ միւրազգում խանէնին գաբու-
 ճուտունա խիթապէն պուլունան բուտուլամը տախի ալըր-
 սընըզ: վէ նասըլ քի մէզքիւր բուտուլամտա մէրգուճատա
 պիւտիլըմիչիւմտիր, պէն քէնտի օտաճաա հէր նէ յիւմ քի վար
 իսէ, սիղին ըէյնիզէ վէ հիւբ ու էմրինիլէ թէտիւմ իլլէ-
 միչիւմ տիր, վէ մէրգուճա տախի պէնիւմ պու նիյիէթ ու միւ-
 բաաըմը ինքաեէ պօրճուտ պուլունմազտա տըր: . . շէօյլէ
 քի, մէրգուճա սիղի ալըպ պէնիմ օտաճա չըգարաճազ տըր,
 վէ սիլտէ քէրէմ իտիպ, իշպու կէճուտէրտիկիւմ անախթար
 իլէ, եաղըխանէմի աչաճազ սընըզ տըր, վէ օրատա, պիւլիւք
 պիր զըրֆ տէրունիտտէ պիր թագըմ միւլթիլիլիք քեաղըտ-
 լար պուրաճազ սընըզ տըր: մէզքիւր քեաղըտլարը ալըպ
 հըքիլ իլլէմէնիզի ընճա իտէրիւմ: հաթթա, էվրազը մէզ-
 պուրտտէն պիրտտէ սիղէ խիթապէն եաղըրըլը տըր, նասըլ
 քի իւզէրինտէքի եաղըտան տտիլ անպաեաճազ սընըզ տըր
 տիկէրէլէր տախի իշիւ հաչըլըտ- եաղըրըլը տըր, ֆա-
 գաթ, տէկիլ չիմտի, իլլա ըէք սէաաթիլ պալիշ վազըթլար-
 տա եաղըրըլը տըր . . մէզքիւր էվրազլարտա եաղը-
 մըլը օըն շէյլէրէ կիւճէմէյնիլ . . չիւնքի, էկէրի պա-
 շըմա պու ֆիւլաքէթ կէլիլ օլմատա իտի, աալա կիօրիւպ
 խապէրտար օլաճազ տէկիլ իսթինիլ: Բէզպիլք շուճու տա-
 Ե. 7

խն րէճա խտերիմ քի, մէգքիւր եաղըխանէմտէ, պիւր դաշ դըշ. բարամ իլէ, աթլաս պիւր թօրագ տէրունիտաէ օլուու գու հալտէ տախի, հանը օլ պիւրիմ գօնչուլուլումուսուսուս սօն պաղար կիւնիւ կէզմէկէ չըգ աղըրմբգաս պաղլումըլ օլուլ, վէ բառէնու սիզտէն սյըրլարագ, եանի թամբլ սօգալոււնը թէրք խտէրէք, պաշգա պիւր մահէլլէ նազլ խտէճէկիմ կիւն, եատիկէր օլարագ պանա վիւրմըլ օլուուլոււնուլ թուրունճի րէնք իրէք պիւր պօսուս պաղը վար տըր, անը տախի ալմանըըը րէճա խտէրիմ: Վէ հէր նէ գատար զահմէթ իսէ տէ, գոււնարտան պաշգա պիւր րէճամ տահա վար տըր, եանի, պանա պուրասեա կէսոտէրկլմէսի լաղըմ կէլէն ճիւղի պիւր մըգտար չամաշըրլարըմանն մաստա, սայիւր հէր նէ էմվալ ու էշեամ վար իսէ, քեաֆֆէսին տախի սաթըպ տէֆ խտէսինիգ, չիւնքի, աթթըգ պէն պուրաստան, իսթէր թէպըրիէէյի դիմմէթ խտէրէք օլուուն, վէ իսթէր խըըսըղըղ կլամըը կիւնէրէք օլուուն, հէր նէ ճիւղիէթէտէ չըգամագ օլամ, մութըգա ֆարիսի թէրք իտիպ պիւր թարաֆա սսփուլմագըղըպ մէճպուր օլամաղըմ տըր . . . էմմա, նէրէէէ կիտէճէկիմ տիր . . . վէ պոււնտան պէօյլէ նէ իլէ վէ նէ եօլտա եաշաեապիլէճէկիմ տիր . . . արթըգ անը եալընըգ Ալլաճ սիւրիւր . . . վէ օտամտարի էշեալարըմը սաթմագ իշին, էկէրլի թտմըլըտա ալուքըտանը պուլունան մաստամ Գուվաբա միւրամտաթ խտէճէք օլուր իտէսիղ, պէն զանն իտէրիմ քի իլի օլուր, վէ քեաֆֆէսինիտէ մէրգուսմէ ալըր, չիւնքի, մէրգուսմէտէն չօգ տէֆա էշեա աթըլ վէ սաթմըլըմ տըր, իլի նսամուլու պիւր գատան տըր. պոււնտ պէօյլէ եարարըղընըգտա, պիւրիւր պիւր զալլէտան գուրթուլմաշ օլուրասուսուլ, զիլա, սիլին վագթիսիլին, նէ բատտէլէրիտէ գըլմէթ լի պուլունտուլունու, բէք իլի պիւրիւրիմ:

«Ձաթէն օտամըն քիբարը րէշինան թէէտիյէ խտլլիշ տիր. իմտի, եալընըգ դարուճուեա, պիւր դաշ դըշ պախիշ վիւրմէնիղ րէճա խտէրիմ: Մատմալէլ, պէօյլէ հէր չէյի սիզէ եաղարագ թամսիլիք վիւրսիկիմտէն տօլտիւր, մաղուր

տիլէրիմ, չիւնքի, սիզտէն պաշգա քիմսէէէ պուլամսիլիլի վիւրմէկէ ճէսարէթ իտէմէմիշիմ տիր. կէրլի, Մ. Ֆէրանըն եաղըճըլարընտան պիւրիլի, միգտարի քիֆայէտէ տօլլուլուղում պուլունտուլու ճիհէթիլ, պէօյլէ պիւր անկարեանըն իճրասընա հիմմէթի, անտէն տախի թալէպ խտէպիլիւր իտամ իսէ տէ, տօլլուու, էյիրագըրըմը մէրգուսմէ էմիլիսեէթ իթմէրիկէ ճէսարէթ իտէմտիկիմտէն, վաղ կէշտիմ, չիւնքի, էսրար թութուլամագ պաղը էլլարագըմ պուլունտուլտան պաշգա, նասըլ քի սէօյլէտիմ, չօղու տալի սիլին հաղգընըգտա եաղըլըշ շէլլէր տիլլէր, վէ պաղըլարը տա, քէնտի թէրճէմէյի հալլիսին հիւղնէնիկը վագաալարընտան պահա իլլէմէքտէ ալլըլէր: Ա՛հ, ինանընըղ, մատմալէլ Բիկօյլէթ քի, էկէրլի սիլի պու սօն տօլլուլուլուտա խի եարմագըղըպ հիմմէթ իտէճէք օլուր իտէսիղ, էպուտէրքեար օլան բիւր ֆէլքէթիլ հալիմտէ, պիւրիճէթ թէսէլլիմի միւլմտտի օլուուշ օլամագ ոլընըգ տըր. վէ հէրնէ գատար, բէք պիւրիւր պիւր զահմէթ վէ բէք պիւրիւր քտէ պիւր ֆէտաբէարըգ իսէ տէ, ումարըմ քի, րէտա իթմէէէճէքսիլիղ տիր: Գաղը քէրլէ, էիսն սիզէ մէքթուպ եաղմագըղըմ միւսատէէէ հիմմէթ ինիղի տալի րէճա խտէրիմ: . . . Մէկէրլի պէնիմ, պէօյլէ պիւր էսէֆ ու բիւր մէլալ հալիմտէ, սիլին կիլի բիւր բիգգաթ ու բիւր ինսանիլիէթ պիւր դալպէ մալիք պուլունան պիւր աթիլ օտօլմա, քէնտի գալպիմի քիւշատ իլէ տէրտլէրիմի պէեան իլլէմէքիլքտէն զիեատէ, թամըլ վէ գըլմէթտար պիւր թէսէլլիմ օլապիլլիւր մի: . .

«Հայֆա քի, բույի ճիհանտէ, պէնի աճըրըպ, վէ պանա իմտա ու մուպլէմէթէ հիմմէթ իտէճէք, սայիւր հիշ պիւր քիմսէէէ մալիք պուլունամագտա տէկիլիմ: . . չիւնքի, հիշ պիւր աղբուպա վէ թաալլուգաթըմ հօգ տուր, վէ պու եալընըղըգ, վէ պու սահիպսիլիլէ իսէ, հէմիլէ պէնիմ իշին պիւր տէրտի տէրուն օլուուշ տուր, վէ իլլէ արթըգ պոււնտանտա սիղ, չիմտի նէ հալտէ պուլունտուլունու, վէ գալպիմտէ նէլէր հիւս իլլէմէքտէ օլուուլունու, քէնտ ու տէրք

իտեպիլընընիւղ . . . Պու ճիւմէ իլէ տախի, հէլէ համա ու սէնա
 օլուուն թի , քէնտի նամանու ու շէքէֆիմի թանրեղպ հըֆըր-
 նա չալըշնալըտանըմ . . . վէ վիճտանըմ տախի ապլման
 բահաթ տըր . չիւնքի, հիւ պիը ինսան էվլատընա, հիւ պիը
 ֆէնալըգ Եարմամըշըմ տըր , վէ հաթթմա , մուղալթիը օլու-
 րազ , էօմըիւմիւ տախի թէհիլթէէէ իլգա իթմէքիկի կէօ-
 ղէ ալիլը , վէ տայիմա սուլի հայլըրտէն , վէ մէքուհա ա-
 մէլ ու հարէքէթըրտէն նէֆըրէթ կէթիլթէրէք իճթիմապ իլ-
 լէմիլիւմ տիը . . . վէ նասըրթի էօլլէ օլմասընա, հըֆըլ իթմէ-
 նիլի ըհճա իլլէտիկիւմ էվրադլարըմոտ շէհատէթ իթմէք-
 տէ տիըլէր , վէ սիլաէ օգուուապիլըրտիւնիլ . . . Հէր նէ
 դատար պու պէօլլէ իսէ տէ, մէկէրլի պիը ֆայիտէսի վարմը
 տըր. հաշա , չիւնքի, քիմնէ ինանմահաճազ տըր Մ. Ֆիբան
 ճիւմէլ ալէմ նէզտիւնտէ մէրի իւլ հիւրմէթ օլուպ , վէ հէր
 քէսանը իալլի սէնէլէրտէն պէրու , դայէթլէ միւթէպէր
 պիը դաթ տըր տէ յի թանըմը օլուուգտան պաշգա , պա-
 նա դարշը աշտըր տավատա իսէ , զաթէն հագգըլ պու-
 լուսուուղուտա տէրքետար օլուուղունտան . . . թապիլթիլլէ
 պէնի էրգը միւթթէհիւմ իտեպիլէճէք տիը , իմուի , քէնալի-
 վի թէճէլլինիւ կիտիլլինի իհալէ վէ թէսլիմ իլլէմէքիլթտէն
 պաշգա հիւ պիը թարեղըսէլլամէթ կէօրէպիլմէքտէ օլմասաը-
 դմտան , թալիլիւմ տիը տիւնէրէք շէքէհիլիւմ տիը : Նիհա-
 յէթ , մաստմաղէլ Ռիօլէթ , էկէրլի գիւնէ Կէնէրիլէրէ գայ-
 Եանը իթիմատ ատա իտէր իսէնիլ , օլ վաղըթ , հագգըմ-
 տա, հիւ պիը էտէրի նէֆըրէթի ճայիլ կէօրմէէէճէկիւնիլ , է-
 մէլի էլլէպտէն օլուուգտան պաշգա , հաթթմա պէնի աճը-
 Եաճաղընըգտա , վէ պաղը քէրլէ , պիը տօսթ ու խուրու-
 քետընըղ օլուուղումու տախի ալիլընիւպ տէրիսաթըր ի-
 տէճէկիւնիլտէ իլլիլիպահ Եօղ տուր . . . վէ էկէրլի գալպիւնիլ-
 տէ , ղիտատէ , վի բէք չօղ ղիտատէ պիը ըրգգաթ հիսս
 իտէճէք օլուր իսէնիլ . . . էլպէթթէ պիը կիւն . . . ղի
 քուր Կիւն (օ՛ֆ , պու բաղար կիւնիւ լուղէթի , իսաթըր-
 մա նէ դատար կիւղէլ կիւղէլ թէղէքիւրլէր կէթիլթմէքտէ

տիըլէր) , քէնտի ալիճէնապըղընըլը , ալթըգ բէք իլէրու-
 կէօթիւրէրէք , կէլիպ պէնի կէօրմէքիկի տախի հիւմէթ ի-
 տէճէքընիլ տիը , էվվէթ , պիը քուր Կիւն : գաղըպ թա
 պուրտա մահպէսէ գատար կէլէրէք , պէնի կէօրէճէքսի-
 նիլ տիը . . .

«Պաղաթ , իսալը , իսալը , պու լուճֆուուղուտան սարքը
 նաղար իլլէ Մէնիլի բէճա իտէրիւմ , ղիւրա , պէօլլէ պիը մահէլլ-
 տէ սիլի կէօրմէքիկի . . . հիւ պիը վաղըթ տա ճէսաթէթ
 իտիպտէ , թէքիլթ իթմէմէլի իտիւմ . . . Լաքիւ , պու ճիւմ-
 լէ իլէ տախի , սիգտէտէ օլ մէրթէպէ լաթիֆ վէ օլ մէրթէպէ
 ըրգգաթը պիը Եիւրէք մար տըր քի . . . հէր հալէք . . .

«Արթըգ մէքթուպուուն պիլթիլթէրէք , իլլէթ մէքըրի օլ
 ուֆաղ պիը անալթար իլէ , գարուճուտա իթիլապէն ա-
 լէթթմաճիլ Եաղտըղըմ պիը բուսուլաբը կէօնտէրմէքիկի
 մէճպուր օլուում , չիւնքի , կարտիհի կէլիպ , շիմուի հաթիւն
 հուզըրուունա չըգարըլաճաղըմ , պանա իթիլար իլլէտի . . .
 Ատիլէօ , մաստմաղէլ Ռիօլէթ , ատիլէօ . . . ըհճալըր-
 մը բէտա իլլէմէմէնիլի , թէքըրաթէն ըհճա իտէրիւմ , ղիւրա ,
 սիլաթէն պաշգա , քիմնէ իւղէրիւտէ իւմիտիւմ պուլունմաղ-
 տա տէկիլ տիը , էվվէթ , իւմիտիւմ անճաղ . . . վէ անճաղ սի-
 ղին իւղէրիւնիլտէ՛ տիը . . .

Պիւն - թէրէ

«Հայիլէ . . . — Էկէրլի պանա մէքթուպ Եաղմաղըղա հիւմ-
 մէթ իտէճէք օլուր իսէնիլ , Պիւր մահպուսիտանէսիւնի կէօն-
 տէրմէլիսնիլ :»

Իլլէ Ռիօլէթին քէտէրի էվվէլլինիւ սէպէպի , նասըլթի
 անպաղըմաղտա տըր , իչպու մէքթուպ իտի :

Չիւնքի , էօլլէ պիը ֆէլաթէթին ղուհուրի , ալա իսաթը
 ու իտէալլիւտէն պիլէ կէլլմէքտէ օլմասաղըր հալտէ , պիլթէն
 պիլթէ իսէ մէքըրիւ մէքթուպու օլուուղունտա , զաթէն
 պիը կէնճիւնէլի էլթմաֆ ու լէթմաֆէթ օլմա Եիւրիկի հատ-
 տէն ղիտատէ միւթէտիլ օլմուշ իտի : Մէրգումէ , Մէթթը
 տէղօլուն էվլատընըն Եաղտըղըլարընըն տահիճ օլմասընա ,
 քէտիլէն էմիլիլէթ իտիպ ինանմաղտա իտի :

Վէ հաթթա, մերդուսէ էջլէ սէրթ երւրէքլի ատամւ լարտան պուրումնատըրնտան, ժերմէնին սէջլէտիքլէրինն քեամիլլէն իթիմատ կլլէտիկի շէջլէ տուրուն, իշէմիլ օլ-տուղու ճիւնհա իշին տախի, բէք միւզպաղաղալ սուրէթ-տէ կէօսթէրմիլ տիր, նէ օլմուշ տուր, մէկէրլի պուտտ, օլ մէրթէպէ պիւլիւք պիր ճիւնհա մը արը, մահգա խըր սըղըզք նիյեթիկլլէ հիշ պիր շէյ էարմանեղպ, իլլա անճագ, սէֆիլ ու պիւարէ պիր Ֆամիլեանը թէհլիքէ վէ ֆէլաքէթ-տէն դուրթարմաղըզք նիյեթիկլ մէրդուպէ վէ մեմուռհէ-սիլլէ, էջլէ պիր խէթատա պուրումնուշ տուր, տիմէքտէ խտի, վէլլապըլ, մէրդուսուն մէքքիւր ամէլի, մէրդուսմ նէգտինտէ, տիւզՏէ պիր արիճէնապըզք մէվըքսըրը թուլթ-մագտա խտի:

Պատըն թայիֆէսի իւզէրնտէ կէօրիլէ կէլմէքտէ օլան, վէ քէնտի խըլղաթլարը իդթիղասընտան պուրունան պիր պիրինն զլատ թապիեաթլարտան պիրի տախի, ֆէլաքէթ-տիտէ օլան էրքէքլէրի զեխտէՏէ աճրեղպ, վէ հագդլա-ընտա, պիրտէն պիրէ պիր մէյլ ու մուհապպէթ հիսս իթ-մէքլիկէ պաշլամալարը տըր, ումուժ գատընլարտա պէօլ-լէ թապիեաթլար պուրումնագտա իսէ տէ, արլէ խուսուս Ռիկօլէթ հօլունտա պուրումնանլար իւզէրլէրինտէ, տահա զիեատէ միւշահէտէ օլունմագտա տըր. նասըլ քի իսպա-թընրտա Ռիկօլէթ, պու պապտէ իսրաղ կլլէմիլ տիր, շէօլ-լէ քի, մէրդուսմէ, օլ անէ գատար, կէրէք ժէրմէն, վէ կէ-րէք տիկէր գօմլուլարը հագդլարընտա, քէնտի գալլինտէ, մէյլ ու մուհապպէթէ տալիր հիշ պիր տուլղու հիսս իթ-մէ յեպտէ, անճագ պիր կիւլիւլ շագըմագ վէ էյլէմէքտէն իպարէթ պիր ահպապըզք տուլղուսուլա կէօրիլիւլ գօ-նուշմագտա օլտուղու հայտէ, մէքքիւր մէքթուլ իւզէրի-նէ իսէ, ժէրմէն հա դգընտա գալլինտէ պաղա պիր մու-հապպէթ էսէրի տուլմանա, վէ տիկէր գօմլուլարընտ թէր-ճիհ կլլէմէկէ պաշլամըշ տըր, էվլէթ, ժէրմէնին էջլէ պիր ֆէլաքէթէ տիւշար օլտուղունու, հագդպըլ եէրտէ պիր

Իֆթիլրտա ուզրատըրը, վէ պինան արէյտէ մահպէտէ եղա խիլտիկիլինի էշտիր էշիթմէլ, անինտէ տիկէր գօմ-շուլարը ունուտուպ խաթըրնտան չրգարմըշ տըր. ֆագաթ, պու ճիւմէ իլէ տախի, հհնուզ մէրգումէնին գալլինտէ հիսս իթմէկէ պաշլամաղըլ պիր տուլղու, մահգա աշք ու սէվտա տուլղուսու օլմանեղպ, իլլա, ատաղաթ ու խալիսէթ վէ ըրգաթ ու չէֆգաթտան միւրէքքէպ պիր մուհապպէթ-տէն իպարէթ պուրումնուշ տուր. վէ պու տուլղու տախի, մէրդուսմէ իլին բէք եէնի պիր շէյ օլմուշ տուր, չիւնքի, եալլընըզ սէվմէքտէ օլմանեղպ, իլլա սէվմէքտէ օլտուղուլ-լա պէրապէր, աճրմանա տախի պաշլամըշ տըր:

Թամամ Ռիկօլէթ պու հայտէ, վէ պու տուլղու քէնիշ-սինն հհնուզ տիւշիւլ պուրումնագտա էքէն, պիրտէ Ռօ-տօլֆ, թէրպիլէ իգթիղասընճա օտաար գատուսունն թըդ-թըզ վուրուպ բուխտաթ թա հսիլ կլլէտիքտէն սօքրա, էշէրի կիրմիլ տիր:

—Վաղըթլար խայր օլունն, գօմլուճուղաղըմ, — տէ-տի Ռօտօլֆ Ռիկօլէթէ, — ինչապալահ սիզի թաճիլ իթ-մէքտէ տէկիլիմ:

—Իսայր, գօմլուճուղըմ, հաթթա մուղալիրի օլարագ, կէլմէիլդտէն բէք մէմունն տախի օլտուժ, զիրա, բէք քէ-տեքլի պիր հայտէ պուրումնագտա խտիմ, էլի քի կէլտինիլ:

—Նէ օ, խայր օլա, նէ վար տըր, ֆիլվաղը էջլէ, լէՏՏՏիլիլ բէք սօլիուն պիր հայտէ կէօրմէքտէ յիմ, վէ հէմտէ էջլէ զանն խտիրիմ քի, սիզ եալլընըզ քտէրըն օլմանեղպ, իլլա աղամըշ տախի օլմալընըզ:

—Էվլէթ, հագդընըզ վար տըր, հէմ աղամըշըմ տըր. . . վէ հէմտէ աղամանա պօրճուր խտիմ. . . օ՛ֆ, պիւարէ ժէր-մէն. . . զէվալը ժէրմէն. . . Պագընըզ պիր քէրրէ, պա-շընա նէ ֆէլաքէթլէր կէլմիլ տիր. . . օգո՛ւեաւունուզ, օ-գո՛ւեաւունուզ. . . — Վէ Ռիկօլէթ պունու պէջլէ սէջլէտի-կիլլէ պէրապէր, ժէրմէնին մէքթուպունու Ռօտօլֆուն էլինն ուղատը վիրտի. — մէկէրլի պունու օգուեան ատամըն եր-

ընկի բարե բարե օլմամաղլըդ միւսքին օլաղիլըր մի։ Սիդ պանս, մերգում իչին, պէն օ չծուղու սէվերիմ, վէ աճըրըմ աճսի խտինդ . . . էլթէ շիմտի սէզլէտիկինդին իճըտաճըր իպրայ իթմէքլիկին թամ վաղթի տիր . — Մէկէրչի, օլ մծուսէօ մէրան կիպի պիր այլադ հերիֆին, պէօյլէ հերքէսին ալէյհինտէ կէզէրէք, մուճուպի խարապիկէթի օլմասընա միւսամէհա իթմէքլիք ճայիդ օլապիլըր մի։ Օլ խային հերիֆին, Լուիդէ կարտըրը մէրհամէթսիդլիք էլվիրմէտիտէ շիմտիտէ դայգմըչտտ ժէրմէնի գօլալամաղտատըր, Մէհ, կերչի պէն քիմսէին ֆէնալըրընր իսթէեէն պէտիտհալարտան տէկիլիմ էմմա . . . տօղրուսու, էկէրչի օլ մէէլուն ճօթէրին պալընա պիր ֆէլաքէթ կէլտիկինի իշիտէճէք օլուր իսէմ, զիեատէսիլլէ մէմուն օլաճաղըմ տըր . . . վայ՛ դատտար հերիֆ վայ՛, դալգընտա ժէրմէն կիպի նսմուս. լու քէմայէթլի պիր չծուղա, ըս պէշ պին ֆրանգըմը չալտը տէլի իֆթիրա՛ կլէսին . . . քիմ տիր պու խըրըզլըր կարաճագ, ժէրմէ՛ն մի, Ալլա՛հ իթմէսին . . . խայր, խայր . . . ժէրմէն էօյլէ պիր շէյ կարամաղլտան պալգա, տօղրուլուգտա վէ քեամիլըքտէ իսէ, հերքէսէ պիր հիւսնի իպրէթ իտսի սաեըլտա ճայիդ տիր. վէ էօյլէ պիր հեր հեր իպտէ հիւսնի նիդամ վէ տիգգաթ սրանան . . . վէ օլ մէրթէպէ հիլմ ու լէթաֆէթլէ մէճպուլ պուլունան . . . վէ օլ դատարտա մահգուն ու մաղմու՛մ պիր հալտէ օլան ֆաղըր պիր չծուղ . . . օ՛ֆ, աման եա Ռէպպիմ, կիթ սինտէ, էօյլէ պիր թաղըմ գանըր գաթիլլէրին իլէրինտէ, խըրըզլըր թէօհմէթիլլէ մահպուն օլտուն . . . արթըդ պունա, թաշտանտա էիւրէք օլա տաեանմաղ . . . պունտանտա զիեատէ աճընաճագ պիր հալ օլամաղ . . . Մէհ, մնսիէօ Բօտօլֆ, իլթէ շիմտի, պէն պու կիւնտէն պալաաթմ անլամաեա քի, մէկէր իսէ, պու տիւնեատէ, թէքմիլ պիր ելիլը վէ թէքմիլ պիր լաճաթլըդ եօգ իմիշ . . .

— Ի՛յ դօմյուճուղաղըմ, շիմտի սիգ պու պապտէ, նէ՛ կարամաղ նիլիէթ ու էֆեարընտատընըդ։

— Նէ՛ կարաճաղըմ, վէ նէ՛ կարապիկիրիմ . . . պէնիմ կարապիկէճէկիմ, անճագ կիտիպ ժէրմէնին սէօյլէտիքլէրին, պիր սաաթ էվվէլ իճրա կլէմէքլիք տիր . . . էկէրչի էլլիմտէ չու իշիմ պուլունմասա, վէ բէքտէ միւսթաճէլ պիր շէյ օլմուշ օլմասա իտէ, շիմտիք դատար կիթմիշ օլուր իտիմ, լաքին, չի՛ չարէ քի, պիթիլմէքլիկէ մէճպուրում, վէ իլթէ շիմտիտէ պիթէճէք տիր, հէման գրունու կէօթիլըպ Սէնթ — Մուրէ սօգաղընա պըրազտըրըմ կիպի, կէչիպ ժէրմէնին օտաաընա կիտէճէկիմ տիր, վէ մէգքիւր քեաղըրալըրը թօրլանըպ հըֆիդ կլէեէճէկիմ տիր, շէլէ պէրէքէթ միրսին քի գաթէն պու կիճէ պիր գալ սաաթ դիեատէ չալըչաթաղ, չու շիմտիքի էլլէրիմ իլլին, լալըմ կէլլէն միւտտէթի գաղանմըլմ տըր, եօգսա, պալգա սուրլու կարամաղ իտիմ, չիւնքի, քէնտի իշիմտէն պալգա իճրա իտիլէճէք պիր թաղըմ շէլլէր վալը տըր . . . պէնիմ սաաթլարըմ վէ տաղըզալարըմ մալիւմ եա, հէֆ սաեը իլէ տիրէր, հեր շէյն էվվէլլէտէն հիսապ իտիպտէ, ըսա կէօրէ սըրաաընա դօլմալը, վէ ըսա կէօրէ չալըճալըքըմ . . . էվվէլա մահպտէ կիտիպ Լուիդի կէօրմէլլիլիմ, չիւնքի, վալիտէֆ մատամ Մօրէլ էօյլէ արզը կլէմէքտէ տիր . . . վէ, պէլքիտէ, մերգումէէր կիտիպտէ մահպտտէ կէօրէպլմէքլիք կիւճ օլաճագ տըր, լաքին, չի՛ չարէ, կիթմէլլէ, վէ էլիմտէն կէլտիլի մէրթէպէտէ կէօրմէքլիկէ չալըճալըքըմ . . . վէ հաթթա, թէէտիւֆ իտաեըրիմ քի, գաթէն եօլընու ուսուլինիտէ պլըմէմ, օլաեա կիթաիկիմտէ, բուխաթ թաճաիլ իթմէք իլլին, աճապա քիմէ միւրաճաաթ իլլէմէլլիլիմ . . .

— Պէն գաթէն օլ իուսուսու տիւ շիւնմիւշ իտիմ . . .

— Նէ՛ սէօյլէեօրսունուղ, սահի՛ն մի, դօմյուճուղըմ։

— Էվվէլթ, հաթթա բուխաթ պլիթիլիտէ պլըճըմ տըր, էլթէ սիգէ պիր պլիթիլ . . .

— Ա՛, նէ՛ դատար պիւլիւր պիր իլիլըր օլտու պու Մօնսիէօ Բօտօլֆ, աճապա սէօյլէ պիր բուխաթ պլիթիլիտէ, պիգիմ օլ պիլարէ ժէրմէնին մահպուսիանէսի իլլին թէտա . . .

արդարնա՞ն տախի, այլ բոսան մամուլ պիր սանձմէ եհր-
լէշտիրիբճէսինէ, բաթ, բաթ, բաթ, պիր դաշ Թանէ Թօ-
գաթ եհրլէշտիրիբ Խոթմ . . .

— Սիղին մուհարէմէ վէ միւն ճաղաթ Թարիգինիզ, բէք
քէմանն պիր սուրէթտէ խմիչ, — տէտի Բօտօֆի, Բիկօլէթ
Թարաֆընտան զուհուրա կէլմէքտէ օլան իշգու զարապնար
հալ իւզէթինէ կիւլիւմանէ եհրէք :

— Էլ վէթ, պէնճէ, պէօյլէ եարմադլըզ ճայիզ տիր, զի-
րա, օլ խային հէրիֆին եարադընը տիւշիւնտիւրճէ, ին-
սանըն թէ համիլուլիւ քէսիլմէքտէ, վէ թէ հալվիւրիւտէ դա-
լէպէ իլլէմէքտէ տիր . . . վէ նասըլըի ժէրմէն տէ, քէնտի
մէքթու պրնտա սէօյլէմիշ տիր, օլ մէէլուն հէրիֆի, հէմ
զէնկիլն օլուպ, վէ հէմտէ ալէմ նէզտիլտէ բէք միւթէպէր
օլտու զուտանն . . . Թապիւթիլլէ, հէր քէս, ժէրմէն կիպի
պիր Ֆիազըր վէ հիմայէթտէն մահրուժ օլան տէլլուանընըն
Թարաֆընը Թութման եպ . . . Իլլա սնըն Թարաֆընը Թու-
թաճազ տըր . . . պարի, մնսսիէօ Բօտօֆի, հիշ տէկիլ խէ սի-
պին էլլինիզտէն հիշ պիր շէյ կէլմէք մի, վէ հիշ պիր եար-
տըմ իտէմէզլիսինիզ, մէկէրի, Թանըմազ տա օլտու զու-
նուզ օլ գատար պիւլիւք պիւլիւք վէ ինտանիլէթլի զաթլար
վար տըրլար . . . օնըարտան պիրիլին լութի ու հիմմէթիլլէ,
հիշ պիր շէյ եարաբմադլըզ, աճապա միւմըին օլաճօզ մը .

— Ինչապլաս պիր շէյ եարապիլիւրիզ, Ֆիազաթ, պիր
քէրրէ մուհարէմէսինէ պազըլըպ պիթմէլի տիր քի, պա-
տէհու, օնա կէօրէ տիւշիւնիւզ իճապը իճրտընա պա-
գարըզ . . . հէմ ումարըմ վէ հէմտէ զալլիէն ալէպիլի-
րիմ քի, օլ վազըթ, չօզլար աճըրըպ էլրտէն կէլէն մուսվէ-
նէթէ հիմմէթ խաէրլէր . . . Պազաթ, պէնի տիլնէ յիլիզ,
գօնիւնու զազըմ, զանն խաէրիմ քի սիզ էսրար սազլասան-
լարտանընըզ, նասըլ քի թէ ճըիւպէսինի տախի կէօրմիւ-
շիւմ տիր, էօյլէ տէկիլ մի . . .

— Ա, էլ վէթ, մնսսիէօ Բօտօֆի, էլ վէթ . . . օլ խու-
սուտա քէմալի էմնիլէթլի իւզըն օլապիլիւրիլիզ, պէն հիշ

պիր վազըթ տա պօլ օլազալըլըզ սէվէնլէրտէն օլմամըլըմ տըր .

— Իմտի էօյլէ օլտու գտա, սիզէ պիր շէյ սէօյլէ յէլիմ
տէ, տիգգաթ խոխիզ, հիշ պիր քիմանէն, վէ հաթթա պիգ-
զաթ ժէրմէնէ պիլլէ, քէնտի իլլիմասընտա կէզէն տօսթլար
պաւլունտու զունու, սէօյլէմէմէլիսինիզ . . . զիրա, էլ վէթ,
էօյլէ տօսթլար վար տըրլար քի, մէրգու մուն սէլամէթինի
տիւշիւնմէքտէ տիրլէր . . .

— Սահիճ մի սէօյլէ էօրտունուզ,
— Էլ վէթ, վէ հէմտէ մէրգու մար, զայէթլէ սահիպ
գուտըթլէ վէ զայէթլէ տէ խաւուսընար գաթթարտան տըրլար .
— Էլ կէրի ժէրմէն պունտան խապէրտար օլա խոթի,
քիմ պիլիբ, նէ գատար զայրէթ ու ճէտարէթ քէօպ խոթ-
ճէք խոթ :

— Շիբհէսիզ էօյլէ տիր, լարին, պազընըզ, շիմոտէն
իլիթմէսինտէ նէ մահզուր վար տըր . օլապիլիբ քի, սիւ-
քիւթ խոթպտէ քիմանէն պիր շէյ սէօյլէ մէմէքլիկէ միւգ-
թիտիր օլաճազ տա, սօրա լազըրտը Մ. Ֆէրանընտա գու-
լազընա տիւշէր, վէ մէրգուժ տախի գօրգուսունտան նա-
շի, քէնտուլի մուհարապա տէ վէ միւստաֆաաեա գալըր-
չըր, շիւնքի, Թապիւթիլլէ տիւշարը շիբհէ վէ վէպէտէ օլ-
մանա պաշլար, վէ շիւնքի զայէթլէ ուսթա վէ գօրնազ
պիր ատամ օլմասըտա մալիւմ տըր, պէլլի գալըպ էօյ-
լէ էօլլար Թութար վէ էօյլէտէ թէտպիլիլէր գուլանըր քի,
սօնունտա էօնիւ ալընըպտա զայէպէ իթմէքլիք, եա բէք
միւշըլլէշիբ, վէ եատա պիւթիւն պիւթիւն մուսիլլ ու մու-
զիր օլուր . զիրա, էօյլէ պիր ազըլանն թարիզ Թութուլմալը
տըր քի, եալընըզ օլ պիւլարէ ժէրմէնի պիկիւնահ օլմասընըն
անլաշըլմալըլա իլլթիֆա օլունմանըպ, իլլա օլ իֆիթիրա-
ճը հէրիֆին եիւզիւնտէքի մասքէ տախի տալըր ալընարազ,
նասըլ խային վէ նասըլ զատար օլմասըտա զահիլէ շը-
գըպ անլաշըլմալը տըր :

— Անլատըմ շիմտի ֆիւրըլիլի, մնսսիէօ Բօտօֆի . . .
— Քէզալիք, Լուիզ հազըլնտա տախի, այնի սիւքիւթ

Թարիգի թուժումը տրբ . վէ, իշթէ, պէնիմ սիղէ պու
 ըուխաթ պիւնթինի կէթիմը, քիթտէն մադսէտիմ տախի
 մաճգա պու աուբ, կիտիպ քէնտիսինէ սէօյլէմէլի, վէ հաթ-
 թա րէճատա իյլէմէլիսինիզ քի, պանա աչմը զլուուղու էա-
 բարը . . . սադըն քիմալէրէ սէօյլէմէսին տիր . սիզ մէր-
 գումէնէ պունու պէօյլէ սէօյլէտիկինիգտէ, նէ տիմէր իս-
 թէտիկիմի, քէնտիսի անլար :

— Բէք ալէա , մնսսիէօ Բօտօլֆ :

— Վէհասըլ, Լուիզ, մահպուսանէտէ , քէնտի չէլէ-
 պիսինին ֆէնալըղընտան աօլաբը, քիմսէնէ, ալա թէչէք-
 քի իյլէմէլի տիր , զիրա , էն զիեատէ իզթիլա իտէն
 նօզթա իշթէ պու նօզթա տրբ . . . լաքին , պէնիմ թա-
 բաֆըմտան , քէնտիսի միտաֆաա նիյնէթիլէ, քէնտիսի ի-
 լէ, պիր ավօղաթ կիտիպ կէօրիւչէճէք վէ գօնուշամադ տրբ,
 մէրգումավօղաթտան իսէ, հիչ պիր չէյ սադլամադսըղըն ,
 հէր պիր չէյի քեամիլէն ալըզ սէօյլէմէլի տիր . իշթէ պուն-
 լաբը պէօյլէճէ քէնտիսինէ իսպէր վիլիպ , վէ սըզը սըզը
 տա թէնպիչ իյլէմէլիսինիզ , անլառընը մը :

— Իշթմիլըզրէ օյմանընըզ գօմիուճուզում, զիրա, հիչ պիր
 չէյի ունութմադսըղըն, քեամիլէն իճրա իտէրիմ . . . պէնիմ
 գումվէյի հաֆըզէմ բէք Եէրիսաէ տիր . . . լաքին , մն-
 սսիէօ Բօտօլֆ , պէն սիղտէ պաշադ պիր ինսանիյնէթ ըու-
 հու կէօրմէքտէլիմ . . . սիզ բէք իյի վէ բէք ալիճէնսապ պիր
 դալպէ մալիք պուլունմադտառընը . . . զիրա , նէրէտէ
 պիր տէրտ ու ֆիէլաքէթ կէօրսինիզ , անիստէ օրաեա իս-
 աատ ու մուավէնէթէ Եէթիլմէքտէ սինիզ . . . :

— Գօմիուճուզազըմ , նասըլքի սիղէ սէօյլէմիշիմ տիր ,
 կէրքի պէն պիր ֆադըր թիւճճար ուշաղըբըմ, ֆազաթ ,
 էօթէտէ պէրուտէ կէղիպ տօլաշմադտա իրէն , էօյլէ շալ-
 եանը լութֆ ու մէրհամէթ օլան պիրիսի կէօրսիւկիմսնէ ,
 կիտիպ , լութֆ ու մէրհամէթտէ Եէքթա , վէ համիյնէթ ու
 սախալէթտէ պիհէմթա պիր դաթ թանրմադտա օլտու-
 ղումտան , սնա իսպէր վիրմէքտէլիմ . վէ մէրգումունտա

պէնիմ հազըմտա էմնիյնէթի քեամիլէսի պուլունտու-
 ղունտան , անիստէ իմտատ ու մուավէնէթ Եէթիլտիրմէք-
 տէ տիր . . . Եօգսա, պէնիմ կիպի պիր աճիլ ու նաչիլին
 էլինտէն նէ կէլմէքիք իհթիմալտէն օյապիլիք :

— Իյի եա , սիզ քէնտի օտանըզը Մօրէլ ֆամիլեաորնա
 թէրք իտէլիտէն պէրու , նէրէտէ իղամ էթ իյլէմէքտէսի-
 նիլ :

— Իլին պիրիտէ , էչեասը քէնտիտէն օլարազ պիր օտա
 քերալտիլըմ տրբ . . . :

— Ա , էկէրչի էն զիեատէ սէվմէտիկիմ պիր չէյ վար իսէ,
 իշթէ օ տախի պու սէօյլէտիկինիլ տիր . հէրքէսին եաթմըշ
 վէ իսթիմալ իթմիլ զլուուղու պիր օտատա , նասըլ օթուր-
 մադտա վէ էչեալարընը իսթիմալ իտէպիլմէքտէսինիզ տօլ-
 բուու , պէն պունու եարամամ , պու նէնէ պէնդէր, պի-
 լիլմիսինիլ , հէր իսթէեէնին , կէլիպ քէնտի օտանըզ օ-
 թուրուպ գալգմաորնա պէնդէր , պէնիմ մէրադըմճա , պիր
 ատամըն օտասը վէ էչեասը , միւճէրրէտ քէնտիսինէ մալս-
 աուս օրմալը տրբ :

— Իյի հիմա , պէնիմ օտամտա հիչ պիր իշիմ օյմանըպ ,
 անճազ կիճէլէրի պիր կիտիպ եաթմադաաեբըմ , անն ի-
 չին . . . :

— Վազաա էօյլէ տիր . . . օլ վազըթ չօղըզ Էհէմիլիէթ
 վիրիլմէքիք իզթիլա իթմէզ . . . Ֆազաթ , մնսսիէօ Բօտօլֆ ,
 հէր նէ գատար սէօյլէտիմ իսէ տէ , էվիլէքի տուլլուճա իթ-
 թիլպապ սէօյլէտիմ , հալ պու քի , պու տիւնտանըն ֆանի
 օլտուղունու , պէն տախի չիմտի անլարմ . . . իշթէ , պէն-
 տէն իյի վէ պէնտէնտէ ըահաթ քիմնէ օրմասըն , քէնտիմէ
 մախուս պիր օտաճըզ տօնաթմըշ . վէ հէր չէյիտէ կիւղէլ-
 ճէ նիգամընա գօյմուշ իտիմ , վէ քիմսէնէ միւհթամճ օլուպ
 վէ միմնէթ իթմէքիլիլին , քէնտի աննըլըն թէրիլլէ , քէնտի
 նաֆադամը չըզարարազ , սէատէթի հալ իւզրէ կէչիսնէք-
 տէ իտիմ , վէ օլ գատարտա տիւնեատան պիխապէր իտիմ
 վի , պիր կիւն պիր քէտէրէ թէսատիւֆ իտէճէկիմին իհ-

Թիմալաէն պուլունմասընրտա, ֆիքր ու խեեալիմտէն պիլէ կէշիքմէքտէ տէկիլ խտիմ . . . հալ պու քի, կէօրիւեօրմուսուեուզ շիմտի նէ՞ օլտոււմ, նէեէ եարատը պէնիմ սե-վիննճիմ վէ պէնիմ բահալիլըզմ . . . Օֆ, խայր, խայր, ժէքմէնին պու հալի իւզէրինէ, գալպիմտէ տուլմագտա օլտուղում էլէմ ու քէտէրին շիտտէթինի, սիղէ նազշ ու պէեան իտէմէմ: Վագասա, կէրէք Մօրէլ, վէ կէրէք սայիր, գիեատէսիլլէ աճընմաեա շայեան քիմէանէլէր վէ ֆամիլեալար, վէ քէգա բէք շօգտա զարուբէթլէր վէ սեֆալէթլէր կէօրմիւշ խտիմ էմմա, պէն պու մէրթէպէ աճը տուեուպ վէ միւթէէսսիր օլմամըշ խտիմ, չիւնքի, նէ՞ վար տըր պիլիւմիսինիզ, պիլիւմ կիպի ֆագըրլար, տայիմա, էօլլէ հալլէր օրթմասընտա եաշամագտա օլտուղումուղտան, վէ տիւզճէ պիլզ քէնտիմիլզի, անճազ էօլլէ հալլէր իւզրէ եաշամազըզ իչին խայր խտիլմիլիզ տիր կիպի դանն իթմէքտէ պուլունտուղումուղտան, պիլը ատէթ հիւրմիւնէ կէշիլ տիր, եանի հիշ թէաճճիւպիթմէ յիպ, իլլա, քէնտի պէ, յիմիլզտէ, էլիմիլզտէն նէ մէրթէպէ կէլիլ իտէ, պիր պիրիմիլզին իմտատ ու մուալէնէթինէ եէթիշիլիլզ. պու կիւն պէն պիլիլնէ եարտըմ իտէրիմ, եարընտա պաշգա պիրի պանա իմտատ իտէր, իլլէ պէօլլէլիլլէ, պիրպիրիմիլզէ զայրէթ ու ճէսաբէթ վիւրէքէք վէ թէսէլլի իտէրէք, վէ հաթթա կիւլիւպ շագըւարագ, էօմիւրմուղու կէշիլիլիլզ, Հալ պու քի, էօլլէ պիլզէվալլը տէլիլզանլընըն, ճէմ քէմալէթ ու ինսանիլիլէթ մէքիւլֆօլուպ, վէ ճէմտէ խայր վագըթ պէրապէր տօթլուգ իթմիլզ պուլունտուղում թագտիրտէ, իրըսըլլըզ ճիւնհաւալլա, գանլը գաթիլլէր վէ խայրիլլէր խըրսըլլար իչինէ մահպէսէ իլլգա իտիլմէսինի կէօրմէքիլք . . . օֆ, տօլլուտա, մնասիտ օլտօլլֆ, արթըզ պունա եիւրէքլէր տաեանամալ, արթըզ պէն պունա թէհհամիլլ իտէմէմ, պու էօլլէ պիր ֆէլաքէթ տիր քի, ասլա ֆիքր ու խեեալիմտէն կէշիլ շէյլէրտէն օլմատընտան, ատէթա յըտըրմագըլըմ՝ կէլմէքտէ տիր . . .

Բիլիլլէթ պուլարը սէօլլէտիկի վագըթտա, կէօլլէրի տօլարագ ետշարմաեա պաշլաարլար:

—Ղայրէթ ալընըզ, մասմաղէլ, ճէսարէթ ալընըզ, էվվէլալա հ օլ տօլթուեուզ պիտուշ չըգարագ մահպէստէն դուրթուլաճադ, վէ սիգտէ եինէ, օլ էվվէլիլ ինպիսաթ ու մէսէրրէթինիլէ տէվամ իտէճէքսինիլ տիր . . .

—Ա՛հ, էլպէթթէ պիտուշ օլտուղու զահիրէ չըգաճագ տըր էմմա . . . Լաքին, էլ վիլիլը քի տիր քէրրէ, հարիմ էֆէնտիլլէր, անըն պանա եազմըշ օլտուղու պու մէքթուպու օղուսուշլար . . . պիտուշ օլմասըն իսպաթա, սալթ պու մէքթուպ քեաֆի տիր, հա՛, նէ՞ տէրսինիլզ, մնասիտ օլտօլլֆ, էօլլէ տէկիլ մի:

—Յիլվաղը էօլլէ տիր, բէք իլի սէօլլէտինիլզ սիլ պունու, մէզքիւր մէքթուպ օլ գատար սատէ պիր սուրէթտէ, վէ օլ գատարտա ըրիզգաթէնկիլզ պիր հալտէ եազըմըշ տըր քի, հագըգաթի հալէ պիր տէլիլ ու շահիտ սաեըլտա ճալիլ տիր. էվվէթ, ժէքմէնին էմրի թէտաֆիլի պապընտա, օլ մէքթուպու պիւլիւք էլլէմիլլէթի օլաճաղընտան, սիլզ անը պանա վիրմէլիսինիլ քի սուրէթինի ալաեքմ:

—Իւք ալէա, մնասիտ օլտօլլֆ, վէ հաթթա, սիլզ գահմէթ վիրմէմէք իչին, կէրչի պէն քէնտիմ անըն սուրէթինի չէքէր վիրիլ իտիմ էմմա, չի ֆայիտէ քի, հէր նէ գատար, օլ շիրինճապ Մ. ժէքմէն պանա պիրաղ տէրս տալիլ վիրտի խտի իտէ տէ, եիւն եազըմ, ատէթա պիր քէտի թըրնագլամասընա պէնպէմէքտէ տիր, հիւ եազը տէնիլմէկէ շալէսթի տէկիլ տիր քի . . . գօճա գօճա վէ շարբըզ չըբըզ եազմագտա օլտուղում պէր թարաֆ, պարի իմաճատա օլտուն պիր չօգ եանլըլարըմ պուլունմուշ օլմասա իտի . . .

—Ա՛ճապա եալընըզ եարըն սապահա գատար մէզքիւր մէքթուպու, պէնիմ՝ եանլըմտա գալմասընա միւսաստիէն հիմմէթ իտէպիլլըմիսինիլ:

—Ա՛ պէնիմ գօմիւն ճուղում, օնա նէ՞ չիւքհէ, պու եուրուեուզ, ալընըզ, ֆագաթի, զայպ վէ թէէլլէ օլմամասը գըմէ . . .

նրնտա, աիգգաթա հիմմէթ Խոտրոնիգ, էօյլէ տէկիլ մի. . . կէրչի, կէրէք Մ. Գապրիճի մէ կէրէք Մ. Ժիրօտօ թարա-
 ֆընտան, կիւեա քէնտի շարաթանը գլարրն մէ միտա-
 Տէնէլէրինէ էհէմիլիէթ վիրրտէ ալտանըր մի ի իգաաը յ-
 լա, գօհոլու լուսու մուգուն իըր վազը լմարրնտա, պայէտարն-
 տա եա պիր կէօկէրչին, մէ եախտա եանըպ թու թու շմադ տէ
 օլան պիր եկուրէք րէտի պու լուսան քեաղը տար ի ղէրլէրի-
 նէ, էնվայի թալթիֆլէր մէ լէթաֆէթլէր իլէ մէմու. օլա-
 րադ պանա եաղըմը շլան մէթմու պարրն քեաֆֆէտինի
 տախի, աթէչէ վոտուպ եաղըմը տըր, հալ պու քի ղէ-
 վալըր Ֆրանտա Ժէրմէնին, նէ պու մէթմու պուսու, մէ նէտէ
 պուստան սօնրա, էկէր սայլը տէֆա տախի մէթմու պ կա-
 ցաճադ. օլուր իսէ ընլարը, էօյլէ եարմաաըղ տան պաշղա,
 մուղայիլի տախի օլարադ, քէմալի ի Տի իմամ իւղըէ սադ-
 լանաճաղըմ տըր. . . դիրա, նիհայէթ, էմմա էօյլէ տէկիլ
 մի, մօնտիէ Բօտօլֆ, մաաամ քի մէրգուամ, պէնտէն պա-
 զը ուֆադ թէֆէք տօսթլու գլար իըրտմէթլէր պէրլէմէրտէ
 տիր, տիմէք տիր քի, դալպինտէ, պէնիմ հադ գրմտա, սյ-
 րը հա պիր հիւսնի թէվէ ճճիւհէ մալիք պու լուսմադ տա տըր :

— Հայ հայ, մէ պուստանտա աչիքեար սուրէթ տէ ան-
 լաշըմադ տա տըր քի, սիգմէրգուսուն էն ղիեա տէ աղիգ պիր
 տօսթու իմիչլինիլ տիր: Լաքին, պագտանաեղնըղ, մաաոտա-
 զէլ, Ֆիքրիմտէն պիր շէյ կէչմէքտէ տիր. . . շիմտի սիգ,
 եալընըղճա օլարադ, Ժէրմէնին օտաարնա կիտէճէքիսիլիգ,
 էօյլէ տէկիլ մի. իմտի, աճապա պիրլիքտէ կիթաէք օլա-
 մադ մը, պէնիմ տէ պէրապէր կէլմէքիլիսի իսթէրմիսինիլ

— Քի մալի մէմուսնիլիէթլէ. նիլին իսթէմէէէէ կիլմ, ա-
 պէնիմ գօհուճուղըմ, տահա իլի եա: Չաթէն թա Բալէ-
 Բօայեալա գաաար կիթմէքիլիսի իթ իգա իտէճէք տիր,
 չիւսքի, իչ կէթ իւրէճէ կիլմ տիր, մէ պատէհու տախի կէչիպ
 օրաեա կիտէճէ կիլմ տիր. վազը լմ իլէ շէք կիճէ տէ պատճառ
 տըր, պէն իտէ կիճէլէ ին սօգաղ լարտա եալընը պու լուս-
 մադըղը ասլա սէվէնիլտէն տէ կիլիմ. ֆադաթ, եալընը

շուսա էսէֆ իտէրիմ քի, պէնիմ իլէ պիրլիքտէ, օլ գաաար
 ուղադ մահէլլէրի տօլաճաղըղ տա, հէմ եօրու լուպ, մէ
 հէմ տէ պէլլի օսանճ կէթ իրէճէք ինիլ տիր :

— Իսայը, ասլա. . . չիւսքի, պիր արապաեա պինտիլի-
 միգ կիլի . . .

— Սահիհ մի սէօյլէ եօրուսնուգ չօգ կլի էօյլէ իտէ, եխնէ
 իշիմ ուլու, արապա իլէ կիթմէքիլիքտէն նէ գաաար մէմ-
 նուն օլուպ մէ թէլէղըլիգ իտէճէք իտիմ էմմա, հայրֆ քի,
 դալպիմ բէք դըրըդ տըր, քէտէրիմ վար տըր: Էվլէթ, պու
 պապտէ նէ գաաար քէտէրլէնտէմ ճայիգ տիր. գիրա, պէն
 պուրաեա կէլէլի, հիչ պիր կիւսիսիւ, քէնտի գուշարըմ
 իլէ մի կիգալար թէրէնիսիմ թէմէքսիլին կէլիլմը տէ կիլ
 իլէն, պու հալ իտէ, դալպիմ, օլ գաաար թօգուսմուշ տուր
 քի, թէրէնիսիմ տախի իմ մէմիշիմ տիր. . . Էվլէթ, գուշ-
 լարըմ տախի սիւքիլիմ մէճուր օլուսլար տըր. . . ղէ-
 վալըր հայվանճըղ լարըմ, պարի սէպէպինի պիլտէլէր, պի-
 շարէլէր ըստան տախի պիլտապէր պու լուսմադ տա տըր լար-
 կէրչի պէնիմ պապա Գրէթիւ իքի իւշ տէֆա էօթմէ կէ պաշ-
 լաեարադ, պէնիտէ թահրիք իլլէտի, մէ կէրչի պէնտէ ճէ-
 վապ վիրէրէք, օֆ, էվլէթ, պէնտէ ճէվապ վիրէրէք, պէ-
 րապէր թէրէնիսիմ պաշարըմ իտէ տէ, արտան պիր
 տաղըա կէչէր կէչմէղ, Ժէրմէն իսթըմա տիւչիպ, մէ
 իլլէտի կիլմ իսթմաեարա կէթօրու կիւմտէն, կէօղէրիմ տօլա-
 րադ, հէճնիլի հէճնիլի րաղլամաեա պաշարըմ. . . մէ
 կէրչի, պատէհու, Բամսէթիմ տախի ճիլճիվէ պաշարը ի-
 սէ տէ, արթըգ օնա հիչ ճէվապ վիրմէտիմ:

— Գուշարընըղաաա, նէ գաաար թօհաֆ թօհաֆ իտէ
 լէր վիրմիշինիլ տիր, նէ տիմէք տիր պապա Գրէթիւ մէ
 Բամսէթի :

— Նէ եաքաեթմ, մօնտիէ Բօտօլֆ, պու հայլէթի վտհ-
 տէթ տէ, պէնտէ անճադ քէնտի գուշարըմ իլէ էլլէնիպ
 սէֆաեապ օլմադ տաեթմ, պուսլար պէնիմ էն աղիլ տօսթ-
 լարըմ տըրլար, պէն ընլարա, պանա վաղթի սէպալթի իմաէ

աթալըզ վէ տօսթըուզ իտեհէրք, սէվիւ պատիի պէշաշէթիմ
 օլուշ օլան ինաննիյեթի զաթըարըն իամէրնի վերմի-
 չիմ տիր, վէ գուշարըմը մէրդուման զաթըարըն իամէրնիյէ
 թէմսիյեթ իթմէմէ, եարնըզ զերթ ճէմիլէրնի՛ն հիւրմէթ
 իթմէրտէ օլմանըզ, իլլա, պաշգա պիր խուսուսու տօսի
 տէրխաթըր իլլէմէրտէլիմ, եանի, տիմէր իսթէրիմ քի, օլ
 պանս ճան աթալըզը իթմիլ պուլունան զաթըար տօսի,
 թըրդը, ճէնապը Աֆէրնի՛նտէնիս խալզ իլլէմիլ պուլուն-
 սուղը պու գուշար միսիլը, տայիմա կիւլուպ շաղը-
 մազտա վէ պէսթէր Նաղմէլը օղումադտա խոլիլը:

— Հա՛, թամամ, թամամ, շիտի խաթըրմա կէլտի . . .
 հազըրնըզ վար տըր . . . պու իսիմէր, քէնտի ճան աթա,
 լարըրզըն իամէրի խոլիլը . . .

— Էվիլէթ, գօնուճուղում, եօզտա, պէն տօսի պիլիրիմ
 քի, պու իամէր, գուշար իլին միւնասէպէթ ալըր իամէր
 տէկիլ տիրէր. է՛հ, վարսըն էօլլէ օլուսն, մէկէրի քիմանէ
 պիր զարարըմ թօղունմադտա մը տըր. էմմա միւնասէպէթ
 արնալ իմիլ, արթըզ օ տա պէնիմ պիլէճէկիմ պիր շէյ տիր
 . . . Պազըրնըզ, իլթէ փէրմէն, պու պապտէ տօսի, քէն-
 տի երիւրէնիս թէմիլիլիսի իպրազ իլլէմիլ տիր:

— Նասըլ պազալըմ:

— Էօլլէ եա. Մ. փրօթօ իլէ Մ. Գապրիօն, օլ պապ-
 տէ տօսի քէնտի զէվիլէրիլէրնի իսպաթ իլլէմիլըր տիր
 . . . հէլէ օլ Մ. Գապրիօնու տէր իսէնիլ, պիւթիւն պիւ-
 թիւն պօշպօղազըն պիրի տիր: Պունըր տայիմա, պէնիմ
 գուշարըմըն իամէրնի քէնտիլէրէ պիր էյլէնճէ իտէրէք
 իսթիհզալարա չըզըմադտա իտիլըր. շէօլլէ քի, էրէք պիր
 գանարեանա, պապա Գրէթի իամի վիրմէրիլիմեազըմաղ
 իմիլ, Մ. Գապրիօն պունու քէնտուլէ պիր սէրմայ: Թթ-
 թիխաղիլլէ. հէր վազըլմ սէօլլէնիպ սէօլլէնիպ կիւլմէրտէ
 իտի, վէ օլ գատարտա կիւլմէրտէ իտի քի, հէմ պանըլ-
 մապ տէրէճէսինէ կիթմէրտէ, վէ հէմտէ սօնուսու կէթիւր-
 մէմէրտէ իտի . . . — պարի պու իամի, պիր հօրօզա վիր-

միլ օլա իտիսիլ, — տիմէրտէ իտի պանա մէրդում, —
 երնէ պիրալ միւնասէպէթ ալըր իտի: Վէ տիլի գանարեանա,
 Բամանէթ իամիսի վիրմէրիլէրտէն միւրատըմտա, կիւսա,
 անը, Բամանա պէնդէթմէրիլէրտէն իպարէթ իմիլ: — Վէլ-
 հասըլ, մէրդուման պու եարտըրը, օլ գատար կիւճիւմէ
 կիթմիլ տիր քի, վարսըն հատարնի թանրսընտա, պիր տա-
 հա գուշարըմըն իամէրնի հազարէթ իթմէսին իլին, պէն-
 տէ ինտա իթտիմ, իքի քէրքէ տիր բազար կիւնլէրի, քէնտիսի
 իլէ պիրիլքաէ կէզմիկէ կիթմէրիլի, բէտա իլլէտիմ . . .
 վէ հաթթա, ճիտտի պիր սուրէթտէ օլուսու հալտէ տա-
 խի, քէնտիսինէ, էկէրլի պիր տէֆա աահա, պու եօլտա
 պիր հարէթէթտէ պուլունուպտա, գալպիմի զըրաճազ օ-
 լուր իտէ, արթըզ հիլ պիր տէֆա պէրապէրնտէ կէզմէկէ
 չըզմաեանազըմը սէօլլէտիմ:

— Նէ՛ գատար ճէսուրանէ պիր գատար:

— Կէրչի, մօսիէօթօթի օլ խուսուս պէնիմ տէ պատիլի
 մէմուսիյեթիմ օլմանըզ, իլլա մուղայիրի օլարազ, պայի-
 սի մօհզուսիյեթիմ օլուսու իտէ տէ . . . չիւնքի, հաթթա
 պաշա գատար, կիճէ կիւնտիլզ չունուն չուրասընտա գա-
 բանըզ չալըմադտա օլուսուճէ ճիհէթիլէ, պիրազտա հալա
 ալըզ վէ կէճիլիմ ֆէրասլարըն էմէլլիլէ, բազար կիւն-
 լէրնի. Մէսիաեը պէլըր կիլպի պէրլէմէրտէ, վէ խուսու-
 սիլլէ, բազար կիւնլէրտէ ալըզ պիր հալաեա թէնատիլֆ
 իլլէտիլէրնտէ, ա՛հ, պիր արգատալըմ օլատա իտիտէ, տ-
 զաճըք տէրաը չըբըզ կէզտէ իտիք, տէլի ճան աթմադտա
 իտիմ իտէ տէ, պու ճիւմէլ իլլէ տօսի, պէնիմ հիւրմէթ
 ու ըիպիէթ իթմէրտէ օլուսուճէ պիր շէյն, հազարէթ
 իտիպ վէ իսթիհզալ իլլէյն Մ. Գապրիօն իլլէ տիլարը չըբ-
 մազըլդտան իտէ, քէնտի բազարըմը, վէ թէֆէրիւճիւմիւ
 ֆէտա իտէրէք, եայլըրզճա օտամտա գալաւըզ գալմազ-
 լըրը թէրճիհ իլլէմէրտէ իտիմ, Պունասնտա գաթիխազար,
 մէկէրլի պէն, գուշարըմա, տահա կիւզիլ իամէր վիրմէր-
 լիկէ պիլլէմէզմիլիտիմ, նասըլ քի սէօլլէտիմ, մօհզա պիր

Ֆերը ունինեմէ մեպն տեր քի մեղքերս իսմէրի վերմիչիմ տեր, եօգաա, իսմ գըթլըղըմ տըր . . . իշթէ, պիր իսմ վար տըր քի, բուհում կիպի սէվմէքտէ յիմ . . . մէսէլա Դուհըն իսմի . . . հալ պու քի, քէնտիմի մեղքերս իսմտէն պիւն մահ-բում գըլմադ տաւրմ . սէպէպ . չիւնքի, պիր քէրրէ, մաստամ քի պէն քէնտի գուչլարմմա Դրէթիւ վէ Բամնէթ իսմլէքնի վերմիչիմ տեր, տըրթը անլէրի տեկիչտիրմէքլէք, պէնիմ իչն իհթիմալտէն տեկիլ տեր, զիրա, էօյլէ զանն իթմէքտէ յիմ քի, մեղքերս իսմէրի տեկիչտիրտիկիմ կիպի, օլ պէնիմ ճան արմալարմըն թէղէքքիւլէքնէ գարը պիր հադարէթ իթմիչ օլուպ, վէ զերրի ճէմիլէքնի ունութ մուչ օլաճաղըմ տըր . նէ տերսիկ էմմա, մնսիէօ Բօտօլֆ, մէկէրի պէօյլէ տիւչիւնմէքլիէ հադըրմ եօգ մու տուր .

— Հէմ հադըրըղ վար տըր . . . Տիմէք տիր քի, փէրմէն մեղքա հադըրըղ վար տըր . . . Տիմէք տիր քի, փէրմէն մեղքերս իսմէրէ գարը հիչ պիր չէյ սէօյլէ յիպ իսթիհզաա իլէմէքտէ տեկիլ իտի, էօյլէ մի :

— Խայր, ապա, վէ հաթթա մուղայիրի օլարագտա . . . վադաա, եպընըղ պիր տեֆա, նասըլքի հէք քէնէ տախի էօյլէ օլմադտա տըր, մեղքերս իսմէրի, քէզալիք մէրդու մատա սաճայիպ կէօրիւնտիւ իտի իսէ տէ, Մ. Գազըրիսնա եաբըրըրմ կիպի, ճաա տախի, սէպէպիսի պէտան իլէտիկիմտէ, Գազըրիսն կիպի իսթիհզաաա գալըլմա տըրը չէօյլէ տաբուսն . . . զէվալընը կէօղէրի պիւն տօլմահա պալըտաղըր իտի վէ, իշթէ, թա օլ կիւնտէն, քէնտի քէնտիմէ, Վ. Թէրմէն քէք իլի վէ բէք լաթիֆ պիր գալպէ մուլք պուլունմադտա տըր ֆազաթ, հայըֆ քի, եպընըղ պիր գուտուրու վար տըր, եանի իւղէքնիտէ պիր եսէրի հիւզն ու ելէմ կէօրիւնմէքտէ տիր օլ տիմէքտէ իտիմ, Հալ պու քի, մնսիէօ Բօտօլֆ, կէօրիւեօրմուտուղ չիմտի, օլ վադըթ, զէվալընը, օլ պապտէ թայեիպ իթմէմէ, նէ պիւնիւք պիր իտէթատա պուլունմուչում տուր . . . վէ պուլունտա սէպէպի շու տուր քի, պէն հէնուղ օլ էսնտա, հիւզն ու քէտէր տէնիլէն

չէլին նէ օլտուղունու պիլմէտիկիմտէն, պէլքի պիլաբէնն պիր տէրտ ու մէրաղը վար տըր տէ յի տիւչիւնմէքտէ տեկիլ իտիմ . . . չիմտի իսէ, բէք այլա անլարըմ քի, պէնիւ ա-տէմ իչն, բէք պիւնիւք հիւզն ու քէտէրիք պուլունմադտա իմիչէր . . . էհ, իշթէ, բաքէթիմտէ պիլմտի, կէօթիւրէճէք իչիմ հաղըր տըր, հայտէ գօմուճուղում, աղաճըչ շու շալըմը պանա վիլըրմիտիկ, եպընըղ շալ ալաամ էլ վէրըր, հա, զանն իտէրիմ քի, հալա շօգ սուգ տեկիլ տիր, մանթօ կիլիսմէքլիկէ իհթիւր աճ եօգ տուր, էօյլէ տեկիլ մի :

— Խայր, իհթիւր աճ եօգ տուր, հէմտէ զաթէն արապա իլէ կիտէճէկիլ տիր, վէ ելնէ սիզի պէն քէնտիմ կէթիլէճէկիմ տիր :

— Թամամ, թամամ, հէման չաբու ճադ կիտիպ կէլէպիլէճէկիլ տիր, վճ տիմէք տիր քի, խայրիճէ տէ վազըթ գազանըլ օլաճաղըմ տըր :

— Լաքին, օ տեկիլ էմմա, խաթըրմա պիր չէյ կէլտի, չիմտիտէն սօնրա սիգ մահպէտէրի կէղէճէք օլտուղունուղտան, հալիլէ քէնտի իչնիղէ պիր շօգ խալէլ վերմիչ օլաճադ սընըղ տըր, չիւնքի հէք տեֆատա, խայրիճէ վազըթ զայպ իթմիչ պուլունմաճադ սընըղ տըր :

— Ա, խայր, խայր, սիգ անը հիչ մէրադ իթմէլինիլ . . . չիւնքի, պէն քէնտի իչիմի պիլէնէրտէնիմ, պէն զաթէն ա-նըն հիսապընը տախի եաբըլըրմ տըր : Պազըրըղ նասըլ եաբաճաղըմ տըր : Էվլէլա պիր քէրրէ բազար կիւնլէրիմ վար տըր, բազար կիւնլէրի հալիլէ շալըլմամ, բահաթըմ տիմէք տիր քի բազար կիւնլէրի, հէմ զիեարէթ վէ հէմտէ թիճարէթ տիլէրէք կիտիպ լուիլ իլէ օճէրմէնի կէօրիւրիմ, վէ պուճէհէթիլէ հէմ կէղմիչ օլուրում, վէ հէմտէ քէնտի վազի-ֆէմի իֆա իլլէմիչ պուլունուրում, կէլլէլիմ իչ կիւնլէրիմէ, հաթթա իլլէնտէ տախի պիր վէ եաթաա իրի տեֆա, էլնէ մահպէտէրէ կիտէպիլիլիմ, չիւնքի, հէք պիր տեֆա կիտիպ կէլմէքլէք, թամ իւչ սաաթա միւհթ աճ պուլունմադտա տըր, էօյլէ տեկիլ մի, իմտի, պէնտէ նէ եաբաճա-

դրմ, պիլիբրմիսինիզ, միւթատրմ իզթիզարննա, շիմոյե տէկին, թամ եարը կիճէտէ եաթմագտա իքէն, պունտան պէօյէ իտէ, պիր սաաթ տահա զիեատէ իչէեէէէէ, եա-
 ըը կիճէտէն պիրսաաթ սօնրա եաթմաճաղրմ տըր, վէ պու-
 թարիզէ, պիթթապի, հաթթմատա, ալթը եէտի սաաթ, է-
 կէրչի մահպուսլարըմը կէօրմէքիկէ սարֆ իտէճէք օլուր
 իտէմ, պէրուտէ, անըն եէրինի տօլուրմագ իչին տախի,
 ալթը եէտի սաաթ զիեատէ չալըմըջ օլաճաղրմ տըր . . .
 Անլատընը մը շիմտի . սիզ նէ՛ զանն իախեօրսունուդ, մէ-
 կէրչի սուրէթի զահիթէմէ պագարագ ալտանըպտա, պէն
 տէ ազլ ու սէրվէթ եօգ մու տուր զանն իախեօրսունուդ—
 աէյի իլամէյի մէգալ իթտի Րիկօյէթ կիւլիւմնէեէէէէ:

—Իյի էմնա, մէկէրչի, պու գատար զիեատէ չալըմագ
 վէ տօլայմագլա, եօրուլուրսունուդ, աէյի գօրգմագտա
 տէկիլմիսինիզ :

—Պագընը սիզտէ նէ՛ սէօյէմէքտէսինիզ, էվվէթ, եօ-
 րուլուրում, լարին, հաղըր ծնատա ալըջըրմ, մէկէրչի ին-
 սան հէր շէյի ալըջմագտա տէկիլ մի տիր . . . վէ պուն-
 տանտա գաթիկաղար, նիհայէթ պուտա գատիմսուրէթտէ
 տէվամ իտէճէք տէկիլ տիր եա . . .

—Իչթէ չալընը, ալընը պագալըմ, գօմչուճուղաղրմ . . .

—Իլիշտիրինիզ շու թօլու իլէ, թուլտուրունուդ արգա-
 մա, ֆագաթ, տիգգաթմտա իսիսինիզ քի, վիճուտիմէ գա-
 տար կէյմէսին հա :

—Թամամ, վիճուտինիզ գատար կէյմէքիլք շէօյէ տուր-
 սուն . . . իլթէ վիրտիկինիզ թօլուտա, շիմտիտէն իքի գաթ
 օլու վիրտի :

—Բէք ալէա, ալընը պաչգա պիր թանէ տահա ալընը
 . . . իչթէ, օրատա, օրատա, իյնէ եասթըղընն իւզէրինտէ
 տիր . . . Ա՛ . . . ազ գալուր քի պիր շէյ ունուտաճագտըմ, ա-
 ման գօմչուճուղաղրմ, քէրէմ իտիպտէ, պանա պիր տօսթ-
 լուգ եարմագ իսթէրմիսինիզ :

—Պուեուրունուդ, էմր իտինիզ, մատօմագէլ :

—Պանա պիր գալէմ քէսինիզ . . . Ֆագաթ, բէք գալընճա
 եաղըն . . . չիւնքի, իչիմիղի պիթիրտիրսուն սօնրա ալտէթ
 իթտիկիմտէ, հալիլէ պկարէ փէրմէնէ պիր մէքթուպ եա-
 զարագ, քէնտի սիրարըչալընը եարբ պիթիրմիջ օլտու-
 ղումու պիլտիրմէլիլմ . . . եարըն սագահ հէքէնտէն մէք-
 գում մէքթուպուճու ալտըղընտա, քիմ պիլըր նէ՛ գա-
 տար սէվինէճէք տիր . . .

—Իալէմէրինիզ նէ՛րէտէ տիրլէր . . .

—Իչթէ, օրատա, թարաէգաննն իւղէրինտէ . . . վէ գա-
 լէմթըաչտա շու չէքմէտէ տիր . . . տուրունուդ պիր մում
 եագանըմքի, լաեքգըլա կէօրէսինիզ, զիրա, գարանըգ
 պամագտա տըր :

—Ալէլ իսուսու գալէմ քէսիլմէք իչին իտէ, զիեատէճէ
 ըլըգ իզթիզա իտէր . . .

—Բէզալիք հէնուզ շարգամը տախի գօյմամըջմ տըր,
 հալիլէ պիր ըլըգ եագմալըրմ :

Իկիլթիլ պունու սէօյէտիկիլլէ պէրապեր, էճալը պիր
 քիպիրթ իլէ, կիւզէլճէ բարլամագտա օյան պիր ուֆա-
 ճըգ չէմատան իչինտէքի պիր սըարմայէթ մուճու ուճունու
 եագը վիրտի :

—Օ՛, եահու . . . նէ տիր պու զէնիկիլլէր սիզտէ, ատի
 մում եէրինէ, սըարմայէթտէ եագըեօրսունուդ, էօյլէ մի
 . . . իլի էմնա, գօմչուճուղաղրմ, մէկէրչի պու մէրթէպէ
 իսրաֆ սէօքէր մի . . .

—Իվվէթ, սըարմայէթ իսթիմալ իթմէքտէյիմ, չիւնքի,
 պէնիմ հիսապըմճա, ատի մումտան տահա զիեատէ ուճուզ
 օլտուգտան պաչգա, թէմիղիկիտէ ֆագլա տըր . . .

—Նէտէն տահա զիեատէ ուճուզ օլուեօր :

—Իվվէթ, տահա զիեատէ ուճուզ կէլիեօր, չիւնքի, պէն
 կիտիլ օգգա իլէ, եանմըտա արթմըջ օյան սըարմայէթ-
 լիլին ուճարընտան եարթմ օգգա միգտարը շէյ ալտըղըմ-
 տա, պանա սպքի թէքմիլ պիր սէնէ էլ վիրմէքտէ տիր :

—Լաքին, —տէտի Բօտօլֆ պիր թարաֆտան քէնտիսի,

քէմալի տեղգաթ իւզըն էյնիտեքն դալէմի քէսմէքտն օլ-
տուզու , վէ Ռիկօլէթատ տյաննն նէգալնէ կէչէրէք քէն-
տի թաքիլէսին պաշնա վաղ իլլէմէքժէ պուլունտուզու
Քազաթրտէ , — օ տէկիլէմնա , աղչամ թասամընդա տա-
յեր , հիշ պիր հաղըրըզ կէօրմէքտն տէկիլիմ , մէկէրիլ եւ-
մէք քիչիլէճէք տէկիլիսինիլ :

— Խայր , ճանրմ հիշ պիր շէյ իսթէմէքտն տէկիլ տիր . .
պու սապահ պիր թաս սիւտ իշտի իտիմ . . պիր թաս տա
աղչամա ալըրըմ . . պիր բարա էթմէք իլլէ . . գարնըմ
տօտար կիտէր :

— Թէրմէնին օտապընն իշնի ռիթ իրտիքտէն սօնրա , է-
կէրիլ իսթէք իտէր իտէնիլ , թէքիլֆօսիզէ թասամը պիրլէք-
տէ ետարըմ , նասըլ , օլապիլիլը մի :

— Թէչէքքիւր իտէրիմ , գօմիւճուղում , երիւէկիմ բէք
դըրըզ տըր , հիշ իշթանըմ եօդ տուր , ինչապլահ պաշգա
պիր տէֆա . . քէմալի մահզուղիլէթ իւզրէ . . ինչա-
պլահ , օլ պիչարէ Թէրմէն մահզլ տտէն գուրթուլտուղուն-
տա , ֆէրտար կիւնիւ . . սիղտէն պիր դիւտֆէթ իսթէտիք-
տէն պաշգա , թասմոտն սօնրա պէնի պիր սէյրանիւտահա
կէօթիւրմէնիլ տախի ըճա իտէրիմ . հա , նէ տէրօնիլ ,
իլի օլմա գ մը :

— Բէք ալէա , գօմիւճուղում , ճան իլէ պաշ իւ-
թիւնէ . վէ մութլադատա պու արզուճուզու իճրա իթմէք
իսթէրիմ , ալա ունութմամ . . ֆաղաթ , պու կիւնիլ
թէքիլֆիմի նիչին դապուլ իթմէմէքտնսինիլ :

— Չիւնքի , մօնսիէօ Բօաօֆի , սիղէ բէք աղըրըզ օլմուշ օ-
լուրում , արթըզ բէք տաթընը դալըրմըշ օլուրում . վէ
պուտանտա գաթիւնալար , վաղթիմտէ միւտատէ իթ-
մէղ . Տիւչիւնիւնիւզ պիր քէրրէ քի . . արթըզ շիմտիտէն
սօնրա , հիշ թէնպիլիք իթմէկէ կէրմիլ , դիրա , տահա զի-
ւատէ , չալըշմաղըզա միւճիմաճ պուլունտագտտիմ . .
թէչի եէրտէ պիր շէյրէք վաղըթ զիւտտէ դայօ իթմիլ
օլաճաղըմ տըր :

— Բէք ալէա , պու կիւնիւք մէքըրիւր սէֆատան տախի
վաղ կէչէրիմ . . հայտէ յնիլիլ կիտէլիմ . .

— Իշթէ պէնիմ բարէթիմ , գօմիւճուղում , հայտէ յի-
նիլ , էվվէլա սիլ չըրըրըլ քի , պէնտէ գարուեու գարա-
եանըմ :

— Բէք ալէա , իշթէ սիղէ բէք կիւղէլ պիր գալէմ . .
վերնիլ շիմտի պագաեւըմ սիլ օլ բարէթիլիլի պանա . . .

— Տիգգաթ իտիլիլ , դըրըզ գըրըշտըրմտաթընը . .
բէք ինճէ վէ բէք դարիլիլ երէք պիր գումաշ տըր . . էվ-
վէթ , տիգգաթ իթ կէրիսինիլ քի , պիր թարաֆը գըրըրըզ
գաթիւնամաթն , չիւնքի , գաթիւնտըրը եէր տիւղէլլէզ էօյ-
լէճէ գալըր վէ պէլի օլուր . . սայթ էլիսիլտէ թութ-
մալըսըրըզ . . հա , իշթէ էօլլէ . . սըզամամալըսըրըզ
բէք իտֆիթ սուրէթտէ թութ մալըսըրըզ . . Թամամ , բէք
ալէա . . կէչիլիլ շիմտի իլէրու տօլրու . . պէն սիղէ
ըլըզ թութարմ :

վէ Ռիկօլէթ արգաթընտան ինմէքտէ օլտուղու հալտէ ,
Բօաօֆի մէրտիլլէնտէն ալալը ինտի :

Պուլար իլիսի պիրլիքտէ , գարուճաւունն օտապը էօ-
նիւնտէն կէչմէքտն իլլէն , Մ . Ռիլլէ տախի , գօլլարը ալալը
տիւչիլը օլուպ , պիր էլիտէն կիւնա Գապրիւն իլլէ քէնտի
պէյնիտէ ետըրլան տաթըրըզ Թիճարէթիլիլ տայիր մա-
թիւնիլտէն իվտար , վէ տիկէր էլիտէն տախի , մէքգում
հուտ պիր իլան լէվտար , վէ տիկէր էլիտէն տախի , մէքգում
թէսիմճիլիլ , քէնտի գարեօլալը իւղէրիլիլ տամըշ օլտուղու
թասպիր պուլունտուղու թազաթրտէ , սօղազ գարու-
սունուն կէչիտիւտէն իլէրու , քէնտիլէրէ գարըլ կէչմէքտն
օլմաթըլ կէօրտիլէր . Մ . Ռիլլէ պիւթիւն պիւթիւն իւմիտ
քէսիլիլիլիլ տիւչէրէք , չէնտի սինտիլիլ տաեանըր մըր-
թէպէտէ պաշըրը էօնիւնէ էյմիշ օլտուղունտան , թէնճէ-
րէվարի շարգաթընն օլ իլի թէքէօ կէօրիւնմէքտն իտի
վէչնաթըլ , մէրգումուն , օլ հալտէ Բօաօֆի իլլէ Ռիկօլէթէ
գարըլ կիթմէքտէ օլմաթ , իլի բէն օօյ գօեւնըրըն ,
գարըլ կիթմէքտէ էկիպտէ , պույսուղաթըրը եօղարը

տիբերէք, պիր պիրիյէ չաթըմանա չըգըմարընա թէչ-պիհ օլունմագըլա շայեան պիր սուրէթտէ պուլունմագտա իտի . . .

Պիրտէ օլ էննատէ, մատամ Բիբլէնին, օտտը դարուսու էչիկինտէ տուրարադ, քէնտի դօճասընա խիթապէն, —էյ, եա՛հու, սէվկիւլի դօճանըղըմ . . . կէլտի՛ն մի . . . կէլ պագալըմ, նէ՛ եարտըն, դօմիսէր նէ՛ ճէվապ վիրտի . . . հա՛, Ալֆրէտ . . . Ալֆրէտ . . . սոնն՝ սէօյլէ-հօրում, Ալֆրէտ, իշիթմէտօրմուսուն, եավաչ, կէօղլէրին էօնիւնէ պադ, շիմտի պէնիմ քիրաճըլար շահըմա կիտիպ չարաճագարն . . . պագասնա, իշիթէ, թա դարընտա տըր . . . Աֆվ իտէրսինիդ մոնսիէօ Բօտօլֆ . . . Ալլահ պէլասը-նը վիրտին օլ չարքըն Գապրիօնուն քի, պէօյլէ, զէվալլընըն աղընը պիւթիւն պիւթիւն պաչընտան ալմագտա տըր . . . էվվէթ, էկէրչի պու պէօյլէճէ տէվամ իտէր իտէ . . . զէվալլը դօճանըղըմն հէլաքինի մուճուպ օլաճագ տըր . . . էյ ճանըմ, Ալֆրէտ, սանա սէօյլէհօրում, ճէվա՛պ վէր . . . — տէյի պաղըրմագտա օլտուղու կէօրիւտի վէ իշիտիտի . . .

Մ. Բիբլէ քէնտի ճէնանէպի օլան զէվճէսինիտէ, ճանը կիպի սէվմէքտէ օլտուղու սէսինի իշիթաիկինտէ, պաչընը հօգարը գալտըրտը, վէ լէհճէսինտէն, հատտէն զիեատէ մաղմուճ ու միւքէտտէր, վէ բիւր զաղապ պիր հայտէ պուլունտուղու անլաչըրտը . . .

—Սէօյլէսէնէ, ա՛ ճանըմ, դօմիսէր սանա նէ՛ ճէվապ վիրտի, —տէտի թէքրարէն Անասթագի . . .

—Անասթագի, զէվճէճիկիմ, հայտէ պագալըմ, հէման սէն աղ չօդ հէր նէ յիմիդ քի վար իսէ թօրլամանա պագտա, տօթըլարմըղ իլէ վէտալաչտըղըմըղ կիպի կէօպիմիւղիւ դարըրտէրմ . . . վէ թէքրի վաթման իլէ, տիտարը տիտեր-լէրի հիճըրէթ իտէրիմ . . . էվվէթ, արթըդ Փարիսի . . . հայթ-թա Փրանսաէր . . . օլ կիւղէլիմ Փրանսաէր թէքը իտէրիմ զիրա, շիմտի բէք իյի անլատըմ քի, օլ ճանսվէր հէրիֆէ, հիւ պիր ճէղա վիրիլմէհէճէք, վէ մէրգուսուտ պէնիմ բիշիտէ

կէպիպ պէնի գօլալամագըլըդտան, հիւ պիր վագըթտա վտղ կէչմէհէճէք տիր . . . էվվէթ, թէքրիմ Ֆրանսա թօրարընտա, պու հէրիֆ պէնի րահաթ պըրագմանաճագ տըր . . .

—Ա՛ ճանըմ, անը անլատըղ, լաքին, սէն պանա շունու սէօյլէ, դօմիսէրէ կիթտին, վէ իֆատէյի հալ իլէ թէչէքքըլ իլլէտին իսէ, գարըլըղ սանա նէ՛ ճէվապ վիրտի . . .

—Գօմիսիէր մի, Ալլահ պէլասընը վիրտին դօմիսէրինտէ, Գապրիօնունտա, — տէյի պաղըրտը Մ. Բիբլէ հիտտէթինտէն աթէչ քէսիլէրէք, — դօմիսէր մի, պիրտէ գալլէմըչտա զապիթ օլմուչ իմիլ, վէ առալէթ իւգրէտէ իհգաղը հազդ իտէճէք իմիլ . . . քիմ՝, դօմիսէր մի, մաալալահ, նէ՛ եարաճագ . . . էիւղիմէ գարը պագալըմա կիւլմէքտէն պաչագ հիւ պիր շէյ եարմատը . . .

—Բիմի՛ն, սէնի՛ն մի . . . սէնին կիպի միւսինն վէ շայեանը հիւրմէթ պիր առամըն սագալընամը կիւլտին, տիմէք տիր քի մէրգում, սէնիս նէ ֆաղլէթ սահիպի օլտուղունու պիլմէտիկինտէն, եարնըզ հալ ու հէյեթիինէ պագարադ, սէնի պիր գազ էէրինէ գօյմուչ տուր, էօյլէ՛ մի . . .

—Վէհասըլը պիլմէմ նասըլ օլտուղունու, — պէնիմ պիլտիկիմ անճագ շու տուր քի, պէն կիտիպ քէմալի հիւրմէթ իւղրէ, մըրգումա իֆատէյի հալ պիրլէ, իթիրաղալըմը վէ իսպաթըլըմը մէյտանէ գօյտում վէ օլ ճիճէնէմ քիւթիւկիւ օլաճագ Գապրիօն ալէյհիտտէ տալա վէ թէչէքքըլէր իլլէտիմ . . . հալ պու քի, մէրգում դօմիսէր, կիւլէրէք, էվվէթ, կիւլէրէք, էիւղլումէն հօգարը պագալտըգտան սնրա, պանա նէ՛ ճէվապ վիրտէ պէկէնիտին . . . վէ, հաթթա, տիլէպիլիլիւրմ քի, սալթ կիւլէրէք տէ օլմանըլ, իլլա արաղճա պիր սուրէթտէ տալտի կիւլէրէք . . . իսպաթ ու տէլիլ օլմագ իւղրէ կէօթիլըմիլ օլտուղումըմէհէ հա իլէ թապիլիլի կէօրտիւքտէն սնրա, — ճեա՛հու, դասֆատար, պէն սանա պիր շէյ սէօյլէհէյիմ մի, օլ սէնին Գապրիօն տէտիկին առամ, բէք մասղարա, վէ բէքտէ շադաճը պիր առամ տըր, տիգաթ իտիպտէ էհէմիլիէթ

վերմէմէլիսինիզ, իլլա սիլ տախի կիւլէրէք պիր Թարաֆա կէշմէլիսինիզ, զիրա, սահիշնէտէ կիւլէ ճէք պէր շէյ տիր,— ախտի : Պէնտէ պունա դարչըրդ, ճնէ սէօլէեօրսունուզ, Մօսսիէօրր, — տէյի պաղըրաւմ, — նէ, կիւլէ յիմօմի . . . մէկէրլի հիտտէթիմտէն դանըմ պաշըմա սըլըրատըղը հալտէ, պիրտէ տուրուպտա կիւլէ յիմօմի . . . էյի եա, էօլէ պիր արօղը էտէպսիզ հէրեֆին, քէնտի լաշաթըմը, պանա հարամ իթ մէքլիկէ, նէ հազգ ու սալահիյեթիթի վար տըր . . . նիշին պէօլէ պիր իլան Թաալիզ իտէրէք պէմէ ըլուօլայ իթ մէքտէ, վէ պէնիմ աղլըմա իտիֆֆէթ կէթիւմէքլիկէ չալըմադտա տըր . . . Սիզ մէրգուճու եա մահպէտէ իլլա, վէ եախօտ պուրատան Թարոտ իթ տիրմէլիսինիզ . . . հիշ տէկիլ իսէ, պէնիմ պուլունտուղում սօգագտան կէշմէքլիկինի մէնն իլլէմէլիսինիզ, աէտիմ : Պունա դարչըրդ պիզիմ գօմիտէր էֆէնտի աախի, Թէքրարէն կիւլէրէք, վէ իթիֆաթլըճա պիր հարէքէթ իտէրէք, սէֆա կէլտին մանէսարնտա, պանա դարուեու կէօսթէրի վիրտի . . . Մէրգուճուն նէ տիմէք իօթէտիկինի, պիթթապի անլատըմ . . . վէ անիտտէ տիշարը չըգարագ, իլլէթ տօղրուկէլիպ սօլուղու պուրատա պլարմ . . .

— Ալլահ պէլատընը վիրսին էօլէ զապիթին . . . — աէյի պաղըրաւմ մատամ իրլիլէ :

— Վէլհասըլ, Անասթաղի, պիզիմ իլին արթըդ հէր պիր շէյ պիթմիշ տիր . . . էվլէթ, հէր պիր շէյ պիթմիշ տիր . . . հիշ պիր իւմիտ քէօշէսի գալմադը տըր : Տիմէք տիր քի, Ֆրանսատա ատալէթ ու հազգանիյեթի տէնիլէն շէյին իսի վար տըր էմնա, Տիսի էօլմիշ տիր . . . իլլէթ իսպաթըտա մէյտանտէ տիր, պէնի պիր էտէպսիզ հէրեֆէ, դուրպան վիրմէքտէ տիրլէր . . .

Վէ նիհայէթիւլքըլամ, Մ. Բիրլէ, քէմալի հիտտէթ վէ չիտտէթ իւզրէ մէքըլար լէվհաբըտա, մէքըլար Թապիլիւտէ գալտըրըպ կէշտին պիր պուճաղընա Ֆըրլաթար . . . վէ Բօտօյի իլէ Բիկօլէթ, գարանըգտա պու հալի կէօր-

տիր, քէրինտէն, Մ. Բիրլէնի մէյեուսիյեթիմնտէն տօլաբը ճիլիճէ կիւլիմէտիլէր, վէ պատէհու, Անասթաղի մէրգուճուն հրարընը թէսկինէ չալըմագտէ օլտուղու Թագաիրտէ, Բօտօյի տախի պիր գալ թէսկիյեթիպախշ լաղըրալար սէօլէտիրտէն սօնրա, Բիկօլէթէ պէրապէր, մա. հէլլի մէզպուրու թէրք իլլէտիլէր, վէ Ֆրանսօս ժէրմէնին օտտաընա կիթմէք իւզրէ, պիր արապաեա բաքիպ օլարագ եօլա չըգալըր :

ԻԻԶԻՆՆԻ ՖՍՍՆ

Վ.ՍՍԻՅԵԼԵ

Ֆրանսօս ժէրմէն, պուլար Աէն-Տընիտէ քեպլին Ա Նիւմէրօլու խանէտէ իգամէթ իլլէմէքտէ օլտուղու կիպի, չօգ իհթիմալտէն օլտուղու իւզրէ, հիքալյէմիզի օղուեան զաթլարտա ունութ մաշ օլտուղլարնտան, տէրլաթըր իթտիրիլի քի. նասըլքի, էրմաս չարիճըր Մօրէլին պահարնտա զիքրինի կէշմիշիգ տիր, էրմաս տէլլար մատամ Մաթիէօ տախի, մէքըլար խանէտէ իգամէթ իլլէմէքտէ իսի Թամըլ սօգաղընտան Աէնթ-Միօրէ սօգաղը արասընտա, իսպլիճէ ուղուն պիր մէսաֆէ պուլունմագտէ օլուպ, վէ Բիկօլէթէ տիքիշ վիրմէքտէ օլան թէրզի դատըն իսէ, Աէնթ-Միօրէ սօգաղընտա օթուրմագտա օլմասը ճիհէթլէ, էվլէլ էվիրտէ, եանի ժէրմէնին օտտաընա կիթմէքտէն էվլէլ, պիթիլմիշ օլտուղու, վէ պէրապէր ալմըլ պուլունտուղու իլի, կէօթիլըսպ քէնտի ուսթաըր թէրզի դատընա թէսլիմ իտէճէկինտէն, Բօտօյի, էմնայի բահտէ, արապա տէրուսինտէ, մէրգուճնին թապիաթընտա տէրքար օլան խասատէ լաթիֆէ վէմէրըուպէլէրէ, տահա զիեատէ տիգաթ

խտերէք ֆարգ ու ֆէհմէ մեւգթէտեր օլտալիմիշ, վէ մէր-
գումէնին տախի, տօղուշլարընտան ինտանիյեթիլի վէ խու-
լուգեբար ատամլար իւզերիլնիտե կէօրիւլէ կէլմէքտէ օլ-
տուգու միսիլու, աօլա քէնտիսի ֆէհմէնտ օլմաաղըր, վէ
զաթէն այէստէվիյեէ հէր քէտտէ էօյլէ օլուր զանն ու իթի-
զատընտա պուլունտուղու թազտիթտէ, տօղուշունտան օ-
լարագ, ահվալ ու էֆալընտա պուլունտան նէզաքէթ ու ու-
լուվի ճէնապը կէօրիւլայ անլաեապիլմիշ խտի :

Կէրչի Բօտօյֆ իչին, նաալ քի մայիւմ տուր, կէրէք օլ
անտէ վէ կէրէք իսթիգպալտէ, Բիկօլէթէ իսթէտիկի գա-
տար լուժֆ ու ինամլար իտէրէք, սէատէթի հայինի թահ-
թը ճէնիյեթէթէ ալապիլմէսի, վէ պիթթապի օլ վազըլմ մէր-
գումէ կէնճ գըղտա, քէնտի էմըթ թէայեիւշինին պիրծէլք
մէնապը վէ պիրծէիք սէրմայետի պուլունտան վազըլմինտէն
շալարագ, եանի կիճէլէրի հատտէն զիեատէ չալըշարագ,
մահպէսլէրէ կիտիպ կէլէճէկի վազըլմլարըն եէրլէրինի տօլ-
տուրմաեա միւհթան վէ մէճպուր օլմագսըղըն, կէրէք Լու-
իղէ վէ կէրէք ժէրմէնէ իսթէտիկի գատար կիտիպ քէնտի
շէֆգաթընը իպրագ իլէ թէսէլլի իտէպիլմէսի զըմընտա,
լաղըմ կէլէն գօլալըղը հիմմէթ իթմէքիկին, Բօտօյֆ նէղ-
տիտտէ զէրէճէ պիր կիւճիլուկիւ պուլունտամասը ալիքեար
իտի իսէ տէ, Բօտօյֆ, խաստէթէն մէրգումէեի, էօյլէ քէն-
տի միւշքիլ հայինտէ պըրագմագտա խտի, չիւնքի, էկէրչի
քէնտի թարաֆընտան էօյլէ գօլալըղվար վերիլ իսէ, մէր-
գումէնին, Ֆաղիլէթ ճիհէթինտէ զուհուրա կէլմէքտէ պու-
լունտան զայրէթ ու խալիսէթինին, գատար ու գըլմէթ վէ
էհէմիյեթիթինի աղալթմըլ վէ եալստ քիւշիլթմիւշ օլուր
տէ յի գօրգմագտա խտի . վէ պինտէն այէյճ, իլէրուտէ,
մէրգումէեի միւքեաֆաթլար իլէ թէրդիպ վէ թէշլիք իթ-
մէքիկէ, քէնտիսիճէ միւրատ իտիպ վէ գարաք վիրիլ օլտու-
ղունտան, մէրգումէ իւզերինտէ քէշֆ իտէպիլմիշ օլտուղու
նատիր իւլ էմալ վէ լէթաֆէթ իշթիմալ խաստէլէրին իճ-
րալարընը, պու եհնի պեր իսպաթ իլէ տախի, թա սօնու-

նա գատար տիգպաթ իտիպ կէօրմէքիկի, արզու վէ նիյ-
եթիլ իլլէմէքտէ խտի :

Պու ճիւմէ իլէ տախի, կիւնէշ կիպի ալիքեար պիր շէյ
տիր քի, էկէրչի, Բօտօյֆ, մաապալաճ, մէրգումէնին, հաֆ-
թատա պիր դալ տէֆա, մէրգուման իքի մահպուլարընը
կիտիպ կէօրիւլ թէսէլլի իտէպիլմին նիյեթիլ մէմտուհէ-
սիլլէ, զիեատէճէ չալըղպ, վէ հալիլտէտէ զիեատէճէ եօ-
րուլարագ, սըհհէթինճէ ճիւզիճէ պիր խալէլ արըղ օլուպ
ու քէյֆսիգ տիւշիւկիւնիւ կէօրէճէք օլա իտի, տագը-
գատընտա իմտատ ու մուալէնէթէ եէթիլմէքիկէ, հաղըր
պուլունտագտա խտի :

Բօտօյֆ, Բիկօլէթ իւզերինտէ կէօրիւլմէքտէ օլմն, վէ
մէրգումէնին աալ տօղուշունտա պուլունտան կիւլիւպ սէ-
վիմմէքիլք վէ շէնմէշլպլիք, վէ էլմճ ու քէտեր տէնիլէն
շէյտէն ատէթա պիպէհրէ պուլունտագըղք թապիթընը,
քէմալի թէհայիլուր վէ քէմալի մէմտուհիյեթիլ իւզրէ տիգ-
գաթ իտիպ թահթը միւթալաատա ալմագտա խտի . վէ Բի-
կօլէթ իւզերինտէ իսէ, մէրգուր թապիթըն էսէրի, հա-
լէա օլ էնմատէ տախի, արալըղ արալըղ, զուհուրա կէ-
լիպ սէր կէօթթէրմէքտէ խտի :

Արատան սայրի պիր սաաթ գատար միւրուր իթտիք-
տէ, արապա Սէնթ-Սօրէ սօզաղընտան կէրի տօնէրէք,
կիտիպ Սէն-Տընի պուլարընտա վաղը ԼԼ նիւմէրո իլէ միւ-
րազգամօլուպ, վէ կէօթթէրչիտէ ատիճէ օլմն պիր խանի
նէղապատէ տուրտու : Բօտօյֆ արագատան աշաղը ինտի,
վէ Բիկօլէթին ինմէօնէտէ եարալմ իլլէտի Բիկօլէթ գա-
բուճուճու օտաօընա կիրտի, վէ պախիլ խուսուսուճու
տախի Ֆիրամուշ իլլէմէքիլլին, ժէրմէնին նիյեթիլ ու միւ-
րատլարընը, գարուճուեա խապէր վիրտի, Մէթը տէգօ-
լուն էվաաը, եանի ժէրմէն, զաթէն բէք հայլմ վէ բէքլա-
թիֆ թապիթը պիր տէլիգանը օլտուղունտան, վէ պի-
նտէն այէյճ հէր նէրէէտէ կիլթսէ քէնտիսիին սէվտիլմէք-
տէ պուլունտուղունտան, Մ . Բիլլէնին սանաթտաալը, եա-

նի մէջքիւր խանէնին դարուճուու առխի, ժէրմէնին մահ-
պուսիյեթիմի իշխար իշխմէզ, էօյլէ պիւր ուսլու վէ նա-
մուսլու քիւրածըր զայզ իմ մէքտէ օրնսընտան տօլանը,
դիւտատէսիյէ մահզուն ու միւ քէտտէր օլտու . . . Էվլէթ,
մէրզուն, ժէրմէն հազարուն, պիւր չօգ պատիլ իմքի-
ւարը օլմահազ թապիւրէր իմքիմալի իլէ, իղհարը թէէսսիւ-
ֆի աղիմ իյլէտի: Դարուճու, սնրաամն, Էանի սոն էմր
ու թալիմսթլարը այնազ իւզրէ Էօգարը չըգճաղընտան,
Բիկօլէթ, օտանըն անաթիթարը իլէ պիւր տէ ըջըգ ալարադ,
Բօտօլֆ իլէ պիւրիքտէ Էօգարընա, Էանի ժէրմէնին օտարը
պուլունան տէօրտիւնճիւ դաթմա չըգարլար, վէ օտանըն
Էճուրնէ կիթտիքէրինտէ, Բիկօլէթ դարուճուն անաթիթա-
րընը Բօտօլֆա վիւրէրէք:

— Այլընըզ, դօմչուճուգում . . . սիզ աչընըզ, դիրա, պէ-
նիմ էլիմ դիւտատէսիյէ տիթիքէմէքտէ տիւր . . . — տէտի, —
պիւրիթիմ, շիմտի սիլտէ, պէնիմ պու հալիմի իմքիհզա ի-
տիպ կիւլէճէքսինիզ տիւր, հալ պու քի, նէ ԷարաԷմմ միւ-
թէէտիք օլմամադ, էլիմտէ տէկիլ տիւր, չիւնքի, պիչարէ
ժէրմէնին արթըզ պուրտան կէլմէնէճէկի խաթըրմա կէլ-
տիքճէ . . . էօյլէ դանն իթմէքտէ յիմ քի, պու օտատա պիւր
էօլիւ Էաթմահգտա տըր . . .

— Ազընըզը պաչընըզա թօլլանընըզ, դօմչուճուզա-
ղըմ, օլ մէրթէպէ մահզուն ու միւ քէտտէր օլմանընըզ, վէ
խաթըրնըզա, դաթման էօյլէ շէլէր կէթիթմէ յինիզ:

— Վազաա, պէն պու խուսուստա իլէթա իլլէմէքտէ յիմ,
անը տաթի պիւրիթիմ, լարին, չի ֆայիտէ քի, իլլէմէքտէ,
քէնտի գուարէթիմ տաթիլինտէ տէկիլ տիւր . . .

Մէրզումէ պունու սէօլէտիկի վագըթտա, կէօլլէրի-
նին Էաչարընը սիլտի:

Կէրլի Բօտօլֆ, Բիկօլէթ դատար խէլէճանը տիւ իւզրէ
պուլունամադտա տէկիլ խտի, լարին, պու ճիւմլէ իլէ, մէր-
զում տաթի, ժէրմէնին օլ ֆագըրճա օտարընտան իլլէրի
կիւրտիկինտէ, տիւչարը էլէմ ու Էսէֆ օլմամահըզը էլին-

տէն կէլլէմէտի, չիւնքի, Բօտօլֆ, ժէրմէնին, քէտէրի օլան
Մէթը տէգօլուն ճինայէթ չէրիքլէրի թարաֆընտան, նէ
մէրթէպէ թէտապիւրի մէքրուճէ իւզրէ թաղէիզ խտիլիլ
օլուպ, վէ պէլլէրտէ հալէաաա թաղիիզ խտիլլէքտէ օլ-
տուղունու զաթէն պիլմէքտէ պուլունամադունտան, զէ-
վալլընըն, մէզքիւր օտա տէրունինտէ, Էալընըճա, վէ
հիլ պիւր զայրէթ ու ճէտարէթ վիւրէնի վէ թէսէլլի իտէնի
պուլունամադըր թաղտիքտէ, աճապա նէ գատար հիւզ-
նէնիկիզ վէ քէտէրամիզ սատթլար կէչիքմիլ տիւր, վէ նէ
գատար տէհչէթլու թէֆքքիւրիւր Բէնչէլլէրնտէ պուլուն-
մուչ տուր, տէ յի տիւլիւնմէքտէ իտի: Բիկօլէթ էլլինտէրի
ԸՂըր կէթիւրիւպ պիւր թարէզա իւզէրինէ վազ իլլէտի.
ժէրմէնին օտասը Բէք ստտէ պիւր հայտէ, Էանի Էչա օ-
լարազ, Էալընըզ պիւր Էաթմազ, պիւր տօլապ, վէ ճէվիլտէն
մումուլ պիւր Էաղըրխանէ, վէ պիւր թարաէզա, վէ տէօրթ տաթի
հասըրը սանտալիյէ պուլունուղը կիպի, ալգօլմ (զար-
Էօլա մահէլլի) իլէ Բէնճիլլէրի Բէրտէլլէրի պէնազ վէ բա-
մուզ պէզաէն օլուպ, վէ թէվիլնաթ օլարազ տաթի, օ-
ճաղը քէնարընտա պուլունան պիւր սու շիչէսի իլէ պիւրտէ
գատէհտէն պաչգա պիւր շէյ կէօրիւնմէքտէ տէկիլ խտի,
Էաթմաղընըն աչըլմալըչ օլմամալլա, իւզէրինտէ Բէլտա օլ-
մուչ օլան չուգուրլարտան տաթի, մէրզունմուն, թէվիլըք
օլունամաղը կիւնիւն կիճէտի, սօԷունուպտա Էաթմալը օլ-
մամաար, իլլա էօյլէճէ էլպիտէսիլլէ, Էաթմաղը իւզէրինտէ
պէլթիթիթ իլլէմիլ պուլունամաղը, անլալըմադտա խտի:

— Չէվալլը չօճուգ, — տէտի Բիկօլէթ, քէմալի հիւզն
ու տիպաթ իւզրէ օտանըն տէրունիսի կէօղտէն կէչիւր-
րէք, պէնիմլէ դօմչուլուգտա պուլունամադտէ օլմատըրը,
աչիքտար ոուրէթտէ կէօղէ վուրմադտա տըր . . . Կէրլի պիւր
հիւնիսիլլաթ կէօրիւնմէքտէ տիւր, լարին, լաճըր վէճէլլալը
պաղըլմատըրը տաթի անլալըմադտա տըր, չիւնքի, հէր
թարաֆտա թօլլար պուլունուղը կիպի, Բէրտէլլէրինին
թիւթիւնտէն սարաթըչ օլմալարը, վէ ճամաղընըն տու-

նուգլուգաբար, վէ եէրտէքի թուղլաւարըն պալ մուճուճան մամըլ օլմարար, քեամիլէն սեօլետիկիմի թաստիզ իյլէմէքտէ տիրէք . . . Օ՛Ֆի, նէ գաստար պիլյիւք պիր ֆարզ . . . կէրչի թամըլ սօգալընտարի խանտէ, եանի պանա դօմ շու օլտուղու վազըթտա տախի, օտասընտա կիւղէլ պիր հալ վէ կիւղէլ պիր թազըմ պուլունմազտա տէկիլ իտի էմմա, պաչգա պիր շիրնիլք վար իտի, չիւնքի հէր պիր շէյ, քէնտի օտամտա օլտուղու միտիլու, թէմիղիլքտէն բարլամազտա իտի . . .

— Զիրա, սիզ եանը պաչընտա պուլունտուղունուզտան . . . պէսպէսի հէր վազըթ թէշիլիզ իտիպ նասիհաթ վիրմէքտէ իտինիզ :

— Լաքին, օ տէկիլ էմմա, պաչգա պիր հալէ՛ պազընըլ, — տէյի պաղըրտը Բիհօլէթ, ժէրմէնի զարեօլասընը կէօթէրէրէք, — Մէրգուճուճ օլ մէրթէպէ մէրազը վար իմիշ քի, օլ սօն կիճէտի, պազընըլ տիգդաթ իտինիզ, աթը վիրմիշ օլտուղու շու պիր մէնտիլինէ պազընըլ, հէնուղ կէօզ եաչարըլլա ըլպանըլ օլմար բանա կէօրիւնմէքտէ տիր. էօյլէ՛ եա, էօյլէ՛ եա . . . — վէ մէրգուճէ, մէզքիւր մէնտիլի ալարազ իշալէյի մէգալ պիրլէ, — ժէրմէն, պիր իգալ ու սէաստէթի հալ իւզրէ գօմշուլուգ իթտիկիմիզ վազըթտա, պէնիմ քէնտիսինէ վիրտիկիմ պիր ուֆազ թուրունճի րէնք իրէք պօտունպաղըմը ալըպ սազլատըր իտի, չիմտի պէնտէ պու մէնտիլի, քէնտի տէրտի կիւնլէրնիսն պիր եատիկեարը օլմազ իւզրէ ալըք սազլարըմ, վէ հիշ չիւքհէմտէ եօզ տուր քի, մէրգուճ օլ պապտէ պանա կիւճէնմէյիպ աֆվ իյլէեհէճէք տիր . . .

— Իսպր, նի՛չին կիւճէնսին, կիւճէնմէտիքտէն պաչգա, սիզնի պու խալիսէթ վէ պու մուհապպէթինիզաէն տօլաւը, քէնտիսինի, դիեատէսիյլէ մէսուա տախի աստ իյլէեհէճէք տիր :

— Իկէլլիմ՛ շիմտի պիզ ասըլ իճրա իտէճէկիմիզ էհէմ միյիէթիլ իշլէրէ : Պալըճա իշլէրտէն պիրլ շու տուր քի,

մահապէտ ժէրմէնէ կէօթիլըմէրիկիմ իգթիզա իտէն, վէ շու տօլապտա օլան չամաչըլլարը թօրաեթոլ պիր բարէթ եարմալընըմ, վէ սայիր խօսուպաղըն իճալը իճրազնա պազըմաը նիյեէթ իյլէ տախի, եարըն մասամ՛ Պուվարը պուրաեա կէօնտէրմէրիկիմ . . . Հէլէ էլվէլ էմրտէ, պիր քէրքէ շու եազըլաննէի ալըպտա, ժէրմէնիսն պանա հըֆը ու վիզայէլէրնի րէճա իյլէմիշ պուլունտուղու էլօրազլար իլէ բարասընը ալմալընըմ :

— Թամամ, իյի խաթըրմա կէլտի, — տէտի Բօտօլֆի, — բէտէրիւնի պօրճուճու վիրսին տէյի, ժէրմէն Լուիզէ, 1,300 Ֆրանզ վիրմիշ իտի, հալ պու քի, պէն մէգքիւր պօրճու նօթէրէ թէետիյեէ իյլէմիշ օլտուղու՛մ կիպի, ժէրմէնտէ մէրգուճուն պիւրօտունտան գապըրմիշ օլտուղու մէպաղը բինէ կէօթիլըլու թէպիմ իյլէմիշ տիր, տիմէք տիր քի, շիմտի ժէրմէնին, 1,300 Ֆրանզ, Լուիզաէն ալաճալը գալմիշ տըր, հալ պու քի Լուիզաէ, մէգքիւր լիօարաը պանա վիրտի իտի, վէ իշթ է հալէա եանըմտա մահաճուգ պուլունմազտա տըր, վէ մասամ՛ քի զաթէն, կէրէք էվրազլարընը վէ կէրէք մէվճուտ բարասընը սիզ հըֆը իտէճէրսինիլ տիր, մէպաղը մէզպուրու տախի սիզէ վիրմէլիլմ՛ քի, հէփսիսի պիլիլքտէ սազլանտալընը :

— Հէք նասըլ միւրաա իտէր իտէնիզ, մօնսիէօ Բօտօլֆի, կէրչի էօյլէ եարապիլըրիզ, ֆազաթ, է կէրչի սիզ օլ գատար պիւլիւք պիր մէպաղը պանա վիրմէզ իտէնիզ, տահա զիեատէ մէմուճ օլուրում՛, չիւնքի, չիմտիլէրտէ, օլ գատար չօզ իրըրզըր վար տըր քի . . . էվրազլարա կէլնսճէ, պազընըլ ծնարը բէք ալէա սազլանապիլըրիմ . . . չիւնքի, ծնարը չալարըր տէյի, ասլա գօրղմամ՛, ֆազաթ, բարաեա կէլնտիկի կիպի, սօյրուսու . . . թէհիլքէլի պիր շէյ տիր . . .

— Սալըի օլ սէօյլէտիկիմիզտէ, հազգուղ պիր լազըրտը տէկիլ տիր, բէք ալէա, բէք ալէա, էլկը խաթէր իտէնիզ, մէպաղը մէզպուր վարսըն պէնիմ՛ հանըմտա գալըն՛, սիզ

ժերմէնէ խապէր վերերսնինդ, վէ հեր նէ վագրթ քէնտխնէ իդթիզա օլուր իսէ, պէնիմ սիզէ պէեան իտէճէկիմ մաճէլ- լէ, քէնտի իմիմ: օլարագ, անխտէ պիր խապէր կէօնտէ- ըրերսնինդ, վէ պէնտէ մուճիպինճէ լաղըմ կէլին բարտեր կէթիտիրիրիմ:

—Փամամ, գօհուճուղում, պէօլլէ չօդ իյի օլուր, հաթ- թա, պէն քէնտիմ տախի, մերգումուն էչեալարը սաթըլ- տըղընտա հուուուլէ կէլէճէք օլան ազճէեի, սիզէ թէպիմիյ- լէմէքլիկի րէճա իտէ յիմտէ յի տիւչիւճմէքտէ իտիմ իսէ տէ, ճէսարէթ իտէմէքտէ իտիմ. . . Շիմտի, կէլինիզ չու քեա- Ղըտարա պագալըմ նէ իմիլէք, — տէտի Ռիկօլէթ, կէ- րէք եաղըխանէեի աչարագ, վէ կէրէք շէմէլէրինի շէքէ- րէք, — աճ, պէնպէլլի շունլար օլմալը տըղար. . . իլթէ գօճա պիր զարֆ. ա, աման եա Ռապպիմ, պագընըզ, մն- սիէօ Ռօտօլֆ, չու զարֆըն իւզէրինտէ նէ՝ եաղըմը տըր, նէ գատար էլէմպախ զիր շէյ եաղըմ տըր:

Մերգումէ պունու սէօլլէտիկիլլէ պէրապէր, սէսինտէ պիր էսէրի խէլէճան տէրքեար օլտուղու հայտէ, չու ա- թիտէքի լուզէթլէրի օգումու:

«Իսթէր էճէլիզ պիր սուրէթտէ էօլլիմ, վէ խթէր էճէլիմէ, իչպու եաղըխանէմի հեր քիմ քի աչար իսէ, պու քեաղըտարըմը, քեաֆիթէթէն, կէօթիւրիւզ թամըլ սօգա- Ղընտա քեային Ա Նիւմէրօլու խանէտէքի մատմագէլ Ռի- կօլէթէ թէսիմ իյլէմէսինի, րէճա իտէրիմ:»

Ռիկօլէթ, մէղքիւր զարֆըն իւզէրինտէ եաղըմը պու- լունան օլ իպարէեի օգումուգտան սօնրա:

—Աճապա, մնսիէօ Ռօտօլֆ, պու զարֆըն միւհրիւնիւ հէքք իտիպ այմագլըզա մէէգունիյեթթիմ պուլունմագտա մը տըր, —տէտի:

—Շիրհէնիզ, զիրա, մէկէրչի, ժէրմէն քէնտի մէք- թուպունտա, քէնտի քեաղըտարը իչինտէ, խաստէթէն սիզէ ինթապէն պիր մէթուպ տախի պուլունտուղունու, իչար իլլէմիլ տէկիլ մի տեր:

Պունուն իւզէրինէ, մէրգումէ, մէղքիւր զարֆըն միւհ- րիւնիւ հէքք իթտի, վէ Ֆիլվաղը տա, տերունինտէ պու- լունան պիր չօդ քեաղըտար արաաղնտա, իւզէրինտէ) «Մատմագէլ Ռիկօլէթէ» տէյի եաղըմը պիր մէթուպ պուլունուպ, վէ մէղքիւր մէթուպուն միւնտէրիճաթը տախի, չու աթիտէքի իչարաթ տան իպարէթ պուլունմագ- տա իտի:

«Մատմագէլ, սիզ պու մէ քիմպու օգումուղունուզ վաղըմտա, հայլիլէ պէն պէրհա եաթ պուլունմանեաճաղըմ տըր. . . Էկէրչի, պէնիմ գօրգմագտա օլտուղում կիպի, սօն տէֆա գուրթուլումը օլտուղում տուղաղա մանէնա եէնի պիր տուղաղա տաճա տիւչիւճ օլարագ, պիր սույի գատտ եիւզիւնտէն, էճէլէ գուրպան կիթմիլ օլմալըլըլըմ զաճիրէ չըգարտա անխըլըր իսէ, օլ վագրթ, իչպու մէք- թուպումտա, Ռէգէգէն հւլէ մագա մընտա իչար իլլէմիլ պու- լունտուղում պաղը մախումաթար սպէտինտէ, ճանըմա գատտ իթմիլ օլմալըլըն քիմէր օլմուլ օլմալըլընըն անլա- չըլաճաղը, իճիմիմալի զապիտէն տիր. . .»

—Աճ, մնսիէօ Ռօտօլֆ, —տէտի Ռիկօլէթ, օգումա- րըն գաթ իտէրէք, — Սըթըզ չիմտի, մերգումուն հիւզն ու մերգընըն սէպէպինի պիւթիւն պիւթիւն անլամագ- տաեքիմ. . . վաճ, զէվալը ժէրմէն վաճ, մէկէր իսէ, պի- չարէ, էճէլլէ պու եօղտա գօրգումալը վէ մէրագալը քէնէ- սինտէ էսիր պուլունմագտա իսիլը. . .»

—Էկիլլէթ, չիմտի անլաչըրմագտա տըր քի, պիչարէնին տէրտի բէք պիւյիւք իմիլ. լաքին, պէնտէ սիզէ գալիէն խապէր վերերիմ քի. . . արթըզ օլ Ֆէնա կիւլլէր կէչիպ մաճվ օլմուլը տըր. . .»

—Հայֆա՛ քի, մնսիէօ Ռօտօլֆ, օլ սէօլլէտիկինիզէ, հէք նէ գատար, բէք չօդ արղուրէչ պուլունմագտա իտէմտէ, էի- նէ քեամիլէն իւմիտպար օլամատօրում, չիւնքի, իբրբողըլթ թէճօճէթիլլէ մաճպէս իլզա իտիլլիլ օլան պիր տաճի . . . քիմ աճըրըպ վէ քիմ եարաթմ իտէճէք տեր. . .»

— Բահայթը դալը իւրըն օլունուզ, մերգումուն ճինւ հասըզըզը պեր քերթե դահիրե չըգըպտա անլաըլըբըգտան սօնրա, սըթըզ էօյլէ մէյրուք պեր հալտե դալմաներպ. . . իլլա էթրաֆընը պեր չօդ տօթըլըր իհայթ իտէ ճէրթը տեր. . . իչթէ, պերինճինի սիզ քէնտիրիզ, պատէհու, թա վագթի սէպալէթինտէն պէրու ճիւտա տիւչիւրիւլիւչ պուլուն տուղու օլ քէնտի սէվիլիւլիւ վալիտէսի տիր:

— Վարիտէսի մի. . . մէկէրի ժէրմէնին վալիտէսի վաթ մը տըր:

— Եվթէթ. . . հէմ վար տըր, վէ հէմտէ դէվալըբ դա տըն, մերգում իչին մահվ ու զայաջ օլմուչ տուր տէյի զանն էյլէմէքտէ տիր, շիմտի մերգումէ դատընըն, քէնտի էլլա տընը, պիրտէն պիրթէ կէօրտիւկիւնտէ, նէ մէրթէպէլէրտէ շազ ու մէսրուր օրաճաղընը, արթըզ սիզ արիւչիւնէպիլիւր սինիզ, ֆազարթ, հէնուզ պունուն վագթի տէկիլ տիր, պիր քէրթէ շու ալչադճա իֆիլիրատան դուրթալունտա, օն տան սօնրա, ՚Յէօրիւ եօրմունտնուզ շիմտի, օլ էսկի ֆէնալըզ կիւնլէրի կէչմիլ տիրլէր տիմէրիկիմտէ, հազըմ պուլունմտգտա տէկիլ մի տիր, Սագըն մէրգումա, քէնտի վալիտէսին տայիր պիր շէյ սէօյլէմէնտիրիզ, դիրա, պէն պունու սիզէ, էսրար նէվնտան օլարագ, սիզին մէրգումու քէմալի ուրվիի հիմմէթ վէ սըտզ ու խալիտէթ իւրըն աճըրըպ սէվմէքտէ օլտուղունուղու կէօրտիւկիւնտէն, պաբի հիւ տէկիլ իտէ, իսթիզգալտէ նայիլ օլաճաղը հալ ու հալթիթ հազըբնատա դալպինիզ րահաթ օլարագ, շու շիմ տիրի հիւա էյլէմէքտէ պուլունտուղունուզ քէտէրի աղիմ էւզլէրինէ, ճիւղիճէ թէսէլի պուլունուչ օլարընըզ տէյի սէօյլէտիմ:

— Թէչէքքիւր իտէրիմ, մծնտիօ Բօաօլֆ, վէ սէօյլէտի կինիզ պու սըրրոտա, քիմնէեէ իֆշա իթմէեէճէկիմ զըմ նընտա, քէմալի էմսիյեէթ իւրըն օլապիլըրսինիզ . . .

Վէ պատէհու Բիկօլէթ պալլատը շու աթիտէքի սուրէթտէ, ժէրմէնին մէքթուպունուն տէվաթընը օգումմատ

«Սաւմօաղէլ, թէրճէմէյի հալիմի շէօյլէ պիր կէօզտէն կէչիրտիկինիզտէ կէօրէճէրսինիզ տիր քի, պէն, մուտաթի էօրիմանէ, տայիմա պէտպալիթ պիր հալտէ պուլունմունչում տուր. . . միւսթէսնա օլարագ կէչիրմիլ օլտուղում պիր կիւզէլ էօմի, եալընըզ սիզինլէ դօնուլուզ էթմտիկիմ վագթիմտաքի կէչիրտիկիմէօմի օլմուչ տուր. . . Սիզէ հիւ պիր տէֆա սէօյլէմէկէ ճէտարթիթ իտէմէտիկիմ շէյլէրի, «Եւլէ Բիւլէ Էրէ Էրէ Էրէ Էրէ» սէրլէվհարըլա եազմիլ պուլունտուղում պիր ուֆադ թիզքեարնամէմի օղունտուղունուզ տա անլտանճազսընըզ տըր:

«Սայրի պէն հէր կիճէ, սիզտէն այրըլարագ քէնտի օտամա կիթտիկիմտէ, հազըբմա իլլալըլ էյլէտիկինիզ հիւսնի թէվէճճիւհ սայէսինտէ, ֆիրթիմտէ թէվէլիւտ իտէն թէսիլլէնէթպալտէ թէֆէքքիւրլէրի, քէմալի խալիտէթ իւրըն գալէմէ արմադտա, վէ անճազ պու թարիզլէ, քէնտի տէրտի տէրունիմ շիտէթինի թտաֆիթ ու թէսկիւն իտէպիլմէքտէ իտիմ. . . Սիզին տօթըլուզ նազարըլա պագմագտա օլտուղունուզ նօզթալարա, պէն իտէ մէյլ ու մուհապլէթ նազարըլա պագմագտա իտիմ: Վէ նիհայէթ, սիզի էզճան ու տիլ սէվմէքտէ օլտուղումա, թա դալպիլիտան քէտէրէնիկզ պիր թէգէքքիւր էլճարաբէլլա իտէճէկիմ իչպուտազըլտաեա դատար կիզլէմիլիմ տիր: . . Պէն, քէնտի թալիմին, հատտէն դիւտտէ ֆէնա օլտուղունու պիլտիկիմտէն, մէզքիւր տուլըլումուն, հէր նէ գատար գիւտտէ սաֆիլթի տիլ իւրըն օլտուղուն պիլմէքտէ իտիմ իտէ տէ, պէլլի սիզին տալի պէտպալիթըլընըզ մուճիզ օլուրում շէքք ու իտէվիլինէ մէպի, գաթման տիհանըմ ալըպտա, լազըրալընը պիլէ իթմէմիլ իտիմ:

«Ճիմտի պէնիմ պիր օսն արղու վէ միւրատըմ վար տըր, վէ ումարըմ քի սիզտէ անըն գապուլ վէ իճըարնա հիմմէթ իտէրսինիզ:

«Պէն սիզին նէ մէրթէպէլէրտէ շայեանը թէճայիլուր սուրէթտէ չալըլմագտա օլմանըզ կէօրմիւչիմ տիր, վէ

քիւլը վէ էմէք զահմէթ իլէ դազանմարտա օլտուղունուզ ճիւղը պիր թէմէթթիւ իլէ , նէ եօլտա հիւսնի նիզամ վէ էմրի մէղիեթէթ իճրա իտէրէք կէշինէպիլմէքտէ օլմանըզա տախի ախեահ օլմուշում տուր : Հէք նէ գատար սիզէ հիշ պիր շէ յսէօյլէմէմիշ իսէմտէ , չօդ տէֆալար , եա պիր կիւն , էօյլէ հատա ու դարարանն զիեատէ չարչարադ իտաթէ տիւշէճէք օլուք իսէնիզ , հայինիզն նիճէ օլմազը իզէրինէ տիւշիւտիւքճէ , իզէրիմտէ պիր լէրդայիշ հուսուլիլլէ , տիւշարը հէյպէթ ու տէշէթ օլմուշումտուր . . . Քէմայի մէսէրէթէթ սէօյլէրիմ քի , շիմուի , հէք նէ գատար , պէրէքէթէթ վիրսին քի , կէնճիլիէ մախտուս օլան պիր պիգայտալլըզըզ սայէսինտէ , տիւշիւնիւ պ կէօլմէքտէ տէկիլ իսէնիզտէ , իլէրուտէ պիր կիւն , մաազալլահ տիւշար օլմազլլըզըզ իճթիմալտէն պուլունան տարլլզ , վէ պէրիտէ . . . սէֆալէթ կիւնլէրինիզտէ , սիզէ պիր ճիւզի իմտաա ու մուալէնէթ իթմիշ օլապիլէճէկիմ տիր :

—Նէ տիմէք իսթէեօր , մնսիէօ Բօտօյֆ , — տէտի Բիկօյէթ թէաճճիւպ իտէրէք :

—Օգուեուուուզ . . . տէվամ իտինիզ պագալլմ . . . Բիկօյէթ թէքրարէն օղումանա պալլատը ,

«Չէպայէթ իտարէլը պիր սուրէթտէ կէշինէպիլմէքտէ օլտուղունուզու պիլտիկիմ կիպի , մաազալլահ էօյլէ պիր միւշարի հալաթ վէ տարլլզ իշնտէ պուլունտուղունուզա իտէն ուֆազ պիր եարտըլն , նէ գատար զիեատէ իշինիզէ եարանաճաղընըզ տախի տիւշիւնէպիլտիկիմտէն , հէք նէ գատար ֆադըը հալիմ տէրքէար իսէ տէ , պու կիւնէ գատար եարմըշ օլտուղում իզճուսեա սայէսինտէ , Լ.300 ֆըրանգ արթըրմը , վէ պիր պանքրէք ֆայիզէ վերմիշիմ տիր , վէ բուլի ճիւհանտէ պուլունտանտա պաշգա մալ ու միլք հիշ պիր շէ շիմտէ եօդ տուր . իմուի , նասըլ քի անըտա պու քեարըտալարն իշնտէ պուլունադարըզ արը , քէնտի վասիլեթթանմէմէ , մէպլադը մէզպուրու սիզէ իհատ իլլէմիշիմ տիր . պէնիմ պու արզու վէ պու միւրատըմա , էճէլէ գուրպան կիթ-

միշ օլան . . . պիր տօսթ վէ պիր դարաաշ արզու վէ միւրատը նազարըլլա պագարադ , գատուլ իլլէմէնիզի թալէպ իտէրիմ :

—Ա , մնսիէօ Բօտօյֆ , — տէտի Բիկօյէթ պիր թարֆտան կէօլլէրինտէն եալլար տէօրիւպ , վէ տիկէր թարֆտան տախի , մէզըլուր մէքթուպու մէրդումն թագտիմ իտէրէք , — աման , ալընըզ , ալթըզ սիզ ալընըզ զիրա , պէնքէք ֆէնա օլմանա պալլատը . . . զէվալլը ժէրմէն , քէնտիսինն շու հայինտէ , պէնիմ իտիկպալլիմ տախի մէրադ իտիպ տիւշիւմէքտէ պուլունուշ տուր . . . ՄՖ , սիւպհան միլահ , պու նէ էիւրէք , պու նէ կիւզէլ էիւրէք :

—Վադաա , չօդ չայեսնը իսհսին վէ չօդտա դահրաման էիւրէքի պիր չօճուք , — տէտի Բօտօյֆ տուղուլու պիր սէօյլէլիշ իլէ . . . Լաքն , ա՛ չօճուղում , մէրադ իթմէլի նիզ , գալլիլնիզի թէսկին իաինիզ , նէ վար արը , համա օլտուն , ժէրմէն էօլմիշ օլմանըզ պիր հատթ պուլունադտա արը , վէ էզ ճիւզէ պու վասիլեթթանմէնիտէ շու մէնֆատթը վար արը քի , հիշ տէկիլ իտէ , պու սայէտէ , մէրգուճուս սիզի նէ բատտէլէրտէ սէվմէքտէ պուլունուշ օլմասընը . . . վէ հալէատա նէ մէրմէպէլէրտէ սէվմէքտէ պուլունմասընը . . . անլարըշ օլտուղուզ :

—Վէ դարիպ էէրիւնէրիստի պիլիլրմիսինիզ , մնսիէօ Բօտօյֆ , — տէտի Բիկօյէթ կէօյլէրի եալլարընը սիլէրէք , — պէն գաթան ժէրմէնն , պէօյլէ հագգըմտա մէլլ ու մուհապէթի պուլունմասընը ֆէհմիլնէ վարպտա շիւրհէ իլլէմէմիշիմ տիր : Նասըլ քի սէօյլէտի իտիմ , վագաա , գօճ շուլուղումուղուն իլք վագըթլարընտա , Մ . ժիրօտօ իլէ Մ . Գապիթն , ալէսէվիլէ ալքպալլըզա գալլըշըպտա գըզլալլալտաթմազ իւզրէ իսթիմալ օլունա կէլմէքտէ օլան պատմա գալլալ էլֆալլար վէ իսանլար իսթիմալիլլէ , եանիլ , «մտամօզէլ սէնին նարի աչըն իլէ եանըպ թուլուշմազտանըզ » կիպի պիր չօդ շէլլէր եալլարըլար իտէ տէ , սօնրատանտա էօյլէ պօշ լագըրտըլարա էճէմիլիէթ վիբիլմէտիկի-

նի, վէ պինսան այէ, յճ հիչ պիր սեմէրէ հասըլ օլմատըղը-
 նը կէօրտիւրէրինսան, եավաչ եավաչ էօյլէ պօշ պօղազ-
 լըգլարտան վաղ կէչմէհէ պաշարտըրար խտի . հալ աղու քի
 ժեքմէն, մուղայիրտ օլարազ, հիչ պիր կիւն տիհանդնտան
 աշգ ու սեվտանա տայիր պիր լուգէթ պլլէ չըգարմըր տե-
 կիլ խտի . վէ հաթթա, պէն քէնտիսինէ, պէ յնիսիգտէ խա-
 լիսանէ պիր տօթթլուգ թէմէլի վաղընը թէքլիֆ կլլէտիկիմ-
 աէ, քէմաի սէրպէսթի վէ պիր սաֆտէրունի իւզրէ գապուլ
 իթմիչ իտի, վէ կլլէէ օլ կիւնսան պէրու տիր քի սահիհ պիր
 տօթթլուգ իւզրէ պուլունմաղտա խտիր . Լաքին . . . պա-
 գըրը . . . մօնսիէօ Բօտօլֆ, շիմտի սիլէ պէն դավիէն սէօյլէ-
 ետպլիւրիմ քի, ժեքմէն օլ վաղըլթարտա, չօգ կլի իթմիչ-
 տիր տէ, մէրգուման տիկէր գօմուլարմըն թարիգինի թու-
 թարագ, պանա էօյլէ աշգ ու սեվտանա տայիր հիչ պիր
 լագըրտը աշմամըլ տըր . . . էօգուս հալլիլէ, քէնտիսի տաթի,
 տիկէրէրին տէրեճէրինէ ինմիչ պուլունմաղա խտի . . .

—Լաքին, ժեքմէնն շու հալլինէ օլ վաղըլթ, էլպէթ-
 թէ, սիզ քէնտիսիգ տաթի թէաճհիւպ իթմիչ օլմալըսընը
 տըր . . . էօյլէ տէկիլ մի :

—Էվլէթ, մօնսիէօ Բօտօլֆ, ֆագաթ, պէն պունուն
 սէպէպինի, անըն քէնտի մէղիյեթիլիսէ համլ իթմէլիպ,
 իլլա, հիւզն ու էլէմինէ համլ իթմէքաէ իտիմ . . .

—Վէ էլպէթթէ, մէղքիւր հիւզն ու էլէմ իւզրէ պու-
 լունմաղընտան տօլաեքուս, պիրաղ կիւճէնիպ մահզուն օլ-
 մագտա իտինիգ . . . էօյլէ տէկիլ մի :

—Վագտա մէրգումտա, եաընըզ մէղքիւր գուսուրու
 կէօրմէքաէ իտիմ, —տէտի մէրգումէ գալէթլէ սաֆտե-
 րունճա պիր սէօյլէ յիչ իլլէ, — Լաքին շիմտի իտէ, պիւթիւն
 պիւթիւն աֆիլ կլլէմէքաէ յիմ . . . վէ հաթթա, օլ վաղըլթ-
 լար թպիւիպ կլլէմիչ օլմամտան տօլաեք, թէէսիլֆ տա-
 խի կլլէմէքաէ յիմ . . .

—Էվլէթ, շիմտի աֆիլ կլլէմէքաէսինիլ, շիւնքի պիւնա-
 րէնին բէք չօգ քէտէրի օլմուչ օլմասընը պիւմէքաէսինիլ,

վէ պունտանտա գաթինաղար . . . պէլքիտէ, մատամըի
 շիմտի, մէրգումուն, պու մէրթպէ հիւզն ու էլէմի տէր-
 քէար օլտուղու պիր հալտէ պլլէ . . . սիլի, ճան ու տիլուն
 սէվէքաէ պուլունտուղունու տաթի կէօրմէքաէսինիլ էօյ-
 լէ տէկիլ մի, —տիլէրէք, իլպլէ յի մէգալ իթտի Բօտօլֆ
 կիւլիւմէէրէք :

—Հագըրըզ վար տըր . . . էօյլէ պիր կէնճ վէ էօյլէ պիր
 մէրտ թապիաթլը տատմըն մէլլ ու մու հագպէթիլի ճէլպ
 ու տալէթ իթմէքլիքաէ, պիր գըղ իլլին, տօղրուտու, մէմ
 նուն օլուպ վէ իֆիթիտար իթմէէէէք պիր շէյ տէկիլ տիր,
 նիհայէթ, եիւրէք տիր հօլանըր, չաղ օլուր . . . էմմա էօյլէ
 տէկիլ մի, նէ տէրսինիլ, մօնսիէօ Բօտօլֆ :

—Ինչաալլահ պիր կիւն սիլ տաթի մէրգումուն տույ-
 դուտուն հիստէմէն օլարագ, նայլիլ մէլլ ու մու հագ-
 պէթ վէ վուօլէթ օլուրսունու :

—Է՛յ, մօնսիէօ Բօտօլֆ, օլ սէօյլէտիկինիլ տաթի իճ-
 թիմալին խարիճինտէ տէկիլ տիր, շիւնքի, մէրգումուն շու
 շիմտիքի հալի, հէմ տիլալիլ վէ հէմտէ ըիդգաթամիլ
 տիր, զէվալլք ժեքմէն : Հայտէ պիր տագըղա իլլին քէն-
 տիսի անըն եէրինտէ թուլտաեքմա, ծա կէօրէ տիւշիւ-
 նիւպ, վէ ծա կէօրէ մու հագքէմէ կլլէէէլիմ . . . մէսէլա,
 մէրգումուն եէրինտէ օլա իտիմտէ, հէր թարաֆտան
 թահգիլ օլունտուղում վէ մէթրուք պիր հալտէ պուլուն-
 տուղում թագտիրտէ, գալըրմա ճանտան պիր տօթթ չըղա-
 րադ, հագքըմտա մէմու յիմտէն չօգ զիեատէ պիր ըիդ-
 գաթ, պիր շէֆգաթ, վէ պիր մու հագպէթ իպրաղ կլլէմիչ
 օլա խտի, սիւպհան Ալլահ, արթըզ պէն օլ արատա նէ
 օլմաղ իտիմ, նէ տուլմաղ իտիմ, վէլնաթըլ քէնտիսի, նէ
 մէրթմէպէլէրտէ մէսուտ աատ իտիրէք միմուն ու միւթէ-
 չէքըր օլմաղ իտիմ : — Իկիօլթ պունու պէօյլէ սէօյլէ-
 տիլքաէն, վէ ճիւզիճէ տաթի սիւրիլ իթտիրաէն սօթրա,
 պիր աճը տէրուն իւզրէ թէքրաթէն . . . բլլամէ աղաղ պլլէն,
 — Լաքին, տիկէր ճիհէթիլիտէ տիւ շիւմէքըլէ էլլէմիլ :

եէթտէն տիր . . . պիղիմ Երիմիզ տախի օլ դատար ֆադ-
 րը հալ իւզրէ պուլունմագտանըզ քի, չօդ իհէթիմալ տիր
 քի, էօյլէ պիր մէյլ ու մուհապպէթէ գալգըմադըզ տա,
 էմրի պասրէթէ մուդայիր սանըլա ճայիզ տիր . . . Խայր
 մծնսիէօ Բօտօլֆ, Խայր, շիմտիր ի հալ էօյլէ պիր շէյլ իւ-
 զէրինէ տիւշիւնմէր իսթէմէմ, շիւնքի, օլպպիլիր քի, աղըլ-
 սըզմա պիր հարէքէթտէ պուլունմաշ օլուրումի էն դիւս,
 տէ սաղ վէ էմին թարիզ պէնճէ գա՛նդիսի տիր պիլիբմի-
 սինիզ . պլն ժէրմէն հադգընտա, թա մահպէտտէն դուր-
 թուլունմանա գատար, էլիմտէն կէլէն տօթլուզու եա-
 բարմ . վէ ինչալլահ պիր կիւն մահպէտտէն չըգտրգտան
 սօնրա իսէ, մէյլ ու մուհապպէթ վիրմէրիբ եօլունու թուլ-
 մագըղըմմալ, եօդսա երին էվվէրի տօթլուզումու թա-
 րիզինէ տէվամ իթմէրիլիմիլ մի իզլիզա իտէր, բահաթ
 պիր գալպ ու ֆէրիր իլէ տիւշիւնրիւմ, էկէրի ֆիրբ ու
 գալպիմ աշդ ու մուհապպէթ թարաֆընա մէյլ իտէր իսէ
 . . . է՛յ, գօհլուճուզում, նէ՛ եարաբում, պէնտէ օլ թարիզի
 թուլմարմ . . . նէ՛ լիւզումու վար աըր շիմտիտէն, էօյլէ
 շէյլէրէ գալգըշըպտա, նաֆիլէ եէրտէ դիհնիմի եօրմագըլ-
 զըն, Լաքին, մծնսիէօ Բօտօլֆ, վադըթ կէշմէքտէ տիր,
 պէն շու չամաշըլարը թօրլանըպտա պիր պօղէ եարանա
 գատար, սիզտէ շու քեաղըլարը թօրլասանըլ, ֆէնա օլ-
 մաղ զանն իտէրիմ, հա՛, էօյլէ տէկիլ մի . . . Ա՛հ, աղ
 գալար քի, օլ պէնիմ ժէրմէնէ հէտիլիէ իթմիշ օլուուղում,
 վէ պիր քիստէ տէրունիստէ պուլունման թուլունմի րէնք ու-
 ֆազ պիր պօնուն պաղընը ունուտանճագտըմ, պէսպէլլի
 շու շէքմէնին իլինտէ օլմալ տոր . էվվէթ, էօյլէ եա, էօյլէ
 եա, իշթէ պուրատա տոր . . . Օ՛հ, պազընըզ, շու քի-
 սէնէ պազընըզ, նէ՛ գատարտա կիւզէլ տիր . . . նէ՛ կիւ-
 զէլ տէ իւզէրի իշէնմիշ տիր . . . Պիլարէ ժէրմէն, պու ու-
 ֆահըզ պիր գրավամը, ատէթա պիր էսէրի մուգատտէն
 (մասունք) մագամընտա, քէմալի տիզ գալթ վէ հիւրմէթ
 իւզրէ սագըլամիշ տըր . . . Պուուու էն սօն տէֆա պօյնուսմ

պաղատըղմ կիւնիւ, բէք իլի տէրլամըր իլլէմէքտէյիմ,
 վէ քէնտիսինէ վիրտիկիմտէ իսէ, օլ մէրթէպէ մէմնուն ու
 մէսրուր օլմուշ տուր քի . . . էվվէթ, օլ մէրթէպէ մէմնուն
 ու մէսրուր օլմուշ տուր քի . . .

Պիրտէ պու հէնկիւսամտէ, օտա գարուսու տուր վու-
 բուլուու :

— Բի՛մ տիր օ, — տէյի սիւսլ իթտի Բօտօլֆ,
 — Մաթիէօ խաթունա սէօյլէնէճէկիմ վար տըր, — տէյի
 ճէվապ վիրտի տիւրտան պիրի, ինճէ վէ պօղուզ պիր սէս
 իլէ, վէ պսեաղը խաղաք մախուս պուլունման պիր թէ-
 լաֆիուզ իւզրէ (պու մաստմ Մաթիէօ, նասըլ քի տէրա-
 թըր օլունապիլիր, էլմաս տէլլալը պիր գատըն իսէ .)

Աճայիպ պիր սուրէթտէ իէշլաֆիուզ օլունմագտէ օլան
 մէգըլուր սէս իւզէրինէ, Բօտօլֆուն ֆիրրինտէ պաղը կիւ-
 լի վէ եալիտ գաբալը թէղէրքիւրէր ուեանմանա պալլա-
 տըլար : Մէրգում մէգըլուր շիւքհէլէրինէ հալ իթմէք իի-
 եէթիլլէ, բըշըր աըրըք կիպի, կիտիպ պիզգաթ քէնտի-
 սի գարուեու աշտը, վէ գարըշտընտա, վազթիլլէ, տանի
 Սիթէտէ, լա կուալէօղիւ, ճուրինէօրիւն արմաճաղը եանագ-
 տան գուրթարաղտան սօնրա, մէրգումէէր քէնտի քէն-
 շէյի խապիսանէսինտէ թուլմագտէ պուլունման Օկիւսին
 Թարի-Փրան թէմիլլէ օլունման մէյլանէսի միւշթէրիլէրին-
 տէն Պարպիլիսօն նամ կէնճ վէ թիլիսիւզ հայտուտու պուլ-
 տու, վէ մէրգումուն լէհճէսինտէ տէրքեար օլան աասըր
 ճիւզմ ու ճիւսայէթին, բէք կէօղէ վուրուր տէրէճէտէ պու-
 լունմասընտան, անինտէ ֆարզ իտիպ թանըար :

Հալ պու քի Պարպիլիսօն, օլ Մէթըր տէգօլ իլէ լա Շու-
 էթի պիր արապանա պինտիրպատի, քէնտիսիտէ արապա-
 ճըլըզ իտէրէք, Պուգվալ շիֆթիլի շուգուր եօլունա կէօ-
 թիլիւրիւշ օլուուզու կիպի, Սիթէտէքի պիլարէ պիր սիւս-
 ճիւ գարընըն գօճաարնը էլուրիմիւշ օլմասըր ճիհէթիլլէ,
 Անուսիլլէ շիֆթիլիկիտէ, մէրգումէ սիւսճիւ գարընըն, գէ-
 վալըր լա կուալէօղէ գարըր ատավէթ ու հադարէթէ թահ-

րիքինէ սէպէպիյեէթ վիրմիչ պուլունան Պարպիեօն , եւ , թա օլ վագըմ տան պէրու , Եանի Թարի-Քրանտա պիր քէրբէ կէօրտիւքտէն սօնրա , պիր տաշն կէօրմէմիչ օյմա- սընա մէպի , Բօտօյֆուն էշքեալ ու նիմանընը ունուլմուչ օլտուղունանս , վէ Եախօտ , մէրգում օլ կիճէ պաչղա պիր գընաֆէթտէ օլուպ , վէ չիմտիխէ պիւթիւն պիւթիւն օյաչ- գա պիր գընաֆէթտէ պուլունմաւընա միւպթէնի , Բօտօյ- ֆու կէօրտիւքտէ , Տիչ պիր Եանրի թէաճճիւպ կէօթմէրմէտի . — Ե՛ իսթէրսիսիղ , — տէտի Բօտօյֆ :

— Մաթիէօ խաթունա պիր մէրթուպ վար տըր տա , անը վիրէճէք իսիմ . . . վէ Տէմտէ , պիղղաթ քէնտիսինէ թէս- լիմ իթմէքիկիմ իդթիգա իյէմէքտէ տիր , — տէյի ճէ- վապ վիրտի Պարպիեօն :

— Մէրգուճէնին օտասը պուրասը տէկիլ տիր , շու գար . չըտարի գարուեա պաղընըղ , — տէտի Բօտօյֆ :

— Է՛յ յվալլահ , Էֆէնտի , աֆիլ իտէրսիսիղ , գաթէն պա- նատա , սօլ թարաֆտա տըր տէյի սալըգ վիրմիչըր իտի էմնա , պէն եամըլտըմ :

Էլմաս չարխճըր Մօրէլտէն , մէրգումէ գատընըն իսմի- նի , եայրընըղ իբի իւչ տէֆա իչիթմիչ օլտուղունան , Բօ- տօյֆ , էլմաս տէլլալը օլան գատընըն իսմինի տէրխաթըր իտէմէտիկի ճիճէթլէ , Պարպիեօնուն էօյլէ պիր խըտմէթ իլէ , մատամ Մաթիէօնիւն օտասընա կէլմէսիստէն տօլա- եր , մէրադ իտիպտէ , Տիչ պիր չիւրճէնէ դահիպ օլմամադ- տա օլտուղու չէօյլէ տուրտուն , կերչի մէրգում Տայտու- տուն ճիւրմ ու ճինայէթլէրինէ տայիր պիր վուգուֆիյեթ- թիտէ պուլունմաւգտա տէկիլ իտի իսէտէ , պու ճիւմէ իլէ տաիթ , Տալ ու Տէյեթիլնտէ տէրքեար օլան պօղուգլուգ- տան Տօլլանմաւարղընտան , մէրգումուն , մէրթուպու վի- րէճէկի գատընըն քիմ վէ եախտա նասըլ գատըն օլտուղու- նու կէօրմէքիք մէրադըլլա , գարուեու գարանըպտա իչէ- րի կիտէճէք Եէրտէ , մուգայիրի օլարագ , գարունուն իչին- տէ պէքլէտի :

Պարպիեօն կիտիպտէ գարըլտաքի օտա գարուսունու վուրուր վուրմաղ , գարու տուր ալըլաը , վէ սիննի էլլը րատտէլէրինտէ օլուպ , վէ չիչմանճա վիճուտու օլան պիր գատըն , էլինտէ պիր չէմատան պուլունտուղու Տալտէ , մէր- գումու գարըլլատը :

— Մաթիէօ խաթունս պուրատա՞ մը տըր , — տէտի Պար- պիեօն :

— Իչթէ պէն քէնտիմիմ , չօճուղում , նէ՞ իսթէրսիսիղ , — Եու մէքթուպու կէթիւրաթիմ , վէ ճէվապընըտա վի- րէճէքսիսիղ տիր . . .

Վէ Պարպիեօն տէլլալ գատընըն օտասընտան իչէրի կիր- մէք նիյեթիկիլէ պիր ատըմաթ տըր իսէտէ , մէրգումէ իշա- րէթլէ , իլէրու կիթ մէմէսինի անլաթ տըրտըր , վէ մէքթուպու ալըպ պիր էլինտէ թձմէմագտա պուլունտուղու մում ըըը- զընտա օգուտու գատն սօնրա , մէմունիյեթիլնի իմա իտէր պիր թարգ իւղրէ ճէվապ վիրէրէք տաիթ ,

— Բէք ալէա , չօճուղում , սէօյլէ յինիղ քի , իսթէտէք- լէրի շէյլէրի քէնտիմ , էլինէ սայիր տէֆալարտաքի վագըթթ- լարտա կէօթիւրէճէկիմ տիր . Չօգ չօգ չօգտա սէլամլար . . մէրգումէ գատընա . . . անլատընը գմը , չօճուղում :

— Եվվէթ , խանուճ Եֆէնտի . . . պիղիմ պախիչիտէ ին- չապլլահ ունուլմագաընըղ եա . . .

— Արթըգ սիղ անը , սիղի պուրաեա կէճտէրէնլէրտէն այմալըսընըղ , չիւնըր ծնըր պէնտէն չօգ զիեատէ գէնկին տիրէր . . .

Մէրգումէ պուլու սէօյլէտիրտուն սօնրա , գարուսունու գարանարագ իչէրի շէքիլի վիրտի :

Պարպիեօն աճէլէ աճէլէ մէրաթիլէնտէն աչաղը ինտիր- տէն սօնրա , Բօտօյֆ տաիթի գարուեու գարանարագ իւլէրի կիրտի Պարպիեօն պուլվար իւլէրինտէ պիր տիւքքեան էօ- նինտէ քէնտիսինէ պէրլէմէքտէ օլան բէք ատի վէ վահճը շէճըլի պիր ատէմի կիտիպ պուլտու , վէ չօգլըլըն կէրչի էլիտէպիլէճէկի , ֆագաթ անլաեամանաճաղը պիր լիսան Ե . — 43

Իւզրէ օլուպ, վէ հալ ու թարղընտանտա, իճըա իթմիշ օլ-
տուղու մէկմուրկիեկեթմէն բէք մէննուն գալմիշ պուլուն-
տուղու անաչըլմագաա օլտուղու թագտիրտէ, մէքուժ
արգատաչընա :

— Է՛, նիդ օյա, — տէտի մէքուժ, — հայտէ, սէնինյէ
պիրէք բագը աթալըմ, մէքուժմէ իխթիեար գատընը եա-
թըրուրդ էճէլ տօլաղընա . պիզզաթ քէնտիտի էլմալարը
ալարագ, լա ճուէթին էվինէ կէլէճէք տիր . վէ վալիտէնտէ
պիզէ եարտըմ իյէտիկի թագտիրտէ, էլմասլարը բէք ալէա
էլինտէն արարըր ալըրըզ վէ պատէնու նաչինիտէ կէօ-
թիւրիւպ սէնին գանըղա աթարըզ (1) :

— Իմտի էջյէ օլտուգաա, հայտէ, չարուգ կիթմէլկիզ
չիւնքի պէնիմ, պիր սաաթ էվիլէ Ասնիէրտէ պուլունմագ-
ըղըմ իգթիպա իտէք, զիրա, գարտաչըմ Մարտիալ,
չիւրճէ իտիպտէ, պիր շէլին Ֆէհմիլնտէ օլմասըն տէյի գօրգ-
մագտաեղմ :

Մէքուժման իքի հայտուսլար, պէջյէճէ կիզի պիր լի-
սան իւզրէ գօնուչտուգտան սօնրա, Սէն-Տընի սօգաղընա
տօղու ուզանըպ կիթտիլէք :

Պու վագատան ճիւզիճէ սօնրա, Բիկօյէթ իլէ Բօտօլֆ,
ժէքմէնին օտասընը թէքը իլէ, թէքըարէն քէնտի արա-
պալարընա պինէրէք, Թամիլ սօգաղընա ալտէթ իթտիլէք
Արապա գարունուն էօմիւնտէ տուրտու :

Պիրտէ արապանըն գարունու աչըրըգտա, Բօտօլֆ,

(1) Ֆրանսըզմարտա, Ֆրանսըզլարն տախի հիշ պիր շէյ անյա-
եամարըղը կիզի պիր լիսան իւզրէ սէյլէնմիշ օլան շու ճիւզիլէ, այնիլէ
եաղըմիշ օլտուգունտան, պիզ տախի պիր նիւմիւնէ օլարագ պէեան
իտէրիզ :

սիւնի Բիլմիլէ լիւթ-ճ, նէլու, և զէրտու ֆօլտու և բէ - օր . .
էլապալըն շէ և ճ-էլի . և ֆը Մուրիւնըն ետրա - և շէ Բիւրիլէ
ուէպալըն - ֆ օտէրտա ուրջիլէ, և բքէ շու Բիւրիլըն և բէֆօրտէ ուն
բն բաւալու :

օրտա պուլունան մէյըլտէնին լամբայարը ըլըընտա,
կէչիտին ալթընտա . քէնտիտինն սաալը աաամի պուլու-
նան Միւրֆիւն պէքէմէքտէ օլտուղունու կէօրալի :

Միւրֆիւն պիր մասէլլտէ կէլլպտէ Բօտօլֆու պուլմա-
ար, մութլագ սուրէթտէ, եա պիւլիւք վէ տէ եաթօա մէէ-
մուլին խարիճիտէ օլան պիր վագանըն զու հուլինէ տէլա-
լէթ իթմէքտէ իտի, չիւնքի, Բօտօլֆուն նէրէեէ կիտիպ վէ
նէրէտէ պուլունմասընը, Միւրֆտէն պաչաա քիմնէ պիւ-
մէքտէ տէկիլ իտի :

— Նէ՛ տիր օ, նէ՛ վար տըր, — տէյի սիւալ իթտի պիր
թէլալ վէ պիր հարարէթ իւզրէ Բօտօլֆ մէքուժա, օլանտէ
Բիկօյէթտէ արապա տէրունինտէ, պիրլիքտէ կէօթ լըրմիւշ
օլտուգալըր բարէթլէրի թօլլամագլա մէշղուլ պուլունտու-
ղու հայտէ :

— Պիւլիւք պիր Ֆէլաքէթ, մօնսէնէ՛օր,
— Սէջլէլինիզ, Ալլա՛ճ աչընա, չարուգ սէջլէլինիզ,
— Մ. Մարքի տ'Արվիլ . . .
— Է՛յ, նէ՛ օլմուշ տուր, սլանա պիւլիւք պիր գօրգու-
վիրմէքտէտին :

— Ղու սապահ քէնտի տօթլարընտան պագը զաթլարա
պիր թաամ վիրմիշ իտի . . . կէրի հէք շէյ բէք կիւզէլ սու-
րէթտէ կէչմիշ իտէ տէ . . . վէ հաթթա քէնտիտիտէ, հէք
վագըմտան չօգ զիեատէ քէլֆիլ վէ սէվինճիլ պիր հալտէ
պուլունմուշ իտէ տէ, չի՛ ֆայիտէ քի, մուսիպէթէնմամ պիր
էմիլի պատիրէթ սիզիլէ . . .

— Է՛յ ճանըմ, պիթիրինիզ . . . նիհայէթ . . .
— Պիչարէ, տօլու օրմասընտան պիտապէր պուլունտու-
ղու պիր թապանճա իլէ օրմամագտա իքէն . . .
— Է՛յ, նէ՛ օլմուշ, եօգսա Ֆէնա պիր սուրէթտէ եարա-
լանմը մը տըր .
— Մօնսէնէ՛օր . . .
— Եա նէ՛ օլմուշ տուր . . .
— Բէ՛ք տէհէլէթու պիր հալ վուգու պուլունշ տուր :

—Նէ՛ սեօյլէեօրսունուդ,
 —Էվվէթ, թէչէֆ օլմուշ տուր . . .
 —Քիմ, ա՛ՍըվիլԷ մի. ա՛հ, նե՛ գատար հէյպէթամի՛ դ պիր հալպու, —տէյի պաղըրտը Բօտօջի օլ մերթէպէ տիրլիբեաֆ պիր թէլաֆֆուդ իւզրէ թի, օլ անտէ բարէթլէր էլինտէ օլտուղու հալտէ արապատան ինմէբտէ պուլունան Բիկօլէթ,
 —Աման՛ եա Բէպպիմ՛ նէ՛ օլտունուդ, մօնսիէօ Բօտօջի,
 —տէյի պաղըրտը,
 —Մատմօազէլ, զիեատէսիյլէ էլէմգախը պիր վազա վուգու պուլունա տուրտա, տօսթուժա անը խապէր վիրտիմ, —տէտի Միւրֆ, Բօտօջի հատտէն զիեատէ տիւչարը էսէֆ օլմասը ճիհէթլէ ճէվապ վիրմէկէ միւզթէտիր օլմասաղըրնտան, քէնտի թարաֆընտան ճէվապ վիրէրէբ,
 —Տիմէբ տիր թի պիւլիւբ պիր ֆէլաբէթ վուգու պուլունա տուր, էօյլէ՛ մի, —տէտի Բիկօլէթ, թէբմիլ վիճուտի տիթրէբէրէբ,
 —Էվվէթ, բէբ պիւլիւբ պիր ֆէլաբէթ, —տէյի ճէվապ վիրտի Միւրֆ,
 —Ա՛հ, նէ՛ գատար հէյպէթիֆերմա՛ պիր գազա, —տէտի Բօտօջի չէնա տագըզա սիւբիւթ իւզրէ տուրտուգտան սօնրա, —վէ պատէհու, Բիկօլէթին հէնուդ օրատա պուլունամասընը տերխաթըր իյլէտիկիտէն, մէրգումէեէ խիթապէն տախի,
 —Ա՛ֆվ իտէրսինիդ, չօճուղուժ . . . զիրա, արթըզ սիղին իլէ պէրապէր իչէրի կէլէմէեէճէկիմ տիր . . . եարըն . . . քէնտի աարէսիմէ (1) պէրապէր, փէրմէնին պուլունտուղու մահպէսէ կիթմէբլիբ իչին տախի տիր պիլէթ կէճուտէրբիմ . . . եինէ եազընտա սիղինտա տախի կէօրիւչիւրիւմ:

(1) Պու սոբէ լուղի թիին մանաթը բէք թանըմըջ օլուպ, վէ չօգտա խթիմալ օլունապտա օլտուղունտան, պունտան պէպէ պիղտէ խթիմալ խտէճիկիդ. պիլմ, էէնիլի խապէր վիրլիդ թի, պիլատապի իսմիլի, մախէսիլի, իշ մահէլիլի վէ մահէլիլ իդամիլի սիլտիբէն չէյէ ստրէս անիլիբ:

—Ա՛հ, մննսիէօ Բօտօջի, պիւա միւտահէնէ սեօյլէրիմ թի, իւզու թէտէրինիղտէն տօլաեթ, զիեատէսիյլէ թէէսսիւֆ իլէմէբտէյիմ . . . պէրապէր կէլիլ օլմանըլտան տօլաեթտա թէչէբ բիւրիմի պէեան իտէրիմ . . . ինչապաւահ, էինէ եազընտա կէօրիւչիւրիւդ, էօյլէ տէկիլ մի:
 —Էվվէթ, չօճուղուժ, էվվէթ:
 —Կիճէլէր խայր օլտուն, մննսիէօ Բօտօջի, —տէտի Բիկօլէթ, քէմալի էսէֆ իւզրէ, վէ պատէհու, բարէթլէրի էլինտէ օլտուղու հալտէ, կէչիտ զարուսունտան իչէրի կիտիպ կէօրիւճէդ օլտու:
 Պատէհու բրէնա իլէ Միւրֆ արապաեա պինէրէբ, տօլըր Բիլմէ սօգաղընա կիթիլիբ,
 Բօտօջի տէրագապ մատամ՝ ա՛Սըվիլէ, շու աթիտէթի սուրէթտէ պիր թէզըրէր եազար:
 Մատամ,
 «Յիմտի պաշընրգա կէլէն, վէ պէնի, էն աղիգ տօսթլաւըրմտան պիրի պուլունան Մ. ա՛Սըվիլտէն մահրուժ գըլան օլ աֆէթի նահէհանիլի իլիթիմիմ: Արթըզ օլ անտէ, նէ մերթէպէ տիւչարը հէյպէթ վէ քէտէր օլտուղուժու նագչու պէեանէ իճիթիեան կլօրմէմ:
 «Պու ճիւմիլ իլէ տախի, մէզըրիբ հատտէյի վէթիմէնին խարիճիտէ օլտուղու հալտէ, պաշգա պիր հալ իւզրիլնէ նազարը աղիգաթիմընըր տալիթ իթմէբլիլի, քէնտիմէ պիր վաղիֆէ ասա իլէմիլիմ տիր . . . Քէզալիբ չիթտիկիմէ կէօրէ, էօկէ վախտէնիդ պուրատա Փարիստէ իմիլ, վէ հիլ չիւբճէտէ եօգ տուր թի, պիր գաշ կիւնտէն պէրու կէլիլ օլմալը տըր, վէ պու կիճէ տախի, Բօլտուրի պէրապէրինտէ օլտուղու հալտէ, Նօրմանտիտաեա կիտէճէթ իմիլ:
 «Պէնիմ՝ զանն ու իթիլատը Լճա, մուլ յապ բէտէրինիլի պաշընտա պիր թէճիլիբ չարիլը տէնմէբտէ օլմալը տըր, էկէլիլ միւսատաե պուեուրուր իսէլիլ, սիզէ մէնֆաաթ պախը պիր նատիհաթ վիրէյիմ: Պու սապահըր վուգու

պուրան տեսչէթլու ափէթ իւզերինէ, չօր իհիմնալտն
 ախր քի, պիր միտտէթ իչին սիզ Փարիսի թէրք իլէ, սայր
 պիր մահէլլէ կիթմէրիլէ, քէնսինիզէ պիր իւզում կէօ-
 րէճէքսինիզ ախր . . . իմսի, մտտամքի էօլլէ ախր, պէ-
 նիմնասիհամըմը տիյնէեէրէք, վէ սալա վագըթ կէչրմէ-
 եէրէք, տօղրու, հէմ Օպիէեէ կիթմէլիսինիզ, վէ հէմտե,
 էկէրի, մահէլլէ մէզպուրա, էօկէ վախտէնիզօտէն էվիլէ
 վասըլ օլմագըղընըղ միւմիին օլմագ իսէ տախի, հիչ տէ-
 կիլ իսէ, պարի այնի վագըթ տա սիզ տախի օրատա պուրուն-
 մագըղա չաղըմալընըղ, էլէմ իւզրէ օլմանընըղ, մատամ,
 կէրէք ուզագտան վէ կէրէք եագընտան, տայիմն պէն սի-
 ղի կէօղէթլէլի պանըմագտանըմ . . . էօկէ վախտէնի-
 ղին քիւլի նիյեէթի Փասիտէ վէ մէրտուէտի, քեամիլէն
 պօշա չըգաճագըլար տըր :

«Ատիյեէօ, մատամ, պու պիր դաչ լագըրտըլարը բէք
 աճէլէ սուրէթտէ եագըրմ . . . Մ. տ'Արվիլի, տիւն աղ-
 շամ, չիմսիյէ դատար կէօրմէքտէ պուրունտուղում հայլէրին
 քեաֆֆէօնտան տահա ղիեաաէ իյի, բահամ, վէ մէսուտ
 պիր հայտէ կէօրմիւչ օլուպ . . . վէ օլ հայտէ պըրագմը
 օլտուղումտա խամթըմն կէլտիքճէ . . . ճիկէրիմ ըարէ
 բարէ օլմագտա տըր :

«Մատամ, հէմիչէ սաֆիլէթ ու խայիսէթի աղիմէ իւզրէ
 պուրունմագըղըմ հագդընտա, քէմայի էմիյիէթ իւզրէ
 օլպպիլիսինիզ ,

« ԲՕՏՈՒՅ »

Մատամ տ'Արվիլի, մէզքիւր մէքթուպու ալըրգտան իւչ
 սաաթ սօնրա, բրէնսին նասիհամթ մուճիպինճէ, քէնտի
 դըղ չօճուղուտա պիրլիքտէ օլտուղու հայտէ, նօրմանտա-
 եա եօճու օլմաչ սուր :

Բօտօջիուն գօնաղընտան չըղան պիր բօսթա արապաօը
 տախի, այնի թարիդի թուլտարագ, մտտամ տ'Արվիլին ար-
 գասընտան կիթմէքտէ իտի :

Էաքին, հայըՓ քի, Ղլէման, քէնտիսինն օլ մէրթէ-
 պէ տէրա ու մէրագ, վէ թէլաչ վէ դարդաչարգ արասըն-

տա, Սէն-Լաղար մահպէ փնտէ, Ֆլէօր-ար-Մարիեէ թէ-
 սատիսֆ իթմիչ օլմասընը խապէք վիւմէքիկէ ունուլ-
 մաչ իտի :

Հէրքէն տէրխամթըր իտէպիլիք քի, պունտան պիր կիւն
 էվիլէլա ճուէլէթ, նօթէր ժագ Թէրանըն վէրիլտարճը պու-
 րունտան մատամ Սէրաֆիէնէ կիտէրէք, լա կուալէօղին պէք
 հատթ օլմասընը, վէ Ֆիլիպպը պիմէքտէ օլտուղու հալտէ,
 օլ անտէ նէրտտէ պուրունմասընը, զահիբէ չըգարըպ խա-
 պէր վիրէճէկինէ տայիք գօրպուրար վիւմիլ իտի : վէ քէ-
 դալիք, հէրքէն տէրխամթըր իտէպիլիք քի, նօթէր ժագ Թէ-
 րան, մատամ Սէրաֆիէն իլէ լա ճուէլէթ միեանեօնտէ զու-
 հուրա կէլէն պու սէօհպէթ իւզերինէ, մատալաւհ, սա-
 հիհէն մէզքիւր էսրար մէլտանէ չըգարըլըրտա, քէնտի
 ճիւսայէթ տօլապուրըր տախի, հայլիլէ զահիբէ չըգարըլար,
 վէ պիլիք մուխամարալարտ տիւչար օլուր իտէվֆ ու էն-
 տիչէսինէ մէպնի, օլ պապտէ պիր թարիպի սլամէթ օլ-
 մագ իւզրէ, լա կուալէօղի զայպ իթմէքիլի տիւչինմիւչ
 վէ դուրմիւչ իտի : վէ հայթժա, օլ նիյեէթի Փասիտիէ
 մէպնի, քէնտի ճիւսայէթ շէրիքիլիսինտէն պիրի օլուն Պրա-
 տամանիլի պիր մէքթուպ եագըրչ, վէ օլ խոսուտա, էա-
 նի Ֆլէօր-ար-Մարիինն պաշընա էէնի պիր չօրապ էօրմէք
 իւզրէ, կէլիպ քէնտիսինի կէօրպիւն տէլի տալիլէ իլլէմիչ ի-
 տի, հալ պու քի, Պրատամանիլ իչին, էօթէտէ, մէրգ ում
 նօթէրին իլլիտէն տահա ղիեաաէ միւսթաճէլ պիր էչ չըգ-
 մըլ օլտուղունտան, շէօլլէ քի, մատամ տ'Արվիլին էօկէ
 վախտէտի, մէրգ ում շարթամընը պիրիքտէ ալըպտա, դօ-
 ճասը Մ. տ'Արպիինիինն էանընա կէթիւրմէք իւզրէ, խաս-
 սէթէն Փարիսէ կէլէրէք Պրատամանիլիէ իֆատէլի հալ
 մէ թէրիլիլ իլլէտիկի կիպի, Պրատամանիլի տախի, քէնտի
 աթիլ արթու օլան մատամ տ'Արպիինիինն խամթընա, նօ-
 թէրուն ղիեաաէ թիւլիլէ իթմէքտէ օլտուղտան պաշընա,
 շէրհէպիլ օլարագ, մէրգ ու մէնիլ իլլիլի թէրճիէ իլէ, նիյ-
 եաթը մէնհուէլէրինի էճրա իթմէքիլիքտէ, տահա ղիեաա-

տէ պիր քեար ու մէնֆաթտա կէօրմիւշ պուլունտու զունտան, նօթէրին տալէթինտէն սարֆը նազար իտիպ, վէ մատամ Սէրաֆէնտէն տախի եւիզիւնի տագլաեարադ. կիզլիճէ նօրմանտիւտա եօլճու օլմուշ իտի: Եէվմի մէզպուրտէ, ժագ Ֆէրանըն պաշընտա պիր տէրտ ու պէլա երլաբըրմը բաթլամանա պաշլամագտա իտի. շէօլէ քի, լա Շուէթ կէլիպ մէզքիւր գօրգուլարը վիրմէքտէ, վէ քէնտի սէօլէ: տիքլէրինին իսպալմլարընա գատըր պուլունտու զունտու իտտա կայէտիկիլլէ պէրապէր, նօթէրին քէնտիսինէ տախի, վագթիլլէ, մատամ Սէրաֆէնէ թէրք իտիլմիշ պուլունտան մէրգումէ կէնճ գըզըն, օլ սնտէ, լա կուալէօզ իամիլլէ, Սէն-Լազար մահպուսանտէսինտէ օլմասընը, վէ եկէրչի, իւշ կիւնէ գատար, 10 պին թանէճիք Ֆրանգ վիլմիշ իտէ, եէտիստէ պուլունտան պիր թագըմ քեաղըտլարը, մէզպուրէ գըզա թէսիլմ իտէճէկիւնի, վէ մէզքիւր էլլագ սայէ-սինտէ, մէզպուրէ կէնճ գըզըն տախի, քէնտիսինէ, վագթիլլէ սէպալէթինտէ, նօթէր ժագ Ֆէրանըն թահթը սայ ու ճիմէթինէ վագ իտիլմիշ օլմասընը սնպանպ էօլրէնէ-պիլէճէկիլինի, պիր սուրէթի թէճտիտանտէ սէօլլէ-միշ իտի:

Կէրչի ժագ Ֆէրան, քէնտի ատէթինտէն պուլունտան պիր քիւսթախըդ իւզրէ, հէր պիր շէնի բաք իւքեար իւլէ, լա Շուէթի, պիր էտէպսիլդ եալանճը մագամընտա, թէմիզճէ գօլմուշ իտի իսէ տէ, պու ճիւմէ իլէ տախի, մէրգումէսին օլ թէճտիտէրի թահթընտան, պիր պէլա չըգա-պիլէճէկիլինտէ կիտին իսքեալմ օլմուշ օլտու զունտան, տիւ. չարը ինվիֆ ու էնտիլէ օլմագտա իտի: Մէրգում բէք չօգատամլար թանըմագտա օլուպ, վէ հէր եէրտէտէ իտիթը սաեքլմագտա պուլունտու զունտան, հէր նաօըլ իտէ, պիր եօլունտէ էլտէ իտէրէք, Ֆիլօր-ալը-Մարինին, Սէն-Լազար մահպուսինտէ պուլունտանսընը, վէ մէզպուրէ իլէ մատամ մալլիլլէ պէյիստէ, պիր միւքեալէմէ վագը օլմասընը, հէման օլ կիւնտէն իսպէր ալարգտան պաշգա, հաթթա, լա

կուալէօզին տէրքեար օլան հալ ու հարէքէթի, հէր քէսին քիզգալթ ու թահտինին թահճիք վէ թէշվիդ կայէտիկիլնտէն, ազշամտա սապահտա, օլ սայէտէ, մահպուստէն գուրթու լապիլէճէկիլինէ տախի վագըթ օլապիլմիշ իտի: Վէ մէրգում իշպու մալլիլմամլար իւզէրինէ, քէնտի Ֆիլքրինտէ, շէյթանի պիր տօլապ գուրմուշ օլտու զունտան, վէ մէզքիւր տօլապըն մկզըի իճրայէ վագ իտիլմէսի իլին տախի, Պրատամանթինին իմտատ ու մուալէնէթինէ պիւլիւք իճթիսան պուլունտու զունտան, սըզը սըզընա, մատամ Սէրաֆէնի կէճտէրէք, մէրգում չարաթմանը սըրաթտըրմագտա, վէ էլէ կէլիլմէքլիկէ չաղըմագտա իտի. Հալ պու քի, Նիհայէթ, մէրգուման տիշարը կիլմիշ օլմասընը իշլիմիշ օլուպ, վէ քէնտի իլինճէ իսէ պիւլիւք թէճիլլէ պուլունտանսը ճիճէթլէ, վագըթ կէշիլմէքլիկէ պիր տիւրլիւ ուեամանաճաղընտան, քէմալի գօրգուսունտան նաչի, սայիր պիր չարէ, վէ սայիր պիր շէյթանիլլը տիւ չիւնիւպ պուլունտանսընը մէզպուր օլմուշ, վէ մուալիսէրէն, էլմաս չարսընը Մօրէլին գըզըլուիդ իլին, ուճուտա հիլ պիր գօրգու վէ թէճիլլէ պուլունտանսընը պէեան իլէ, Պրատամանթինին, քէնտիսինէ, կէճտէրիպաէ թէլէթի իլմէքլիկ թէքլիկ կայէտիկ պուլունտու գու պիր ֆիտիլեուտա, եանի, Ասիէր քէօրլիսիւ եագընընտա իսքեան իլմէքտէ օլան, վէ Մարօլիալ ֆամիլիւտալ տէրիլմէքտէ պուլունտան նէճը գուրանլարընա, միւրաճաթ իլմէքլիկէ գարար վիրմիշ իտի: Փագաթ, մէրգում գատար հէրիֆ, Ֆէլօր-ալը-Մարի հագընտա տիւ չիւն-միւշ օլտու գու պու շէյթանի պիր տօլապը, պիլլաթթ քէնտիսի գուրուպ իլլէլմէկէ պաշլատըրընտա, պէլլի ճիւսայէթ իւլիտան սայիր պիր ճիւսայէթ տահա տօլարտա, քէնտիսի եագան ելլէ վիրմիշ օլուր տէյի գօրգուագտա օլտու զունտան, վէ պիւսան ալէյ, սայիմա գուրնաղըդ իտիպ իլէթիլտաթ իւզրէ պուլունտանսընըն էլլէմիլլէթինտէ քէքալէ ալէա պիլլիլինտան, մէքիւր նիլլէթի ֆատիտէսինի տիլէք պիւրատամըն էլլէլէ իճրա իլմտիլմէքլիկէ, իճթիլեանը շէ-

տիտ կէօրմէքատէ խախ: Իմոտի, պու էֆրեար ու մուգոնտէ մկայնի, Պրատամանիմիսին Նորմանտիական կիթ տիկիննին ֆերտասը կիւնի, մէրգում՝ Նօթէր տախի, քէնտի մասլահամ կիւզարը օլան մատամ Սէրաֆէնի, օլ զիբրինի կէչտիկիմիզ, Աննիէրտէ քի Մարսիայ նամ հայտուտ ֆամիլեարնա կէճն տէրմիշ խախ:

ՏԷՕՐՏԻՆՃԻԻ ՖԱՍԼ

ԲԱՎԱԺԷՕՐՊԱՏԱՍԱՐ

Նօթէր ժագ ֆէրանըն էմր ու թալիմաթը իւզրէ, մատամ Սէրաֆէնին, Աննիէր քէօբրիւսիւ եազքեննտա, Սէնա նէհրինին պիր թարաֆրնտա վագը օլան ուֆաճըզ պիր աւտա իւզէքլենտէ եէրլէչէրէք թէվաթթուն իթմէքտէ պուլունան պիր ֆամիլեանըն, եանի Մարսիայ ֆամիլեասը տէնիլէն նէհր գուրսանլարընըն խանէսինէ կիթտիկի աչչամ, շու աթիաէքի վագաալար, մէրքիւր խանէտէ կէչմէքտէ իտիլէր:

Շունու էվվէլա պիլտիրմէքիւր իզթիլա իտեր քի, մէրքիւր ֆամիլեա, պիր տուլ գատըն իլէ, տէօրթ նէֆէր էրքէք, վէ էքի նէֆէր տախի գըլ էվլատտան միւրէթթէպ օլտուգլարը հալտէ, պունլարըն պիւլիլլէրի, եանի մերգումէ գարընըն գօճասը Մարսիայլըն տախի, քէնտի բէտերի միսիլու, մագթէլէնէ չըգարըլարագ, պաչը քէսիւմիշ խախ տիմէք տիր, մէրգուման չօճուգլարըն, կէրէք տէտէլլէրի վէ կէրէք տէտէլլէրի, քէնտի էճէլլէրի իլէ էօրմէլիլ, իլլա, ճէլլատար մարիթթէլլէ իտամ իտիլմիշ իտիլ:

Վէ մագթուլ Մարսիայլըն տէօրթ էրքէք էվլատարըն տան իքինճիսի, միւրէպպէտէն քիւրէկէ աթըլմըշ օլտուզուն:

տան . . . մէրքիւր Բավաթէօր ճէրիլէսինտէ (պու իսմին մասնէսընըն սէպէպի աչալրտա անլալլաճագ տըր), մէրքիւր գալուպալըլը ֆամիլեատան, շու աթիտէքիլէր պուլունմագտա իտիլէր, եանի,

Վալտէ Մարսիայ,

Վէ իւշ նէֆէր էրքէք էվլատարը քի, պունլարտան էն պիւլիւկիւ, Սէն-Լագար մահպուսիանէսինտէ քի զիբրի կէչէն լա Լուվուն ամանը, եանի աչըլը օլուպ, վէ էիկիրմի պէշչաղարընտա իտի, վէ Օտան քիւլիւկիւ էիկիրմի եաչընտա, վէ էն զիեատէ կէնճի տախի Օնիքի եաչընտա իտի:

Իքի նէֆէրտէ գըլարը պուլունուպ, պունլարտան պիրի Օնսէրիզ, վէ աիկէրի տախի ասօուզ եաչընտա իտի:

Պու Եօլա ֆամիլեալարտա, ճիւրմ ու ճինայէթին, հէյպէլէնիկ պիր միրա սագամընտա, միլթէսէլիլէն ավմատան էվլատա, իլա նիհայէ տէվամ իտիպ կէլմէքտէ օրմասը, քէմաթ թէէստիֆ իւզրէ սէօլլէրիզ քի, բէք չօք տէֆալար կէօրիւլմէքտէ տիր:

Վէ պէօլլէ օլմասըտա թապիլի տիր:

Նասըլ քի սայիր տէֆատա սէօլլէմիլիլ տիր, թէքրարէն սէօլլէրիզ, վէ հէր վագըլթտա սէօլլէտէճէկիլ տիր, շէօլլէքի, ճէմիլէթի պէչէրիլիէ, վէ եախտա հիւքիւմէթիմիզ, ֆէնալըգ տէնիլէն շէյին էճնիլիւ ալմագլըլը ասլա տիւլիւնմէլիլ, անճագ ճիւրմ ու ճինայէթի սահիպլէրի հագղլատընտա, միւրագալթլար թէրթիլ վէ իճրա իթմէքլիկի տիւլիւնմէքտէ տիր:

Ատամըն պիրի պիր ճինայէթ իլլէտիկիւտէ, նէ կարըլմագտա տըր, հալլիլէ, միւրէպպէտէն քիւրէկէ կէճնտէրիւմէքտէ տիր . . .

Տիկէր պիր սահիպ ճինայէթէ նէ կարըլմագտա տըր անընտա պաչը քէսիլմէքտէ տիր . . .

Հալ պու քի, պու միւրիմէթըն չօճուգլարտա, մէյտանտէ գալմագտա տըրլար . . .

Մէկէրչի խալըրմըզ թարաֆրնտան, մէրգուման էօր-

սիւզլէր անընրըպտա գայրըմագտա՞ մը տըրլար . . .

Մէրդուան չօճուգլարըն հօրսիւզ դարձալա ընա , միլլէթիմիզ , պիղղաթ քէնտիսի սէպէզ օլմագտա տըր . . . չիւնքի , պունլարըն բէտիլէրինի , եա մանէվի սուրէթտէ , եանի քիւրէկէ կէճուտէրէրէ , վէ եախօտ մատտի սուրէթտէ , եանի պաշարընը քէնտիլրէրէ , իտամ իմ տիրմէքտէ տիր :

Լաթին , մէկէրչի , պունլարըն եերլէրինէ , մէրդուան հօրսիւզէրն պագըպ գահըրճը , վէ համլիքէթ ու հիմայթի իտիճի օլան պիր թարիզ վէ եախօտ պիր հէյեթիմտէ տիւչիւնմէքտէ՞ մի տիր :

Խայր . . . «— հէլէ շու զէհիրլի պիր հայլման տախի հօլտիւ . . . վէ հէլէ քէնտի զէհիրլիտէ պերապէր կիտերէք . . . խալզ պէլատէն գուրթուլուու , —» տիմէքտէ տիր . . .

Փագաթ , հիւքիւմէթ պու պապտէ ալտանմագ տա տըր : Ձիւնքի , էօլլէ խապասաթա տայիր պուլունան զէհիրլէր , օլ մէրթէպէ ինճէ , օլ մէրթէպէ քէսիկն , վէ օլ մէրթէպէտէ պուլաղը գարըր քի , հէման հէր վաղըմ , կէրչի քէնտիլրէր էօլիւպ մահվ օլմագտա իսէլէր տէ , քէնտի զէհիրլէրլիտէ միրաս պըրագմագտա տըրլար . հալ պու քի , էկէրչի վաղթիմտէ եթիթիլլէճէք օլա , մէգրիւր զէհիրլէրլին թէհէստիլրէր տէֆիտէ ինթիմալին խարիճիմտէ տէկիլ տիր : Նէ՞ գատար պիր պիրինէ տապան տապանա զըտտ հալլէր . . .

Իլմի թէչրիհտէն ալիքեար սուրէթտէ անլաղըմագտա տըր քի , պուլաղըք պիր իլլէթտէն , պիր ատամ էօլտիւկիւնտէ , էնպլի իհթիեաթ թարիզ ու թէտպիլրէր թուլուլարագ , մէրդուան չըլուզ չօճուգլարը տախի , մէգրիւր իլլէթէ գուրպան կիթմէսին նիլիէթի մէրդուպէսիլլէ , սագընտըրըմալարընա չարըրմագտա տըր . . .

Իլլէթ մանէվի սուրէթտէ տախի , եանի ախլուգ պօղուղլուղու զէհիրլի տախի , այնի գուլլէթ վէ այնի թէհէստիլրէրէ պուլունմագտա տըր . . .

Շունու պիլմէլլիլիզ քի , հէր սահիպ խապասաթ օլան բէտէր ու վալիտէ , քէնտի զէհիրլինի , քէնտի էվլատարընա միրաս պըրագմագտա տըր , չիւնքի , քէնտիլլէր կիթմէքտէ տիրլէր էման , խապասաթլարը թօհու մանու պըրագարագ կիթմէքտէ տիրլէր . . .

Մէկէրչի , պիր իլլէթի ստրիտան էօլմիւչ օլան պիր ատամըն էվլատընը , մէգրիւր իլլէթին թէհիքէսիմտէն սագընմատը էլլէթիլլէթ ու թէտապիրլինի , հէքիմէքտէ թէհէստիլլէր ու թէրթիլլէր իթմտէրլէր կիպի , ճէմիլլէթի պէչէրլիլէրէ միգ տախի , էօլլէ միւհրիլլէրին , պիրլունահ մատուլարընըն հըֆը ու սէլամէթլէրինի , տիւչիւնիւպ թէրթիլլէր էմէքտէ մի տիր :

Հա՛չա . . .

Էօլլէ պիլարէլլէրի գանըրաճաղ եերտէ , քէնտի հալլէրլիմտէ թէրք իլլէմէքտէ , վէ թապիլաթ իլլէ ճըլարտա կանկարինա օլար . . . գ , բէնէլլի էճիլէ տիւլմէքտէ տիրլէր . . .

Վէ պունտանտա շու նէթիճէ հասլլ օլմագտա տըր քի , խալզ , ճէլլատըն էվլատընտ , հէր հալտէ պիր ճէլլատ օլուր նաղարըլա պագտըրը կիպի . . . պիր սահիպ ճինայէթին հօրսիւզիւնէ տախի , մուլլաղ սուրէթտէ պիր սահիպ ճինայէթ օլուր նաղարըլա պագմագտա տըր . . .

Էվլէթ , պունտանտա շու նէթիճէ իլլէրու կէլմէքտէ տիր քի , խալզըմըզ , քէնտիսիմտէ պուլունուպտա , պիր իլլէթի միւհիլքէ գուտըթիմնի քէսպ իթմիլլ օլան խօտպիլիկիլլէ հուսուլլինէ սէպէպիլլէթ վիլմէքտէ օլտուղու պիր իլլէթէ , պէտպալթիլլըզ վէ եախօտ թապիլի պիր աֆիլթ նէվլունտէն օլան պիր իլլէթի ստրիտ նաղարըլա պագմագտա տըր . . .

Շէօլլէ քի , գալմանն երկղիւնտէն հօրսիւզ գալան չօճուգլար , քէնտիլլէրին ալմը օլտուգլարը ֆէնա տէրպիլրէ վէ ֆէնա իլլրէթլէրէ ըաղմն . . . վէլլէ իլլ էօլլէ կէթիլլիպտէ չալըրչան վէ նամուսլու պիրլեր տա՞ մ՞ օլտուգլարընտա տախի , պարպարճա պիր իթիլտալ պիլլը սէպէպիլլունէն , տայիմն քէնտի աթալարը լէրէլլէրլինէ գուրպան կիտերէք ,

ինտել խաղ մուհազգար պիր հալտէ դամադտա, վէ բէբ չօդ կիւնիւքէր իլէ իշ պուրուպտա բէնտի թէայեւիչլէրնի չըգարապիլմէքտէ տիրլէր . . .

Եանի, խաղ պուրուպտա իմտառ ու մուավէնէթ իտիպ, զայրէթսիլիքտէն վէ ճէսարէթսիլիքտէն . վէ իւմիտ քէսիլիքտէն, վէ այլիտու սուս կէօրմէքտէ օլտուգարը հազգպըզնա թահգիլիլիքն թէհլիլիքն տուլուլարընտան գուրթարաճաք եէրտէ , մուղայիքի օլարաք, տահատա զիեատէ մահճուպ ու միւքէտտէր վէ մէյուս գըլարաք , տաղուլարընտան, էկէրչի իլի խասսէլէրտէ վար իսէ, անլէրի տախի զայպ իթ տիրէրէք, սէքքէչիք իտիպտէ տուլարը խապասաթ օլմալարընա սէպէպ օլմադտա աըլար . . . վէ հիւքիւմէթիմիլտէ , էօյլէլէր հազգընտա , շէօյլէ սէյլէմէքտէ տիր :

«Ֆէնա էօլարա սարարաք, իճրայի խապասաթտամը պուրուճաճաք իմիլլէր . . . բէբ ալէա . . . պիղտէ քէնտի իշիմիլի պիլիլիլ, մէկէրչի մահպէսլէրիմիլ վէ բրանկալարըմը մը էօգ տուր, վէ մէկէրչի զինճիրլէրիմիլ վէ ճէլլարըմը մը էքսիք տիր . »

Վէլհասըլ (հէր նէ գատար, բէբ նատիր իսէ տէ), աթարընտան ֆէնա իպրէթ ալմըջ օլմալարտան պազըլար, վէլէվ հիւսնի ալլաք իւղրէ գալալար պիլէ, մէկէրչի ճէմիլիքթիլիլտէն, հիշ պիր մուավէնէթ, վէ հիւ պիր զայրէթ վէ համիլիքթիլ կէօրմէքտէ մի տիրլէր :

Վէ, մէկէրչի, օլ էօլտա պօղըդ պիր ֆամիլէատան տօղմուշ օլան պիլիւնահ չօճուգարա, կէօրմէքտէ օլտուգարը զէհէրլի տէքսլէրտէն վէ իպրէթլէրտէն, հէնուլ թըքըլ վազըթլարընտա իքէն, մէքըլուր հալ վէ մէյլըտէն գուրթարըմալարընա տայիր պիր իւմիտ վիլիլմէքտէ մի տիր տէնիլիլիւնտէ ,

«—Հայ հայ, մատամ քի, մէրգուման էքսիւզլէրլին էօյլէ էքսիւզ գալմալարընա պիլք քէնտիմիլ սէպէպ օլմուշուլ տուր, պիլթթապի, երնէ պիլք քէնտիմիլ հըքիլ ու

հիմոյէ իսէճէկիլ տիր , հալ պու քի, հէնուլ վազթի տէկիլ տիր . . . վէ, ֆազաթ, պիլք քէնտի քէյֆ ու միւրապըմըլ իւղրէ գալընաճաղըլ տըր . . . ֆազաթ, իլէրուտէ անըն իճապը իճրաքնա պազաճաղըլ տըր . . . »—տէյի ճէլապ վիլմէքտէ տիր :

«Չըպանը էարմաք, վէ ճէրահաթը չըգարմաք իչին . . . վազթ ու սաթընա պէրլէմէքիլէ էլզէմիլիքթիլ տէն տիր . . . »

Միւճրիմ օլմալար իւմիտ իտիպ պէրլէմէք իսթէրլէր . :

«Միլին իչին պիրէր խասթախանէ մազամընտա օլարաք մահպէսլէր վէ իլիլիքտանլէր թախտա իլլէմիլիլ տիր . . . վէ էկէրչի օրալարտա քէսպի շիֆա իտէմէլ իսէնիլ, ճէլլարըն վէ էախուտ մազթէլէլին պըլաղը հազըր տըր . . . » տիլմէքտէ տիր հիւքիւմէթ :

«Հայ հայ, պիլք, քէնտի էքսիւզլէրիմիլին տախի էքիլ թէտալիլէրինէ պազաճաղըլ տըր, վէ օլ սապտէ լազըմ կէլէնի տիւշիւնէճէկիլ տիր, լարին, սապը լազըմ տըր սապը, պէրլէմէլիսինիլ, օլ ալմըջ օլտուզուտըլ ալլաք պօղըլ լուղարը թօհումալըր պիր իլիճէ եթիլիլլէլի, վէ պէօճէքլէրի ուեանըլ մէյտանէ չըգալըլ աըլար, պիլիւմէլի տիրլէր, վէ քէնտի խասարաթլարընը մէվքիլ իճրաքէ վազ իթմէկէ պալլամալը տըլար քի . . . »

«Եվէլէթ, թէհամիլիւլ լազըմ տըր . . . թէհամիլիւլ . . . »

Վազտա պիլիլիլպու սահպ միլուլիլ օլտուգարը իչիննէֆ վէ էախուտ իտամ իտիլիլ օլան տառալարըն էքսիւզլէրինէ պազաճաղըլ, գալընաճաղըլ էմնա, պիր քէրրէ անլէր տախի, թըլազըլ աթալարը կիլիլ, թարիգը խապասաթտա իլէրուլմէլի տիրլէր, օլ իլլէթի մախուֆէ, թա գալպ ու ճիկէրլէրինէ գատար իլլէմէլի վէ շիւրիլթմէլի տիրլէր, վէ արթըլ վիճուտարըլ տէրիլէրի իւղրիլտէ պուլունան հխապըլ ու ֆաղ տէլիլլէրտէն, էճէլ թէրլէրի չըլմանա պալլամալը տըլար, վէլասըլ, լաբըլըճա վէ պիլիլիճէր, հանի բէք կէօլէ վուրուր սուրթտէ պիր խըրըղըլ, զէ էախուտ պըր գանըլ գաթիլիլէ իճրա իտէրէք, մահպէսէ վէ զընտանա

զարբար (2), Պռնդար սու թարեդ ին պիր չօդ վն էնվա-
 յի, մեռելա տեմիր, բերինճ, թուճ, գուրուն, դաւոյ, վն
 էնապի ինբրտեւերի, վն ճեղարան նեփտե գապար վն ա-
 լեթեր բարչալարը գբբբթթլարը պուլտուգամս պաչգա,
 հաթթա, Սէնա նեհրինն գումարըյա, կերեք ավարըդ-
 ար, կերեք ուֆադ ուֆադ չայլար գամալար, վն կերեք
 գբջ միթթթթթթ պիրեքիպտե սիրբուլերեք նեհրե աթը-
 րար ճիհեթիլե, սիրբուլիպ օրարտա դատար կիթմիչ պու-
 լունան, ալթուե, կիւմուչ, վն ինճու էլմաս բարչալարը տա-
 իս պուլարար:

Վեչնաթը նասըլքի սեօյլեմիչիդ տիր, մեգբիւր ֆամիլեա-
 նըն պիւլեկիւ օրուպտա, իք տեֆա օլարադ օրատա կի-
 տիւչ իսքեան իթմիչ օլան Մարսիալըն սանաթը բափա-
 ժեօրլիւք օլտուլունտան, մեգբիւր առանըն տա իսմի, Բա-
 վաթօր ասատը օլմուչ տուր:

Պու դուրան ֆամիլեաթընըն խանեսի, մեգբիւր ճեղի-
 ըննին ճաննիպի ճէնուպիսինտե պուլունմագտա իսի:

Մեգբիւր խանեսին վն եալստ մեյքետեսին դարուտա
 իւզեքիստե, չու աթիստե վն եազըլար եազըլը օլարադ, պիր
 էվճա պուլունմագտա իսի:

ԲԱՎԱԺԻԹՐԼԷՐԻՆ ԲԱՆՏԷՎՈՒՆ ՄԱՀԷԼԻՆ:

ԱԼԷԱ ՇԱՐԱՊ, ՆԵՖԻՍ ՊԱԼԸԳ ԹԱՍՄԼԱՐԸ ՎԷ ՊԱԼԸԳ
 ԲԱՎԱՍԱԸ:

ԿԵՆԷ ԻՆԷ ՎԷՆ ԷՆ ԳԵՆԷ ԴԵՆ ԷՆ ԴԵՆ:

Նասըլքի անլարըմագտա տըր, մեգբիւր մեչըուն ֆա-
 միլեանըն պիւլեկիւ օլան, վն իտամ իտիմիչ պուլունան
 Մարսիալ նամ քիմեանե, քէնտի կիպե վն աչեքեար էչ վն
 եալստ սանաթլարընտան օլարադ, ֆապլա օլարադ, մեյ-

քեան տախի իչեթմեքան, պարըդ ճըլըդ տախի իթմեքան 5
 վն քիրանա գանըդ տախի վիթմեքան իմիչ:

Մէրգուժ մագթեչեչեչ չըգարըլարադ պաչըքթեթիւթթե-
 տէն սնրա, քէնտի գեվճեսի, մեչքըլըր մեյլսանեչի քէլ էվ-
 վէլ իչեթմեքան օլտուլունտան, իչիպ կիւճուլը պօշ վն
 ավարա կեղմեքան օլան ատտիպ, վն բրանկա վն իրիքիսա-
 նե վն եալստ մահպէս գաչեքըլարը, վն մայմուն վն անը
 միսիլու հայվանլար օյնատանարադ խաչա սեյր իթտիրե-
 ճիլէր, վն կեօչէր էվի շարթթանլար, բազար կիւնլէրի վն
 ճեղալէք սայր կիւնլէր, մահչիլ մեգգուրտե կիտիպ էյլէն
 մեքան, վն ինչ ու իչեթ իլլ:մեքան իտիլէր: Մէրգուժ
 մեյլսանեչի գարընըն պիւլեկիւ օլտու Մարսիալ (լա Լուվուն
 ամանը, եանի աչըգը, վն եալստ տահա աչըգը նիքեաճօրդ
 գօճաթը), մեգբիւր ֆամիլեաթըն իչինտե, էն իլիլէրի, եանի
 էն աղ ֆէնա եօլլարտա պուլունանը օլտուլուն ճիհեթիլե, պաչ-
 լըճա էքի իչե մեչըուլ պուլունմագտա իտի, շեօյլէքի, հեմ
 հիւքիմեթտե կեղի օլարադ պալըդ ալճըլըլը իթմեքան,
 վն ճեմտե, պիր վն եա պիր գաչ քիչի պեյնիտե, պիր մու-
 արաղա զուհուր իթտիկինտե, ճէր գանդի թարաֆ, գալչ-
 դանա չըգըլմագլըղա ճէնաթթ խեճեք գատար քէնտի-
 սինտե գուվիթ ու գուարթի վեօրեմեքեք, մեքուժա
 միւրաճաթ իտեր իսե, բազարըդ իտիպ պիր միլատար ադ-
 ճե պարադ, անըն թարաֆընտան, խասի իլե միւտարե-
 պեեչ չըգըլըր իսի: Մէրգուժուն պիրատեղեքիտէն պիրի
 օլուպ, վն Պարպիլեօն իլե պիլ իթթիֆադ վն պիլ իլթիլաք
 էրնա տելլալը օլան մատամ Մաթիլեօեի եօլտիւրեքիլե
 դալըլան նիգօլա իսե, կերչի, սուրեթի դահիրետե, բալա-
 ժեօրլիւք, եանի արանըճըլըլը էչ վն սանաթըլլա մեչըուլ պու-
 լունմագտա իտի իսե տե, հագըգաթի հալտե տախի, Սէնա
 նեհրի գըլըլարընտա, գուրսանլըգ, եանի խըրըղըլըլը իլե-
 մեքան իսի: Վն նիհայեթ, օլունարըն էն քիւչիւք գա-
 տալարը պուլունան ֆրանսատա, աքլու իտէնլէրի քէնտի
 գանըլարընա արարադ, պիրիքտե կիտիպ կեգթիլմեքան

(2) Պու սանաթա Թիւրքճետե, դանն իտերիւր քի ԴԵՆԷՆ ԷՆ
 Նիլմեքան տիր:

խօսի : Մտնու տախի ունութմաներդ իշարա քի , Մարսիալ-
տան, քիչիւք, վէ նիգօլատան պիւլիւք օլան Մմպոտալ նամ
դարտալարը , կիճէյէ յին էպիկիեւտէն աշարագ , վէ ատամ
էօլտիւրմէքիկի տախի կէօղէ ալուող , խըրօզլըգ էիմիշ
օլմագլըգ ճինայէիկիլէ թուխուրուտան , բրանկատտ
պուլունմագտա իտի : Գալպաս թէմսիլեէ օլունմագտա օ-
լան , պունլարըն պիւլիւք գըզ գարտալլարը , տայիմա , մէյ-
խանէտէ , քէնտի վայիտէլէրի եանընտա , մաթ պախտա շա-
լըմագտա օլուպ , վէ կիտիպ կէլէն միւշիէրիլէրտէ խըտէի
իմմէքտէ օլտուղու կիպի , Տէնուղ տօղուզ շաղլարընտա պու-
լունան քիչիւք Տէմիլրէլէրի Ամանտին տախի , էլիւն իլին-
տէ , քէնտի գուարէիթի տախիլինտէ օլան իըտմէիթէր իլէ
մէշղուլ գըլունմագտա իտի :

Օլ կիճէ , տիշարտա , հալա գարանլըգ օլուպ , վէ էս-
մէր մէ տունուգ հալտէ պուլունան գաթը գաթը պու-
լուիլար իտէ , ընդկիտըլարտան գօլուլըմագտա օլտուգլա-
րընտա , արալըգ արալըգ , դուպպէյի տսիւմանտէ բարլա-
մագտա օլան եըլըզլարըն ըլըզլարը , մէգըլուր օլ աճայիպ
աճայիպ հալ ու շէքլ քէտալ էլլէմէքտէ պուլունան պուլուի-
լարըն արալարընտան , ճիւ զիճէ կէօրիլէ պիլմէքտէ իտիլէր
վէ էօյլէ պիլը գարալը հալտատա վէ գարանլըգճա կիճէ-
տէ , մէգըլուր ատա իտէ , էիթրաֆընտա , եարրագլարը տէօ-
քիլէրէք չըպլազ գալմիշ օլան պիլը չօղ գալազ աղաճլարը
պուլունտուղու հալտէ , ըույլի սէմանըն տունուգճա ըլը-
զըյլա , նէճըլին մաիճէ ընէքտէ բարլամագտա պուլունան
սուլարը օրթապընտա , գօճա պիլը գարալըթը օլարագ կէօ-
րիւնմէքտէ իտի :

Հալ պուլ քի , մէգըլուր մէ յիւանէին նիգամարդ պիլը սու-
րէիթտէ օլտուղու հալտէ , իւշ քէօշէ շէքլինտէ օլան սինը ,
մէգըլուր գարանլըգ օրթապընտա դայպ օլմագտա օլտու-
ղունտան , եայընըգ այթ գաթտա պուլունան իրի գըթա
ըննճիլրէլէրտէն , էլէրուտէ եանմագտա օլան ըմպանընը-
շըլը , ճամլարտան տիշարը վուրարագ , թա էլիւն ընկեա-

ճընտա , եանի ըէք եազընընտա պուլունան նէճըլին սու-
լարընըն ուֆաճըզ ուֆաճըզ տալլալարընը , գըրմըզը գըր-
մըզը զինալարըյլա բարլարագ պը էլլէմէքտէ իտիլէր :

Գըլընտա պաղլանմիշ օլան գաեըզլարըն զինճիլրէր չը-
գըրթըլարընա , էամէքտէ պուլունան ընդկիտը իլէ գա-
վագ աղաճլարընըն , վէ նէճըլին սուլարը տալլալարընըն
սէպլէրի տախի իլալէ օլունմագտա օլտուգլարընտան , կի-
ճէնին սուպուղու օրթապընտա , Տիւզնէնիկի պիլը կիւրիւ-
սիւ ըլլտա օլմագտա իտի . . :

Մէգըլուր ֆամիլեանըն պաղը ալալարը , պու Տէնկեամ-
տէ , մաթ պախտա պուլունմագտա իտիլէր :

Մէգըլուր մաթպախ ալաճըզ վէ կէնիճէ պիլը հալտէ
օլուպ , դարուսու գարըլընտա իքի գըթա ըննճիլրէ պու-
լունտուղու կիպի , մէգըլուր ըննճիլրէլէրին այթ թարաֆըն-
տա տախի , ուզուն պիլը ֆուրուն , եանի պիլը թաամօճաղը
պուլունմագտա իտի : վէ սօլ թարաֆտա եիւքտէք պիլը ա-
թէշ օճաղը պուլունտուղու միսիլլու , սօլ թարաֆտա տա-
խի , եօգալը գաթըն մէրտիլէնի պուլունմագտա իտի վէ
մէգըլուր մէրտիլէնին եանընտա պիլը գարու պուլունտու-
ղունտան , օլատան վտսի պիլը սալոնա կէլիլմէքտէ վէ մէգըլուր
սալոնտա տախի , միւշիէրիլէր իլին , պիլը չօղ թարաքէզա-
լար պուլունմագտա իտի : Մաթպախըն տէրունիլտէ պիլը
լըմպա եանմագտա օլտուղունտա պաղչա , օճաղտա տախի
աթէշ եանմագտա օլտուղունտան , պու իքի ըլըզլարըն
զինայարընտան , կէրէք տիվարարտա աօրըլը օլան , վէ կէ-
րէք տէրէքլէրտէ , շինի , պիլլուր , վէ թապագլար թաղըմ-
լարըյլա պիլլիքտէ տիլիլմիշ պուլունան էնվայի պագըր
մաթպախ թագըմլարը , աքի իտիպ բարլամագտա իտիլէր
վէ մէգըլուր մաթպախըն օրթա էէրիւտէտէ , գօճա պիլը
թարաքէզա պուլունմագտա իտի :

Մէլիանէճի դարը , էվատարընտան իւշ նէֆէրի , քէն-
տի էիթրաֆընտա օլտուղարը հալտէ , էիտիպ օճաղըն պիլը
թարաֆընտա օլտուղագտա իտի :

Մէրգումբ իրի վիճուարու վէ խորածա օլուպ, սիննի իսէ գըրգ պէշ բատտէլէրինտէ իսի: Վէ քէնտիսի սիեան-լար կիլմիշ օլտուղու կիպի, պաշնան տախի, մաթէմ հաւ լինտէ օլարապ, գարաթմա շէքլինտէ պիր մահրամսեր, սաչարընր իչէրի ալըպ, վէ եասաք, վէ դայէթլէ սօլիուն, վէ դաթէն դաթմէր դաթմէր օրնուչ պուլունան աննընտան կէ-չիրէրէք պաղամիշ իտի: Մէգպուրէնին պուրնու ուզուն վէ տօղրու օլուպ, շէնէրէրի քէմիքէրի տիքիլի տիքիլի վլըմիշ վէ եանաղլարրտա իչէրի իչէրի կիրմիշ իտի: Վէ լէհճէնի սաֆ-րէվի վէ տունուգ պիր քէնքատ օլուպ, վէ տօտաղլարընրն իրի քէօշէրիտէ տայիմա սարգմաղտա օլտուգլարընտան, շէհրէսինէ, պէղպէթ աեւրէճէտէ պիր պէսպիք, պիր սերթ-լնք, վէ պիր հէյպէթ քէսպ կիթիթմէքտէ օլտուղու կիպի, հատտէն ղիեատէ տախի սօուգ վէ հիշ եիւզիւ կիւլմիշ պիր թաղիթմա պուլունտուղունտան, առէթա, մէրմէրանն մաուուլ պիր սանէմէ պէնդէմէքտէ իտի: Վէ կէօլէրի սօւ-կուն մաի օլուպ, վէ գապարը տախի էսմէր իտիլէր:

Կէրէք մէրգումբ քէնտիսի, վէ կէրէք պիւլիւք վէ քիւ-չիւք գըրգլարը, օլ անտէ պիրէր տիքիլ իշէ իլէ մէշղուլ պու-լունմաղտա իտիլէր:

Պիւլիւք գըրգ, իրի վէ գուրու վիճուարու օլտուղու հալ-տէ, անալարընա ղիեատէճէ պէնդէմէքտէ իտի: Վէր-գումբնին լէհճէսինտէ պիր տուրկունըուգ, պիր սէթմիք, վէ պիր Ֆէնա թապիթմլըրգ էսէրէրի միւշահէտէ օլուն-մաղտա օլուպ, ինճէ պուրնուլու, վէ կիւլմէղ տօտաղլը, վէ սօլիուն պաղըրը իտի: Վէ սիմաը իսէ թօրրաք վէ սարը ալվա քէնկինտէ օլտուղունտան, քէնտիսինէ Գաղպա իսմի վիքիլմէքտէ իտի: Գաղպա, մաթէմ էլպիսէսի կիլիմիշ օլ-մաեղպ, կլա քիւլ քէնկի պիր Ֆիթման կիլիմիշ իտի, վէ պաշնտա սիեան թիւլտէն պիր թարքի վազ կլիմիշ օլ-տուղունտան, իքի թարաֆտան, սէյրէք, տունուգ վէ սօլ-կուն սօլիուն սարը սաչարը կէօրիւմէքտէ իտիլէր:

Մարսիալըն քիւլիւք պիրատէրի Ֆրանսօս իսէ, պիր իս.

կէմիէ իւզէրինտէ օթուրարազ, Մէնա նէհրի իւզէրինտէ իսթիմալի էքիտէն մէմու պուլունան պիր պալըգ աղը էօր-մէքտէ իտի:

Ֆրանսօսանըն լէհճէսինտէ հէր նէ գատար թապիլի պիր բաղամաղլըգ պուլունմաղտա իտի իսէ տէ, պու ճիւմիէ իլէ տախի, կէրէք հալտաան վէ կէրէք կիւնէշաէն, պիր սօլիուն-լուգ հասըլ օրնուշ իտի: Մէրգումբն սաչարը դայիէթլէ սըգ վէ բէք չօգ օլուպ, վէ գըրմըղընա չարմաղտա իտի: Վէ եա-նաղլարը եուվարըպ շէքլտէ օլուպ, վէ տօտաղլարը իսէ իրի իրի իտիլէր, վէ անըր եիւքտէքճէ, վէ կէօլէրի բար-լազճա, վէ պաղըրտա քէսկինճէ օլտուղունտան, նէ ա-նանընա վէ նէտէ պիւլիւք գըրգ գարտաչընա պէնդէմէքտէ սէհիլ իտի: Վէ մէրգումբն սիմաղլընա, պիր թիլիք թա-պիթլըլըլը իլէ պիրտէ գօրպագլըգ էսէրի կէօրիւմէքտէ իտի: մէրգումբ արալըգ արալըգ, պաշնտան աչարը հէր թարաֆտան աթ եէլէսի կիպի տէօրիւմէքտէ օլան սաչ-լարը արալարընտան, հէմ եան եան կէօրիւմիւն ուճույ-լա վէ գօրգա գօրգա վալիտէսինէ պաղմաղտա, վէ հէմ տէ, քիւլիւք գըրգ գարնտաչը Ամատինէ, պիր սուրէթի մուհիպպանէտէ օլարազ, կէօղ իշարէթլէրի եարմաղտա ի-տի:

Ամատին Ֆրանսօսանըն եանընտա օթուրմուշ օլտուղու թաղտիրտէ, էլլինտէ պուլունան, վէ պիր կիւն էվիլէ շա-լըմիշ օլան չամաղըրլարըն մարգալարընր, պօղուպ շրգար-մաղտա իտի: Մէրգումբ, նասըլ քի սէօլէտի իտիք, հէնուղ տօղուգ եաչընտա օլուպ, պիւլիւք գըրգ գարնտաչը նէ գա-տար վալիտէլէրինէ պէնդէմէքտէ իտի իսէ, քէնտիտէ օ գատար Ֆրանսօսաեա պէնդէմէքտէ իտի: Մէրգումբնին էչ-քիւլը, հէր նէ գատար բէք թէնասիւպիւնտէ տէկիլ իտի իսէ տէ, պու ճիւմիէ իլէ տախի, Ֆրանսօսաան տահա ղի-եատէ եաղըրըրմա իտի: Հէր նէ գատար եիւզիւմտէ լէ-քէլէր պուլունմաղտա իտի իսէ տէ, էինէ սիմաղընտա պիր թաղէլիք վէ պիր բարլաղլըգ պուլունմաղտա իտի: վէ

տոտագլարը գայլն գայլն խախտելէրտէ, գըրմըզըզտան մահրում պուլունմաաբըլարը միսկըու, սաչարրտահէր նէ գատար գըրմըզըճա խախտելէրտէ, ինճէ թէլլի վէ բարլազ խախէր. վէ կէօղէրի ուֆագ ուֆագ, ֆագաթ պէրըազ մահրէնքտէ վէ թաթըլը պագըլը խախէր :

Ամանտին, ժըանսօանըն քէնտինէ օլան իշարէթըլէրինի կէօրտիւքճէ, քէնտիտի տախի քէգաղիք իշարէթըլէ մէրգոււմա, մաթպախի գարուսուսու կէօսթէրմէքտէ խաի. վէ ժըանսօատա մէրգոււմէնին պու իշարէթի իւղէրինէ, կէօքիւս կէչիբմէքտէ խաի. վէ պիրտէ պու արատա, Ամանտինին նազարը տիգգաթընը տալթէթ նիլիէթիլլէ, շէօյլէ պիր սիւրաթըլըճա հարէքէթտէ պուլունտու, վէ մէրգոււմէտէ քէնտիտինէ պագար պոգմագ, էլինտէ պուլունան աղ ինէսիլլէ, աղըն տէլիքըլէրինտէն օն թանէսինի սաւըպ կէօսթէրտի . :

ժըանսօա, քէնտիլէրէ մախսուս օլան օլ չօճուգճա պիր լիտանլարը վէ եախսա իշարէթըլէրիլլէ, պիւսիւր գարնտաչլարը Մարտիպըն, անճագ սաաթ օնտա կէլէճէք օլմասընը անլաթարըմագտա խաի :

Վալիտէրի իլէ պիւսիւր գըզըն էօյլէ սուս բուս, վէ խայնի խայնի պիր հայրէ պուլունմաաբըլարըլա, պու էքի ղէվալը չօճուգլարըն տախի էօյլէ պիր էնտիչէ, վէ էօյլէ պիր գօրգու իւղի, սէսլէրինի պիլէ չըգարամամագսըզըն սուրուչարընա տիգգաթ իտէն հէր տաամին, անինտէ, օրատա, էքի ճէլլատ իլէ, էքի նէֆէր տախի մագըլում պուլունմագտա օլուլուղունու, լոանսուրէթտէ ֆարգ ու ֆէհմ իտէպիւլէճէկինտէ չիւրհէ եօգ իտի :

Գալպաս պիր արալըգ, Ամանտինին, քէնտի էլինտէքի իշի պըրագարագ, արթըգ չարըյմատըղըն կէօրտիւկիւնտէ, պէտ վէ սէրտ պիր սէօյլէլէ իլէ :

— Հայտէ, չարուգ, սէօք, պիթիլը չու կէօմէկին մարգասընը, — տէտի :

Չօճուգ հիւ պիր ճէվապ վիբմէքիղին, պաչընը էօնիւնէ էլտի, վէ մագասը էլինէ արարագ, ալէթթաճիլ, մէղբիւր

կէօմէկին իւղէրինտէ գըրմըզը թէրէ իլէ էլլէնմը օլան եաս գըլարը սէօքիւպ պիթիլտի :

Արատան ճիւղիճէ պիր վագըթ կէնտիքտէ, Ամանտին գօրգա գօրգա, օլ էլինտէքի կէօմէկի վալիտէսինէ կէօսթէրէրէք :

— Վալիտէ, պիթիլտիմ պէն պոճու, — տէտի :

Վալիտէտի գարըլըգ հիւ պիր ճէվապ վիբմէքիղին, գաչտըրըպ չօճուղուն էօնիւնէ պաչոգ պիր չամաչըր բալասար տահաս աթտը :

Չօճուգ մէղբիւր չամաչըրը վագթինտէ թութամատըղընտան եէրէ տիւշտիւ, վէ Գալպաս պոճու կէօրտիւքտէ, տէմիր կիպի բէք էլլիլէ, մէրգոււմուն գօլունա աղըրճա պիր եուսիւրգ տուր ինտիլէրէք :

— Հայվան . . . — տէլի պաղըրտը :

Ամանտին թէքրարէն կիրիոյ եէրինէ օթուրտու, վէ կէօղէրի եաչարմըլ օրոուղու հայրէ, ժըանսօանա պագըլըպ, վէ անընտա քէնտիտինէ պագարըղընը կէօրտիւքտէն անըրա, ղայրէթ իւղի քէնտի իլինէ չարըյմատա պաչաար :

Մաթպախ տէրունիտէ օլ հէնկեամտէ թէքրարէն պիր սուսըուգ հիւրմ իթմէքտէ խաի :

Հալ պու քի տիւշարտա թիւղիւտա էքիք օլմատըղընտան, տայլուն գարունուն իւղէրինտէլլէ վճակը օլմաթմագտա, վէ չաթըրտըլար չըգարմագտա խաի :

Մլղբիւր ղէվճանըն չաթըրտըլը իլէ, օճաղըն աթէլի էօնիւնէ վագ խաթիլը պուլունան պիր թէնճիլէնին գայնամասը սէսինտէն պաչոգ հիւ պիր սէս իլինտիլմէքտէ տէկիլ խաի :

Չօճուգլարըն իքիսինին տախի գալլըլէրինտէ կիլլի պիր գօրգու էնէրի հատըլ օլմագտա խաի, չիւնքի վալիտէլէրինին, տիհանըտան հիւ պիր լագըրտը չըգարմատարագ, պիւթիւն պիւթիւն սիւքիլթ իլլէմէքտէ օլմասընա տիգգաթ էլլէմէքտէ խախէր :

Կէրչի մէղպուրէ հէր վագըթ աղ սէօյլէմէքտէ խաի ի-

սէ տէ՛, օլ արատա զուհարա կէլմէքտէ օյան սուսուղու, հէմ ֆէվզէլատէ պիր սուրէթատէ օլուպ, վէ հէմատէ քէնտա քէնտուլէ ստատադլարընը ըսըմագտա օլմարնտան, քէնտի թապիրի իզըրէ, եխնէ հիտտէթիտէն օլէ Կէլքէտէ օլմար անլարլմագտա իտի :

Օճաղըն ակէշի սէճմէքտէ օլուպ, վէ եանընտատա օտուն գայմամըշ օլմար կէ օրիւլմէքտէ իտի :

—Սրանսօս, հայտէ օտուն կէթիր, տէտի Կայպաշօ, ճուղա էմը իտէրէք :

Չօճազ օճաղըն օտունլուղունա կէօղիւնի գայլարըրպ պագտըրգտան սօնրա,

—Աճապա հիշմի օտուն գայմամըշ տըր . . տէտի :

—Հայտէ օտուն կէթիր տէեիեօրում սանա, — տէ յի ճէվապ վիրտի Կայպա :

Սրանսօս պու էմը գարչըրզ, տօտադլարը արասընտան մըրըրտանարագ անլարլմագ սուրէթտէ պիր շէյլէք սէօյլէտի, վէ եէրնտէնտէ գայլմատը :

—Գագասնա, Սրանսօս, սանա սէօյլէեօրում, իլիթմէտին մի, —տէտի թէքըրաբէն Կայպաշ հըրպը պիր սէօյլէմիշ իլէ :

Վալիտէլէրի տախի իըրըրզըզ չամաըրըրըն մարգալարընը սէօրմէքտէ օլուղունտան, էլիտէքի պիր բէշիլիրի տիգի իւզէրննէ վազ իթտիքտէն սօնրա, շէօյլէ պիր տիք տիք չօճուղուն էլիզիւնէ պագմատ պալաաը :

Սրանսօս դաթէն պալընը էճիւնէ եկէրէք, վալիտէսինէ պագմագտա տէկիլ իտի իտէ տէ, մէրգումէննի նէ մէրթէպէ հէյլէթամիղ պիր պագըշ իլէ քէնտիտինէ պագմագտա օլմասընը հիսա ու ֆէճմ իտիպ պիլմէքտէ օլուղունտան . . գօրգուտունտանաչի, եանի մէրգումէննի օլ պէտ վէ օլ Գօրգունճ շէհրէսինի կէօրմէսին իլին, սայա պալընը եօգաարը գայլարմատարագ, պութ կիսի տուրա գայլմագտա իտի :

—Հէյ, աբըր, Սրանսօս, սանա սէօյլէեօրում, սա-

ղըրմըրն, —տէտի Կայպաշ հիտտէթիտէրէք. — վալիտէմ, . . սանա ճագմագտա տըր . . :

Կայպաշըն պու թարղ սէօյլէլիշնտէն, քէնտիտինն, մէրգուման իրի չօճուղար իւզէրննէ տիգագաթ վէ նէզարէթ իտէրէք, հէր նէ դուտուր վէ դապաշաթտա պուլունուրյար իտէ, վալիտէլէրինն իսպէր վիրմէքլիք, վէ անտէնըյ թաշսիլ իթտիքտէն սօնրա, պիլա իսասֆ ու մէրհամէթ ճէղալարընը իճրա իթմէքլիք մէեմուրիլէթիտէ մալիք պուլունմագտա իտի :

Սմանտին պու արատա, սայա վալիտէսին իլէ հէմիլէսինին ֆարդընա վարմալարըրը իտիմէտէտիկի պիր թալըրտա, եանի ուտուլ իլէ, Կայլաաա իթաաթ իլիմէտիննա սիհաթ վիրմիշ օլմագլըզ նիլիէթիլէ, Սրանսօսըն տիր սէկիւնէ թօգունու վիրտի :

Սրանսօս իտէ, եիննէ եէրնտէն դըմըրտանմատը :

Կայպաշըն արթըզ թէհնամիլիլ քէսիլտիկիտէն, մէրգումուն ճէղապի սէղաաըրը վիրմէք իւզըրէ վալիտէսինին ըրկասընը թաճալիլ իթմէք նիլիէթիլէ, մէրգումէննի եիլղունէ պագաը, վէ մէրգումէտէ Կայպաշըն նիլիէթիտէն սնրատը :

վէ օլ ուղուն վէ պիր տէրի պիր քէմիք գայմիշ օլան բարմաղըլա, Կայպաաա, օճաղըն պիր թարաֆընա վաղ իտիլմիշ պուլունտան սէօյիտա տղաճընտան մամուլ գայլըն վէ եալլանըր պիր սօրաբը կէօթմէքտի :

Կայպաաա արգասընա տօղուտ էյրիլտի, մեղքիւր տէկէնէկի ալար, վէ վալիտէսինէ վիրտի :

Հալ պու քի Սրանսօս պունլարըն քեաֆֆէսինի կէօրմէքտէ վէ պիլմէքտէ օլուղունտան, հէման պիրտէն պիլա տեաղա գալըարագ, մեղքիւր սօրանըն եէթիլէմէեէնէկիլ մէրթէպէտէ ուղաղա գալար :

—Նաաըլ, շիմտի գալըրպտա վալիտէմ, էթիլէրնի բարչա բարչա իլէսէ, հագղը եօգ մուտուր, —տէյի պալըրտըր Կայպաաա :

Պու տրտաա վալիտէլէրի իտէ, հայլա տէկէրէք էլին :

տէ՛ օրուս, վէ՛ կիթ տիրճէտէ՛ տահա զիեատէ՛ օլ սօկուն տօ-
տադարընը ըսրմագտա օլտուղու հայտէ՛, տիհանընտան
պիր լուղէթ պիլէ չըգարմագարըն՝, տիր տիր Յրանսօգ-
եա պագմագտա իտի :

Հ'ր նէ դատար մէրսու մէննի, էօյլէ մէնղարէլէրէ՛ ալընը
իտի իտէ՛ տէ՛, պու ճիւմէ՛ իլէ աախի, գարտար Յրանսօա
իլնի, օլ անտէ՛ պիր տաեադ հաղըրանմագտա օլմասը գօր-
գուսունա զահիպ պուլունմար, կէրչի պաչընը ասարադ էօ-
նիւնէ պագմագտա օլտուղունտան, եիւղիւ կէօրիւն(նէքտէ
տէկիլ իտի իտէ՛ տէ՛ էլլէրինտէ՛ զուհուրա կէլէն ճիւղի պիր
տիթրէ յիչ իլէ՛, պօյնունտա հասըլ օլան զըրմըրըլըգտան,
ըանա սուրէթտէ՛ ֆէհմ՝ օլունմագտա իտի :

Յրանսօա իտէ՛ մաթ պախըն պիր պուճաղընա չէրիլէրէք,
գօրգու վէ՛ հիտտէթ իւզրէ պէրլէմէքտէ՛ իտի :

— Հ'օլունտու, շիմտի վալիտէմ՝ դալգաճագ տըր, սէ-
նին հագըրնտան կէլըր օ, իսթէր իտէն եինէ սէն օրատա
պէրլէ քի, տաեաղը եէեէսին, — տէտի Գալպաս :

— Է՛հ, նէ՛ եարաեըմ՝, եէրսէմ եէեէ յիմ, — տէտի Յը-
րանսօա ըհնիլի աթարագ կէչէն կիւնքի կիպի պիր տաեադ
տահա եէրիմտէ՛, եինէ պէն... օտունըղա կիտիպտէ՛, օ-
տուն կէթիւրմէմ... վէ՛ ալէլ խուսուս... պէօյլէ կիճէլէ-
յին, իայր, իայր, Սլըս՛հ իթմէսին... :

— Սէպէ՛ պ նէ տիր, նըլնի կէթիւրմէզպին, — տէտի Գալ-
պաս զիեատէսլլէ մէրադ իտէրէք :

— Պէն օտունըղա կիթմէկէ գօրգարըմ... պէն... :

— տէյի ճէվապ վիրտի չօճուգ, քէնտի ճէսարեթ լըլիկինէ
բազմէն գօրգուսունտան տիթրէեէրէք :

— Գօրգմագտամըրն... վայ հայլան վայ... նէտէ՛ն
գօրգմագտարն :

Յրանսօա հիչ պիր ճէվապ վիրմէրիղին պաչընը սալատըլ :

— Սէօյլէ՛, սէօյլէ պագարըմ, նէտէ՛ն գօրգմագտարն... :

— Պիլմէմ... ֆագաթ գօրգմագտաեըմ... :

— իյի եա, շիմտիյէ գատար եիւզ տէֆա կիթմիչսին տիր,

վէ՛ հաթթա, տահա տիւն ազլամ տախի կիթտի իտին :

— Էլվէթ էմմա, արթըգ շիմտի կիթմէք իսթէմէմ... :

— Իէ՛ք ալէա, իյթէ վալիտէմ գալգընօր... :

— Օտամ՝ վազիֆէմտէն խարիճ տիր, տէյի պաղըրտը չօ-
ճուգ, — պէնի տէօյտէ տէկիլ եա, էօլտիրսէ տախի պէն
արթըգ օտունըղա կիթմէմ... խուսուսիլլէ... պէօյլէ
կիճէ վագթի... :

— Ճանըմ՝ իյի եա, սէպէ՛ պ նէ տիր, — տէտի թէքրա-
րէն Գալպաս :

— Վէլ հասըլ, սէպէ՛ պ չու տուր քի... :

— Է՛յ, սէօյլէ պագարըմ, նէ՛ իսիչ :

— Չիւնքի, օրատա պիր ատամ վար տըր... :

— Պիր ատամ մը վար տըր :

— Էլվէթ, օրատա կէօրիւլիւչ պիր ատամ վար տըր
... — տէտի Յրանսօա իւղէրինտէ՛ պիր իւրքիւնթիւ հասըլ
օլարագ :

Վալիտէլէրի պու շագըրտընը իչտիր իչիթմէզ հէր նէ
գատար պուլթ կիպի տուրմագտա, վէ՛ հիչ պիր չէյէ եհէմ-
միլեթթ վիրպտէ՛ ալտըրմամագտա իտի իտէ՛ տէ՛, անինտէ
գուլագ գապարթմաեա, վէ՛ տիւչարը ճէյպէթ օլմաեա
պաչատըլ վէ՛ զանն իտէրսին քի, անա վէ՛ գըզ, էքիտի տա-
խի պիր էլէթրիպ թէյի թէեապիր թանթընտա պուլուն-
մագտա տըրլար կիպի, Գալպաս իւղէրինտէ՛ տախի այնի
հալլէր զուհուրա կէլտիլէր :

— Օտունըղա կէօրիւլիւչ պիր ատամ մը վար տըր,

— տէտի Գալպաս ուճաղարընը սիքէրէք :

— Էլվէթ, տէտի Յրանսօա, սայքի լչիտիլմէզ տէրէճէտէ
եազաճաճըգ սէօյլէեէրէք :

— Սէնի՛ կիտի եալանճը սէնի՛... — տէյի պաղըրտը
Գալպաս :

— Թայր, հիչ տէ եալան սէօյլէմ եօրու՛մ, տահա սն
տէֆա կիտիպտէ՛ օտունըլը սըրտունա գօյմագտա իրէն,
պիրտէ գարանըք պիր պուճագտան, պիր էպիւ քէմիկի

ախրելախկինն կէօրտիւմ . . . մէղքիւր քեմիք , թօքրադլար ըլլանմըջ օլտուղունտանն , պիրազ տիշարը չըգմըջ իտի . . .

—տէյի ճէվապ վիրտի Յըաննաս . . .
—Եղիտի եօրմուսուն , վայտտե , շու հայլանըն սէօյլէ-տիքլէրինի , էմնա նէ գատար հայլան տըր եա , —տէտի Գալպաս վալիտէսինէ կիզլիտէն իշարեթ իտէրէր — Յէվ-զէք պուտալա , • սէնին կէօ իւնէ կէօրիւնէն ինտան քեմի-կէ օլմանեպ , էլլա դօեուն քեմիքլէրիտիլէր քի , քիւլէրի չամաչըր իչլն իզթիզա էլլէտիկինտէն , պէն քէնտիմ ամ-մադաեերմ օրաեա . . .

—Խայր , պէնիմ կէօրտիկիւմ գօեուն քեմիկի տէկիլ իտի , —տէտի չօճուգ տիշարը հէյպէթ օլարադ . . . կէօ միւլմիւլ քեմիքլէր իտիլէր . . . էօլիւ քեմիքլէրի իտիլէր . . . էվվէթ , պիր ինտան աեաղը քեմիքլէրի օլտուղու հալտէ , թօքրադտան տիշարը չըգմադտա իտիլէր . . . պէն քէնտի կէօղլէրիմ իլէ , բէք ալէա կէօրտիւմ :

—Վէ պէլքիտէ , կիւեա պիր մարիֆէթ պուլտուն կի-պի , անինտէ կիտիպ պու պուտարալըղտա գարաաչընա . . . օլ սէնին տօսթուն Մարսիպա . . . նազլ իթտին , էօյ-լէ տէկիլ մի , —տէտի Գալպաս վահչիճէ պիր սիթիմ իւզըէ :

Յըաննաս պունա գարալըղ գհի ճէվապ վիրտիտի :

—Մէնի կիտի միսիկն ճատու սէնի , —տէյի հայդըրադ Գալպաս հիտտէթի ալիմէ իւզըէ , —պու դօրգադլըղ , պու էօքիւզ գաֆալըղ սէնտէ օլտուղճա , պիր կիւն պի-ղիմ պաչըմըք եէնէճէքսին , պիր կիւն բէտէրմիզ միտի-լու , պաչըմըքն քէսիլմէսինէ սէպէպ օլաճագօրն :

—Եա , էօյլէ մի , պէն ճատուամուեում , —տէտի Յը-րանաս կիւ ճէնէրէք , —մատաճի ճատու իմիլիմ տիր բէք ալէա , էլթէ պէնտէ հէք պիր չէնի գարտաչըմ Մարսիպա խապէր վիրէճէկիմ տիր . կէրի հէնուզ պունու սէօյլէմէմը իտիմ , իւնքէ օլ վազըթտան պէրու մերգունու կէօրմէմը իտիմ . . . լաքին , ադաճա կէլտիկի կիպի սէօյլէէէ իմտէ ,

սիղտէ կէօրիւնիւզ . . . էվվէթ , պէն . . . էվվէթ պէն . . .

Չօճուգ տահա պունալըր սէօյլէյիպ պիթիւրմէկէ գալ-մատը , պիրտէ էօթէտէն վալիտէլէրի տիր պիր սիւ բիւնէ-թի հալ վէ տէհչէթլու սուբէթ իւզըէ մէրգունա տօղրու կիթմէկէ պաչլատը :

Մերգունմէ գարը հէք նէ գատար , ալէստէվիլիէն , ճիւզիճէ պէլինի եկէրէք ելիւրմէքտէ իտի իսէ տէ , պու ճիւմէ կիէ տախի , զամէն զայլէթլէ ուզուն պօլլու օլտուղունտան , օլ հալինտէ տախի , պաթիթա օրան գարըլարտան ուղուն պօլ-լու կէօրիւնմէքտէ պօրտունուղու , վէ պիր էլինտէ պիր սօրա օլտուղու հալտէ , կիտիպ տիկէր էլլիլէ չօճուղու գօ-լունտան թուլտու , վէ գօրգու , ախթիթէ , մուգալէ-մէթ , վէ բէճա ու նիւաղլարընա , վէ Ֆէրեատ ու Ֆիլղան-լարընա զէրիճէ աճըրպ մէրհամէթ իթմէքսիղին , սիւ-րեւքէյիպ կէօթիւրտիւ , վէ գօր իլէ մաթպախտա պու-լունան պիր մէրտիվէն եօգարը չըգարադ :

Պիրտէ արատան ճիւզիճէ պիր վազըթ կէչէր կէչմէղ , պիր չօգ ազաեքըչար , սըզաեքըչար , ըղբըրըչար , պաղը-բըչար , վէ թէբէլէնիլէր սէպէրի իշիտիվէկէ պաչլատը : Չէնտ տագըգա սօնրա , հիւ պիր սէս վէ կիւրեւրտիւ ի-շիտիվէղ օլտու :

Վէ չիտտէթ իւզըէ պիր գարու գարամաըր սէսի իշի-տիտի :

Վէ մէյքէտէճի գարընըն թէրարեն աչաղը ինտիկի կէօրիւրտի :

Մերգունմէ , պատէհու , էինէ էվվէքի սուպրուս վէ տուր-կուն հալինտէ օլտուղու թագտիրտէ , էլլնտէքի սօրանը կէօթիւրիւպ էվվէքի եէրինէ վաղ իթտի , վէ քէնտիտիտէ էինէ օճաղըն եանընտա քէնտի եէրինէ օթուրտու , վէ քէլ էվվէթ , էվվէքի տիքիչէ տայր օլան իշին էլլնէ արարադ , տիհանըն ալըպուս քիմսէէէ պիր շէյ սէօյլէմէրտիլն չա-լըպաեա պաչլատը :

— 0 տեղիլ էմնա, պիղիմ Նիգօլա կիճէրտի, — տէտի մէր-
գումէ վախտէսինէ, — իմտի, գալգըպտա պաշնա պիր
Ֆէլարէթ կէլմիշ օլմասըն, պիր տուղաղա տիւլմիշ պու-
լունմասըն, շիւնքի, պու սապահճի Պրատամանթի թարա-
Ֆրնտան կէճտէրիլէն պիր զաթ իլէ կէլմիշ օլուպտա, պու
կիւն պուլուշմաղ իւղրէ բանտէլու վիրմիշ օլուուղու պիր
իխթիւար գատըն, բէք ալթիւսթ վէ բէք իղթիրապը պիր
հալտէ օլուուղտան պաշքա, նէ մատտէնն նէեէ տայիր
օլմասը հագգընտա պիր շէյ սէօլէտի, նէ նէրէտէն կէլ-
տիկինի պիւտիրտի, վէ նէ տէ քէնտի իսմին իսպէր վիր-
տի իտի :

Վալտէտի հիչ պիր ճէվաղ վիրմէեէրէք ումուղարընը
սիլքտի :

— Տիւէք տիր քի վալտէ, սիգ Նիգօլանըն պաշնա պիր
Ֆէլարէթ կէլմիշ օլմասընա տայիր պիր գօրգու վէ պիր շիւբ-
հէեէ զահիւլ օլմաղտա տէկիլսինիլ . . . հէր նէ հալ իսէ,
պէլքիտէ հագգընըզ վար տըր . . . Մէրգումէ գօճա գարը,
Նիգօլա իլէ, սաաթ ագշամըն եէտի բատտէլքինտէ, Պիչ-
էի քէլնտէ (1), տէմիր եօլ մէրքէիլ գարընընտա պուլունա-
ճաղընը, օրատա սէօլէեէճէք լազըրտըը պուլունտու-
ղունտան, պիր ատամա պէրլէեէճէկինի, վէ օլ ատամա
քէնտիսինի թանըլմարըմագ իլին տալի, Բուլու օլարագ,
«Պրատամանթի» իսմինի վիրճէեէկինի սէօլէմիշ իտի . . . Ֆա-
գաթ, պու ճիւմէ իլէ տալի, գօրգաճագ պիր շէյ օլմա-
մայը տըր . . . իհթիմալ քի Նիգօլա, էմնայի բահտէ . . .
տիւն կիճէ օլուուղու կիպի . . . չամաշըր երյգաեըճ գա-
բըլարըն գաեըզընտան պու չամաշըրարը աշըրապիտի-

(1) Քէլուէթի, տէնիլ վէ եախտ ըմագ քէնարըրընտա եա-
բըլըն սէտա վէ եախտ գալտըրըմ մանէտարնտա օլուլ, թիւրքէ-
տէ իսէ ըլիլ տէնիլմէտիստէ տէ, հէնուլ բէք միւսթամէլ օլմատը-
ղնտան, Ֆրանսըզնասըր իսթիմալ իթմէքտէյիլ :

կի (1) կիպի . . . պու կիճէ տալի Ալլահ գարընա պիր Գըս-
մէթ չըգարմըլ օլուլ պիր քէլէրիլ եագալատըղընտան ա-
շի կիճէրմէքտէ օլմալ տըր : — Մէրգումէ պունլարը սէօլ-
լէտիկի վագըլտա, չամաշըրարըն լազըրտընը իտէր ի-
քէն, Ամանտինի մարդալարընը սէօլմէքտէ օլուուղու չա-
մաշըրարտան պիրինի կէօլմէքտի, վէ պատէհու չօճու
իսթապէն սէօլէեէրէք, — նէ տիւէք տիր աշըրագ, — տէյի
սիւալ կիլէտի :

— նէ տիւէք օլաճագ . . . տիմագ տիմէք տիր . . . —
տէյի ճէվաղ վիրտի չօճուլ կէօլէրինի եօգարը գալարը-
մագարըն :

— Նագըր գ սանա քի պիլմէ կօրսուն, ա՛ պուտալաճըք,
չալմագ տիւէք տիր չալմագ, անլատըն մը . . . էվլէթ,
չալմագ . . . :

— Էվլէթ, սալաճըղըմ, չալմագ տիմէք տիր . . .

— Վէ բիմ քի Նիգօլա կիպի, չալմասըն կօրսուն կիճէ
պիլիլ իսէ, հէր վագըլտա քեարըլ չըգապիլիլ . . . իլթէ
կէօրիւ կօրսուն եա, Նիգօլանըն տիւնքի չալտըղը պու չա-
մաշըրարը պիլ գաղանմըլ օլուուգ, շիւնքի, գարըլըրգ պաշ-
գա պիր շէյ սարֆ իթմէյիլ, անճագ պիր մարգալարընը
սէօլմէքիլք զահմէթինի շէքմէքտէյիլ . . . հա՛, նէ տէր-
պինիլ, վալտէ, էօլլէ տէկիլ մի. — տիւրէք իւլմէյի մէ-
գալ կիլէտի Գալպաս պիր գահգահա տըր պըրտագարագ
կիւրմէկէ պաշալատընտան, քէնտի լէհճէտի կիպի սարպ-
մըլ օլան, վէ էթլէրի չիւրիմալ օլուուղու ճիհէթլէ տի-
քիլ տիքիլի գալմըլ պուլունան տիլլէրի կէօրիւնմէքտէ օլ-
ուուղու հալտէ :

Վալտէլէրի պու լաթիֆէեէ ալա իլլէիրաք իթմէք-
սիլին, պիր սուրէթի պարիտէ իպրաղ կիլմէքտէ պու-
լունտու :

(1) Գալպաս քէնտի կիլիլ խըրըղ լիտարընճա պիր լաշէթ իս-
թիմալ կիլմիլ իսէ տէ, պիլ եալմըլ աշըրագ լազըրթիլ իթիթիս
կիլմիլ պիր :

—Պիղ էկէր միւրատ իտէր իսէք, էվիմիդի տախի, պատիճալատան օլարագ, բէք ալէա տօնաթըպ թէճճհիլ իտէպիլիրիլ, —տէտի Գալպաս թէքրարէն քէլամէ աղազ պիրլէ, — չօդ իճթիմալ տիր քի, օլ պապտէ լաղըմ կէլէն էչէանրտա պաղգա պիր մահէլլտէն պէճէրիպ էլտէ իտէպիլիրիլ: Բէք ալէա պիլմէքտէսինիլ քի, շէնա կիւն մուգատտէմ, Փարիս խաթէխանէլէրի Տէքիմէլրինտէն Մ. կրիֆօնտուն Եաղըդ խանէսինէ, իխթիւտար պիր առտէմ կէլէրէք իգամէթ իլլէմէքտէ տիր . . . վէ մէգրիւր խանէտէ, սահիլտէն անճադ Եիւզ առըմ գատար Երրագտա, ալը օճալընըն գարչըսընտա, Եալընըճա պիր հայտէ քեային պուլունմագտա տըր:

Պու լագըրաը իւզէրինէ, վալխտէսի պաղընը Էօնիւնէ էյտի:

—Նիղօլանըն տիւնքի կիւն սէօլէտիկինէ կէօրէ, օրատան խալիճէ քէլէքիւր ալըրլլմաղըպ իճթիմալտէն կէօրիւնմէքտէ տիր, —տէտի Գալպաս, — Հալ պու քի, պէնիմ պու սապահտան պէրու զահիլպ օլտուղում իթիլգատա նէղարէն, մէգրիւր խանէտէ պիլտիմ իշին, հիչ չիւրճէսիլ սուրթթտէ, պիր դըրամէթ պուլունմագտա տըր. իմօրի, պիլզ հէման Ամանտինի, մէգրիւր էվին էթրաֆընտա, կիւտա կէզիպ տօլաչմագ վէ օյնամագ թարղընտա պուլունարագ, հէր ճիճէթինի պիր իյիճէ կէօղտէն կէչիլթմէք իւզրէ, օրաեա կէօնտէրմէլիլիլ, քիմնէ անըն կէզիպ տօլաչմաընա էհէմիլիլէթ վիրէրէք, հիչ պիր շիւքհէէէ դահիլպ օլմաղ. վէ պուտա հէր նէ քի կէօրիւր իտէ տիղգաթ իտիպ խաթընտա օաղլտեարագ, կէլիպ պիլզէ մալիւմաթ վիրիւր. Հա, նա՛սըլ, անլատը՛ն մը սէօլէտիկիմի, —տէյի սիւսալ իթտի Գալպաս սէրթճէ պիր սէօլէյիլ իլլէ Ամանտինէ իթիմապէն սէօլլէԵրէք:

—Էվլէթ, ապլաճըղըմ, անլատըմ, կիտէրիմ, վէ սէօլէտիկինիլ կիպիտէ Եաբարըմ, —տէյի ճէվալ վիրտի չօճուզ տիթրէԵրէք:

—Ա՛հ, խալին թիլքի սէնի ա՛հ, սէն հէր վագըթ, պէօլլէ Եարարըմ, տէրսին Էմմա, սօնա Եարմազըն. նապըքի կէչէն տէֆատա սանա, Անիէրտէքի պագգալըն տիւրքեանընտա, պէն մէրգումա պիր թարաֆտա իլ իլլէ մէղուլ իտիպ վէ լագըրտեա թուլմագտա իրէն, սէն չօճուգտէն, սէնտէն քիմնէ պիր շիւքհէէ իթմէղ հայտէ, կիթտէնթ կեանհը իւզէրինտէն պէշֆրանգ սըըրը վէր տէտիմ իտէ, նիլին Եարմաըն, նիլին պէտիմ սէօլլումա տիլնէմէտին, հա՛, ուղուրտուլ դը՛ղ:

—Ապլաճըղըմ, գօրգտում. . . ճէնարէթ իտէմէտիմ. . .

—Էմմա պագ, կէչէն կիւն, դօլթուգճու մէյխանէտէ ալըլ վիրիչէ տալմըլ իրէն, պիր մէնտիլի նէ կիւզէլ չալապիլտի իտին. . . կէօրտիւն միւ, միսիւն, մէրգում հիչ պիր շէյին ֆարղընա վարըպտա կէօրէպիլտի մի իտի:

—Ապլաճըղըմ, օլ կիւն, արթըք պէնի բէք դօրլաեղպ մէճպուր իթտիքտէն պաղա. . . մէգրիւր մէնտիլ, հէմ սէնտի իշին օլուպ, վէ հէմտէ բարա օլմաեղպ անճադ պիր մէնտիլ իտի. . .

—Օնտա նէ վար տըր, իսթէր մէնտիլ օլսուն վէ իսթէր բարա, մէկէրիլ հէփսի պիր տէկիլ մի տիր:

—Ա՛, Ալլահ իթմէսին. . . մէկէրիլ պիր մէնտիլ չալմագ իլլէ, բարա չալմագըլք, իրիսի պիր սաեըլա պիլլըր մի:

—Հէլէ չու միսիլնէ պագ հէլէ, պիրտէ դալլըղպտա ֆարղ ու տէրէճէ արամագտա տըր, պէսպէլի պէօլլէ շէյլէրի սանա Մարսիալ էօյրէթմէքտէ տիր, էօլլէ տէկիլ մի, —տէտի Գալպաս խաթիհզաքեարի պիր սէօլլէյիլ իլլէ, —սէնի կիտի ճատու սէնի, էլպէթթմէ պուլնլարըն տախի քեաֆֆէսինի, սէն ճու, զիլերը պիրէր իտպէր վիրէճէքսին տիր. . . լաքին. սէնին խապէր վիրմէնալէն նէ չըգար, մէկէրչի պիլ Մարսիալտան դօրգա՛րիւրիլ, Մարսիալ պիլզէ նէ Եարապիլիլ, մէկէրիլ պիլզի նուտա՛ր մը. . . — Գալպաս պատէճու վալիտէսինէ իլիթապէն սէօլլէԵրէք, — վալխտէ, կէօրիւր Եօրմուսուն, պուլունգ սօնա ֆէլալըքտա դարարըլ:

լաճագ տըր . . . մէրդում պտերատա առեթա պիր գանուն
ու նիղամ գոյմագլըդա գալգըմագտա տըր : Նիգօլա տէր
խսէն, պէօլէ հալլէրինի կէօրտիւքճէ վէ իշիթ տիքճէ, աթէշ
քէսիլմէքտէ տիր, քէզալիք պէն տախի, պիր տուրլու թէ-
համիլլէ իտէմէթօրում . . . վէ պու Ամանտին իլէ Ճրան-
սոա իսէ, արա եհրատէ պիրէր թիլքէն օլարագ, տայիմա պի-
ղէ վէ սանա գարչը հարէքէթ իլլէմէքտէ տիրլէր . . . Մէ-
կէրչի պու հալին պէօլէճէ տէվամը իճիթիմալտէն օլապի-
լի՛ր մի . . . — տէտի :

— Իսպր . . . — տէտի վալիտէրէրի սէրթ վէ գըսա պիր
թարղ իւզրէ սէօլլէեհէրէք :

— Ալլէ խուսուս, քէնտի մէթրէօի օլան լա Լուվ, Աէն-
Լազար հապսխանէսինէ կէօնտէրլէլիտէն պէրու, առեթա
գուտուրմուշ տուր, հէրքէսէ հազարէթ իլլէմէքտէ տիր
. . . մէկէրչի մէրգումէ, պիղիմ սէպէպիմիգտէն մի մահ-
պէտէ իլգա իտիլմիշ տիր . . . պիլգճէ նէ վար տըր . . . ելինէ
մահպէտտէն գուրթուլտուղու կիպի, մէկէրչի տօղրու պու-
րատա կէլէճէք տէկիլ մի տիր . . . վէ մէկէրչի խրտմէթիմիտէ
պէն եարաճագ տէկիլ միլիմ . . . հօշունտու, իլթէ դուն-
տան իյի պիր ֆուրսաթ օլամաղ, պէն պիրիմ իշիմի . . .
վարսըն ելինէ մէրգումէտէ քէնտի արըզլըզընա կիւլէն-
մէքտէ օրտան . . .

Վալիտէրէրի ճիւղիճէ տիւշիւնտիւքտէն սօնրա, մէր-
գումէեէ խիթապէն :

— Ուրլվազը, օլ հէքիմին էլիմտէ օթուրմագտա օլան
իլթիեարտան պիլլիմ պիր ֆայիտէ չըգարապիլէճէ կիւլիլէ,
սէնին աղչըն շէհատէթ իլլէմէքտէ մի տիր :

— Էվվէթ . . . վալիտէճիկիմ . . .

— Իյի եմնա, մէրգում առեթա պիր տիլէնճիյէ պէն-
ղէմէքտէ տիր :

— Սիղ անըն հալ ու գրեաֆէթիմինէ պագմասընըզ, նի-
հայէթ գատէկեան թաղըմընտան պիր զաթ տըր օ :

— Չատէկեան թաղըմընտան մը տըր :

— Շիւքճէսիլղ, վէ հաթթա, մէրգումուն քիսէսինտէ տօ-
լու իրալար պուլունմագտա տըր սիղ անըն էօլլէ հէր կիւն;
գօճա պիր պամթօնունա տանանա տանանա, արտաօղը
օլարագ, եանի ետեա ելուրիւեհէրէք, Փարիսէ գատար կի-
տիպ կէլմէսինէ պագըպտա արտանմալըրընը :

— Իյի եա, քիսէսինտէ իրա պուլունմաթըն, սէն նէ-
տէն պիլմէքտէսին :

— Տահա կէչէն կիւն, թուլունտան մէքթուպ արամագ
իւզրէ, Ամնիէր բօսթախանէսինէ կիթտիկիմտէ . . .

Վալիտէրէրի թուլուն իամին իշտիիր իլիթմէղ, թեքա-
նէտէ պուլունան օղլու խաթրքնա տիւշտիկիւնտէն, գալ-
լարընը չաթարագ պիր ա՛հը տէրուն տուր չէքտի :

Գալպաս լագըրտըսընա տէվամ պիրլէ :

— Ղէն օրատա քէնտի նէօսթիմիմ պէրլէմէքտէ իրէն,
պիրտէ մէրգում իլթիեար, դարուտան էչէրի կիրտի, վէ
պէտտէ սաչ վէ սագալընըն պէեաղըղը իլէ . . . լէճճէսի-
նին չիմիիր րէնկիւնտէ օրմասընտան . . . վէ գալարընընտա
սիեսալըղընտան, անինտէ ֆարգ խտիպ թանըքում : Մէր-
գում բէք սէրթմէշընպ պիր առամա պէնպէմէքտէ տիր . . .
Հէր նէ գատար իլթիեար իսէ տէ, աշուրի մէրթմէպէ ճէ-
ստըր պիր առամ օյմաղ կէօրիւնմէքտէ տիր . . . Մէրգում
օրատա պուլունան մէէմուրա խիթապէն, «Աճապա Անճիւ-
տէն, Մ. գօնթ տը Սէն-Բմնի իւմինէ պիր մէքթուպ վար մը
տըր, — տէ յի պիւալ իլլէտի : Ի վէ մէրգում բօսթաճը տա-
խի, — էվվէթ, տէ յի ճէվապ վիրտիկիլլէ պէրասէր, պիր-
տէ մէքթուպ իպրագ իլլէտի վէ իլթիեար տախի, — թա-
մամ, պէնիմ տիր, իլթէ բօսթօրթումտա» տէտի : Բօս-
թաճը մէրգումուն բօսթօրթունու կէօղտէն կէչիլմէքտէ ի-
քէն, իլթիեարտա լաղըմ կէլէն բօսթա իւճրէթիմի զիր-
մէք իսթիտիկիւնտէն, էեչիլ իբէքտէն մամուլ պիր քիտէ Չ-
գարաբ : Մէրգուր քիսէսին պիր թարաֆընտա, առեթա
պիր եումուրթա ճէսամէթիմտէ իրալար բարլամագտա օլ-
տուգունու, քիսէսին էօրմէտի տէլլէքէրիտէն կէօրիւմ . . .

Են ազը գործ էլլի յիրա դատար պուլունմագտա խոի, —
 տեաի Գալպաս երևութք սէս իլէ սեօյլէեկերէք, վէ արզու
 վէ թամարնտան կէօյլէրի բարլաեարագ . . . — Հալ պու
 քի քէնտի գընաֆէթինէ պագան, պիր տիլէնճի զանն էյլէ-
 մէքտէ տիր . . . Դեսպէլլի մէրգում, թամաքեարըգտա
 քէսպի շէօճքէթ իթմիշ պուլուննան աթուն պագարա պաղը
 իթմիեարարտան պէրի օլմաը տրր . . . Ելվէթ, վայիտէ,
 Եվվէթ, օ Տէրիֆտէն պիղէ Էթմէք վար տըր, խուսուսիյ-
 լէ քի յիմտի իամնիտէ պիլմէքտէ յիղ . . . չօգ ի Տիմիմալ տիր
 քի, իամնի պիլմէքիկիմիզ, իչիսիղէ բէք չօգ եարաեաճագ
 տըր . . . լարին, մէրգիւր խանէտէն իչէրի կիրմէքիկիմիզ
 իչին, կիտիպ միանտինին, խրտմէթ քեարաըը վաճ քը տըր
 եօգտա եօգ մու տուր, պիր մայիւմաթ կէթիքմէսինէ իՏ-
 թիլեաճ պուլունմագտա տըր . . .

Տիշարտան քէօրէքէր հայկուման սէսլէրի կէլմէկէ պաշ-
 լաաղըրնտան, Գալպաս քէնտի լաղըբարըրնը գաթ իլէ,
 — ԱՏ . . . իշթէ քէօրէքէր հայկուման պաշլատըլար,
 աէտի մէրգումէ, — պէսպէլլի պուսլար պիր գանբգ սէսի
 ալմըշ օլմաը տըրլար . . . վէ տիմէք տիր քի, եա Մար-
 սիալ կէլմէքտէ տիր վէ տէ Եսթատ Եիգօյա . . .

Ամանտին Մարսիալըն իամնի իշթտիկի կիպի, երկ գ-
 լէրի կիւլմէկէ պաշլաըր :

Արաւան շէնտ տագըրգ կէշտիքտէն սօնրա, հալէա
 Ամանտին պիր իշթիեաղը շէտաղ վէ պիր էնտիշն Եւզրէ
 կէօզլէրինի գարուեա տիրիպ պագմագտա իքէն, Գարպիյ-
 եօնուն ճինայէթ շէրիքի օյաճագ օլման Նիգօլանըն իչէրի
 կիրտիկինի կէօրտի, վէ զիեատէսիյլէ Էսէֆ տուլու : Նի-
 գօլանըն լէճճէսինտէ պիր, վաճշիլիք վէ պիր ճանիլիք
 եսէրի Տիւրմ իթմէքտէ խոի, մէրգում ուֆիագ, ինճէ, վէ
 զայիֆ վիճուտի օլուպ, վէ կէրչի սուրէթի զասիքիսմիտէն
 Էօյլէ ճիւրմ ու ճինայէթ լիլէրէ տայիր ատկ ու հարէքիթիլէրէ
 միւզգլէտիր պուլունմագը, ալա մեհմուլաէն կէօրիւմէք-
 տէ տէկիլ խոի - Փագաթ, Էսէֆ օլունուր քի, մէրգում միս-

կին տէրիգանը, մատտի սուրէթտէ նէ գատար դուտրէթ-
 սիղ պիր հալտէ պուլունմագտա խոի խտէ, մանէվի սուրէթ-
 տէ տախի, մուղայիլի օլարագ, օլ գուտրէթէ մայիք զիեատէ եա-
 պանիճէ պիր դուվլէթ ու գուտրէթէ մայիք պուլունմագ-
 տա խոի : Նիգօյա արգաընտարի մաի կէօմէկին իւղէրն-
 տէն, Էամէր, վէ ուզուն թիւլլէրի տիշարը կէլլիք օլտուղու
 հալտէ, քէշի տէրիսինտէն եարըրըշ պիր նէվի գօլուուզ
 միլիման կիլիմաիշ խոի . մէրգում իչէրի կիրտիկի կիպի, ու-
 մուզունտա, աղըբըրնտան ինչէեկերէք կէթիքիւշ օլտու-
 դու պիր բարա պաղըր քիւլէսինի եէրէ պըրագը վիրտի :

— Ագչամըր խայր օլուն, վայիտէ ճիլիմէ իշթէ գու կի-
 ճէ տախի պիր գըրմէթ Եազալատըր, — տէ յի պաղըրտը
 մէրգում երկրինտէն գուրթուլատագտան սօնրա, սօլմուդ
 վէ չաթլազ պիր սէս իլէ, — գանբըրմտա սըունտան մա-
 ատա, վէ թըպզը պունա մանէնտ իւշ գըթա տաճա քիւլէ
 պուլունտուգտան պաչգա, պիր պօղչա մէլուլուտթ, վէ պիր
 սանաըք տօլունու տախի կէրչի պիր շէյ վար իսէ տէ, տօլ-
 բուսու նէ օլտուղունու պիլմէմ, շիւնքի, ալմատըմ, իճիթի-
 մալ տիր քի, Էմէք վէ զաճմէթիմիտէ տէ յմէղ պիր շէյ տիր
 . . . հէր նէ հալ իսէ, արթըզ պագաըմ իղպալիմիգէ նէ՝
 չըգաճագ տըր :

— Եյ, օլ Պիլիի քէինտէքի պուլունուպ կէօրիւշ ճէկին
 ատամ՝նէ օլտու, նէ եարտըն, — տէ յի սիւալ իթտի Գալ-
 պաս, վէ պու հէնկեամտէ վայիտէլէրի իսէ, ալա սէս չը-
 դարմանարագ, օղընա պագմագտա խոի :

Մէրգում պու սիւալէ ճէկալ օլարագ հիւ պիր շէյ սէօյ-
 լէմէտի, ֆագաթ, էլինի բանթալմու ճէպինէ սօղուպ գա-
 ըըլտըրտըգտան սօնրա, պիր չօգ բարալ կիւմիշ ագ-
 ճէլէր չըգարարագ կէօթէքմէկէ պաշլատըր :

— Եալընըզ պու դատար մը տըր մէրգումտան աղըր-
 ղըն . . . — տէ յի պաղըրտըր Գալպաս :

— Խայր, քէնտի հիւսնի լիլաալուլա, մէրգում չըգարընպ
 Էշուու 200 ֆրանզը վիրտի, վէ իչի պիթիքտիկիմտէ իսէ . . .

մուսլուս վէ բէբտէ կիս պիր ստամ սանըմագըլըս սեղավար
պուլունմագտուս խտի :

—Պու կիճէ՛ դանդի թարաֆլարտա գըսմէթ արատըն ,
—տէտի վալիտէսի նիգըլանա :

—Պու ագչամ օլ կէօրիւշմէք իւղըն բննտէվու վիրմիշ
օլտուղու՛մ գաթ իլէ , Պիլիկ քէնատէ պուլուշուս կէօրիւշ-
տիւքտէն սօնրա ալտէթ իթմէքտէ իքէն , էնվալիտ քէօբ-
րիւսիւ գընըարընա շէօյլէ պիր կէօղ կէզտիրտիկիմտէ , քէ
իւգէքիմտէ պուլունմա՛ն հարգարտա պաղը պիր գանըգ
կէօրտիւ՛մ : Վէ օրթալըգ գարարմըշ օլտուղու թագտիրտէ ,
մէգըիւր գանըղըն տէրունիմտէ , հիշ պիր ըլըգ էսէրի կէօ-
րիւմտէտիկի , նաղարը տիգգաթմըմ տավէթ կյէտիկին-
տէն , քէնտի քէնտիմէ , «Եսհու» նիգօլա , շու գանըղըն
թայիֆէլէրէ , մութլագ սուրէթտէ գարանա չըգմըշ օլմալը
տըրըլար : . . » տէտիւ՛մ , վէ հէման կիտիւղ էանընա եանաչտըմ՝
. . . : էկէրչի օլ արատա՛մ յտանէ պիրի չըգըպտա , նէ արա-
մագտանըմ՝ տէ յի սօրանագ օլուր իսէ , գանըղըմըն քիւ-
րէկինէ պաղլամագ էչին , պիր բարչանըգ իրէ իհթիւտանը
չէտիտիմ պուլունմուղունու պէեան իլէ , գէրիճէճէ չիւբճէ
վիրմէքսիղին , էինէ ալըպ էիւրիւէիւ վիրմէքիկի , ֆիք-
րիմտէ գուրտու՛մ . . : Մէգըիւր գանըղըն , աթլանըպ ի-
չինէ կիրտիմ , տէօրթ թարաֆընը , վէ հաթթա անպարը-
նը տախի թէֆթիշ իտիպ կէօղտէն կէչիրտիմ . . : վէ քիմնէ-
լէր պուլունմուտըղընը անլատըմ՝ . . : Արթըգ պունուն իւ-
ղէրիմէ , հէման էլիմէ հէր նէ քի բաթթ կէլտի իսէ , պէ-
նիմ գանըղա աչըրմանա գալըրըլարմ՝ էվվէլ էմիրտէ պիր
պօղչէ էլպիսէ իլէ , պիրտէ գօճա սանտըգ աչըրտըմ՝ վէ
պատհու , կէօիէրթէ իւղէրիմտէ , գանըղըն համուլէսիօ-
լան պաղըր վէ տէմիր քիւլէլէրիմտէն պաղը բարչալար
պուլունմուղուն կէօրտիւկիմտէն , իքի սէֆէրտէ , տէօրթ
բարչատա պաղըր քիւլէսի գալըրտըմ՝ անլատընը գ մը
չիմտի մատտէտի էհ , էլթէ Ֆրանսոս իլէ Գալպատա կէլ-
տիլէր , հայտէ յիմիղ շարուգ կիտէլիմ՝ . . : հայտէ Ամանտին ,

սէնտէ կէլ . . . նէ զարարը վար տըր , հիշ տէկիլ իսէ սէն-
տէ պօղչէտի կէթիլըրտին . . . ալլամագտան էվվէլ . . .
թաչըմագ կէրէք տիր . . . :

Վախտէլէրի կիթմէ յիպ էվտէ գալտը , վէ սուֆրանը
հաղըրլամանա պաղատը , շիշիլէրի , գատէհիլէրի , վէ թա-
պաղարը բէշկիլէրի , վէ կիւմուշ շաթալ պըղաղ վէ գա-
չըղարը վաղ կյէտի :

Մէրտուճ քէնտի էլինի պիլթիլմէք իւղըն իքէն , էվլատ-
լարը տախի օլ աղըր էիւրլէր պէրապէրլէրիմտէ օլտուղու
հալտէ , ալտէթ իթտիլէր :

Չանն իտէրպին քէ , Ֆրանսոս ումուլըլարընա վուրմուշ օլ-
տուղու իքի թանէ աղըր պաղըր քիւլչէլէր ալթընտա էկիւ-
մէքտէ օլուս , վէ Ամանտին տախի , պաչընտա կէթիլիմէքտէ
պուլունմուղու գօճա պիր պօղչէնին ալթընտա զայպ օլ-
մագտա խտի . վէ նիգօլա իսէ , Գալպատա պիրլէքտէ թու-
թարագ , գիլքի կէչին պէնաղ թահթա պիր սանտըղը , իւ-
ղէրիմտէ քիւլչէնին տէօրտիւնճիւ բարչար պուլունմուղու
թագտիրտէ , կէթիլմըն իտիլէր :

—Աման , պիր քէրէ , էվվէլա շու սանտըղը աչալըմ . .
էվվէթ , էվվէլ էմիրտէ շու սանտըղը՝ աչալըմ՝ — տէ յի
պաղըրտը Գալպատա եագանիճէ պիր արգու վէ պիր աճէլէ
իւղըն :

Պաղըր քիւլչէլէրիմէ եէրէ աթտըլար :

Նիգօլա պէլինտէ թաչըմագտա պուլունմուղու գալըն
պիր պալթանը չըգարտը , վէ ուճունու , մաթպախըն օր-
թատընտա վաղ իթմիշ օլտուղարը մէգըիւր սանտըղըն գա-
բաղը արատընա իտիսալ իտէրէք , գըրտանըգ գանըրմանա
պաղլարը :

Իլէրուտէ Իտմուգտա օլան օճաղըն գըրմըղը ըլըրը , մէգ-
քիւր Երանըրըգ մէնգարէս թագըմը իւղէրիմէ վուրմագ-
տա օլտուղու թագտիրտէ , տիշարուտա իսէ , ըիւղիտարըն
կիւրիւլթիւսիւ կիթտէքճէ քէսղի շիտտէթ կյէմէքտէ իտի
Նիգօլա , արգատընտա թիւլչէրի տիշարը քէչի տէրէտին :

տէն գօլտուղ մինժանը պուլունտուղու հայտէ, սանտըղն նէգտինսէ տիզ իւղէրինէ կէլէրէք ալմանա չալըտըղը, վէ դաբաղըն գալընըղը իլէ դալիլիկի սէպէպինտէն չէք-տիկի կիւնճիւքէրի կէօրտիւքճէ, տիհանընտան պին տիւրլիւքիւֆը ու լանէթլէր չըգարմագտա խտի վէ Գալպաս իսէ, հըրըթ թամաընտան նաշի կէօղէրի ալթէշ կիպի բարլամագտա, վէ եանագլարըտա գըք գըրմըղը օլուպ էանմագտա օլտուղու թագտիրտէ, սանտըղն իւղէրինէ օթուրուպ պիւթիւն վիճուտինին աղըրըղընը վիւրէրէք, նիգօլանըն զօրլամասը գուլիլէթինէ գարլըրըգ, սանտըգ պիր լահլա էվիլէ ալըրտը դայրէթիլէ, պիր աղըրըրըգ հուտուլինէ չալըշմագտա խտի վէ վալիտէլէրի տախի, տրա եէրտէ պուլունտան սուֆրանըն էօթէ թարաֆընտա ալըգտա վէ աեադտա տուրուպ ուղուն պօսուլլա տիրլիլէրէք, պաշընը էվաալարընտան թարաֆա էլմէքտէ, վէ կէօլլէրի բարլամագտա օլտուղու հայտէ, հատան զիեատէ պիր մուլ աղըու վէ թամաը իլէ, էվաալարընըն չալըշմասընը սէյր իթմէքտէ, վէ մէյտանէ չըգաճագ օլան մալլէրէ պէքլէմէքտէ խտի :

վէ նիհայէթ, իրի քիւլիւք չօճուգլար տախի, զիեատէ-տիլլէ շայեանը թէէտիւֆ տիր քի, ինտան թապիաթընտա պուլունտան պիր մէէլուն տուրղու իգթիլգաթընճա, եանի էքսեր տէֆա կէօրիւլէ կէլմէքտէ օլան, վէ թապիլ պուլունտան իլի տուրղուլարընըն մուղալիլիտան օլտուղու, չէօյլէ քի, ֆէնա իպրէթլէր վէ հալլէր թէէտիւրլիլիտան աղտտէ գալունագտան պուլունմալարընա, տապան տապանա զրտտ պուլունտուղու սուրէթտէ, արթըգ օլ հէնկեամտէ, գաթին տէրքեար օլան շիւբհէ վէ գօրգուլարընը ունուլթարագ, վէ մուսիպէթէնճամ պիր մէրագըն գուլվէյի ճաղիպէսինտէն մաղլուպ օլարագ, մէգըիւր խըրըրըրըգ մէնղարէսինին սէյրինէ գօշուշմագտա խտիլէր . . :

Մէրգուման չօճուգլար, կէօղէրի բարլամագտա, վէ նէֆէսլէրի սըգլաշմագտա օլտուղու հայտէ, պիր պիրինի սըգըլարըրարագ, տէկիւ եալընըղ օլ սանտըղն տէրուրինտէ

նէ պուլունտուղունու անլամագլըղը արղու իթմէքտէ վէ չալըշմագտա խտիլէր, իլա, հաթթա, նիգօլա մէգըիւր սանտըղը նիլին պիր տաղըգա էվիլէ լալամանօր տէյի, դալպլէրինտէ, պիր էտէր հիտտէթ տախի հիսս իլլէմէքտէ խտիլէր :

Աղըպէթքեար պիր չաթթարը հուտուլիլլէ, սանտըղն գաբաղը աըք ալըտը :

—Մ՛հ, իլթէ ալըտը, օ՛հ . . . —տէյի թէքթիլ ֆամիլեա պիր իթէլաշ վէ պիր սէվինճ բաթըրտըր տըք պըրագաբադ, հէմանտմ էէք ալպը պաղըրըշմտա պաշաաղըր :

վէ բեաֆֆէսի տախի, եանի վալիտէլէրինտէն թա էնքիւլիւք գըգտ վարընճտա գատար, վահլիճէ պիր աըրու վէ պիր զարէթ ու թէլաշ իւղրէ, սանտըղն իւղէրինէ տողըու իւլիլիտուլէր . . . Մէգըիւր սանտըգ, պէսպէլլի, ֆարիս թօհաֆճը պաղիլիեանլարընտա պիրի թարաֆընտան նէհր գըբըլարընտա վագը քէօյլէ բուհն պիրինէ կէճուտէրիւմիշ օլուպ, վէ տէրուրինտէ իսէ, գատան թայիֆէսի իսթիմալինէ մախուս, էնվայի աղմաշա վէ էշտա պուլունմագտա խտի :

—Մ՛հ, նիգօլանըն էմէկի պօշա չըգմաաը, — տէյի պաղըրտըրը հայտէ Գալպաս, պիր թօք քէթէն պէպիլի ալը վիրտի :

—Խայը, խայը, զահմէթիթ գաթման պօշա կիթմէտի, —տէյի ճէվապ վիրտի նիգօլա, քէտախտ է պիր մէնտիլ բաքէթինի աշարագ, —նէ իսէ, հէլլէ համա օլտուն, պուկիւնտէ կիւնտէլիկի չըգարտըգ . . .

—Մ՛հ, լէվանթիլլէրտէ վար տըք . . . հէլլէ պուլարը սաթմագլըգ իսէ, էթ վէ էթմէք սաթմագլըգ գաաալը գօլալ տըք . . . —տէտի վալիտէլէրի տախի սանտըգտան էշտա չըգարմտա պաշաաղըր :

—Պրա-րուժտան խըրըրըրըգ մալլէր սաթըն ալմադտա օլան, վէ թամիլ սօգալընտա պուլունտան օլ խըրըրըրարեաթաղը գաբընը, պու գումաշարը ալմագ իսթէեէճէկինտէ, հէշ շիւբհէ եօք տուր, — տէտի նիգօլա, —վէ պա-

դրը քիւլիէլէրին միւշթէրիսիտէ, Ահնթ-Մնօրէ մահէլլէսին-տէ տէօշէլի պիր օտա թուլթարագ իգամէթ իլլէմէքտէ պուլունան օլ պապա Միգու օլանագ տըր :

— Ամանտին ; — տէտի Տրանսօս քէնտի քիւլիւք հէմ շիրէսնէն եամվաճանըգ սէօլլէսէրէք, շու Նիգօլանըն էլլին-տէ պուլունան իրէք մէնտիլ . . . նէ կիւզէլ պօսուռն պաղը օլուք, հա՛ էօլլէ տէկիլ մի . . .

— Պաշա տախի բէք կիւզէլ պաղանըր, բէք կիւզէլ պիր գաբաթմա օլուք, տէլի ճէվապ վերտի Ամանտին իգճարը թէհայիւր իտերէք :

— Նիգօլա մեգքիւր գաեղըր բաթ կէթիրտիկինտէն տօլաեք, պիւսատէսիլլէ թէչէքքիւրէր իտիպ վէ քէնտինի պախ-թիեար ատա իլլէմէլլսին, — տէտի Գալպաս : — Ա՛հ, պա-գընըգ, պագընըգ, նէ՛ դատար մէնուռն օլանագ պիր գըս-մէթ . . . շալլարըմըլ տախի վար տըր . . . էվլիթ, իւշ թա-նէտէ խամիրէքտէն մամուլ շալլար վար տըր . . . պագը-նըգ, ամա՛ն վալիտէճիկիմ, պիր քերբէ շունբարա նաղա՛ր գըլլընըգ . . .

— Վալիտէ Պիւրէթ, զանն իտերիմ քի, պուլունըրն քեաֆ-ֆէսինի 500 Փրանգա տըր, — տէտի վալիտէլլերին, պիր իլիճէ թէֆթիշ ու թախմին իլլէտիքտէն սօնրա :

— Տիւնէք տիր քի, պուլունար հիշ տէկիլ իսէ, Ա՛, 500 Փը-րանգ գըլլէթինտէ շէլլէր օլմալը տըրլար, — տէտի Նիգօ-լա, Ֆագաթ, նասըլ քի հէր քէտտէ սէօլլէմէքտէ տիր, հէր խըրսըգ, եամթագ իչին շարընմագտա տըր . . . : Լաքին, գա-ըարը եօգ, վարսըն էօլլէ օլուռն . . . միւնագտա չըգարմագ իսթէմէմ պէն . . . կերէք մէրսումէ վալիտէ Պիւրէթ իլէ, վէ կերէք պապա Միգու իլէ, եինէ կիւեա պէն պիր իշ պիւ-մէզ շաչընըմ տըրտա ալատնմագտաեթմ տըր կիպի պու-լունմագ իսթէրիմ, իլիմէ էօլլէ եարմագըլը ին կէլիք, վար-սընլար եինէ անլէք պէնի, սերտէմին պիլի տիր, տէլի զանն իլլէսինլէր, Փագաթ, պու ճիւմէ իլէ տախի, պապա Մի-գու պիլլէ պիր տաթատամ տըր :

— Ա՛ տամսէնտէ, օլ խըրսըլըլըգ տէմիր իսիւրտէլլերի սաթ-մագ տա օլան իխթիեար տախի, տիկէրլէրի կիպի խըրսըլըն պիրսի տիր, ընլար, պիլիմ քէնտիլլէրէ միւ հթանճ պուլուն-տուլունուգու, բէք այէա պիլմէքտէ տիրլէր, վէ անըն ի-չին տախի իսթէտիքլէրի ֆիլլէսթմա, պօղուպ էլիմիգտէն ալմագտա տըրլար, — տէտի Գալպաս շալլարտան պիլիլնէ ումուզարընա աթարագ :

— Է՛հ, իլլէ է պիլթ տի, արթըգ պիր շէյ գալմատը, — տէտի Նիգօլա սանտըլըն տիպիլնի պօշալթարագ :

— Շիմտի պիլ պուլունըրն քեաֆֆէսինի տախի գալ-սարըպ սագլամալընըգ, — տէտի վալիտէլլերի :

— Պու շալը պէն քէնտիմ իլլին ալը գօեաճագըմ տըր, — տէտի Գալպաս, մէգքիւր էլլնտէքի շալը կէսթէրէրէք :

— Էօլլէ եա, էօլլէ եա, անըտա սէն ալըրսըն . . . չիւնքի բարալարընք բէչինան վիրմիլլսին տիր . . . — տէլի պաղըր-տը Նիգօլա սերթճէ պիր սէօլլէլիշ իլէ, — էվլէթ, ալըր-սըն, Լաքին, պագալըմ անը սանա լիրէ՛ն քիմ տիր, մէկը-չի պէն պըրագըրմընըմ քի սէնտէ պիւսըն . . . Ահն հէման հէր վագըթ ալմագըլըլա գալըլըմագտասըն . . . սէն . . . չիւնքի, հանըմ էֆէնտիսին :

— Ա՛, մէկէրչի, եալընըգ պէնմի ալմագտաեթմ . . . մէ-կէրչի սէնտէ իսթէտիկինի ալմագտա տէկիլ միսին . . .

— Իլի էմմա, պէն հէր նէվի պէլա վէ թէհիլլէրէլլերի կէօ-զէ ալարագ, քէօրէք կիպի շալըլըպ խըրսըլըլըգ իթմէք-տէլիմ . . . չիմտի մէգքիւր գաեղագ կիրմէրիք քիւսթախ-լըլընը իճրա իլլէեքն, սէն տէկիլ իտին, իլլա պէն իտիմ, եա մաազալլաճ, իւսթէ պիր ատամ կէլիպ տէ թուլուլա իտիմ, հալիմ նիճէ օլանագ իտի, պիր քերբէ անըտա տիւ-չիւնմէքտէ միսին . . .

— Եա՛, էօլլէ՛ մի, ա՛լ էօլլէ իսէ, վարսըն շալըն եիւ-ղիւնէ շարըլըն, պագսանա, նէ՛ պիւլիւք պիր շէյ իլիշ, իսթէմէմ, իսթէմէմ, օլ գատար գահը ու սիթէմէ հաճաթ եօգ տուր, տէտի Գալպաս կիւճէնէրէք, վէ գալլըլըպ

մէգքերու էլինտէքի շար սանտրըն տերունինէ աթարազ :
 —Պէնիմ միւրատըմ շարը գըղտննազ տէկիլ տիր . . .
 պէն օլ մէրթէպէ խախտ պիրի տէկիլիմ տիր , պիր շալ էք-
 սիր եա զիեատէ օլմուշ , ճնտա պիր պէ յիս եօզ տուր , վա-
 լիտէ Պիւրէթ ճնա տիգգաթ իյլէեէճէք տէկիլ տիր , շիւնքի
 մէրսուճէ գտաջալ պիր բազարըգ տըր իթմէքտէ տիր , —
 տէտի Նիգօլա , —պէնիմ կիւճիւճէ կիտէն եէրի շուրասը-
 տըր քի , «պու շալը պանա վիթրմիսին» տիեէճէք եէրտէ , «պու
 շալըտա պէն ալաճաղըմ» տիմէքտէսին . . . Հէրնէ հալ իտէ ,
 հայտէ , հայտէ , տարըլմա . . . ալ , ալ սէնին օլուճն . . .
 եօզաս , իիւտա ալիմ , շիմի թուլթտուղում կիպի օճաղա
 աթար եազարըմ հա՛ :

Նիգօլանքն պու սէօյլէ յիշլէրի իւղէրինէ , Գալպասըն
 հիտտէթի թէսիին օլտուղունտան , իսրար իթմէքսիղին եր-
 նէ շալը ալար :

Նիգօլա պուճուն իւղէրինէ , տահա զիեատէ պիր ճէօ
 մէրտլիբ իպրաղընա գալըքշմազ իսթէտիկիտէն , թու-
 թուպ տիշլիլէ իրէք մէնտիլլէրտէն իբի թանէտինի բէտաի ,
 վէ բէճտի արգու վէ հէվիլէս իւղրէ տուրուպ սէյր իթ-
 մէքտէ օլան Ամանտին իլէ Ֆրանսոտեա աթար , վէ ,

—Արաըլար , ալընըզ իշիթ օիղէտէ պիրէր թանէ մէն-
 տիլ վիրէ յիմ քի , իըրըրըլըն նէ գատար թաթլը , վէ
 սէ՛ գատար կիւղէլ պիր շէյ օլտուղունու , շիմտիտէն անլա-
 երպ ալըմըլ օլասընըլ . . . —տէտի , — զիբա , պիր ա-
 տէմին իշիթահը , պիր թաաթը էքլ իթտիբճէ ալըլըր վէ էք-
 գէթիինի անլար . . . Հայտէ յինիզ , արթըգ կիտիպ եէրի-
 նիղէ եաթընըլ . . . պէն պիրազ վալիտէ իլէ գօնուչանա-
 դըմ տըր , վէ եէմէկիլիկիտէ եօզարտա եէ յինիզ :

Չօճուգլար սէյլնճէլէրինտէն , էլլէրինի պիր պիրինէ վուր-
 մանա , վէ արաըլարը մէնտիլլէրի , պիր սուրէթի ֆիլթու-
 հաթքեբարանէտէ օլտուղու հալտէ , սալլաեըպ օյնամանա
 պաղլատըլար :

—Անլատընը գմը յիմաի , նանքէօլէր , — տէտի Գալ-

պաս , — իսթէրսինիզ եհնէ սիզ կիտիպ Մարսիայըն լազըր-
 տըլարընը տիյնէ յինիզ , մէկէրի , մէրդում սիղէ հիշ պիր
 կիւն պէօյլէ պիր կիւղէլ մէնտիլ վիրմիշ մի տիր :

Պու սիթէմի իշիթտիքլէրինտէ , Ֆրանսոա իլէ Ամանտին
 պիր պիրի եիւղիւնէ պաղմանա պաղլատըլար , վէ պատե-
 հու հիշ պիր ճէվապ վիրմէքսիղին , կէօյլէրի էճիւնէ պաղ-
 ալար :

—Հա՛ , սէօյլէ՛ յինիզ , —տէտի սէրթ պիր սէօյլէ յիշ իլէ
 Գալպաս , —սէօյլէ յինիզ , մէկէրի Մարսիալ սիղէ հիշ պիր
 տէֆա պէօյլէ պիր շէյ հէտիլեէ իլլէմիշ մի տիր :

—Խա՛յր . . . խա՛յր . . . հիշ պիր տէֆա , հիշ պիր շէյ վիթ-
 մէմիշ տիր , —տէտի Ֆրանսոա , բէճալի մէսէրրէթ իւղրէ
 էլինտէքի գըրմըլը մէնտիլէ պազարազ :

Հալ պու քի Ամանտին , եալլաճա սէօյլէեէրէք ,
 —Վազաա , Մարսիալ պիրտէրիմիզ պիղէ պէօյլէ պիր
 հէտիլեէ եաբամմը տըր . . . հալ պու քի , պիր շէյճիկէ-
 զիտէ եօզ իտի քի . . . —տէտի :

—Տահա՛ բէօթիւ օլուճն , բէնտիտէ կիտիպ իըրըրըլը-
 իտէ իտիտէ , մալ ու էմվալ սահիպի օլա իտի , —տէտի Նի-
 գօլա աղըրճա սուրէթտէ պիր սէօյլէ յիշ իլէ , — էօյլէ տէ-
 կիլ մի , Ֆրանսոա :

—Եէվիլէթ , պիրտտէրիմ , —տէ յի ճէվապ վիրտի Ֆը-
 րանսոա , վէ պատէհու իլալէ յի մէգալ պիրլէ , —օ՛հ , եա-
 շա՛ , նէ՛ գատար կիւղէլ պիր մէնտիլ տիր պու . . . բազար
 կիւնլէրի պէն պուճու պիր կիւղէլ պօտուճ պաղը եաբըպ
 պաղլանաեբմտա , սիղտէ սէյր իտիսիզ :

—Վէ պէնիմ իլին տալի , բէք կիւղէլ պիր գաբաթմա
 օլաճազ տըր , —տէտի Ամանտին :

—Լաքին , իյի պիւմէլիսինիզ քի , քիրէճ օճազճըլարը-
 նըն չօճուգլարը , սիղին պու մէնտիլլէրինիկի կէօրտիւքէ-
 րինտէ , զիեատէսիլլէ գըղպանըպ գուտուրաճազլար տըր ,
 —տէտի Գալպաս , պուճու սէօյլէտիկի վազըթտա , մէր-
 Գուլարըն , բէնտիսինին էֆրեարը ֆաստիտէսին անլաեըպ

անլամամորդլարընը, էշքեալլարընտան ֆարգ իթմէրլիք նիյ-
 եէթկլիէ, տիգգաթ իտիպ հիւզէրինէ պագարագ: Մէր-
 գումէ մէլունէ գըզըն նիյեթթի մէրտուտէտի, պունու
 պէօյլէ սէօյլէմէրլէ, պէտպաթթ չօճուգլարըն հալլայի ար-
 զուլէրինի թահրիք իլէ, էկէրլի խըրըզլըգտան տօյաեք,
 վիճտանլարընտա պիր էսէրի նէֆրէթ հիսս իթմէրթէ ի-
 սոյեպէլէր, մէզբիւր լիյ պիր սուլգուեու, մահլ ու մէնն
 իլլէմէրլիք մադսէտինտէն իպարէթ պուլունմագտա խի:
 — Գիրէճ օճագ ճըլարընըն չօճուգլարը, — տէտի թէրարէն
 մէրգումէ, — զաթիէն պիրէր տիլէնճի հալ ու գըեաթէ-
 թինտէ պուլունտուգլարընտան, սիզին էօյլէ, պիր էֆէն-
 տի չօճուգլարը միսիլու . . . զարիֆ զարիֆ իբէք մէնտիլ-
 լէր պաղլատըզընըզ կէօրտիւքէրինտէ, էօյլէ եա, էլ-
 պէթթէ հասէտլէրինտէն նաշի, քէնտու քէնտուլէրի եէ-
 եէճէքլէր տիր:

— Հայ հայ, էօյլէ եա, էօյլէ եա, — տէտի Փրանսօս, —
 օլ վագըթ պէնտէ, հալլիլէ, քէնտի պօեուսպաղըմըն տիլ-
 պէրլիկինէ պագտըգճա, տահա զիեատէ զուրուրլանահա-
 զըմ աքը, շիւնքի, քիրէճճի օճագ ճըլարը չօճուգլարընը,
 էօյլէ պիր շէյտէն մահրում պուլունտուգլարընը կէօրէճէ-
 կիմ տիր . . . հա, նէ տէրսին, Ամանտին, էօյլէ տէկիլ մի

— Նէյլիմէ լաղըմ աղը պէնտիմ էօյլէ շէյլէր, պէն անհա-
 քէնտի գարաթմամա պագաեքըմ, շիմտի պէն շունա մէմ-
 նուն օյմագտաեքըմ քի, կիւզէլ պիր գարաթմամա վար աքը
 . . . վէսսէրամ . . .

— Իշիթէ անըն իշին սէնտէ ատամ օյմտեղպ, պէօյլէ սեր-
 սէմին պիրի գարաճագօրն եա, — տէտի Գալլաս, վէ պա-
 տէհու սուֆրանըն իւզէրինտէն պիր բարչա էթմէք իլէ պիր
 բարչատա բէյիլը ալտը, վէ մէրգումարա վիւրէք:

— Հայտէ յինիզ, կիտինիզ, եաթընը . . . իշիթէ սիզէ
 պիր ֆէնէր, լարին տիգգաթ իտինիզ քի պիր եանկըն չը-
 գարմանասընըզ, եաթմագտան էվվէլ սէճուտիւրինիւզ,
 — տէտի:

— Փաղաթ, — տէտի Նիգօլա, — պագընըզ սիզէ պիր
 շէյ սէօյլէեէյիմ, սագըն նէ պու աչտըղըմըզ ասնտըզա,
 վէ նէ տէ պագըր քիւլլէլէրի իլէ պօղչէեէ տայիր, Մար-
 սիալա հիշ պիր շէյ սէօյլէմէեէսինիզ հա, եօզաս իքինի-
 զին սալի գաֆասընը եարտըգտան պաչգա, վիրտիկիմ
 մէնտիլլէրիտէ կէրի ալլըրմ, անլատընըզ մը:

Չօճուգլար եօզարու եաթմանա կիթտիքտէն սօնրա,
 Նիգօլա իլէ Գալլաստա մաթպախ տէրունիտէ, օճագըն
 եազընընտա պուլունտպտա, պիր գաչ գատմէ չուգուրտա
 պուլունտան պիր մաթգէնի քիւչատ իլէ, կէրէք ասնտըզը,
 վէ կէրէք քիւլլէլէր իլէ պօղչէեէ, մէզբիւր ուֆաճըզ մախ-
 զէնէ իտիրտիլէր:

— Լարին, օ տէկիլ էմնա, վալիտէ, աճըզտան վէ սու-
 սուղլուգտանտա ճանըմ չըզըեօք հա, պիլմիշ օլատընըզ,
 աման պիրլօգմաճըզ պիր շէյ եէեէյիմ . . . — տէյի պաղըր-
 տը Նիգօլա, — պիրազ շարապ իլէ պիրազտա բագը վիր-
 նիզ սիզ պոնա . . . նէ իսէ, համա օլուն, իշիթէ պու կիւն-
 տէ Ալլահ գըմէթիմիլի կէճուտերտի . . . Հայտէ, Գալլաս,
 սէնտէ չու եէմէկի կէթիր պագալըմ. վարըն Մարտիալա
 կէլտիկինտէ, պիլիմ քէմիքլէրի քէմիրսին, շիւնքի քէնտինէ
 լաբըզ օլանտա անճագ օ տուր . . . կէլինիզ շիմտի սիզէ, օլ
 Պիլիթի քէնտէքի ատամըն իշին նագլ իտէյիմ, զիրա,
 եարըն վէ եախօտ օլ պիր կիւն զաթն իշ պիթէճէք, վէ
 վատ իթտիկի բարալարտա, պիլիմ ճէպէ կիրէճէքլէր տիր
 . . . Տիյեէ շիմտի պէնի, վալիտէ . . . Լարին, Սլլահ աչգը-
 նա օլուն, հանը . . . պիրազ իշիթէ կէթիրին տէտիմիտի,
 պէն մի գալլըզ պլաեքըմ:

Վէ պատէհու, Նիգօլա, թէրարէն քէնտի ճէպինտէ-
 քի կիւմիւշ պէշ Փրանդըզլարը կէօթէրմէկէ պալլատըզ-
 տան, վէ արգասընտաքի քէշի տէրիսիտէն քիւրք վէ եա-
 խօտ մինթան իլէ պաչնտաքի երևտէն մամուլ պիր նէվի
 շուպարաեք չըզարըզ պիր թարաղա օթտըգտան սօնրա,
 կիտիպ սուֆրանա օթուրու, վէ գօճա պիր թապագ գօ-

եուն էթի գըղարթմասը իլէ, պիբ բարչա սուդ տանա հաչլամասընը, վէ սալաթա քեստէսինի էծնինէ չէբաթի, պու էանատէ Գալպաստա շարապը բագըբը եէթիլտիբոթի, վէ վալիտէլէրի տալիսի, տայլիմա սուս բուս վէ եիլ զիս կիւլմէղ պիբ հալուէ օլտուղու թագափրտէ, կէլիպ սուֆրաննըն պիբ թարաֆընտա, Նիդօլա սաղընտա վէ Գալպաս տաթի սօլունտա պուլունտուղու սուբէթաէ օթուրտու, սուֆրաննըն ալկէր թարաֆընտա Մարաիպ իլէ չօծուղլար օթուրամագ օլտուղլարընտան, պոջ պուլունմագտա իտի: Նիդօլա պէլինտէն պույնուղ սաբըլ, սիլրի ուճու, վէ էնլի վէ ուղուն տէմիրի եաթաղանըն չէբիպ չըգարտը, վէ մէգըրու ալէթի ճարիհէհէ, քէմալի մէմնունլիեթ իւզըն վահչիճէ պիբ նաղար գըլարագ, վալիտէսինէ իտիմապէն քէլաճէ աղաղ պիբլէ:

—Նաչասըն պէնիմ եաթաղանըմ. . . վերինիպ պագա- երմ շու էթմէկի պանա, վալիտէ, —տէտի:

—Եաթաղան տէտինտէ իաթըրմա կէլտի, —տէտի Գալպաս, —պագասնա, Նիդօլա, պիլիմ Ծրանսա, օտունլուգտաթի չէհի. . . կէօրմիւ շտիբ:

—Նէեի կէօրմիւ շտիբ, —տէտի Նիդօլա քէյֆիլէթի անլամագսըղըն:

—Նէեի կէօրէճէք. . . աեաղլարըն կէօրմիւ շտիբ:

—Ատամըն մը, —տէ յի պաղըրտը Նիդօլա:

—Էվլէթ, —տէտի վալիտէլէրի, մէրգ ումուն թապա- զընա պիբ բարչա էթ վաղ իտէրէք:

—Նէ գատար աճայիպ պիբ չէյ տիբ պու. . . ճանըմ մերգումուն տէֆն իտիլտիկի շուգուր խայլիճէ տէրին իտի, —տէտի Նիդօլա, — ֆագաթ, խայլիճէտէ վաղթ միւրուր իթմիւ օլտուղունտան. . . պէսպէլլ թօրբագ գապարմըլ օլմալը տըր. . .

—Պու կիճէ, անլէրին, քեսաֆթէթէն նէհրէ աթըրմալա- ըը իգթիգա իտէք, —տէտի վալիտէլէրի:

—Թամտմ, հէբսինտէն իլի թարիգ էջլէ եարմագըլք,

տըր —տէ յի ճէվազ վիրտի Նիդօլա իշտէ թէհլիթէ կէօ- ըրէք:

—Հոյ հոյ, պիբ էսիի զինճիբ բարչաթըլա պիբ թաշ պաղանըպտա սուեա աթըրտըղը կիպի, իշ պիթէր կիտէր, —տէտի Գալպաս:

—Պէն նէ եարաճաղըմը պիլիբիմ. . . —տէ յի ճէվազ վիրտիքտէն սօնրա Նիդօլա, էվլէլա քէնտի գատէհինէ շա- բապը տօլտուրտու, վէ պատէհու տաթի էլինտէքի չիշէեի եօգարը տօղրու գատըրբարագ, —կէլ պագաեթմ վալիտէ- ճիկէլիմ, պիբ շարապտա սէն իշի վէք քի պիբաղ նէշէլէ- նէսին:

Վալիտէլէրի պաղըն սիլքտի, վէ գատէհինի կէրի չէ- քէրէք:

—Նէ եարտըն, շու Պիլիի քէլնտէքի պուլուշուպ կէօ- ըրաշէճէկին հէրիֆին իշինի նէ եարտըն, —տէտի:

—Պագընըղ սիղէ նագլ իտէ յիմ վուգուաթը, —տէտի Նիդօլա քէնտի եէլիպ իշմսինէ տէվամ իտէրէք. . . —լի-

մանա եաղլաշուպ գաեղըմը պաղլատըգտան սօնրա քէեէ չըգտըրմտա, Շայեօ պէլլիբ ֆուրունու սաաթը եէտիլի վարմագտա իտի, վէ օրթալըգտա օլ գատար գարանըղ իտի քի, պիբ ատամ տէօրթ ատըմ իլէրուտէ պուլունանը կէօրմէճէքտէ իտի: Մէգըրիբ քըթթմ իւզէրինտէ պօսու- նա պիբ չէյրէք գատար կէզնիսիմ, պիբտէ աղգամտան պիբ աեաղ սէսի իշիթիտիկիմտէն, պէն աաթմալը ուֆագ ու- ֆագ ուլմեա պաղլատըմ, պու արատա հարմանիէ սա- ըըմըլ օլան պիբ աեթմ, աղսըրըպ էքօսիբքէք պանա տօղ- իու եաղըն կէլտիլինտէն, պէն տուրտու մէ պունուն իւ- ղէրինէ մէրգում տաթի աուրտու. . . Մերգումուն եիւզիւ- նիւ լաեղըլա կէօրէճէտիմ, չիւնքի հարմանիսինի պուր- նունա գատար չէքտիկի կիպի, շարգասըն տաթի կէօղիւ- նէ գատար ինտիլմիլ իտի:

(Նիլիսպէմիկի օղուեան զաթլար տէր խաթըր իթմէլի տիբլէք քի, պու հարմանիէ տալամըլ օլան կիպի պիբ ա-

տրդուան սօնրա, պէւքի դարդարտա մնւ գալիէն միկ ի ճրա ի թմեզովնիդ:

«—Իյի եա, էֆէնտի, եա պէւքի սիդտէ, պիդ իշի պի- թիբորտիքանն սօնրա, «պէն սիդի թանրմանտորում, պէնիմ էօյլէ պիր շէյտէն առա խապիւրիմ պիդէ եօգ տուր» տի- եհէրէք պիր թարաֆա շէքիլըսինիդ:

«—Իհ, արթըգ օրասընը գատէրէ թէրք իյլէմէլիսինիդ պէնիմ իշիմէ անճագ տէօյլէ կէլըր, սիդինտէ իշինիդէ կէլըր մի, սիդ շիմտի պանա սէօյլէ յինիդ, եա եվվէթ աէ յինիդ վէ եախօտ խայր, շիմտի սիդէ եալընըգ իքի եիւզ ֆրանգ բիշին վիլըրիմ, վէ եարըն ագշամ, եինէ պուրատա, սաաթ տօ- գուշաա, սէքիդ եիւզ ֆրանգ տաճա վիլըրիմ:

«—Թէէէֆլէրինն մուրատ իթտիկինիդ օլ իքի քիշնինն պօզուտու գալընը սիդ նասըլ խապէր ալանճագընըգ:

«—Վէն անտէն խապէրտար օլապիլիբիմ. . . սիդ օլ խուսուտա դարընմանըգ պանա թէրք իտինիդ. . . նէ տէր- սինիդ գապուլ իթտինիդ մի:

«—Եվվէթ, գապուլ իթտիմ, էֆէնտի:

«—Բէք ալէա էօյլէ իտէ, իշթէ սիդէ իքի եիւզ ֆրանգ. . . շիմտի սիդ պէնի տիյնէ յինիդ, պու սապաճքի պուրա- եա կէլէն գօճա գարընը կէօրտալիլինիդ գտէ, ելպէթթէ թանըրընըգ, էօյլէ տէկէլ մի:

«—Եվվէթ էֆէնտի, թանըրըմ:

«—Էա եարըն, վէ եախօտ օ պիր կիւն, մերգումէ գա- տըն, ագշամըն սաաթ տէօրթ ըատտէլէրինտէ, պէրապէ- ըինտէ սարընա պիր կէնճ գըլ պուլունտուզու հալտէ, ա- տանըզըն գարչը գըրըրընտա կէլիպ պուլունճագ տըր, վէ պիր մէնտիլ սալլաեարագ, սիդէ իշարէթ վիլընէք տիլ, անպատընը մը:

«—Եվվէթ, էֆէնտի:

«—Մեքիք գըրըտան, սիդին առտաեա, նէ գատար միտ- տէթտէ կէլիլէպիլը:

«—Սիւրէճէկի անճագ երկկերմի տապըգա տըր:

«—Գանըղընըզըն ալթը տեւը մի տիւր:

«—Եվվէթ, էֆէնտի, թապագ կիպի տիւմտիւդ տիւր:

«—Իմտի, գանըղընըզըն ալթընտա, կէնիճէ պիր աէ- լիք աչարոդ, էօյլէ պիր գալապ թէրթիպ իթմէլիսինիդ քի, իսթէտիկինիդ վագըլմաա, մէգըր գապաղը աչար- զընըգ կիպի, անինտէ գանըղը պաթըրապիլէսինիդ. . . անըտընըգ մը:

«—Բէք ալէա, էֆէնտի, չօգ գուրնագ պիր դաթսը- նըլ, թամամ, պէնիմտէ բէք քի. ճնէ վէ բէք շիւրիւք պիր գանըղմ վար տըր, գաթէն պօզուպ տաղըլմադ էֆքեա- ընտա խտիմ. . . իշթէ պու սօն սնֆէր իյին բէք միւնա- սիպ օրաճագ տըր:

«—Տիմէք տիր քի սիդ օլ սէօլէտիկիմիդ տէլիքլի գանը- ղա տինէրէք գարըր գըրընա կէչտիկինիդ վագըլմաա, եի- նէ սիդտէն օրան պիր առէմտէ, պաշգա պիր գանընա պի- նէրէք, արգանըզտան կիթմէլի տիր քի, սիդ գըրընա եանա- շարագ, մէգպուրէ գօճա գարը իլէ մէլուտմէ կէնճ գըլը ալըրգատան սօնրա, առտեա աօզրու կիթտիկինիդտէ, հէման առտեա ճիւղիճէ պիր մէսալիէ գարըր գալմագ, կիւեա պիր չէյ տիւզէլթմէրթիքիւզքէ, էկիլիպ տէլիկին գաբաղընը, աու- լա տէլիլ իթմէքիլին, հէման ուտուլ իլէ աչարընըգ, վէ անըլտի օրատա պըրագարագ, տէրագապ սլչարանպ տիկէր գանըգա կէչէպիլէսինիդ. . .

«—Բէք ալէա, էֆէնտի, արթըգ ծնլար վարսընլար ըր- մաղըն տիպինտէ, իսթէտիքըլէր գատար եըլլաանըլար. . . էօյլէ տէկէլ մի:

«—Լաքին, սօնրա դալդըպտա, գաշեարար իքէն, կէօզ չըգարմեասընըգ հա. նէ տէրսինիդ, պունու պէօյլէճէ ութալըգլու, վէ հիչ պիր մանի դուհուրա կէլմէքսիդին պէ- ճէրիպ պաշա չըգարապիլէճէկինիդէ, Էմին մի սինիդ. . . անապա սիդին մէլիաննտէքի միւլթէքիլէրտէն իմտատա գօշուչուպ եիթիլէրէք պուլունմար գօրգու վէ իճթիմա- լն պուլունմագ տա մը տըր. . .

Թերե . եկեղյի պու իշու կուղեճենե պեճեքրտե պենի մեմ նուս գըլար իսենիգ , սիւե տահա սայեր էլչեր տախ զերմեքիկե իւմիտ վերերմ :

« — Զեր վագըթ խոսմեթինիղե հայըբում , էֆենսի . »

— Պատեհու , — տէտի նիգուս վախտեսի իլե հեմիքեսիւնէ , մեգքիւբ հիքեայեէեի պիթիքաքեմէն սոնրա , — պէն մերդուս հարմանիլե աստմը թէլքը իթտիքտէն սոնրա , դաւերըմա մեճուտիւմ , վե էլլիլե կեմեքտե իքէն , հոնայի բահտետե մեգքիւբ աստմըղ դաւըղը կեօրտիւմ , վե չու շիմտիքի դըմեթիլեքե նայիլլ օլլուում :

Նիգուանըն պու հիքեայեսինտէն աշիքեար անաղըմադտա տրը քի , նօթեր ժագ Ֆերան , սուրեթի զահիրեսինտէն ետընըղ լա կուալեօղիլ թէլեթ իթտիքեքեք պիբ պելատան գուրթուվաղըլըլը միւրատ իտիպ չալըչմադտա տրը կիպի կեօթեթէրսիկի թագտիքտե , հագըգասթի հայտե իսե , կերէք մեխուսետէն , վե կերէք մատամ Սերաֆենտէն , գիբլիքտե գուրթուվաղըլըլը տօրպանը գուրմագտա , եանի կրի հինայեթի պիբ դալեմտե իշեմեքիկե թեկիկեղ կըլեմեքտե իտի . շիւնքի , մօղուս եա , մերդուսնօթեթին , հերան ու տագըղա , լա նուեթի կիտեքտե Ֆեթուրեմ-Մարիեթեք , քենտիքինի , վագթիլլե թէլքը իտիպ մեխուստե պըրտաւնըն , մատամ Սերաֆեն յըտուղնուս իտպեք վիքիբ , տեթե գօրգմագտա իտի . վե էլչուրե կենե գըլըն թէլեթ իտալիմեսինտե իսե , քենտինե պիւլիւբ պիբ մենֆասթ պուլունմագտա յըտուգտան պաչգա , թէլեթ իտիլե իպտե էքարք մեխուստե չըգտըլընտա տախի , մուգուլիլիլ օլլարագ , բեք պիւլիւբ դարարըլը պուլունմագտա իտի , շեօլե քեբ բարանա պիւլիւբ պիբ մեպլաղ դայպ իթտիքտէն պաչգա , նամուս ու իթիպարը , վե չան ու շեօհրեթի տախի պիբ բարալըլ օլլահադ իտի . վե մատամ Սերաֆենիտե պիլիքեթե թէլեթ իթտիքմեսիլլե , քենտինե հեմ հինայեթ պուլունմագտա օլլան իքի . բիշիւն , պիբ քերքե պիլիքտէն գուրթուվաղըլ օլլահադ իտի (տիկեք հինայեթ չերիքտե Պրատամանթի տիլ) :

չիւնքի , եկեղյի քենտիսի , մեղպուրեկի , քենտի մենֆասթ թընա գուրգան վիքիպտե , թէլեթ իթտիքեքեք օլլա իտի , պիբ կիւն , մերդուսն օլ իքի հինայեթ շերիքեթինիլլե , հեմ քենտիքեթինիս եագաքը էլե վիքեքեքեքեք , վե հեմտ քենտիքինիտե էլե վիքտիքեքեքեքի գօրգու վե ինթիմայի պուլունմագտա իտի . վելահալը , մերդուսն իթիլգատընեա , քենտի մենֆասթընիս իտիլը իշիւն , պուլարըն ահրեթե օլլուս օլլարըրտան , եանի , մեղուվարըն վագըթ օլտուգըլըլը էքարըլարըն , քենտիլլե պերագըլ օլլարագ , մեղաքա կիլմլեքինտէն պաչգա , սպիմ պիբ թաքիգ պուլունմագտա տեկիլ իտի :

Նիգուս պալեատեքի հիքեայեէեի , եպընըղ պօլ պօլ իլլեք իշի վիքտիկի արալարտան պաչգա հիլ պիբ արա վիքմեք պիլիս տեվամ իտիլ , վե վալիտեսի իլե հեմիքեթիտե , քեմայի տիգգամ իւղըն տիլիտեքիտէն սոնրա , մերդուսթեքըրաքէն քեվամե աղաղ պիլլե :

— Ետընըղ պու գատարտա տեկիլ տիբ , տահա պաչգա շեյտե վար տրը , — տէտի մերդուս , քենտի լագըրտըրնա քեմայի շեվգըն տեվամ պիլլե , — պէն լա նուեթ իլե վե Պարպիեան իլե պիլ իլլեթիւք ու իթթիլաղ , մեվ սագաղնտա տիկեք պիբ էլե տահա կիլիպիմ շեկիլլե ամտըմ . եկեղյի Սըլահ վիքի պեճեքիտե պաչա չըգարապիլիբ իսեք , բեք էալըլ պիբ բարա օլլահադ տրը , վե պիլիւբ պիբ մեպլաղտա անտէն աքարաճալըլ տրը , վե մեգքիւբ իշ . պատի իթիլեթ ու զուրուրում օլլմագըլըլա շայեթե սանըլահադ տրը , նեօլե քի , պիլգ պիբ էլլուս տեղալը գաըրը սօեանաղըլ տրը , մալիմաթը սահիքեքեք նեգաքէն , պաղը քերքե , մեղպուրեկի շանթաքնտա . էլիլ պիլի Ֆրանգըլը գատար միւնեվեթիպ պուլունմագտա իլլը :

— Էլլիլ պիլի Ֆրանգ մի , տէտի պաղըրտըլը մերդուսն վալիտեսի իլե հեմիքեթի , ամեկի հըբըլ թամա ելե կեօլլեքի բարբաթ պալլ :

« — Ելլե պիլի Ֆրանգ . . . պիլիմ Պրատուս »

տախի իշին իշինտէ տիրո չաթթա, տին մէրգում, մէրու-
մէ գաառնա պիր մէքթուպ եազաը, վէ պէնիմ իէ Պարպիշ-
եան, մէգրիւր մէքթուպու ալըպ կէօթիւրտիւր, վէ պոււ-
վար Սէն-Տընտի, քէնտի խանէսինտէ պուլարագ վիրտիք,
տիմէք տիր քի շիմտի, մէգրիւրէ գաառն, չանթաաա քէք-
լիք կիպի տիր. տօղրուաու, Պրա-Ռուժ չօդ պիւշիւք վէ չօդ
ազըլը պիր հէրիֆ տիր. Էֆէնտիմ, մէրգումաա բարատա
պուլունտուգունտան, Տէրքէս քէնտիտինէ էմնիյեթի ու ի-
թիպար կյէմէքտէ տիր. Մէրուսմէ տէլլադ դաառըն էլտէ
իտիպ քէնտի հադգընտա պիր հիւանի դանն բէ յուսիթ տիրթ.
մէք նիյեթիթ կյէ, մէրգումէեե տէօրթ եիւզ ֆրանգլըդ պիր
գըթթա էլմաա սաթմըշ տըր. Շիմտի, հիւ չիւքճէմ եօդ աուր
քի, մէրգուրէ, սապահլաեքն էրքէնտէն, քէմաու էմնիյ-
եթիթ իւզրէ, Շանգ-Էլիգէտէ վագը մէլիսանէսինէ կէէճէք
տիր. Պիզ մէրքիւր մէ յիսանէտէ պիր քէօշէտէ կիլլէնէճէ-
կիզ, Գալպաա սէնտէ պիրլիքտէ կէէճէքսին բի, Սէնա գը-
եքսը պօեօնտաա դաեքըլա տէքլէեէսին, դիրա, մէրուսմ-
եի եա սաղ սաղ վէ եախօտ էօլտիւրտիւքտէն սօնրա թօր-
լանըպ թօլլաեքըպ գաեքըա աթմաալըրըմըդ իգթիղա իթ-
տիկինտէ, գաեքըրըպ հազըր պուլունտու շօլուն. պու իշ-
տէ, գաեքը արասպատան չօդ կյի տիր, չիւնքի, հիւ պիր իզ
պըրազմաղ, իգի պէլլիտիղ օլուր կիտէր, սնչաառընը մը չիմ-
տի պիղիմ բլանըմըղը. Էլաբին, սաճիհէն սէջլէրիմ քի,
չու Պրա-Ռուժ չօդ ազըլը վէ չօդ դուրնաղ պիր աաաամաըր.

—Պէնճէ պէն, Պրա-Ռուժա հիւ պիր վագըթիտա էմնիյ-
եթիթ իտէմէմ, —տէտի վախտէլէրի, — չիւնքի, Մօն-Մարթ-
ըր սօգաղընտարի վագապտան սօնրա, պիրատաբլին Սադ-
բօաղ Թուլլին թէրասանէսինէ կէնտաեբլիտիկի թագտիրտէ,
Պրա-Ռուժ իսէ, եագաեք դուրթարմըլ տըր.

—Էլվիթ, չիւնքի, Պրա-Ռուժա գառըն հիւ պիր տէլլի
գալի իտըաղ իտիլէմէլի տիր. վէ իլթէ պու աախի իպպաթ
իտէր քի, մէրգում չօդ ուսմա վէ չօդտա գուրնաղ պիր ա-
աաամաըր. Էլպէթիթ, մէրգում քէնտիտինէ գաւրթար-

մաեա չալըմըշ տըր, լարին, պունտնլա պէրապէր, սա-
լիլէրի ղամզ իտիպ էլէ վիրմէքլիկիտէ, գաթան գապուլ
վէ իրթէքեապ իտէնէրտէն տէկիլ տիր. . .

Վախտէլէրի պաընը սիրէրէք, մէրգումաա խալիտէթի
հադգընտա, պիր սուրէթի միւքէմէլէտէ էմնիյեթի պու-
լունտաաղընը անլաթ տըրմաղ իսթէտի.

Վէ հիւզիճէ թէֆէքքիւրտէն սօնրաաա քէլամէ աղալ
պիրլէ,

—Պէնճէ էն զիեաաա մէմուն օլունճադ իշ, եարըն
վէ եախօտ օլ պիր կիւն աղչամ իեքասը լաղըմ կէլէն, օլ
Պիյիթ քէլիտէքի աաաամըն իշիտիր. . . օլ էքի գաըլաըն
պօղուլմաը թէքլիֆի տիր. . . ֆագաթ, տիւշինիւիււպ
վէ տիղղաթ ու մէրաղ իտիլէճէք պիր նօղթա վար տըր,
չէօլէ քի, Մարսիալ պիղէ միւսմնաաթա գալըքըճադ
աըր. . . չիւնքի հէր վագըթ էօլէ եարմագտա աըր, Է-
լիմիլէ սէքթէ վիրմէքրիկէ չալըմագտա աըր. . .

—Հէյ Ալլահ պէլաաընը վիրսին օլ սիղին Մարսիալը-
նըղըն, պի ճանըմ պիղ պու Ալլահն պէլաըր հէրիֆին է-
լինտէն գուրթուլմաեաճադմըեղը. . . —տէ յի պաղըր-
աը Նիգօլա նիմ սէրհօշ օլտուղու հալտէ էլիտէքի ուզուն
պըչաղընը, հիտտէթի իւզրէ սուֆրաաըն իւզէրինէ սաբլա-
եարադ.

—Իվիթ, նասըրքի վախտէեէ պէն տախի սէօլլէտիմ,
պու պէօլլէ սէօրմէղ, արթըգ էլ վիրտի, արթըգ պիղ պու-
աաաամըն էլինտէն գուրթուլմաաղընը պիր չարէսինի տիւ-
շինմէլիկի. —տէտի Գալպաա, — մէրգում պուրատա գալ-
աըգճա, պիղ բահաթ իւզրէ հիւ պիր իշ կէօրէմէեճէկիզ
տիր, չիւնքի, չօճուգլարա, հիւ պիր իշ եարտըրըպտա խ-
թիֆաաա իտէմէեճէկիզ տիր. . .

—Նասըրքի պէնտէ սիղէ սէօլլէմիշիմ տիր, մէրգում,
էր եա կիճ, պիր կիւն պիղի եէ վիրէճէք տիր, էվիթթ,
օլ հայտուտ հէրիֆ, պիր կիւն պիղիմ խարապըմըլ մու-
հիպ օլաճագ աըր, —տէտի Նիգօլա, — կէքլէթիւթմու-
ե. . . 21

սուն , վարձե՛ . . . Եկերչի սեն պէնի տիշնէմիշ օլլա իտին . . .
 — Վասնչի՞ճէ պիր թարզ վէ մասնէլըճա պիր սէօլլէլիշ իլէ ,
 վախտեօննէ պազարազ , — Տէր պիր շէյ պիթմիշ օլաճազ
 իտի . . .

— Որ սլապտէ պաշղա եօլլարտա վար սըր :

— Հէփօնտէն իրիտ պէնիմ սէօլլէտիկիմ տիր , — տէտի
 Նիգօլա :

— Խայր , շիմտի անըն վազթի տէկիլ տիր . . . — տէյի
 ճէլլազ վիրտի վախտանի հարիմաննէ պիր սէօլլէլիշ իլէ , վէ
 Նիգօլաւա սիւրիւթ իթտի , շիւնքի , մերդուճէնին թուհ-
 թը թէէստիրինաէ պուլունմազտա իտի , վէ շիւնքի , մեր-
 դուճէնին տախի քէնտիսի կիսի սասիլոզ ճինայէթ վէ էօյի
 իսպասաթ օլուուղունու պիլմէքտէ օլուուղու կիտի , քն-
 տիսինտէն դիւտաէ սասիլոզ սէպաթ վէ ինաճը պուլուն-
 տուղունու տախի պիլմէքտէ իտի :

Մէգպուրէ պունա իլալթէթէն ,

— Չաթէն մերդուճ եարըն սապահ պուրասընր պիւ-
 թիւն պիւթիւն թէքը իլէ պըրազըպ կիտէճէք տիր , —
 տէտի :

— Նա՛սըլ օլուպտա կիտէճէք տիր , աման , սասիհ մի
 սէօլլէնօրտունուզ , — տէտիլէր իրիտի պիրտէն Գալպաս ի-
 լէ Նիգօլա :

— Շիմտի կէլտիկիտէ . . . սիզ անըն իլէ պիր պէհանն
 պուլուպ դալղանա գաղըչմալընըրդ . . . Լաքին , դըզ-
 ղընճա սուրէթտէ թութուլմալընըրդ . էօլլէ շիմտիլէ գա-
 տար եարտըրընըրդ կիպի կէլչէք սուրէթտէ տալլանմա-
 եըպ , իլլա երիդիւննէ դարըր , Տէր նէվի հադարէթէ վէ
 թէհատէ ճէսարէթ իլլէմէլիտիւնիլ . . . հաթթա , իզթի-
 գա իթտիկի թազտիրտէ , տաեաթ բաթըրալընա տալի
 չըզըմալընըրդ . . . կերչի օ սիդտէն դուլվէթի տիր , Լա-
 քին սիլտէ իլէ քիշիտիւնիլ , վէ պունտանտա մաստա , սի-
 ղէ պէն տախի եարտըմ իտերիմ . . . Լաքին , սաղըն սը-
 շաղա տալլանմանասընըրդ . . . գաթան գան չըգարմանա-

սընըզ . . . իսթէտիկիւնիլ գատար տէօլմէլիտիւնիլ էմնա ,
 հիշ պիր թարաքընը ճէրճ իլմէմէլիտիւնիլ . անլատընը գ մը
 տէրմիւնիլ :

— Ի՛նք պէա , վախտէ , լաքին , պունուն սուն . նէտէ
 գարար գըրսճազ տըր , — տէյի սիւալ իթտի Նիգօլա :

— Սունա նէմի օլաճազ տըր . . . շիմտի անլատըն նէ
 օլաճալընը . . . Պու տաեալ բաթըրալընա սունա ,
 պիլզ մերդուճա , մութըպ սուրէթտէ , հէման , եարընտան
 թիլի հօզ տուր , սէն պու տաեալը թէքը իլէ պըրազըպ
 կիթմէլիտին . . . եօզաս , իշնէ Տէր կիւն պէօլլէ պըլէտա
 գօթսճազ տըր , վէ սէնտէ տաեալը եէեէճէքին . . . —
 տերիլ , — պէն անըն թապիթընը բէք իլի թանըրըմ , օ
 էօլլէ Տէր կիւն գալղա վէ Տէր կիւնտէ տաեալ լաղըրտը-
 սընը իշնէտիկի կիպի , գօզուպ նէփրէթ կէթ իրէճէք տիր .
 շիտիլէ գատար գալմասընա սէպէպիլեթիլ , պիլզ քէնտի-
 միզ վիլմիշիլ տիր , շիւնքի , բահաթ քէնտի հալլանտէ սը-
 րազմըլը տըր , եօզաս . . .

— Իշի էմնա , մերդուճ գալթըր կիպի ինաարնտա գալի
 պիր առամ տըր , վէ յօճուգարտա սէվմէքտէ օլմասընա
 մէպիլ , չօզ իճթ իմալ տիր քի , Տէր հալի կէօլլէ պըրազ ,
 երնէ կիթմէնիլ գալաճազ տըր . . . — տէտի Գալպաս :

— Նէքի մերդուճա պիր լարալար օլմանըպ , վէ բէքտէ
 միւհթմաճ պիր հալտէ պուլունմազտա իտէ տէ . . . պու-
 ճիւմիլ իլէ տախի , էօլլէ տաեալտան մաեալտան գօր-
 գանլարտանտա տէկիլ տիր . . . — տէտի Նիգօլա :

— Պիր տէֆա , վէ եախտ պիր կիւն իշնի , վազաս էօյ-
 լէ տիր . . . — տէտի վալլտէրէրի անիւզէ . — Լաքին , Տէր
 կիւն Տէր կիւն տաեալ եէմէքիլք , խայր , անըն իշնի տէ-
 կիլ տիր . . . արթըզ անը կէօլլէ պըրաճալ . . . մուլթ-
 Լազա պըրազըր կիտէր . . .

— Ի՛նք պէա , ֆազաթ , պիր բերրէ դըրտընը տախի
 տիւշիւնէլիմ , Եկերչի պըրազըպ կիթմէք իսթմէզ իտէ ,
 օլ վազըթ նէ եարմադըրըմըլ Լազըմ կէլէճէք տիր :

— Է՛հ, էկէրչի էօյլէ ինատ իտիպտէ կիթմէք իսթէմէղ իսէ, պէնտէ էօյլէ պիր թարիգ թութարրմքի, սապահա գատար տուրամանեարագ, հէման եա պու կիճէտէն, վէ տէ եախօտ նիհանէթ, եարըն սապահ էրքէնտէն այլպ երուրիւելու վիրմէքիկէ մէճպուր օլուր, — տէտի մէրգումէ աճայիպ սուրէթտէ պիր խանտէ իւզրէ :

— Սա՛հի՛ն մի սէօյլէ եօրտունուզ, վալիտէ :

— Էլվիլէթ, լաքին, պէնիմ աօրլ միւրատրմ վէ արղում, անը անճագ տանագ բաթըրտընը իլէ դօրգուտուպ գաչըրմագ տըր, էկէրչի օլ թարիգլէ մուվաֆիպագ օրամաղ իսէմ, արթըգ օլ վագըթ, տիկէր թարիգի թութմագըլըլըմ լաղրմ կէլէճէք տիր . . :

— Իյի էմմա, վալիտէ, յաաղալլահ, եա գալքարտա, օլ տիկէր թարիգ տէտիկինիկ տախի պօշա չըգար իսէ, օլ վագըթ նէ եարաճաղըլ . . տէտի նիգօլա . . :

— Էկէր մէգրիւր թարիգտէ պօշա չըգար իսէ, պիր սօն թարիգիմ տահա վար տըր քի, արթըգ անըն պօշա չըգմասը ինթիմալտէն տէկիլ տիր, — տէյի ճէվապ վիրտի մէրգումէ :

Պու հէնկեամտէ պիրտէն պիրէ գարու տուր այլտըր . . վէ Մարսիալ իչէրի կիրտի :

Տիչարտա շէտիտ րիւզիեար էամէքտէ օլտուղունտան, Մարսիալըն կէլտիկինի կէօրէրէք, քէօրէքլէրին հալլամահ եա պաղամալարը իշիտիլէմէմիշ իտի :

ԱԼԹԸՆՃԸ ՖԱՍԼ

ՎՍԻՏԷ ՎԷ ԷՎԼՍՑ

Մարսիալ ֆամիլեսար թարաֆընտան, քէնտի հագգընտա գուրուլմուշ օլան նիյեթթի ֆասիտէ տօլագընտան պիլսապեր պուլունտուղու հալտէ, աղըր աղըր եիւրիւեհէրէք, մաթ պախտան իւլէրի կիրտի :

Յիլօր-տըր-Մարի իլէ հապիխանէտէ դօնուշտուղու վազըլթտա, լա կուվուն պազը լազըրալարընտան անլաչըլտըղընա կէօրէ, Մարսիալ, աճայիպ սուրէթտէ պիր էամր կէչիթմէքտէ իտի, շէօյլէ քի, մէրգում տօղուշունտան ֆէնա պիր ատէմ օլմանըպ, կէրչի իլի տուլլուլար իլէ մէճպուլ պուլունմագտա իտի իսէ տէ, պու ճիւմէ իլէ տանի, թահսին օլունտաճագ պիր իշ իլէ տէ մէշուլ պուլունմագտա տէկիլ իտի . եանի նէհր իւզէրինտէ, նիզամին խարիճինտէ օլտուղու պիր սուրէթտէ, պալըգ ավլամագտա օլուպ, վէ պէքճիլէր իտէ, գուվլէթմտէն վէ քիւթախլըղընտան գօրգտուղլարընտան, շէրինէ լանէթ տիյեթէք, կէօրմէղիքտէն վէ պիլմէղիքտէն կէլմէքտէ խիլէր :

Մէրգում մէգրիւր նիզամա մուղայիր պուլունան սախաթընտան պաշգա, շայեանը թահսին պուլունմտեան սալի պիր խուսուսու տախի, քէնտիսնճէ պիր իշ եէրին իթթիլսաղ կլլէմէքտէ իտի, եանի գապատանըլըգ տախի կլլէմէքտէ իտի, շէօյլէ քի, բարա թամաընտան զիտատէ, կէրէք քէնտի գուվլէթ վէ ճէնարէթիլի կէօթէրմէքլէք, վէ կէրէք գապատանըլըգ սաթըպտա գուրուլանմագըլըգ նիյեթթ ու ղայրէթիլլէ, գուվլէթ ճիճէթիլլէ պիր թարաֆ ղայթիլէ գայիֆ օլան իքի թարաֆըն մա սրաղասը արասընա կիրէրէք, վէ պէտտէվիյեէ գայիֆ օլան թարաֆը իթթիգամ իտէրէք, եա եումրուգ վէտէ եախօտ սօրու մարիֆէթիլլէ, ախը ինթիպամա գօլըլըմաղըլըգ դահրամանիլըլը :

նը տէր իւհտե կյնմէքտե խտի : Վէ շունու տախի ունու թմանեղ իշար կյնմէկէ քի , մէրգում եու մուդ միւտարե . պէսինտե , մէհարեթի քեաֆիկէեէ մալիք պուլունմագտա իտի :

Մարսիալ իլէ Ֆրանսոս վէ Սմանտին միեանելէրինտե , թագախթ ճիհեթիլլէ , պիւլիւճէք պիր միւշպպէ հաթ կեօրիւլէքտե իտի : Մէրգում օրթմա պոլլու , լարին գալի վիճուտլու վէ հիլի ումուզլու իտի . վէ սըդ վէ գըզլլ սաչլը օլուպ , վէ սաչլարլուս բէք գըսա սուրէթտէ քեսիլմիշ օլտուզու թագախթտէ , լապիթլէ աչլը օլան անը իւզէրինտե , պէշ եհրաէն տիշարը չըգաթագ պիրէր ու ճ բէյտա կյնմէքտե իտիլէր : Վէ սագալը սէրթ , վէ սըգ , վէ գըսա օլուպ , վէ եանագլարը հնիլ , վէ պուրնու սիվրի վէ իրի , վէ կեօղէրիտէ մաթ վէ քեսիկի պագըլլը օլտուգըւրըստան , քէնաի հրքէքճէ օլան լէհճէսինտե , պիր հսքէրի սեպաթ ու մէթանէթ հուսուլէ կէթիլլմէքտե իտիլէր : Մէրգում մուն պաչլնտա մուշումպատան մամուլ էսիլ պիր շաբդ ա պուլունմագտա օլտուզու կիտի , հէր նէ դատար հախա սուգ իտի իտէ տէ , կիլլիմիշ օլտուզու բամբուգ գատի Իէտէն վէ քիւհնէ պիր բանթալօն իլէ եէլէկի իւզէրինտէն , մաթ պէգտէն էսկի պիր պըլուզու պուլունմագտա իտի . վէ էլլիտէ տախի , իւզէրի պուտաղլը դօճա պիր պասթօն թութմագտա իտի : Մէրգում մաթ պախտան իշէրի կիրտիքտէ մէգըիւր պասթօնու կեթիլլուիւպ սուֆրա թագըլը տօլա պըլնը իւզէրինէ վազ իլէտի : Մէրգում իլէ պիրլէքտէ քէնաիինն գըսա , վէ էլլի պաճագըլ , վէ սիեաՏ վէ բարլաղ թիւլլիւ իրի պիր ալ քէօրէկի տախի էշէրի կիլմիշ իտի իտէ տէ , մէգըիւր քէօրէկի տախի , քէնաի սահիպի օլան Մարսիալ կիտի , Մարսիալը գարտաչը , գըլ գարտաչը , վէ վալիտէսի սէվէքտէ օլմաղըլլարլնտան , վէ իթիլեար Միրօտա (քէօրէկին իտի) պուրնու պէօլլէ օլմաղըլը բէք պլէա Փէհճմ իլլէմէքտէ պուլունտուղունտան , նէ աթէշին պլէա Փէհճմ սուֆրատա օթուրանըլարն եանըլարնա կիթմէք-

իլիէ ճէտարթ իտէմէեէրէք , գարունուն եանըլտա պէքլէմէքտէ իտի :

Մարսիալ սուֆրաեա օթուրուր օթուրմաղ , հէնուզ պաչլգա պիր լազըլար իթմէքիլիլն ,

— Չօճուզլար նէրէտէ տիրլէր , — տէ յի սիւալ կյնտի :

— Նէրէտէ իտէլէր , իլլիէ օրատու տըլլար , — տէ յի ճէվապ վիրտի Գալպաս պէա պիր սէօլլէյիլ իլէ :

— Վախտէ , չօճուզլար նէրէտէ տիրլէր , — տէտի թէքըարէն Մարսիալ հէմիլրէսինն ճէվապընա ապա էհէմիլլեթ վիրմէեէրէք :

— Չօճուզլար եամտըլար , — տէտի մէրգումէ էհէմմիլլէթ սուրէթտէ պիր սէօլլէյիլ իլէ :

— Եօլտա եէմէք եէմէտէն մի եամտըլար , վալիտէ :

— Նէ վաղիֆէն սէնին , իսթէր եէմիշ օլտուզուր վէ իսթէր եէմէ իլլ , — տէ յի պարըլար նիգօլա , Մարսիալն կէրէք դուվէթի վէ կէրէք թագախթը պիլիպ տալիմա դօրգմագտա օլտուղունտան , քիւթիլիլըլը կիեատէլլէշին նիլեթիլլէ , դօճա պիր գատէհ տահա շարապ տիլի վիրտիքտէն սօնրա , թէրպիլլիէտիլլէ պիր սէօլլէյիլ իլէ :

Մարսիալ , հէմիլրէսի Գալպասա եարտըլը միսիլու , պիրտաէրինին տախի վիրտիլի ճէվապ , վէ իթիլիլ հագարեթէ էհէմիլլիլլէթ վիրմէք իսթէմէտիլլիլտան , թէրարէն վալիտէսին իսթմապէն օլտուզու հալտէ ,

— Թէտիլլիլլէ իտէրիմ քի , չօճուզլար բէք էրքէն եամտըլար տըր , — տէտի :

— Վահ , վահ , վահ , նէ գատար պիւլիւք պիր քէտէր . . . — տէ յի ճէվապ վիրտի մէրգումէ :

— Էլլիլլէթ , բէք պիւլիւք պիր քէտէր տիր . . . զիրա , սիլտէ պիլիլրսիլլիլլի պէն ծալար սիվէրիմ , վէ եէմէք եէտիլիլլիմ վազըլմտա եանըլտա պուլունտուղլարը կէօրտիլլէք , պիր սէֆա տուեարրմ :

— Հալ պու քի պիլտէ մուղալիլիլ օլարագ , թաճիլլէր տուլմագտա օլտուղունտան , տէֆ իտիպ եամտըլարը

տրբմանս դօյնագտա իբէն, Էօթէտէն Մարտիայ տախի,
—Տօ՛ր . . . պէն տահա թաառնմը պիթիրմէտիմ, —
տէտի:

—Վայ, վայ, վայ, պիթիրէ՛ իտին, — տէտի վայիտէ-
լէրի, վէ շարապ շիշէսինի պիզզամ քէնտի կէլիպ դարտըըը
պիլլէ գալարըտը:

—Էօյլէ՛ եա, Էօյլէ՛ եա, հադգընըը վար տըր, օ պաշ-
դա տըր . . . —տէյի ճէլայ վիրտի Մարտիալ:

Վէ մէրգում գունու սէօյլէտիկիլլէ պէրապէր գօծա պիր
գատէհ սու տօլտու բարագ իշտի, վէ տիլիսի տիմայընա
վարարագ շագլամ թըգտան սօրա,

—Մհ, նէ դաաար լէգիզ պիր սու խմը, —տէտի:

Մարտիայըն պու մէրթէպէ կէնիշ Եիւրէքիլլըր խարագ
իթմէտի, Նիգօլանըն տահա զիւտաէ գուտուրմասըն մու-
ճիպ օլտուգտան պաշգա, զամթէտի չօրծա իշմիշ օլուպ, վէ
գափաքը գըրզըն պուլունտուղունտան, վէ Մարտիայըն
քէնտիտէն դուվիթի օլտուղունտա պիրտիկի ճիհէթլէ, հիշ
տէկիլ իտէ, տօղրուտան տօղրու հագարթիթէ գալըըմագ-
լըգտան իհթիրալ ու իճթինալ իթմէքիկի տախի ունութ-
տուղունտան, պիրտէն պիրէ, վէ սիւրուր իւզըէ պալը-
բարագ:

—Մարտիալ, պիզէ իթաաթ իտիպտէ քէօթէկիթի սրու-
բաաան տէֆ իթմէնիլէ կի եաբարն, չիւնքի, պու կիւղէլ թա-
պիթա չիմտիտէն ալըշալըսըն քի, Եարըն պիր կիւն քէն-
տի մէթըէսին լա Լուվաաա, իշթէ պօօյլէ քէօթէկիլլէ մի-
սիլլու պիր թէրմէ վուրուպտա գարաւտան տիշարթ իթ-
տիկիմիլտէ, բէք չօղ կիւճիւնէ կիթմէսին, — տէտի:

—Իօֆ, Էվիլէթ, Էվիլէթ . . . զիրա, Էկէրի մաաղալ-
լահ, մէրգումէ մահպէտտէն չըգտըրտան սօրա գալըըպ-
տա տիվանէլըր իտէրէք պուրաեա կէլէճէք օլուր իտէ, —
տէտի Գաղլաա Նիգօլանըն Նիլիէթի ֆօտիտէսինի աճլա-
եարագ, —Լըր թօգամը վուրան, վէ Լըր թէրմէէի ինտի-
բէն պէն քէնտիմ օլաճաղըմ տըր:

—Վէ հայիլլէ, պիլիմ առանըն թա ուճունտա պուլու-
նան պարագա եազընընտա սուեա աթմաղլըգտա պէնիմ
պօրծում օլաճագ տըր, —տէտի Նիգօլա, —Էմմա, շայ-
էտ գալըգարպա, թէքարէն սուեուն Եիւղիւնէ չըգար ի-
միշ, գափաքընա գափաքընա թէրմէլէրի ինտիրէրէք, թէք-
բարէն պէնտէ աճլ պալըգ ամըլըղընա կէճտէրիլիմ . . .

Մարտիալ, օլ քէնտի եապանիճէ պիր մուհապպէթ իւզ-
րէ սէվիլէքտէ օլտուղու մալուգաաը լա Լուվ ալէյհիտաէ
զուհօրա կէլէն չու հագարէթի իլիթտիկիստէ, աըթըգ
երաաէլի ճիւղիլէտի էտէն կիտէրէք, գալարընը չաթ-
տը, գանը պաշընա սըլաաաը, վէ աճըն տամարլաքը շիշ-
րէք կէրկիլէտի իտէ տէ, պու ճիւմէ իլէ տախի քէնտուրի
դապթ իտէրէք, հիտաթիլիտէն նաչի, աճագ պօղուգճա
պիր սէս իլէ, Նիգօլանա իլիմապէն:

—Մղըն քէնտիլի, աըթըգ Էլ վիրտի հա . . . սէնի
մերամըն կէրչի պիր գալըգալըբարմագ տըր Էմմա, իշ գալ-
դաաա գալմաեարագ, տաեաղը ԵէԵճէքսին տիր, պիլիլշ
օլաաըն, իշթէ պէն պու գաաաար սէօյլէրիմ, —տէտի:

—Պիր տաեա՛ գ մը ԵէԵճէքիլիմ, քիմ . . . պէն մի:

—Էվիլէթ, հէմ սէն վէ հէմ տէ . . . օլ սոն տէֆաքի
Եէտիկիլն տաեագտան տահա՛ զիեաաթ շէտիտ օլաճագ տըր,
անկաաը՛ն մը:

—Մ, Նիգօլա, —տէտի Գաղլաա պէտիաահճա պիր թէ-
աճճիւպ իւզըրէ, — Մարտիալտան տաեա՛ գ տա մը Եէտի ի-
տին . . . Գաղտանաեընըգ, վալիտէ, իշտիլեօրմուսուեաղ . . .
Պէն իտէ, Նիգօլա, Մարտիալտան աճագա նիչին պու
մէրթէպէ գօրգմագտա տըր տէ իլ թէաճճիւպ իթմէքտէ
խտիմ, մէկէր իտէ, սէպէպիլ վար իմիլ:

—Էվիլէթ, պանա տաեագ ամտըր իտի . . . չիւնքի պէ-
նի պիր զամմագ մագամընտա թութմագտա իտի, —տէյի
պաղըրաը Նիգօլա զաղապընտան նաչի աթէշ քէսիլէրէք:

—Խալը, եալան տըր սէօյլէտիկին, սէն կիլիլճէ գահ-
պէլըր իտէրէք պէնիմ իւզըրիլէ հիւճուճ իթտի իտին, վէ

պէնտէ սենի թէբէլէմէկէ պաշխար խոխմ իսէ տէ , երնէ տուա իթմէլիսին քի , աճըտըմտա պըրադ տըմ , վէ յիմտիտէ գաղըբպտա , պէնիմ մաչու գամ ալէ յհինտէ հագարէթլէրէ ճիւրաթ իլլէմէքտէսին . . . անլաաթն մը , էվիլէթ , պըրտէ գաղըբպտա , պէնիմ մէթըստիմ ալէ յհինտէ դէպանտիւրապըբ իթմէքտէսին . . . Փաղաթ , շունու պըլմէլիսին քի , աըթըբ պու տէֆա աճըմտեաճաղըմ տըր . . . պու տէֆա էլիմտէն , էօյլէ ուճուղճա գուրթու լամնեաճաղըմ տըր :

— Լա Լուվալէ յհինտէ լաղըմ կէլէնի պէն սէօյլէր իսէմ պանա նէ եաբաճաղսըն , պէնիտէ մի տէօկէճէքսին , — տէտի Գալպա . . . :

— Հատիսին թանըթտըբմաղ իչին , կէլիլի էլը տէֆա , եալընը իրի թօղաթ իլէ իգթիֆա իտէճէկիմ տիր , լալքին , էկէլիլի դէպանտիւրապըբա տէվամ իտէճէք օլուր իտէն , պէնտէ թօղաթլարա տէվամ իտէճէկիմ տիր , անլաաթն մը :

— Էյ , եա պէն դալգարտա մէրդումէ հագգընտա լալըբտը սէօյլէր իտէմ , պանա նէ եաբաճաղսըն , — տէտի աղըբճա պըր սէօյլէ յէլ իլէ վալիտէլէրի :

- Սիգ մի :
- Էվիլէթ . . . պէն քէնտիմ :
- Սիգ մի , — տէտի Մարսիալ քէնտի հըրա ու հիտտէ թիլի գապթա չալըբաղ , — սիգ մի :

— Պէնի տալի տէօկէճէքսին տիր , էօյլէ տէլիլ մի :

— Իայր , Փաղաթ , էկէլիլի սիգ տալի , լա Լուվուն իսմին տիհանընըգա ալաճագ օլուր իսենիլ , սիլին եէրինիլի , տաեաղը Նիգօլա եէեէճէք տիր , պըլմիլ օլաաթնըլ . շիմտի , հէր նէ հալ իտէ . . . աըթըբ սիլլին պիլէճէկիլիսիլ պըր շէժ տիր . . . վէ քէղալիք քէնտի պիլէճէկիլ պըր շէյ տիր . . . :

— Սէն , սէն մի , — պանա տաեաղ աթաճաղսըն , — տէյի պաղըբտը Նիգօլա բըր գաղապ քէսիլէրէք , վէ էլինա տէքի եաթաղանը չէքէրէք :

— Նիգօլա , Նիգօլա . . . պըրադ պըչաղը , պըրադ պը

չաղը , — տէյի պաղըբտը վալիտէլէրի , եէրինտէն օրչարա տըրը պիլլէ , մէրդուճուն գօլուճու թուլմտա գօշարադ . հալ պու քի Նիգօլա հէմ սէրճօջ օլուպ վէ հէմ տէ լաղա . պընտան կէօլլէրի գարաթմաղտա պուլունտուղունտան , հէմանտէմ անաղա դալգտը , շիտտէթ իւղըն վալիտէսինի էթէթէէ երթի վըրտի , վէ Մարսիալն իւղէրինէ տօղըու հիւճուճա գօլաու :

Մարսիալ անինտէ կէրի չէրիլտի , վէ տօլապըն իւղէրինէ վալ իլլէմիլ օլտուգու օլ պուտաղլը դօճա սօբաարնը դաբաթ , վէ քէնտույի միւտաֆատա միւսարաաթ իլլէտի :

— Նիգօլա , պըրադ պըչաղը , տէյիտօրուճանա , — տէյի պաղըբտը թէքրարէն վալիտէլէրի :

— Նիլին պըրադաճագ , սիլ անը սէրպէսթ պըրադընըբքի վարսըն պըր իլիճէ հագգընտան կէլին , — տէյի պաղըբտը Գալպա Նիգօլանըն պալթաաթնըտա քէնտիսի գաբըլ պէղալիք Մարսիալն իւղէրինէ հիւճուճա իտէրէք :

Նիգօլա տայիմա օլ տէհէթֆէրմա պըչաղը էլինտէ օլտուղու , վէ սալլանըլ բարաթմաղ տա պուլունտուղու հալտէ , Մարսիալն իւղէրինէ սալըբմագ իչին , պըր Ֆուրսաթա պէրլէմէկէ պաշխարը , վէ մէրդումէ իսիթապէն տալի ,

— Իլլիթէ սանա սէօյլէտօրուճ . . . տէյի պաղըբտը մէրգուճ . . . կէրէք սեն վէ կէրէք օլ չարգըն լա Լուվուն իքինիլին տալի հագգընտան կէլէճէկիմ տիր , իքինիլին տալի գաֆաթնը եաբաճաղըմ տըր , վէ իլլիթէ շիմտի իապաթընըտա , կէօրէճէքսին տիր . . . Հայտէ յինիլ վալիտէ . . . հայտէ յինիլ Գալպա . . . աըթըբ էլ վըրտի , վուրունուլ չունատա , հատտիսին պըր քէրրէ պիլտիրէլիմ . . . :

Վէ պըր արալըգ , թամ Ֆուրաթ իսֆիթէ տիր իթիգաթըլա , պըչաղը գալտըրաղը պիլլէ , պըրաաէրինիլ իւղէրինէ տօղըու հիւճուճա իլլէտի :

Մարսիալ սօբա իսթիմալի իլլինտէ մէհարէթի թամ . մէս պուլունտուղունտան , պըրտէն պըրէ չէրիլիլ սա .

գրնոր, վէ երբորըմ չարու գրու զունտա պիր չարու գրու գրնոր, պիր, իբի, իւչ, պէ վէ սէբիգ տիեէրէք, նիգօ-լաննն սող գօլունա, օլ մէրթէպէ շխտէթի սուրէթտէ ինտիրի ինտիրի վիրտի քի, մէրգում քէնտույն շաչըրտապ, վէ գօլունուն աղըքննա տտեանամանարագ, պըչաղը էլին-աէն պըրագաբ :

— Հայտնա . . . գօլունու գըրտըն, — տէյի պայըբ-տը նիգօյա սօլ էլիլէ, օլ գըմըլտանամաղ պիր հայէ կէլմիչ օյան սող գօլունու թուժարագ :

— Իայը, պիրագ պասթճնու մու օյնաթմագըղա շըգըշ-տըմ . . . — տէյի ճէվապ վիրտի Մարտիալ, աեաղըմա վուբաուզու կիպի մէրգումուն պըչաղընը տօլապըն ալթը-նա Ֆըրլաթարագ :

Պատէհա, մէրգումուն գօլունուն աղըքսընը պիր ֆուր-սաթ ատտ իտէրէք, եաղաւընտան գալլատը, վէ դա-թէն գիրբի կէչմիչ օյան պիր քիչիւբ մաիղէնին դարու-սունա տօղրու ելթի վիրտի, պիր էլիլէ մէրքիւբ գարու-տու աչտը, վէ տիկէր էլիլէ տաթի մէրգումու իչէրի ամ-տըգտան սօնրա, հէնուղ շու մէհմուլի խարիճինտէ պու-լունան տանագտան աղը պայընա կէլմիչ օլտուզու հալ-տէ, մաիղէնին գարուսունտու իւղէրնտէն գարաուտ :

Պատէհու վալիտէոի իլէ հէմիթէօինին եանընա կէլէ-րէք, Գալպաւընու մուղաղընտան եագալատը, վէ մէրգում մէ հէր նէ գատար գարըը գօլումագըղա շալընըպ, վէ հայգը-րըպ պաղըըլման գալըղըրագտան պաչգա, էլինտէքի պալթմա իլէ տաթի, մէրգումուն էլինի ճիւղիճէ ճէրճ իլ-լէտի իտէ տէ, պու ճիւմէ իլէ տաթի, Մարտիալ պունըրըն հիչ պիրիթի տիյնէմէէրէք, անըտա, մաթպախտան կէչիւ-մէքթէ պուլունան մէ յիսանէ սալնունա թըրգաեղպ գա-բատը վիրտի :

Վէ պտտէհու տաթի, մէհմուլին խարիճինտէ օյան իչ-պու իճրաաթ վէ մէհարէթտէն տօղաեը տիւչաղը թէհայ-եիւբ վէ իսթիղրապ օլմուչ պուլունան վալիտէօինէ իլիթապ

իլէ, վէ պիր սուրէթի պարիտէտէ օլտուզու թագալիտտէ,
— Շիմտի, վալիտէ . . . իլթէ իքիմիլ Եալընըպ գալ-տըր . . . — տէտի :

— Եյ, նէ օլմուչ տուր, էվլէթ . . . Եալընըպ իքիմիլ գալ-տըր . . . — տէյի պաղըրտը մէրգում, — օլ տուրկուն շէհ-րեօինան պիր հարէքէթ Էսէրի հատըլ օլուպ, քէնրաիլ Եիւղ-լէրի գըղարմաչտա, վէ օլանն տէկին պիր սօլիունու գ հիւքմ իթմէքտէ պուլունան կէօղլէրտէ բարլամանա պաչլաեղպ, վէ հիտտէթ ու դաղապընտան, լէհէնի տէհչէթլա պիր հալ քէսպ իթմիչ պուլունտուզու թագալիտտէ, — Էվլէթ . . . իքիմիլ Եալընըպ գալթընը տըր . . . — տէտի մէր-գում թէհարիտամիլ պիր սէօլլէյիլ իլէ, — իլթէ պէստէ դաթէն պու տաղըրգաեա պէքլէմէքտէ իտիթ, արթըգ նի-հայէթ, գալպիմտէ վէ Ֆիրբիմտէ օլանը զահիթ ինրաճա մէճպուր օլաճաղըմ տըր :

— Բէգալիբ պէն տաթի, քէնտի միւրաա ու մաղաէտի-մի, սիղէ պիրտիրմէքիկէ իհթիեաճը շէտիա հիսա իլլէմէք-տէյիմ :

— Շիմտի սանա շու գատար խապէր վիրիթիմ քի, Է-կէրլի պունտան սօնրա, Եիւղ սէնէ տահա եաչաեաճա գօլանն, Եիմէ պու կիճէքի կէչէն շէյլէրի ուճուտամանա-ճաղսըն տըր :

— Էվլէթ, էվլէթ, հէմիչէ տէրիտաթըր իտէճէկիմտիր . . . Գարտաչըմ իլէ հէմիթիմ պէնիմ թէլէֆիմէ գալըղըրալըր իտէ, ճուրա տիհանընըր աչըպա հիչ պիր շէյ սէօլլէմէ-տիեիլ, վէ գաթան մէնիմէ շալըմատընըպ, Հէր նէ հալ իտէ . . . սէօլլէյիմիլ . . . նէ իմիչ պագալըմ պէնտէն թա-ճիլիկիլիկիլ :

— Նէ մի իմիչ :

— Էվլէթ, նէ իմիչ պագաեըմ պէնիմ թագալիտաթըմ . . .

— Բէտէրնին վէֆատթնտան պէրու սէն . . . գօրպաղ-լըրտան, Եանի աչապըրգտան պաչգա հիլ պիր իճրաաթ-տա պուլունտալըն :

—Պէ՛ն մի :

—Եվ վէ՛թ, սէ՛ն, ալ չաղ լըզ ի թմէք տէսին . . դիրա, պիղիմ ինչ պէրապէր գալը պտտա, պիղէ ետրտըմ վէ մուսովէնէ իտէճէք եէրաէ, ալըպ էրէրուէր վրտտին, Բամպուգեէէ կիթաին, վէ Պէրսիտէ թանըմըջ օլտուղուն պիր ալ սա- թըճըր ինչ պիրըքտէ, ալ ճըլըզա պաշլատըն :

—Եկէրչի, օլ վազը լըարտա, սալու շմաերպտա պուրա- տա գաշմըջ օլտա իտիմ, պէն տախի չիմտի քէնտիմի Ամպ- բօազ կիպի բրանկատա պուլճազտըմ, վէ եախօտ նի- դօլա միտիլա, իբլիբլանէ խարճըր պիր առէմ օլճազտըմ, պէն սիզին կիպի խըրըզըզը իրթիքեապ ի թմէք իտէճէ- տիմ . . վէ ինթէ քիպի քին ու զարազընըզտա, մահզա օլ խուսուստան նէչէթ ի թմէքտէ տիր :

—Իյի եա, սէնին սանաթըն նի տիր, մէկէրչի եհինէ խըրըզըզ տէկիլ մի տիր, սէնտէ պալըզար ինչ գուշար չարմազտաըն, վէ ֆարզըմըզ եալընըզ շու տուր քի, պիղիմ խըրըզըզըմըզտա պիր մէրտիք վար տըր, չինքի թէճի- քէսի վար տըր, հալ պու քի սէնին խըրըզըզըն ալ չագճա, նամէրտճէ տիր, չինքի չօղուգ թէճիքէսի եօգ տուր . . :

—Գուշար ինչ պալըզար քիմնէին թահթը թէճար- բուֆունտա պուլունմազտա տէկիլ տիրէր, պու կիւն պու- բատա, վէ ետրնտա պաշղա պիր մահէլլաէ, քիմքի բասթ կէթիբի իսէ անըն մալի օլուրար . . . պէնիմ ետրաղըմ խըրըզըզ տէկիլ տիր . . . հէնէ ալ չաղըզա կէլինճէ, գա- թան գապուլ ի թմէմ . . :

—Մէկէրչի սէնին սանաթընըն պիրիտէ, սէնտէն զայիֆ օլտն առամարը պուլուպտա տէօյմէք տէկիլ մի տիր :

—Եվ վէ՛թ, պէն անիբրին հագղալընտան կէրմէկէ չա- լըջմաղտաերմ, չինքի, անիբրաէ քէնտիբրինտէն զայիֆի- բի պուլարագ տէօյմէքտէ վէ մի թմէգարբուր գըլմաղտա տըրար :

—Ինթէ պու տախի, ալ չագ առամարա մախտուս պիր ինչ տիր . . . Եվ վէ՛թ, պիր ալ չաղըզ տըր . . :

—Վաղաա, իշպու պէնիմ ինչիմնէն տահա զինատէ նամուսու իշէր պուլունմաղտա տըր, լարին, օլ պապտէ պանա սիթէմ ի թմէքիքտէ սիզին իչին տէկիլ տիր : սիզին հագղընըզ եօգ տուր :

—Մատամ քի էօյէ օլտուղունու պիրմէքտէսին, էօյէ իսէ նի չին կիտիպ էօյէ նամուսու պիր ին թու թմաերպտա, պէօյ- լէ ալարա կէզէրէք պանա պիր երևք օլմաղտաըն, պէ- նիմ էթմ կիմի եէմէքտէսին :

—Մէկէրչի բարամ վար տըր տա վրմէ եօրմուեուծ ին- թէ թու թուղում պալըզարը սիզէ կէթիքմէքտէ օլտու- ղում կիպի, բարամ տախի օլուր իսէ . քեզալիք սիզէ վրե- մէքտէ իմ . . . կէրչի վրտիկիմնէն պիւլիք պիր շէյ տէկիլ տիր, լարին, պէնիմ աղըրըզմատա մուգալիլ առտ օ- լունտա ճալիզ տիր . . . չինքի, պէն սիզին պիւլիք պիր մէտարիֆինիզի մուճիպ օլմաղտա տէկիլիմ . . . կէրչի չա- լըջալ չիլինկի օլմաղ, վէ զինտաէճէ բարա գազանմաղ- իսթէտիմ իսէ տէ . . չի ֆայիտէ քի, թա վազթի սէ- պալէթ իմնէն, եա նէճը ինչէրինտէ վէ եատա օրմանըար- տա հայլազ հայլազ կէզէրէք իմարըր ելգաթ ի թմէքիլիկէ ալըջմըջ օլտուղունտան, սըզլտըմ, պիր տիրլու ետա- մաարմ, վէ արթըզ օլունտան պէօյէտէ ետրամաեաճա- ղմ տըր . . . Արթըզ պէնիմ էօսիւմ պէօյէ կէչէճէք տիր . . . վէ պատէհու . . . —տէ յի իլալէ յի մէգալ ի թ- տի Մարսիալ բէք մաղմուճանէ պիր սէօյէ յիլ ինչ, — պէ- նիմ թապիաթմա պաշղա պիր հալ հասըլ օլմուշ տուր, տախիմա եալընըզըզտա եալումաղըզ սէվմէքտէ իմ, ին- թէ պէօյէ, եա սուլար ինչէրինտէ կէզմէլիլիմ, վէտէ եա- խօտ օրմանըարտա տօլալմաղ իսթէմէքտէ իմ . . . չինքի, պու հալտէ, հալիլիլէ քիմնէն ինչ գժուշուպ կէօրիւյմէք- լիկէ մէճուր պուլունմաղտա տէկիլիմ : Հալ պու քի, է- կէրի պաշղա պիր իչտէ պուլունմաճագ օլտամ, էօթէքի պէրիքի կէլիպ բէտէրիմ հագղընտա պիր շէյէր սիւալ ի թ- մէքիկէ չըզըջմաղտա տըր, վէ պէնտէ ճէվապ վրմէք-
Ե. — 23

լիկէ պօրճուռ օլաճաղըմ տըր... վէ պիթթապի բէտէրի-
մին մաղթէլէեէ չըգարըւարագ պաշը քէսիլմիշ օլմասըրը
սէօյլէմէքիլիմ տախի իղթիլգա խտէճէք տիր... վէ քէզա-
լիք, պիրատէրիմին քիւրէքտէ պուլունմասընը... վէ հէմ-
շիքէմինտէ խըրըղըղըլա եաշամասընը...

—Է՛յ, վալիտէն հագգընտա՞ նէ սէօյլէմէքտէսին:

—Շէօյլէ սէօյլէմէքտէ յիմ՝ քի...:

—Նէ՞ սէօյլէմէքտէսին:

—Վալիտէմ՝ վէֆաթ իթմիշ տիր... տիմէքտէեիմ՝:

—Աֆէրին, չոգ կիշ եարմագ տասըն, դաճիր, իշթէ պէօյ-
լէ օլմալը տըր, եալան սէօյլէեէրէք աշընը ինրեար իթմէլի-
օյն... պէնտէ սէնի ինրեար խտէրիմ: Գարտաշըն քիւրէք-
տէ օլուպ, բէտէրին իլէ տէտէնին իտէ, բարասը վէ ճէլա-
աը իթթիճգա խտէրէք, մերտճէ մաղթէլէեէ չըգմիշ պու-
լունտուգըլըրընը պիլտիլին թագախրտէ, ճուլարն ինթիլգամ
լարընը չըգարմանա չալըլաճագ եէրտէ, մուղայիրի օլա-
րագ, գօրգուպ տիթրէմէքտէսին...:

—Ինթիլգամարընը՞ մը արմաղ...:

—Է՛վ վէթ, քէնտինն, սաճիճէն Մարտիայըն օլլու օլ-
տուլունու իպրաղ իլէ, օլ ճէլաա նարլունուն պըչաղը իլէ
արգարնտարի գըրմըզը կէսիլկէ թիւքիւրէճէք, վէ բէ-
տէք ու վալիտէնին վէ հէմիլէն ու տատէրինն թարիզլէ-
րինի թութաճագ եէրտէ...:

Մարտիալ, հէր նէ գատար վալիտէսինն վաճիճէ հիտ-
տէթ վէ շիտտէթինի տիշնէմէքիլկէ ալըլմըշ խաի իտէ տէ,
պու ճիւմլէ իլէ տախի, մէրգումնին պու սիթլմիլրինի ի-
շիմտիկնտէ, իւղէրինտէ պիր նէվի իւրքիւնթիլա էսէրի
հիտ իթմէկէ պաշատը:

Վալիտէսիլէճէսի, օլ սոն լուղէթլէրի թէլաֆֆուղ կի-
լէտիկի վագըթտա, տէճէթլու պիր հալ քէսպ լիմիշ խաի
Մէրգումնէ, հիտտէթի պիր թարաֆտան արթմագտա
օլտուղու թագախրտէ, թէքրարէն քէլամէ աղաղ պիրլէ,
—Ա՛հ, սէնին պու եարտըղըն եալընըզ ալըագըզ տէ-

կիլ տիր, իլլա ալըագըլըն ալըագըլըն տըր: Պիրտէ գալ-
գըպտա, նամուսըլուրէղ սաթմագ իսթէմէքտէսին՝, էօյլէ՞
մի. թամամ, իշթէ նամուս ու շէրէֆ տէնիլէն շէյտէ, սա-
նա՞ գալմիշ տըր. մէկէրի, հէր վագըթ, վէ հէր եէրտէ,
պիր գանըր գաթմիլն էվատըր օլուպ, վէ պիր բրանկաղէն-
տինտէ պիրատէրի օլմագըզ լէքէսինի անընտա թաշըեա-
ճագ տէկիլլիսին, տայիմա, հէրքէս նէգտինտէ մէրտուս
ու մուհագգար պիր հալտէ պուլունճագ տէկիլլիսին:
Իմոտի, զաթէն պու պէօյլէ օլտուղու թագախրտէ, հըրս
ու զազապընտան նաշի, ախըր ինթիլգամա գալըլաճագ
եէրտէ, գօրգունտան նաշի, դաճագ իլին քէօչէ պուճագ
արամագ տալըն. վէ գարըպ ըրըրաճագ եէրտէ, քէնտինի
գուրթամանա չալըլաճագտալըն, նասըլ քի, բէտէրինի
մագթէլէեէ չըգարըր չըգարմաղ... պիրիլ պըրրագտըղըն
կիպի պիր թարաֆա սալուչու վիրտին... սէնի կիտի ալ-
չա՞գ սէնի, վէ հաթթա, պիկիմ՝ պուրատան, պու տաա-
տան տիշարը չըգըպ, նէ պիր քէօեէ վէ նէտէ պիր շէհիլէ
կիտէմէեէճէկիլիլիլի, շէօյլէ քի, մաաղալաճ, պուրատան
տիշարը չըգտըղըմըղ անտէ, արգամըպտան, հէրքէսին եու-
հալար չաղըրմագտա օլտուղըրընը, վէ գուսուղ օլմուշ
օլան քէօրէքլէրի թաշաեսըլար թարըլտա, պիրի տախի
թաշաաըղըլըրընը, բէք ալէա պիլտիլին հալտէ, պըրրագըպ
գաւմիշըն տըր... էօ՞ֆ, էլպէթթէ պիլգ պուճարըն ա-
ճըսընը չըգարաճագըզ տըր, էվ վէթ, էլպէթթէ պիլգ պուճ-
արըն աճըրընը չըգարաճագըզ տըր...:

—Կէրչի պէն, էօյլէ եալընըզ պիր սաթմտէն, վէ հաթթա
ճն տտէմտէն գօրգանըրաան տէկիլիմ տիր, լարին, պու-
նունըա պէրապէր տախի, պիր միւճրիմին օլլու, վէ տի-
կէր պիր միւճրիմին տէ տատէրի օլմագըլըլըմ ճիճէթլէ, հէր
քէսին արգամտան եուհալար պաղըրըմասընատա թէճամ-
միւլ իտէպիլնէլէրտէն տէկիլիմ... էվ վէթ, պէն օլ հալի
պիր տիրլու կէօղէ ալըրըմամըլըմ տըր... վէ էլթէ,
մահգա օլ սէպէպէ մէպիտի տիր քի, պուրատընը թէրք ի-

կէօթերէնէկիղ տիր . . . վէ եալընըղ սէն , ալլաղըղ ի-տէրէր . . . տիշարտա գալանազսըն տըր . . . չիւնքի, պի-ղիմ' ա'ր ու հիճապըմըղ մուճիպ օլմագտասըն :

—Նէ՛ գատար էսէֆ օլունանազ պիր հալ , վահ , վահ , վահ . . .

—Իմտի , մատամքի , սէնին քէնտի զի իւ միւննէ , պիղ սէնին նամուսունա խալէլ վիրմէքտէ իմիչիղ տիր . . . եա-ըննտան թիզի եօզ տուր , հէմ' պուրատան կիթմէլիսին , վէ հէմ'տէ , պիր տահա կէրի կէլմէմէք իւզրէ կիթմէլիսին . . .

Մարտիալ թէանճիւպ իւզրէ վալիտէսինին երկզինէ պաղտըգտան , վէ ճիւզիճէ սիւքիթ իւզրէ տուրտուգ-տան սօնրա , մէրգուճէեէ ճէվապէն . . .

—Իշթէ շիմտի անլալըմադտա տըր քի , եէմէր եէտիլիմ վազըլթտա , հէր հալտէ պիր գալղա չըգարմանա չալըշ-մանըլտան մազսէտ , մահալ պու իմիշ , նէթ իճէսի պունտա գարար գըլանազ իմիշ , էօլէ տէկիլ մի :

—Էվվէթ , պունտան սօնրա , սէնին հազգընտա վու-գու պուլանազ օլուն մուամէլէեի սանա կէօթերմէք իօ-թէմիչիղ տիր , չէօլէ քի , էկերչի , մաազալլահ , պիղիմ' իս-թէկիմիզէ գարըր օլտուղու հալտէ , երիտէ կիթմէլիպտէ , պուրատա գալանազ օլուր իսէն , պուրատը սէնին իչին պիր ճէհէննէմ' օլանազ տըր . . . անլատըն' մը . . . էվվէթ , թըպըր պիր ճէհէննէմ' օլանազ տըր . . . հիշ պիր կիւն գալղա , կիրիւլտի , տանազ , վէ միւտարէպէ էքոիք օլ-մանեանազ տըր , վէ , էօլէ պու աղչամքի կիպի , սայիր աղչամլար եալընըղտա օլմանըպ , իլլա , տօթլարըմըղ տա-լի պուրունարազ , պիլէ եարտըմ' իտէճէքէր տիր . . . միւմքին տէկիլ տիր , սէն սէքիզ կիւն տահա պուրատա գալանանաճագսըն տըր . . .

—Մէկերչի միւրատընըղ պունլարը սէօլէմէրլէ , պէնի գօրգուլթմա'զ մը տըր , վէ մէկերչի պէն սիգտէն գօրգա-ճագ պիր ատամա պէնդէմէքտէմիլիմ :

—Պէն սանա տօլրու եու սէօլէմէքտէ չիմ' վէ Ֆաղլա պիր

լազըրտը իթմէլիպ , սննազ օլանալը խապէր վիրմէքտէ-լիմ' . . .

—Իէք ալէա , պէնտէ հէր չէյէ հազըր ու միւնթազըր պուլունանադտանըմ' . . . չուտան շուրանա կիթմէեէճէ-կիմ' . . . պուրատա գալանալըմ' . . . պագսերմ' նէ իմիշ շու սիզին եարանաղընըլ :

—Պիր եէրէ կիթմէլիպ , երիտէ պուրատա' մը գալա-ճագսըն տըր :

—Էվվէթ :

—Պիր սէնի իսթէմէտիկիմիզ թագտիրտէ , երիտէ սէն իօրար իտիպտէ գալանա'գմըսըն :

—Էվվէթ , սիզէ գարըր օլտուղու հալտէ , Գալպտա , նիգօլանա , վէ էմալլէրի չարգըն վէ հայտուտըրըն քեաֆ-ֆէսինին իսթէքլէրլինէ գարըր օլտուղու հալտէ , պէն հիշ պիր եէրէ կիթմէլիպ , իլլա պուրատա գալանալըմ' տըր :

—Ա՛ճալիպ . . . կիւլէլիմ' էօլէ իտէ պիրաղ շու ճէսա-րէլթ ինիզ հազգընտա :

Մէրգուճէ կիպի պէա վէ վահչի չէհրէլի պիր գաղըր տիհանքնտան չըգմազտա օլան պուլազըրտըլար , բէք հէյ-պէթէնիկիզ պիր հալտէ պուլունանազտա իտիլէր :

—Թա քէնտիմ' իչին , չօնուգլար իլէ պիրլիքտէ եաշանա-պիլլէքիլկիմէ մէտար օլապիլէճէք պիր էշ թէտարիք ի-տիննէեէ գատար պուրատա գալանալըմ' , վէ պատէհու-անլէրիտէ պիրլիքտէ ալարազ կիտէճէկիմ' տիր . պէնիմ' պէլիմի պիւքէն , չօնուգլար տըրլար , օնլարըն խաթըր իլին պուրատա գալանաղըղա միւհթմա օլմագտանըմ' , եօզաա , էկերչի եալընըղ օլմուշ օլա իտիմ' , ալլա մէրազ իտիպ վէ էլէմ' չէքմէզ իտիմ' , տօլրու նէֆէսիմի օրմանլարտա ալըր իտիմ' , հալ պու քի , իչիմի պիր սըրասընա գօնունճանա գատար , կիտէճէեէճէկիմ' տիր . . .

—Աճալիպ , տիմէր տիր քի , պուրատան սէն անճագ , չօնուգլարը պիրլիքտէ ալլա կէթիմ' ըպիլիլը պիր հալտէ մա-լիք օլտուգտան սօնրա կիտէճէքսին տիր . . . էլլէմ' մի :

—Էվվէթ, էօյլէ՛ տիր :
 —Վէ մերամըն չծճուղարըտա պիրլեքտէ ալմագ տըր, էօյլէ՛ մի :

—Էվվէթ, չինքրի, պէն ծնլարա, հայտէ յինիզ կիտէլիմ աէտիկիմ կիպի . . . դօչա դօչա կէլէճէրլէրի պիչէքք տիր : Վալիտէսի ումուզարընը սիրտիքտէն սծնրա, թէքրա-րէն քէլամէ պէտ իլէ :

—Պէնի տիյնէ, չիմտի սանա պիր շէյ սէօյլէտի իտիմ, խաթընա կէլլէրօմու, էկէրչի պունտան պէօյլէ, էիւզ սէնէ տաճա Երանհանազ օլտան, էիլնէ սէն, պու կիճէրի կէչէն հալլէրի ունուտամանհանազ օրն տըր . իտի, սանա պունտան իյզաշաթընը վիրէ յիմ . Փաղաթ, մէգրիբ իյզա-հաթիմ կիրիչմէզտէն էլվէլ, շունու սնլամագ իտիէրիմ քի, մութլագա, Եարըն սէն, պուրատան կիթմէմէքրիկէ, քէն-տինճէ պիր դարարը դալի վիրմիչիսին տիր, Եօզա կի-տէճէլմիսին տիր :

—Խայր, խայր, խայր, պին քէրրէ խայր, կիթմէէէ-ճէկիմ տիր :

—Իէք տլէա էմմա, հէման չիմտի տախի, մուզայիրի օլարագ, էվվէթ, վէ պին քէրրէ էվվէթ, կիտէճէկիմ տի-րէճէքսին տիր : Պէնի տիյնէ, վէ տիգդաթ իւ դրէ տիյնէ . . . Մէն դարտաշըն նիգօլանլըն, նէ իչ իլէ, վէ Եալսու գա՛նլի սանաթի իլէ մէշղուլ օլմագտա պուլունմասընը պիլմէքտէ-միսին :

—Խայր, պիլմէքտէ տէկիլիմ, վէ պիլմէքիլիտէ աջա արզու իթմէմ . . :

—Իմտի պիլմէլիսին քի . . . խըրաըլըզ իլէ մէշղուլ պուլունմագտա տըր . . . :

—Տաճա՛ Ֆէնա օլտուն :

—Օ տաճա Ֆէնա օլտուգու թագաիրտէ, սէնտէ ծնտան իլի պիր հալտէ գալամանհանազ օրն տըր :

—Սէպլէ պ, պէնճէ՛ նէ վար տըր :

—Նիգօլա հէմ կիճէլէրի վէ հէմտէ հէր նէվի ճիւրա-

թը կէօղէ ալարագ խըրաըլըզ իտիպ չարմագտա տըր, վէ խըրաըլըզն պու նէվինին ճէգասը իսէ, դանուսէն քիւրէք տիր : վէ մէքդու մուն չարարըը շէյլէրտէ, պիզ պուրատա Եաթմագլըզ իտիպ սաղլամագտաճըզ, տիմէք տիր քի, պիր կիւն իլիտիլիպտէ իչ մէ տանէ չըզտըզընտա, պիզտէ պ-նի ճէգասա չարրըլամազըզ տըր, չինքրի խըրաըլ իլէ Եաթմազըն պին միւճադաթ իլէ ճէգալանմասը նիգամտան տըր, վէ պինտէն ալէյհ, սէնին տախի քիւրէք ճէգասընա չարրըլ-մագլըզն թմալիի տիր . վէ օլ վագըլմ պիզ, թէքսիլ Փա-միլնամա քիւրէկէ կիթտիկիթիտէ, չծճուղարտա հայլիլէ սօղաղարտա գալարագ, պուրատա էօյրէնէճէքլէրինտէն տաճա զիեաաէն պիր մէրթմէպէտէ օլտուգու հալտէ, բէ, տէրին իլէ տէտէնին սանաթլարընը էօյրէնիպ թմալիմ ի-տէճէլմէք տիր :

—Նա՛սըլ, պէնի տախի սիզին ճինայլէթիսիլէ միւշթէ-րէք առա իտէրէք, խըրաըլ Եաթմազը տըր տէյի գալուը-րաճաղա՛ր մը տըր. իյն Եա, գա՛նլի տէլիլ վէ գա՛նլի իս-պաթա մէպիի :

—Չաթէն սէնին նէ իչ իլէ մէշղուլ օլուպ, վէ նասըլ կէչինտիլիսին քիմնէ պիլմէքտէ տէկիլ տիր, սէն նէհը իւ-զլէրինտէ պօշ պօշ կէզմէքտէսին, վէ հաթթա իսմին Ֆէնա պիր առէմ տիր տէյի չըզմըլ օլտուգտան պաշղա, մա-սամ քի, պիզիլմէտէ պիրլեքտէ օլմուրմագտասըն, իմտի, իլի պու հալտէ էքէն, մէկէրչի քիմնէ սէնին, պիզիլմէ պէրա-պէր խըրաըլըզ վէ Եաթմագլըզ իթմէքտէ օլմամանա, ի-նսանը մը, ալթըզ սէն իլին Եօզ իսէ, իսթէտիկին գա-տար սէօյլէ :

—Պէնիմ էօյլէ պիր շէյաթ մէտխալիմ պուլունմատըզը-նը իսպաթ իտէպիլիլիմ :

—Հալ պու քի պիզտէ մուդայիրի օլարագ իզբար վէ շէհատէթ իտէրիզ քի, էվվէթ, հէր վագըլմ պիլիմ իլէ պէրապէր իլիլիպար իթմէքտէ իտի տէյի :

—Ա՛, սաճի՛ն մի, հազդըմտա էօյլէ մի թագըրի վերիը
 Ե.—Չէ

վէ չհատեմ իտե՛րմսինիդ, կըն ես, սէպէ՛ւ պ նէ տիր :

—Ձիւնքի սէն, պիղիմ՝ միւրապարզագ ապրը կէմէքտէսին, զօր ինչ պուրատա գալմագ իսթէմէքտէսին, իշթէ պիղտէ, սէնին պու ինտաճըլըղնա գալըլըլը պիր միւքեա-ֆաթ օրմագ իւղրէ, էօյլէ եաբարըլ քի, հատտինի թանը-եաարն :

—Տահա ճուղիճէ էվվէլ, պէնի պուրատան գալըրըլ տեք իթմէք իչին, պաշգա տիրըլու պիր գօրգու վիրմէք-տէ իտինիդ, շիմտիտէ պաշգա տիրըլու պիր գօրգու պէ-եանընա գալըլըլըլըլ, լարին, նաֆիլէ, սիզ պէօյլէ ուս-թալըլըլըլ ինչ պէնի գօրգուտու պ գալըլըլըլըլըլըլըլ, պէն քէնտիթմն խըրըլ օրմատըլըլըլ իւպաթ խտէպիլերիմ . . . վէ պուրատանա պիր եէրէ կիթմէմ :

—Ես, կիթմէ գսին, էօյլէ՛ մի, բէք պէա, իմտի էօյլէ օլտուգտա, տիյնէ պէնի տէ, սանա պաշգա պիր շէյ տա-հա սէօյլէեէ իմ, կէչէն սէնէ պուրատա պիր շէյ վուգու պուլտու իտի, աճապա սնը տէր խաթըր իթմէքտէ միսին . . . կէչէն սէնէ, Մնունգ կիճէսի վուգուա կէլմիլ օլան պիր հալի անյաթ տըրմագ իսթէրիմ, անյատըն մը :

—Մնունգ կիճէսի մի, —տէտի Մարտիալ շէօյլէ պիր տալիւնիւպ, կէչիլ շէյլէր խաթըրնա կէթիլմէքլիկէ շա-լըլըլըլըլ :

—Իյի տալիւն . . . պիր իյի տալիւն . . .

—Խայր, խաթըրմա պիր շէյ կէլմէք օր . . .

—Կէչէն սէնէ, Մնունգ աղչամը, Պրա-Ռոժուն, սագ-լանմագ լըղա միւհմաճ պուլտանան պիր ատամը, իսթիւ պաշը թէմիլ լաեղըլըլ պիր ատամը, պուրանա կէթիլըլիկի, խաթըրնա կէլմէք օր մու . . .

—Հա, հա, էվվէթ, շիմտի խաթըրմա կէլտի, պէն օլ կիճէ մէքգուճու սեպիլէ թատմոտ պըրագարագ, էօգա-բը չըրըլըլ եաթտըմ իտի . . . վէ մէրդուճոտ, կիճէ պու-րատա գալմիլտա, սագաշլաեըն էրքէն նիօլա ալըլ Սէնթ-Ուէնէ կէօթիւրմիւլ իտի . . .

—Նիգօլանըն անը Սէնթ-Ուէնէ կէօթիւրմիւլ օրմատըլըլ սէն դալիէն պիլմէքտէ միսին :

—Խայր, պէն պիլմէքտէմ, Փագաթ, Ֆէրատար սա-պահըլըլ, սիզ էօյլէ սէօյլէտի խաթիլըլ :

—Տիմէք տիր քի, Մնունգ կիճէսի սիզ պուրատա ի-տինիդ, էօյլէ սէկիլ մի :

—Էվվէթ . . . լարին նէ վար տըր :

—Օլ կիճէ . . . օլ ատամ քի, իւղէրինտէ խայիճէտէ աղճէսի պուլտանագտա իտի . . . պիզ անը պուրատա էօլ-տիրուպ իչինի պիթիլըլըլըլ տիր :

—Մէքգուճուճու . . . պուրատա, պու էվմէ մի . . .

—Էվվէթ, պուրատա, պու էվմէ թէմիլըլէ իւպ բարա-լարըլըլ ալըլըլըլ տըր . . . վէ քէնտիսինիտէ կէօթիլըլըլըլ օտունըլուգտա տէֆն իթմիլըլ տիր :

—Խայր, պունուն ասլը էօգ տուր, —տէյի պաղըրտը Մարտիալ գօրգուտունտան րէնիլի աթարագ, վէ քէնտի Փա-միլեասընընտա էօյլէ պիր եէնի ճինայէթէ տահա ճուրաթ իթմիլ օրմատընա ինանմագ իսթէմէքտէրէք . — սիզ պէնի գօրգուլմագ իչին պունու պէօյլէ սէօյլէմէքտէսինիդ . . . թէքրարէն սէօյլէրիմ քի, խայր, եալան տըր պու :

—Է՛հ, էկէր պանա ինանմագ իսթմէք իտին, օլ սէ-նին հիմայէ իթմէքտէ օլտուլուն Ֆրանսասեա սօր պագա-լըմ քի, պու սագահ օտունըլուգտա նէ՛ կէօթիւլ տիր :

—Ֆրանսաս մը, էյ, նէ՛ կէօթիւլ տիր :

—Մէքգուճու ատամըն պիր աեաղընըն, թօրրագտան տի-շարը շըլմիլ օլտուղունու կէօթիւլ տիր . . . էկէր իսթէր իտին, ալ չու Ֆէնէրիտէ, կիլի ճէն տալի քէնտի կէօղլէ-րին կէօր քի, օլ վագըլմ ճիլ պիր շիւրհէն գալմասն :

—Խայր, —տէտի Մարտիալ անընտա հատըլ օլան սօ-ուգ պիր թէրի սիլէրէք . — խայր, խայր, պէն պունա ի-նանմամ . . . սիզ պունարըլ պանա . . . իչին սէօյլէմէքտէ-սինիդ :

—Խայր, պէն պունարըլ սանա, էկէր սէն, պիլմէ իս-

տուգաբարձնա . . . սիղճե նե՛ ֆայիտե հասըլ օլաճագ տըր քի . . . օլ պապտե խարար իտիպտե միւմանաթիմ իթմէք իսթէեօրտունուզ :

—Օնլարն մարիֆեթիթըլյէ . շօք իշլեր կէօրմէք էմէլնտէլիմ : Չաթէն օնլար պիզիմ իշլին ֆաղլա տկիլ տիրէր , պիզ տահա առամա միւհթաճըզ . . . Գալպաս պէնիմ իլէ մէլիսանէնին իշլերիլյէ մէշղուլ օլմագտա տըր . . . վէ նիգօլա իսէ , պիւթիւս պիւթիւն եալընըզ պուլունմագտա տըր : Ֆրանսօա իլէ Ամանտին պիր քէրքէ պիւլիտիւք լէրինտէ , մէրդունա եարտըմ իտեճէքլէր տիր : Բէտերն նիզին դաթլինտէն սօնրա , խալզ օնլարն արգաւարընտան տախի թաշլար աթմըշլար տըր . . . օնլար տախի մէգըիւր հագարեթին ինթիգամընը ալմալը՝ տըրլար . . .

—Վալիտէ , սիզ ֆալգտա իլէ նիգօլաեը սէվմէքտէսինիզ , էօյլէ տէկիլ մի :

—Է՛յ , սօնրա՛ :
—Իմտի , չօճուգլարտա օնլարն թարիզլէրինէ սիւլուք իտեճէքլէր տիր . . . վէ պինտէն ալէյհ , տիմէք տիր քի , անլէրին ճիւրմ ու ճինայէթլէրի , մաագալլահ պիր կինն մէյտանէ չըգտըզլարնտա , անլէր իլէ պէրպղէր , տիւշարը ֆէլաքէթ օլաճագլար տըր . . .

—Է՛յ , սօնրա՛ :
—Եանի տիմէք իսթէրիմ քի , անլէր տախի բէտէրիմ կիպի մադթէլէեէ չըգտըրընաճագլար տըր . . .

—Է՛յ , սօնրա՛ , սօնրա՛ :
—Մեկերչի սիզ պու հայի տիւլունտիւքճէ , թիւլլէրի նիզ իւրբէրմէքտէ տէկիլ մի տիր :

—Իսթէք իլի օլտուն վէտէ իսթէր ֆէնա , պէն նէ հալտէ պուլունուր իսէմ , անլէր տախի օլ հայտէ պուլունալը տըրլար . . . Պէն իըրտըլըզ իտէր իսէմ , անլէր տախի իթմէլի տիրէր . . . պէն առամ էօլաիւրիւր իսէմ , անլէր տախի էօլտիւրմէլի տիրէր . . . Վալիտէ նէ եարար իսէ , չօճուգլարը տախի անը եարմալը տըրլար . . . Պիզ գաթան

պիր պիրլէրիմիպտէն այրըմամալընըզ . . . Եկէրչի պիզիմպաշըմըզ քէսիլիք իսէ , օնլարն պաշը տախի քէսիլէրէք , այնի սէրեթին իշլին տիւշլմէլի տիրէր . . . վէ օրատա , պիր պիրլէրիլյէ վէտալաշմալը տըրլար : Պիզ հէր պիր շէեի կէօզէ ալտըրմըշըզ տըր , հիշ պիր շէյտէն գօրգուպ իթմիւնապ իթմէքտէ տէկիլիզ . ֆամիլլեամըզ իլնտէ , սէնտէն պաշգա գօրգադըզ վէ ալլադըզ իտէն պուլունմագտա տէկիլ տիր , վէ իշլէ սէնի իշլիպտէն տէֆ իթմէրիկիմիպտէ պու սէպէպտէն նէշէթ իլլէմէքտէ տիր . . . իմտի , տէֆ օլուպ կիթմէլիսին . . .

—Իլի էմմա , եա չօճուգլար՝ , եա չօճուգլար՝ . . .
—Չօճուգլար հայիլլէ պիւլիւեէճէքլէր տիր : Ֆրանսօա զաթէն եէլթիշմիշ , վէ իշէ եարար մէրթմէպէեէ կէլմիշ տիր , վէ պիր քէրքէ սէն պուրատան տէֆ քուպ կիթաիքտէն սօնրա , Ամանտինին տախի , անինտէ իշէ եարար օլարագ , դայպ իթմիշ օլտուղու վաղթին եէրնի տօլտուրամաղընտա շիւրհէ եօզ տուր . . .

—Վալիտէ , բէճա իտէրիմ սիզէ , շու չօճուգլարը , պուրատան ուղագ պիր մահէլլէ , պարի պիր չըբագըղա կէնտտէրմէքիկէ սէօզ վիրինիզ :

—Հալէա անլամտըն մը նէ սէօյլէտիկիմի , գա՛ն տէֆա սէօյլէմէլլիմ քի անլաեասըն , պէն սանա սէօյլէեօրուճ քի , անլէր զաթմէն պուրատա չըբագըզ իտէրէք , պիզլէ իզթիլա իտէնի էօրէօրտէ րէլէր . . .

Վալիտէսի մէգըիւր սօնլուղէթի օլ մէրթմէպէ դուվլէթլի պիր սուրէթտէ սէօյլէտի քի , արթըզ Մարսիալ , մէրգուճնիլն թաշտան վէ տէմիրտէն բէք պուլունան գալպիւնէ պիրթէսպիր իշլէթէպլլմէքլէքտէն գաթի իւմիտ իլլէտի

—Մատամ քի էօյլէ տիր . . . —տէտի Մարսիալ դըստա վէ գալի պիր սուրէթտէ սէօյլէեէրէք , — վալիտէ , սիզտէ պէնն տիշտէլնիլ . . . պէն պուրատան հիշ պիր եէրէ կիթմէեէճէկիմ տիր :

— Ե՛հ, ե՛հ . . . էօյլէ՛ մի :

— Ճադաթ, պու Էվէտէ՛ն գարնահաճաղը՛մ տըր . . .

չինքնի, եա նիգօյաննն պիր թաղրիւց պէնի Լօրտիրե՛ճէ կինտէն, վէ եախօտ Գալպատն պէնի զէ՛Նիդէե՛ճէ կինտէն, շիւրճէ կլլէմէքտէ յիմ, վէ մատամքի պաշգա պիր մասճէլլէ կիթմէքլիկէտէ գուտրէթիմ պուլունմադտա տէկիլ տիր, չօճուգլարը պիրլիքտէ ալարադ, կիտիւց ճէդիթէնն թա ուճուճտա պուլունման պիր պարադատա իգամէթ իթմէք վիճէ օլտուգտան պաշգա, պիրպադտա թամիր կլլէտիկիմ թադտիրտէ, տաճա զիկտա՛ն. քէտպի մէթանէթ իտէճէ կինտէ շիւրճէ Էօդ տուր . . . Պիր քէրրի օրտես շէքիլիպտէ, թիւֆէնիկիմ, պասթօնու մու . . . վէ քէօքէ կիկիտէ եա նըմա ալարմ մլ իտի, արթըգ քիմնտէն դօրդու մ գալմա եաճագ տըր : Ետընն սապաճտան, ճէման չօճուգլարը ալարըղմ կիպի օրտես կիտիրիմ . . . կիւնտիւղլէրի պէն նէրէնէ կիտէր իտէմ, իսթէր գտերդա օլուն, վէ իսթէր պաշգա պիր մասճէլլէ, անլէրի տախի պիրլիքտէ կէօթիւրիւրիւմ, վէ կիճէլլերի տտիի եանըմտա եաթարըար. թաամ ճէճէթիկն կէլիտիպտէ, ալարտըղմ պալըղարը Էթ իտէրիւց, վէ նիճայլէթ, մէրգու մար իլիմ, թա պիրէր մասէլլ թէաարիք իտիմճէեճէ տէկին, պէօյլէճէ կէչիտիր կիտէրիւ . . .

— Սճայիպ, քէյֆին պէօյլէ իսթմէքտէ տիր, ճայլէա սէն քէնտի քիւեան իլէ ուղարմադտաըն, էօյլէ՛ մի :

— Ա՛յն զանն տա իտէրիմ քի, նէ սիլ, նէ պիրտտէլիմ, վէ նէ տէ Գալպաա, արթըգ պէնիմ պու նիլիէթ ու դաշալըմա պիր միւմանաթ իտէմէգոնիւց, էօյլէ տէկիլ մի . . . Մաադալաճ, էկէրլի, պիլիմ պուրտտա պուլունտուղու մուց միւտտէթտէ, սիլիւր գանըր գաթիլիկիմիւղ զաճիթէ չըգաճագ օլուր իտէ . . . թէեաթի Ֆի իտէրէք, արթըգ թէճէլլիմիլ նէ կէթիլիւր իտէ, անը գապուլէ մէճպուր օլուրում, պէնիմ սիլտէն այրը պուլունտուղումու, ֆադաթ,

եալընը չօճուգլար սէպէպինտէն, եանի ճայտուալուգ էօլընէմէլլերնի մէնն իթմէքլիք նիլիէթ ու մադսէտիլլէ գալմագտա օլտուղումու պէեան ու իֆատէ իտէրիմ . . . արթըգ վարսընլար տիւչինսիւնլէր, վէ իսթէրլէր իտէ թաճադըգ իտիպ էմիլիէթ իլլէտիւնլէր . . . Ճադաթ, էկէր չօճուգլար սիլիւն եանընըգաա գալաճագլար իտէ, պաշըմտա քէտէլլէր պիր Էէրէ կիթմէմ . . . Էվլէթ, ծնարը սիլգէ էմ նիլիէթ իթմէմ վէ իտէմէմ. սիլիւր ղօլմանըղա պէն պուտտաեթ թէրթ իթմէմ, իթմէմ :

Վալիտէսի Մարսիալըն, ճատտէն զիեատէ սաճիպ սէպաթ օլտուղումու պիլտիկի կիպի, չօճուգլարըն տախի, մէրգումու ճէմ սէվմէքտէ օլուր վէ ճէմտէ դօրգմագտա օլտուգլարը ճիճէթլէ, ճայտէ յինիլ կիտէլլմ տէտիլի անտէ, պիլա թէրէտտիւտ արգաաընա տիւչիւպ կիտէճէքլէքիի, վէ պինապէրին մէրգումուն տալիմա բիւր սիլաճ պուլունարադ, քէմալի ճիւրաթ իւգրէ քէնտիտիի միւտաֆաաեա միւգթէտիր օլտուղունաան, կիւնտիւղլէրի դաեղըր տէրունիտէ, վէ կիճէլլերի տախի գուլիպէսի իլիտտէ սըղընարադ, Ֆաճիլտաընն նիլիէթի Ֆատտէսիտէն ասլա շիւրճէ իտիպտէ դօրգմաեաճաղընը տախի պիլմէքտէ իտի, վէ պինտէն ալէյճ, Մարսիալըն, քէնտի էքքեաընը մէվէրի իճըաեճէ վադ իլէ, իլէրու կէօթիւրէպիլէճէկինն տէ, ալը շէճատէթ իլլէմէքտէ իտի . . . Մէզպուրէ պուչալըր պիլմէսիտէ մէպի, Մարսիալըն էքքեաըրը իճըաընա, պիլթիւն գուլլէթիլլէ միւմանաթ վէ մուգալլէմէթէ, քէնտիճէ գարար վիլմէքտէ իտի :

Պունտանտա գաթիւնապար, նամուրու սանաթքեարալար, էվլաալարը նէ գատար չօք օլուր իտէ, քէնտիլլերճէ, անլէրտէն կէօրէճէքլէրի իըտմէթի ճիտապա ալարադ, պիր մտարը սէրվէթ ատտ իլլէմէքտէ օլտուգլարը միսիլու, մէզպուրէ տախի, քէնտի իճըա իտէճէքլէրի իտապասաթըր ճադգընտա, Ամանտին իլէ Պրանսօաեա, իլէրուտէ պիլէր մուպին օլաճագլար տըր նազաըրըլա պադմագտա

օրտուղու կիսի, մէզպուրէնին, կէրէք գօծասրինն, վէ կէ-
 բէք օլլունուն ինթիդամլարընը չըզարմըջ օլմազլըգ իտ-
 տաս վէ էֆրեարնտա պուլունմար տախի բէք սահիճ տրի-
 Ձիրա, Ֆիլվազը, օլու ալէմոէ, էջլէ ասէմէր Վար տրի-
 լար քի, ճիւրմու ճննայլթ օրմասընտա եաշանըզ քիր
 իթթիեար օլմազտա, վէ ալըջլպ գավիլէյմէքտէ օլտուգլա-
 րընտան, ճէմիլէթի պէշէրիլէէէէ դարըլը, ալըգտան ա-
 չըզա, վէ ասէթա պիր ճէնրիլէյմէրիլէ մէյտանը օգումանդ-
 տա տըրլար, վէ պու թարիզ իլէ, կէրէք քէնախիլէրին, վէ
 կէրէք քէնախի Ֆամիլալարընտա օլանլարըն, միւսթա-
 հազգ պուլունտուգլարը ճէլալարը չէքմիլ օլմալարընա
 գարըլըզ, էէնիսէն ճիւրմու ճննայլթ լէր իճրա ի-
 տէրէք, քէնախիլէրի, ալըզ ինթիզամ իթմիլ մազանընտա
 թուլմազտա, վէ օլ իթիզատտա պուլունմանդ տա տըրլար:

Վէ պուլունտանտա Ֆազլա օլարագ, Նիդօլանըն, կէ-
 բէք Թէօր-տը-Մարի, վէ կէրէք մուսախիլէրէն, էլմաս սիմ-
 սարը օլան դատըն հազգընտա Ֆիրրինտէ գուրմազտա
 պուլունտուղու Նիլեամթը խապիսէլէրինին իճրամթընա,
 Մարախլըն օրատա գարմասընը, սէքթէ վիրէճէկիլի տա-
 լի, վալիտէսի ախիլէնտէքտէ իտի, Վէ իլթէ, մահազ պու-
 մէպէպէ մէպէն, ես Նիդօլա իլէ պէյլիլիլիտէ պիր գաւ-
 ղա չըզարթտըրարագ, վէ եախտա, կիթմէ յիպտէ խորը
 իտէրէք ատտաս գալըրը թազտիրտէ, քէնախիլէրէ չէ-
 լիլի ճննաեաթ սասըլմասը գօրդուլարընը վիրէրէք, պիր
 ան էլիլէ պըրագըզ կիթմէրիլիլէ մէճպուր օլմասընա չա-
 րըմազտա իտի:

Մէզպուրէ ղայլէթլէ գուրնազ օլտուղու կիսի, ղայլթ-
 լէտէ լիեարեար պուլունտուղու ճիճէթլէ, Մարսիարը գօր-
 գուտուպ գանարըմալըրընը կէօրտիքտէ, դատտարը-
 ղը վէ խապիլիլի էլէ ալարագ, մէրդումու Ֆէնա պիր տու-
 ղաղա տիլ յիւրմէքիլիլէ լիզում կէօրմէքտէ, վէ անըն ի-
 ղէրինէ ախիլէնտէքտէ իտի . . . իմախ, պիր միւստէթթէր
 սիլքիլթ իւզըրէ տուրուգտան սոնըա, սաթթէ պիր սի-

թէմու գանը իզհարիլէ, թէքրարէն քէլամէ ազազ պիրլէ,
 —Պէն սէնին բլանընըն նէ օլտուղունու անըմանգտա-
 երմ, կէրի սէնին միւրատըն պիրլէ, պիլզաթ քէնտին էլէ
 վիրմէքլէք օլմանըզ, իլլա, չօճուգլարըն մարիֆէթլէրիլէ
 էլէ վիրմէքլէք տիր, էջլէ սէկիլէ մի:

—Քիմ, պէն մի:

—Եվիլէթ, չիւնրի, մէրդուման չօճուգլար, չիմախ պու-
 րատա պիր ատամ տէֆն իտիլլըջ օլմասընը պիլլէքտէ օլ-
 տուգլարը կիպի, Նիդօլանըն խըրըզըրընը տախի պիլմէք-
 տէ տիրլէք . . . Վէ պիր քէրլէ, պիրէր մահէլլէ չըրագ-
 լըջա կիթտիլէք մի իտի, լապիլաթիլլէ, օրալարտա, օլ
 խուսուլարտա լազըրուլար իտէճէքրէ տիր, աղըզարտա, օլ
 իտուսուլարտա լազըրուլար տըր, իլ մէյտանէ չըզանագ, վէ
 պիրտէ, ճէլիսիլի պիրլէքտէ օլարագ, եագտեր էլէ վիր-
 միլ օլմանըզ տըր . . . կէրէք սէն վէ կէրէք պիլ, էկէր-
 չի սէնին սէլլէտիլիլիլիլի տիլլէ յիպտէ, չօճուգլարը սանա
 թէսիլմ իլէ պիրէր մահէլլէ երլէշտիրմէքիլիլիլի միւսասատէ
 իտէճէք օլտամ, պալըմըզա կէլէճէք պու տուր . . . Պիր
 տէ գալըմըջա, պէնիմնիլէթիմ սիլէ պիր Ֆէնալըզ եար-
 մագ տէկիլ տիր տիլէքտէ պն . . . իմախ, պէն սէնտն,
 պէնի սէվմէքիլիլիլի թալէպ իթմէլիպ, իլլա սնճագ չու-
 նու թալէպ իտէրիմ քի, սէնին իլիլիլիլիլիլի վազ կէտիլ,
 պարի, էկէրլիլ պալըմըզա էլլէ պիր Ֆէլաքթիլ կէլէճէք ի-
 սէ պիլլէ, սէպէպ օլուպտա թաճիլ իթտիրմիլ օլմաստըն:

Մարսիար, վալիտէսի թարաֆընտան զուհուրա կէլմէք-
 տէ օլան պու ճիւզիճէ միւլայիմ մուամլէլէէ պազարագ,
 քէնախի թարաֆընտան վուգու պուլան թէճտիլլըր, մեր-
 գումէ իւզէրինէ թէէտիլ իթմիլ տիր իթիզատընա դա-
 հիպ օլմասա պալլամըլ, վէ հազգընտա գուրուլմազտա
 օլան խաթարիլիլիլի պիր տուգաղա գատէմ պատըլ տըր:

—Պէն չօճուգլարը թանըրմ, —տէտի մէրդում, —
 օլլար էլլէ աղըլարը կէլլէք չօճուգլարտան տէկիլ տիր-
 լէր, պէն անիլլէ, սազըն քիմսէէէ պիր լէյ սէլլէմէէէ:

սինիզ տէ յի թէնպիհ իյլէտիկինմտէ, քէմալի իթաաթ վէ քիււլ լի տիգգաթ իւզըէ պուլուննաճաղարընտա, ապա չիւրհէմ պուլուննաճաղ տէկիլ տիւր . . . Պուննանտա գաթիննադար, մէկէրչի պէն հէր վաղըթ եանյարընտա պուլուննաճաղ տէկիլ լիյիլմ, տայիմա թէնպիհ իտէրիմ, վէ տայիմա սիւքիւթ իւզըէ պուլուննալարընտա տէր իւհտէ իյլէրիմ:

—Մէկէրչի չճճուգլարըն լաղըրտըլարը հաղգընտա, մէսուլիյէթ թահթընա կիրմէքիւք ճայիղ օլապիլիւր մի. . . Ելէլիսուսու Փարիս կիպի պիւր մէմէքէթտէքի, հէրքէտտէ հէմ հէր շէեի իյլիթիպ անլանաղլղա, վէ հէմտէ հէր շէյ հաղգընտա պիւր չօղ լաղըրտըլար վէ պօշպօղաղլղար իթմ մէքիլիէ տայիւր պիւր մէրաղ պուլուննաճաղ տալը . . . Պէն չճճուգլարըն պուրքտա գաթիւրընը, տէկիլ եայլընը պիւր, իլա իքի նիյէթիէ մէպնի, եանի, հէմ եանըմըղտա պուլուննուպտա պիլզէ եարաթմ իթմէլէրի, վէ հէմտէ, տիւլարը չըրզպտա, պաշըմըղա պիւր պէլա տալէթ իթմէքիլիէ սէպէպիլիէթ վիւրմիշ օլմամալարը մաղսէտինէ միւպթէնի իսթէմէքտէ յիմ:

—Մէկէրչի չճճուգլարը զաթէն, պաղը քէրքէ, կէրէք քէօյլէրէ վէ կէրէք Փարիս կիրմէքտէ տէկիլ մի տիւրչէր, վէ պիւնաէն ալէյհ, մէկէրչի, կէր իսթէրչէրիսէ, օլ սիղին գօրգմաղտէ օլտուղունու լաղըրտըլարը սէօյլէմէ ղիւր մի, քիմ ճնլարը մէնն իտէպիլիւր . . . Ել վիւրբը քի ալէր սէօյլէմէք իսթէսինլէր . . . վէ պուննանտա գաթիննալար, պուրքտա ուղաղտա պուլուննալարը, սիղին հաղգընըղտա, տահա զիւնտէ իյի տիւր, չիւնքի, օլ վաղըթ, տահա սալիւր կէօրիւպ վէ իչիտիպտէ սէօյլէնէնէքիլէրի շէյլէրին թէհէլքէլէրինտէն տալի գուրթուլմուշ օլուրտուղու . . .

—Պուրքտան կէօթիւրմէք մի, էյ նէրէեէ կէօթիւրմէք նիյէթիլիտէսինիղ, —տէտի վալիտէսի տիք տիք Մարսիպըն էիւզիւնէ պաղարաղ . . .

—Նէ վաղիֆէնիղ, նէրէեէ իսթէր իսթմ օլտա կէօթիւրիւմ . . . Ել վիւրբը քի սիղ միւստա տէ իտէսինիղ . . .

—Իյի էմմա, կէրէք սէն քէնալն, վէ կէրէք անլէր, նաւսըլ վէ նէ իլէ կէլիտէնէնէքսինիղ:

—Պէնիմ օլ էսկի չիլիկիլ ուսթամիլի պիւր զաթ տըր, կիտիպ մէրգուճա իֆատէյի հալ պիլլէ, լաղըմ կէլէնի սէօյլէրիմ, վէ չօղտա մէէմուլ իտէրիմ քի, չճճուգլարա լութֆէն պիւր շէյ հիմմէթ իտէր, վէ իչիթէ անըն տայիսիւտէ, պիւր եէրէ չըրաղլղա վիւրէպիլիւրիմ, վէ սիղտէն ուղաղտա պուլուննուշ օլուրուղ. վէ հէմտէ չօղ տուրմանըղ, հէման իքի կիւնէ գատար պըրաղըղ կիտէրիղ, վէ պիւր տահա լաղըրտըմըղ պիլէ էլիթմէպիլիւրիղ . . .

—Խալը, օլմաղ վէ օլմամա . . . ճնլար պուրքտա գալմալ տըրլար, ճնլարըն պուրքտա գալմալարընտա, պէն տահա զիւնտէ պիւր էմմիլիէթ կէօրմէքտէ յիմ:

—Իմտի էօյլէ օլտուգտա, պէն եարընտան կիտէր տանըն ուճունտաքի պարաղատա իղամէթ իտէրիմ, վէ տահա պիւր իյի հալէ նայիլիյէթիմմէ գատար պէքլէրիմ . . . Պէնիմտէ քէնալն կէօրէ ֆիքը ու նիյէթիմ վէ իտաաթ վար տըր, էօյլէ օլմասըն սիղ տալի պիլիւրսինիղ . . . Էօյլէ տէկիլ մի:

—Էվլէթ, պիլիւրիմ . . . Էօֆ, Էլ վիւրբը քի պիւր քէրքէ սէն պուրքտան կիտէսին . . . Իյի եա, նիլի կիտիպտէ օլ սէնին տօլաղմաղտա օլտուղուն օլմամալարտա գալմաղտա տէկիլսին:

—Նէրէեէ կիտէր իսթմ կիտէրիմ, Էլ վիւրբը քի սիղ կէրէք պէնտէն վէ կէրէք չճճուգլարտան գուրթուլմուշ օլաճաղսընըղ տըր . . .

—Տիմէք տիւր քի, օլ սէնին ուղրունտա ճան ֆէտա իտէրնէսինէ սէվմէքտէ օլտուղուն լալուլու պուրքտա պըրաղաճաղսըն տըր, էօյլէ մի . . . —տէտի պիլիւրտէն պիլլէ մէրգուճուն վալիտէսի:

—Արթըղ • պէնիմ պիլլէնէկիմ! պիւր քէյֆիլիէթ տիւր, Էլպէթթէ պէնիմտէ քէնալն կէօթիւր պիլի տիւր իտէնէնէկիմ վար տըր . . .

բէն կէօրէպիւրինլէր նկիւնէթիլնէ, դարուարընը նիմ ալըգ պըրուգարագ, եաթմանեղ պէրլէմէքտէ իտիլէր :

Թօրալ պիւր իսկէմէն իւզէրինէ վազ իթմիլ օլտուգարը մէզքիւր ֆէնէքին տունուգ բըրըր, էթրաֆը թէնպիւր իլէմէքտէ իտի :

Մէզքիւր օտանըն տիվարըրը սուվար օլուպ, վէ սուվալարըն էթըրաֆըրընտա իտէ, էսմէր պիւր բէնքտէ թաճթա չէմպէրլէր չէքիվիլ իտի : Վէ Ֆրանսոսա իլին օթման պիւր եաթագ, վէ Ամանտին իլին տաթի, անտէն չօգ գըրսաճա օլտուղու հալտէ, էսկիճէ պիւր տէօչէք պուլունտուղու կիպի, մէզքիւր մէլիանէնին շէրի վէ գալկաճը միւշթէրիւրինին դըրմիլ օլտուգարը սանտալիլէր իլէ գանաթէլէրտէ, պիւր թարաֆա սեղըմիլ պուլունմագտա իտի :

Ամանտին Ֆրանսոսանըն եաթարը բէնարընտա օթուրարագ, իըրսըղըգ մալլէրտէն, գարտաչը նիգօլա թարաֆընտան բէնտուլէ իհտա իտիվիլ օլան պիւր իբէք մէնտիլի, պաչընա պաղլամագըրը թաալիմ իտիպ չալըչմագտա իտի :

Վէ Ֆրանսոսա իտէ, հէմիլիէսինին գարըրընտա տիլ իւզէրինտէ տուրարագ, էլինտէքի պիւր այնա բարաւընը թութմագտէ օլտուղունտան, մէրգումէտէ, պաչընը նիմ պիւր թարաֆա էկէրէք, վէ այնանըն տէրունինէ նազար իլլէքէրէք, մէզքիւր մէնտիլին ուճարըլլա, գօճա պիւր կիւլ շէքիլ թէրթիպ իլլէմէքտէ իտի :

—Ֆրանսոսա, Ամանտինին մէզքիւր սիւտէ տայիւր օլան դայթէթ վէ մէշղուլիլէթինի, բէմալի թէհայիւր իւզքէ պիւր միւտտէթ տուրուպ պագա գալտըգտան ոճորա, հէր նատըլ իտէ, պիւր արալըգ այնաեը էլլինտէն թէրք իլէ, հէմ չիթէսինէ իըտմէթ իթմէրլիքտէն սարաֆը նազար իլլէտիլինտէն, գարտաչընա իտիթապէն :

—Հայտէ, թութու վէր չու այնաեը, —տէտի Ամանտին, — զիլտա, այնաեա պագմատըղճա, մէնտիլի կիւզէլճէ պաղլամաեաեաճարմարը . . . չու թարաֆա . . . շէօլլէթութ . . . հա, թամամ, չօգ իլլի . . . թութ, թութ, ա-

զաճըգ տահա . . . իլլթէ, իլլթէ պիթիեթօր, չիմտի, չիմտի պիթիէր . . . Մ՛հ, պագ իմտի չիմտի, նէ տէրսին, բէք կիւզէլ օլմատը մը, բէք իլի եագըլմատը մը :

—Եվվէթ, կիւզէլ, ալիմ Ալլաճ չօգ կիւզէլ օլտու . . . եաչաւըն, աֆէլըն Ամանտին . . . պէնիմտէ պօեուճ պաղըմա, պէօլլէ կիւզէլ պիւր կիւլ եարաճագսըն, էօլլէ տէկիլ մի :

—Ելպէթթէ, էվվէթ, չիմտի անը տալի եարաըմ . . . Ֆագաթ, սապը իլլէ տէ, ազաճըգ չու գարաթմամ իլլէ կէզինիպ պիւր բէյֆ եարաեթմ : Հայտէ դալը, սէն այնաեը էլլինտէ թութարագ, վէ արգա արգա երուրէեքէք կիթտէ, պէնտէ այնաեա պագաթագ, սանա տօղրու կէլէլիմ . . . լարին, այնաեը տայիլմա եօղարը տօղրու թութմալլըսըն քի, էիւզիւմիւ լաեբըլլըճա կէօրէպիլէ չիմ . . .

Ֆրանսոսա, պու կիւճճէ զահմէթի տաթի տէր իւհտէ իտէրէք, էլլինտէն կէլտիլի մէրթէպէ, տիգագաթ իւզքէ իճրա իլլէտիլինտէն, Ամանտին զիեաթէսիլլէ բէյֆլէնիպ սէվիտի, վէ մէնտիլին ուճարընը, վէ եարաըրը գօճա պիւր կիւլ շէքիլին թէմաչա իլլէտիքճէ, բէնտու բէնտուլէ զուրըլունմաեա պաչալտը :

Մէրգուման չօճուգլարըն չու սիւտէ տայիւր օլան արղու վէ սէվիլիլէրի, պաչագա պիւր հալ վէ վազըթտա զուհուրա կէլտիլինտէ, պիւր կիւնահըղըգ վէ պիւր սաֆտէրունուրգ ֆիլիլի սաեըլաճաղընտա չիւբէն պուլունմատըրը կիպի, էօլլէ պիւր իըրսըղըգ օլան մէնտիլլէր իլլէ սէվիտիպ սէֆա տուլմալարը իտէ, թապիլաթիլլէ, շայնանը թաղպիհ պիւր հալ սաեըլաճաղընտա տալի չիւբէն ճայիլ տէկիլ իտի, չիւնքի, էքիտի տաթի, մէզքիւր մէնտիլլէրին, իըրսըղըգ մալ օլտուղունտա պիլմէքտէ իտիլլէր : Վէ, իլլթէ պուլունտանտա բէք դօլայ սուրէթտէ անըլարըպ վէ իսպաթ օլունտա տըր քի, մէրգուման չօճուգլար, բէնտի տաչուլարընտա, հիւանի աթլագա մէլեալ պուլունտուգլալը թաղտիրտէ պիլլէ, մուզայիւր պիւր էսէր իպրագ իլլէմէքէ . . . 26

տէ խորիցն, քանքի, թապիւն տիր, պիր յօճուդ, պուլուն-
տուլու մահէլլտէ, վէ ետուտ պիրքիքտէ եաշամադտա օր
տուլու առամար իւզէլլէրինտէ, հեմիչէ ֆէնա իպրէթ-
էր կէօրտի կիւնտէ, անլէրի էոյքենիպ ալըլմադտա տըր:
Վէ պունտանտա դաթիմադար, պու պէտպախիթ յօ-
ճուդլար, բէնախիչիք մէնտօր օրճադ, եանի հիւննի իպրէթ
վէ կուզէլ նախհամ վիւրէնէր, Մարտիալտան պաշղա հիւ
պիր քիմնէնէ մայիք պուլունուդտա տեկիլ խորիցր, հալ
պու քի, Մարտիալ տախի, նապիւքի մայիւմ տուր, կէրիչ
դաթիլ ու սիրգաթի եօրունտա ճինայէթիքտէ պուլունուդ-
տա տեկիլ խորի խտէ տէ, պու հիւմիչ իչէ պախի, պօշ վէ
ախարա կէզմէքտէ օլտուզու ճիւնէթէ, բէք իյի պիր իւշ-
րէթ վիրմէքտէ տեկիլ խոր: Ինչիչ, Ֆառիյեապընն սիւ-
լուք իթմէքտէ օլտուզու մէպէքի թազպիհ իւչ, հիտտէթ
տուլունուդտա օլտուզ, վէ յօճուդլարտա աշուրի մէրթէպէ
սեմիէքտէ օլտուզունտան, ֆէնա թարիւղիքտէն սազըն-
տըրմադլըրա, վէ Ֆառիյեապընն սասարը միւհիքեսինտէն
գուրթարմադլըրա չալըլմադտա խորի խտէ տէ, դաթէն բէն-
տիսի տախի, հաստէն, վէ պիր սուրէթի կապիլիէտէ օլ-
տուզու հալտէ, ախլազը հաստէն նէ ախմէք օլտուզունու
պիւրէքտէ պուլունունուդըրնտան, մէրդուման յօճուդլարը-
տա, լաւըրը վէճհ իւզիք հրֆղ ու վիգպիէնէ միւրթիւտիր
օլտամադտա խոր: Վազաա, պու յօճուդլար, պազը ա-
մալ ու հարաքեաթը նա մէրըրպէտէն իճիթիւտալ իթմէք-
տէ խորիցր խտէ տէ, պու ինթիմապիչիքի, մահպա հիւննի
ախլազըն նէ օլտամադը պիրլէյէրինտէն նեշէթ իյէմէքտէ
օլմանըր, իլլա մանադ, սեմիէքտէ օլտուզլարը Մարտիա-
լլ իթտաթ իթմէքտէ օլտալըրլլա, օլ գօրգմադտա վէ պի-
նապէրին նէֆրէթ կէթիքմէքտէ պուլունուդլարը վապի-
տէլլէրինտէ իթտաթ իթմէք խթէմէմէլլէրի տուլլուսուն-
տան նեշէթ իլլէմէքտէ խոր:

Հէլի հազգ իւչ նազադգ մէպտէլլէրինտէն, մէրդու-
ման յօճուդլար, պիւթիւն պիւթիւն պիպիէրէ պուլուն-

մադտա խորիցր, վէ հէր կիւն կէօղիլլէր էօնիւնաւ, կէօր-
մէքտէ օլտուզլարը խտէ, միւնէրքեա ֆէնա ֆէնա իպրէթ-
լէրտէն իւզարէթ պուլունունուզունտա, տայլման էոյչ հալ-
լէր իլլէ բէրվէքտէ օլտուզ ալըլմադտա խորիցր: Չիւնքի, մէզ-
քիւր մէյքէտէնէ, հիւ պիր լաւըրըր առեմ կէրիւքտէ օլ-
մանըր, իլլա, քեաֆիէլլի միւշիւրիլլէրի, խալըրն էն ա-
տի վէ էն զիւտաւտ արազիլ թազըմալըրնտան միւրթիւթիւզ
օլտուզ, վէ հէր նէպի իյլ ու իյրէթ վէ բէզպէթիւ, մէվըրի
ինքաւէ վազ իյլէմէքտէ պուլունունուզտան պաշղա, Մար-
տիալ տախի, հէր նէ գաաա, դաթիլ ու սիրգաթի խու-
սուլարընա, դիւտառէսիլլէ դըտա պուլունունուդտա խոր ի-
տէ տէ, մէզքիւր բէզպէթիւթէ կէլիմհէ, պիւթիւն պիւ-
թիւն պիպայտ պուլունունուզտա խոր:

Վէհաալը, պուլունուդտան ալիքիւր սուրէթտէ անդա-
լըրմադտա տըր քի, մէրգուճան յօճուդլարըն, հիւննի ախ-
լազա տայիր օլտան թապիլ արազլարը, զպիլէլլէ չիւր-
հէլլ, թիւհիլլէլլի, վէ սօլուլմադլըրա միւսթախտ քէօրէ
պիր հալտէ պուլունունուզու ճիւնէթէ, պիթիւտայի գօր-
գուլմադլըր իզիլ իլլա իթմէքտէ խոր, վէ նասըր թի զաթէն
ձրանսօտա, թամամ նիքք ու պէտի պիրպիրինտէն ֆար-
գա միւրթիւտիր օլտալլմէքիլլէ տէրէճեանէ հէնուզ վա-
սըլ օլմազ իւզիք օլտուզունտան, եանի, բէք նապիք վէ
բէքտէ սազընըրը վէ տիգաթ օլտանաւազ պիր սինտաւ
պուլունունուզունտան, էվվէթ, ալլիլտուտու ձրանսանըր,
հիւրիճէ տահա վազըթ կէլիպտէ, մէզքիւր հալտէ պըրա-
դըրըր թազտիրտէ, խարապիլիլլէթ թարաֆընա մէյլ ի-
տէճէլի, չիւրհէսիլլ սուրէթտէ անալըրմադտա խոր:

—Ամանտն, պու գըրմըրը մէտիլ սանա բէք իյի ետ-
դըրըր, բէք կիւզէլ օլտու, —տէտի ձրանսա, — ալթըր
պունտան պէօլլէ, ալըր օճադլարը հօնէրինտէ կէրիպ օլ-
նտանա կիթտիկիսիպտէ, իքմիլլաթէ պուլունարը պաղտա-
բազ կիտէլլմտէ, վարընըր, օլ պիլիմ արգալըրտան

Թաշար արձարագ, հեփուլուն չհեփուլուն, հեփուլուն չհեփուլուն... տէրի պաղըըմնագտա պուլունան քիրեճճի չոճուգլարը, հասեալէրինտէն դուտուրունարա. պիղտէ ճիղարա, պիղտէ իսթէտիկինիղ դատար էօյլէ պաղըընն, ո՛հ, էշթէ սիղինտէ, պէօյլէ պիղիմ կիպի իրէքտէն մամուլ գըըմըը գըըմըը մէտուլլէրինիղ եօզ տուր եա. » տէրիղ, հա՛, էյի օլմնաղ մը :

— Էյն էմնա, Ֆրանսոսա... — տէտի Ամանտին, պիր խայլիճէ տիւշիւնտիւրաէն սօնրա, — եա ծնարտա, պիղիմ պու մէտուլլէրին իըըսըըըզ օլտուգլարըըը պիղէրէք... դալգըպտա պիղէ, իըըսըը չաղըըըըըը իտէ... օլ վագըթ նէ եարարըը :

— Վարսըըըը իսթէտիկիլէրի դատար չաղըըըըըըը, մէկէրչի պիղ իըըսըըըըըը :

— Էկէրչի պու մէտուլլէր իըըսըըըզ օլմնաար իտի... վագտա էօյլէ իտի, վաղիֆէմիղտէն իարիճ սաեըըպիլիը իտի... հալ պու քի շիմի... :

— Շիմտի նէ վար տըր, պուլարը պիղ քէնտիմիղ չալմաորդ եա, Նիգօլա վիրտի պիղէ :

— Էվլլէթ, էօյլէ տիր, լաքին, մէկէլէն Նիգօլա պունլարը պիր դաեըգտան չալմըը տէկիլ մի տիր, վէ մէկէրչի Մարսիայա պիղէ, սագըն իըըսըըըզ իթմէեէսինիղ, իըըսըըըզ ֆէնա՛ շէյ տիր, տիսէքտէ տէկիլ մի տիր... :

— Կէրչի էօյլէ տիր, լաքին, չալմըը օլմն Նիգօլա տըր, պունտա պիղճէ նէ վար տըր :

— Աճապա էօյլէ մի տիր, Ֆրանսոսա :

— Շիւբճէսիղ օլարագ էօյլէ տիր... :

— Մաղաթ, Ֆրանսոսա, պէն զանն իտէրիմ քի, էկէրչի պու մէտուլլէրի պիղէ, ասըը սահիպի պուլունան քի. մէմնէ հէր քիմ իտի իտէ, օ վիրմիշ օլա իտի, տահա դեհատէ շայեանը մէմուլլէրինթ սաեըըը իտի... հա՛, սէն նէ տէրսին, էօյլէ տէկիլ մի... :

— Պէնճէ հիշ պիր Քարդ եօզ տուր... էլ վիրիւր քի

պիղ պունլարը, անճաղ հէտիլէ օլարագ արմըըը տըր, արթըզ վիրէն քիմ օլուր իտէ օլուն, պիղիմ տիւշիւնէճէկիմիղ պիր շէյ տէկիլ տիր :

— Պու իթիգատըն շայեանը էմնիլէթ մի տիր :

— Հոյ հայ, սէն հիշ էլէմ իւղրէ օլմա, բահաթը դալգ իւղրէ օլտա, իշիմիղէ պագալըմ :

— Էկէր էօյլէ իտէ, տահա այլն եա... տիմէք տիր քի, երնէ պիղ Մարսիայըն պիղէ վիրտիկի նասիհաթը տիլնէեէրէք, քէնտի քէյֆիմիղէ պագալըմ :

— Պագտանա, Ամանտին, եա դալգարտա Մարսիալ սէնին, Գալպասըն էմիլինէ իթաաթ իտէրէք, վէ գօլմուգճունուն եիւղիւնիւ պալգա թարաֆա չէվիրմիշ օլմնաընտան իսթիֆատէ իլլէեէրէք, մէրդումուն պօլլէտիստէն, սաթբրանճը պիր պօեուն մէնտիղի (ֆիշիւ...) չալտըըըը իշիտէճէք օլուր իտէ, նէ՛ ճէվապ վիրէճէրին :

— Ա՛, Ֆրանսոսա, սագըն հա օլ պագտէ Մարսիալ պիր շէյ. սէօյլէ մէեէսին, — տէտի զէվալը չոճուգ կէօլլէրի եալարարագ, — եօգտա, մէրդում սօնրա պիր տահա պիղի սէվմէզ հա՛... կէօրիւեօրսուն եա... սօնրա պուրատա պիղի եալըըը պըըրագըը... :

— Գօրգմա, գօրգմա, հիշ պէն մէրդումա էօյլէ պիր շէյ սէօյլէրմիլիմ. պէն սանա պունու սալթ կիւլմէք իլին սէօլլէեօրում... :

— Ա՛, մէկէրչի պուտա կիւլլէճէք պիր շէյ մի տիր քի էօյլէ չագալար եարարըն, Ֆրանսոսա, զաթէն պէնիմ մէրագըմ պանա եէթիլմէզ մի, պէն մէրքիւր Ֆիշիւնիւ ալտըմ իտէ, քէնտի իսթէկիմիղէ ալմատըմ եա, Գալպաս պէնի չիմիլլէեէրէք, դանըմը չըգարաճաղ մէրթէպէտէ ճանըմը աճըթտըգտան պալգա... իքի տէֆա ապիսի, կէօզ իւարէթիլլէ, հայտէ, հայտէ... տէյի թէեէրիւ ութէնտիտ իլլէտիկիւնտէն նայի ալտըմ... վէ իքի տէֆաընտա ապիսի, վիճատըմտան թաղեիղ օլունարագ, ճէտարէթ իթմէիպ, իճթիւնապ իլլէմէք իսթիտի իտիմ... Հէլէ պէ-

մագտա իտի . վե մեպլաղը մեզպուր պիթտիկինտե իսե , եհնիտէն պիր ճիւրմ ու ճինայեթ տահա իշէեեմէքիկի գուրմագտա իտի . . . չեյլէ քի , եկերլի թեքարէն հիւքիմէթ թարաֆրնտան տերտեսթ իտիլրտե , հապսե իւդա օրունուր իտե . . . քետեր իթմեեեճեկի չեյլէ տուրստն , մեմտն տախի օլաճագ իտի , չիւքի , եինէ հապստանէտե պուլունան , վե բեք իշինե եարամագտա օլան ա . տեմէքին եանլարընա կիտէր տէլի սեվինմեքտե իտի :

—Տիմէք տիր քի , Ֆրանսոա , մերգում աօլա մահպու սիլեթթտէն գօրգմագտա տեկիլ իտի , էօլէ մի :

—Նասըլ գօրգմագ , վե հաթթմա մուղայիլիտե օլարագ , արգու տախի իլեմէքտե իտի . . . մերգումուս , Գալպատա սեյլէտիկինե կէօրէ , օրանա կիթտիկի վագըթ տա , առեթմա տօթլարը խանէսինե , պիր տիւկիւն վե պիր զինէթ մահէլինե կիտիեօրճարնա , սեվինեքեք կիթմէքտե իմիշ . . . չիւքի , հապստանէտե եեմէքտե օլուուզու գատար նեֆիս թատմը , տիշարտա հիւ պիր տեֆա կէօրմէքտե տէկիլ իմիշ . . . չեյլէ քի , հաթթատա տէօրթ տեֆա , ալէա էթ թատմը պուլունտուգտան պաչագ , գըչընտա ալէա ա . էթէշ վար իմիշ , վե մահպետէն չըգտըրը վագըթ տախի , պեր մըգտար բարա իլէ չըգմագտա իմիշ . . . հալ պու քի տիշարտա իսե , նիշէ վե նիշէ նամուօլու իշճիլէր վե սա . նաթթեարլար , իշ կիւճ պուլամատրգլարրնտան , աճըլգտան էօրմէքտե վե սօուգտան տիթրեմէքտե իմիշլէր . . .

—Սահիճ մի սեյլէեօրուսն , Ֆրանսոա , մերգում թօբալ առեմ , պունլարը պեյլլէ սեյլէմիշ մի տիր :

—Պէն քենտիմատախի , պիլգաթ գուլաղլարըմ իլէ իլիթտիմ . . . չիւքի , գաեբըտա քիւրեկի քենտիմ չեքմէքտե օլուուզուման , մերգում պիլիմ հեմիլրեեե , քենտի սեքկիւ զէշթիլի , պեյլէճե հաղ իլլէտիքտէն պաչագ , պերապէրինտե պուլունան օլ իրի գարըլար տախի , գատըլար հապստանէտիտէտե թըլգըր էօլլէ օլմասընը , վե պիլգաթ քենտիլէրինտե մահպետէն չըգմըլ պուլունամարընը

պէեան իլէ , մերգումուս լագըրտըրնը թատիղ իլլէտիլէր իտի :

—Տիմէք տիր քի , Ֆրանսոա , մատամքի հապստանէտե պեյլլէ պեր բահաթթըր , վե էօլլէ կիւղէլ կիւղէլ եէլիպ իշմէքիլը վար իմիշ , լըրաղըրը տէնիլէն չէյ , գօրգաճագ պիր չէյ տեկիլ տիր , Ֆէնա պիր չէյ տեկիլ տիր , էօլլէ մի :

—Տօրրուսու , պէնտե օրասընը պիլէմէեօրում , աղլըմ իրմէեօր . . . չիւքի , պուրատա պիգտե տախի , խըրաղըլըլա գարըլը , բիմե ֆէնա պիր չէյ սեյլէմէլիպ , իլլաեալընը պիրատերիմիղ Մարսիալ ֆէնա սեյլէմէքտե տիր . . . պէլքի մերգումուս , պիլմեեկէրէք , պլտանարագ սեյլէմէքտե տիր , բլմ պիլիլր . . .

—Պագաթ , Ֆրանսոա , հէր նասըլտա օլա , եհնե պիլգ Մարսիալըն սեյլէտիկինե ինարպ իթատթ իթմէլիլը , չիւքի , մերգում պիլիլ չօգ սեվմէքտե տիր :

—Վագաա , մերգում պիլիլ սեվմէքտե տիր , պունտա աօլա չիւքէ ճայիլգ տեկիլ տիր . . . վե քենտիլի պուրատա պուլունտուզու վագըթթլարտա , տաեագ եեմէքիլըր գօրգումուզ տախի պուլունամագտա տըր . . . Նասըլքի , եկերլի պու աղչամ , օ պուրատա օլմուշ օլա իտի , վալիտեմիլ պէնի էօլլէ տեօկեմէլ իտի . . . ահ , օլ ճատը գալը , ահ , նե գատար ֆէնա պիր գարը տըր . . . երկրենիւ կէօրտիւքճե , նեֆրէթ կէթիլմէքտե յիմ . . . էպլէթ , հիւ երկրենիւ կէօրմէք իսթեմէեօրում . . . ահ , հայր ֆ քի , քիւչիւք օտուղուման , կիւճ վե գուվլէթիմ եէթիշմէեօր , եօգա , պէն ճնա , պիլգ տաեագ աթմասընը կէօթէրիլ իտիմ . . . ալէլուուսու , շու սէնի տեօյտիւքճե եօգ մու , աթէշ քեսիլմէքտե յիմ էմմա . . . զիրա , պէնի տեօկէր տեօկէր , պարի սէնի աեօյմէլի տիր , չիւքի , սէն պէնիմ գատարտա տաեանամագըն տաեաղա . . .

—Ա , սուս օլ , Ֆրանսոա , սուս օլ . . . պիր տահա պունու սեյլէմէ , զիրա , իլիթտիլքճե իւղէրիմոտ պեր Ֆէե . . . 27

նալը գ տուրնագտանքմ, մեկերչի պիր ատեմ, քէնտի վա-
լխտէսնի տէօկէր մի, հիչ էօյլէ պիր չէ յօլապիլիք մի, —
տէլի պաղըրաք գեվալը Ամանտին կէօզ եալաքը տէօ-
քիւզ աղաեանադ, վէ մու հապտէթ իւզրէ, դարտալընն
պոյնունա արըլարագ :

—Վաղաա, էօյլէ տիր, Ամանտին, —տէտի Թրանսօա,
— պիր ատեմ մալխտէսնի տէօյմէմէլի տիր, լաքին ին եա,
վալխտէմիզ իլէ Դալպատաա, նի՛ճի տայնմա պիգէ դարըը
պէտ մուամէլէլէր իթմէքտէ տիր, նէ իսթէրլէր պիգտէն,
մէկէրլի պուտա հա գգ մը տըր :

—Պիլմէմ, —տէլի ձէկապ վիրտի Ամանտին, էլինին
արգատըլա կէօզլէրի եալընը սիլէրէր, — իհիթնալ տիր
քի, պիրատէրիմիզ Անարօազ բանկատա օլուար վէ բէտէ-
րնիլը իսէ գաթլ խիլմիչ օլուարունանս, մէրազ լարըն-
տան նալի, պիգէ պէօյլէ պէտ մուամէլէլէր իթմէքտէ տիր-
լէր . . .

—Իյի եա, պուտա պիլիթմ նէ գապահաթբնիզ վար
տըր, մէկէրչի պիլի մի սէպէպ օլուարուդ տուր :

—Աման եա Մեպուլմ, խայր էմնա, է՛յ, զիմ պիլիք,
իլթէ ճանլարընն աճըրընը պիգտէն չգարմադ տա տըրլար :

—Իլուա՛ արիմ, օլ գաաար կիւ ճիւմէ կիթմէքտէ տիր
քի, էկէրչի հէր վաղըթ պէօյլէ հազարէթ կէօրիւզ, վէ
հէր վաղըթմա պէօյլէ տանազ եէէէճէր իսեմ, պէնճէ,
պէն տախի խըրըղըզ իթմէք իսթէէէճէլիմ տիր . . .
չիւնքի, լըրըղըղտան իթմիւնապ իթմէրլէ, հիչ պիր Փա-
յիտէ կէօրմէքտէ տէկիլիմ . . .

—Իյի էմնա, սօրա Մարսիմ նէ տիեճէր տիր :

—Իլթէ պէնիմտէ գօրգուսմ օտուր եա, էկէրչի անըն
գօրգուտու օյմաա իսի . . . պէն չօղտան պէրու մէգըիւր
թարիգէ սիլուք խտեր խտիմ, դիրա, արթըզ տանազ եէ-
մէտէն ճանըմ չըղմադ տա տըր . իլթէ, տահա վալխտէմին
պու աղչալիլ գաաար հիտտէթլի օլուարունու կէօրմէմիչ
իտիմ . . . զանն իտերսին քի, պիլիթին շէթանլար պա-

չընա թօղանարադ, քէնտիսին թահրէր իլէ գուտուրթ-
մադտա խտիլէր . . . հըրտնտան նէ եարածաղընը չալը-
մըլ իսի . . . տիհանրտան պիր լաղըրտը պիլէ չըգար-
մադտա տէկիլ իսի . . . պիր էլիլլէ պոյնմտան թու-
թուպ, վէ տիկէր էլիլլէտէ պէնի տէօյալիկիւ վաղըթտա,
էլինին պուզ կիպի սոուզ օլուարունու հիսս էլլէմէքտէ ի-
տիմ . . . վէ կէօզլէրլիտէն իսէ, ամէկլէր սալըրմադտա
իտի . . .

—Պիլալէ Թրանսօա . . . սէն օլ տուտաղը, պիլիթբի-
սին, նէ իչին եէտին, օտուարուդտա կէօմիլիլիւչ օյան ա-
տէմին պիր քէմիլիլի կէօրմիւչ օլուարուն էլին եէտին :

—Իվլէթ, թօրքադտան տիարը չըգմըլ օյան պիր ա-
եաղընը կէօրմիւչ օլուարուն էլին եէտիմ, —տէտի Թրան-
սօա, իւզըրնտէ պիր իւրքիւնիմ հաաըլ օլարազ, — օլ
պապտէ հիչ չիւբէէ ճայիզ տէկիլ տիր :

—Բիմ պիլիք, պէրի պիլի կիւն պուտա, պիր դապ-
րիսման հալի քեազ իտէճէք տիր, հա՛, նէ՛ տէրսին :

—Զօզ իհիթնապտէն տիր . . . լաքին, լալէտ էօյլէ օլ-
մաաը լաղըմ կէլտէ իտի, վալխտէմ պանա, էկէրչի պու-
քէ ճիլիեէիլ Մարսիալա խաալի փլիթճէք օլուր իսէն, սէ-
նին գաֆանը եարալըմ, տիկէրէր թէհտիալէր իլլէմէնի
իզթիկա իլլէմէզ իսի . . . էօյլէ տէկիլ մի. տիկէր տիր զի
պուլլար, մէրգաւմ տաամ հէր քիմ իսէ, պիր մեհաղաա-
տան աօլանը հօլտիւրիւպտէ օրաեա տէֆն իթմիչ օլմալը
տըրլար քի, քիմնէնի իլլէթտիկիլի իսթէմէքուր :

—Հազըն վար տըր . . . նաաըլքի, խաթընա կէ-
մէքտէ մի տիր, կէլէպէրտէ ազ դալար քի էօյլէ պիր ֆէ-
նալըզ տահա վուգու պուլանազ իսի :

—Գանդիսի տիր օ :

—Հանը սէտաէ պիլիթսին, Մ. Պարպլիեան, կէլէպէր-
տէ, քէնտիսին բարա իլէ սէլը իթտիրմէլիկէ չըգան օլ
չպիթէլէ գայիթ, էմնա հատտէն զիւտառէ գայիթ օլուպ,
ստէթա պիր տերի պիր քէմիք հալինառ պուլունան պիր

առաման, հիւճում պիրլէ, պիր պըչազ վուրտու իտի . . .

—Հա՛, էվվէթ, էվվէթ, օլ կէւէէ ԿէԿ տէնիլէն պիր ատամա . . . պէրէքէթ վիրտին քի, վալտտէմ արալարընա կիրիպտէ անըրար . . . Եօգսա, յօղ իՆթիւալ տիր քի, Պար-պիլիտն մէրգումու էօյտիւրէճէք իտի: Աման եա Քէպպիմ, տիգզաթ իթտին մի իտի, օլ հէնկեամտէ Պարպիլիտն նէ հալ քէսպ իթմիչ իտի, ատէթա ալլը քէօրիւրմէքտէ, վէ դանն իտէրսին քի հիտտէթիմտէն, կէօլէրիտէ տիչարը տիչարը Փըրլամագտա իտիլէր . . .

—ՄՖ, էվվէթ, մէրգում գօրգու տէնիլէն շէյի դա-թան պիլմէքտէ տէկիլ տիր, հէման էլի պըչաղընտա տըր, էն ուՖագ պիր շէյ իչին տախի պըչաղա տավրանմագտա տըր . . . Արթըզ էօյլէ պիր պէլալը հէրիՖ օլամա՛ղ քի:

—Նէ՛ տէրսին ծրանսօա, հէնուզ կէնճ չաղընտա, մէ-կէրչի պիր ատամ, օլ դատարտա քէօթիւ օլապիլըր մի ի-միչ . . .

—Շիւբհէսիլ օլապիլիէօր, նասըլքի իսպաթըտա մէյ-տանտա տըր, մէկէրչի թօրթիլիէօր օնտան տախի զիեատէ կէնճ տէկիլ մի տիր, պէրէքէթ վիրտին քի, գուվվէթ ճի-հէթիլլէ իլէրուտէ տէկիլ տիր, Եօգսա, քէօթիւլիւք ճի-հէթիլտէ, անտէն կէրի գալլըր հիչ պիր Եէրի Եօգ տուր . . .

—Հա՛, էվվէթ, էօյլէ տիր, մէրգում տախի բէք Ֆէ-նա պիր շօճուգ տուր . . . հաթթա, կէչէն կիւն, քէնտիսի իլէ օյնամագ իսթէմէտիլիմ իչին պէնի տէօյտիւ իտի . . .

—Սէնի տէօյտիւ մի . . . Կա՛, էօյլէ մի . . . էլպէթ-թէ պիր տէֆա տահա օ չարիլն զուրտա կէլիլ . . .

—Խայր, խայր, նաֆիլէ Եէրտէ կիւճէնմէ, ծրանսօա . . . զերա չաղա օլարագ սէրլլէտիմ . . .

—Սահիհէն էօյլէ մի տիր, սէօյլէտիլին չաղա՛ մը տըր:

—Էվվէթ, ստհիհ օլարագ չաղա տըր:

—Բէք կիլ էօյլէ իսէ . . . Եօգսա . . . Լաքին, օ տէ-կիլ էմնա, պէնիմ պիր տիրլիլ շունա ազլըմ իրմէօր քի, էօյլէ պիր չարզըն շօճուգ, օլ դատար բարաեւ, նէրէտէն

պուլմագտա տըր, նէ՛ քէտէն պլմագտա տըր . նէ՛ մութու-ճա, Մէրգում լա Շուէթ իլէ պիրլէքտէ, պիր քէրրէ պու-րաեա կէլտիկինտէ, պիղէ, իքի թանէ Եիկիլմի Փրանգըզ լիլալար կէօթէրտի իտի: Նէ՛ դատարտա մասգարա պիր շէյ տիր, պիլիրսին եա, մէգքիւր լիւրալը պիղէ իպրագ իլլէտիկինտէ, իսթիհզաքեարի պիր սէօյլէ շիչ իլէ, նէ՛ տէ-տի իտի, —«Եագը՛դ սիղէ, էկէրչի պէօյլէ չաղըն պու-տալար օլմասա իտինիլ, սիլ տախի, պէօյլէ լիւրալարա մալլէք օլուր իտինիլ . . . տէտի իտի:

—Պիղէ չաղըն վէ պուտալա՛ մը, տէտի իտի:

—Էվվէթ, քէնտիլէրէ մախտուս օլան կիլլի պիր լիսան-ճա պիղէ, մէգքիւր սըֆաթլարը վիրտի իտի:

—Հա՛, էվվէթ, էվվէթ, էօյլէ պիր շէյլէր սէօյլէտի իտի . . .

—Ա՛հ, իիւտա՛ արլմ, էկէրչի պէնիմտէ էօյլէ իքի թանէ լիրամ օլսա իտի . . . Նէ՛ դատար կիւզէլ կիւզէլ շէյլէր սա-թըն ալապիլիլ իտիմ . . . հա՛, նէ՛ տէրսին Ամանտին, սէն տախի էօյլէ Եագմա՛ղ մը իտին:

—Շիւբհէսիլ, շիւբհէսիլ:

—Էկէր սէնին օլ դատար բարան օլսա իտի, նէ՛ ալլըր իտին, սէօյլէ պագանըմ:

—Տուր պագանըմտա, սանա սէօյլէԵէյլմ, —տէտի մէրգումէ պաչըր Ենիւնէ էկիլպտէ տիւչիւնէրէք, — Ե-կէրչի պէնիմ օլ դատար բարամ օլսա իտի, տողըսու, էվվէլ Եմիրտէ, պիրտտէրիմիլ Մարսիալ իչին, պիր կիլ վէ սըճաք սաղլար բալթօ ալլըր իտիմ, զերա զէվալլը, դանք-ըր իչինտէ, հէր վազըթ իւչիւմէքտէ տիր:

—Իյի՛, լաքին, սէն քէնտի՛ն իչին նէ ալլըր իտին . . . էվվէթ, սէն քէնտի՛ն իչին նէ ալլըր իտին . . . անը սէօյլէ պագանըմ:

—Պէն քէնտիմ իչին տախի, հանը չու կէչէն բազար կիւնիւ, ալլըսան Եագմա սուրէթլէր սաթմագտա օլան ատամտա վար իտի եա, Եանընտա պիր գուզու իլէ պիրտէ քէնտի խաչը

պուրունան, վէ պալ մուսուլման մամուլ օլան ուֆաճըզ պիր Յիսուս այլըր խոխմ . . . սէնտէ պիլիրսին եւ, տէտի- կիմ րէսիմէրտէն, Աստիէր քիլիսէտի հայկիսիտէ տախի սաթըմազտա տըր :

— Պունու սէօյլէտիտէ, իյն խաթըրմա կէլտի, սազըն նէ վալխտէմիզ վէ նէտէ հէմիլրէմիզ, պիլիմ քիլիսէտէ կիթմիզ օլմամըր իշիթմէտին հա :

— Թամամ, էօյլէ տիր, շիւնքի վալխտէմիզ, հէր վազըթ պիլզէ, սազընըզ, քիլիսէտէ աեազ պտամաեաթընըզ, տէ յի թէնպիհ իյլէմէքտէ տիր . . . Լաբին, նէ տէրսին, Ֆրանսոս, պու եթոտա պիր եասագ, զիեատտէսիյլէ շայեանը թէհսաիֆ տէկիլ մի տիր . . . զերտ, պիր քիլիսէ տէրունիտէքի կիւզէլիկինի կէօրմէքիլրտէն մասըում գալմազըրզ, պիլիմ իշին, բէք աճընաճագ պիր հայ տէ կիլ մի տիր :

— Իվլէթ . . . նէ դատարտա կիւզէլ կիւզէլ կիւմիշ շէմատանդար վար խոխ :

— Եւ օլ Աստուածամայր պատիւրինին կիւզէլիկի . . . զանն խտէրսին քի, ատանին երկզիւնէ կիւմէքտէ խոխ . . .

— Եւ օլ տիլպէր տիլպէր լամպալար . . . կէօրտիւն մի խոխ, տիլգաթ իթամիլ մի խոխ . . . հէլէ օլ իքի, բէնտիտի կիպի ըուհանի ելպիտէլէր կիլինէրէք եանընտա պուլունու պտա, քէտիտիտէ սու վէ շարապ վիրմէքտէ պուլունան աօթըլարը իյէ Ս. Պատարագ թագտիս իթմէքտէ օլան քահանանըն սեղանը իւզէրինտէքի եօրթիւնիւն կիւզէլիկի :

— Պադասան, Ֆրանսոս, կէչէն սէնէ, Ֆէթ-Տիէօ եօրթուսունտա, պիլիմ պուրտասան, օլ պիր չօղ, ուֆաճըզ ուֆաճըզ գըրլարն, պաշարընտա պէեաղ պէեաղ թիւղլէր պուլունտուղու հալտէ Ս. Հաղօրդութիւն ալմազ իւզըրէ, քէօքրիւտէն կէչըրէք, քիլիսէտէ կիթտիլրէրինի կէօրտի կիւմիլզիւ, տէր խաթըր իյլէմէքտէ միտին :

— Էլլէրինտէտէ, կիւզէլ կիւզէլ յիշէք տէմէթլէրի վար խոխ, տէտիլիսիզ օնլար տըր, էօյլէ տէկիլ մի :

— Իվլէթ, վէ, բէնտի սանճագլարընըն գօրտէլալարընըր թուլարագ, նէ դատար իթամըր սէպէր իլէ օգուճագտա իտիլէր :

— Եւ օլ սանճագլարընըն էթրաֆընտա պուլունան սըրմալը իլլէմէլէր, կիւնշին զիեալարը վուրտուգճա նէ մէրթմէպէ կիւզէլ սուրէթտէ բարլամազ տա իտիլէր . . . Քիմ պիլիր, օնլար նէ դատար չօղ բարա իլէ եարըլմըլար տըր, հա, էօյլէ տէկիլ մի . . .

— Ալիմ Ալլահ, արթըզ օլ դատար կիւզէլ պիր շէյօլմաճաղ իտիլէր :

— Երբհէտիզ, վէ քէզալիր, ճարակ տլմաեա կիթմէքտէ օլան չօճուգլարն դօլարընտաքի պէեաղ աթլաս գօրտէլալարա նէ տէրսին . . . Եւ օլ էլլէրինտէ թուլտուգլարը մումլարըն թուլտուլաճագ կէրլէրինէ պաղլանըշ օլան զըլպտանըր գըրմըրզ գատիֆէտէն պաղլար խտ, նէ դատար տիլպէր իտիլէր :

— Մէրգուճան ուֆագ չօճուգլարն տախի, քէնտիլէրէ մախտուս պանտերալարը վար խոխ, էօյլէ տէկիլ մի, Ֆրանսոս . . . Ահ, աման եւ Քէպլի, վալտէտէն, օլ կիւն տախի, պիլ զ նիշին, սայիր չօճուգլար միտլու, մէղքիւր թախիր զիլնէթինտէ պուլունանտօրուզ տէ յի սիւալ իթտիլիմ իշին, պիր տաեաղ ետիլ խոխմ :

— Վէ իշիթէ թամ օլ վազըլմտա խոխ քի, եւ Ֆուգարա դանճանակընտան, վէ եախտ ճէօմաթըն ճիպլէրինտէն, Ս. Պատարագ վազթիտէ . . . բարա շարմազըրզը, էկէրչի կէօղէ արմաեաճագ օլուր իտէք, Փարիտ վէ եախտ գասապտա կիթտիլիմիզտէ, գաթան քիլիսէտէ կիթմէմէքլիլի, թէնպիհ վէ ետաաղ իթտի խոխ պիլզէ Գալպա, օլ շիլրիւք վէ սարաթընշ տիլլէրինի աչըպտա կիւլէրէք . . . ահ, ճանլէր գըրզ, ահ :

— Ահ, հէլէ պունու պիր տիրլիւ դապուլ իտէմէլը . . . նէ, քիլիստէն բարո մը շարմազ, էօլտիրսէլէր տախի արթըզ պէն անը եարամամ . . . էօյլէ տէկիլ մի, Ֆրանսոս :

— Խորըզըզ Խորըզըզ տըր, Խաթէր քիլիսէտէն օյ-տուն, վէ Խաթէր պաշգա պիր մահէլլուտէն, էլ վիրեր քի պիր աւեմ, պիր քէրքէ, էօյլէ պեր շէյ Կարմազըզա, քէն տիկնէ նիլիէթ Խաթիպ վէ գարար վիրմիշ օյտուն:

— Տօղրուտու պիրմէմ, հէր նասըլ Խաթ, պէնճէ պէն, քիլիսէտէն Խորըզըզ Խաթմէքիլքտէն, տահա զիեատէ գօրգմազտաեըմ. . . Խայր, արթըզ անը պեր տիւրլիւ եա-բամամ. . . :

— Պէսպէլի բարանարտաւն գօրգմազտաւըն, էօյլէ մի

— Խայր . . . Ֆագաթ իհթիմալ տիր քի, օլ Ատուուա-ճամայր պատկերի իւզէրինտէ պուլունան պիր հայալվէթ վէ պեր լէթաֆէթ, պէնիմ իւզէրիմտէ, բէք պիլիւք պեր թէհտաիր հուսուլէ կէթիլմիշ օյտուն:

— Վա՛յ պուտալա վա՛յ, մէգըլեր թաօլիրտէն նէ հա-սըլ օլապիլիր . . . մէկէրի սէնի եուտաճա՞գ մը տըր . . .

— Վագաւ, էօյլէ տիր. . . հալ պու քի, պէն Կարմամ վէսսէլամ. . . Պուտա պէնճէ պիր թագսիրթթ սաեըլա-մազ, չիւնքի, էլիմտէ տէկիլ տիր . . . :

— Փախաս լազըրտըր կէչտիտէ, Խաթըրմա կէլտի, Ամանտին, Նիգօլանըն պանա իքի թօգաթ վուրտուղու պիր կիւն Խաթըրմա կէլմէքտէ մի տիր . . . չիւնքի, մէր-գում, նէհրին գըրեընտան պիր բարաս կէչէր իքէն, պէ-նիմ, անը սէլամամազ իչիյ, պայըր պտըղըմը կէօրմիւշ Խաթ. պէն Խաթ, պիր բարասը սէլամամանըն, Ֆէնա պիր շէյ օլմասընը, աօլա պիլմէքտէ տէկիլ Խաթմ. . . սայիրլէ-րին էօյլէ Կարտըզըլարընը կէօրմիւշ օլտուղումտան, պէն տախի եարար Խաթմ:

— Էվվէթ, Ֆագաթ, օլ պապտէ Կարմըզ Նիգօլաեա պիր շէյ սէօյլէմէեէլիմ, չիւնքի, պիլիմ Մարտիալ տախի, պիր բարաս կէօրտիկիւմիլգտէ, սէլամամազըզ իթիլա իթմէեէճէեէկիսի, պիլգէ սէօյլէտի Խաթ:

Պիրտէ պու հէնկեամտէ, Ֆրանսոս իլէ Ամանտին, տի-շարը սօֆատան պիր աեազ սէսի իլիթտիլէր:

Մարտիալ, վախտէսիլլէ պէնլէրինտէ վուգուս կէլմիշ օլան միւպահասաթը պիթիլմիշ օլուպ, վէ Նիգօլանըն ի-սէ, Ֆէլտատը սապահա դատար դարալը գալաճալը ի-թիլատընտ պուլունտուղունտան, պիլա չիւքէ վէ էն-տիլէ, Եօգարը չըգարազ, քէնտի օտտընա կիթմէք-տէ Խաթ:

Մէրգում չօճուզըրըն օտա գարուտունուն աչըզ օլուպ, վէ հէնուզ ըըղընտա Կարմազտա պուլունտուղունու կէօր-տիկիւնտէն, մէրգումըրըն Կարմազ Կիրտի:

Մարտիալ կէօրտիւքէրի կիտի, չօճուզըրըն իքիտի տախի գօլուպ գարչըրնա ըրգտըլար, վէ մէրգում տախի անլէրի դուճաղլաեըզ սէվէրէք:

— Վա՛յ պօշպօղալար վա՛յ, տահա Կարմասընըզ մը, տէլի սիւալ իթտի:

— Խայր, պիրատէր . . . պիլգէ սէնին կէլմէնէ պէքէ-մէքտէ Խաթի քի, կիճէլէր Խայր օլուսն տէալքտէն սօնրա Կարթալըմ տէլի, — տէտի Ամանտին:

— Վէ պուստանտա գաթիխազար, աչաղըտա պիր չօգ կիւրիւտիւլիւ լազըրտըլար կէլմէքտէ օլտուղուն իլիթտի-կիմիլտէն . . . աճաղա պիր միւսնաղամ մը վար սըր տէ-լի չիւքէ իլլէմէքտէ Խաթ, — տէտի Ֆրանսոս:

— Էվվէթ, — տէտի Մարտիալ, — Նիգօլա իլէ պիրազ մուարաղա իթտիլ Խաթ տէ . . . պիլիւք պիր շէյ տէկիլ տիր . . . Վաքին, սիլի հայլա Կարմամիշ պուլտուղումա-տա մէնուն օլտուլ, չիւնքի, սիլի պիր կիւղէ հալատի-սիմ վար տըր վիրէճէք:

— Պիլգէ մի, պիրատէր, պիլգէ մի:

— Նասըլ, էկէրի սիլի պուրատան արպտա, պաղա պիր մահէլլէ, ուղազ պիր մահէլլէ կէօթիլքէճէր օլուր ի-սէմ, կէլմիլտիլիլ, մէնուն օլտուրմուտունուլ:

— Ս. հ. էվվէթ, պիրատէր, էվվէթ . . . :

— Էվվէթ, պիրատէր:

— Է. հ. էօյլէ Խաթ, իլլէ իքի իւշ կիւն սօնրա, իւլիւմիւզ Ե. — 28

պիրութեան, պուրապուր թէրք ինչ կիտեճեկիզ տիր, պիւ-
միշ օլունուզ:

—Յ՛հ, նէ՛ դատար պիւյիւք պիր իզպալ, —տէ յի պա-
ղըրտը Ամանտին, սէվինճինտան էլլըրինի պիր պիրինէ վու-
րարագ:

—Լաքին, նէ՛րէեէ կիտեճեկիզ, —տէ յի սիւալ իթտի
ձրանսօսա:

—Ա՛հ, նէ՛ դատար մերաղլըսն . . . սօնրա անլարսն.
չիմտիր հալ սանա իղթիզա իտէն շէյ, նէրէեէ կիտեճե-
կիմիղի անլամագ օլմանեղ, իլլա, բահաթ պիր հայէ նա-
լիւօլանաղընը պիլմէք տիր . . . իմտի, հէմ բահաթ օլա-
նագսըն տըր . . . վէ հէմտէ բարա գազաննաճագսըն տըր
. . . օլ պապտէ էմին օլապիլլըսին:

—Պիրատէր, աճապա սննիլն պէրապէր, պալըք ա
վընա կիտեճեկիզ քմիլիմ:

—Եսլը, չօճուղում, եա պիր մարանիօղ վէ եատա պիր
չիլինկիր եանընա կիտէրէք, սանաթ էօյրէնէճէքսին տիր,
ղերա, հէմ դուվլէթ ու գուտրէթին եերինտէ տիր, վէ
հէմտէ իթմիտաա ու գապիլիյեկէթին վար տըր. ճան ու
կէօնիւլաէն, եալընը պիր սէնէ չաղըչաղընտա, քէնաթ
էթմէկինի, քէնաթն չըգարապիլէճէքսին տիր: Պազաթ,
օտէկլէ էմնա . . . նէ՛ օ, նէ՛ վար տըր . . . սէնտէ պիր
մահընուլուգ էսէրի հասըլ օլմագտա տըր:

—Չիւնքի . . . պիրատէրիմ . . . պէն . . .

—Է՛յ, սէն, նէ՛ տիմէք իթմիտօրսուն, սէօյլէ պագա-
եքմ:

—Չիւնքի սէնտէն այլըլմագ իթմէմէմ, տայիմա սէնին
եանընտա գապարագ, սէնիլնիլէ պիրութեան, պալըք ալվը-
լըղը եարմաղլըղը արզու իտէրիմ. . . էվլէթ, պէն կի-
տիպտէ չըբաղըք իտէրէք պիր սանաթ էօյրէնէճէքսին
իտէ, պալըք թուլմագալ, վէ սէնին աղլարընը թմաթ
էթմէքլէ վագըթ կէչըրմէրիլիլ, տահա զիեատէ սէվլէրիմ:

—Աահին՛հ մի սէօյլէեօրսուն:

—Էլպէթթէ սահին՛հ սէօյլէեօրում, պէն էօյլէ կիտիւլ-
տէ պիր տիւրքէանտա, վէ եալտա պիր Ֆապրիգատա,
սապահտան ագչամն գատար մահըլու գալամամ. . . պէ-
նիմ մերաղըմա թօղունուր . . . վէ անտէնտէ գաթիմա-
ղար, մէկէրչի պէն կիտիպտէ, չըբաղըք իտէպիլիլիլիմ,
ճանրմ սըգըլըր, օսանըր պըղարըլմ:

Մարտիալ, ձրանտօանըն պու ճէվապը իւզէրինէ ու-
մուղարընը սիլթէրէք:

—Տիմէք տիր քի սէն պէօյլէ թէնպէլ թէնպէլ, վէ հայ-
լըղ հայլըղ կէղիւ պօլա վագըթ կէչըրմէրիլիլ տահա զի-
եատէ սէվմէրտէսին, էօյլէ՛ մի, —տէտի մէրդում սիլմէ-
մամիլ պիր սէօյլէ յիշ իլէ, — քի սօճունտա պիր խըրսըգտա
սէն օլասըն:

—Խայր, պիրատէր, պէնիմ նիյեէթիմ իըրաղք օլմագ
օլմանըպ, իլլա սէնիլն պիրքէտէ օլտուղում հարտէ, պու-
րատա նասըլ եալանագտա իտէք, պաղա պիր մահէլլտէ
օլուպտա, էինէ պու թարղ իւզըր եալամաղ տըր . . .

—Էվլէթ, տըլտըրմ, սէնին միւրասըն, հալինի եէն-
միշ օլմն զէնկինճէ ատէմըր միտիլու, եէմէք, իլլմէք, եա-
թըպ ուեռմագ, վէ պալըք ալվընա չըգարագ էլլէնմէք
տիր, էօյլէ տէկլէ մի:

—Իշթէ պէնիմ զիեատէ արզու իթտիլիմ պու եօլտա
պիր էօմիւր տիր . . .

—Էօյլէ էմնա, էկէր սէնի քէնաթ քէյթինէ պըրաղըր-
լար իտէ, տահա պաղալ շէլլէրիտէ սէվլէճէկինտէ չիւրճէ
եօղ տուր . . . ճիմաթ իյիտէն իըքտաթ օլմագտաըլմ քի,
չօճուղում, ձրանտա, պէն սէնի պիր սալթ էվլէլ պու-
րատան ալըպ կիթմէլլիլիմ, էօլտա, սէն տալիլ օ պիրքէրի
կիպի չարգըն հայտուտուն պիրի օլանագսըն տըր. . . վաթ-
տէմին սէօյլէտիկի սահին իմիշ . . . դօրգարըմ քի սէն
շեմտիտէն, ճիւրմ ու ճինայէթ ճիհէթինէ մէլլան իթմիլ
օլմալըսըն տըր . . . է՛յ, Ամանտին, սէն նէ արզուտէսին,
պարի սէն պիր սանաթ էօյրէնմէք արզուտիտէմիսին:

—Ա՛հ, եվզեթ, պերատեր, էվզեթ . . . պէն հեմ էօյ-
րէնմէք իսթէրիմ, վէ հեմտէ պեր քերրէ պուրատան կի-
տիպաէ գուրթուրմազլըր, հէր նէտէ օլա, ճա թէհճիհ
խտէրիմ, Էկէրի սէն, վէ Ֆրանսոստա պիրլիքտէ օլարադ
կիտէր իտէք, տիւնտար պէնիմ օլաճագ տըր :

—Լաքին, օ տէկիլ էմմա, չօճուղում, օ պաշընտաքի
նէ տիր, —տէտի Մարսիալ Ամանտինն պաշընտաքի պա-
տիի դուրուր ու մէսէրրէթի օլմագտա պուրճնան սիւսիւ-
նէ աթֆըր նիկեան հիտէրէք :

—Նէ օլաճագ, պեր մահրամա տըր քի նիգօլա վերտի
պանա . . . :

—Սալթ ճա տէկիլ, պէնիմտէ վար տըր, պանա տա
վերտի պեր թանէ, —տէտի Ֆրանսոս քեզալք պէպիւր-
լէնէրէք :

—Նիգօլա պու մէնտիլէրի նէրէտէն ալըշ տըր, մէր-
գուս սիդէ հէտիյեէ իթմէք իլին, էօմիւնտէ բարա վերիպ-
տէ մէնտիլ ալմադ մութլագա պուստա պեր շէյ օլմալ տըր :

Չօճուղարն իրիտ տախի, պուսա գարշըրգ հիւ պեր
ճէվապ վերմէհէրէք, պաշարըն էօնէրինէ էյտիլէր :

Մրաան պիր տանիյեէ գատար կէշտերտէն սօնրա, Ֆր-
անսոս, դալի պեր սէօյէ յիշ իլէ օլտուղու հարտէ,

—Նէրէտէն ալըշ օլտուղունու պիրմէյիզ պիզիմ պիւ-
տիլիմիզ անճագ շու տուր քի, Նիգօլա պուշարը պիզէ
հէտիյեէ իթտի, իլթէ պու գատար, էօյէ տէկիլ մի. Ա-
մանտին, —տէյի ճէվապ վերտի :

—Խայր . . . խայր . . . տիրատեր . . . —տէտի Աման-
տին քեքէլէհէրէք, երիզէրի դըք դըքմըք քետիլէրէք, վէ
Մարսիալն երիզիւնէ պագմանտ ճէտարէթ իտէմէտիկին-
տէն, կէօղէրի էօնիւնէ պագարադ :

—Սաքըն եալան սէօյէմէյիտիսիկ հա' . . . —տէտի
Մարսիալ սէրթ ճէ պեր սէօյէ յիշ իլէ :

—Խայր, եալան սէօյէմէրտէ տէկիլիզ, —տէտի Ֆր-
անսոս քիւսթախլըք իտէրէք :

—Ամանտին, չօճուղում . . . սէն սէօյէ պադաերմ,
տօղրուտու նա՛սըլ տըր, —տէտի Մարսիալ հալիմանէ պեր
սէօյէ յիշ իլէ :

—Տօղրուտունու սէօյէհէյիմ մի սիզէ, —տէտի Աման-
տին ինթիւրազ իւզրէ սէօյէհէրէք, —պու տիւպէր մէն-
տիլէր, պու ագշամ Նիգօլանըն, քէնտի գաեղընտան չը-
գաըրպտա կէթիրտիկի պեր դուճաշ սանաըղընըն տերու-
նիտէն չըգաըր . . . :

—Տիմէք տիր քի խըրըզլըք պեր շէյ տիր, էօյէ տէ-
կիլ մի :

—Չանն իտէրիմ քի էօյէ տիր, պերատեր . . . պիւլիւք
պեր դաեղըգտան աշըրմըշ տըր :

—Կէօրիւեթրմուտուն, Ֆրանսոս, սէն եալան սէօյէ-
մէրտէ իտի, —տէտի Մարսիալ :

Ֆրանսոս պաշըն էօնիւնէ էյտի, վէ հիւ պեր ճէվապ
վերմէտի :

—Վէր պանա սէն շու մէնտիլի, Ամանտին, սէնիւքի-
նիտէ վէք, Ֆրանսոս, —տէտի Մարսիալ :

Ամանտին մէնտիլի պաշընտան չըգարտը, վէ հէնուզ
պօղուլմամըշ օլան օլ քէնտի եարմըշ օլտուղու գօճա պեր
կիւլ շէքիլնէ պեր սօն տէֆա տոճա նաղար գըլտը, վէ ա-
ճընըպ կէօքիւս կէշրէրէք, Մարսիալա թէսիմ իլլէտի :

Ֆրանսոս տախի, եալաշ եալաշ քէնտիտէքի մէն-
տիլի քեզալք ճէպիւնտէն չըգաըր, վէ Մարսիալա վերտի-
տէրըն սապահ, —տէտի Մարսիալ, —պէն պու

մէնտիլէրի Նիգօլաեա կէրի վիւէճէկիմ տիր. չօճուղա-
ըրմ, զաթէն սիզ պուսլարը գապուլ իթմէմէյի իտիսիզ,
չիւնքի, խըրըզլըք տըրտըր, պուշարը գապուլ իթմէք,
ատէթա խըրըզլըք իթմէք կիպի տիր, չիւնքի խըրըզլըք-
տան իսթիֆատէ իթմէք տիմէք տիր :

—Լաքին, եազըգ, նէ գատար տիւպէր մէնտիլէր ի-
տիլէր, —տէտի Ֆրանսոս :

—Չարարը Եօդ տուր, նէ վազըթ պեր իշ պեր սանաթ

նրն լազրբարձրնաան զինատե, Մարտիայն լազրբարձրնը տխնէ յիպ իթամթ իյլմէքտէ յիզ . . .

—Անրն լազրբարձրնը տխնէմէքտէ յիզ, չինքի, մէր- գում պիզի տայիմա սէվմէքտէ վէ գանքրմագտա տրբ :

—Վագաա էօյլէ տիր, էօյլէ օլմասընը պէն տախի իզ- րար իտէրիմ . . . վէ մէրգումու պէն տախի սէվմէքիմ . . .

հաթթիմ, Մարտիալ պուրատա օլտուղու վագըթ, քիմնէ ճէսարէթ իտիպտէ պիզի աէօյլմէմէքտէ տիր . . . վէ պի- զի կէզմէկէ տախի կէօթիւրմէքտէ տիր . . . պու տախի պիր սաշիհչիք տիր . . . լաքին, իշթէ պու գատար, ծն- տան զինատէ պիր մէնֆատթը պուլունմագտա աէկիլտիր . . . պիզէ հիչ պիր շէյ վիրմէքտէ տէկիլ տիր . . .

—Ա, զէվալլընըն նէտի վար տըր քի պիզէ վիրսին . . . գաղանտըլընը, անճագ քէտտի նաֆագատը պէտէլի օլմագ իւզրէ, կէթիրիպ վայտիտէէ վիրմէքտէ տիր :

—Նիգօլանըն տայիմա բարատը վար տըր . . . վէ հիչ չիւրհէմտէ եօզ տուր քի, էկէրչի սիզի կէրէքմէրգումուն, վէ կէրէք վայտիտէնն լազրբարձրնը տխնէտէճէք օլտագ, պիզէ գատըր, էօյլէ պէտ մուամէլէլէր իթմէտէճէքլէր տիր . . . վէ հաթթիմ, պու կինքի ետարդլարը միսիլու, պէ- զէն պիզէ կիւզէլ կիւզէլ հէտիլիէլէր տախի վիրմէքտէք տիր . . . վէ պիզտէն չիւրհէ տախի իթմէ յիպ իլլա էմիլի- ետթ իտէճէքլէր տիր . . . վէ հալլիլէ օլ վագըթ, Թօրթիլ- եար կիպի, պիզիմ տախի բարամըզ օլտագ տըր :

—Լաքին, իյի եա, հաֆր՛գ Մլլահ, օլ վագըթ պիզիմ տախի, խըրըզլըզ իթմիլ օլմագլըզմըզ իգթիպ իտէճէք տիր, վէ անընտա, պիրատէրիմիզ Մարտիայն դալպինէ, նէ մէրթէպէ կիւճ կիտէճէկի աչիքտար տըր :

—Էհ, նէ եարալըմ, անըն կիւճիւնէ կիտէճէք իմիչ տէլի, պիզ պէօյլէ, հէր վագըթ տանագ մը եէեէլիմ :

—Օ՛ֆ, Ֆրանսա . . . վէ անտէնտէ գաթիմագար, եա մաաղալահ, խըրըզլըզտա թուլուլարագ մահպէսէ կի- տէր իտէք . . .

—Եա մահպէստէ կիտիպ պէքլէմէք, վէ եախօտ պիր ութթատ եանընա չըրագլըզ կիտիպտէ գարանըպ դալ- մագ . . . սայքի իրիսի պիր շէյ տիր . . . վէ պունտանտա գաթիթիմագար, իշիթմէտին մի, կրօ-Պաթէօ (իրի-Թօբալ աւտէմ) նէ սէօյլէտի իտի . . . մահպէստէ պիր ատէմ, բէք ալէա էյլէնէպիլիր տիմտի մի իտի :

—Իէք իյի, հայտէ ֆարզ իտէլիմ քի էօյլէ օլմուչ օլտուն, եա պէրի թարաֆտա Մարտիայն իտէճէկի տէրտ ու մէ- րագը՛ նէ եարալըմ . . . սէն օլ ճիհէթիլի հիչ տիւլիւն- մէքտէ տէկիլմիսին . . . մէկէրչի, մէրգումուն մահզա պիզիմ իչին կէլիպտէ պուրատա գալմագտա օլմասընը պիլմէեթ- մուտուն, եօգսա, եարնըզ պաշընա պիր ատէմ օլտուղու թադտիրտէ, հիչ պուրատա կէլիրտէ, պունլարըն դահրլա- րընը շէքէր մի, մէկէրչի կիտիպտէ, գաթէն, զինատէ- սիլլէ սէվմէքտէ օլտուղու, վէ օլ ալմըլըզ իթմէքտէ պու- րունտուղու օրմանլարտա գալմագ մը իտի :

—Իէք ալէա, մատամքի էօյլէ տիր, ալըն պիզիտէ պիրլիքտէ օրմանլարա կէօթիւրսին, պէն ծնատա րազի- յիմ, —տէտի Ֆրանսա, — պէնճէ տահա իյի օլուր, չին- քի, հէմ քէնտիսինի սէվմէքտէ օլտուղում հայտէ, տա- յիմա եանընտա պուլունմուչ օլուրում, վէ հէմտէ, էօյլէ սանաթա կիտիպտէ, օսանճ վէ պլըզըլըզ կէթիրիճի պիր էօլմարտէն գուրթուլմուչ պուլունուրում :

Ֆրանսա իլէ Ամանտին պէ յինտէ կէլմէքտէ օլան պու մուհապէթէ, պիրտէն պիրէ գաթ իտիլտի :

Ձիւքի կէլիպ, օտալարը գարուտունու, սըքը սըքընա իւթմէլէրիտէն քիլիլմէտիքլէրի իչիտիլտի :

—Ա, պիզի պուրատա մահպէստէ իթմէքտէ տիրլէր, — տէլի պաղըրար Ֆրանսա :

—Աման եա Բէլպիլիմ, նէ սէօյլէեթուուն . . . աճապա նէ վար տըր, սէպէպ նէ տիր, պիրատէր, աճապա նէ եարամագլար տըր :

—Պէլլի Մարտիալ գարամագտա տըր . . .

—Տիյնէ . . . տիյնէ . . . պաշտանա, մերդումուն քեօ-
բէկի նասը հալլամագտա տըր . . . —տէտի Ամանտին,
տիշարընա գուլազ վիրէրէք:

Արատան հիւզի պիր վաղքի կէշտիքտէ, Ֆրանսոս քե-
լամէ աղազ պիրլէ:

—Չանն իտէրին քի, Մարտիալըն դարուսունա, պիր
չէքին իլէ վուրմագտա տըրլար . . . ինթիմալ տիր քի, մէր-
զումու տախի հապս իթմէքտէ տիրլէր:

—Էվվէթ, Էվվէթ, մէրզումուն քէօբէկի, տայիմա
հալլամագտա տըր . . .

—Տիյնէ, տիյնէ, Ֆրանսոս . . . զանն իտէրին քի,
պիր շէյ միլլամագտա տըրլար . . . ամանն եա Բէպպիմ,
ամանն եա Բէպպիմ, իւզէրիմէ պիր գօրգու կէլմէքտէ տիր
. . . անապա գարաալըմըղա նէ եարմագտա տըրլար իշ-
թէ քէօբէկիտէ հալէա պաղըրմագտա տըր:

—Պագասանա, Ամանտին . . . շիմտիտէ հէր բաթըրաբ
քէսիլտի, հիւ պիր շէյ իշիտիլմէզ օլտու . . . —տէտի Ֆր-
րանսոս գարուսունն եանընա կիտիպ գուլազ վիրէրէք:

Պու հէնկեամտէ, չօճուգլարըն իքիտի տախի, նէֆես-
լէրինի թութարազ, վէ տիշարը հէյճանը ազիմ օլարազ,
տուրուպ տիյնէմէկէ պաշլատըլար:

—Իշթէ, Մարտիալըն օտաարնտան կէրի կէլմէքտէ տիր-
լէր, —տէտի Ֆրանսոս եա վաշճանըզ սէօլլէեէրէք, — սօ-
ֆատանն աեազ սէսլէրի կէլմէքտէ տիր:

—Հայտէ կիտիպ եաթաղըմըղըն իւզէրինէ տիւշիւ վի-
րէլիմ, եօգսա, Էկէր վալիտէ պիզի պէօլլէ աեադտա պու-
լուր իտէ, Էօլտիրիւր, պիլմիշ օլասըն, —տէտի Ամանտին
քէմալի տէհէթի իւզրէ:

—Խայր . . . —տէտի Ֆրանսոս տայիմա տիշարընը տիյ-
նէմէքտէ օլտուղու հալտէ, — կէլիպ պիզիմ գարուսունն
Էօնիւնտէն կիթմէքտէ . . . վէ գօշարազ մէրտիվէնտէն ա-
շաղը ինմէքտէ տիրլէր . . .

—Ամանն եա Բէպպիմ, նէ վար տըր անապա . . .

—Ա', մաթպախըն գարուսունու աշմագտա տըրլար . . .
շիմտի . . .

—Իյի պիլլեթումուսուն . . .

—Էվվէթ, Էվվէթ . . . իշիթմէքտէ օլտուղու սէսլէր-
տէն, բէք իյի ֆարզ իթմէքտէ յիմ . . .

—Մարտիալըն քէօբէկի, հալէա հալլամագտա տըր . . .
—տէտի Ամանտին օրթալըղը տիյնէեէրէք:

Մէրզումէ պիրտէն պիրի,
—Ֆրանսոս, Ֆրանսոս, Մարտիալ պիզի չաղըրմագտա
տըր, —տէյի պաղըրաբ . . .

—Մարտիալ պիզի մի չաղըրմագտա տըր:
—Էվվէթ . . . իշիտիթումուսուն, իշիտիթումուսուն . . .

Հէր նէ գատար, կէրէք Մարտիալըն, վէ կէրէք չօ-
ճուգլարըն օտալարը գարուսուրը գարալը իտիլէր իտէ տէ,
պու հիւմէ իլէ տախի, մէրզումուն կիւրիւրիւր սէսի,
թա չօճուգլարըն օտաարնա գատար իշիտիլմէքտէ իտի:

—Ամանն եա Բէպպիմ, նէ եարալմ, եանընա կիտէ-
մէյիզ քի կիտէլիմ . . . գարուսուզ իւզէրիմիզտէն գարա-
լը տըր, —տէտի Ամանտին, — պէսպէլլի մէրզումա պիր
ֆէնալըզ եարմագտա օլմալը տըրլար քի պիզի չաղըրմագ-
տա տըր . . .

—Ահ, անապա նէ եաբօազ . . . Էլիմտէն հիւ պիր շէյ
կէլմէզ քի եարաբըմ, վա՛յ Ալլահըն զազապլարը վա՛յ, —
տէյի պաղըրաբ Ֆրանսոս, Ֆիլլազը եարտըմա եէթիշ-
մէքտէք արզու վէ զայրէթիտէ պուլունարազ, — Խիտա՛
պիմ, Էկէրչի պէնի բարչա բարչա իտէճէլլէրինի պիլտէ
իտիմ, Էինէ մէրզումուն իմտատընա գօշարազ, Էլիմտէն
կէլտիկի մէրթէպէ, ֆէնալըզլարը մէննինէ չալըըր ի-
տիմ . . .

—Վէ ֆէնա եէրիտէ շուրաբ տըր քի, շիմտի Մար-
տիալտա, պիլլիմ պուրատա մէվզուֆ պիր հալտէ պուլուն-
տուղումուղու պիլմէտիկիլնտէն, հալլիլլէ իմտատընա եէ-
թիշմէեօրուղ տէյի, ֆիլլըրնտէն կիւճէնէճէր տիր, իմտի:

Յրանսօս, պաղը՛ր, պաղը՛ր քի պուրատա մահպուս օլ-
տուղումուղու իշխմանսէ կիւճէ՛նմէսին :

Յրանսօս Ամանտինին սէօղինսի տկնե՛կերէք պաղըր-
մագ իւզրէ իքէն, պերտէ յիտտէթ իւզրէ, տիշարտան, չօ-
ճուղլարըն բէնճիրէլէրի դանատընըն օյնատըլարը ին-
տիլտի :

—Ա՛յ, բէնճիրէտէն պիզի էօլտիւրմէկէ կէլմէքտէ տեր-
լէր, —տէյն պաղըրտը Ամանտին, վէ քէմալի տէհչէթին-
տէն նաշի կիտիպ եթմաղը իւզրէնէն աթըլար, վէ եր-
դունիւ էլլէրի իշինէ ալար :

Յրանսօս տախի այնի հալէ տիշար օլմագտա իտի իսէ
տէ, էօյլէ գօրգարագ կիտիպ եթմաղը իւզրէրինէ աթըլ-
մանբալ, իլա պուլթ կիպի տուրա գայտը :

Յագաթ, պու ճիւմէն ին տախի, էօյլէ գօրգուպ շիւք-
հէ իթտիքէրի կիպի, բէնճիրէսին դանատը ալըլմատը,
վէ հաթթա օրթալըղա տէրին պիւր սուսլուգ տուր հիւքմ
իթմէկէ պալատը :

Մարտիալ արթըգ չօճուղլարը չաղըրմագտա տէկիլ իտի :

Պիրագ գօրգուլարը կէտիքտէն օճնրա, պիւր մէքագը
ազիմ իւզրէ, Յրանսօս քիւսթտիլըգ իտէրէք, բէնճիրէ-
եի, եալաշճաճըգ, վէ ճիւղիճէ աշտը, վէ դանատըն բար-
մագլարը արասնտան, տիշարըրըն կէօրմէկէ չալըլար :

—Սագըն բէնտինի, Յրանսօս, սագըն բէնտինի, —
տէտի Ամանտին բէք եալաշ պիւր սէս իլէ սէշլէե՛կերէք, վէ
մերդումուն բէնճիրէեի աշմագտա օլմասընը իշխմտիկին-
տէն, եթմաղը իւզրէրնտէն պալընը հօպարը գալտըրա-
րագ, —նասը, հիշ պիւր շէյ կէօրէպիլմէքտէմիսին, —
տէյն իլալէյն մէգալ կիլէտի մէրգումն :

—Խայր, հիշ պիւր շէյ կէօրէմէքօրում . . . չիւնքի տի-
շարըր բէք դարանլըգ տըր :

—է՛յ, սարի պիւր սէս իշխմմէքտէմիսին :

—Խայր, շէնքի, քիւզկեարըն շիտտէթինտէն, հիշ պիւր
շէյ իշխտիլմէեօր :

—Կէլ էօյլէ իսէ . . . կէլ էօյլէ իսէ :

—Ա՛, Ամանտին, պէն պիւր շէյ կէօրմէքտէյն :

—Նէ՛ տիւր կէօրտիւկին :

—Պիւր ֆէնէր ըլըղը կէօրմէքտէյն . . . վէ մէքիւր ը-
լըգտա կիտիպ կէլմէքտէ տիւր :

—Բի՛մ տիւր մէքիւր ֆէնէրի կէօթիւրէն :

—Պիլմէմ, եալընըգ պիւր ըլըգ կէօրմէքտէյն . . . ա՛յ,
եազընա՛ կէլմէքտէ տիւր . . . վէ լագըրտը սէսի տախի ի-
շիտիլմէքտէ տիւր :

—Բի՛մ տիւր աճապա :

—Տիլնէ . . . տիլնէ . . . Գալպալըն սէսի օլմալը տըր :

—Նէ՛ սէօյլէմէքտէ տիւր :

—Մէրտիվէնին տեաղընը կիլ թուլմունուգ սըզը թու-
լմունուգ, տիմէքտէ տիւր :

—Ա՛, իշթէ յիմաի անլալըլար, տիմէք տիւր քի, պուն-
լար, պիզիմ բէնճիրէսին դանատընա տաեաթըլմըչ օլան
պիւլիւք մէքտիվէնի ալմագտա օլտուղլարընտան, օլ պա-
տիի հիւրասըլըգ պուլունան բաթըրաը հասըլ օլմալը տուր :

—Շիմտի հիշ պիւր շէյ իշխտիլմէեօր . . .

—Աճապա մէքիւր մէրտիվէնի նէ՛ եաբաճագլար տըր :

—Հիշ պիւր շէյ կէօրէմէքօրում քի . . .

—Պարի հիշ պիւր շէյ իշխտիլմէքտէմիսին :

—Խայր . . .

—Պագտանա, Յրանսօս, պէլքի Մարտիալըն բէնճիրէ-
սին չըգմագ իշին օլմալը տըր . . .

—Լիվէթ, իհթիմալտէն տիւր :

—Աճապա, ազաճըգ բէնճիրէեի ալըլտա պագտան օ-
լապիլը մի . . .

—Ճէսարէթ իտէմէմ . . .

—Ազաճըգ, ազաճըգ . . .

—Ա՛հ, խայր, խայր, եա գալգարտա իւլիտէ կէօրիւրէե՛,

—Տիշարըր օլ գատար գալմալըգ տըր քի, կէօրմէք-
ղօրգմա, գօրգմա . . .

Պրանսոսա, հէր նէ դատար իսթէմէտի իսէ տէ, Աման-տիննատէ արդուսինի եէրինէ կէօթիւրմէք իսթէտիկինտէն, կիտիպ բէնճիրէեի ճիւղիճէ աչտը, վէ տիշարըսընը կէօղ-տէն կէչիրտի:

—Է՛յ ճանըմ, Պրանսոսա, պիր շէյ կէօրէպիլի՛եօրմուսուն, —տէտի Ամանտին, գօրգուեու տէֆ իլէ, վէ բարմադարը իւղըրինէ պասարագ եիւրիւեիւպ մէրգումուն եանընա կի-տէրէք:

—Իվվէթ, Ֆէնէրին ըըըընտա, —տէտի մէրգում, —Գալպասը կէօրմէքտէյիմ, մէրտիվէնին աեաղընը թուլթ-մագտա տըր . . . վէ մէրտիվէնիտէ, Մարսիալըն բէնճի-րէտինէ տաեաթմըշար տըր:

—Է՛յ, տահա:

—Նիգօլա մէրտիվէնտէն եօդարը ըըըմագտա տըր, վէ պալթատըտա էլինտէ բարլամագտա տըր . . .

—Ա, սիգի կիտի արսըղար սիգի, տահա եաթմատը-նըզտա, պիգի մի կէօղէթմէքտէ վէ ճասուսլամագտասը-նըզ, —տէյի պաղըտը պիրտէն պիրէ վալիտէլէրի, տի-շարտան մէրգուման չօճուգարա խիթապէն սէօյէեէրէք, շինքի մէրգումմէ, մաթպախտան իշէրի կիրմէքտէ իբէն, ալմը օտուգարը բէնճիրէնին արասընտան, տիշարը վուր-մաւջ օլան ըըզը, գազարա կէօրմիւշ իտի:

Չէվալը չօճուգար, ըըըարընը սէճուտիւրմէքիկէ ու-նութմուշ իտիլէր:

—Սիգի կիտի ճատուսլար սիգի, —իշթէ շիմտի պէն եօ-դարը կէլիեօրում, սիգ հալէա եաթմատընըզ, էօյլէ մի, —տէտի մէզպուրէ ճատը գարը տէհչէթմալիզ պիր սէս իլէ: Իշթէ, մատամ Սէրաֆէնին, Յիէօր-տը-Մարիեի ալըպ-տա, Բալվաթէօր ճէղիրէսինէ կէօթիւրէնէկինին իք կիւ-նիւ կիճէսի, մէզբիւր ճէղիրէտէ, իշպու նաղընը կէչտի-կիմիզ վագաալար կէչմէքտէ իտիլէր:

ՍԵՔԻԶԻՆՃԻ ՃԱՍԼ

ՊԻՐ ԿԱՐՆԻ

Պրասրի բասածը, հէր նէ դատար, Փարիսին կէօպէկի սաեըլան պիր մահէլլտէ վագը իտի իսէ տէ, պու ճիւմիէ իլէ տաթի, հէմ գարանլըզ վէ հէմ տէ շէրէֆսիզ պիր հալտէ օլտուղու թագաիրտէ, պիր թարաֆը թրավէրսիէր-Սէնթ-Մնօրէ սօգաղընա միւթթասըլ օլուպ, վէ տիկէր թարա-ֆը տաթի Սէն-Իլիեօմ մէյտանընա միւշտագ պուլունմագ-տա իտի: Մէղբիւր նէմնար, չամուրու, գարանլըզ, հիւզ-նէնկիզ, վէ սայքի հիւ կիւնէշ եիւղիւ կէօրմէքտէ օլմա-եան եօրուն օրթա եէրլէրինտէ, «կարնի» պիր խանէ կէօ-րիւլմէքտէ իտի (ատի խալզ լիսանընճա, քիրասը զայէթ-լէ ուճուզ օլան էշեալը պիր էվէ, «կարնի» իսմի վիերլմէք-տէ տիր): Պու սօգաղըն սաղ թարաֆընտա օլուպ, վէ դա-բուսու, քէզալիք գարանլըզ պիր կէչիտէ ալըմագտա օլան գարանլըզ պիր մաղազա պուլունմագտա իտի, վէ մէզբիւր մաղազատտա, ալէսսէվիլիէ, մէզբիւր կարնի խանէ եիթու-թուպտա օտալարընը քիրասեա վիրմէքտէ օլան աաեմ պու-լունտուղու կիպի, խանէնին աննընտա տաթի, իւզէրինտէ, «Քիւրէէ օրուէ վէ օրուէ» եաղընը բէք ատի սուրէթտէ պիր լէվհա ալըմագտա իտի:

Մէզբիւր մաղազանըն սահիպի, Բալվաթէօր ճէղիրէսի միւնասէպէթիլլէ, չօք տէֆա զիքրի սէպդաթ իթմիւշ օլան Միգու նամ քիմէսնէ օլուպ, վէ մէրգումուն սանաթը ի-սէ, ալըդտան օլարազ, անճագ միւսթամէլ վէ խիւրտէ տէմիրլէր սաթմաղլըզտան իպարէթմ պուլունտուղու թագա-լիտտէ, կիւլտէն իսէ, խըրսըլըզ մէատին բարչալարը, եանի տէմիրլէր, դուրշունլար, պագըլար վէ գալպար ա-լըպ սաթմագ իտի Մէրգումուն նէ ախագտա պիր աատմ

օլտուղու անընդմադ իշխն, Մարտիայըն վաթիտեօի, վէ գարտալը, վէ գըզ գարտալը իլէ, բէք սըզը Ֆըզը կէօրիւ չիւ պ գնու շմուգտա, վէ տօթընու գ թէնճէրէօի գայնաթմազտա ասուլունմասընն պիլինմու գ, բէաֆի սսեըտա ճայից տիրո՞նու տախի հէմ շայեանը տիգ գաթ, վէ հէմտէ շայեանը իսթիգ սա վէ հէ յպէթ պիր շէ յ տիր քի, Փարիստէ պուլունան քեաֆֆէ յի Ֆէնա ատէմէք պէ յննտէ, ատէթա, կիզի պիր իթթիպաթ, կիզի պիր իշթիբաք, վէ կիզի պիր իթթիհասա պուլունմազտա տըր : Վէ հապսխանէլէր իսէ, մէգըիւր էջի խապասաթըար, եանի սուլի արազ սահիպի պուլունան մախրուգլարըն մէրքէզլէրի օլարագ, հէմիչէ մէգըիւր հապսխանէլէրէ, կիւրուհ կիւրուհ կիրիպ չըգմազտա, վէ հէմիչէտէ, եալաշ եալաշ մէգըիւր բայիթ արթտա խապասաթ թօ՛հու վարը եքմէքտէ, վէ հնվայի ճիւրմ ու ճինայէթլէր իճրա իլէմէքտէ տիրէր :

Պասպ Միգու, էլլի շաղարընտա շիշման պիր առամ օլուպ, վէ լէհճէսինտէն իսէ, բէք աաի վէ բէքտէ քիեաքեար պուլունաուղու անընդմազտա իսի : Մէրգու մուն պուրնու գասպարճըզար իլէ տօլու օլուպ, վէ ետնագըարընտա իսէ սէրճօլու գըզարթըսը հիւքմ իթմէքտէ, վէ պաշընտա սու սանսարը տէրիսինտէն պիր պօնէթա, վէ արգասընտա տախի, գաթ գաթ եագալը էսիլի վէ եէշիլ պիր բալթօ պուլունմազտա իսի : Պասպ Միգու, պիր ուֆագ տէօքմէ սօպա եանընտա ըսընմազտա օլուպ, վէ տիվարտա ա սըլմը օլան նիւմէրօլու պիր թաճա իւզէրինտէ տախի, քիրաճըլարը տիշարը չըգմըչ պուլունան օտալարըն անախթալարը ասըլմազտա իսի : Մէգըիւր մաղազանըն էօնիւնտէ պուլունան ճամբարը, տիշարտան, իչէրուտէ նէ կէչտիկի կէօրիւ լէմսին նիլեթիլլէ, պիր նէվի պօտա սիւրիւլէրէք, տունու գ պիր հայէ կէթիլիլլիլլ իսի :

Մէգըիւր վատի մաղազանըն տէրու նիստէ պիր գարանըզ հիւքմ իթմէքտէ օլուպ, վէ սիեահճա վէ նէմաք տիվարընտա իսէ, հնվայի գալընըգտա վէ ուզունլուգտա,

բասլանմըչ զինճիրլէր ասըլմազտա օլտուղու միսիլու, վէ եէրտէ տախի, պիր չօք տէօքմէ վէ տէօյմէ տէմիր լուրտէլէրի երղըլմազտա իսի :

Խուսուսի պիր սուրէթտէ օլտուղու հայտէ, պապա Միգունուն մաղազաք դարուսունա իւչ տէֆա վուրուլարագ, մէրգու մուն տիգ գաթը լազըմսի տալէթ իտիտիկինտէն, — կիլրինիգ, — տէտի եիւքսէք սէս իլէ,

Մաղազատան իչէրի պիրի կիրտի : Մէրգու մ, Մարտիայըն պերատէրի նիգօլա իսի : Մէրգու մուն լէհճէսի աշուրի մէրթէպէ սօլիուն օլուպ, վէ պիր կիւն էվիլէլի հայինտէն զիեատէ տէհչէթֆէրմա պիր հալտտէ պուլունմազտա իսի իսէ տէ, պու ճիւմիլ իլէ տախի, նասըլքի արթիտէ իշար օլունանազ միւքտալէմէսինտէն անալարընազ տըր, սախթէ օլարագ, քէնտիսինի, շայէթլէշն վէ քէ յֆիլ պիր հայտէ կէօթէրմէրիկէ չաըլմազտա իսի : (Ուպու զիլրտէ նագը օլունանազ օլան մէնգարէ, Մարտիալ իլէ պերատէրի մէրգու մ նիգօլա պէ յսինտէ վուգուա կէլթիչ պուլունան միւտարէպէնին Ֆէրտասը կիւնիւղու հուրա կէլթէքտէ իսի :)

— Վա՛յ, սէ նիսին, էլմասըմ, — տէտի պապա Միգու, մէրգու մու կէօրտիւքտէ :

— Էվիլէթ, պապա Միգու, սիզինլէ պիրազ ալըչ վիրիչ եարմսեա կէլտիմ :

— Գաբա, գաբա էօյլէ իսէ չու գարուեու . . .

— Իլի էմմա, քէօրէկիմիլէ արապամ վար տըր . . . վէ արապատա էչեատա վար տըր . . .

— Նէ կէթիլրտին պանա, տամլարտան քիրէմիտէրտէն աչըրըլմա դուրշուն բարշալարը մը :

— Խալը, պապա Միգու :

— Հէլէ արաեըճըլըզտան թօլանմա իսիւրաէլէր օլմամալը տըր, չիւնքի, արթըզ սէն պիւթիւն պիւթիւն թէնպէսիկէ վուրտուն, հիչ չաըլմանօրտուն . . . տիմէք տիրքի կէթիլրտիկին տէմիր գըրընթըլարը օլմալը տըր, էօյլէ միւ

—Խայր, պապա Միգու, պագըը կէթիրտիմ: . . տեօրթ բարչա պագըը քիւլէտի. . վէ դանն իտերիմ քիւլա ադալլ Էիւզ էլլի լիպրա վար տըը, դիրա, քեօբէկիմին չէքտիկի Էիւք անճագ ծնտան իպարէթ տիր (1):

—Բէք ալէա, հայտե կէթիրտե թարթալըմ:

—Եալընըղ կէթիրէմէմ, պապա Միգու, պիրաղ կէ- լիպ սիգ տախի եարտըմ իթմէլիտիելզ գիրա գօլում աղըը- մագտա տըը:

Նիգօլա պու սն լուղէթլէրի թէլաֆֆուղ իլլէտիկի վագըթմա, ազշաման գարտաըը Մարսիալ իլէ պէ յիւլ- րինտէ զուհուրա կէլէն միւտարէպէ խաթրընա կէլուկիլն- տէն, իւզէրինտէ վաշիճէ պիր մէսէրթթ իլէ գարըըդ պիր քին ու զարագ էսէրի հասըլ օլմանա, շէօլէ քի, ալ- մըշ օլտուղու ինթիգամտան տօլաքը, գալպինտէ պիր մէմ նուսկիէթ տույղուսու հիսա իթմէկէ պաշլատը:

—Նէ՛ օլմուշ տուր գօլունա, չօճուղում:

—Խայր, պիր շէյ Էօգ աուր, աղաճըղ ինճինմիշ տիր:

—Էօլլէ իտէ, անըն իրաճը բէք գօլայ տըը, աէմիրճի- լէր էօլլէ եարարլար, բէք իլի տիր, պիրէ պիր տիր, շէօյ- լէ քի, պիր տէմիր բարչասընը աթէշտէ դըզարթաըգտան սօնրա, պիր մըզաար սու իլինէ վաղ խտերօին, վէ ինճին- միշ օլան գօլունու տախի, մէգըիր սուեա սօգար պանեօ եարարօրն, անլատը՛ն մը, չօճուղում:

—Էվլէթ, պապա Միգու, թէչէքքիւր իտերիմ:

—Բէք ալէա, կէլ էօլլէ խտ սանա եարտըմ իտէ յիմ տէ, թէնպէլ հէրեֆ, պագըըլարընը իչէրի ալալըմ:

Մէգըբուր գօճա պիր քէօրէկին, ուֆաճըգ պիր արա- պա աէրունինտէ, չէքէրէք կէթիրմիշ օլտուղու տեօրթ բարչա պագըըը, պունլար իբի զաֆէտաէ իչէրի ալտըլար:

(1) Պու իբի Էքըրըղ իլ խըրսըղ եաթազը քէնտի պէ յիւլէրինտէ կիլի պագը արիօ լուղէթլէրի իթիմալ իլլէ միւլէր իտէ տէ, թէքէմէճէ էէէմմիլէթթ օլմաաըղընտան, սալթ պու գատարըգ իշար խտերիչ:

—Շու արապանը բէք իլի տիւշիճմիւշօիւն տիր, — տէտի պօպա Միգու, պագըը բարչալարընը թամանտան աշաղը պիր հաթըլտան աըլմըշ օլան գօճա պիր թէրազի կէօրէկին վաղ խտերէք:

—Էվլէթ, պէօլլէ բէք իլի օլմագտա տըը, հինի իգ- թիլգատէ, արապանը, քէօրէկիմի, վէ նաղլ իտէճէկիմ էչեաաա հէր նէ իտէ, գանըղըմա գօլտուղում կիլի գըրըեա կէչիրմէքտէ, վէ օրաաա տիւշար չըգարըպ արապանը գօշա- լագ, պուրտեա դատար իլէթիրմէքտէ յիմ: պունունէն պիւ- յիւք մէնֆաաթը շու տուր քի, խարիճտէն պիր արապանա եիւքէտէճէք օլտամ, չօգ իճթիմալունէն տիր քի, արապանը պօշպօղաղըղ խտերէք, աղղիւտան պիր լագըրտըր գաշը- ըըը, հալ պու քի քէօրէկիմ հագըղնտա, հիլ էօլլէ պիր գօրգում վէ շիւքէէմ Էօգ տուր:

—Թամամ, թամամ. Էվտէ՛ն նաաըլ տըրլար, ինչաալ- լաճ իլի բահաթ աըրլար, էօլլէ տէկիլ մի, —տէ յի սիւալ իթտի պապա Միգու պիր թալաֆտան պագըրլարը թարթ- մագտա օլտուղու հալտէ, — ինչաալաճ վալիտէն վէ հէմ շիւրէն սըհէթի ու աֆիլիէթ իւզրէ տիրլէր:

—Համո օլուն, պապա Միգու, բէք իլի բահաթ աըրլար:

—Չօճուղար՛ նաաըլ տըրլար:

—Օնլար տախի իլի տիրլէր: Միգին Էէկէն Անտրէ նա- սըլ տըը, նէրէտէ տիր:

—Աման անըն լագըրտըրընը իթմէ, դիրա, տիւն եխնէ քէօր սէրհօյ օլմուշ իտի, Պարպիլիսն իլէ կրօ-Պաթէթօտէ թութուպ կէթիրմիշէր իտի, տահա պու սապահ էկէ կէլ- տի, վէ թէքըարէն տօլալմագ իլին տիւշար չըգտը. . . ժան ժագ Բուսսօ սօգաղընա բօսթա մէրքէղինէ կիթտի. — Է՛յ, պիրատերին Մարսիալ նէ եարբէօր, նէ՛ հալտէ տիր, հալէա քէնտի եապանիլիլինտէ տէվամ իլլէմէքտէ մի տիր:

—Տօղրուսու պիլմէմ, խապէրիմ Էօգ տուր:

—Աճալիպ, նիլին խապէրին օլմանօր, սահհն մի սէօյ- լէ Էօրուն:

—Եվ ի՞նչ, սահել սեօյլէ եօրում, —տէտի նիգօլս սախ-
թէ պեր հէ յեէթ իլէ իղհարը պիդայտի իտէրէք, — իբր
կիւնտէն պէրու մէրդուսուսն երեզիւնիս կէօրմէ միշիկ տիր
... պէսպէս երնէ օրմանարս ավա կիթմիշ օլմար տըր,
վէ եախսա, գահըրը բէք քիհհնէ իտի, ինչսալլահ, բէն-
տիսիտէ տէրուսնտէ պուլունտուղու հայտէ, զարգ օլուպ
իչի պիթմիշ տիր . . .

—Տիմէք տիր, էկէրչի էօյլէ պեր գազահա ուղրամըշ
օլսա, ուղուբուղ հէրիֆ, հիշ անըմսեաճազսըն տըր, վէ
հէմտէ շիւբհէ սիգ էօյլէ տիր, շիւնքի զաթէն մէրգուսն,
տէկիլ պեր տատեր, իլսա պեր ատուրի էքպէր նազարըլս
պագմագտա իտին:

—Վաղսա էօյլէ տիր . . . է՛յ, նէ չարէ, հէր թապիտթ
պեր տէկիլ տիր, էկէր իբր թապիտթ պեր պերսիլէ իմթի-
զան իտէմէդ իսէ, հպիլլէ էօյլէ օլուր . . . Հէր նէ հալ իսէ,
նէ եաբտընը, թարթտընը մը, գա՛շ լիպրա կէլտի:

—Ահ հու, սէնին կէօյլէրին թէհրաղի իմիշէր, թամ
թահմիսին կիպի չըգմասըն մը . . . երեզքըրդ սէքիզ լիպրա
տըր, չօճուղում:

—Բէք ալէա, շիմտի հիսապըմըդ նէ իտիեօր, գա՛շ
ֆրանգ թութուեօր:

—Թամամ օթուղ ֆրանգ տիմէք տիր:

—Օթմուղ ֆրանգ մը, նասըլ օլուր եա էօյլէ, մէկէրչի
պագըրն լիպրատը պեր ֆրանգ տէկիլ մի տիր, աճայիպ,
եալընը օթուղ ֆրանգ մը:

—Հէր նէ հալ իսէ, հայտէ օթուղ պէշ ֆրանգ թու-
թալումտա, չօդ մըրըլտանմա, սէն պիղիմսին, եապանճը
տէկիլսին. եօդ, էկէր պունատա աղղընը աչարտա պիր
լագըրտը սէօյլէր իսէն, սանատա, պագըրնտա, քէօքէ-
կիւնտէ վէ արապանատա, լանէթ օգուր տէֆ իտէրիմ,
պիլմիշ օլասըն:

—Լաքին, պապա Միգու, արթըգ սէնտէ, պիւթիւն
պիւթիւն ինսաֆսըլճա տալրանմագտասըն, պէնի պիւ-

թիւն պիւթիւն ալտաթմագտասըն, էօյլէ պիր շէյ սէօյ-
լէ մէլիսին քի, պիրաղտա աղէ մուլաֆըգ օլտուն:

—Աճայիպ, մէկէրչի սէն պու պագըրտա շիլ շիլ բա-
րայիւր մը սայտը իտին, քիմ պիլիք գանդի եէլ վէ եախսա
գանդի սէլ կէթիլմիշ տիր, թալ աթըպտա գօրուն եօրուլ-
մատը եա . . . բէք ալէա, հայտէ պունպարը նէրէտէն ալ-
տըղընը պանա աշիքեար սէօյլէտէ, պէնտէ իբր լիպրասընը
պիր պուչուգ ֆրանգտան հիսապ իտիպ գապուլ իտէլիմ.
հա՛, նէ տէրսին, եաբամըսըն, պու եօլ իչիսէ կէլիլ մի:

—Սիգ հէր վաղըթ պու աղղըլտը գուլլանմագտա, վէ
հէր վագըրթտա պու թարիզը թութմագտասընը . . . իչմէ
էսնաֆճա սիզ, քեաֆֆէնիզ պէօյլէսինիզ, հէֆիսինիզտէ պի-
րէր հայտուտըրտընը, նէ տօսթ թանըրտընը վէ նէ տէ
միւշթէրի, հէման ատամը սոյմսեա պագարտընը, Հէր նէ
հալ իսէ, հայտէ պունու պէօյլէ պըրազանըմ էմմա, պա-
րի սիղտէ, սիզտէն ալաճաղըմ մայլէրին ֆիեաթընճա, պի-
րազ իքրամըլճա պուլունարագ, աճսընը չըգարմալըրնըդ
էօյլէ տէկիլ մի:

—Հա՛, պագ, ծնտա հագըն վար տըր: նէ ալաճագ-
սըն պագանըմ, գահըրըն իչին ղինճիլ մի իսթէրսին, եօդ-
սա սալիլ պիր շէյ մի:

—Խպր, պանա լագըմօլան շէյ, պիր գանաթ իւղէրինէ
գաբլանմագ իչին, տէօրթ պէշ բարչա, բէք գալիսէ ճին-
սինտէն տէմիր սաճ թահթալարը տըր:

—Բէք ալէա, բէք իչիսի վար տըր . . . տէօրթ չիզիկ
գալընըլըրնտա էօյլէ սաճալըմ վար տըր քի . . . պիր թա-
պանճանըն գուրչունու պիլէ կէլէմէդ:

—Թամամ, իչմէ պէնիմտէ իսթէտիլիմ օտուր . . .

—Պիլիւքիւկիւ նէ դատար օլաճագ տըր:

—Սայքի եէտի սէքիզ աեադ միւրէպպա ճէսամէթին-
տէ օլսա քեաֆի տիր . . .

—Բէք ալէա, տահա պայպ նէ լաղըմ տըր:

—Իբր բարմագ միւրէպպա գալընըլըրնտա, վէ իւշ

տէօրթ անագտա պօհունտա իւչ թանէ դօլ տէմրի իս-
թէրիմ:

—Տաճա կէչէն կիւն պիր բէնճիրէ տէմրիչէրի էնդաղը
ալար իտիմ, թամ իչինն եարանաճագ սուրէթտն տիր-
լէր . . . է՛յ, տաճա պաղպա պիր շէյ լաղը՞մ մը տըր:

—Իքի միւրէպպա անագ պիւյիւքիւկիւնտէ պիր գա-
բաղըն (սուբար) իւղէրինն թութտուրմագ իչին, իքի թա-
նէ էրի բէզէ իլէ պիր թանէ տախի, տէմր գարագ իս-
թէրիմ:

—Սուբար տիմէքլէ, պիր ուֆագ պօտրո՞ւմ գաբուսու
մու անլաթտըմագ իսթէրսին:

—Խայր, սուբար տիմէքլէ սուբար անլաթտըմագ իս-
թէրիմ . . .

—Սուբարը՞ նէ եաբաճագսն տըր անլաեամաեօրում:

—Իկէր սիղ անլաեամաեօր իսնէնիզ, պէն քէնտիմ անլա-
մագտաեղմ:

—Բէք ալէա, տաճա էյի եա, հէր նէտէ իսթէր իսէն,
չօ՞ք, պէկէն պէկէնտէ պէկէնտիկիւնն ալ . . . սայր պիր
շէյ տաճա իսթէրսին:

—Խայր, հէփտի պու գատար:

—Իմտի, պապա Միգու, սիղ պուՆլարը շիմտի հա-
ղըլամալըսըքլ քի, պէնտէ տէճնիւչտէ ալաեղմ, զիրա,
տաճա պիր իսայլի եէրլէրէ կիտիպ սուլաչաճաղըմ տըր:

—Սրապանքտա պէրապէր կէօթիւրէճէքիսին: Պագ-
սանա, սէնի կիտի քէօֆէէսը սէնի, պէն արապանըն
տիպլնտէ պիր չըգըն կէօրաիւմ, մութլապա իլինտէ պօ-
ղաղա տայիր պիր շէյ օրմալը տըր, քիմ պիլիր գանդի աչ-
ճը տիւքքեանընտան աչըրմըսն տըր: հա՞, պօղաղալէր
հէրիֆ, նէ՞ տըրսին, էօյլէ տէկիլ մի . . .

—Վագաս էօյլէ տիր, պապա Միգու, լաքին, սիղ
եէմէզանիւզ, սիղն սէվտիկիւնիզ պիր շէյ տէկիլ տիր: հայ-
տէ յիսիւզ, հայտէ յիսիւզ, չու տէմրիլէրմի հաղըլաւըսըքլ,
պէնի պէքլէթտիրմէ յիսիւզ, զիրա, վագթին միւսաստէսի

եօղ տուր, մութլապա պէն էօյլէտէն էվիլը աստատա պու-
լունմալըքըմ, իչիմ վար տըր . . .

—Իլէմ իւղրէ օրմա, տաճա վագըթ էրքէն տիր, սա-
աթ սէքիզ տիր, էկէր ուղաք պիր մահէլլէ կիթմէ յիպտէ
. . . պիր սաաթտան ափտէթ իտէպիլիր իսէն, հէր պիր
շէյի, կէրէք իսթէտիքլէրինն, վէ կէրէք տըթան ագճէնի
հաղըր պուլուրտուն . . . նասըլ, պիր բագը չաղաթըսն:

—Շիւբհէսիզ . . . հէմ զաթէնտէ պօրճուն տուր, հագ-
գըմ տըր . . .

Պապա Միգու պիր սուլապտան պիր շիչէ բագը իլէ,
չաթլազ պիր գատէհ, վէ գուլլու գըրըզ պիրտէ ֆիւճան
չըգարտը, վէ իքիտի տախի սուլապտու:

—Շէվգընըզա՞, պապա Միգու, —տէտի նիգօյա:

—Սէնիստէ շէվգընա, չօճուգում, վէ քէզալիք վախ-
տէն իլէ հէմիլրէնիստէ շէվգընա, —տէտի պապա Միգու:

—Թէչէքքիւր իտէրիմ . . . նասըլ, ինչապաճ հարնի
խանէնտէ իլի իլչէմէքտէ մի տիր:

—Է՛հ, բէք ֆէնա տէկիլ տիր . . . կէրլի, պաղը քի-
րաճըլարըմ սէպէպիստէն, եանի, պէլքի հիւքիմէթ թա-
րաֆընտան պասըլըր տէյի դօրդու շէքմէքտէ իտէմ տէ . . .
մէգըրիւր օլ եօլտա քիրաճըլարընտա շու կիլիքլէրի վար տըր
քի, պօլ պօլ քիրա վիլիլէրէր . . .

—Սէպէպ:

—Յաճու, շու գատարճըզ շէյէ աղլըն իրմէեօր մա,
էմմա աճմագ իմիչին հա՞ . . . Պէնիմէչա սաթըն ալըլըմ
նէ եօլտա իսէ, իչթէ օտա քիրաեա վիրիչիմ տախի օ եօլ-
տա տըր . . . նասըլքի սէնտէն, կէթիրտիկին մալին նէրէ-
տէն ալընմը օրմաեղնա, վէ խըրաղըրգտան իպարէթ պու-
լունմամասընա տայիր հիւ պիր շէհատէթ վէ քէֆալէթ սօ-
րուպ արամագսըղըն ալարմ, իլլթէ օտա քիրալամագ իս-
թէէնէլէրտէն տախի, բասթթիմ սիւալ իթմէքտէ օրմաթը-
լըմտան, պիթթապի, զիեատէ զիեատէ քիրալար ալա-
պիլմէքտէլիմ, անլաթըն մը շիմտի:

—Անյատրմ, անլատրմ. . . Եվ վէթ, էօյլէ եա, պէն-
տէն ու ճուղ ու ճուղ դարատրպ պտտըընը կիպի, ծնլարրտա
մէճպուր իտէրէք, Փահնչ ֆիեաթ իլէ քերաեա վիրէպիւ-
մէքտէսինիզ :

—Շիրբհէսիզ, մէկէրի պիրինին էքսիկինի, տիկէրինին
ֆաղլատըյլա աօլտուրմալը տէկի՛լմիիմ. . . պէնիմ պիր
եէկէնիմ վար տըր, մէրգուսմ Սէնթ-Օնօրէ ոօգաղընտա,
կիւղէլ պիր կարնի էվ թուլթուպ իշլէթմէքտէ տիր, վէ
զէվճէսի իտէ, բէք էյի պիր տէքիճի գատըն օլտուղոն-
տան, կէրէք քէնտի եանընտա կէլիպ չալըլմազ, վէ կէ-
րէք իշ ալըպտա կէօթիւրիւպ քէնտի օտաարնտա տիրմէք
իւզրէ, եիկիրմի նէֆէր գատար գըզ վէ գատըն իշլէթ-
մէքտէ տիր :

—Եա, պագսանա, պապա Միգու, տիմէք տիր քի, մէր-
գուսմէլըրն իշլըրնտա, բէք կիւղէլըրնտա պուլունմադտա
օլմալը տըր, էօյլէ տէկի՛լ մի :

—Հալիյէ, քէնտի օտալարընտա չալըլըպտա իշ կէթի-
րէնէլըրն իշլըրնտա, պազը քերքէ, իքի իւշ նէֆէր զայէթլէ
կիւղէլըրն պուլունտուղոնու կէօրտիւմ. . . Տօղրուսու,
օլ մէրթէպէ հաօնա իտիլէր քի, աոտալն կէօզ իլէ եուլթ-
մաաը կէլմէքտէ իտիլ Վէ հաթթա, ալէլիսուսու, ուֆաճըզ
թէֆէհէք պիր տիլպէր գըզ վար տըր քի, տիլ իլէ թարիֆ
իտէմէմ. մէրուսմէնին իսմի իկիօլթթ օլուպ, տայիմա կիւլ-
մէքտէ տիր . . . Արթըզ էօյլէ կիւղէլ շէյ օլամազ, աճ,
հայթք քի եիկիրմի եաշնտա պիր տէլիգանլը տէկի՛լիմ :

—Հայտէ, հայտէ, պապա Միգու, բէքտէ էօյլէ եա-
նըպ թուլթուշմաերնըզ, էօգսա սանրա եանկըն վա՛ր տէյի
պաղըրըրմ հա :

—Փագաթ, նաֆիլէ, չիւնքի մէրգուսմ գըզ, բէք նա-
մուսլու պիր գըզ տըր . . . Եվ վէթ չոճուղուսմ. . . նաֆի-
լէ սէնիմտէ ֆիւրին պօղուլմաաըն, զիրա, բէք ըրզընա
գապի պիր գըզ տըր . . .

—Աւանակըն պիրն տիր տիսէնիզնէ . . . տէֆ իտինիզ

էօյլէ իտէ . . . կէլէլիմ եիւն շու եէկէնիսինիզին լազըրտը-
սընա . . .

—Մէրգուսմ քէնտի խանէսինի, բէք նամուսլու վէ ի-
թիպարը պիր հալտէ սազլամագտա տըր, չիւնքի, մէրգուսմ
տալի, իկիօլթթին ալըպընտա պուլունմադտա տըր . . .

—Տիմէք տիր քի, օ տալի ըրզ ու նամուս զայթէթ վէ
իտտաաարնտա պուլունմադտա տըր, էօյլէ մի :

—Եվ վէթ, քեամիլէն էօյլէ տիր :

—Տիմէք տիր քի, աւանակըն պիրտէ օ իմիշ տիր :

—Ետէնտէ եա պիր բարօրթու վէտէ եալստ պիր շէ-
հատէթնամէսի պուլունմանտա քիրաճըրզ գապուլ իթմէք-
տէ տէկիլ տիր . . . Փագաթ, հէլէ շու պիր էյիլիկի վար տըր
քի, պէնիմ էօյլէ շէյլէրէ պազըպ էհէմիլիէթ վիրմէտի-
կիլի պիլտիկինտէն, օ էօլտա պիր քիրաճըրզ գուհուր իթ-
տիկինտէ, աօղու պանա կէճոտէրմէքտէ տիր . . .

—Վէ հալիյէ ծնլարտա, լաեղգըճա քերալար վիրմէք-
տէ տիրլէր, էօյլէ տէկի՛լ մի :

—Շիրբհէսիզ, տայիմա էօյլէ տիր :

—Պու հիսապճա, բարօրթուսը վէ շէհատէթնամէսիզ
օլարագ պուրաեա կէլմէքտէ օյան քիրաճըլարըն քեաֆ-
ֆէսի տալի, խըրըզլարա տօթ թազըլմնտան օլմալը
տըրլար :

—Թայր, էօյլէտէ տէկիլ տիր . վէ նասըլ քի իլթէ շիմտի
պիր իսպաթըրտա մէյտանտա տըր, տահա պոնտան չէնտ
կիւն մուգատտէմ, մէրգուսմ պուրաեա, գատըն թայիֆէ-
սինտէն պիր քիրաճըրզ կէճոտէրմիլ իտի . . . Ալլահ շահիս
տիր քի, հալէա պիր տիւլլիւ ազըլ իրտիրէմէտիմ, քիմ
տիր վէ նէճի աիր . . . Նասըլ, պիրէր բագը տահա ա-
թալմ մը :

—Տօղրուսու ֆէնա օլմազ . . . վէրազընըրտա բէք ա-
լէա ճիւսիստէն իմիշ . . . Սալլըըրնըրա, պապա Միգու :

—Սիլի՛նտէ, չոճուղուսմ, Պագսանա, օլ եէկէնիմն կէճո-
տէրմիլ օլտուղու, վէ պէնիմտէ հիշ պիր շէյ ալըպտա

աղբը՝ քիրանը դատնը թարխի խոչ յիմ: Մէրդու՛մէ դա-
տնըն, բէք զայի՜ֆ վէ բէքտէ սարարըզ սօլմուշ հայտե
պիրտէ զըզը պուլունտուդտան պաշղա, էշեա օլարազ ի-
սէ, պիրմէնտիլէ չըզընլանընուֆազ թէֆէքլէրտէն մաստա
հիշ պիր շէ յի պուլունմատըղը տախի կէօրիւլմիւշտիւր . . .
վէ կէրչի պուլունմաստ, բէք ֆարըր պիր հայտե պուլուն-
տուզլարը անլարըմագտա տըր, վէ բարօրթլարը տախի
պուլունմատըղը թագօրտաէ, էաշընըզ օն պէշ կիւն իշին
օլմագ իւ դրէ պիր օտաճըզ թուծմուշլարտըր . . . վէ պու-
լունա կէլէլիտէն պէրու, ապա դարուտան տիւարը չըզ-
մանեարազ, տազ ֆարեօի միսիլըու, քէտտի օտալարընտան
իշէրե պէքլէմէքտէ տիրէր . . . վէ եանլարընտա հիշ պիր
ատամ կիտիւզ կէլմէքտէ տէկիլ տիր . . . էվվէթ, գաֆա-
տար . . . հիշ պիր էքքէք անաղը պամագտա տէկիլտիր
. . . ֆագաթ, պու ճիւմէ իշէ տախի, շուրաւը զարիւզ
տիր քի, պուլար անալը գըզը, էկէրչի իքիստախի, վէ
ալէլիտուտա հէնուզ օն պէշ օն ալթը չաղլարընտա օլան օլ
սէօյլէտիլիմ կէնճ գըզ, զայի՜ֆ վէ սօխուճ պիր հարտէ պու-
լունմատար, իբուտա՛ ալթ, բէք կիւզէլ գարըրտան
սանլարազ . . . վէ մէղպուրե գըզը ատա թաղշանը կիպի
պէեազ պիր սիմտեա մալթը օլուպ, օլ սիեան սիեան կէօզ-
լէր իսէ, շու իրիլքտէ տիրէր . . . ՄՆ, գուրպան օ-
լամ անը նարատան . . . էմնա նէ կէօզլէր, նէ կէօզլէր:

— Եննէ պաղլամանաղը՝ աթէշլէնմէկէ . . . էյի եա,
մէրդու՛մէլէր պուրատա նէ եարմագտա տըրլար:

— Պէն սանա անը էվվէլ սէօյլէտիմ եա, հիշ պիր շէյ
անլարամարմ, . . . վէ հէր ալէամէթ կէօթթէրմէքտէ տիր
քի, բէք էհիլ ըրզ գատընլար օլմալը տըրլար, լաքին, շու-
րասը զարիւզ տիր քի, բասօրթլարը պուլունմագտա տէ-
կիլ տիր . . . Վէ կէրչի քէտտիլէրէ մէթթուպլար կէլմէք-
տէ իսէ տէ, մէզքիւր մէքթուպլարըն իւզէրլէրնտէ, ի-
սիմէլի տըրգտան էաղըմագտա տէկիլ տիր . . . վէ պուլուն-
մաստա շիբհէ օլունմագտա տըր քի, էյի պիր իսմէ մա-

լիք օլմատըզլարընտան, ալըզտան էաղըմասընը իսթէմէ-
եօրլար:

— Եա նէ՛ իսմէ կէլմէքտէ տիր՝ մէթթուպլարը:
— Պու սազան էէկէնիմ Անարէէի, բօսթ ըէսթաննի-
տան, Ս. վէ Ձ հարֆլէրինէ իսթապէն օլտուղու հայտե,
մէքթուպլար արամանա կէօնտէրտիլէր: Մէզքիւր մէթթուպ,
Նօրմանտիտան, Ասնիէր նամ գասագտան կէլէճէք ի-
մաշ, Մէզքիւր էաղըլարը պիր բարա քեաղտ իւզէրնէ
նաղըզ Անարէէէ վիրտիլէր քի, կիտիւզ օնա կէօրէ սիւալ
էլլէսին տէ յի . . . իշթէ պուլունմաստ անլարըմագտա տըր
քի, միւթէպէր պիր ֆամիլիտան օլմամալը տըրլար, շիւն-
քի, պիր գատընա, Ս. վէ Ձ. հարֆլէրինէ իսթապէն մէք-
թուպ կէօնտէրլմէքլէ, էյի պիր ալէամէթ սանլարազ . . .
Լաքին, պուլունլա պէրապէր, նաալը քի սէօյլէտիմ, շու
տախի սահիճ տիր քի, օտալարընա, էքքէք անաղը պա-
մագտա տէկիլ տիր:

— Պէլի քիրալարընտա վերմէէէճէքլէր տիր:

— Հէյ, սէն պանա էյի պազ, պէն էօյլէ ատամտա բարա
պըրազանլարտան տէկիլիմ: Միւլարա վիրտիլիմ օտատա
օճազ տախի պուլունմատըղը հայտե, օն պէշ կիւն էյի,
էիլիլիլի թանէճիք ֆրանգը, լիշին օլարազ ալըրըմ տըր:
Ձանն իտէրիմ քի քէշֆիւզ օլմալը տըրլար, շիւնքի, իքի
կիւն տիր աչաղը տախի իսմտիլէր, վէ պէսպէլի իտա-
թալըզլարտա, էէտիլէրինի հաղմ իտէմէտիլէրլմտէն
նէշէթ իթմէքտէ պուլունմաստ տըր, զիրա, պուրտեա
կէլէլիտէն պէրու, հիշ պիր կիւն աթէշ էաղըպտա էէմէք
բիշլարտիլէրի կէօրիւլէմէմիշ տիր, ճագաթ, թէքրարէն
սէօյլէրիմ, իշլէրինէ պիր տիրլու ազըլ իրտիլէմէտիմ,
կէրչի օտալարընա էքքէք անաղը պամագտա տէկիլ տիր
. . . հալ պու քի, միւթէպէր պիր ֆամիլիտան օլմալար-
ընա տայիր պիր շէհատէթնամէլէրիտէ էօզ տուր . . .

— Պապա Միգու, սիքին քեաֆֆէ յի քիրաճըլարընը
էկէր պու էօրտա շէյլէր իտէլէր, էլիլիլի պօրու . . .

—Պուրասը պիր կէօկէրչինիկէ պէնդէր, հէր ճինստէն կէլիր կիտէր . . . եա՛հու, կէրչի պէն, բասրօրթսուզ քե-
րաճըլարը դապուչ իթմէքտէ յիմ էմնա, էօթէտտէ բէք միւ-
թէպէր քերաճըլարըմ տախի վար տըր . չիմտի, պու սա-
աթտա էքի նէֆէր կէզկիճնի թիւճճար ուշադլարը քիրա-
ճըլարըմ պուրունտուղու կիպի, պիրտէ բօսթա տաղըտը-
ճըմ վար տըր քի, մէրգուճ մ.վէօկէ գահվէսի միւզիգա թա-
ղըմըննտա պաշը տըր . վէ պիրտէ ագարէթճի դատըն
քիրաճըմ վար տըր, պունլարըն քեաֆֆէսի տախի միւթէ-
պէր ատամլար տըլլար, վէ իյթէ պուրասընն իթիպարը-
տա, մէրգուճար սայէսինտէ պաղը դալապիլմէքտէ տիր-
չայէա գապթիլիէ թարաֆընտան չիւրհէ իտիլպտէ թահ-
թը նաղարը տիգգաթա այընաճագ օլուր իտէ, պէն օլ վա-
գըմ ախէրէ, օլ կիճէ կէլիպ կիճէ կիտէն քերաճըլարըմը
կէօթէրմէ յիպ, իլլա սէրպէսթճէ կիւնտիւզլէրի կիտիպ
կէլմէքտէ պուրունան քիրաճըլարըմըն իսիմլէրինի իպրազ
խտէրիմ:

—Պապա Միգու, սիզին էվին կիճէսի կիւնտիւզիւ պէլ-
լի մի տիր . . .

—Մասգարա . . . հայտէ պիրէր տահա չաղալլամ . . .

—Բէք իյի էմնա, արթըդ պու սոն օլաճագ տըր, չիւն-
քի կիթմէլիյիմ, իյիմ վար տըր . . . Հա, օ տէկիլ էմնա,
Բօպէն նամ օլ կրօ-Պօաթէօ, հալէա պուրատա՛ մը օթուր-
մագտա տըր:

—Էվվէթ, եօգարուտա, օլ սանա սէօյլէտիկիմ պիր
վալտէ իլէ պիր գըղըն օտասը կանընտաքի օտատա օթուր-
մագտա տըր: Մէրգուճ հապսխանէտէ գաղանտըղը բա-
րալարը եէլիպ պիթիբմէքտէ տիր . . . վէ հաթթա գանն-
տա իտէրիմ քի, գաթէն եէ յիպ պիթիբմիշ պէշ բարալար
գալմամըշ տըր:

—Պագասանբընըզ, կէօղիւնիւզիւ տէօրթ ալմալըբը-
նըզ, զերա մէրգուճ թէրսանէլէրի էսկիթմիշէրտէն պիրի
տիր, պիլմիշ օլասընըզ:

—Պէն անըն էօյլէ օլմասընը, գաթէն բէք ալէա պիլ-
մէքտէ իսէմ տէ, չի՛ չարէ քի տէֆ իթմէքիւր էլիմտէ տէ-
կիլ տիր . վէ զաննտա իտէրիմ քի, էինէ պու կիւնլէրտէ
չէվիլիէճէքլէրի պիր տօլապլարը պուրունմագտա տըր, զի-
րա, Պրա-Բուժուճ օլլու թօրթիլիար նամ չօճուգ, կէչէն
աղչամ Պարպիլիեօն իլէ պիրլիպտէ պուրտա կէլէրէք, մէր-
գուճու արամագտա իտիլէր . . . Պէնիմ պաշըճա գօրգուճ
օլ մէլուճ Բօպէնին (կրօ-Պօաթէօ), միւթէպէր քերաճըլա-
րըմտան պիրինին պաշընա, պիր պէլա ալմասընտան ի-
պարէթ պուրունմագտա տըր. պիր քէրըէ չու օն պէշ կիւն-
լիւք քիրասը միւտտէթի թէքմիլ օլա իտիտէ, պիր եօլ իլէ
մէրգուճու չուրատան եօլա գօեապիլիւէ իտիմ, չօգ րա-
հաթ օլաճաղըմ . . . վէ պունտն իչին տախի չու թէնապլիր
տիւչիւնմիւչիւմ տիր, շէօյլէ քի, քէնտի օթուր իմագտա օլ-
տուճու սալոն իչին, եա պիր էչիէիէ, վէ եախտ աղա-
րէլճի քիրաճըմ օլան մատամ Սէնթ-Իլլաէֆօնուճ զէվճինէ
վիրմիլիմ տիր, տիէճէկիմ տիր:

—Պիր ագարէթճի գատը՛ն մը:

—Հայ հայ, մէրգուճէ, գարու իւզէրինտէքի իքի պիւ-
լիւք վէ պիրտէ ուֆագ օտալարը թութմագտա տըր . . .
մէքքիւր օտալար միւճէտտէտէն տօնատըրըլլար տըր . վէ
պուրպատանտա մտտա, մէրգուճէ քէնտի պէօլմէսի իչին,
պիր օտա տախի թավան իչինտէն թուլմուշ տուր . . .
այտա աէքտէն թանէճիք ֆրանգ վիրմէքտէ տիր . . . վէ
քիրաճըտա, քիչին օլարագ, մէրգուճինն ամճաղ էտա իթ-
մէքտէ օլուպ, վէ հաթթա, օտանըն պիրինտա, քէօյտէն
ինտիքէ ուզրաբըզ գալմագ իւզրէ, քէնտիսի իչին հըֆի
կիլմէքտէ տիր . . . ֆագաթ, պէնիմ զաննըմա կէօրէ,
մէրգուճուճ քէօյ տիմէսի, բէքտէ սահի՛ն օլմտիւզ, իլլա
պուրալարտա, եա վիլիէն, վէ եախտ Սէնթ-Օնօրէ սօ-
շաղը ճիվարլարը օլմալը տըր:

—Սնլատըմ, անլատըմ . . . մէրգուճ գատընըն պիր
ագարէթճի օլմասը, օլ իսթիարը, քէնտի իչին, ատէթա

պիր ազարէթ մաղաւմնտա թուրթմաղտա օյմաւընտան նէ-
շէթ կյէմէքտէ օյմալը տըր , հա՛ , նէ՛ տէրսին պապա Մի-
գու . . .

—Նէ՛ խայթ խոխօրսուն , սո՛ւս օլ . . . իշթէ մէրգու-
մէնին պէսլէմէսիտէ կէրմէքտէ տիր . . .

Յիլլազը միւսիննէ պիր գատըն , էծնիւնտէ քիրլինէ
պէեազ պիր բրօսթէլա պաղաւմըն օյուուղու հալտէ , պա-
պա Միգուունն մաղաղասընտան իշէրի կիրտի :

—Նէ՛ իսթէրսինիզ , մատամ ճարլ , պիր էմիլինիզ վա՛ր
մը տըր :

—Պապա Միգու , եէկէնինիզ պունտա՛ մը տըր :

—Խայր , բօսթախանեէե մէքթուպ արամանա կիթմիշ
տիր , շիմտի կէլըր :

—Մ. Պատինօ կէծտէրտի , շու մէքթուպ , հէման շիմ-
տի մահէլլինէ կիտէճէք տիր , դարշըլըզ ճէվապ իսթէնի-
լէճէք տէկիլ տիր . . . Ֆազալմ , կիճիքմէկէ կէլմէզ , շիւն-
քի բէք միւսթաճէլ իմիշ :

—Մատամ ճարլ , պիր շէյրէքտէն մահէլլինէ կէծտէ-
րիլըր , էլէմ իւզրէ օյմանընը :

—Էվլէթ , աճէլէթէն եէիլտիրիլմէլ տիր . . .

—Բէք ալէա , բէք ալէա :

Մէրգուճէ պէսլէմէ գատըն , մաղաղատան տիշարը
չըգտըր :

—Տիմէք տիր քի , պապա Միգու , պու գատըն , քիրա-
ճըլարնըզտան պիրիսին պէսլէմէսի տիր , էօյլէ՛ մի :

—Խայր , ա՛ պունտալա , մէրգուճէ տէկիլ պիր քիրա-
ճըմըն , իլա ազարէթ ճիմ օլան մատամ Սէնթ-իլտէֆօնուն
պէսլէմէսի տիր տէտիմ սանա , անլա՛մատըն մը . քիրաեը
վիրէն , ամճապը Մ. Պատինօ տուր , վէ մէրգու՛մտա տիւն-
քի կիւն քէօյտէն աշաղը ինմիշ տիր , —տէտի պապա Մի-
գու էլլիտէքի մէքթուպու կէօղտէն կէլիրէրէք , վէ պա-
տէհու մէղքիւր մէքթուպուն իւզէրիսի օդուեարազ , —
պազ , պազ , վէ պիզպթ քէնտի կէօղէրին իլէ կէօր , շու .

բատա նէ՛ եաղըլըն տըր , անլա պէնիմ՛ քիրաճըլարըմ՛ նէ՛
անարսուս աաամլար տըրլար , իշթէ , պու մէքթուպուն իւ-
զէր պիր վիզօնթա եաղըլըն տըր :

—Հա , հա , հա , հա :

—Էօյլէ՛ եա , էօյլէ՛ եա , իշթէ՛ , իշթէ՛ , նա՛ , կէլ քէնտին
օդու «Մօնսիէօ վիզօնթա տը Սէն-Բէմիլեէ , Նայիօ սօղաղըն-
տա . . . Պայէթլէ միւսթաճէլ տիր . . . պիզզալթ քէնտիսինէ
թէպիմ օլունաճազ տըր . . . » Չանն իտէրիմ քի , քէնտի
խանէսինտէ , ամճապը , վիզօնթարա մէքթուպ եաղապիլըր
ազարէթ ճի գատընլար օթուրան պիր ատէմ , արթըզ ճէ-
սարէթ խոխպտէ , խանէսինն եօղարքի գամթնտա , բաս-
բօրթսուզ քիրաճըլար օթուրթ մաղըրա ճէսարէթ իտէպի-
լըր , հա՛ , էօյլէ տէկիլ մի , նէ՛ տէրսին :

—Վազաա էօյլէ տէնիլէ ճալիզ տիր . . . է՛հ , աբ-
թըզ պէն կիտիեօրում՛ , պապա Միգու , եխնէ ճիւզի պեր
վազըթտան կէլիրիմ Սրապա իլէ քէօրէկիմ սիզին գարու-
եա պաղաեաճազըմ . պիր շէյ կէթիլմէք լաղըմ կէլիր Ի-
սէ , էլտէ կէթիլըրիմ . . . սիզտէ պէնիմ իսթէտիրիլմէ ի-
լէ բարալարըմը հաղըր իտինիզ քի . . . հէման կէտիկիմ
կիպի եօյա չըգապիլէ յիմ :

—Բէք ալէա , բէք ալէա , պէճէրի միւրէպպա իքիշէր
անազ պիւլիւրիւ կիւնտէ տէօրթ թաճիմ ալէա սաճ , վէ
իւշէր անազ պօեունտա իւլ թանէ գօլ տէմիրի , վէ սու-
բար իշին տախի իքի ընզէ , քեաֆֆէէ յի իսթէտիկին պուն-
լարտան իպարթթ տէկիլ մի տիրլէր . արթըզ օլ սէնին սու-
բար տէտիկինէ պէնիմ ազըմ հալէա իրմէօր իսէ տէ , նէ՛
պէլիս վար տըր , սէնին պիլէճէկին պիր շէյ տիր . . .

—Էվլէթ , իշթէ իսթէտիկիմ անճազ պունլար տըրլար ,
հալլէլէ բարալարըմըտա ունութ՛ մաեաճազընըզ տըր :

—Խայր , իայր , բարալարընըտա ալըրըն . . . Յա-
գալթ , պաղասանա , կիթմէղտէն էվլէլ , սանա պիր շէյ
«Էօյլէեէ յիմ . . . սէն պուրեաեա կէլլտէն պէրու . . . պէն
սէնին իւզէրիտէքի պիր հալէ տիգալթ իլէմէքտէ յիմ .

—Նէ՛ Խմիչ, նէ՛ վար տըր՛ :

—Պիլեմէեօրու՛մ էմմա . . . սէնտէ մութլազ պիր հալ էսեքի կէօրիւլմէքտէ տիր :

—Պէնտէ՛ մի :

—Լիվէթ :

—Սիգ չըլտըմըջ օլմալըսընըզ . . . պէնտէ նէ՛ հալ օլաճագ տըր, հիչ պիր շէյճիկիմ՛ եօզ տուր . . . էկերչի էօյլէ պիր շէյ վար իսէ, օ տա գարնըմըն անըղըջ օլմալը տըր :

—Գարնըն աճ մը տըր . . . գարնըն աճ մը տըր . . . օ ի՛նթիմալտէն տիր, վաղաա օնա պիր շէյ տէնիլէմէզ . . . լաքին, եալընըզ օ տէկիլ տիր, պէնտէ՛ գաննըմա կէօրէ, սէնին տէրուսինտէ պիր պէօճէք վար տըր քի, սէնի հըրբալաեղ պանճալամագտա օլմալը տըր . . . վէ օ տա պաչգա պիր շէյ օլմալըպ, պիրինին սէօյլէմէքտէ օլտուղու կիպի, պիր վիճտան պէօճէկի օլմալը տըր, էվիվէթ, վիճտանըն սէնի թաղեիզ իլլէմէքտէ օլմալը տըր . . . վէ պու գուրտու օլատան չըգարմագլըզ իսէ, պէնճէ պաչգա տիւրլի օլամանաճաղընտան, գաղմագ վէ ղայէթլէ գաչըմագ իզթիլգա իթմէքտէ տիր . . . չիւնքի, սէնտէ տինտալըզ եօզ տուր քի, տինտալըզ սայէսինտէ պիր տէվա վէ պիր թէսէլի պուլապիլէսին :

—Նասըլ քի սէօյլէտիմ՛, պապա Միգու, սիգ չըլտըրմըջ օլմալըսընըզ, —տէտի Նիգօլա, իսթէքտիզ օլտուղու հալտէ կիւլմիկէ չալչարագ :

—Չանն իտէրսին քի, իւզէրինտէ պիր տիթրէմէ հասըլ օլմագտա տըր, նասըլ կէօրիւեօրուսուն :

—Գօլուսուն աղըրընտան նէշէթ իթմէքտէ տիր պու հալ :

—Էօյլէ իսէ սանա խապէր վիրտիկիմ սըճագ պիր տէմիր սուեու թէրթիպինի ունութմամալըսըն քի քէսպի շիֆա իտէպիլէսին :

—Թէշէքքիւր իտէրիմ՛, պապա Միգու . . . պէն չիմտի կէլերիմ՛ :

Նիգօլա պուսու սէօյլէտիրտէն սօնրա տիչարը չըգտը :

Պաօպ Միգու, պագըր քիւլլէթրինի քէնտի տօյապը արգաւանա սաղլատըգտան սօնրա, մէրգուսուն ըմալըստալը շէլլէրի հաղըրլամագ իւզրէ իքէն, մաղազատան իշէրի պիր ատամ կիրտի :

Մէրգու՛մ սայքի էլլի շաղարընտա օլուպ, սուրէթի ղասիրէսինտէ պիր էսէրի էՏիլիէթ ու քէմալէթ միւշահէտէ օլուսմագտա իտի, եանագլարընտա վէ չէնէսի ալթընտա հալգավարի, գըր վէ սըզ սաղալարը պուլունտուղու կիպի, կէօզլէրինտէ տախի պիր ալթուն կէօլիւք պուլունմագտա իտի . վէ ղայէթլէ թէմիզ, վէ տիգգաթըլ սուրէթտէ կիլինմիշ իտի . վէ սիեաճ ճանֆէս եաղալը վէ էնի զօլլու բալթօտու գօլլարը տէրուսինտէն սամանը բէնքտէ էլտիվէնչէր վաղ իտիլիշ օյան էլլէրի կէօրլունմէքտէ իտի, վէ աեազլարընտաքի գուստու բալարընտա, տահա հէնուզ պօեաթտըրլմըջ օլմասը անլաչըլմագտա իտի :

Պու ատամ՛, պապա Միգուսուն սէօյլէտիկի մատամ՛ Սէնթ-Իլտէֆօստուն ամճասը օլուպ, վէ մէրգու՛մ պապա Միգուսունտա պատիի ղուրուր ու էմիլիէթի օլմագտա իտի :

Հիքեպիէմիգի օլուսմագտա օլունլար տէր խաթըր իտէպիլերէր քի, Մ. Պատինօ, էվիլլէրի տալա վէքիլիկի իթմէքտէ օլուպ, պատէհու քէնտի էսնաֆը թարաֆընտան տէֆ իտիլտիկիստէն, պիր թաղըմ՛ մագպուլ վէ մէմտուհ օլմանտան, վէ սըճհէթ ու հագըգաթը մէճհուլ, քիւրլուզիւ վէ մուարազալը օյան իլլէրէ կիրիլիպ տէրիւհտէ իտէրէք կէչինմէքտէ, վէ պարօս կրատունա ճասուսըլուզ իլլէմէքտէ իտի, վէ հաթթա իլպու հիքեպիտէ տախիլ պուլունան շախարատան չօղլարը հագըլարընտա, մէրգու՛մ տիպլումաթմա, միգտարըլ քիլֆայէտէ վէ միլքէմիլ սուրէթտէ մալիւմաթլար թօրպաեղ կէթիւլիւշ իտի :

—Մատամ Շարլ, պիր մահէլլէ կէօնտէրիլմէք իւզրէ, սիգէ պիր մէլթուպ կէթիլտի մի, —տէլի սիւալ իթտի Մ. Պատինօ պապա Միգուսու :

—Էլ վիճե՛ք, Էֆէնտի . . . յիմտի եէկէնիմ կէլտիկինտէ մանհէլլիսէ կէնտէրէճէկիւմ տիր . . . չօդ կիճճըմէդ, հէ ման յիմտի կէլլիր :

—Խայր կիթմէեէճէր տիր, սիգ օ մէրթուպու պանա վիրինիդ . . . չիւնքի, թէպտիկ նիկէթ իթտիմ, Մ. վիգօնթ տը Սէն-Քէմպէ պիզաթ քէնտիմ կիտէճէկիմ տիր, —տէտի Մ. Պատինօ, մէզըիւր աղըլաւտէկեանըլղա մախաուս պուլունան վիզօնթ լուդիթինի, խասսէթէն վէ պիր զէվզէքճէ դուրուր իւզըն, գուվլիթլի սուրէթտէ թէլաֆ֊Փուդ խտէրէք :

—Պուեուրունուզ, Էֆէնտի, իշթ մէզըիւր մէթթուզ . . . պաչդա պիր Էմինիլդ վմը մը տըր :

—Իայր, պապա Միգու, —տէտի Մ. Պատինօ թէվլէճճիւ հքեարանէ պիր սէօյլէյիշ իլէ, Փապաթ, սիզէ պազը սիթմէմէրիմ վար տըր :

—Պէնտէնիդէ՛ մի, Էֆէնտի :

—Էվլիթ, հէմ սիզէ տիր, վէ հէմտէ աղըր սիթմէմէրիմ վար տըր :

—Խայր օյա, Էֆէնտի, նէ իֆիշ աճապա, սահիճ մի սէօյլէօթուսունուզ :

—Էվլիթ, սահիճ սէօյլէօթուսում . . . սիգտէ իրքար իտէրոնիդ թի, եէկէնիմ հոտամ տը կէնթ-իլտէֆօնս, սիգին էն զիեառէ բարա վիրէն, վէ էն իլէրուտէ քիրաճըլարնըրդտան պիրի տիր, վէ պիտանն ալէյճ զիեատէսիյլէ չայեանը հիւրմէթ վէ ըիայէթ պուլունանըլղա տըր, վէ մէրդումէնն սիզին խանէնիդտէ իգամէթինտէն մաղսէտիտէ պաչդա պիր չէյ օլմանըպ, իլլա, հէմ Էմինիլէթ իւզըն օլուպ, վէ հէմտէ, պաչդա սօղազըրտա պուլունան արապա բաթըրալըրնտան աղաւտէ օլարադ, առէթա պիր քէօյ Էօմիլի կէչիրմիշ օլմազըլղա տա իւպարէթ պուլունանըլղա տըր :

—Բէք ալէա, վէ իշթէ Փիլվաղըտա Էօյլէ տիր, պուրատա առէթա պիր քէօյ բահաթըլղը հիւքմ իլլէմէքաէ

տիր . . . Նաղըլ թի Էօյլէ օլմապնա զաթիկնիդ տախի շէհառէթ իտէպիլըրսինիդ, գիրա, զաթէն քէօյտէ Էօմիլը կէչիրմէքտէ օլուրդունուզտան, պուրապնըն տախի պիր քէօյ հայինտէ պուլունանըլղա, բանա սուրէթտէ Փէհմ ու Փարզ իտէպիլըրսինիդ :

—Ա, տօղրուսու, բէք ալէա պիր քէօյլ պէնզէմէքաէ տիր . . . թէքմիլ պիր սուպուդ վէ պիր բահաթըլղը հիւքմ իթմէքաէ տիր . . . չիւնքի, հէման հէր սաաթ բաթըրտըտան, առամն պաչը աղըրմազտա տըր :

—Իյի Էմմա, արթըդ պուրատանտա զիեատէ բահաթ վէ բաթըրտըլղը պիր Էվ պուլմազըլղ, պլունտնիդ Էօյլէ զանն իտէրիմ թի, իհթիմալտէն տէկիլ տիր, մատամնն օթուրտուղու օտանըն իւզըրիտէթի օտատա, Ավէօիլ գահզ վէսինն միւղիգաճըլարնըն պլուլիս կիւ իլէ, պիքտէ կէզիկնճի թի թիւճճար ուչաղը օթուրմազտա տըր . . . սնըտա իւզըրիտէ սախիր պիր կէզիկնճի թիւճճար ուչաղը, վէ սնընտէ իւզըրիտէ . . . պուլունանըլղա տըր :

—Պէնիմ թէչէրքիմ, մէրդուվար ալէյճինտէ տէկիլ տիր, անպէր զայէթմէ սաթին վէ զայէթմէ նամուպու թիմէննէր տիրըն, եէկէնիվն անպէր ալէյճինտէ հիւ պիր չէյ սէօյլէպիկի Էօղ տուր . հալ պու թի, տէօրտիւնճիլ զաթտա, իրի վէ թօքալ պիր հէրիֆ վար իմիշ, իչպ իչպ կէլմէքաէ իմիշ, նապըլ թի եէկէնիմ մէրդուու, տահա տիւնքի կիւն, մէրտիվէն իւզըրիտէ, քէօր սէրհօյ օլտուղու պիր հալտէ թէսաաիֆ իլլէմիշ տիր, մէրդում էօքիւզ կիպի, Էապանի Էապանի պաղըրմազտա օլուրդունտան, մէրդումէ զիեատէսիյլէ գօրգմուշ տուր, վէ օլ մէրթմէպէ գօրգմուշ տուր թի, առէթա չըլտըրմազ մէրթմէպէսինէ կէլմիշ տիր . . . իմտի Էկիլըի, պու Էօլտա պիր առէմ պուլունանըլղա տէ օլման պիր Էվ հազգընտա, քէօյ Էվինէ պէնզէմէքաէ տիր տէնիլմէթիլըր ճայիլ իտէ սիգին Էվ սաախի, սահրայի պիր խանէէ թէչպիհ խտէպիլըրիդ . . .

—Էֆէնտի, սիզէ եէմին իտէրէք պէեան իտէրիմ թի,

մէրդում՝ օլ իրի թօբալը պուրատան տէֆ իթ մէք իչին, եւ լընըզ պիր ուֆադ սէպէպէ վէ ֆուրսաթմ պէքլէմէքտէ- յիմ՝ ֆադաթ, էսէֆ իտէրէք սէօյլէրիմ՝ քի. ըն պէշ կիւն- լիւք քիրասընը բէչին վիրմիշ օլտուղունտան, պէքլէմէկէ մէնպուր պուլունմադտաեքմ, եօգսա, շիմսիյէ գատար, չօդտան տէֆ իտէր իտիմ:

— Իյի ես, էօյլէ պիր ատէմի սիզ, էվվէլինտէն պու- բաեա գապուլ իթմէմէլի իտիսիզ:

— Ֆադաթ, զանն իտէրիմ՝ քի, մէրդումտան պաչգա պիր ատէմ՝ ալէ յհինտէ, մատամըն պիր թէշէքքիսի օլմա- մալը տըր, շիւնքի, պիր մէքթուպ տաղըտընը վար տըր քի, բէք իյի պիր ատէմ տիր, վէ եօղարուտա, մէրդում իրի թօբալըն օտաար եանընտաքի օտատա իսէ, պիր վա- լիտէ իլէ պիրտէ քէնտի գըզը օթուրմադտա օլուպ, զէ- վալըլըարըն, գարուտան տիշարը չըգտըզլարը պիլէ կէ- թիւլմէքտէ տէկիլ տիր:

— Իմտի, պէնտէ թէքրարէն սէօյլէրիմ՝ քի, մատամտա պաչգա պիրի ալէ յհինտէ հօշուտուղուզ իպրազ իթմէ- յիպ, եալընըզ անըն ալէ յհինտէ թաճիղիք կէօթմէքմէք- տէ տիր, մէրդում պու էվվն իչինտէ, ատէթա պիր գա- րադուլա մադամընտա պուլունմադտա իմիշ, պուտալանըն պիրի իմիշ . . . վէլհասալը, իշթէ սիզէ իթթար իտիեօրում, մէրդում պուրատան տէֆ իտիլմէլի տիր, եօգսա, հիշ պիր միւթէպէր քիրաճընըզ գալմաեաճագ տըր:

— Տէֆ իտէրիմ, տէֆ իտէրիմ, ապա էլէմ իւզրէ օլ- մաեընըզ . . . զաթէն քէնտիմ տաթի մէմուռն տէկիլիմ:

— Տէֆ իթմէսիզլէ, չօդ իյի եաբարընըզ . . . եօգսա սօնրա, էվվնիզին իթիպարընը զայզ իտէճէքսինիզ տիր:

— Ա՛. օ տէտիկինիզ դաթման իշիսէ կէլմէզ, շիւնքի, քիւլի գարարըմը մուճիպ օլմազ տիմէք տիր. . . նիհայէթ, էֆէնտի, սիզ շիմտի պու տաղըգատան, մէրդումու պու- բատան տէֆ իտիլմիշ տիր մադամընտա թութապիլիթսի- նիզ, շիւնքի, եալընըզ տէօթմ կիւն միւտտէթիլ գալմիշ տըր:

— Տաճա պու չօդ պիր վոզրթ տիմէք տիր, հէրնէ հալ իսէ, արթըզ քէնտի պիլէճէկինիզ պիր շէյ տիր . . . լա- քին, հէր հարտէ շունտա պիլմէլիսինիզ քի, էկէր եէ- կէնիմ, պիր տէֆա տաճա օլ եօլտա պիր թաճիղիկէ թէ- սատիֆ իտէճէք օլուր իսէ, պուրասընը, անինտէ թէրք իտէճէք տիր:

— Էլէմ իւզրէ օլմաեընըզ, էֆէնտի:

— Պազընըզ, ազիզիմ, պուրտա, պանա բաճի պիր խա- սուս եօզ տուր, պէն մահգա սիզին մէնֆաաթընըզ նիյ- եէթ իլլէ սէօյլէմ՝ քտէլիմ . . . վէ պիր տաճատա սէօյլէ- մէքլիկէ իհթիեաճ կէօրմէմ, — տէտի Մ. Պատինօ խալի- սէթիքաբար՛նէ պիր սէօյլէ յիշ իլլէ:

Մէրդում պուլուն սէօյլէտիքտէն սօնրա տիշարը չըգտը- ճուլու տախի ունուլմաեըզ թէլքրարէն իշար իլէ տէր- խաթըր իթտիրմէքլիկէ քի, մէքքիւր խանէտէ պիր օտա- տա գաբանարազ իմրարը էվվաթ իթմէքտէ պուլունան պիր վալիտէ իլլէ օլքէնտի գըզը, նթթէր ժազ Ֆէրանըն բէն- չէլի զուլմունա տիւշիւշ պուլունմադտա իտիլէր:

Իմտի, իշպու հիքեայէմիլի օգուեան զաթլարը, մէր- գումէլէքին պուլունտուղլարը հիւզնէնիկը օտաեա նազլ իտէրիզ:

ՏՕԳՈՒԶՈՒՆՃՈՒ ՖԱՍԼ

ԷՄՆԻՅԵԹԻ ԽԵՆԱՆԵԹ ԳՈՌԳՈՆԼԱՐԸ

Հիքեայէմիլի օգուեան զաթլար, Պրասի բասաթընտա քեային օլան հիւզնէնիկը խանէնին տէօրտիւնճիւ գաթըն- տա վազը պիր օտաճըզ թէսալիուր իթմէլի տիրէլը՝ Մէգ- քիւր օտանըն թէք չէրլէվէլի, տար, ուֆաճըզ, իւշ ճամ:

ըն վե համարբտա գբբբդ վե չաթիարդ, վե քիտլն վե թօղու պիր բենհրիսի պուլունտուղունան, անճար օրատան ճիւղիճե աունուգ վե սօլիուն պիր բլբբդ ալապիլեբքտե իաի վե տիվարբբբտա գարլաննը օլան սարբ պիր բեաղբտ տալի եբբթբդ եբբթբդ օլուպ, վե հէր թարաֆը չաթլբադ թավաննն տեթթ բեօլեսիտե իսե գօճա գօճա էօրիսճեբլէր պաղլամը իտի վե եեբտե տեօլեսիլ պուլունան թուղլպար իսե, պիր չոգ մահէլլէրինտն գբբբլըլը օլուուղլաբբտան, ալթտա պուլունան աթկըլար վե եախօտ չաթկըլար կէօրիսճեբքտե իտի :

Մեղքիւր օտառա էչա օլարադ, ստի թահճտտան մամուլ պիր թրարեղա, պիր անտալլիլե, վե քիլիտիլդ էսկի պիր անտադ, վե օտունտան վե ալթը գայլիլի վե ինճեճիք պիր տեօլեքի պիր գաթեօլա, վե գապու պեղտեն չարչաֆբար, վե եամբճե երևտեն էսկի պիր եօրղան պուլունմագտա իտի :

Սանտալլեկենին իւղէրինտե, մեղքիւր օտառը քիլարա մըլ օլան մատամ պարօն տը ֆէրմօն օթուրմագտա իտի :

Վե գարեօլատա աալի մաամագէլ Գլէր տը ֆէրմօն եաթմագտա իտի (իշթե պու իքի գաաղնար, քիպար պիր Փամիլեատան պուլունտուղլաբը հալտե, նօթէր ժագ ֆէրանն իսեանեթինե գուրղան կիտեթեք, մեղքիւր զարուբեթ ու սեֆալեթե տուչար օլմուչ իտիլէր) :

Գարեօլա եալընը պիր քիլիլիք օլուուղունան, վալիտե վե գբղ, կիճէլէրի նեօլեթ իլէ եաթարադ կէչիլունբտե իտիլէր Մատամ տը ֆէրմօն աղուրի մէրթեպէ պիր դամ ու էլեմ վե իղթիրապը տերուն իւղլե պուլունտուղունտան, իսպ ու բահաթընը դայպ իտեթեք ուեանըգ գալմագտա իտի իսե տե, քէրիմեսի Գլէր, պաղբ քէրեթ ուեուեարադ, բենտի հալլէրինի օւեուտուպ ճիւղիճե րահաթ իտեպիլմէքտե իտի : Իչպու նաղընը իտեճէկիլիլդ մէնղարե վաղթինտե, մէրգումե գբղճրղաղ ուեումագտա իտի : Աբթբդ օլ ճէնկեանտե, զաթեն իլի կիւնլէր կեօ-

րիւպ կէչիլունբքիկե ալբըրչ օլուպ, վե բենտի մէմլեքթլէրինտե, տայիմա շան ու շէրիֆ իւղլե պուլունմուչ օլան, վե շայեանը հիւրմեթ վե իրալեթ պիր Փամիլեատան պուլունան էօլլե պիր նամուսլու վալիտե իլէ էօլլե պիր կէնճ տիլիլմէրին, օլ անտե տուչար պուլունտուղլաբը հալի սեֆալեթ իշթիմալի կէօրմեք կիպի էլեմաթիլ պիր հալ օլամաղ իտի տէնիլտե ճայիլ տիր :

Մատամ տը ֆէրմօն անճար օթուղ չաղլարբտա օլուպ, վե սիմա վե լեճճէսինտե իսե, պիր քիպարբդ վե պիր հալալեթ էսէրի հիւքմ իլլեմէքտե իտի : վե դամէն հիւնի ճեմալե մալք օլուպ, Փաղաթ, օլ անտե իսե, բէք սօլիուն բենքտե վե բէք պօղու մուչ պիր էչիեալտե պուլունմագտա իտի : Մեղքուրենին սիեահ սալարը աննընտան իքի թարաֆա պլլըլաբադ, պալընն արղապընտա թօլլանըլալ թուլտուրուրմագտա իտի : վե մեքու մէնին սալարբտա, բէտեր ու մերաղբտա նաչի, պաղը պէեաղլար բէյտա օլմանա պաղլաբը իտի : Մեքու մէնին կիլինմէքտե օլուուղու մաթեմ էլպիտէսինին չօդ եէրլէրինտե եամաղար կէօրիսճեբքտե իտի : Մատամ տը ֆէրմօն, ախլեբլէրինի, բենտի քէրիմէսինին Փաղըրճա եաթաղը իւղէրինե տուեաթտըղը կիպի, աննընտա էլլէրի իւղէրինե վաղ իտեբէք, թարիֆտե մուսթաղիլ պիր դամ ու էլեմ իւղլե, եիւղիւնտեն եօղարը տուրուպ պաղ մագտա իտի :

Գլէր օն ալթը եալընտա օլուպ, բեղալիք վալիտեի կիպի բէք գայիֆ պիր հալտե պուլունմագտա իտի իսե տե, պուճիւմէ իլէ տալի, բեղա լեճճէսինտե պիր էսէրի հալալեթ վե մահճու պիլեթիմ հիւքմ իլլեմէքտե իտի : Մէրգումե պալընը, գապա վե էամբճե պիր պեղտեն եիւղ շիլթէլէրե պուլունան, վե իլինտե եիւն վե եախօտ բամուգ եէրինե թահճա թալաչը օլուուրուրմուչ օլան պիր եաթմբդ իւղէրինե վաղ իլլեբէրեք եաթմագտա իտի : Մէրգումէնին լեճճէսի, բենտի բալլապըլըլընը դայպ իթմիչ օլուուղու հալտե, կեօլլէրիտե գալաչը պուլունտուղունտան,

— Էվիլէթ, սահիճ սեօյլէ Կօրու՛մ, — տէտի նիգօյա սախ-
թէ պեր հէյեթէթ իլէ իզհարը պիդայտի իտէրէք, — Իքի
կիւնտին պերու մէրդու՛մուն Էիւզու՛նիս կէօրմէմիչիդ տեր
. . . պէսպէլի եինէ օրմանլարա վալ կիթմիչ օլմալը տըր
վէ Կախօտ, գաեքըր բէք թիւհնէ իտի, ինչաալլահ, բէն-
տիսիտէ տերունինտէ պուլունտուղու հալտէ, զարգ օլուպ
իչի պիթմիչ տիր . . .

— Տիւմէք տիր, Էկէրչի Էօյլէ պեր դաղահա ուղըամըչ
օլա, ուղուբուղ հէրիֆ, հիչ աճըմահաճաղօքն տըր, վէ
հէմտէ շիւբհէսիդ Էօյլէ տիր, շիւնքի զաթէն մէրդու՛մա,
տէկիլ պեր տատեր, Էլա պեր ատուլի Էքպէր նաղարըլլա
պաղմադտա իտին :

— Վադաա Էօյլէ տիր . . . Է՛յ, նէ չարէ, հէր թապիւթ
պեր տէկիլ տիր, Էկէր Իքի թապիւթ պեր պիթիլլէ իմթի-
զաճ իտէմէղ իտէ, հալիլլէ Էօյլէ օլուր . . . Հէր նէ հալ իտէ,
նէ Կարտընըղ, թարթտընըղ մը, դա՛ն լիպրա կէլտի :

— Եա՛հու, սենին կէօյլէրին թէրաղի իմիչիլը, թամ
թաճմինին կիպի չըգմասըն մը. . . Էիւզգըրք սէքիզ լիպրա
տըր, չօճուղում :

— Իէք ալէա, շիմտի հիսապըմըղ նէ իտիեօր, դա՛ն
ֆրանգ թութ ուեօր :

— Թամամ օթուզ ֆրանգ տիմէք տիր :

— Օթո՛ղ ֆրանգ մը, նսաըր օլուր Կա Էօյլէ, վէկէրչի
պաղըրըն լիպրասը պեր ֆրանգ տէկիլ մի տիր, աճայիպ,
Կալընըզ օթուզ ֆրանգ մը :

— Հէր նէ հալ իտէ, հայտի օթուզ պէչ ֆրանգ թու-
թալըմտա, չօգ մըրըլլանմա, սէն պիզիմին, Կապանճը
տէկիլտին. Կօգ, Էկէր պունատա աղըրըն աչարտա պիր
լազըրտըր սէօյլէր իտէն, սանատա, պաղըրընտա, ընօրէ-
կիւնտէ վէ արապանատա, լանէթ օգուր տէֆ իտէրիմ,
պիլմիչ օլասըն :

— Լաքին, պապա Միգու, արթըզ սէնտէ, պիթիւն
պիթիւն ինսաֆսըղճա տալրանմադտասըն, պէնի պիւ-

թիւն պիթիւն արդաթմադտասըն, Էօյլէ պեր շէյ սէյ-
լէմէլիտին թի, պիրադտա աղէ մուվաֆըզ օլուուն :

— Աճայիպ, մէկէրչի սէն պու պաղըրլարա չիլ չիլ բա-
րալա՛ր մը սայտը իտին, թի՛մ պիլիր դանդի եէլ վէ Կախօտ
դանդի սէլ կէթիլմիչ տիր, թաչ աթըպտա դօլուն Կօրուլ-
մատը Կա . . . բէք ալէա, հայտի պունալըր նէրէտէն ալ-
տըղընը պանա աչիքերա սէօյլէտէ, պէնտէ Իքի լիպրասընը
պիր պուչուգ ֆրանգտան հիսապ իտիպ գապուլ իտէ յիմ.
հա՛, նէ տերսին, Կարաճըրսըն, պու Կօլ իչինէ կէլըր մի :

— Սիզ հէր վազըթ պու աղըլլարըր գուլլանմադտա, վէ
հէր վազըթտա պու թարիդը թութմադպասընըզ . . . Իլթէ
Էանաֆճա սիզ, քեաֆֆէնիզ պէօյլէսինիզ, հէֆսինիլտէ պի-
րէր հայտուտարտընըզ, նէ տաթմ թանըրտընըզ վէ նէ պէ
միւլթէրի, հէման առամը սօյմահա պաղարտընըզ, Հէր նէ
հալ իտէ, հայտէ պունու պէօյլէ պըրազտըրմ էմմա, պա-
րի սիղտէ, սիզաէն ալաճաղըմ մալլէրին ֆիեաթընճա, պի-
րաղ իրրամիլըճա պուլունարազ, աճըրընը չըգարմալըսընըզ
Էօյլէ տէկիլ մի :

— Հա՛, պազ, օնտա հազգըն վար տըր : նէ՛՛ ալաճազ-
սըն պաղաեքըմ, գաեքըն իչին զինճիլ մի իաթէրսին, Կօզ-
սա սա՛յիլ պիր շէյ մի :

— Իսյը, պանա լաղըմօլուն շէյ, պիր դանաթ իւզէրինէ
գալլանմազ իչին, տէօրթ պէչ բարալ, բէք դալիճէ ճին-
սինտէն տէմիր սաճ թաճթալարը տըր :

— Իէք ալէա, բէք իլիտի վար տըր . . . տէօրթ չիզիկ
դալընլըղընտա Էօյլէ սաճարըմ վար տըր թի . . . պիր թա-
պանճանըն դուրչունու պիլէ կէչէմէզ :

— Թամամ, իլթէ պէնիմտէ իաթէալիլմ օտուր . . .

— Պիլիւքիլիլէ նէ գատար օլաճազ տըր :

— Սայքի եէտի սէքիզ աեազ միւրէպպա ճէսամէթին-
տէ օլաա քեաֆի տիր . . .

— Իէք ալէա, տահա սաչաղա նէ՛ լաղըմ տըր :

— Իքի բարմազ միւրէպպա գալընլըղընտա, վէ իւչ

վէթ, մէրդու մէնին ֆիրրինի, պիր թարաֆտան պատի մէֆ-
 թունիյեէթ օլան թէգէբըրըրէր ին ճէյպէթամիզ գօր-
 դուլար, վէ տէհէթէնիզ չիւրճէլէր վէ կնտիչէլէր, վէ
 աճը աճը ֆէրեատ ու ֆիզանլէր, վէ միւհլէր միւհլէր քէ-
 տէլէր, վէ քիւլլի տէրտ ու ֆէլթաթէթիսն մուհիպ օլմադտէ
 պուլունան ատամն գարչլըբ իսէ, հիչ պիր շէյ Եարամամն-
 սընտան նաչի տույմադտա օլուուզու հիտտէթ ու թէհազ-
 վիւրլէր, վէ պիհուաէ նիտազլէր, վէ շիտտէթի լէճալէր,
 վէ նիհայէթ . . . քէնտիտի կիպի պիր վաթիտէնին, թա րու-
 հու Էսագընտան դուհուրա կէլմէքաէ պուլունան, վէ թաշ-
 լարա պիլլէ թէէսիր իտիճի պիր հալտէ օլան պիր աճ ու
 նիտասըրն, նեղտի ատալէթի դատըրը մութըգտա իչի-
 տիլմէքաէ օլմամասընտան աղտեր, ճէյպէթլու չիւրճէլէրէ
 դահիպ օլմասընը նաղշ իթմէր իզթիգա իտեր . . . դիրա,
 մէրգու մէնին մէղքիւր նիտասը, պաշդա պիր շէյ օլմաեղպ,
 իլլա, «պարի, շու չօճուգճուզաղըմըն հալինէ», լութֆ ու
 մէրհամէթ պուլուլուն» նիտայի մուգատտէսինտէն իպա-
 րէթ օլուուզու հալտէ, մէղքիւր սէտայի ըրդգաթամիպին,
 թա աղըր ալէանա գատար չըդարաք, հուզուրի ընպպա-
 նիյեէ վասըլ օլմասը Էմիլի Էղլէպլնտէ պուլունանչ տուր
 «—Մֆ, վիճուտիտէ նէ՛ գատար սոււմաչ տուր, —
 տէտի պիչարէ վաթիտէ քէնտի պուրզ քէսիլմիչ Էլինի գըզը-
 նըն պուրզ կիպի սոււմաչ օլան աննընա, խաֆիֆճէ թօ-
 գուստուրարադ, — Էվիլէթ, քէք իւչիւմէքաէ տիր, պուն-
 տան պիր սաաթ Էվիլլէնէ իսէ, ամթէլէր իլինտէ Էսմազ-
 տա իտի . . . տիսէք տիր քի, իւզէրլնտէ պիր օլթմա՛ նիտէթի
 կէլմէքաէ տիր . . . հէլէ պէրէքէթ վիրսին քի, գէվալը
 չօճուզում. քէնտիսի, պունու պիլմէքաէ տէկիլ տիր . . .
 Ամա՛ն Էս Բէպպիմ, պու նէ՛ մէրթէպէ սուրբուր գտուր . . .
 պարի շու Եօրղանըտա պու գատար ինճէ օլմուչ օլմասա
 իտի . . . պարի գաղպանըմ՝ օլ պէնիմ՝ Էսկի շալընըտա իւ-
 ղէրինէ Էթրթէնիմ՝ . . . հալ պու քի, անըտա գարունուն
 տէլիքլէրինի գարաթմազ իլին ասմըրմ՝ տըր . . . չիւնքի,

աիւն Էարաղգլարը կիպի, օլ սերճօչ ճէրթիլէր կէլիպ դա-
 ըունուն տօղրամալարը արալըզլարը իլէ, քիլիտ Էէրի տէ-
 լիւրէլնտէն, իչէրիչի սէյր իտէրլէր տէլի գօրգմադտա-
 Էրմ՝ Աման Ալլահ, նասըլտա ճէյպէթամիզ պիր Էլլէ տիւչ-
 տիւք. Էկէրչի, պէթլէ ատամար պուլունտուղունու պիլսէ
 իտիմ. . . վէ Էկէրչի օն պէչ կիւնիլիւք քիլրանըտա ըրչինան
 վիլմիչ օլմասա իտիք . . . պուրասընը թէրք իտեր կիտեր
 իտիք . . . հալ պու քի, պիլմէզ իտիմ. . . Էլլէթթէ, պիր
 աաէմին Էէտիսաէ լարմ կէլէն բասթթթու պուլունմազ
 իսէ, իլթէ պէթլէ օլուր, բասթ կէլտիկի պիր մահէլլէ սըղըն-
 մանա մէճպուր օլուր, չիւնիլ Էէտիսաէ ճէհատէթնամէսի
 օլմանաը, հէր կարնի իսէտէտէն գուպուլ իտիպտէ օտա
 վիրմէլլէր: իչի Էմմա, մէկէրչի պէնտէ Էվիլլնտէն, Էթ-
 լէ պիր բասթթա վէ Էսիսա պիր ճէհատէթնամէսէ միւհ-
 թամ օլմահղըմը պիլմէքաէ՛ մի իտիմ, մէկէրչի Էթլէ պիր
 շէյ, հիչ ֆիրրիմտէն կէլմէքաէ՛ մի իտի . . . Պէն Անճէրաէն
 Էօլա չըգաղըմտա, քէնտի արապամա չըգաղ իտիմ. . .
 չիւնքի, գըզըմ՝ պէրսպէր օլուուզու հալտէ, կիտիպտէ պիր
 Էթճու արապաընա, իտազ իլէ պիրիքաէ օլարազ պիւ-
 մէրլիկի, վէ օ Էթտա մէլիտհաթ իթմէրլիկի ճայիզ կէթ-
 մէտի իտիմ. . . մէկէրչի պիլմէպլթթիտիմ. քի . . . »
 Գատէհու մէրգումէ քէմայի հիտտէթ իւզըէ գաթի
 քէլամ իլէ սիւքիթ իթտիքտէն սօնրա,
 «Ալքին, պու հիւմէ իլէ տաթի, պու պիր դատար-
 լըզ տըր, պու պիր արաղըրզ տըր . . . օլ իտային նօթէր,
 պիլմի հաղգըմըրը գտապ ու ինքէար իտերէք, պիլի պիթ-
 լէ տիւչարը ֆաղըր հալ վէ իւրը մէֆալէթ իլլէմիչ տիր-
 վէ ֆէնա Էէրիտէ շու տուր քի, Էլիմտէտէ պիր շէյ կէ-
 լմէմէքաէ տիր . . . Էվիլլէթ, հիչ պիր շէյ կէլմէմէքաէ
 տիր . . . Էկէր . . . բարամ օլտա իտի, տալանա գըրամ
 իտեր իտիմ, հայ հայ, տալա իտեր իտիմ. . . վէ օլ պէ-
 նիմ ալիճէնապ վէ ինտանիյեէթի պիրատէրիմին ղէրլի ճէ-
 միլինի պիլէ, պիւթիւն պիւթիւն լէրէտար գըլար իտիմ. . .

քէնտի խորապընը մուծիպ օրուպ, վէ կէրէք պէնիմ, վէ կէրէք գըղըմըն օլանճաթընը սարֆ իտիպ պիթիթիթիթնն սօնրա, քէնտի էօմրիննէտէ գաստա մէճպուր օլմնը տուր տէր իտիմ . . . էվվէթ, տավտեա դըեամ իլէ . . . պիդի պէօլէ տիւչարը սէֆայէթի աղիմէ կյէմիշ տիը տէր իտիմ . . . Օ՛ֆ, խայր, խայր, ասլա պունուտա եարմամ, Յադաթ, կյե եա . . . կէրչի պիբատէրիմին իամ ու թէգէքքիւրի, պէնիմ իչին մուդատտէս տիր . . . հալ պու թի, մէկէրչի քէնտի գըղըմըն կէրէք էօմր ու հաեաթը . . . վէ կէրէք իսթիդպարը տախի պէնիմ իչին մուդատտէս տէկիլ մի տիր . . . լաքին, հայֆա՛ թի, նօթէրէ գարըշը, եէտիմտէ պիր ինպաթըմ պուլունմագտա տէկիլ տիր, վէ տիմէք տիր թի, տալլանա գըեամ իթմէքիլթտէ, թէհի եէրտէ էգճանը ամմէնէ իխլալ իթմէքիլ տիր . . . վէ, էն զիեաաէ մուծիպի տէհչէթ օլաճագ եէրիտէ շու տուր թի, —տէտի մէրգու մէ ճիւզիճէ սիւքիւթտան սօնրա, — պաղը քէրրէ պէն, քէմալի քէտէրիմտէն նաշի բիւր դագապ օլարադ, վէ շու տիւչարը պուլունտուղըմ հէ յայէթլու հալտէն թահրիթ օլունարագ, քէնտի պիրատէրիմ ալէ յհինտէ տախի գէպանտիրազըղա վէ թէչէքքիե ե իթիթար կյէմէքտէյիմ . . . վէ մէրգու մունն ալէ յհինտէ օլարադ, նօթէրէ հագգ վիրմէքտէյիմ . . . վէ պու թարիդի թութարագ, եանի, պիր քիչի եէրինէ իքի քիչի ալէ յհինտէ լանէթլէր օգուեարագ, գալպիմ թէնէլի իթմէքիլէ էմէ վէ զայրէթիմտէ գուլունմագտաեքմ . . . վէ պատէհու տախի, էօլլէ պիր, գարտալարըն էն իլիտի, վէ էն զիեաաէ հագրգաթըլըսը սանըլմագըղա շայէթիէ պուլունմուշ օլան գարտալըմ ալէ յհինտէ, նահագգ եէրտէ, վէ մէքրու հիւրհէլէրէ զահիպ օլտուղումտան տօլաեը, իզհարը նէտամէթէ գարըլըմագտաեքմ . . . Օ՛ֆ, հէլէ օլ նօթէրէ կէլինտիքտէ, մութլագա մէրգու, եարտըղը զատարըլընն նէթիճէտիմտէն, նէ եօլտա տէհչէթամիդ ֆէնայըլըլար տօղաճաղընն ֆէհհմիտէ պուլունմաեըպ, անճագ պիր խըրըղըլէր իթիթիեա

պընտա պուլունմուշ տուր իթիդատընտա պուլունմագտա օլմալը տըր . . . պիր քէրրէ տիւչիւնմէքտէ տէկիլ տիր թի, օլ զասպ իթմիշ օլտուղու լարա սէպէպինտէն, իքի նէֆէր ճանլար, տիւչարը զարուքէթ ու սէֆայէթ վէ իչքէնճէ օլմագտա աքըլար . . . իքի նէֆէր գատընլար, քէնտիսիմնն խապասաթը եիւզիւնտէն, տէրտ ու միհնէթ վէ մուսիպէթ շիլինտէ, եավաշ եավաշ քէպպա օլարադ էօլմէքտէ տիրլէր, հէյլա՛ն, էվվէթ, պէն քէնտի պիւարէ չօնուղըմա, իչպու բէնէլէրինտէ պուլունտուղըմ գօրգու վէ էլէմէրին հիշ պիրինի խապէր վիրիպտէ ալեաճ գըլարագ, պատիի հիւզն ու եէ յիսի օլմամալըեմ . . . Ֆադաթ, պէնիմտէ հայիմ ֆէնա տըր, իւզէրիմտէ պիւլիւք պիր ֆէնայըգ հիսա իթիմէքտէյիմ . . . պէնիմտէ իւզէրիմտէ պիր սըլմա նէօպէթի հասըլ օլմագտա տըր . . . վէ անճագ զայրէթ ու ճէսարէթիմ սայէտիմտէ քէնտիմի թութապիլմէքտէյիմ, եօգաս, մութլագա, պէն տախի պիր քէյֆիդիլիկէ միւպիթէլա օլմագըղգ հայինտէ պուլունմագտաեքմ . . . վէ հէմտէ զանն իտէրիմ թի, բէք աղըր պիր քէյֆիդիլիկէ տիւչար օլաճագըմ տըր . . . էվվէթ, իւզէրիմէ էօլլէ պիր խապէալըգ կէլմէքտէ տիր . . . վէ բէքտէ եազլաճագտա տըր . . . կէօքսիւմ եանմագտա, վէ պաշքմտա չաթլամագտա տըր . . . պու իւզէրիմտէ հիսա իթմէքտէ օլտուղում ալէամէթլէր, բէք աղըր ալէամէթլէր իտէլէր տէ, էհէմիլիքէթ վիրմէեքէք, քէնտի քէնտի իլտաթմագըղա շարըմագտաեքմ . . . Հաֆըղ Ալլան . . . էկէրչի գարտար պէնտէ քէյֆիդ օլուր իտիմ . . . էկէր եաթտաղ տիւչէր իտիմ . . . վէ աղըպէթ քէարտա, ինտան տէկիլ լիլիմ, եա գալըարտա էօլիւր իտիմ, լաքին, խայր, խայր, —տէ յի պաղըրտը մատամ տը ֆէրմն հարարէթիլի պիր սէօլլէյիշ իլէ, — խայր, նէ էօլմէք իսթէրիմ . . . վէ նտաէ էօլմէքիւք իլիմէ կէլիր . . . Մանաղալան, էկէրչի պէն էօլմէք օլուր իտիմ եա օլիլիթիմ թիմէ գալաճագ տըր . . . հէնուզ օն ալթըր եաշընտա պիր չօնուղ տուր . . . քիմնէսի եօգ տուր, վէ քէնտուլէ մէ

տարը թէ այնքան զլաճագ, պիր բարատա տախի մայիք տե-
կիւ տիր, ծՖ, հայկյէ, փարխին օրթասընտա, պիքեա ու պի-
չարէ վէ մէթուր պիր հալտե դալաճագ տըր . . . մէկէր-
չի, պէօյէ պիր հալ ինթիմարտէն օլապիլիք մի . . . խայր ,
պէնիմ հիչ պիր շէյիմ եօգ տուր , պէն քէյֆօսիդ տէկիլիմ,
վէ նիհայէթ . . . հիսա իթտիկիմ նէ տիր, մէկէրչի սիննմ-
տէ տուրտուրում պիր հարարէթ կիէ , պաշրմտա պուլու-
նան պիր աղըրըգտան իպարէթ տէկիլ մի տիր , վէ մէ-
կէրչի պուշլարտա , քէտէրտէն, ուրդու սուզուր դտան, սուուգ-
տան վէ պիհու գուրըւգտան նէյէթ իթմէքտէ տէկիլ մի
տիրլէր . պու թապիի պիր շէյ տիր , պէնիմ եհրիմտէ հէր
քիմտէ օլմուշ օլա իտի , հայկյէ պու հալտէ պուլընա-
ճագ իտի . . . հալ պու քի , գօրգաճագ պիր շէյ տէկիլ
տիր . . . Հայտէ , հայտէ , կէվէէքիլք իթմէէէիմ . . . ա-
ման ետ Բէպպիմ , իշթէ ինտան պէօյէ շէյէր տիչիւնիւպ,
վէ պէօյէ էֆքեարարա էհէմիլիէթ վիրտիկինտէն նաչի
տիր քի . . . չօդ տէֆա , միւպիմ էլայի էմիլազ օլուր . . .
մէկէրչի , շիմտի պէնիմ չալըչապիլէճէք վազթիմ պուլու-
մադտա տէկիլ մի տիր . . . մէկէրչի , պէօյէ մէյուտիչ-
էթ պալիչ էֆքեարարա խըտմէթ իթմէքտէն իսէ , մտտամ
քի օլ վիրտիկի քէսիպիքէ , պիղէ պօտա վուրտուրմագտա
օլան միսկին ատամ , ճէտարէթ իթմիչ տիր տէյի . . . աք-
թըզ կերէք քէնտիմ , վէ կէրէք Գիէրիմ իլին , պաշրա պիր
իչ պուլմագլըղա չալըչապիլ տէկիլ լիլիմ . . . »

«Ատտամ տը ֆէրմն քէնտի մէգալաթընր գաթ իլէ , ճիւ-
ղիճէ սիւրիւթ իւզրէ տուրտուգտան սօնրա , թէրքարէն
հիատէթի պիր սուրէթտէ իլալէյի մէգալ պիլլէ ,
«ՄՖ , նէ գատար պիլիւք պիր էտէպօսիլլէ տիր . . .
պիղէ իչ վիրմէք իչին , Գէրիմին նամուսուսու բայիմալ
իթմէքիկի պիր շարթ պէհան իթմէքիլք . . . վէ գըղըր էմ
նիյէթի իտիպտէ քէնտի խանէսինտէ չալըչապիլլըղա կէն-
տէրմէք իսթմէտիկիմ կիճէնէրէք , պիղէ դազանտըրա-
ճաղը ճիւղի պիր իւճրէթտէն տախի , պիղէ , պիւա ինտաֆ

ու մէրհամէթ , մահրում իթմէքիկի իրթիքեալ իլլէմէքիլք
. . . ինթիմալ տիր քի , եա տիրլէյէ վէ եախօտ իլլէմէէէ տա-
ւուր , պաշրա եհրտէն պիր իչ պուլապիլիլլիլ . . . լարին ,
էտէֆ օլուսուր քի , հիչ պիր քիմնէէի թանըմադտա տէ-
կիլիլ . . . վէ իշթէ , էն պիլիւք կիւճիւքտէ պուստա տըր . . .
նասըլ քի սօն տէֆաքի շայրէթիմտէ պօշա չըգմըլ տըր . . .
Պիր ատամ , իչ պուլապիլլէք իլին , օթուրտուրու օտապը-
տա , լաքըղըճա օլմալը տըր քի , հէր քէս իթիպար վէ էմ
նիյէթ իլլէպին . պիղիմ իսէ , էօյէ պիր եհր քիրալմանեա
իլլթիտարըմըզ պուլուստալըլ շէօյէ տուրտուս , պուլու-
նան պիր գաշ Քրանգըմըլ տախի պիլիլիւս պիլիլիւս պիլիլ-
մէքտէ տիր , օ տա պիլիլիլիւստէ , նէ եաքաճալըզ պիլ-
մէմ . . . հայկիլ նիճէ օլաճագ տըր . . . կիւվէնէէք հիչ
պիր տալիմիլ էօգ տուր , հիչ պիր շէյիմիլ էօգ տուր . . .
էմն հիչ , հիչ պիր շէյիմիլ պուլուստալըլ տախիլ տիր . . .
բույի ճիհանտէ . . . հիչ պիր ագճէէէ մալլէ տէկիլլիլ . . .
պէն , էվլէթ պէնտէ վազթիլլէ պիր սերվէթ սահիլի իտիմ
. . . էօֆ , աման պուշլարր ունուլմալընըմ , ալա տիւչին-
մէմէլիլիլ . . . տիւչինտիլքէ , իւզրիմտէ պիր ֆէնալըգ
հասըլ օլմագտա տըր . . . իւզրիմէ պիր չըլտըրմագլըզ
կէլլէքտէ տիր . . . վէ իշթէ պուտա պէնիմ իլին պիլիլիւք
պիր իւթմա սաեըլա սէղա տըր , չիւնքի , ապիմա պէօյէ
շէյէր տիւչինմէքտէյիմ , տէֆիլ զամ իթմէքիլիլ չալըչա-
ճագ եհրտէ , տահա զիեատէ դամ ու էլէմ տէրեալարընա
տալմագտաեքմ . . . վէ հայկյէտէ , պու հալտէ պիր խաս-
թալըզ եաղալաեաճալըմտըր . . . խայր , խայր , պէն քէյֆ-
սիլ տէկիլիլիմ . . . վէ զանն իտէրիմ քի , օլ սըլմա հաղգըն-
տա դահիլպ օլտուրում չիւքճէ տախի վահի տիր , —տիլէ-
րէք իլալէյի մէգալ իթտի պիլլարէ վալիտէ քէնտի նապ-
ղընր տախի թուլուպ էօղրաեարազ . »

Հալ պու քի , հայրՖ , գէվալընըն նապըր սըզ սըզ վէ
քէսիք քէսիք , էանի նիլալմըզ սուրէթտէ աթմագտա օլ-
տուրուստան , վէ վիճու տինտէ տէրքեար օլան գուրու վէ

սօուգ պիր հայր բանա ֆէհմ ու հիսս իյլէմէքտէ պուլուն-
տուղունտան, իւզէրինէ պիր քէ յֆօիզլիք կէլմէքտէ օլմա-
սընա, հիւ պիր չիւբէէ պուլունմամադթա իտի: Մէրգումէ
ճիւզիճէ քէմալի հիւզն ու մէ յեուսիյեկթ իւզրէ տուրուգ-
տան սօնրա, աճըգլը աճըգլը պիր սէջյլէ յիշ էլէ:

—«Եա ճէնայը ֆէրպէրտիկեար, —տէտի, — պիզէ
պու գատար տէրտ ու միհնէթ վիւրմէրլիքտէն միւրա՞տ նէ
տիր, պիզ, քիմէ պիր ֆէնայըգ եարմըըց տըր, մէկէրչի,
հիւ պիր ինսան էվլատընա, հիւ պիր զարարըմըց թօգուհն-
մաւը մու տուր: Մէկէրչի պէնիմ գըզըմ, իսմէթ ու տիւս-
նէթտէ, իպրէթի ալէմօլթաճազ պիր յօճուգճուղազ տէկիլ մի
տիր, վէ մէկէրչի բէտէրլ տալիի, նամուս ու իթիպարընը
թամըմադլըգտա եէքմա պիր ատամ տէկիլ մի իտի. վէ
քէզալիք պէն քէնտիմ իտէ, հէմիչ, քէնտի զէվճէլիք վէ
վալիտէլիք վազիֆէլէրիմի, մէրտճէ վէ պիր սուրէթի միւ-
քէմմէլէտէ իֆա իյլէմիշ տէկիլմիյիմ: Նէ հիւրմէթէ մէպնի
տիր քի, պիզիմէ էջլէ պիր իսային ու զատար ատէմին քէն-
չէսինէ տիւշմէրլիկիմիզէ, միւսաատէ օլունմաւը տուր . . .

վէ ալէլուտուս, պու պիսուշ վէ պիչարէ յօճուղումն
կիւնաճը նէ տիր քի, պէնիմէ պէրապէր տիւշարը սէֆա-
լէթ օլմազտա տըր . . . Եկէրչի օլ զատար նօթէր, պի-
զիմ բարալարըմըգա պիր խիւսանէթ իթմիշ օլմասա իտի,
գըզըմըն թէճէլլիսի հազգընտա, հիւ պիր գօրգում պու-
լունմաեաճազը աչիւրեար իտի . . . չիմտի, պիզ քէնտի խա-
նէմիզտէ օլաճազ իտիք, վէ իսթիզպալիմիզ հազգընտա,
հիւ պիր էնտիչէմիզ պուլունմաեաճազ իտի. վէ եալընըզ
պիրատէրիմին հիւզնէնիկը վէ պատիի էսէֆ օլան սէֆա-
թընտան տօլաէր թէէստիւֆ իտիպ, վէ էրի իւշ տէնէ սօն-
րա իտէ, Գլէրիմի էվլէտիլմէրլիկ տիւշիւնէպիլէճէք ի-
տիմ, վէ էջլէ պիր տիւլէր, էթմաֆէթիլ, վէ հիւսնի ախ-
լազա մալիքէ պուլունան յօճուղումու, թապիտիլլէ, լա-
եքըլը պիր ատամա վիւրպիլէճէք իտիմ. . . Վէ հէր քիմ-
տէ անընլա ագտը նիւրեաճ իյլէսէ իտի, չիւբէնիզ օլա-

բազ, նայիլի սէատէթի հալ օլմուշ օլաճազ իտի . . . վէ
պիւնան ալէյճ, օլ վազըլմ պէն տալիի, քէնտիմ իչին պիր
մըգտար ազճէ սազլաեարազ, անընլա պիրլիքտէ իմարը
էօնր ու էվլաթ իտէպիլէճէք իտիմ, չէջլէ քի, պազը գա-
լան քիւլլի վարիտաթըմը, եանի էն աղը եիւզ պին ֆրանգ-
զատար, մէրգումէէէ թէրը իտէպիլէճէք իտիմ. . . չիւն-
քի, օլ վազթէ գատար, իտարէ իլէ կէչինէրէք, պիր գաշ
բարա տաճա արթըրալիլէճէք իտիմ. վէ յօճուղում կիպի
պէջլէ պիր կէնճ, պէջլէ հիւսնի ճէմալէ մալիքէ, պէջլէ
թէրպիլիէլի, վէ պէջլէտէ չիւրին վէ թաթըլը թապիտիլը
պիր գըզըն, եիւզ պին ֆրանգ տանտա զիւսատէճէ ճէհէզի
պուլունտուղու թագտիրտէ, մէկէրչի բէք լաեքըլը պիր
ատէմ իլէ ագտը նիւրեաճը, իհթիլմալի գալլտէն օլմա՞զ
մը իտի . . . »

Մատամ աը ֆիւրմնն պու էլէմպալը թէֆէքքիւրլէրի
իթիլիքտէն սօնրա, թէքրարէն օլ տէրքեար պուլունանաճ-
վաը հազըրէսինի կէօղլէրի էօնիւնէ կէթիւրտիկիւնտէն, ա-
տէթա պիր չըլըն հայինտէ պուլունուպ պաղըքարազ:

—«Լաքին, արթըզ նօթէրիտէ քէնտի հայինտէ պըրա-
գարագ, պէն քէնտի գըզըմը տիւշարը սէֆալէթի վէիսիմ
գըլամամ, իսայր, իսայր, արթըզ պուսու եարամամ, իհ-
թիլալտէն տէկիլ տիր . . . Իզպալ ու սէատէթ իւզրէ էօ-
միւր կէչիւրմէրլիք, պէնիմ յօճուղումն հազգը տըր . . .
Եկէրչի օլ իսային նօթէրին, գանուհն պիր ճէգաեա չար-
բըլմասը լազըմ կէչէմէզ իտէ տալիի, պէն քէնտիմ, էվլէթ,
պիզըլթ քէնտիմ անըն հազգընտան կ'լմէլիլիմ, ճէզպի
սէզաօնը վիւրմէլիլիմ, զիրա, էկէրչի ազըլէթքեար, թէ-
ճէլլիմ պէջլէճէ, թա սօնունա գատար ֆէնայըգ տա տէ-
վամ իտիր իտէ. . . վէ Եկէրչի պէն քէնտի յօճուղումլա պէ-
րապէր օլարագ, պու սէֆալէթտէն, պու տէհչէթամիզ
հալտէն, պիր թարիզ ու թէտպիր իլէ գուրթուլթաճազ ի-
սէմ, նէ եարաճազըմը չարըքաճազըմ տըր . . . վէ նիհա-
յէթ, օլ մէէլուն հէրիֆիլ, էօլտիւրմէրլիկէ գատար գալ-
ե.—34

գըշապիլենճէկիմ տիր . . . Էմնա, Օնտան օծնրա, պէնտէ
 քէնտի ճէղամը չէքեր իմիչիմ, արթըդ անը տիւշիւնէմէմ,
 վարսըն ասնու նէտէ գարար գըլաճազ իսէ գըլարն . . . Տէլէ
 հիշ տէկիլ իտէ շու թէտէլիմ վարտըր քի, քեաֆֆէ յի վալի-
 տէլէր, քեաֆֆէ յի էվլատ սահիպէտի պուլունան գաաթըն-
 լար, պէնիմ թարաֆըր իթիղամ իլէ, պանա հազգ վիրէ-
 ճէրլէր տիր . . . Էվլէթ, էոյլէ տիր . . . Ֆազաթ, պու
 գըղըմըն հալի նիճէ օլաճազ տըր . . . Էվլէթ, գըղըմ, գը-
 զըմ նէ հալ քէտպ իտէճէր տիր . պիչարէ, Եալընըգ, պի-
 քէտ, վէ մէթըուք պիր հալտէ օլալաճազ տըր, վէ մահզա
 պէնիմտէ պատիլ տէհչէթիմ օլան ասգթա, պու ասգթա
 տըր . վէ իշթէ էօլմէքիթտէն գօրգտուղուճտա, աննադ վէ
 անճազ պու միւլաճաղաքա մէպիլ տիր . . . վէ իշթէ օլ
 դատտար հէրիֆիտէ, անճազ պու միւլաճաղա, վէ ան-
 ճազ պու գօրգուեա միւլպթէնի օլարազ վըրուպ էօլտիւ-
 րէմէեճէկիմ տիր . չիւնքի, չօճուղըմ հէնուզ Օն այթը
 Եալընտա տըր, պէնիմ պալըմա պիր պէլա կէլտիկիտէ,
 քիմիւն Եանընա սըղընա պիլէճէք տիր, քէնտիպիլի նաւըլ
 հըքոգ ու վիգայէ իտէպիլէճէք տիր . . . Էվլէթ, հէնուզ կէնճ
 վէ մէլէք կիպի աղիզ պիր հալտէ պուլունամագտէ տիր . . .
 վէ հէմտէ դայէթլէ կիւղէլ տիր . . . Գու սիմնտէ, վէ պու
 ալլպէրիթտէ պուլունան պիր գըղը մաաղալաճ, մէթըուք
 վէ աճ վէ թագսիր պիր հալտէ գալալըղընտա . . . մէկէրի
 հէղարան նէվի պէլա վէ ֆէլաքէթլէրէ տիւշար օլմամաալ
 իճթիմալտէն օլապիլիւր մի, մէկէրի օլ մէրթէպէ կէնճ վէ
 ճահլէ պիր գըղը, քէնտիպիլի էմրի թէտաֆիլէ միւգթէտիր
 օլապիլիւր մի . . . մէկէրի օլ վազըթ, հէր աարմտա պիր
 կիրտապա թէտաալաֆ իթմէսիմտէ, վէ նիհայէթիւ Էմրաէ,
 կիտիպ պիրիւն տիւշմէսիմտէ, չիւքհէ ճայիզ օլապիլիւր մի . . .
 Մֆ, պու խուտուա խաթըրմա կէլտիքճէ, թիւլլէրիմ իւր-
 քէրմէքտէ տիր, իւղէրիմտէ պիր լէրզայիչ հասըլ օլմագտա
 տըր . . . պէն օլ Եֆլաճ, լուգթիլ իւղէրիւն տիւշիւնաիւք-
 ճէ, ֆիլքըրիմ այթիւթ օլմագտա տըր . Սէֆիլիք . . . Էվլ-

վէթ, սէֆիլիք տէնիլէն շէյ, հէր քէտիւ պատիլ հէյպէթ
 ու տէհչէթի օլա սեղա տըր, կէրչի սէֆիլիք հէր ինտան իչիւ
 վէլիմ տիր, լաքին, էվլէլիմտէն աղ շոք կիլ կիւնէր կէօ-
 ըրուպ, վէ կիլ հալ իւզրէ Եալալմը օլալար իլին իսէ, տա-
 հա զիեատէ վէլիմ տիր . . . Մֆ, նէ Եարաքըմ, նէ թա-
 ըրէզ թուլթաքըմ պիլմէմ, պու մէրթէպէ զարուլթ վէ սէ-
 ֆալէթ օրթալընտա պուլունտուղըմ թագտիլտէ տախի,
 էոյլէ պիր տուլըմ վարտըր քի, Օնա դայէպէ իտէմէսօրըմ,
 էլիմտէն կէլլէքօր, Եանի տիմէք իսթէրիմ քի, քիպիլի
 Եէնիպտէ, քիմնէլէրէ միւրաճաաթ իլէ, պօտուն էկէմէօ-
 ըւմ . . . վէլհասըլ, չօճուղըմ ման աճըլգտան էօլտիւկիւ-
 նիւ պիլէ կէօքէմ, Եիւն կիտիպտէ, քիմնտէն պիր իեանէ
 վէ պիր սատաղա իսթէեճէմէճէկիմ տիր . . . նէ գա-
 տար գօրգազ վէ կէվլէք թապիլաթլընըմ . . . Ֆազաթ . . . »

Վէ պատէհու մէրգուճէ քէտէրնաք պիր օճօյլէ յիշ իլէ
 իլալէ յի մէգալ պիրէ :

«— Գու նօթէր պէնի սատագաքա պիլէ միւհթաճ գըղըլը
 տըր, տիմէք տիր քի, իսահնալաճ քէնտի հայիմտէն իճպար
 գըլընմագտա պուլունտուղըմ թարիզէ միւրաճաաթ իլլէ-
 մէլիլիմ, արթըգ օլ պիր թագըմ ար ու հիճապը վէ սայըլ
 վէ նէղաքէթի պեր թարաֆ իլէ, չիւքի էօյլէ տուլըու վէ
 միւլաճաղալարա մահլը ու մէյտան գալմամըլ տըր, կէ-
 ըրէք քէնտիմ, վէ կէրէք էվլաարմըն աճըլգտան էօլմէմէսի
 խաթըր իչիւ, լազըմ կէլլէլէրէ էլ ալըպ իեանէ իսթէմէլի-
 յիմ . Էվլէթ, էկէրչի պիր գալը բարա գաղանաճաղ պիր
 իչ պուլամաղ իսէմ . . . մատալըն նօթէրիւ քէյֆի էօյլէ
 իսթէմէքտէ տիր . . . հէր քէտիւ իրգալթ ու շէֆգաթընա
 միւրաճաաթա գարար վիրմէլիլիմ, Լաքին, օլ թարիզի
 թուլթաքըմ տախի, էլպէթթի պիր ուսթալըզ վէ պիր
 մէհարէթ իրգիպ իտէճէք տիր, վէ հալլիլէ անըտա պա-
 նա թէճըրուպէ էօյրէտէճէք տիր . . . Շիւքհէսիզ օլարազ,
 պու տախի, սայիլ սանաթլար միսիլլու պիր սանաթ օլ-
 մալը տըր, — տիլէրէք իլալէ յի մէգալ իթտի մէրգուճէ ,

ճիկերէր բարեյն յիճի սուրէթտէ անդրը պիր սէօլէ յիշ
 Եւն, — Տէլէ շու գատարճը պիր իմիտ վար տըր քի, է-
 մէլի էղլէ պիմտէն պուլունտուղունա կէօրէ, Տէր քէն պի-
 զի անքեանճագ տըր . . . էվլէթ, շու տէճէթֆէրմա ֆե-
 լաքէթլէրիմիղ վէ շու Տագգսըգ օլարագ տիւշար օլուուղու-
 մուզ սէֆայէթլէրիմիղ, վէ Տէնուզ օն այլը Եաւընտա կէնճ
 վէ մէլէքսիմա Տաննա պիր դըղըմ . . . Տէր քէսին մէրճա-
 մէթինն թանրէք էլլէ Եէճէք տիր . լարին, մարիֆէթ, պու-
 սէպէպլէրի պէեան էլլէ իսթիֆատէ իտէ պիլմէքիքտէ տիր,
 իմտի, պէնտէ օլ խուսուսա չարճալըքըմ, վէ չարճալը-
 զըմ թագ տիրտէտէ, էլպէթլէթ մուվաֆիթագ օլապիլէճէ-
 կիմ տիր : Պու ճիւմէ էլլէ տախի, նիքին Տալիմիղտէն թէ-
 շէքքի իթմէքտէ յիմ, տէյի պաղըրտը մէրգումէ, Տէյ-
 պէթնիւմա պիր կիւլումէ յիշ էլլէ, — մէկէրի տէվլէթ ու-
 իղպալ տէնիլէն շէյ, զաթէն կէչիճի պիր շէյ տէկիլ մի
 տիր, մէկէրի, Տէմիլէ մաճվ ու զեվալէ միւսթէլա պու-
 լունմադտա տէկիլ մի տիր . . . Տիլ տէկիլ իտէ շունա մէմ-
 նուն օլմալըքըմ քի, նօթէր սայէսիտա, վէ Եախուտ պու-
 միւնտապէթլէ, Եէնի պիր էլ վէ Եախուտ Եէնի պիր սանաթի
 էջրէնիլ օլանդըմ տըր : »

Մատամ տը ֆէրմն պուլարը սէօլէտիքտէն, վէ պիր
 վաղըթտա տէրեայի թէֆէքիւրլէրի տալըրգտան սօնրա,
 տաճա զիեատէ պիր սիւքիւնէթի Տալ քէսպլլէ :

« — Պէն շօղ տէֆա, կիտիպ պիրլինտէն պիր էլ իսթէ-
 մէքիկի տիւշիւտիւմ, վէ աըր աըղու վէ միւրատըրտա,
 օլ պիրինճի գաթտա պուլունմադտա օլան գատընըն Եա-
 նընտարի պէպէմէնին Տալլիէ նայիլ օլապիլմէքիքտէն է-
 պարէթ պուլունմադտա տըր, Ետտի, մէրգումէնին Եէրի-
 նէ կէչմէք տիր, վէ էլպու միւրատըրտա Տապըլ օլուուղու-
 թագ տիրտէ, շօղ իճիմալ տիր քի, ալանդըմ մաաշիւ-
 լէ, Գլէրիմէ տախի կէչնտիրիպ պագապիլիլիմ . . . վէ իճ-
 թիմալտէ տիր քի, մէրգումէ գատընըն Տիմէթիլլէ, դըղըմ
 ինն տախի պիր էլ պուլապիլիլիմ . . . օլ վաղըթ, Եինն

պուրատա գալարագ չալլապիլիլ . . . Պէնտէ քէնտիւսիւ-
 տէն այրը տիւշիւլ օլմամ, Եկէրի շու էլ պէօլէճէ ուեա-
 ճագ օլուր իտէ, նէ գատար պիւշիւք պիր իղպալ սանը-
 լանագ տըր . . . Լաքին, օֆ, խայր, խար, պու իղպալ
 պիլիմ էլին տէկիլ տիր, պու Տալ պիլիմ թէճէլլիմիղ էղ-
 թիգալընտան տէկիլ տիր . . . Պու պիր իտէպաթ տըր,
 վէ Տէմտէ, մէրգումէ պէպէմէնին Եէրինէ կէպէքիլք էլին,
 օնա Եօլ վիլիլմէքիլք լաղըմ կէլէճէք տիր . . . Տալ պու-
 քի, քիմ պիլիլ, պէլլէ օլ վաղըթ, օլ զէվալը պէպէմէտէ,
 պիլիմ Տալիմիղէ տիւշար օլանագ տըր, մէկէրի Եաղըգ
 տէկիլ մի տիր, մէկէրի պունա Սլաճ բաղի օլուր մու . . .
 Փաղաթ, նէ վաղիֆէմ պէկիմ, վարսըն նէ օլուր իտէ օլ-
 տուն . . . պէն նաթըլ շէքմէքտէ իտէմ, վարսըն օտախի շէքի
 վիլիլիլ . . . մէկէրի պէնի դաալ իտէն ատէմ, պէնի տճը-
 մըլ մը տըր քի, պէնտէ օթուրմուշտա պաղպաղըր անը-
 մագ տանըմ : Պէն Տէր քէտտէն էվլէ վէ զիեատէ, քէնտի
 դըղըմը անըմալըքըմ . . . էօլլէ թէֆէքքիւրլէր պէր թա-
 րաֆ էմնա, մէգպուրէ պիրինճի գաթտարի գատընըն Եա-
 նընա, նէ վէտիլ էլլէ կիթմէլլիւմ, վէ նէ թարիգ թութա-
 րագ պէպէմէսինն Եօլ վիլտիլմէլլիլիմ : էօլլէ պիր Եէրէ կի-
 րէպիլմէքիքտէ, գօլայ պիր շէյ տէկիլ տիր : »

Պու Տէնկեամտէ, մէրգումէնին օտաթը դարուսունա,
 իքի էլ տէֆա շիտտէթլիճէ վուրուլուուղունտան, քէն-
 տիլի գօրգարագ էլլիմ պէլլիմ օլմանա պաշլաթըրտան
 պաշղա, քէրիմէսի տախի սըրտեարագ ուեանտըր :

— Աման Եա Ռէպպիլիմ, վալլտէ, նէ տիր օ, — տէյի
 պաղըրտը ֆլէր պիրտէն պիրի սըրտեարագ Եաթալը իշիմտէ
 օթուրարագ, վէ մարինալարի պիր սուրէթտէ տէօրթ թա-
 րաֆա կէօղ կէզալիլիլ, վէ Տէյպէթ իւլլէ վալտեսի գօլ-
 արը իւզերինէ տիւշէրէք :

Մատամ տը ֆէրմն դըղըրը գու Տաղլանը պըգարագ,
 քէմալլ թէճալվիլը իւզրէ, Եիւ դիւնիւ գալուսան թարա-
 ֆա շէվիլտի :

—Վարտե, ջրմ տիր օ, — տէյի թէքրարէն սուպ իթտի Գէր :

—Պլմէեքում, եվլաւում . . . գօրգմա, գօրգմա, հիչ պիր շէյ եօգ տուր . . . հիչ պիր շէյ տէկիլ տիր . . . եպլընը գարուեա վուրտուլար . . . պէլի բօսթ րէսթ անթտան պիր մէքթուպ կէթիլմիլչէր տիր . . .

Պու արատա, մէգրիւր քիւհնէ գարուեա, պիր չօգ տէֆա տահա շտիտ սուրէթտէ վուրուլտուղունտան, գաբու օարսըմեա պաչաար :

—Յրմ տիր օ, —տէտի մատամ տը Թէրմն սէսնտէ պիր տիթրէյիչ հասըլ օլտուղու հալտէ սէօյլէեթէրէ :

Տիշարտան տախի պէտ, լէյիեմ, վէ պօղնուգ պիր սէս իլէ պիր ատէմ :

—Ա, գօմչուլար, մէկէրչի սիդ սաղըրմքընը . հէյ, եսհնու . . . գօմչուլար, սիզէ սէօյլէեքում, աչաճնաեքընը շու գարուեու, —տէյի ճէվապ վիրտի :

—Նէ իսթէրսինի . . . էֆէնտի . . . պէն սիղին քիմ օլտուղունուզու պլմէեքում քի աչաեքում . . . —տէտի մատամ տը Թէրմն, քէնտի սէսնտէ տերքեար օլան էսէրի քէտերի պէլլիսիդ իթմէկէ չալըշարադ :

—Ռօպէնիմ պէն . . . սիղին գօմչունուղում . . . շու քիբումու եազմադ իչին, պանս պիր աթէչ վիրինի . . . հայտէ, շարուգ, սիզէ սէօյլէեքում :

—Աման եա Ռէպլիմ . . . մէրգում օլ տայլիմա քէօր սէր հօչ կէղմերտէ օլան թօրալ ատէմ տիր, —տէտի եավաշճաճըլ մէրգումն գատարն քէնտի գըղընա :

—Հէյ, հանրեա, պանս պիր աթէչ վիրինի տէտիմ . . . իլիթմէտինի մի . . . շիմտի պիր թէրմէ վիրտիկիմ կիպի գարունուզու աչարքմ հա . . . հայն սնասընը, տիչնէմէեքուլար պէ . . .

—Էֆէնտի, աթէչիսիկ կօգ տուր . . .

—Ալթէչինի կօգ իսէ, մէկէրչի քիպլիթ ինի գտէ մի կօգ տուր . . . արթըլ օ հէր քիսին եանընտա պուլունուր . . .

հայտէյինիկ, ալընը գարուեու . . . ալընը պաղալում, —Էֆէնտի . . . չէրիլինիկ, կիտինիկ օրատան . . .

—Տահա աշնտեաճագմըսընը, իլիթ պիր տէֆա . . . իլիթէ իքի տէֆա . . .

—Րէճա խտէրիմ, չէրիլինիկ օրատան, կօգտա շիմտի պաղըրմանա պաչարքմ, պիլմիլ օրասն . . .

—Պիր . . . իքի . . . իւչ . . . խայր . . . ալմեաճագմընը, էօյլէ մի, իմտի էօյլէ օլտուգտա, պէնտէ օրթալըլ ալթ իւսթ խտէրիմ . . . հա՛, անլաւընը մը, շիմտի, շիմտի :

Մէրգում պունու սէօյլէտիկիլլէ պէրապէր, օլ մէրթէպէ հիտտէթլէնտի, վէ գարուեատա օլ մէրթէպէ պիր շիտտէթ իւզրէ վուրտու քի, դալմէ սէֆիլ պիր հալտէ պուլունան քիլտի գըրըլ վիրտի :

Պունուն իւզէրինէ անս վէ գըլ, իքիսի պիրտէն, պիլլիւր գօրգու իլէ պաղըրմանա պաչատըլար :

Մատամ տը Թէրմն, քէնտի զտաֆընա պազմաեարադ, մէրգում մէրհօշ, գարուեու ալըպտա աեաղընը իլչրի աթմագ իւզրէ իքէն, հէմանտէմ սըչրտեպ գարընընա կէչտի, վէ մէրգումու մէնն իլլէտի :

—Էֆէնտի, պու եաբաղընը շայնանը թագպիհ պիր հալ տիր, իքիմ կօգ տուր, իլչրի կիրմէմլիլինիկ, —տէյի պաղըրտը պիչարէ վալիտէ պիլիւր գուվլէթիլլէ գարուեու գաբամեա չալըշարադ, —եօգտա, շիմտի իմանտա չաղըրքում . . .

Մէրգումն մէգրիւր ատէմին պէրպտա վէ հէյպէթլու հէյեթիլինի կէօրտիւքտէ, իւրքիւպ տիթրէմէկէ պաչաար :

—Նէ վար տըր, նէ վար տըր . . . —տէտի մէրգում, — մէկէրչի գօմչուլուգտա պիր եարտում իսթմէքիլէ ատէքըլ մը տըր, պիր գապահաթ մը տըր . . . գարուեու նիլին ալմատընը, մէկէրչի օտանըլը եէեէճէր մի իտիմ, կէքիլ ալընը օլտա իտինիկ, պէնտէ գօրաեքպտա ալմագըլը պ մէճպուր օլմագ իտիմ :

Պատեհու մերգում, տխրանէլէրէ վն սերհօշարա մտխուսու օյան պիր ինատճըրդ ի զրէ իրալէ յի մեղալ պիրլէ, վն տիզէրիտէ պիր պիրինն տօլաչանագտէ օլտուզու թագա-տիրանէ:

—Մատամքի իչէրի կիրմէք իթթմէքտէ յիմ, հեր հարտէ կիրմէլիյիմ. . . վն շու չըպըղըմք հազմատըզ ճասա տի-չարը չըզմանահաղըմ տըր, պիրվըլ օլտանըրգ, —տէտի:

—Նէ աթէլիմիզ վար տըր վն նէտէ քիպրիթիմիլ. . . Սլասհ աշգընա օլտուն . . . Էֆէնտի . . . Էֆէլիմիլ շուրա-տան . . .

—Իսայր, իսայր, եպան սէօյլէեօրտունուզ, վն իսասէթէն պէօյլէ մէօյլէմէքտէսիմիլ քի, մէլտանն ըըզ չըզըպտա, եաթմագտա օյան գըզընըրդն երիզիւնիւ պէն կէօրմէլէյիմ տէյի . . . Հաթթա, մէգըիւր նիլիէթէ մէսին, տին դա-բունուն անլիքլէրինի տախի գաբամըլ իտիմիլ. . . Սազը, նընըզ քէնտինիզի, եօզսա սօնրա պէլահա ուղըտըրգ. . . Էկէր պէնն իչէրի պըրագմագ իսէնիզ, գաֆանըլը ետրա-ըմ. . . պէն սիզէ նն սէօյլէեօր իսէմ, սիզ անը տիյիմէ-լիսինիզ, պէն հէմ գըզընըրգ եաթագտա եաթտըրը հալտէ կէօրմէք, վն հէմտէ բիրօմու հազմագ իսթէրիմ. . . Եօզ-սա, հեր շէյի գըրար աշօքէր իտրապ իտէրիմ. . . վն սի-զի տախի պէրապէք. . .

—Աման եա Բէպպիմ, իմտա'ա . . . իմտա'տ . . . —տէյի պաղըրտը մատամ տը Ֆէրմն, մէրգումուն, ումու-զունու տաեաթարագ, քէմալի շիտտէթ իւզըէ, գաբուեու աչմանա չալըտըղընը կէօրտիւքտէ:

Մէրգումնին հայգըրըլ իւզէրննէ, մէրգում իւրքէրէք պիր ատըմ գատար կէրի շէրլիտիքուն սօնրա, մատամ տը Ֆէրմնա եումուզլա թէհաիա իտէրէք:

—Մու եումուզու կէօրիւեօրմուսուն, շիմտի գաֆա-նա եէեէճէքսին, պիրվըլ օլտան . . . պէն պու կիճէ եր-նէ կէլիլիմ, հատտին վար իսէ պաղըր . . . Խիտա'ալիմ, տիլինի թուլթար չըգարըրմ. . . անլատըն մը:

Վէ պատեհու կրօ-Պատթեօ, Էսվայի հէյոյէթու քիաֆը ու հաղարէթէր վն թէհաիալէր իտէրէք, մէրտիվէնտէն աշարը ինտի:

Մատամ տը Ֆէրմն, պէլի մէրգում թէքրարէն կէլիր տէյի դօրգտուղունտան, վն քիլիտիմտէ գըրըրըլ օլտու-զունու պիրտիկինտէն, թրաբէգաբը շէքէքէ կէօթիւրիւպ գաբունուն արգատընա տաեաթտըր: Պու մէնգարէ իւզէրննէ, Գլէր իսէ, հատտին զիեատէ դօրգուպ միւթէէտիր օլտու-զունուսան, պիրա հարէքէթ, քէնտի եաթմաղը իւզէրննէ տիւ-չիւպ եաթմագտա, վն սինիլէրի կէրիկիւնիպ շէքիմէքտէ իտի: Մալիտանի մէրգումննին հալինի կէօրտիւկիւնտէն, քէնտույի ունուտարագ, անըն եանընա դօշտու, սարըլըպ գուճաղատը, վն պատեհու ճիւզիճէ սու իլիրտի, վն Էն-վայի զայրէթէր վն օշգանըլըր իլէտէ, պիր թագըրիպ ա-եըլթտը:

Պէտպալթ չօճուգ եալտը եալտը աշգընը պաշընա արտը:

—Գօրգմա, չօճուզում, գօրգմա . . . գալպինի թէս-կին իլէ . . . Մէրգում օլ ֆէնա ատէմ, իշթէ պըրագըլ կիթմիշ տիր . . . —տէտիրքէն սօնրա պիլարէ գատըն, թարիֆտէն միւսթմաղնի օլան էլէմնար վն զաղապար պիր սա իլէ պաղըրարագ, —պղիմ իշպու շէքէքտէ օլտուզու-մուզ պէլա վն էղիյեթիլէրին քեաֆֆէսինին տախի սէպէ պի էվլէլի, օլ նօթէր տէնիլէն ատէմ տիր . . . —տէտի: Գլէր պու հէնկեամտէ աղիմ պիր գօրգու վն աղիմ պիր թէհաճհիւպ իւզըրէ տէօրթ թարաֆա պագմագտա իտի:

—Գօրգմա չօճուզում, հիլ պիր շէյ Եօզ տուր: —տէտի թէքրարէն մատամ տը Ֆէրմն, քէմալի մուհապլէթ իւզ-րէ էվլատընը գուճաղատարագ, — օլ մէլուն հէրիֆ կիթ-միշ տիր . . .

—Աման եա Բէպպիմ, վալիտէ, եա տէօնէրտէ ելին կէրի կէլիլ իսէ, օլ վազըթ հալիմիզ նիճէ օլաճագ տըր-զիրա, նաալըլ կէօրմէքտէսին, իմտա'ա, իմտա'տ տէյի պաղըրարնտա, էօյլէ իքէն պիլէ, քիմաէ իշիտիպտէ իմտատէ

հեթ իմմե տի . . . Մֆ , աման վախտե , ըհճա իտերիմ , պը-
րազը պ կիտե իմ չու էվտէն . . . Եօգսա պէն գօրգու մտան
էօլէ ճէկիմ տիր . . .

—Այ , նի շին պէօլէ տիթ ըհճէրտէսին . . . սէնին սըթ-
ման թու թմագասա տըր :

—Խայր , խայր , —տէտի մէզը ուրէ չօճուգ վախտե -
սինին գալընի թէսկին իթմէք նիխէթկլէ , —պիր շէյ-
ճիկիմ Եօգ տուր , իչպու տիթ ըհ յիճիմ գօրգու մտան նէյէթ
իթմէքտէ տիր . . . շիմտիճիք կէչէր . . . պարի սէն նաաըլ-
սին . . . : վէր պագսեք չու էլլէրինի . . . Հաֆըր Ալլահ ,

աթէչ կիպիճէ անմագտա տըրլար . կէօրի Եօրմուտուն , ըէյֆ-
սիգ պէն օլմանը պ , իլլա սէնսին , վէ պիրտէ գալլ մըլաա ,
պէնտէն սէթը իթմէք իսթմէքտէսին :

—Խայր , սէն Եանըմագ տասըն , պէն հէր վագըթտան զի-
Եատէ իյն պիր հալտէ պուլունմագտաեքմ , օլ աթէմին կէ-
լիպ պէօլէ բաթըրտը իյլէմէսկլէ բէք միւթէէսսիր օյտու-
զու մտան , իւղէրիմտէ պիրազ սըճագըրգ հաաըլ օլմուչ
տուր , Եօգսա , ծնտան էվվէլ , սանտալլիյէտ իւղէրինտէ ,
կիւղէլ կիւղէլ ուեու մագտա իտիմ , վէ անճագ սէնին կի-
պի , մէրգու մուն սէսինի ալարազ ուեանտըմ . . .

—Իյն էմնա , պիլարէ վախտէճիկէղիմ , կէօլլէրինտէ
գըր գըրմըգը օլմուչ տուրլար . . . աթէչ կիպի Եանմագ-
տա տըրլար :

—Ա , ա չօճուղում , մէկէրի սէն պիլմէքտէ աէկիլի-
սին , հիչ պիր աաթմ սանտալլիյէտ իւղէրինտէ ուեու մագ-
լա , ըեամիլէն բահաթ իթմիչ օլապիլիբ մի . . . անլա-
տըն մը շիմտի անըն սէպէպիլի :

—Սահիբ մի սէօլէմէքտէսին , շիմտի սէնին իւղէրին-
տէ պիր ըէյֆսիղիք էսէրի պուլունմագտա աէկիլ մի տիր :

—Խայր , խայր , օլ պագսաէ իթմինանը գալլ իւղտէ օլ-
մաըրըն . . . էյ , սէն նէ հալտէսին , իւղէրինտէ պիր
ըէյֆսիղիք էսէրի հիտ իյլէմէքտէ միտին :

—Խայր , պէնիմ տալի պիր շէյիմ Եօգ տուր , Եալլ-

նըզ չու վար տըր ըի , հայէա գօրգու մտան տիթ ըհճէրտէ-
յիմ : Թէքքարէն ըհճա իտերիմ , վախտէ , պու էպի թէքք
իտէրիմ . . .

—Իյն էմնա , ա չօճուղում , նէրէեէ կիտէլիմ , սէնտէ
բէք ալէա պիլմէքտէսին ըի , պու միսկին օտաեք պուլուն-
ճահա գատար , նէ մէրթէպէ կիւճիւքլէր չէքմիլիչ տիր . . .
չիւնքի , պէտպալթիլըրմըզտան , Եէտիմիղտէ հիչ պիր շէ-
հատէթնամէմիլ պուլունմագտա տէկիլ տիր : վէ պուն-
տանտա գաթիւնազար , օն պէչ կիւնիլք ըիրասընրտա բէչի-
նան վիթմիլիչ տիր , աթըրգ պիզէ կէրի բարա վիթմիլիչ
. . . վէ Եանըմըգտա իսթ , բէք ազ բարամըգ գալլիչ տըր ,
էվվէթ , բէք ազ . . . վէ անըտա , հալլիլէ , միւսքին մէր-
թէպէ իտարէ իւղտէ սարթ իթմէքլիկէ մէճպուր պուլուն-
մագտաեքը :

—Իհիթիմալ տիր ըի , աղչամա սապահա , Մ . տը Սէն-
րէմի , Եաղտըրն մէքթուպա պիր ճէվագ վիրէճէք տիր :

—Մէէմուլ իթմէ Եօրում . . . շիւնքի , պէնիմ ըէնտույէ
մէքթուպ Եաղտըրմտան պէրու , խայլիճէ պիր վագըթ
կէչմիչ տիր :

—Պէլքի մէքթուպունու ալմամըչ տըր . . . նի շին Եէ-
նիտէն պիր մէքթուպ տահա Եաղմագտա աէկիլսին . Ան-
ժէր պուրաեա ուղագ պիր մահէլլ աէկիլ տիր , օլ վագըթ
ճէվագընը չարագ ալապիլիլի :

—Ա , չօճուղում , զաթէն պէն օլ մէքթուպուտա Եաղմագ
իյն , ըէնտիմճէ նէ գատար կիւճիւքլէր չէքմիլ , վէ թէ-
րէտուտ իւղտէ պուլունմուչում տուր . . .

—Նի շին թէքթուտուտ իւղտէ պուլունմագտէսին , մէր-
գում , հէր նէ գատար աճալիպ թուպիլթիլ վէ հիտտէթ-
միլգաճ իսթ տէ , մէկէրի բէք իյն պիր աաթմ աէկիլ մի տիր
Մէկէրի բէտէրիմին էն աթիլ տօսթլարընտան պիրի աէ-
կիլ մի տիր . . . վէ պունըտանտա ֆաղլա օլարագ , մէ-
կէրի պէնիմիղտէ պիրտէ ագրասալըգ պուլունմագտա աէ-
կիլ մի տիր . . .

— Կիւղէլ էմմա , օ զէվալը տախի բէք իյն պիր հալտէ տէկիլ տիր , օ տախի Ֆադրը տըր , անճազ պիր դաչ բարաւոր պուլունմագտա տըր . . . Բի՛մ պիլըր , պէչքի օ զէվալը ատէմտէ , թէքլիֆիմիդի դապուլ խտմէեհճէկիւնտէն , էմէֆիւնտէն նաչի , ճէվապ վիրմէքլիքտէն իճթինապ իյլէմէքտէ տիր . . .

— Փագաթ , վալիտէ , թէքրարէն սէօյլէրիմ , իհթիմալ տիր քի , մէքթուպունազ էլինն կէչմէմիշ տիր , մէկէրի պուտա իհթիմարտէն տէկիլ մի տիր :

— Բէք ալէա , լարին , եա մէքթուպունալ ալմիշ տըր տա , ճէվապ վիրմէք իսթէմէմէքտէ իտէ , ա չոճուրում , օլ վազըթ նա՛նըլ օլուր . . . տիմէք տիր քի , շու էքի շըդդտան պիրիտի , եա քէնտիտէ Ֆադրը պիր հալտէ պուլունտուղունտան , պիղէ պիր իմտաա եարամամագտա տըր . . . վէ եախօտ , պիղիմ հալիմիդի աճըմագլըղը , քէնտինճէ պիր վաղիֆէ ատտ իյլէմէքտէ տիր , իմտի , պու հալտէ , դաղըբպտա պիր մէքթուպ տահա եազմագլըղ , մէկէրչի եա բէտտ իւզըլ ճէվապ ալմուղըղ թէհչիքէսինի կէօզէ ալմիշ օլմագ , վէտէ եախօտ մէզլէլէթի դապուլ իթմիշ պուլունմագ օլմալ մի :

— Մատամ քի էօյլէ տիր , դայրէթ վէ ճէտարէթի էլտէն պըրագմաեալըմ , վալիտէ , պուլիւն պիւթիւն իւմիտսիլ պիր հալտէտէ պուլունմագտա տէկիլիլ եա . . . պէչքի եարըն սապահ խայրը պիր ճէվապ պըրըղ . . .

— Բիմտէն , Մ . ա՛Ռպլիննիտէն մի :

— Շիւրհէսիլ . . . Հանը օլ պիր տէֆա միւսալէտաէպինի եարաղընըղ մէքթուպ , բէք ալէա իտի , բէք սատտ սուրէթտէ վէ բէքտէ ըրդգաթէնկիլ իտի . . . տիւչար պուլունտուղունալ հալի էսէֆ իշթիմալ , բէք թապիլ պիր հալտէ օլարագ նազը իտիլիլ իտի , սիլ էինն մէզքիւր մէքթուպու եաղսանըլ , ֆէնա օլմագ , պէրի հալիմիդէ պիր մէքհամէթ իտէք . . . օ տէկիլ էմմա , իյի խաթըմա կէլտի , քիմ իտի պիլմիմ , սիլին , մէքդում հազղընտա պու

մէքթէպէ իւմաա քէսիքիլինն տիւչմէսիլտէն տօլաբը , սիզէ թալիկիլ իյլէմէքտէ իտի :

— Մէքգումուն պիղի աճըմագլըղ , սայքի բէք ալ վաղիֆէսինտէն պուլունմագտա տըր . վապաա , վազթիլլէ , բէտէրին իլէ իւն ու իւլթէթ իւզըր պուլունմագտէ օլտուգտան պաչդա , զէվալը պիրտաէրիմտէն տախի , մէքգում Մ . ա՛Ռպլիննի , Փարիտի թէքք իլէ , վէ քէնտի կէնճ զէվճէսիտէ պէրապէր օլարագ , Նօրմանտիտա չէքիլէղտէն էվլէլէ բէք չօդ վէ բէք իյի միւնասէպաթ իւզըր պուլունմագտէ օլմաարըք , չօդ տէֆա իչիթմիշ իտիմ . . .

— Իյլթէ պէնիմտէ էն պիւտաէ պատի իւմտիմ օլմագտէ պուլունան խուտուս , մէզքիւր խուտուս տուր , եանի , զէվճէսինին կէնճ պիր դատըն օլմաար տըր , չօդ իհթիմալ տիր քի , մէքգումէնին գալպի պիղի աճընաճազ տըր . . . վէ պուլունտանա դաթիւնաղըր , մատամ քի սահրայի պիր էօսի կէչիլմէքտէ տիրչըր , բէք չօդ ինլիքէր եարապիլէճէքլէրինտէ չիւբճէ ճայիլ տէկիլ տիր . մէսէլա , զանն իտէպիլիքիմ քի , սիղի պիր վէքիլտարճ մագամընտա եանլարընա ալապիլիքէր , օլ վազըթ պէնտէ չամաղըրպըրընա չալլըք տէքէրիմ . . . Չիւնքի , Մ . ա՛Ռպլիննի չօդ սահիպ սէրլէթ պիր դաթ օլտուղունտան , թապիլաթիլլէ տայիլիլէրինտէ , տայիմա պիր չօդ իշ վէ մէէ մուրիքիլլէր էքսիք օլմաեսաճազ տըր :

— Էվլէթ , լարին , նաարըլ սէօյլէտիմ , պիղի աճընըլ վէ դանըրմագլըղա , բէք ճիւղիլէթ նէվինտէն օլարագ պօրճու պուլունմագտա տըր . . .

— Նիլչին , մէկէրչի բէք սէֆիլ վէ բէք աճընմաեսա չայեան պիր հալտէ պուլունմագտա տէկիլիլիլ . . .

— Ղայէթլէ սահիպ չէֆգաթ վէ մէրհամէթ օլմա դաթլար նաղաբըլա պաղըլտըրը թագալիտէ , տօղուս տուր , վապաա էօյլէ տիր :

— Ինչատլահ , կէրէք Մ . ա՛Ռպլիննի վէ կէրէք մատամաար տախի օ մագուլէ զաթըլտաան տըրլար . . .

—Նիհայեթ, Էկէրչի անունն տախի պիր իմնատ կէօ-
րէմէեքեր, պիւթիւն պիւթիւն նա իւմիտ գալաճագ օ,
լուր իսեմ, արթըգ օլ վազըթ, քիւլիմաճճու պիլիեթիթ, վե
պօշ թեքեպպիւրի պէր թարաֆ իլէ, մատամ արչէս ար Լա-
սէնիյէ պիր մէքթու պ հազարագ միւրաճապթ իտեճէկիմ:

—Հանը, շու Մ. ար Սէն-Բէմիւնին, չօգ տէֆա, ըրգաթը
գալպիլեթի պէ սախալթիթի. քէսիրէսի հազգընտա, մէտճ
ու սէնալթ օգուտուղու պիր գաարնա, էօյլէ մի:

—Էվվէթ, բրէնս ար Նօարմնուն քէրիմէսինէ, մէր-
գոււմ, մէգպուրէեթի, թա չօճուգուղունտան պէրու թա-
նըմադտէ օլուպ, վէ սայքի էվլատը մադամրնտա մուա-
մէլէ իյլէմէքտէ իտի . . . իւնըն, բրէնս իլէ պէրապէրտէ
բէք Նէտիմանէ սուրէթամէ կէօրիւշմէքտէ իտի . . .

Մատամ ար Լասէնի բէք չօգ դաթլար թանըմադտէ օլ-
մալը արը, վէ պինաէն ալէյճ, չօգտա իճթիմալտիւն տիր
թի, պիլիմ իլին պիր մաճէլլ պուլապիլէճէք տիր:

—Յատա հիշ իւրէճ ճայիլ տեկիլ տիր, վալիտէ, լա-
քին, սէնին իճթիլալընըն նէտէն նէշէթ իթմէքտէ օլմա-
սընը պէն Ֆէճմ իտէպիլմէքտէ յիմ, շէօյլէ քի, սէն մէր-
գոււմէեթի հիշ թանըմուգտա օլմաեքպ, վէ բէտէրիմ իլէ դէ-
վալը տտեղմ իտէ, Մ. տ'Օրպիլիսիեթի, բէք ճիւղի թանը-
մադտա իմիլլէր, էօյլէ տեկիլ մի:

—Վէլհաարը, Էկէրչի մատամ ար Լասէնիտէն տախի
պիր իմնատ ու մուալէնէթ կէօրեմէկ իտէք, սօն պիր իւ-
միտ թարիլիլնէ տաճա միւրաճապթ իտեճէկիմ տիր:

—Գանդի թարիլ տիր օ տէտիլիլիլ, վալիտէ:

—Կէրչի բէք ալ իւմիտպալսը, վէ պէլլիտէ բէք տի-
վանէճէ պիր թարիլ տիր . . . լաքին, պու ճիւմիէ իլէ
տախի, նէ դարարը վար արը, պիր քէրբէտէ սնը թէճ-
րիւպէ իտեճէկիմ տիր . . . շէօյլէ քի; Մ. ար Սէն-Բէմիւնին
մախտումի, շէյ . . . տիր:

—Մ. ար Սէն-Բէմիւնին մախտումի վար մը արը, —տէ-
տի Գլէք քէմալի թէաճճիւպ իւղրէ:

—Էվվէթ, Էվլատըմ, մէրգուճուն պիր մախտումի վար
արը . . .

—Լաքին, հիշ պիր տէֆա հազգընտա լազըրտը իթմէ-
միլ տիր . . . վէ մախտումինտա հիշ պիր կիւն Անտէրէ
կէլտիլի կէօրիւմէմիլ տիր . . .

—Վազաա էօյլէ տիր, լաքին, նէ սէպէպէ մէպնի օլ-
տուղունա սէնին աղլըն իրէմէկ, անլուտանաղըն, Մ. ար
Սէն-Բէմի ֆարիտի թէրք իտէլի օն պէշ սէնէ օլմուշ տուր,
վէ օլ վազըթտան պէրուտէ էվլատընըն Էկէրչի կէօր-
մէմիլ տիր:

—Նէ սէօյլէ Եօրտունուպ, վալիտէ, հիշ էօյլէ պիր շէյ
օլապիլիթ մի, մէկէրչի պիր աաամ օն պէշ սէնէ քէնտի բէ-
տէրինի կէօրմէքալիլն տուրապիլիթ մի, աման եա Բէպ-
պիմ . . .

—Կէրչի էօյլէ տիր Էմնոլ չի չարէ քի, հազըղաթի հալտէ
պէօյլէ տիր . . . Մ. ար Սէն-Բէմիւնին մախտումի հէմ բէք
խաթըրը վէ շէօճրէթը, վէ հէմտէ բէք զէնիլին օլուու-
ղունտան . . .

—Չօգ մու զէնիլին տիր . . . էօյլէ իտէ նաճըլ օլուպտա
բէտէրի ֆազըլ հալ իւղրէ պուլունմադտա արը:

—Մէրգուճուն էվլատընըն զէնիլիլիլի, քէնտի վալի-
տէսինտէն միրաա գալըշը արը . . .

—Բէք ալէա, վէլէվ էօյլէ օլուուղու հալտէ տախի . . .
մէկէրչի պիր ատէմին, քէնտի բէտէրինի, ֆազըլ հալ իւղ-
րէ պըրադմաար ճայիլ օլապիլիթ մի . . .

—Չաթէն բէտէրի, մէրգուճուն հիշ պիր շէյ գապուլ
իյլէմէմիլ տիր:

—Սէպէպ:

—Չօճուղոււմ, պունուն տախի էօյլէ պիր սէպէպի վար
արը քի, սանա իյղաճ իտիլ սէօյլէ Էմէմ. ֆազաթ, շու-
նու պիլիլիթ քի, պիրատէրիմտէն իշիթ ախիլիմ մէաճ ու սէ-
նայէ նէգարէն, մէրգոււմ դայէթիլէ ալիճէնապ վէ Էշի սա-
խապէթ պիր տէլիլաանը իմիլ . . . վէ մատամ քի հէմ կէնճ

վէ հեմտէ ալիճէնապ իմիչ տիր, տիմէք տիր քի, բէք իյն պիր
 երւբէկէ մայէք պուլունմագտա օլմալը տըր . . . Իմտի,
 իհթիմալ տիր քի, մէրգուճ, դօճամըն, քէնտի բէտէրնինն
 նէտիմ տալթլարընտան պիրի օլմախընը անլատըղընտա,
 պիրիմ հալիմիղէ մէրհամէթին, էա պիր եէք, վէտէ էա-
 լտա պիր իչ պուլմագըղա հիմնէթ իտէճէք տիր . . . չին-
 քի, բէք չօք միւթէպէր վէ մուաղլամ զաթլար թանրմագ-
 տա իմիչ, պինտէն ալէյճ, քէնտիսի իչին օլ պապատ հիչ
 պիր կիւճիւք պուլունմագտա տէկիլ տիր . . .

—Վէ պունտանտա գաթիմագար, վալիտէ, չօք իհ-
 թիմալ տիր քի, մէրգուճտան, տճապա, սիղին, բէտէրի-
 նէ իմքթուպ էազմանըտան էվիէլէնէ, բէտէրի, հալէա Ան-
 ժէրտէ մի իմիչ տիր, էօգաս պաչպա պիր մահէլլէ կիթմիչ
 մի տիր անլաչըլապիլիր . վէ պինտէն ալէյճ պունտան, մէր-
 գուճուն օլ պապատէ սիւքիւթինն սէպէպի քէչֆ օլունուր:

—Պաղամ, դանն իտէրիմ քի, էվլատըմ, Մ. տը Սէն-
 լիճի իլէ մախտուճի պէյնինտէ, հիչ պիր միւնտէպէթ
 պուլունմագտա տէկիլ տիր . . . լաքին, պու ճիւմէ իլէ
 տախի, պիր տէֆա անլատա էօղլաեղպ սիւալ իտէպիլի-
 րիլ . . .

—Հայիլլէ պու թէճրիւպէեէ, էկէրչի Մ. տ'Օրպինի-
 տէն խաեըրը սուրէթտէ պիր ճէվապ պընմագ իտէ, միւ-
 րաճապթ իտէճէրսինգոլիր . . . լաքին, սիղէ պիր շէյ սէօյ-
 լէեէյիմ մի, սիղ հէք նէ սէօյնը իտէնիղ սէօյլէյնիւղ քէն-
 տիմէ րաղմէն օլտուղու հալտէ տախի, պէն հալէա, օլ
 պապատէ քէնտի երւբէկիմտէ պիր իւմիտ հիսալիթմէքտէյիմ

—Իյի էմմա, պէն մէրգուճա մէքթուպ էազալը խայլի
 կիւն օլմուչ տուր, ա չօճուղում, վէ քէնտի սէֆալէթ ու
 ֆէլաքէթիմիգին սէպէպիէրնիտէ անլաթտըմըմ տըր,
 հալ պու քի, էլինէ հիչ պիր ճէվապ ալամամըչըք տըր . . .
 էվիլէթ, հալէա պիր ճէվապ վիրմէմիչ տիր . . . պէն մէք-
 թուպու աղչամըն սաաթ տէօրախնտէն էվիլէ վիրմիչ ի-
 տիմ, տիմէք տիր քի, Օպիէ չիֆթիլէրնինէ, ֆէրտասը սա-

պահըրը վասըլ օլմուչ տուր . . . վէ ճուտան պէրուտէ պէչ
 կիւն միւրուր իթմիչ օլտուղու թաղտիրտէ, հէնուպ պիր
 ճէվապա նայիլ օլմամաըչըք տըր . . .

—Իլիմ պիլիր, պէլքի մէրգուճ, պիլիմ իչին պիր իչ
 թէտարիք վէ թէհիյեէ իթմէղտէն էվիլէ պիր ճէվապ էապ-
 մաղ իսթէմէմիչ տիր:

—Ալլահ տիհանընտան իչիթմին, էվլատըմ, էյ, քիմ
 պիլիր, ինչատընճ էօյլէ տիր:

—Վալիտէ, պէնիմ խմիտ վէ իթիղատըմա նէղաքէն,
 մութըղա պէօյլէ օլմալը տըր, իչին հալի բէք սառէ տու-
 րէթտէ օլարապ, էօյլէ կէօսթէրմէքտէ տիր . . . էօգաս,
 կէրչի էօյլէ օլմամիչ օլտա իտի, թէհի եէրտէ սիղի պէք-
 լէթտիրմէյիպ, անիտան պիր ճէվապ վէ մալիմաթ վիր-
 մէքիլի իգթիղա իտէր իտի:

—Պաղամ, շուտա իհթիմալտէն տիր քի, պէլքի, հիչ
 պիր իտաաա վէ մուալնէթի միւրաա իթմէտիկիլտէն,
 էհէմիլիէթ վիրպատ ճէվապ վիրմէքիլտէն տախի իմ-
 թինա իլլէմէքտէ տիր . . .

—Ա, վալիտէճիկիմ . . . հիչ էօյլէ պիր շէյ իհթիմալ-
 տէն օլապիլիր մի . . . մէկէրչի մէրգուճ, տէրտ ու սէֆա-
 լէթ բէնչէօնտէ մէթուր պուլունուր օլապըլալընը պիլմէքտէ
 տէկիլ մի տիր . . .

—Հայրէֆ քի, չօճուղում, պաղը քերրէ ինտանլար օլ
 մէրթէպէ պիղայտ օլուպ, վէ սէֆիլլէրէտէ օլ մէրթմէպէ-
 տէ էհէմիլիէթ վիրմէմէքտէ վէ տըրմամագտա տըրլար
 քի, սէֆալէթ վէ ֆէլաքէթ տէնիլէն շէյին, նէ օլմախըն-
 տան տախի պիխապէր պուլունմագտա տըրլար:

—Իյի էմմա, իլիթ մէքթուպ էազմըչարըք տըր էա,
 էլպէթիթ մէղքիր մէլթուպունուր օգուտուղունտա,
 հալի սէֆալէթ իչթիմալիմիղէ բէք ալէա վաղըֆ օլմուչ
 տուր . . .

—Սէկէրչի էալընըք մէքթուպուճու օգուճաղա, հէ-
 Ե.—36

միշտ տիւշար օլտուղումուզ մերազ ու էնտիշէի, վէ տերտու մէշազգաթը թասմիմ ու թէսավուր իտէպիլը մի, մէկէրի եալընըզ մէքթուսումու օգումագլա, պիղիմ'նէ մէք. թէպէ սէֆալէթ ու մէղէլէթ բէնէնսինտէ օլուպ, վէ պու մէէլուն էվտտէ, 'նէ եօլտա հէյպէթ վէ տէհչէթ իւզընէ կիւնէր, սաաթլար, վէ տագըպար կէչիրմէրտէ պուլուն տուղումուզու տնլաեապիլը մի . . . վէ, 'նիհայէթ, մէկէրի մէրդում, եալընըզ պէնիմ մէքթուսումու օգումագլա, ինէրուտէ տուշէնէկիլիղ տէհչէթավիղ ֆէլաքէթ կիւսապլարընը թէխայէիւլ իտէպիլը մի . . . Լաքին, պագսանա, ա' չօնուղում, արթըզ պու լագըրտըրը պէր թմարաֆ իտէլիմ . . . հաֆըզ Ալլամ . . . ա', 'նիլին պէօլլէ տիթըմէէրտէսին . . . 'նիչին պէօլլէ պուզ կիպի սօումագտասըն . . .

— Խայր, վալիտէ, խայր . . . թէհի եէրտէ էհէմմիլիէթ վիրիպտէ մէրազ իթմէ յիմիղ, պէնիմ հիշ պիր չէլիմ եօգտուր . լաքին, սէն պանա շունու սէօլլէ, հայտէ էօլլէ ֆարզ իտէլիմ'քի, հիշ պիր բարամըզ դալմամըն տըր, շու սանտըրգտա պուլունան պիր գաշ զուրուշումուզուտա սարֆ իտիպ պիթիլիմիշիղ տիր . . . մէկէրիշ, օլ վագըթ, Փարիս կիպի պու մէրթէպէ զէնկին . . . պիր մէմէքէթտէ . . . էրիմիզին տօսիս, պիր իշ պուլամանըպտա, ֆէնա պիր սաէմին, սէնին քիւլի վարիտաթընը դասպ իթմիշ օլմասը սաէպէպիլտէն . . . աճըրգտան էօլմէքիլիկիմիղ, իհթիմայտէն աստ օլունապիլը մի

- Սո'նա օլ, պէտպալիթ չօնուզ, սո'նա օլ . . .
- 'նիլին, վալիտէ, տիմը տիր քի, սահիհէն աճըրգտան էօլմէքիլիկիմիղ իհթիմայտէն տիր, էօլլէ մի :
- Թֆ, սո'նա օլ տէտիմ սանա, սո'նա օլ . . .
- Իյի եա, մէկէրի ճէնասըր Հոգգ, հէր շէնի պիլմէքտէ, վէ հէր շէնի գատըր ու միւզթէտիր պուլունմագտա տէկիլ մի տիր, իմտի էօլլէ օլտուղու թագաիրտէ, նասըր օլուպտա, պիղի պէօլլէ մէթրուք պիր հայտէ պը-

րազմադտա տըր, մէկէրի պիղ քէնտիսինէ գարը պիր աճէ ու հարէքէթտէ պուլունմիւշումուտուր տուր :

— Աման չօնուղում, ըհնա իտէլիմ, պու եօլտա հիւզնէնկիլ հալլէր իւզէրինէ տիւշանմէ . . . վէլէվ պիւլիւք պիր սէպէպլէր պուլունմագտէ օլմատըրը թագաիրտէ տալի, սէնին կիւզէլ կիւզէլ հալլէր հագընտա իւմիտ իւզընէ պուլունմանը, պէօլլէ մէրազ վիրիճի շէլլէր տիւշանմէնտէն, չօգ զիեատէ սէվէր մէմնուն օլուրում . . . հայտէ, արթըզ պունտան պէօլլէ, սէֆապալա իտէպալթլար տէրեպարընա տալաճարընա տայիր սէօլ վէր քի, գալպիմ բահաթ օլուն, զիրա, սէն քէնտին տալի բէք իյի պիլիւրսին քի . . . էօլլէ մէրազ վիրիճի շէլլէր տէտանամամ, սնիտա մահըն օլուր, վէ դայրէթ ու ճէտարէթտէն տիւշէրիմ . . .

— Ելլէթ, էվլէթ, պիղ իւմիտվար օլմայլըր . . . էօլլէ եարմազըրգ տահա էվլէտ տըր : Գարուճունուն եէկէնի, մուլթագա պու կիւն բօսթ ըսթմանթտան պիղէ պիր մէքթուպ կէթիրէճէք տիր . . . Լաքին, իյթէ պիր մասրաֆ տահա, հալիլլէ պիր դաշ դուրուշտա մէրդումա վիրմէքիւ կիլիկի իգթիլգա իթմէրտէ տիր . . . զաթէն բարամըզ գալմամըն էրէն, պիր գաշ գուրուշ տահա էքսիլէճէք տիր . . . վէ պունտա սէպէպ պէնիմ, թագաիրաթ պէնտէ տիր . . . էկէրի տիւն վէ պու կիւն պէօլլէ բահաթըրգճա պիր հալտէ պուլունմագտէ օլմասա իտիմ, հալիլլէ օլ վագըթ, էվլէլէրի կիւն եարթըրըրգ միտիլու, բօսթտա սէնիլնէ պիրլիքտէ պիղզաթ քէնտիլիղ կիտիպ եօգլաեա պիլըր իտիր . . . հալ պու քի պէնի պէօլլէ եալընըզ պըրազմագ իսթէ մէտիկիլիղտէն, եալընըզ ընտիրիպտէ կիտէմէէրէք, մէրգումու կէճտէրմէքիլիէ մէճպուր օլտունուզ :

— Ա, չօնուզ, մէկէրի պէն սէնի պուրատա եալընըզ պըրազըպտա կիտէպիլը մի իտիմ . . . պագսանա . . . տահա շիմի կէճումէտին մի . . . օլ միսկին հէրիֆ գարուճումուղու զօլլանըզ աշմատ մը, եա մաազալահ, սէն եալընըզ օլմուշ օլտա իտին, հալին նիճէ օլմագա իտի :

—ՕՖ, աման վախտե, անրն լագըրտըսընը իմմե . . . զիրա, Ֆիքրիմ կեկտփճէ, իւզերմմտե պիր էսէրի տէճէթ հասըլ օլմագտա տըր . . .

Դու հէնկեամտե սըզը սըզընա օտալարը դարուսու վարուլու :

—Աման եա Բէպպիմ . . . եհնէ կելաի, եհնէ կելաի, —տե յի պաղըրտը մատամ տը Ֆէրմն, զաթէն, եվկէթը դօրգուսու թէէսսրի պիւթիւն պիւթիւն կէչմէվը օլտու ղու հալտե, պիր դաթ ման տելչարը հէյպէթ օլաըազ . . . վէ քեմայի սիրաթմ ին թէլաչ իւզըէտե թըրաբէգանը, դարունուն աըգաընա տօրու սիրու վիւէրէր :

Լաքն, պատէհու, մեղուճ տիշարտան պարապ Միգունուն սէսին ալաըղընտան, գօրգուսու թէսկին օլտու :

—Մատամ, եէկէնիմ Աստըէ բօսթ ըէսթանթտան կելաի . . . Ս. վէ Ձ. հարֆէրինէ խիթապէն պիր մէքթուպ կէթիլտի . . . մեղըրը մէքթուպ ուզազ պիր մահէլտէն կէլիլ տիր . . . իմտի իքի ղուրուչ բօսթա բարաը իլէ, մէրգունուն աեազ թէրինի տախի վիւէճէկինիզտէն . . . պիր Ֆրանզ հիմմէթ իմմէլիսինիզ . . .

—Վախտե . . . կեթուիւնիւզ միւ, իլթէ տիշարտան պիր մէքթուպ կէլմիլ տիր, արթըզ սէլամէթէ չըզըզ գուր թուլաճաղըզ տըր . . . մեղըրը մէքթուպ, եա Մ. տը Սէն-Բէմիտէն, վէ եախօս Մ. տ'Որպինեխտէն օլմալը տըր: Ա՛հ, զէվալը վախտէճիլէզիմ, նաթիլէ եերտէ տիւշիւնիւպ տերտ ու մէրազ իլլէմէքտէ խիւն, արթըզ բահաթ օլմազ սըն տըր, արթըզ պէնիմ իլլին էլէմ ու հնախէլ իւզըր օլմանաճազ սըն տըր, վէ պունտան պէօլլէ իւզպալ ու սեատէթ իւզըրէ պուրունաճազ սըն տըր . . . նիհայէթ իւզ էմը, Ալլահ ա-տիլ տիր . . . Ալլահ բահիմ ու քերիմ տիր . . . —տե յի պաղըրտը կէնճ զըզ, օլ մէլէքիմա բույնտէ պիր էսէրի զիւտիլ հայալէթպուխը բարլամանա պաշլատըրը թագ-տիրտէ :

—Թէչէքրիւր խտէրիմ, էֆէնտի . . . վիրինիլ պազա .

երմ . . . հայտե, չարուգ, վիրինիլ, —տէտի մատամ տը Ֆէրմն պէթթաճիլ թըրաբէգանը կէր չէրիպ վէ գարու-եու նիմ աշարազ :

—Նասըլ թի սէօլլէտիմ, պիր Ֆրանզ վիւէճէքսինիլ տիր, մատամ, —տէտի մէրզում մէքթուպու թագտիմ ի-տէրէր :

—Բէք իլի, էֆէնտի, ազաճըզ տուրունուզտա բարանը վիւէլիմ :

—Ա՛, մատամ, աճէլէնիլ նէ տիր, եալաչ եալաչ օլ-տուն . . . զաթէն պէն եօգարը չըգաճաղըմ, օն տաղը-գատան ինտիկիմտե, ուզըրաք ալըրըմ :

Դապա Միգու մէքթուպու վիրտիքտէն սօնրա պըրա-զըզ կիլիտի :

—Դու մէքթուպ նօրմանտիտան տըր . . . տամպաը իւզէրինաթ Սպիլ տե յի եաղըրըլ տըր . . . տիմէր տիր թի, Մ. տ'Որպինեխտէն օլմալը տըր, —տե յի պաղըրտը մա-տամ տը Ֆէրմն մէքթուպուն իւզըրինէ պագըպ, մա-տամ Ս. Ձ. բօսթ ըէսթանթթ, Փարիս . . . (1) տե յի օգու-եարազ :

—Է՛յ ճանըմ, վախտե, կեթուիւնիւզ միւ, հազգըմ եօգ մու իմիլ . . . աման եա Բէպպիմ, երեթկիմտէ նա-սըլ աթմագտա տըր . . .

(1) Մատամ տը Ֆէրմն, մեղըրը մէքթուպու, սօն իգամէթ-կեանքտա եաղմըլ օլուպ, վէ նըրէն կիտիպ գայաճաղըրտա պիւր մէքտէ օլմատըղընտան, Մ. տ'Որպինեխտէ, էկէրի ճէվապ իթաաը-նա հիմմէթ խտէճը օլուր խտէ, բօսթ ըէսթանթթա կէստէրմըլիկէ հիմմէթիլ իննա իթմիլ խտի . հայ պու թի, էկէրի, պիր մէքթուպ, աչըղտան, զէնտի նամ ու ինտիտըրտա օլաղազ եաղըրաճազ օլուր ի-սէ, բօսթտան ալմանա կիմտիլիտէ, ընտիտի թ ալթտըր-մազ իլլի, բարթթիւնու կէսթիլմտէ լաղըմ կէլիլ, վէ նասըլ թ ժալիմ տուր, բալթթիլտա պուրլամատըղընտան, եաղըրը մեղ-ըրը թիլ հարֆա խիթապէն եաղըրտաընա էլէտաի իւզըում կեթ-միւ խտի :

— Իշխէ պիղիմ հաեաթ ու մէմաթըմիզ պու մէքթուպաթ
 Թապի պուլունմագտա աբը . . . — Եւտի մատամ տը Ծեր-
 մն պօղուզ պիք սէս իւէ սէօյլէեէրէք, վէ մէքթուպու-
 տա չօճուղա կէօսթէրէրէք :

Մէրգումէ գատուն իքի տէֆա մէղքիւր մէքթուպու էլ-
 լէրի տիթրէեէրէք աչմադ իսթէտի իսէ տէ , իքի տէֆա-
 սընտա տախի Տէսարէթ իթմէտի :

Արթըզ օլ հալտէ , մատամ տը Ծերմն իւզէրինտէ հա-
 սըլ օյան իղթիքապը տէրունի թարթի իթմէքիւր , միւմքին
 օլտմազ , դիրա , մէրգումէ , պիք թարաֆտան , մեզքիւր
 մէքթուպտան , պիք իւմիտ պէքլէմէքտէ օլտուղու թաղ-
 տիրտէ , մուղայիլի օլարադ . տիւչարը մէյեուսիյեէթ օ-
 լաճաղընտան տախի դօրգուպ տիթրէմէքտէ իտի :

Մէրգումէ , թըպըք , պիք դուճարպազըն , բարալարընը
 դայօլ իտիպ իտիպտէ , քիւլի իւմիտի սօն լիբալարը իւզ-
 րինտէ գալտողընտա , նէֆէսի գըրասալարադ , վէ կէօզլէրի
 բարլաեարադ , ես պիւթիւն պիւթիւն պատիի խարապի-
 եէթի , վէ եատա , պիլարա , մաճիպի իճեա վէ սէլամէ-
 թի օլաճազ օլուն սօն քեաղտա պէքլէմէսինէ մանէնտ պիք
 հալի բիւր խէլէճան իւղրէ , վէ եախօտ , պէլրիտէ սնտէն
 տախի դիեատէ միւզլմաքիպ պիք հալտէ պուլունմագտա
 իտի : Ընտան աճայիպ պիք տուլլուեա մնլիք պուլունմագ-
 տա աբը , պիք սանիյեէ գարթընտա , իւմիտլէրին թա էն
 պայէա տէրէճէլէրինէ գատար չըգտըը կիպի , եինէ սյ-
 նի միւտտէթ գարթընտա , իւմիտսիղլիկին վէ զայրէթսիզ-
 լիկինտէ , թա էն տէրին կիրտապլարընա գատար էնիզ
 տիւչէր . էվլէթ , տէրտի վէ պէտապաթիթ քիմէսնէլէր , կէ-
 լէք պիք առէմտէն իմտատ ու մուսվէնէթ էմէլլնտէ օլ-
 տուգլարընտա , վէ կէրէք նիեազ ու իսթիտալարընըն բէտա
 օլունաճապը գօրգու վէ չիւրհէսինտէ պուլունտուգլարըն-
 տա , պիլ միւսալէպէ , պիլթիլրին տապան տապանա զըտու
 օյան տուլլուլար իւէ միւթէէսիք օլուլար , չէօյլէ քի ,
 պիլրինէ պիք իլիլիք եարմըլ օլան տտէմ հազընտա , քէ-

մայի թէչէքիւր իւղրէ պուլունուպ , վէ քէնտիլէրի բիւր
 իզպալ ատա իյլէտիլէրի կիպի , մուղայիլի օլարազ , խօտ-
 պին վէ մէրհամէթսիզ առէմէրի կէօրտիւքլէրինտէ տա-
 խի , դիեատէսիյլէ միւթէէսիւլիք օլուլար : Համիյեէթ ու
 սախալէթլէ մէլուֆ պուլունան զաթլարըն , շայեանը
 լուֆի ու մէրհամէթ պիլարէլէր կէօրտիւքլէրինտէ , տա-
 յիւս քէնտի սախալէթլէրինի իպրապէ հիմմէթլէրի իհ-
 թիմալտէն պուլունտուղու կիպի . . . տայիմա բէտա իւզ-
 րէ ճէվապ վիրէնիլէրին տախի , չօգ տէֆա , իպրազը ֆիւ-
 թուվլէթ իյլէմէլէրի իճթիթտէն տիր , ֆազաթ , էլքէ-
 միյեէթաէն օլան չէլ շու տուր քի պուլար , պէտապաթի-
 լարըն վէ եախօտ սէֆիլ ու միւհիմաճինին , քէնտիլրաէն պիք
 իմտատ ու մուսվէնէթ պէքլէլիպ , վէ օլ պապտէտէ իւ-
 միտ իւղրէ պուլունտուգլարը վազըթտա հիսա իյլէտիլէ-
 րի չիւքրանիյեէթ տուլլուտուլա , մուղայիլի օլարազ , ա-
 ճապա բէճալարը գապուլ օլունմաքըպտա բէտա օլունա-
 ճազ մը աբը տէլի չիւքէն վէ գօրգու տազըգալարընտա
 հիսա իյլէտիլէրի տուլլուեա , ես պիլմէլի , վէտէ եախօտ
 կէօրմէլի տիլէր . . . էվլէթ , էյյլէ առէմէրին , Վնոյ ֆա-
 ռուրա . . . քէնտիլէրի միւհիմաճ օլուպ , վէ միւրաճա-
 աթ իտէն պիլարէլէր իւզլէրէրինտէ , պիք պիլրին տապան
 տապանա զըտա , նէ էօլտա հիսախալարը հուսուլին սէ-
 պէպիյեէթ վիրմէքտէ օլմալարընը պիլլէքիլէրի էլքէմիյ-
 եէթաէն տիր :

— Նէ՛ գատար զայիֆ թապիաթըլըք աբը պու , — տէ-
 տի մատամ աբ Ծերմն քէրիմէսի եաթալը իւզէրինէ օթու-
 բարադ , վէ էլէմպախչ պիք թարդտա կիւլիւմաէեէրէք , —
 թէքրարէն սէօյլէրիմ , ա պէնիմ պիլարէ Գլէրիմ , իյլէ
 պիլիմ հաեաթ ու մէմաթըմիզ պու մէքթուպին տէրու-
 նիտաէ մահֆուզ պուլունմագտա աբը . . . — մլրգումէ
 գատուն պունու սէօյլէտիկիլէ պէքապէր , մէքթուպուտա
 չօճուղա կէօսթլէրմէքտէ իտի . — միւնտէրիմաթընը սնլա-
 մազ զայրէթի աթէչիլլէ եանմագտա օլունտուլմաթտիլ-

տէ, զարիւղ եւերն շուրասը տըր քի, աչըպտա օգուսանեա պիղէ ճէսարեթ իսէմէմէքտէյիմ. . . Եկերչի իյինտէ խայր- սըղ պիր ճէվտայ վար իսէ, օֆ, օլ վագըթ, տահա զի- եատէ ֆէնա օլաճաղըմ տըր, էվլէթ, աչըպտա օգուստու ղուսանէտամէթ կէթիրէճէկիմ տիր . . .

—Ես, անըն մուղայիրի, իյինտէ իմտատ ու մուսվէ- նէթէ տայիր պիր վատ ու իւմիտ պուրունմագտա իսէ, — օլ վագըթ նէ ետարարն, վայիտէ. . . քիմ պիր, պէլ- քի պուսֆաճըգ պիր մէքթուպ, պիզիմ սահչիլ սէլամէթէ չըգմաղըրըրըր մուճիպ օլաճագ տըր, պէլըրի Մ. տՕր- պիննի քէնտի դօնաղընտա, պիզիմ իյին միւնասիպ պիր խըտուէթ հաղըրլամը տըր, իշթէ օլ վագըթ, նայիլի սէա- տէթի հալ օրմուչ օլաճաղըղ տըր, վէ տիմէք տիր քի, էօյլէ չըգտըրը թագտիրտէ, սէվինէճէք տագըգալարըրըրզտան պիր գաչ առետլէրինի, թէհչի եէքտէ ղայց իթմիշ օլա- ճաղըղ տըր, էօյլէ տէկիլ մի :

—Վագտա էօյլէ տիր, չօճուղում, լաքին, եա գալ- գարտա, մուղայիրի օլարագ, ֆէնա պիր խապէր չըգար ի- սէ . . .

—Խայր, վայիտէ, սիզ օլ շիւ բճէնիղտէ ալտանմագ- տասընըղ, պէն քեամիլնի իւմիտ վէ էմիյեեթ իւրքէ պու- լունմագտաեքմ. կէօրէճէքսինիզ, պէնիմ սէ օյլէտիկիմ կի- պի չըգաճագ տըր, Մ. տՕրպսիննի, սիզէ վիրէճէկի ճէ- վապը, միւճէրէտ, պաչագ պիր սէպէպէ մէպնի կիճէք- տիրմիշ օլտաեղզ, իլլա, թէքմիլ պիր ճէվտայ, վէ գալիլ պիր իւմիտ վիրմէք նիյեեթիլէ կիճէքտիրմիշ օլմալը տըր. . . Բէճա իտէրիմ, վայիտէ, էկէր միւստատէ իտէր իսէնիզ, շու մէքթուպու պիր տէֆա կէօրէյիմ, պէն եալընըղ ա- նըն իւզէրինտէքի եաղընըն թարգլրտանս պիլէ միւնտէրի- ճաթըր բուհունու քէչֆ իտէպիլիրիմ, թամամ, իշթէ շիմ- տի սիզէ տահա ղիեատտէ էմիյեեթ իւզրէ տէրիմ քի, — տէտի Գլէր մէկքիւր մէքթուպու վայիտէտի էլինտան ալըպ կէօրտէն կէչիրտիքտէ սնրա, — պու եաղընըն կիւզէլի-

կի, սատէյիկի, տօղրուշուլու, վէ գալիճէ պիր սուրէթտէ եաղըրըղ պուլունմասընտան տախի ալըպըլմագտա տըր քի, պունու եաղան գաթ, տօղրու, վէ նամուօլու, վէ ախճէ- նապ, վէ տայիմատա քէնտուլէ միւրաճաթ իտէն միւհ- թաճինէ, լութֆ ու հիմմէթ իթմէքլիկէ ալըմըլ պիր գաթ օլմալը տըր . . .

—Աման, բէճա իտէրիմ, Գլէր, էօյլէ բէքտէ տիլմանէ- ճէ իւմիտլէր իլէ քէնտինի ալտաթմա, ղիրա, օլ վագըթ, պիլթիւն պիլթիւն ճէսարեթիմ քէսիլիր հիչ աչամաղ օ- լուրում. . .

—Միւպհոն Ալլահ, ա պէնիմ վայիտէճիկէղիմ, նիչին պու մէքթէպէ թէքէտտիւտ իտիպ վէ գօրգմաղտասընըղ էկէր իսթէր իսէնիզ, սիզ տահա մէքթուպու աչմաղտան էվլէլ, պէն մանլինի խապէր վիրէյիմ սիզէ, իշթէ մանլի շու քէլամլարտան իւզարէթ պուլունմագտա օլմալը տըր, «Մա- տամ, մէքթուպունուղու ալտըմ, վէ հայի թիւր սէֆալէ- թինիլի օլուտուղունտա տախի, կէրէք սիզի, վէ կէրէք քէրիմէնիզի, ղիեատտէյլէ աճըրմ, իմտի, էկէրչի, տայի- րէմ նէգարէթինի տէր իւ հաէ իթմէքլիկի միւրատա իտէր իսէ նիզ, ճէման գալըղզ կէլէնիլիլ բէճա իտէրիմ. . . »

—Աման չօճուղում, թէքքարտէն եալվարըրմ. . . օլ մէքթէպէ պիլիւք պիլիւք իւմիտլէր իլէ ֆիքր ու գալ- պինի իշղալ իլլէմէ . . . ղիրա, մաաղըլլահ, մուղայիրի չը- գաճագ օլուր իսէ, սնունտա տահա ղիեատտէ ֆէնա օ- լուրուղ . . . Բէք ալէա, հայտէ ճէսարէթ իտիպտէ աչը վիրէյիմ, — տէտի մաստամ տը ֆէրմն մէքթուպու չօճու- ղու էլինտան ալարագ, վէ միւհրիննի աչմանեա հաղըրլա- նարագ :

—Աֆէրին վայիտէ, հայտէ պաղալըմ, —տէտի Գլէր կիլիմանէէրէք, վէ քէնտի սիննիսէ մախուս սուրէթտէ պիր էմիյեեթիլ աղիմ իւզրէ օլուղու թագտիրտէ տա- խի, «—ճէլէ պէնտէ, ղաթն, իւմիտ վէ ճէսարէթ պիր քէմալ իտի, վէ երնէտէ էվլէլիլ իտուտամտաեքմ էկէր իտ-»

Թէր իսէնիզ, վիրիսիզ պէն քէնտիմ, հէմ աչաեւմ վէ հէմ տէ օգուեեանքմ . . . հա՛, նա՛սըլ, իմթէրիսիսիզ . . . վայ գօրգադ վա՛յ, հայէա ճէսարէթ իտէմէեօրսու՛նուզ . . . :

— Իէք աչէա, հայտէ սէն տչ . . . էօյէ օլմասընը էվլէա սասարքմ . . . լաքըն, խայր, խայր, պէն քէնտիմ աչսամ տահա զիեատէ իլի օլուր . . . :

Վէհ՛հասըլ մատամ տը ֆէրմնն, հատտէն զիեատէ պիր թէրէտաիւտ վէ պիր դօրգու իւզըն, մեզքիր մէքթուպու աչտը :

Գլէր տախի, հէր նէ գատար էվլէլի օլ մէրթէպէ էմ նիյեթ վէ ճէսարէթ իւզըն պուլունմագդտա իտի իսէ տէ, պու ճիւմիէ իլէ տախի, մէքթուպ աչըլըր աչըլմազ, սի՛նէսի վուրմանա, վէ նէֆէսի զըստալմանա պաշլամագդտա իտի — Իէքճէ օգու, վալխտէ, — տէտի Գլէր :

— Ուզուն պիր շէյ օլմանըպ, վէ հէմ տէ գօնթէն տ՛ձր պիլնէի թարաֆընտան տըր, — տէտի մատամ տը ֆէրմնն մէքթուպուն իմզասընա պագարագ :

— Չօգ իյի, չօգ իյի, կիւզէլ պիր ալէամէթ տիր պու . . . կէօրտիւն միւ, վալխտէ, մէրգումէ օլ ինսանիյեթլի վէ կէնճ գատըն, պիզղաթ քէնտիսի իթայի ճէվապէ հիմմէթ իթմիշ տիր :

— Տուր պագարմ :

Վէ մատամ տը ֆէրմնն, սէսինտէ պիր տիթթէյիշ պուլունտուզու հալտէ, շու աթիտէքի սուրէթտէ օգումանա պաշլատը :

«Մատամ,

«Մօնիէօ տ՛ձրպիլնէի, պիր վազըթտան պէրու ազըրճա քէյֆիսիզ պուլունմագտէ օլուպ, վէ պէնտէ պու կիւնլէրտէ պուրատա պուլունմատըլլմտան, սիզէ ճէվապ վիրէմէմիշ տիր . . . »

— Կէօրլէեօրմուսուն, վալխտէ, մէրգումտա պիր թագսիրաթ պուլունմագտա տէկիլ իմիշ :

— Տիյնէ, տիյնէ . . .

«Գու սապահ Փարիտէն ալտէթ իթմիշ օլտուզումտան, մատամ, Մ. տ՛ձրպիլնէի իլէ պիրլիքտէ, մէքթուպու՛նուզու օգուեեապ միւթարա իթմիլտէն սօնրա, իթայի ճէվապա միւսարաթ իյլէմիլիմ տիր : Մատամ, հէր նէ գատար իշար իթմիշ իսէնիզտէ, Մ. տ՛ձրպիլնէի, պիրատէրիսիզլէ միւնտէպաթ իւզըն պուլունտուզումու, քէք ազ տէր խաթըր իտէպիլմէքտէ տիր, Վէ զէվճիսիզին իտիսէ կէլինտիրտէ, կէրլի տէր խաթըր իտէպիլմէքտէ իսէ տէ, նէրտէ, նասըլ, նէ միւնտէպէթլէ, վէ եախօտ քիմտէն իշիթմիշ օլմասընը, պիր տիրլիւ պիլէմէմէքտէ տիր, Վէ նօթէր ժագ ֆէրան ալէյհիտէ, պիր սուրէթի խաֆիֆէտէ օլարագ զուհուրա կէլմիւ, օլան նէհպ ու զասպ ազլիեաթլէնա կէլինճէ, Մ. տ՛ձրպիլնէիսին իթիգատընա նազարէն, պիլիւք պիր եանլըլըպ օլմալը սըլը, վէ քէք պիւլիւք պիր իֆիթիրա նագարըյա պագըլմալը տըր, զիրա, մէրգում օ եօլտա պիր ատէմ օլմասըրգտան պաշլա, պիլիմ քէնտի նօթէրիսիզ պուլունմօսըլլա իֆիթիխար տախի իթմէքտէյիզ, Մատամ, կէրէք պէն քէնտիմ, վէ կէրէք զէվճիմ, Մ. ժագ ֆէրանը քէք իյի թանըմագտա, վէ քէնտի տօղրուլուզու, վէ նամուս ու իթիպար հագգընտա տէրքեար օլան տիգգաթ ու զայրէթի հագգընտա, իզհարը թէհայիւր իյլէմէքտէյիզ . մէրգում զայթլէ տինտար . վէ զայթլէլէ շայեանը հիւրմէթ ու քիայէթ պիր գաթ օլտուզու հալտէ, սիզ իսէ, պիլմէեքէք, նահագգ եէրտէ, իթթիհամէ գազըլմագտասընըպ, Վէհ՛հասըլ, մատամ, սիզէ խապէր վիրիլիմքի, Մ. տ՛ձրպիլնէի, հէր նէ գատար, կիրիֆթար պուլունտուզումուզ հայի սէֆալէթ իլթիմալտէն տօլտեք, գիտատէսիյէ էսէֆ իյլէմէքտէ իսէ տէ, անընսէպէպի հագգըրընըր արտեւպ վագըֆ օլմագլըք քէնտույէ րաճի պիր քէյֆիյէթլէ օլմատըլլմտան, սիզէ իմտաա ու մուտէէնէթ իթմէրլիկի, քէնտինճէ իհիթմային խարիճնտէ կէօրմէքտէ տիր :

«Իմտի, մատամ, Մ. տ՛ձրպիլնէի թարաֆընտան էսէֆի

Խորազը եւ թաղը պապա Միգու թէրարէն քէլամէ ա-
շաղ պիրէ :

— Սիդին պու ետաբըղընըզ, մահգա պիր տէսիտէտէն
իպարէթ տիր , եօգսա, սիդտէ նէ ալթուն ջիսէսի պու-
լունմագտա տըր վէ նէտէ կիւմիւշ, մագսէտինիզ շու պի-
ղիմ պիր Ֆրանզը վիրմէմէք տիր , էօյլէ տէկիլ մի , — տէ-
տի մէրգում . — Բէք ալէա , վիրմէ յիսիզ . . . պէն անը
ալմանըն եօլունու բէք ալէա պիրիթիմ . կիւնիւնիւզ պիթ-
տիկիստէ , պուրատան կիտէճէք տէկիլքիսիսիզ , օլ արգա-
նըզա ալըղընըզ սիեաճ վէ էսկի շալը չէքէր ալըրում . . .
վագտա , պիւթիւն պիւթիւն թէնկիւն ալմիւշ տըր , լարին ,
զարաղը եօգ , հիւ տէկիլ իսէ երնէ պիր Ֆրանզ իտէք եա :

— ՄՖ , էֆէնտի , — տէ յի պաղըրաը մատամ աը Ֆէր-
մն ալլաեիւզ կէօզ եաշաղըր տէօքէրէք , — լուծֆ իտինիզ
մէրհամէթ իտինիզ . . . պիղիմ պաշգա բարամըզ եօգ
տուր , օյանճա բարամըզտա շարմըշար տըր , շիմտի պիլզ
նէ ետաբաճաղըզ , աման եա թէ պպիմ , հիւ պիր բարամըզ
գալմամըշ տըր . . . էվլէթ , անդա եօրմուսունուզ , հապ-
պէ յի վահիտինիզ գալմամըշ տըր . . . անըզտան էօյմէք-
լիկիմիւզ իգթիլգա իտէճէք տիր . . .

— Իյի եա , պէն նէ ետաբաեիմ , պէնիմ էլիմտէն նէ կէ-
լիւր , վէլէվ սէօյլէտիկիսիզ սահիճ տախի օլմուշ օլտա (պէն-
ճէ պէն հալէա շիւրհէ իթմէքտէլիմ եա) , նէ Ֆայիտէ
հասըլ օլուր , բարա տըր պու , քիմքի շալմըշ իսէ , շիմտիյէ
գատար եէմիշ պիթիլիմիւշ օլմալը տըր . . .

— Աման եա թէ պպիմ , աման եա թէ պպիմ . . .

— Պէն զանն իթմէմք ին պու էվտէ պուլունանըրտան
պիրի պէօյլէ պիր իսպասաթը իրթիլիեապ իթմիշ օլտուն ,
նասըլ քի պու սապահ , պիրինճի դաթմա պուլունան գա
տընըն խըրմըր օլան դաթմա տախի սէօյլէտի իտիմ , պու-
րասը թէնհանա պիր քէօյ հալիտէ պուլունմագտա տըր ,
լարին , վէլէվ շալմն առամ պուրատան տախի օլմուշ օլտա ,
երնէ շալաղըր բարաեը պուրատա պիր քէօյտէ սագլամըշ

օլմալզ քի , արաեիւզ պուլմաեա շաղըշալըմ , մէկէրչի էօյլէ
պիր շէէ ճիրաթ իտէն առէմ , օլ մէրթէպէ շաշգըն պիրի
օլտալլըր մի . Ֆիրիւղը բարանըզ շալմմըշ իսէ , հալմիզէ
թէնէսիսի իտէրիմ , հալ պու քի շունու տախի սէօյլէրիմ
քի , նաֆիլէ շէյ տիր , հեղարան նէվի թէնէքիլէրէ գալ-
գըշասնըզ , երնէ պիճուտէ օլմաճաղ տըր , էլլիսիզէ հիւ պիր
բարա պիլէ կէնէնէճէք տիր . . . պուլունու բէք ին պիլմէ-
լիտինիզ , վէ սա կէօրէ տիւշիւնիւզ հարէքէթ իթմէլիսի-
նիզ . . . Լարին , մատամ , — տէ յի պաղըրաը մէրգում ,
մատամ աը Ֆէրմնուն սուրմաեարապ տիւշմէքտէ օլմա-
պըր կէօրաիլիւնտէն շաղըրաօրնր քէսէրէք , — ին օլ-
մագտաընըզ . . . րէնկիսիզ ալմագտա՝ տըր . . . Տիգ-
գաթ իտինիզ , քէնտինիզ թօրլաեընըզ . . . Մատմօաղէլ ,
մատմօաղէլ , վալտէնիզ իւզէրիտէ պիր Ֆէնալըզ հասըլ
օլմագտա տըր . . . — տէտի մէրգում , հէման եէթիլիւզ ,
դաթմէ թաղ ու թագաթը պուլունմանը պտա , անճագ
չօճուղունուն տէրտ ու էլէմինի արթըրմամագ նիյեկ թիլլէ ,
քէնտույ իյի պիր հալտէ կէոսթիլմէքիկէ շաղըմագտէ
օլան պիլարէ գատըր , մէզըիւր սօն վագտա իւզէրիսէ ,
պիւթիւն պիւթիւն պիլմէճալ օլուպ , պաեըլմագ վէ տիւշ-
մէք իւզրէ իքէն թուլարապ :

— Աման վալիտէ . . . հաֆըզ Ալլահ , նէ օլմագտէ-
սինիզ , — տէ յի պաղըրաը Կէք , տայիմա եաթմաղընաա
եաթմագտա օլտուզու հալտէ :

Գապա Միգու , հէր նէ գառար էլլի շաղարընտա իտի
իսէ տէ , հալէա կիւճ վէ դուվլէթի պեր քէմալ պուլուն-
տուղունտան , վէ օլ անտէ , իւզէրիտէ կէլիճի պիր մէր-
համէթ էսէրի հասըլ օլտուղունտան , մատամ աը Ֆէրմնուն
թուլուպ գուճագլտաը , վէ տիլիլէտէ օտա գարուսունու
աչարապ իչէրի կերտի , վէ Ֆէրէ խիթապէն ,

— Մատմօաղէլ , հէր նէ գատար եաթմագ տէրունիտէ
պուլունտուղունուզ հալտէ իչէրի կիրմէքտէ իսէմ տէ , աֆվ
իտէքսինիզ , դերա , վալիտէնիզ կէթիլիլիմ տիր . . . մէր-

գումէ պանըրը տի շմբատ տիր . . . լարին , էրպէնթի
պէօյէճէ չօղ վազընթ տէվամ իթմէ յիւղ , եինն շմատի ա
եըըը , աղըըը պաշընա ալըը :

Պու ճիւմէ էյէ տախի , զէվալը Գլէր , մէրդումուն օ
տատան էյէրի կիրտիկինի կէօրիւր կէօրմէղ , պիր գօրգու
շամաթաը տըր պըրազարազ պաղըրտըր , վէ միււրին մէր
թէպէ եօրդանը իւզէրինէ չէքրէք , քէնտուլի սէթրէ չա
ըշաը : Պապա Միգու մատամ տը Ֆերմօնու , Գլէրին գար
եօյասը եանընտա պուլունան սանտալիյէէ իւզէրինէ օ
թուրթտու , վէ կրօ-Պօթէէօ զամէն քիլիտինի գըրմըջ օլ
տուղունտան , գարունու օրալըզ պըրազարազ , քէնտիտի
չէքրիւպ կիթտի :

Պու Ֆէնալըզ իւզէրինտէն պիր սաթթ կէչտիքտէն սօն
րա , խալլի վազընթտան պէրու ալէամէթըրի պաշըմըջ
օլան շէտտա պիր քէյփիտիլըք , մէրգումէ իւզէրինտէ սէր
կէօթթէրմէ կէ պաշաաը :

Պիւարէ գատըն Ֆէնա պիր սըթման միււրթէշա օլմու
ղին , Տէյպէթամիղ սուրթտէ սանըզլանալադ . քէրիմէսի
գարնօլանընտա եամմաղտա օլտու զու թաղտիտէ , մէր
գումէ պէտպախիթ չօնուգ իսէ , եալընըզան պիր հալտէ ,
պիրթիւն պիրթիւն քէնտուլի շալըրըզ տիւչարը Տէյպէթ
վէ տէհչէթ օլարազ , վէ սալքի վախտէսի կիպիտէ պիր
քէյփտիլըք բէնչսինտէ պուլունարազ , հիչ պիր բա
րաաը , վէ հիչ պիր մէտարըն թէայիւի չի պուլունամտըղը
սուրթթտէ , քէնտի օտաշարր իթթիխալիտէ իղամմթ իթ
մէքտէ պուլունան հայտուու կրօ-Պօթէճօնիւն , թէրարբէն
կէլըր տէյի , հէր տաղըզ գօրգուսունու չէքմէքտէ իտի

ՕՆՈՒՆՃՈՒ ՖԱՍԼ

ՀԱՅԵՍ ՍՅԳԱՂԸ

Պրատի բասաթընը թէրք էյէ , ալէթթամիլը վիգօնթ տը
Սէն-Բէմինի գօնաղընա կիթմէքտէ օլան Մ . Պատիստան
պիր դաշ սասթ էվվէլ , պիղ տախի մէքքիւր գօնաղա կի
տէլիմ : Նասըլ քի պիլտիրմիչիղ տիր , վիգօնթ տը Սէն-
Բէմի , Փարիստէ մօտա հիւքմիւնիւ ալարազ կէզէճէք պիր
մէյտան եէրի օլմուջ օլան Շանղ-էլիլէ նամ մասէլլէ բէք
եազըն պուլունան Շայեօ սօգաղընտա , վէ թէնհա պիր մա
հէլլէտէ , պիր պաղչէ օրթտաընտա վազը ուֆաճըզ վէ
տիլպէր պիր գօնաղտա , եալընըզ պաշընա օլարազ իգա
մէթ իթմէքտէ իտի :

Մ . տը Սէն-Բէմի կիպի բիւր իգպալ պիր առէմին , մա
հէլլէ մէքպուրու ազըլանէ պիր սուրթթտէ ինթիլտազ իթ
միչ օլմասընըն , վէ շու ինթիլտապընընտա բէք չօղ մու հասսէ
նաթ վէ մէնֆատթարընը կէօրմէքտէ պուլունամտընըն , հէր
նէ գատար թարթիինէ հաճաթ կէօրմէղ իտէքտէ , եալընըզ
շու գատարընը սէօյէրիլը քի , խարիճտէն պիր գատըն ,
միւրտտ իլէտիկի թագտիրտէ , մէրգումուն խաննիինէ ,
քիմէլէր կէօրիւպ վէ Փարիս իտէմէքսիլիին , Շայեօ սօգաղը
էլէ Մարպէօֆ սօգաղընա միււրճազ պուլունան , վէ զա
յէթիլէ թէնհա պիր տար եօյա ալըմաղտէ օլան վատի պիր
պազէնին ուֆաճըզ պիր գարուսունտան կիրէպիլմէքտէ
իտի : Վէ նիհայէթ , հիքմէթ նէվինտէն օլան պիր թէսա
տիւֆ էյէ , Փարիսին էն կիւզէլ պաղչէլլէրինտէն պիրինին ,
քէզալըք բէք թէնհա պիր եօլու տախի , մէքքիւր տար եօ
լա շըգմաղտա օլտուղունտան , կիլիճէ , Մ . տը Սէն-Բէմի
նին գօնաղընա կիտիպ կէլմէքտէ օլան գարըլար , պիրինին
իւսթէ կէլիպտէ կէօրմէսի թէհիլքէսինտէն , ալա գօրգ
մագտա տէկիլ իտիլէր , իւնըն , օլ սայէտէ , պիրիւք պիր
Ե.—38

վէտիւն պէտանկլէ, քէնտիւրէր մէգքիւր շիւրհէտէն ազատէ
 Իտէպլմէքտէ Իտիւր, շէօյէ քի, մէգքիւր տար Եօլտան կէ-
 շէրէք, մէգքիւր միւրէմմէլ սօպալը շիւնքիւրէրի պուլու-
 նան, վէ պէյնէլնաս քէսպի շէօհրէթ Իթմիշ օլան պաղէ-
 տէն, կիւեա շիւնք արմահա կէլմիշ օլտուգալընը պէեան
 Իլէ, գարըլըրընտաքիւրէր յալտատա պիլմէքտէ Իտիւր :

Պու տիւլէր միւսաֆիր գատընլար, օլ պապտէ, պիւ-
 թիւն պիւթիւնտէ Եալան սէօյէմիշ պուլունմազտա աեկիւ
 Իտիւր, շիւնքիւր, Մ. տը Սէն-Րէմի զայէթլէ կուսթօ վէ թա-
 պիւթ սահպիլը օլտուղունտան, մէգքիւր տար Եօլուն պօ-
 եունտա, սօպալար Իլէ շիւնքիւր Եէթիւտիւրիլը սուրէթտէ,
 բէք մունթազամ վէ բէքտէ կիւղէլ պիւր պաղէթի պուլուն-
 մազտա օլտուգտան պաղազա, մէգքիւր պաղէնին, օլ թա-
 րաֆա աշըրը քիւշիւք վէ կիլի պիւր գարուսու տախի պու-
 լունտուղունտան, վէ մէգքիւր գարուտան Իսէ, գօնաղըն,
 գատըն միւսաֆիրլէրէ թախսի գըրընմըշ օլան ալթ գալթ-
 տաքի տայիլըէսինին միւսաֆիր գապուլինէ մախուս պու-
 լունան Իլը օտաարնա կիլիլըր օլտուղունտան, թապիա-
 թիլլէ, մէգքիւր պաղէնին շիւնքիւրիտէն, սէֆաեապ օլ-
 մազտա Իտիլէր :

Վէլճասըլ, Եալան վէ Եախօս Եանլըլ սէօյէմիշ օլմազ-
 պըղըն տիլէպիլիլըրի գի, Մ. տը Սէն-Րէմիսին գօնաղընա
 կէլմէքտէ օլան գատընլար, քէնտիւրի, օլ շէօհրէ Եէ գ-
 շիւնք պիւր գարուտան կէշէրէք, կիրտապը խարապիլէթէ
 Իլըա Իլէմէքտէ Իտիւր. զիլա, ֆիլըպղը, մէգքիւր Եօլ,
 Էնվայի լաթիֆ, բարլազ վէ Խօչպույ շիւնքիւր Իլէ թէճհիկ
 գըրընմըշ պիւր հալտէ պուլունմազտա օլուպ, վէ հալթիտ,
 մատամար Իլիւնէյտէ, զայէթլէ հարէրէթիլ վէ զայէթլէտէ
 գըսգանճ գատընլարտան պիլի օլտուղունտան, տայիմա
 Եանընտա թաշըմազ նիլիէթիլլէ, մէգքիւր ուֆազ վէ կիլ-
 լի գարունուն պիւր անաթիթարընը տախի քէնտիսի թալէպ
 Իլլէմիշ Իտի :

Մէգքիւր գօնաղըն Իչպու հալի ումուսիսի հազգընտա,

պու մէրթէպէ Էհէմիլիէթ Ժիլիպ վէ թաֆօիլլիճէ պահս
 Իթմէմիգտէն տօլաեը, Իղհարը թէեանճիւպ օլունմամալը
 տըր, շիւնքի, պիլա սէպէպ օլմանըպ, Իլլա, պիւր սէպէպ
 թահթընտա տըր, շէօյէ քի, մէգքիւր գօնազ, ախազ
 պօզուգուղու ճիհէթիլլէ քէսպի թարազըր Իթմիշ օլան
 Խանէլըրտէն պիլի օլուպ, վէ կէրլի շիմիլէքտէ, Եօյէլ
 Խանէլըրին կիւնտէն կիւնէ աղըլմազտա օլմաը, քէմալ
 մէմունէլիլէթլէ կէօրիւլմէքտէ Խաէ տէ, պէմանըմըղըն բէք
 զարիպ հալթըրիտէն պիլի օլմաըլա, Իչարընը Էհէմիլ-
 Եէթտէն աստ Իլլէմիշի գի. Եանի տիմէք Իսթէրիգ քի,
 պիւր թազըմ Էհիլ շէհիլթ Էրքէքիւր, պազը գատընլարըն
 բիլիլըրտէ տօլաշտըլարը միւսիլու, պիւր թազըմ Էհիլ
 շէհիլթ գատընլար տախի, սլազը Էրքէքիւրին բիլիլըրտէ
 կէզիպ տօլաշմազտա տըրլար, վէլճասըլ, միւրատըմըզ
 շունտ անլաթտըրմազ տըր քի, պազը Էրքէքիւր տախի,
 Ֆասիլէ գատընլար հայիտէ պուլունմազտա տըրլար :

Իչպու մէրքէքտէ օլտուղունտան, թապիաթիլլէ, Մ.
 տը Սէն-Րէմիսին գօնաղը Իլէրլի տախի, ալթըր Իսթիլի,
 պիւր պիլիլըրտէն պիւթիւն պիւթիւն ֆարըլըր օլուպ, վէ շայ-
 եանը տիգգալթ վէ Իսթիլիպ Իլըի տայիլըէե միւնգասեմ
 պուլունմազտա Իտի :

Ալթ գալթտա, Եալընըզ գատընլարը գապուլ Իլլէմէք-
 տէ Իտի :

Վէ Իլը գալթտա տախի, մէրքուլմ, քէնտի օեուն, վէ Իլլ
 ու Իլըէթ, վէ թաամ, վէ ալ արգատաշարընը, Եանի Գու
 թէմիլիէ Իլլէտիկի ատէմիլըր գապուլ Իլլէմէքտէ Իտի :

Շէօյէ քի, ալթ գալթտա, Էնվայի Խալըրըլար, այնալար,
 շիւնքիւր, աթլաշարը ճանֆէպիլը վէ տանիլէլար Իլլէ թէճ-
 հիկ վէ թէզիկն Իտիլմիշ պիւր Եալթազ օտաըր Իլլէ, վէ պիւր
 հարպա Իլլէ պիլտէ բիւնսօ պուլունման պիւր ուֆազ միւզիգա
 սալթու (Մ. տը Սէն-Րէմի բէք ալէա միւզիգա պիլմէքտէ
 Խալ), պիլտէ բէսիմէր Իլլէ միւզէյնէն օտա, վէ բէզլիլթ,
 Գըրաէ, շիւնք սօպալարը ճամլէքեանընա, Եանի Իմմիլըլա

կէշիւր օրան, վէ կիզի զբարտան կէլէն դատըն միւսաֆիրւ-
 լէրի գապուլէ մախսուս պուլունան օտա պուլունմադ տա
 խոխ: Պուլարտանտա մաատա, եարնըզ էրի քիշիւք պիր
 թաամ օտաար պուլունուպ, վէ մէգըլուր օտաեաատ թաամ-
 լար, Օսմանը գծնագլարընտա օլան տօլապ շէքլինտէ պիր
 տօլապ վասթմասըլա ալընըպ վիրիվէրտէ օլտուղունտան,
 մաթպախ թարաֆընտան քիմնէ: քնտիսլայէ թաամ էթ-
 մէքտէ օլանըն քիմ օլմասընը կէօրէմէքտէ խոխ: վէ պի-
 մապէրին, Շարդա մախսուս օլան թէգեխնաթը աղիմէ էլէ
 միզէյնէն, ալէա պիր համմամ պուլունտուղու կիպի, էթ-
 թիախինտէ տախի, պիր ուֆամըզ քիւթիւպխանէ պու-
 լունմադտէ, վէ մէգըլուր քիւթիւպխանէտէ խոխ, պիր չօզ,
 Կամէթրի նամ ֆէյլէօօֆիլն, Գէպիր Ֆըրտէրիզ նամ Իը-
 լուսիա գրալը էշին թօլամըշ օլտուղու էյշ ու շէճվթ էլէ
 մուճիպի նէֆրէթ օլան հալլէրէ տօլիր քիթապլար պու-
 լունմադտա խոխ:

Արթըզ մէգըլուր տայիրէնին քեաֆֆէթէն, բէք նէֆիտ
 պիր սուրէթտէ, վէ հաթթա, Ասորի գրալարընտան օ-
 լուպտա, էյշ ու էշրէթտէ վէ տարաթ ու սալթաննաթտա
 քէսպի շէօճրէթ էթմիշ օլան Աարտանաբալա շայէսթէ պիր
 թարզ ու մէրթէպէտէ թէգեխին խոխմիշ օլմասընը պէեանէ
 համաթ կէօրմէյիզ: Մէգըլուր օտալարտա վէ սալընլարտա,
 Չաթթօ րէստամըն բէք աղ շէօճրէթ պուլունշ օլուպ, վէ
 Պուշնիտէ ինդասըզ օլան, վէ վապթիլէ բէք պիւլիք ֆի-
 եաթլարլա սաթըլմըշ պուլունան շէճվէթի թաճրէք խոխճի
 թաալիրէրի պուլունտուղու կիպի, Գլօտիտուն մամու լաթըն-
 տան օլտուղու հալտէ տախի, ալըտան մամուլ պիր թապթմ
 արորզմա հալլէր իպրազ խոխճի տան մէրէր էլէ, էէշլմ թա-
 շընտան եարըմա քիւրտիլէր իւզէրինտէ թութ տուրալմուշ,
 վէ տիվարլարտա պուլունան ըալինէլէր էլինտէ տուրու-
 լուլմուշ, պէեաղ մէրմէրտէն մանու օլուպ, վէ նաբօլի
 նէվատիրիտանէսի կիզի օտաարնտա պուլունարադ, խաղա
 սէյր էթտիրիվէքտէ օլան, վէ տապըր նատիտէտէն թա-

տաա օլունան ղայէթլէ տիպլէր վէ չըպլադ գըզլարըն վէ
 գատըլարըն հէյրէլլէրի թաղիլտէրի պուլունմադտա խոխ

Մէվիսմ եազ մէվիսմի օլտուղունտա, պու ղիքրինի կէշ-
 տիկիմիզ թէգեխնաթլարա, պիր թաղըմ թապիի օլան կիւ-
 գէլիլէրէր տախի ղամմ ու էլալէ գըլընմադտա խոխէր,
 շէօլէ քի, սըգ սըգ աղսմար էլէ մէմու օլան պիր պազ-
 շէնին թա իլէրուլէրիտէն, խալի վէ վախի շիմնդլարլար, վէ
 հէզարան նէվի շիքիաֆէլէր, պիր չօզ նէվ պէնէվ գուշար,
 վէ սիրտէ ուֆամըզ չաղ կէօրիւնէքտէ, վէ մէգըլուր չա-
 էըն սուլարը, հէնուզ օլ թալէ շաեբըլարըն արալարընտան
 կէլմէգտէն էվէլ, եապանի պիտէս շիր գաեանըն էրէք-
 սէք թէքէսինտէն, կիւմիւշ պիւրիւնէիւք միսիլու բարլազ
 վէ պէրրազ սուրէթտէ աղըպ կէլտիքտէն սօնրա, կիտիպ,
 սէտէֆվարի լէմիւ լէմիւ օլարազ բարլամադտա օլան պիր հա-
 վուղուն, պէեաղ վէ տիպլէր գուղու գուշարընըն կիւզէլ
 կիւզէլ օլնամադտա պուլունտուղուլարը պիր հալուղուն էլէնէ
 տէօրիւլէքտէ խոխէր: վէ հալա սըճազմա վէ ալըզ օլ-
 տուղու կիճէլէրտէ խոխ, հէր թաբաֆտա գարանըզ մա-
 հէլլէր վէ ֆէրահպալաշ կէօրկէլէր հատըլ օլմադտէ օլտուղու
 կիպի, էնվայի ըայիհայի թայիալէր կէլմէքտէ, վէ գամըշ
 տան վէ շինտ պէրտիտինտէն եարըլապտա, իւզէրլէրի եար-
 ըալլար իլէ գարտուրընը օլան սայէպանլար ալթլարընտա
 թէրթիպ խոխմիշ չանըրտան սէտիրլէր վէ եախտա գանաբէ-
 լէր իւզէրլէրինտէ, թէքմիլ պիր աուպուզ հիւթմ էլէմէք-
 տէ խոխ:

Մէվիսմ գըշ մէվիսմի օլտուղունտա խոխ, մուղայիրի օ-
 լարադ, սօպար իլէ շիշէրլէր վէ մէյվէրլէր էէթիլտիրիլ-
 մէքտէ օլան տայիրէէէ ալըմադտէ օլան ճամ գարուտան
 պաղա, հէր թարաֆ գարտալըմադտա օլտուղունտան,
 ճամէքանլարըն շէֆֆազ իրէք րէքտէլէրի էլէ տանթէլա-
 լարը արալարընտան, ճիւղի պիր բըրդ ալմադտա, վէ մէգ-
 ղուր նիմըլը օրթաարնտա, տէրուլէրինտէ, օրճազ էր-
 իմիլէրէ մախսուս օլան էնվայի նէպաթլար պուլունան ճէ-

սիմ ճէսիմ ազգարարքն այժուն վէ կիւմիւշ եալորզարբ բարամագտա խորէր :

Պու սուսլուդ հիւքը իթմէքտէ օլան հայտէ, վէ պու լաթիֆ քօգուլու չիէքէր իլէ, օլ չհհվէթի թահրիբ խործի թասվիլէր օրթաքնտա, զանն խոքրին քի, ինասնըն ալմագտա օլտուղու համատա, առէթա պերնէվի էսէրի չէհվէթ վէ իյշ ու իշրէթ մէմու պուլունտուղունտան, առամը մէֆթուն ու մէճնուն գըլմագտա, վէ հիասիեաթը մուղիբրէլէրին ուեանաքըրագ, ճան ու թէհնի եագըպ գալուրմագտա խոր :

Վէհասըլ, աթիգ եունանիթանըն Աշգ ու Սէվտա Իլահէսինէ, վէ եախօտ չըպըպըպըպըպ միւրէպիյեէլէր նամ ու չէրէֆէլինէ օլարագ թէէսիս ու թէրֆի գըլընմըշ օլան պիր պութիսանէէէ մասնետ պուլունան շու մասէլին շան ու չէրէֆէրին, անճագ պիր առէմարթըրմագտա խոր Պու առէմ կէնճ վէ տիլպէր, վէ սիւպիս վէ միւթէպէր, հէմ ագըլը հէմ տուլըրու, հէմ տէրվիշան հէմ հօվարտա, վէ հէմտէ պաղէն տիլանէլիբ մէրթէպէսինտէ չագաճը վէ չէն մեշրէպ, վէ պաղէն տախիբիւր լէթաֆէթ վէ բիւր պարաֆէթ օլտու գտան պաշգա, զպիթիլէ հէլի մուսիգի, վէ բէքտէ կիւզէ վէ տիթրէր պիր սէսէ մալը պուլունտուղունտան, օլ մէրթէպէ տուլըրու վէ հանըգ տուրէթտէ պեպթէլէր օգուեապիլմէքտէ խոր քի, սէսինի իշիտէն գատընլար, անիտտէ միւթէէսիր օլարագ, պիր սուրէթի հագըգաթմտէ օլտուղու թագտուրտէ . . . տիւշարբ մէֆթունիլէթ օլմագտա խորէր . . . նիհայէթ, մէրգում հէր հայտէ միւպթէլայի աշգ ու սէվտա . . . վէ հէր վագըթ միւպթէլայի աշգ ու սէվտա պուլունմագտա խոր . . . էվլէթ, վիգօնլթ տը Սէն-Բէմի, իշթէ պու հայտէ պուլունմագտա խոր :

Էկէրլի մէրգում, զէմանը աթիգտէ, Աթինատա պուլունմուշ օլտա խոր, Ալիսիպտառն հագըքնտա զուհուրա կէլտիկի միսիլու, քէնտի հագըքնտա տախի, իսալըն, իպըրագը թէհայէիւր խորպ չէպէ կէլէճէկինտէ, վէ իլահար

սըրասնա կէշիրէճէկինտէ, ալա շիւրհէ ճայիզ տէկիլ խոր հալ պու քի զէմանըրգտա, վէ ալէլուտուս շիմտիլէքտէ, մէրգում վիգօնլթ, պաշգա պիր շէյ օլմաքըպ, անճագ նամասուղ պիր գալըպէ, վէ անճագ սէֆիլ պիր տէսիսէքեար վէ պիր տայնտըքընը խոր :

Մ. տը Սէն-Բէմինի գօնաղընըն պիրիճի գաթը, մուղայլիր օլարագ, էրքէքէրէ մաստուս պիր հայտէ պուլունմագտա խոր. ալէստէվիյեէ պիւլիւք վէ միւթէպէր գաթլարտան միւրէթթէպ պուլունան քէնտի ահպապըքընը, մեղքիւր տայլրէէէ գապուլ իլյէմէքտէ խոր :

Մէգքիւր տայլրէտէ, աշգ պապըրգա վէ զէնտօսթլուղա տայլր հիշ պիր շէյ պուլունմագտէ օլմալըպ, քիւլի էշէնա վէ մօպիլէտսը իտէ, սատէ վէ քեամիլանէ պիր սուրէթտէ խոր. վէ թէզիհնաթ օլարագ տախի, ալէա սիլահար իլէ եարըշա չըպըրլմըշ օլան աթլար թասվիլէրի պուլունտուղու կիպի, մեղքիւր աթ եարըշար պահօլարընտա, վիգօնլթուն գապանմըշ օլտուղու այթունտան վէ կիւմիւշտէն մասնու վագըլար պուլունմագտա խոր. վէ թիւթին իլէճէք սալօն իլէ գումար սալօնու իթթիսալինտէ, պիրտէ մութաղաթմ սէքիլ քիշիլիբ թասամ տալօնու վար խոր (ալիմէր իլին վերիլէն թասամըքըն սուֆրապընըն սէքիլ քիշիլիք օլմասը, պիր գախտէ հիւքիւնտէ խոր), վէ մեղքիւր թասամ սալօնունտա, միւսաֆիլէր, չօգ աէֆալար, վիգօնլթ իլէ, մէյտանտէ պէշ այլըր կիւղ առէտ լիբարար տէճմէքտէ օլտուղու հայտէ, քէմալի զայրէթ վէ հարարէթ իւզրէ վիպթ օեոունու բարթիսի չէ վիրէլգաէն, վէ եախօտ գըրէր նամ չէյթանի պիր օեոունու զարարընըր քիւհաճը տէրունիտէ չարգամագտան էվլէլ, եէտիլէրին նէֆիս թամալար, վէ իտիլէրի կնախ լեգիլ շարալլար, վէ եախօտ մէրգումուն աշըրընըն մէհարէթի իլէ, քիլէրճի պաշըքընըն տիգգաթը թամմէսի հագըքնտա, մէտհ ու սէնալէր օգումուշար խորլէր :

Չէրէպէմիլի օգուեան գաթլար, Մ. տը Սէն-Բէմինի

տախ եէմէքէր տախի եէտէ ֆէնա օլմաղ զերա, հեր վագըթ նէֆիս թամալար եէմէքտէնտէ, պըգընըգ կէլմէքտէ տիր:

—Տօղըուսու, Պէթթի ֆէնա պիր գըղ տէկիլ տիր, — տէտի էտվարտ բէք կիւզէլ, ֆրանսըզա սէջլէեէրէք, — էկէրէի գարար վիրեր իտէմ, ինկիլթէրրաեա տէնտուր-կիւմտէ, մէրգումէեի պիրլիքտէ կէօթիւրմէք նիյեէթին-տէյիմ: վէ աղիլիմ Պօայեէ, մատամքի շիմտի ետլընըգ պուլունմագտաեըղ, սիզին իլէ պիր իշ զըմընտա պիրազ գօնուշմագ իսթէրիմ, շիւնքի սիղ իշտէն անլարսընըգ:

—Էհ, պիրաղ, — տէտի Պօայեէ մահճուպանէ պիր սէջլէյիլ իլէ, վէ պու արատա պիրտէ էնֆիյեէ չէքէրէք: — պիր ատէմ սայրլէրին իշէրիլէ մէշուլ օլուպտա զէհն եօրար իտէ . . . թապիաթիլլէ չօք չէյլէր էօրրէնիր:

—Միւհիմմ պիր մատաէ հադգընտա, սիզտէն պագը նատիհաթ ալմագ արգուսինտէյիմ, վէ իլթէ մահզա մէգ-քիւր նիյեէթէ մէսնի տիր քի, զաթընըզ պիրլիքտէ պիր չայ ալմագըղա տավէթ իթմիշիմ տիր:

—Պաշ իսթիւնէ, աղիլիմ էտվարտ:

—Սիզտէ պիրսինիզ քի, պէնիմ Մ. վիգօնթ իլէ տէր-քեար օլան գավիլիմ, եարըշ աթլարընըն իտարէ վէ նէզա-րէթիլտէն մատաա օլարագ, ալըրլարտա պուլունան կէ-րէք հայլանաթըն վէ կէրէք ատամլարըն, եանի սէրիզ քէս աթ իլէ, պէշ ալթը նէֆէր տախի սէյիտէրին վէ իըտմէթ-հիլէրին մէսարիֆաթը լաղըմէլէրինի իլթիզամ պիրլէ, վէ քէնտի իւճրէթիմ տախի, տախիլ օլտուղու հալտէ, սէնէ-վիսնիր 2½ պին ֆրանզա օլարազ, տէր իւհտէ իթմիշիմ տիր:

—Բէք ալէա տըր, ֆահիլ պիր ֆիեաթտա տէկիլ տիր:

—Մ. վիգօնթ, տէօրթ սէնէ միւթէմատիէն, մուգա-վէլմիլ մուճիպինճէ, հադգըմը, թէմամէն էտա իլլէմիշ տիր, հալ պու քի, պունտան ալթը այ գատար մուգատ-տէմ, մէրգում պիր կիւն պէնի չաղըրարագ, «—էտվարտ, պէնիմ սիզէ 2½ պին ֆրանզ մըղտարը պօրճուլ վար տըր, շիմտի սէջլէյիլիզ պագաեըմ սիզ պանա, շու պէնիմ աթ-

լարըմ իլէ արապալարըմ, պու կիւնքի կիւն, էն աղը, նէ տէկէպիրլիլէր — » տէտիրտէ, պէն տախի ճէվապըմաա, —մնսիէօ վիգօնթ, աթլարընըզն պէհէրինին գըլմէթի, պիր պիրի իւզէրինէ, էն աղը իւշէր պին ֆրանզ տըր, վէ զաթէնտէ օլ գատարը վիրմիլլէր տիր (վէ շու տախի սահիհ տիր քի, Պօայեէ, զաթէն արապա աթլարընըն չիֆթի, պէշէր էիւղ ինկիլիզ վիրապընտ ալըմալը տըր), տիմէք տիր քի, աթլարըն գըլմէթի 2½ պին ֆրանզ տըր: վէ արա-պալարըն գըլմէթինէ կէլիտալէրէ, տէօրթ արապա վար տըր, վէ 12 պին ֆրանզտա սէլէրի թալմալին իտէպիրլիլիզ քի, օլ վագըթ, աթլարըն վէ արապալարըն պէտէլլէրի ճէման 36 պին ֆրանզ տիմէք օլուր, —տէտիմ, — Մա-տամքի էօլլէ տիր, —տէտի պանա Մ. վիգօնթ, —պունլարը, մէգքիւր գըլմէթ իլէ սիղ քէնտիլիզ գապուլ իտիպ ալը-նըղտա, 2½ պին ֆրանզընը մաթլուպունուզա ոսեընըգ, վէ տէյիտիլիզ գալսճագ պուլունան 12 պին ֆրանզա մուգապիլ տախի, ալթը այ տահա, պէնիմ իսթիմալիմ այիտ օլմագ իւզրէ, կէրէք աթլարըն վէ արապալարըն, վէ կէրէք սէ-յիտէրին վէ իսպիրլէրին մէսարիֆէրինի, քէլ էվիլ սիզ քէնտիլիզ գատըմալարընըգ:

—Պու թէքիլիլ վէ պու բաղարըղը, տգըլըլէր իտէ-րէք, էլպէթթի զապուլ իթմիլ օլմալարընըղ տըր, էօլլէ տէ-կիլ մի, էտվարտ, զիրա, պունտա սիզին իսպիճէ պիր քեար վար տըր տիմէք տիր:

—Շիւրհէսիղ, վէ հաթթա, վատէմիլիլ թէքիլինէ եա-լընըգ օն պէշ կիւն գալընը տըր, վէ միւտտէթի մէզպուրէ հուլուլիտէ իտէ, աթլար վէ արապալար, քեաֆֆէթէն քէնտի մալիմ օլաճագլար տըր:

—Բէք ալէա, թապիաթիլլէ սիղ պու իշի, Մ. վիգօն-թուն քէհեատը Մ. Պատիս իլէ սէնէտլէչիպ պիթիլիլ օլ-մալարընըղ տըր: իմտի էօլլէ օլտուղտա, պէնտէն սիւսլ իտէճէկիլիլ մալիմաթ վէ եալիտա նատիհաթ նէ տիր:

—Շունու սիւալ իթմէք իսթէրիմ քի, մատամքի, Փա-

ընս իշխնտէ պիղիմ ամլար իլէ արապալար քէսպի շէօճրէթ իթմիշլէր տիր, շիմտի պէն էկէր իթմէր իսէմ, Մ. վիգօնթ տիշարը կիտէճէք օլտուղունտան նաշի, պունլարը սաթմադ միւրատընտա տըր տիշէրէք, բէք իյի պիր ֆիյեաթ իլէ սաթմապիլիլիմ, հա՛, նէ տէրսինիգ, էօյլէ եարըպտա սաթմա երճմ մը, էօգսա, պուրատա թէմէլլէշիպ, պիր ախըր բէյուտա իտէրէք, աթ ախը ու իթմարնա պաշլեստեըճ մը, դա՛նդիսի տաճա զիեստէ իյի օլուր :

— Գու պապտէ պէն սիզէ, քէնտի թութմուշ օլտուղում թարիդի թութմանըը նասիհաթ վիրիլիմ :

— Սիղին թութտուղունուղ թարիգ դա՛նդիսի տիր :

— Գէն տախի թըպդը սիղին հալիլիզտէ պուլունմադատա երմ :

— Սասիհէ մի սէօյլէեօրունուղ :

— Մալիւմ ես, պիղիմ Մ. վիգօնթ էօյլէ ուֆադ թէֆէք իշլէրէ տիգգաթ իտիպտէ մէշղու՛ օլմադըլըր թէնէզիլէ իթմէզ : Գէն պուրատա կէլտիկիմտէ, կէրէք քէնտի դապանճըմտան արթըրմըշ օլտուղում, վէ կէրէք միրաս օլաբազ մալիք օլմուշ պուլունտուղում հալտէ, ալթմըշ պին ֆրանդըմ պուլունմադտէ օլտուղունտան, սիղին ախըր մէսարիֆաթըր գանըրալընըլ միսիլու, պէն տախի դօնաղըն մէսարիֆաթըր գանըրմըշ իտիմ, վէ Մ. վիգօնթտա, հիսապարմճա հիշ պիր թէֆթիլ վէ թէճէտիստէ լիւղում կէօրմէքսիլին, գապուլ իյէմիշ իտի : վէ թամ սիղին սէօյլէտիկիլիսիգ վազըլթարտա, եանի պունտան ալթըայ գատար մուգատտէմէրի, եիկիլըմի պին ֆրանդ գատար քէնտի ալաճաղըմ պիրիքմիշ օլտուղտան պաշղա, խարիճէ տախի, քէնտի մարիֆէթիմէ օլմուշ ալթմըշ պին ֆրանդ պօրճ պուլունմադտա իտի : պինտէն այէյհ, Մ. վիգօնթ պէնի չալըրարադ, քիւլլի մաթլուպաթըլմը վիլթըլ օլմաղըրք իւզըրէ, թէքմիլ գօնաղըն էշեստընը, վէ հաթթմա օլ զիյգըլմէթ վէ կիւզէ կիւմիւշ թագըմլար իլէ թասլլըլէրի վէ էմսալլէրի պիրմէքտէ օլտուղու հալտէ, ԱՊ պին ֆը-

րանդա պանա թէրը իթմէրիկի թէքրիֆ իյլէտի . պու հիսապճա, պունուն 80 պին ֆրանդը պօրճարընա մասնուպ իտիլիպ, վէ պաղըլիէ պէնտէ 60 պին ֆրանդ մաթլուպու գալանճադ իտի : վէ մէպալըր մէզպուր ալթմըշ պին ֆրանդա դարըլըզ, պէնտէ, քէնտիսինտէն պաշղա պիր շէյ թալէպ իթմէքսիլին, թա սարի իտիլպ պիթիսնէէէ գատար, դօնաղըն մէսարիֆիսի, շէյլէ քի, կէրէք մաթպախ մարաֆըրը, վէ կէրէք խրսմէթեքար մասալթընը վէ սալիլէէի գանըրաճադ իտիմ : վէ իշթէ պունտա պէօյլէճէ գապուլ իթմիշ իտիմ :

— Հալիլյէ պու մէսարիֆտէնտէ քէնտիսիլ իշին պիր մէնֆաաթ չըգարմըշ օլմալընըր տըր, էօյլէ տէկիլ մի :

— Թապիաթիլլէ էօյլէ օլմուշ տուր, զիրա, պէն դաթէն, հէր քէնտէն հէր նէ քի ալմըշ իտիմ, էօյլէ պիր մուգապէլթաթ իւզըրէ ալմըլմտըր քի, բարալարընը, անճադ մալլէրիմի սաթտըգատն սօնրա վիրէճէկիմ տիր, — տէտի Գօպիէ չօգճա պիր էնֆիլիէ տաճա շէքէրէք, — տէնի պուտըն իթթամընտա թէէտիլիէ իտէճէկիմ տիր . . .

— Տիմէք տիր քի, ալթլար վէ արապալար պէնիմ օլտուղու միսիլու, էշեսլարտա սէնին թաճթը թէսարրուֆունտա պուլունմադտա տըլըր :

— Շիւրհէտիգ, վէ պու հալտէ, Մ. վիգօնթուն մէնֆաաթը չու օլմուշ տուր քի, պու սն ալթը պլարը տախի, քէնտի քէյֆիսնէ, սէֆայի խաթըր իւզըրէ կէշիլէպիլիշ տիր . . . էվէթ, մէրդում, քէնտի պօրճըլարընը սազալարընա կիւլէ կիւլէ, պէյ կիլի պիր էօլմուր կէշըմիշ տիր շիւնքի, զէվալըլար, պիր չօգ գատար էմլալու էշեստը վարալը էմէլլէլ արտանըպ պէքիմէքտէ տիրլէր, հալ պու քի, քեսաֆէք լի մօպիլէանըն, վէ կիւմիւշ թագըմլարըն, վէ ալթլարըն արապալարըն, գաթէն բէլին բարա իլէ սաթլըպ պիթմըշ օլմալընտան, եանի պիղիմ թաճթը թէսարրուֆունտա պուլունմադտա տըլըր :

—Տիմէր տիր քի չիմտի Մ. վիգժնիթ հիշ պիր շէեե մա-
լիբ պուրունմագտա տեկիլ տիր, խարապ օլուպ իշի պիթ-
միշ տիր, էօյլէ տեկիլ Վ . . :

—Էվվէթ, պէշ սէնէ դարֆընտա, քիւլլի սէրվէթիկնին
այլթընտան կիրիպ իւսթիւնտէն չըգմը տըր . . :

—Չանն խտէրիմ քի, Մ. վիգժնիթ միրաստա եեմիշ տիր,
էօյլէ տեկիլ Վի . . :

—Էվվէթ, ուֆաճըգ, եանի, եալընըգ պիր միլեճ Ֆը-
բանգլըգ պիր միրտաս նայիլ օլմուշ տուր, —տէտի Մ. Պօ-
այեե թաճքիրամիղճէ պիր սէօյլէ յիշ իլէ, վէ պիր էնֆիլեե
տտիթ շէքէրէք, — վէ մէպալը մէգպուր պիր միլեճնու օլի-
թիրտիրտէն պաչգա, 200 պին ֆրանգ գատար տաճա ալըգ-
տան պօրճ իթմիշ տիր, պուսնա նէ տերփնիգ, մէկէրի աբ-
թըգ պու օլմուր պիր շէյ մի տիր . . : Վէլճասըլ, աղիղիմ
Էտվարա, չիմտի պէնիմ նիլեթիթիմ, պէօյլէ պիր շայեանը
թէճայեիւր սուրէթտէ թէճհիլ ու թէգեիկ իտիլմիշ պու-
լունան գճանըլ, հէյեթիթ հազըրէսի իւզրէ, շէօյլէ քի,
չամաշըրըր, ֆաղֆուրիլէր վէ պիլըւրըր, վէ կիւմիւշ թա-
գըմլըրը, վէ չիէրէք ֆիտանըր սօպալըրը, քեաֆֆէթէն
պիրիքտէ պուլունտուղու թագտիրտէ, սիլին ինկիլիլէր-
տէն պիրինէ քիրաեա վիրմէք իտի, մայիւմ եա Օնլար պէօյ-
լէ խուսուսըրտա լսեբըլը սուրէթտէ բարալըր վիրբըլէր:

—Հայ հայ, իմտի նիլին եարմանեօրտունուգ:

—Իյե էմմա, իշին եալընըգ իյե թարաֆընա սլտան-
մանըպ, Ֆէնա թարաֆընը տտիթ տիւչիւնմիլիլ, պուս-
տա զարար իթմէքիլթ թէճիլթէսի տաիկ վար տըր . վէ իշ-
թէ պու միւլաճալեա մէսնի, մօպիլեաեը սաթըպ էլտէն
չըգարմագլըգ գարար վիրմիշիմ տիր, զիրա, մալիւմ եա,
հէր քէստէ պիլիբ քի, Մ. վիգժնի զպիթլէ քէյթ վէ թա-
պիսթ սասիպի տիր, հէր շէյն իյիսին թանըր վէ գու-
լանըր, սիմէք տիր քի, հէր շէեի լսեբըլը ֆիեաթըր իյե
սաթապիլիլթիմ, վէ լսեբըլըճտա սիր սէրվէթ էլտէ իթմիշ
օլուրում. իմտի, էկէր իսթէր իտէնիգ, Էտվարա, սիղ տա-

իլ թըպըլ պէնիմ կիպի եարընըգ, իշինիլի սաղլամ թու-
թունուգ նէ լաղըմ տըր զիեատէճէ քար իթմէքիլթ թա-
մաըլա, էօյլէ թէճիլթէլ իշէրէ կիրիշմէքիլթ, մատամ քի
պու կիւն Մ. վիգժնիթն արապաճը պաշըր պուլունմուշ-
տունուգ տուր, սիլի պիրպիրի էլինտէն գաբարաք եանը-
նա ալմագ իսթէեէնէր պուլունուրըր, տաճա տիւնքի կիւն
բէք իյե պիր խապէր ալտըմ, շէօյլէ քի, անճագ եիկիրմի
չաղարընտա օլուպ, վէ մատամ տիւչէս տը Լիւսնէ ինտէ եե-
կէնի օլան տիւգ աը Մ Օնպըրգճն նամ պիր տէլիգանըլ, քե-
տէրի թաճիթ իտարեօսնտէն հէնուգ գուրթուլուպ քէնտի
դաշընտ եաչաեապիլմէքիլթ հուգ ուղունա մայիք օլտուղու,
վէ քէնտի մուսլիմիտէ պիրլիքտէ պուլունտուղու հայտէ,
իթմիլեատան կէլմիշ, վէ պուրատա թէմէլլէշմէքիլթ արգու-
վէ նիլեթիթնտէ պուլունմագտա իմիշ. վէ մէրգում տէլի-
գանլընըն, արապի աղապընտան օլտուղու թագտիրտէ,
սէնէվի իքի եիւգ էլլի պին ֆրանղըգ կէլիլի վար իմիշ . .
էվվէթ, աղիղիմ Էտվարա, սէնէվի թամ իքի եիւգ էլլի
պին ֆրանգ կէլիլ, անլատընը՞ գ մը . . վէ իշթէ պու գա-
տար ճէսիմ պիր սէրվէթ իլէ, իմրարը էօմր ու էվգաթա
պալաեաճագ իմիշ . . : էվվէթ, մէրգում հէնուգ եիկիր-
մի ետընտա իմիշ, պու չաղտա օլան պիր տէլիգանլընըն,
նէ մէրթէպէլէրտէ իսիւպալըր, նէ մէրթէպէլէրտէ էմիլի-
եթիլէրի օլուպ, վէ նէ մէրթէպէլէրտէտէ տիվանէճէ մէ-
սարիֆիլթ եարաճաղընը տէրք ու Ֆէհմ իտէպիլիլթնիլ . .
օ եօլտա տէլիգանլըր, էմվայի իտարֆըր իտէրէք, բը-
րէնսպարի պիր էօմիւր կէլիլմէք իսթ էրլէր . . : իմտի, սիգէ
նէտիմանէ սուրէթտէ օլարաք սէօյլէրիմ քի, մէրգումն
քէհէաարըր թանըմագտէ օլտուղումտան, պաշ աղալըգ
իլըմէթ իյլէ եանընտա իսթիլտամ օլունանըմ տէյի, պէ-
նի շիմիտէն մէրգումա թավսիյե իթմիշ տիր . . : էվվէթ
պէնի հիմայէ իլլէմէքտէ տիր . . : շաչըն պու եա . . :

Վէ Մ. Պօայեի ու մուգլարընը սիլթէրէք, պիր թուլթամ
էնֆիլեէ տաճա շէքի վիրտի:

—Աճապա մէրդումու , օրատան արժապիլմէքիկէ Իւ-
միտլար օլապիլիբմիսինիլ :

—Ճիւբհէսիզ , դաթէն պուտալանըն պիրի տիր . . . վէ
եախօտ քիւսթախըն պիրի տիր . պէնի մէրգումուն եանընա
գօյմազ իսթէմէքտէ տիր . . . չիւնքի , էօյլէ զանն իթմէք-
տէ տիր քի , պէն քէնտի աեաղընը պլամազ պիր ատամըմ:
հալ պու քի , տիլանէ պու եա , հէման արատան իքի ալ կէ-
չէր կէչմէզ , պէնիմտէ , քէնտի եէքինէ կէչէպիլէճէկիմի ,
ալա տիւչիւնմէքտէ տէկիլ տիր :

—Իքի երեզ էլլի պին Ֆրանզ սէնէտէ պիր կէչիր , վէ
հէմտէ արաղի ազարընտան օլտուզու հալտէ , էօյլէ մի
. . . —տէտի ետվարտ տէրեայի թէֆէքքիւրէ տալարազ ,
— վէ հէմտէ հէնուզ կէնճ պիր տէլիդանլը . . . տօղլու-
տու , արթըզ պունտանտա կիւղէլ պիր գարու օլամազ . . . :

—Եսալըքի սիզէ սէօյլէմէքտէ յիմ , պու դարուտա էթմ-
մէք վար արը էթմէք . . . նէ՛ տէրսինիզ , շու պէնիմ համիլ-
եէթքիարըմ պուլունան զաթա , սիզին իլին տախի սէօյլէ-
եէ յիմ մի , —տէտի Մ . Պօսյեէ իսթիհզաքեարի պիր սէօյ-
լէ յիլ էլէ , — Հայտէ սիզ տախի օրաեա կէչինիլ . . . խալլի
վազըթլար ազաճազ պիր սէրվէթ չէչմէսի տիր պու , պօլպօլ
տէսթինիզի տօլտուրապիլիբմիսինիլ . զիրա , պու էօյլէ , պիզիմ
Մ . վիզօնթա պէնիզէմէքտէ տէկիլ տիր , պունուն սէրվէթի,
անճազ էօյլէ ճիւզի պիր շէյտէն , պիր միլեօն Ֆրանսզտան
խպարէթ պուլունամագտա տէկիլ տիր , էվլէթ , էօյլէ փա-
րիսին զէվզ ու սէֆահաթ աթէչինէ տաեանամաերպտա ,
ճիւզի պիր միւտտէթ դարֆընտա էրիեէն պիր դար թօ-
բունա պէնիզէմէքտէ տէկիլ տիր . պէն զաթէն , պուրտա
չօզ վազըթմ գալամանեաճաղըմ րանն կէօրմէքտէ իտիմ .
չիւարէ , իլթէ պէօյլէ չըգար , էօզա , պուրտա պիզիմ
պաարի իֆթիխարըմը օյմազտա իտի , տօղլուտու , Մ . վի-
զօնթտան բէք բէք մէմունում , վէ թա սոն կիւնիւնէ գա-
տարտա , քէնտիսինէ , վազիֆէմտէն պուլունան քէմալի հիւր-
մէթ վէ ըլայէթ իւզրէ խըմմէթ իտէճէկիմ տիր :

—Կէչըն , աղիզիմ Պօսյեէ , թէքլիֆինիզ թէչէքքիւր
իլէ դապուլ իտէրիմ , Ֆազաթ , պիլմիւնասէպէ Ֆիքրիմտէ
պիր շէյ տօղտու , աճապա շու պիզիմ արթըր արապա-
լարը , հաղըր պէօյլէ միւքէմէլ պիր հալտէ օլուպ , վէ
թէքմիլ Փարիս էհալախինիտէ թանընըպ հայրան օլմազ-
տա օլմասը տէրքեար պուլունտուզու թագտիրտէ , օլ
սէօյլէտիլիլիկ կէնճ աիւզէ , սաթմազլըրը թէքլիֆ իթմէք
օլմազ մը :

—Չօզ իլի սէօյլէտինիլ , էվլէթ , էվլէթ , բէք կիւղէլ
պիր ֆիեաթ իլէ սաթըպ բարալարա գալուշմազլըրըլը ,
իհթիմալի դապիտէն տիր :

—Լաքին , իլի եա , պու գօնաղըն պէօյլէ պիր շայեանը
թէհայեիւր պուլունան էչեա վէ թէճէմիլլաթընը , սիլ
նիլին մէրդում օլ սահիպ սէրվէթ տէլիզանլըրեա սաթմազ
իւզրէ թէքլիֆ իթմէքլիլի աիւչիւնմէքտէ տէկիլտինիլ :

—Իբուտա՛ այիմ էօյլէ , էալարտ , չօզ ազըլը պիր ա-
տամընըզ , բէք իլի սէօյլէտինիլ , պանա բէք ալէա պիր
ֆիքր վիրտինիլ . պիզ պու պապտէ , պիզիմ , Մ . վիզօն-
թա միւրաճաթ իլէ , պէեանը էֆքեար իթմէլի , վէ մէր-
գում աիւզէ , կէրէք արթըրըն արապալարըն , վէ կէրէք էչ-
եա վէ թէճէմիլլաթըն իշթիրտաըրը , թէքլիֆ իլէմէսինի
բէճա կլէմէլիլիլ . Մ . վիզօնթ իլի պիր աաէմ օլուպ , պիզիմ
մէնֆաթըմըզ արզու կլէմէքտէ օլտուզունտան , չիւբհէ-
սիլ օլարազ , բէճալըր ընտա իթմէլիպ դապուլ կլէեէ-
ճէք տիր . վէ պու թէքլիֆիտէ աիւզէ , բէք գօլայ սու-
րէթտէ թագտիմ իտէպիլէճէք տիր , չիւնքի , դաթէն քէն-
տիսի , կէրօլթէյն գանչէլըրեարնա կիթմէք իւզրէ հաղըր
պուլունտուզունտան , քէնտինճէ հիլ լիւզուվարը դալամ-
աըլըր պէեան իլէ , սաթըպ էյտէն չըգարմազլըրա մէճ-
պուր պուլունտուզունտա պիլտիրէպիլէճէք տիր : Տուրու-
նուզ պազալըմ , շունլար պիր հիսապ իտէլիմ , 160 պին
Ֆրանզ էչեալար , 20 պին ֆրանզտա կիւմիլ թագըմալըր
իլէ թաալիլըլէք , վէ 50 պին ֆրանզ տախի արթըր իլէ ա-
ե . — և՛

րապալար , ճէման իտէր 230 պին ֆրանգ , կէնճ պիր տիւզ իյնն , արթըդ պունտան կիւզէլ , վէ պունտանտա մունասիպ պիր ֆուրսաթ օլամադ , մատամքի Փարիստէ իդամէթ իթմէք վէ պիր գոնազ տոնաթմադ միւրատընտա տըր , դիւատէսիյէ մէմնուն օլաճադը իճթիմալի գավիտէն տիր , չիւնքի , եէնիտէն պէօյէ պիր շէյ ետրմազըլա գալգըտըլընտա , ճէմ իւչ միսլինի սարֆ իթմէքլիկէ մէճպուր օլաճազ , վէ ճէմտէ , պու մէրթէպէլէրտէ կուսթօլու , սէյմէ , վէ մուքէմ մէլ սուրէթտէ թագըմալըր պիր արաես կէթիւմէքլիքտէ , խայիլճէ միւչքիլաթ շէքէճէք տիր . . . Զիրա , Խովարտ , ԵկէրՄի տօլլուտու իդրար իթմէքլիք լազըմ կէյլր իտէ , պիղիւմ Մ . վիգօնթ գատար քէյֆ վէ կուսթօ սահիպի պիր սաէմ , Փարիստէ սայրէ պիր նէֆէր տահա եօգ տուր տէնիլտէ ճայիլ տիր . . .

— Ես օլ աթլարըն տիւլէրիքլէրէ :

— Ես օլ մէէքիւլաթ ու մէչրուպաթ ճիճէթինտէ տէրքեար օլան էճիլ քէյֆիլէրէրի . աշճուր Կօտէֆրօս պուրաես կէլտիրտէն սօնրա , քէնտի սանաթընտա բէք չօգ իլէրու կիթմիշ տիր , չիւնքի , մէրգում , Մ . վիգօնթուն թապիւսթընա խլաթմէթ իտէ իտէ , եէնիտէն եէնի բէք չօգ շէյլէր էօյրէնիշ տիր :

— Պունտանտա գաթինազար , իլիթտիկիմէ կէօրէ , Մ . վիգօնթ բէք կլի գումար օյնամադ պիլմէքտէ իմիշ , էօյլէ մի :

— Լիվլէթ , շայեսնը թէճայեիւր սուրէթտէ . . . գազանաըլը վէ զայպ իթտիկի , ճէր նէ մէրթէպէտէտէ պիւլիւք պիր շէյ օլսա , երնէ ալա գայտ իթմէզ . . . ճէլէ զայպ իթտիկի վազըթլարտա , մէրգում գատար ճէօմէրտանէ պիր թալր ու ճարէքէթ իօրալ իտէր պիր ստամ , էօմրիւմտէ կէօրմէմիլիմ տիր :

— Պօայեէ , ես օլ կիտիպ կէլմէքտէ օլան գարըլարա նէ տէրթիլիլ , մութլադա սիլզտէ օլ պապտէ բէք չօգ մալլամաթլար պուլունմադտա օլմալը տըր , չիւնքի , գօնազըն

ալթ տայերէսինէ , եալընըզ սիլ կիբիպ չըգմադտասընը . . .

— Ազիղիմ , սիղին քէնտիսինիճէ էսրարլարընըզ պուլունտուղու կիպի , պիթթապի պէնիմ տաթի քէնտիմճէ էս , րարլարըմ վար տըր :

— Պէնտէ էսրար օլաճազ նէ վար տըր :

— Մաաչալլահ , մէկէրլի Մ . վիգօնթուն աթլարընը ետրըշա չըգարան սիլ տէկիլմիսինիլ , էլպէթթէ պազը ճալէրինէ վագըֆ պուլունմադտա օլմալըսընը տըր , էլպէթթէ , նիչէ խուսուպարտա սիգէ տաթի իֆշայի էսրար իթմիշ օլմալը տըր . չէր նէ գատար սիգէ գառըր պուլունտան արապաճըլարըն նամուսըրընա թօգունուր պիր լագըրտը իթմէք իաթէմէզ իսէմտէ . . . Նիճայէթ պիր չօգ լագըրտըլարտա իլիտիլմէքտէ տիր . . .

— Սուս օլունուզ , ազիղիմ Պօայեէ , ճէնթըմէն պիրատէմէ , քէնտիսինի տիյնէմէքլիք դաաֆընը իրթիքեսալ իտէն , վէ քէնտուչէ զըտտ պուլունտան պիր արապաճընըն նամուսունա թօգունմազըլըր , գաթան գապուլ իթմէզ . . .

— Քէնտի ճագընտա միւրիւվլէթքեսարանէ պիր ճալտէ պուլունմուշ օլան պիր գատըր ալէյնիտէտէ , քիպուրըզ տէնիլէն չէեի պիլէն պիր տաէմ , մէրգումէնիմ նամուսունա թօգանըր լագըրտը իթմէզ . իմտի , ալիլուլմ կուվարտ , իրթիլ տաթի պիլմէքտէ օլտուղումուզ էսրարլարըմըզ վէ եաթօտ , տահա ալըզ սէօյլէեէյիմ , Մ . վիգօնթուն էսրարընը , ճըֆիլ ու վիգայէ կյէմէլիլիլ :

— Չայըֆլար . . . աճապա չիմտի նէ ետրաճազ տըր մէրգում :

— Գալգըպտա եօլճուլուզ արապալըլա , վէ եանընտատա անճազ պիր եէրտէն թէտարիք իյլէմիշ օլտուղու եէտի սէքիլ պին ֆրանգ պուլունտուղու ճալտէ , Ալմանեանա կիտէճէք տիր . Պէն սիգէ պիր շէյ սէօյլէեէյիմ մի , տօլլուտու , պէն Մ . վիգօնթու աճրմադտա վէ մէրազ իթմէքտէ տէկիլիմ , չիւնքի մէրգում , քէնտի պիլտիկինտէ վէ կիտիլինտէ իսրար իտէրէք , վէ պիր մէսիլ մէճուրու

Թատտիգ էլլէեէրէք, տայիմա, տէօրթ անադ իւղէրինէ տիւչմէքտէ տիր . . :

—Սճանպա, իւմիտվար օլապիլէճէէկի հիչ պիր միրաա եօգ մու տուր :

—Խայր, օ եօլտա իւմիա իտէճէք հիչ պիր քէօչէսի եօգ տուր , չիւնքի դաթէն բէտէրի, անճազ քէնտի իտարէսինէ միւղթէտիր պիր հալտէ պուլունմտօտէ տիր :

—Բէտէրէ մի :

—Էօյլէ եա . . :

—Մէկէրչի պիղիմ Մ . վիգօնթուն բէտէրի հանաթ . տա՞ մը տըր . . :

—Պէնիմ պիտիկիմ, պունտան պէչ ալթը այ մուգատտէմէ դատար , էվլէթ , հանաթ տա իտի . վէ հաթթա, Մ . վիգօնթ , պաղը ֆամիլըմաճա էվրապտան տօլաեքտա, մէր . դումա մէքթուպ ետղտը իտի . . :

—Լաքին , հիչ պիր տէֆա պուրանա կէլտիկինի կէօ . բէմէմիչիգ տիր . . :

—Պիւլիւք պիր սէպէպէ մէպնի , օն պէչ սէնտէն պէ . բու , թաշրատա , Մնթէրաէ իղամէթ էլլէմէքտէ տիր :

—Է . յ , մէկէրչի Մ . վիգօնթ , հիչ պիր տէֆա, բէտէրինի կէօրմէկէ կիթմէղ մի :

—Բէտէրինի կէօրմէկէ՞ մի կիթմսին :

—Էօյլէ եա :

—Խայր . . . խայր . . . հիչ պիր վազըթտա կիթմէր :

—Նի՛չին , մէկէրչի տարղը՞ն մը տըրլար :

—Ոլ պապտէ սիղէ մալիւմաթլար վիրէպիլիբնի, չիւնքի, արթըզ էպար սըրաաընտան չըգմըչ տըր, վէ պէնտէ , մէր . գուման տօսթը նէտիմի բրէնա տը Նօարթնտան իչիթմիւ . չիմ տիր :

—Մատամ տը Լիւսնէյին բէտէրինաէն մի ,

Տէտի Լալարտ նիյեթի ֆատիտէճէ վէ մանէալըճա պիր սուրէթտէ , Պօայեէկին եիւղիւնէ պաղարադ իսէ տէ , Մ . Պօայեէ իսէ, աղղը բէք վէ սահիդ մէթանէթ պիր ատէմօլ .

տուղու ճիհէթլէ , քէնտի տտէթի գատիմէսինէ տէվամ էլլէմէքտէ պուլունտուղունտան , մէրգուման պաղարընըն ֆէհմինտէ օլամաեքպ , վէ պիր սուրէթի պարիտէտէ օլ . տուղու հալտէ բէլամէ աղազ պիրլէ ,

—Վազաա , մատամ տիւչէս տը Լիւսնէյ , բրէնա տը Նօարթնուն քէրիմէսի օլուպ , վէ Մ . վիգօնթուն բէտէրի էլլէ , մէրգում պէյնինտէ , բէք սըղը պիր տօսթլուգ պու . լունմաղտա իտի . վէ օլ վազըթլարտա, մատամ տիւչէս հէնուգ բէք կէնճ օլմաղին , Մ . վիգօնթուն բէտէրի , մէրգումմէնի զիեատէսիլլէ սէվմէքտէ , վէ ատէթա քէնտի գըղը նազա . ըրլա պաղարադ , հազգընտա, բէքթէրի ֆսիգճէ պիր մու . ամէլտէ պուլունմաղտէ իտի Պէն պու վուգու ֆիլիէթլէրի, բրէնան էն սատըգ ատամը պուլունան Միմօնտան տիյնէ . միչիմ տիր . տիմէք տիր քի սիղէ սէօլլէեէճէքլէրիմէ , պիր սըհհէթի բեամիլէ նազարըլա պաղարա սէզա տըր . չիւնքի, մէգըիւր մալիւմաթլար , օլ վազըթլարտա , ատէթա պիր մատաղ հիւքմինիւ կիլինէրէք , թէքմի ֆարիս էհալիսինն տիհանընտա կէզմիլ տիր : Մ . վիգօնթուն բէտէրի , հէք նէ գատար շիմնի , ալթմըչ չաղարընտա իսէ տէ , կիւճ վէ գուվլէթի եէրինտէ օլուպ , պէզայէթ տէրնէճ սէպաթը վէ դալի թ ապիաթը օլաուգտան աղազա , արսան կիպի ճէտուր վէ թարիֆտէն միւթթաղնի սուրէթտէ տաթի թէմիղ գալպ վէ վազուր տուր : Մէրգում սայըի հիչ պիր սէրլլէթէ մալիք պուլունմաաղը թաղալիքտէ , մէյլ ու մու հապպէթ վիլէ . բէք , Մ . վիգօնթուն վալիտէսիլլէ էվլէնմիչ իտի , վէ մէր . գումանտէ , հէմ կէնճ օլուպ վէ հէմտէ գէնկինճէ իտի . վէ պիր միլթնտա ֆրանզը պուլունմապտա իտի , նաաղըթի շիմնի պիղտէ , մէպաղը մէզպուրուն , սու կիպի էրինիպտէ մահվ օլմաընը կէօրմէքլիք իր պօլիմն նայիլ օլմազատաքը վէ Մ . Պօայեէ թէվաղու իւղիլէ օլաշըր էյսի :

Լալարտա տաթի այնի բէտի իմա կիլէպի .

—Մ . վիգօնթուն բէտէրի, կէրի մէպուսէ էլլէ էվլէն . տիքուն սօնդա , սէտաթի ճի հալ իւ պէ պիր եօմիւր կէլիք .

մէքտէ իտի, հալ պու ըի, արատան իւշ տէօրթ սէնէ միւ-
րուր իթտիքտէն սօնրա, մէրգուժուն զէվճէսի, սատա-
գաթա խիեանէթ վէ իզհարը զատֆ պիրլէ, Լէհլի պիր գօն-
թա ալտանըպ մէյլ վիրմիշ օլտուզունտան, վէ իշպու հա-
րաքեաթը նապէճաարնրտա սըճհէթի հալի, սէօլլէնտիկինէ
կէօրէ, գազարա, զէվճիսին էլինէ կէվիշ օլտան պազը մու-
պիրը մէքթուպլարտան անլալըլըշ, վէ քէնտիսի տիլարտա
պուրնտուղու պիր հէնկեամտա վուգու պուլմուշ օլմասը
թատարիգ գըլընմըշ պուլուրնտուղունտան, մէքըիւր սէատե-
թի հալ, պիւթիւն պիւթիւն մահզ օլմուշ տուր:

—Պէօլլէ շէյլէրտէ, չօգ տէֆա Լէհլիլէր թարաֆընտան
զուհուրա կէլիլլէր: Պէն մարքի տը Սէննէվալըն եանընտա
իքէն, զէվճէսի մատամ մարքիլ գատի . . . մէրսուժէ բէք
ազըն պիր գարը իտի . . .

Մ. Պօսյեէ քէնտի գարու եօլտալընըն լագըրտըսընը
գաթ իլէ,

—Աղիղիմ Ետլարտ, պիղիմ պիւլիւք ֆամիլեալարըմըզ
հագընտա լագըրտը իթմէգտէն էվիլէլ, ծնլարըն պէյնլէ-
րինտէ տէրքեաը օլտան գարապէթ վէ միւնասէպէթին, պիր
քէրբէ, նէ եօլտա պուլուրնուպ, վէ նէ եօլտա ճէրէեան իթ-
մէսինի պիլմէքիկինիկ իղթիղա իտէր, եօգաս, քէնտի
մէնաֆատթընըզա գարըշ հարէքէթ իթմիշ օլաճաղընըզտա
չիւրհէ եօգ տուր:

—Նէ տիմէք իսթէեօրսունուգ:

—Օլ սիղին սէօլլէտիկինիկ մատամ մարքիլ տը Սէննէ-
վալ, պէնիմ սիղէ սէօլլէտիկիմ, վէ սիղինտէ եանընա կիր-
մէքիկի արզու իլլէտիկինիկ զէնկին տէլիգանլընըն, եանի
տիւգ տը Մօնպրիգօնուն, դըզ գարնտաը տըր . . .

—Մ. սահիհ մի սէօլլէեօրսունուգ:

—Էվիլէթ, էօլլէ տիր, պէօլլէ խուսուպլարտա, պիւլիւք
տիգգաթ լաղըմ տըր, մատաղալահ, էկէրլի գալգըպտա զա-
ֆիլ պուլունարագ, եա պիր հասէտիկինիկ վէ եախօտ միւֆ-
սիա պիր ատէմ նէգտինտէ պու եօլտա պիր լագըրտը իթ-

միշ օլտանըզ, մէքըիւր գօնագտա պիր կիւն պիլէ եաշա-
եամաղընըզ:

—Հագընըզ վար տըր, Պօսյեէ . . . էվիլէթ, պուն-
տան պէօլլէ, էօլլէ գարապէթճէ վէ միւնասէպէթճէ խու-
սուպլարա, զիեատէսիլլէ տիգգաթ իլլէմէլիլիմ:

—Իլլէլիմ եինէ էվիլէքի լագըրտըմըն տէվամընա . . .

Մ. վիգօնթուն բէտէրի, մէրգուժնին պու խապասաթընա,
էվլէնտիքտէն, օն իքի վէ եախօտ օն պէշ սէննէ գատտէ հիւս-
նի հալ վէ ռահաթ իւզրէ իմարտ էվիլէթ իլլէտիքտէն սօն-
րա, վագըֆ օլմուշ տուր: Մա թէէսալուֆ միւ, եօգաս ճա
մէմուռնիյեէ մի տիւէք, Մ. վիգօնթ, բէտէրինի . . . վէ
եախօտ տահա տօրրուսու Մ. գօնթ տը Սէն-Րէմինին, մէգ-
ըիւր ուզուրսուղ սէյեսահաթընտան, տօգուղ այ սօնրա ալ-
տէթ իթտիկինտէ տիւնեաեա կէվիլշ օլտուղունտան, վէ
բէտէրի, Մ. վիգօնթուն, պիր սատագաթսըղըզ սէմէրէսի
օլմասընը թատտիգէ մէտար պիր չօգ հմարէլէր պուլուն-
տուղու ճիհէթիլէ, ֆիրպագը անըն պաշղա՝ պիր բէտէրտէն մի
տիր, եօգաս սահիհէն բէնտի էվաար մը տըր, պիր տիւր-
լիւ անըաըպ միւթմէլին օլամամըշ տըր: Վէ պինասէն ա-
լէյհ, անինտէ զէվճէսինի թէքը իլլէ պըլըմըշ, վէ մէր-
գուժնին պէրապեր կէթիլմիշ պուլունտուղու սէրվէթին
պիր ազճէսինի պիլլէ իրթիքեսպ իտիպ թօգունմազ իսթէ-
մէտիկինտէն, քէնտի օլանճա վարիտաթը պուլունան 80
պին ֆրանգընը ալտըը պիրլէ, վէ ֆարիսի թէքը իլլէ թաշ-
րաեա չէքիլմիշ տիր: Լաքին, սիղ չիմտի, մէրգուժուն նէ
մէրթէպէլէրտէ խոտաալը վէ շէյթան պիր ատէմ օլմուշ
օլմասընը անլաեաճագաընըզ տըր, եանի տիմէք իսթէրիմ
քի, զէվճէսի պու գապահաթը, օն պէշ սէննէլէր էվիլէ իշ-
լէմիշ օլուպ, վէ արթըզ քէնտիսիտէ պըլըմըշ պիլթմիշ օլ-
տուղունտան, վէ միւրտըլի զէման պուլունմասը ճիհէթիլէ,
զանունէն պիր շէյ կարամասաճաղընտան, քէնտի իրքըմ-
լարընտան օլան Մ. տը ֆէրմն նամ զաթը պիրլիքտէ ա-
լարագ, զէվճէսինի պաշտան չըգարմըշ պուլունան օլ լէհիլ-

Պօայեէ, մէղքելու չընդրուողը իշխմ մէմիշ օլմասընտան, վէ պինտէն ալէ յհտէ քէնտի խըտմէթ ինճէ պիր դուսուրտա պուրընմասընտան տօլալը մահգըն օլտու, վէ անինտէ գալգըպ, կիւեա, մէղքելու գօնալըն էյեասընըն արը սահիպի քէնտիտի տէկիլ տիր թարգընտա պիր հիւրմէթ ուրիայէթ իւղըէ, մէրգում խըամէթ քեարըն արգասընտան գօլարագ կիթտի:

ՕՆ ՊԻՐԻՆՃԻ ՖԱՍՒ

ԳՕՆԹ ՏՐ ԱՆՆ-ՐԷՄԻ

Պօայեէ Էտիարտը թէրը կլէ, քէնտի էֆէնտիտի Մ. տը Սէն-Րէմիսին Էանընա կիթտիքանէն իրն սաաթ գատար սօնըա, մէրգումուն Նայեօ սօղաղընտա վաղը գօնաղընըն արտպա գարուսու վուրուլագտա իտի, վէ մէղքելու գաբուեու վուրանտա, մէրգումուն բէտէրի գօնթ տը Սէն-Րէմի իտի:

Գօնթ տը Սէն-Րէմի ուղըն ալջըր, վէ սիննինէ րաղմէն օլտուղու հալտէ իտէ, ղայէթ լէ կիւճիլու գու վիթ լի պիր առէմ օլուպ, վէ հէր նէ գատար սաչլարը վէ սաղալը պէմ պէեաղ օլմուշ իտի իտէ տէ, պուուն մուղայիրի օլարագ լէ Տճէսի գըրմըղը պիր պագըր քէսկի քէսպ կլէմիշ օլտուղու կիպի, գապա գապա գաչլարըտա, հէնուղ սիեահ պիր հալտէ գալըն օլտու գլարընտան, չու գուր չու գուր օլմուշ օլան քէսկին պագըլը կէօլլէրինի, նիւ մէրթէտէ գարաթմա գտա իտիլը: Մէրգում, հէր նէ գատար, պիր նէլի, ինսանլարտան նէֆրէթ կէթիլմէթը կլէթինէ միւսթէլա պուլունտուղու ճիհէթ լէ, հիչ պիր շէյէ էհէմիլիէթ վիրմէթ իթէմէէէէէէ, էլպիտէէ իւղէրինտէ պիր քէրէլան:

լըղ վէ պիր պանաղըլը կէօրինմէյտէ իտի իտէ տէ, պու ճիւմէ կլէ տալի, էհհէսինտէ պիր էսէրի սիւքիսէթի հալ, վէ պիր թէքէպպիւր հիւրմ իթմէթտէ օլտուղունտան, հէր քէսին հիւրմէթ ուրիայէթ ինի թտարէք վէ ճէլպ կլէմէթտէ իտի:

Մէրգումուն օլլունուն գօնաղը գարուսու ալջըր:

Էլպիտէսի սըրմալը, քէնտիտի իրի վիճուալու, վէ սաչլարը բուարալը (սիւսէ տայիւր պիր առէթ տիր), վէ տիղլէրինէ գատար չըգմը իրէր չօրապը պիր գարուճու, օլմիւքէլլէֆ գօնաղըն գարուճու օտարը գարուսունտա մէյտանն չըգար: Պու գարուճունուն օտարը, էօլլէ Մ. Քիրլէնին թիւթիւնտէն գարարիչ օլան մաղարարնա պէսղէմէքաէ օլմալըպ, կլլա, պիր էսկիճի գարընըն ֆըլըրը կլէ, միւքէմէլ սուրէթտէ թէճճիլ իտիլմիշ պիր թօհաֆը մաղաղալը պէ յնինտէ նէ մէրթէպէլէրտէ պիր ֆարգ ունիպէթ պուլունմագտա իտի իտէ, մատամ Քիրլէնին օտարըլա, մէրգում գարուճունուն օտարը պէ յնինտէ տալի, այնի ֆարգ վէ այնի նիտպէթ պուլունմագտա իտի:

—Մ. տը Սէն-Րէմի պուրուտա մը տըր, —տէյի սիւալ իթտի մէրգում գարուեու վուրան ինթիեար,

Գարուճու մէրգումուն պու սիւալինէ ճէվապ վիթէէք եէրտէ, պիր քէրըէ շէօլլէ եօղարտան աչաղը մէրգումու սիւղէրէք, թահղիրանն պիր թէտաճճիւպ իւղըէ, օլ պէեաղ սաղալընա, քիւսնէ լիպալընա, վէ քիրլիճէ շարգատընա, վէ էլինտէրի գօնա պիր պալթօնունա տիղգալթ կլլէտի:

—Մ. տը Սէն-Րէմի պուրտա մը տըր, —տէտի թէքըրտէն գօնթ սաղըրըլըպ իւղըէ, վէ գարուճու թարաֆընտան գուհուրա կէլմէթտէ օլան տիղգալթը տիղգալթը պիր պաղըլտան տօլալը առէթտա հիտտէթ լէնէրէք:

—Մ. վիղօնթ պուրտա տէկիլ տիր, տիեէրէք մէրգում գարուճու գարունուն իրինի էքտի, վէ պիր իչարթէլէ, մէրգում ինթիեարա տիշարը շըրըպ կէրի կիթմէքիկինի սնպթ տըրտը:

—Չարարը եօզ տուր, մատամքի պուրատա տեկիլ լիմիշ, պէնտէ կէլէնէ դատար պէլէրիմ, —տէտի գօնթ :

Վէ գօնագտան տիշարը չըգմագսըզըն, իլէրուլէմէկէ պաշլատը :

—Հէ՛յ, եա՛հու, դաճատար, պէոյլէ քէնտի քէյֆիհիդէ, պիր գօնագտան իչէրի կիրմէքիլը օլամագ, —տէյի պաղըրտը գարուճու, գօնթուն արգասընտան գօշարագ, վէ գօլունտան թուլուպ տիշարը սովմագ իսթէեէրէրէ :

—Ա՛, նէ տիմէր տիր պու . . . —տէյի ճէվապ վիրտի իխթիեար թէհտիամիղ պիր թարզ իւզրէ պասթօնուտու եօգարու տօղրու գասըրբարագ, —մէկէրչի, սէն պանա թօգուճմագըրդա ճէսարէթ իտէճէր պիր առամ մըսըն . . .

—Եասընըզ թօգուճմագ տեկիլ, իլլա, էկէրչի սեղ չիմտի չուրտան տիշարը չըգարագ տեճ օլուպ կիթմէզ իտէնիզ, տահա էօթէեէ պիլէ կէչէպիլիլիմ, պէն սեղէ, Մ. վիգօնթ պուրատա տեկիլ տիր տէյիեօրում, անլատընըզ մը, հայտէյիհիզ, չըգընըզ պագեալմ չունտան տիշարը :

Պօայեէ պու կիւրիւրտիւիւ իչիթտիկիտէն, օլ անտէ գօնաղըն տայիրէ գարուսու էօնիւնէ չըգտը :

—նէ՛ տիր պու կիւրիւրտիւ, —տէյի սիւալ իթտի :

—Մօնսիէ Պօայեէ, պու առամ կէլմիշ, զօր իլէ իչէրի կիրմէր իսթէմէքտէ տիր, վէ հէր նէ գատար, Մ. վիգօնթուն պուրատա օլմաաըզընը սէոյլէմէքտէ իտէմտէ, եինէ տիլնէմէմէքտէ տիր :

—Պագսանսերնըզ, էֆէնտի, —տէտի գօնթ, քէնտույէ տօղրու կէլմէքտէ օլան Պօայեէեէ իսթմապէն սէօլէեէրէր, պէն քէնտի օղլուճու կէօրմէր իսթէմէքտէյիմ . . . վէ էկէրչի պուրատա տեկիլ իտէ, կէլէնէ գատար պէրլէեէճէկիմ տիր . . . վէ իչթէ մատտէտէ անճագ պուրտան իպարէթ տիր :

Նասըլ քի սէօլէմիլիզ տիր, Պօայեէ քէնտի էֆէնտիսննէ հէմ բէտէրի վար օլտուղունու, վէ հէմտէ ինսանտան հօլանսագ թիլթիզ առէմէքտէն պիրի պուրունտուղունու

պիլմէքտէ օլտուղտան պաշլա, էչքեալընտան պիր առէմի թանքեալիլմէքիլքտէ տայի մէհարէթի պուրունտուղունտան, անինտէ մէրգուճուն, ֆիլիվազը վիգօնթուն բէտէրի օլմասընը ֆէհմ ու ֆարգ իլէ, քէմայի թէվազու իւզրէ սէլամլանարագ :

—Մօնսիէ գօնթ, պուրուրունուզ իչէրի, վէ էկէրչի պիր միւրատընըքտա վար իտէ, էմի իտիհիզ, իճրասընա հաղըր ու միւնթաղըրմ . . . —տէտի :

—Բէք պէա, հայտէյիհիզ, տիւչիւնիւզ էօնիւմէ . . . —տէտի Մ. տը Սէն-Բէմի, վէ Պօայեէնին արգասընա տիւչէրէք իչէրի կիթտի :

Գարուճու պու հալի կէօրտիւքտէ, թապիաթիլլէ տիւչարը թէաճճիւպի աղիմ օլտու :

Գօնթ տայիւնա Պօայեէնին արգասընտան կիտէրէք, պիրիննի գաթա չըգտը, վէ Յըրէթիմանըն իշ օտասընտան կէչէրէք (հէմ բէտէրիլիւ վէ հէմտէ վալատընըն իամէրինէ, Մ. տը Սէն-Բէմի առնիլէրէք, հէքեպէմիզէ ալվամ իտիլտիկի թաղտիրտէ, մուլլազ սուրէթտէ պիր գարըըզըրգու հուրիտէճէկիտէն, պունտան պէօլլէ, վիգօնթա, եանի օղլունա, ասըլ վաճֆիլիզ իսմի օլան Յըրէթիման իամինի վիւրէրէք իշար իտէճէկիզ տիր), մէզըրիւ իշ օտասընա միւլհագ պուրունտան պիր ուֆաղ սալոնա կիրտի Մէզըրիւ սալոն, մէզըրիւ ալթ տայիրէտէրի, միւսաֆիր գատընարըն գասպուլ իտիլմէքտէ օլտուղու օտանըն իսթիւնտէ պուրունմագտա իտի :

—Մ. վիգօնթ, պու սազտհ, պէրայի մասլահաթ, տիւչարը չըգմաեա մէճպուր օլմուշտուր, —տէտի Պօայեէ, —իմտի, էկէրչի մօնսիէ գօնթ լուլթֆէն ճիւլիճէ պէրլէեէճէք օլուր իտէ, կէօրիւչէ պիլիք, չիւնքի, չօղ կիճիքմէյիպ, հէման չիմտի նէրէտէ իտէ կէլիլ :

Պօայեէ գօնթա պունու սէօլլէտիքտէն սօնրա պըրտըրը կիթտի :

Գօնթ հալընըզ գալտըրգտա, չէօլլէ պիր տիգգաթսըրը

ճա սուրբթոտէ, տէօրթ թարաֆա կեօղ կեզպիրմէկէ պաշ-
 րատը, վէ պիրտէ իւղէրնտէ նալէհաննի պիր հարեքեթ
 հասըր օլտու, լէհճէսի հարաբէթլէնտի, եանազլարը գը-
 զարալլար, վէ պիր էսէրի հիտտէթ թէհասիրնտէն նալի
 օլտուղու հալտէ, էչքեալը թէհպտիլ օլտու: Չիւնքի, մէր-
 դումուն կեօղլէրնէ, քէնտի զէվճէսինն . . . եանի Յը-
 րէսթան աը Սէն-Բէմինն լլալտէսինն, թաալիրի թէստ-
 տիւֆ իթմիշ իտի: Մէրգուս՝ գօլլարընը սինէսինէ դաւուշ-
 տուրտու, վէ մէգքիւր թաալիրի կեօրմէմէք իլին, պաշընը
 էճնիւնէ էլտի, վէ սալուն տէրունիտտէ, իրն իրն աաթմլար
 ալարազ եիւրլումէկէ պաշլատը:

—Նէ՛ գատար դարիպ պիր հալ տիր պու, —տէտի մէր-
 դում քէնտու քէնտուլէ, — զաթէն պու գարը էօլմիւշ օ-
 լուպ, վէ պէնտէ քէնտի աաըգընը թէէէֆ իլլէմիշ պուլուն-
 տուղում թագտիրտէ տախի, գալպիմտէ հիսս իլլէմէքտէ
 օլտուղում էսէրի քին ու զարալլ իտէ, իլը կիւնտէ հիսս իլ-
 լէտիկիմտէն տահա պիւտտէ շէտիտ պիր մէրթէպէտէ պու-
 լունմագատա տըր . . . օլ ալսըը ինթիգամ աթէշիմ, հալէա
 սէճնիւպ մահվ օլումմըշ տըր . վէ ատէթա պիր եապանիլը
 հալինի քէտպ իլէ, ինսան ճինսինտէն նէֆրէթ կէթիլէրէր:
 սայքի հիշ պիր քիմնէ իլէ կէօրիչիւպ դօնուշմագատա պու-
 լունմատըղըթ թագտիրտէ տախի, մուհիպի լէգալէթիթ օլում
 իուտուտ, պիր տիւրլու ֆիլրիմտէն տուր օլմանըպ, իլլա
 հէր վագըթ գարընա չըգմագատա տըր . . . էվլէթ, պու
 պէօլլէ տիր, չիւնքի, կէրլի, հէր նէ գատար, օլ իալինէ
 դարընըն ճինայէթ շէրիքինն հազգընտան կէլէրէք ախըր
 ինթիգամ իտէպիլմիշ իտէմ տէ, պու ճիւմիէ իլէ տախի,
 պիր տիւրլու ֆիլր ու թէգէքքիւրիմտէն մահվ ու թէպլյոտ
 իտէմէմիշիմ տիր: Օ՛ֆ, պէն պու տէֆի շարէսի միւմքին
 օլումանտն քին ու զարալլտէ սէպէպլինն նէ օլումալըն հիսս
 իտէպիլմէքտէլիմ: պունտուն սէպէպի պաշգա պիր շէլ օլ-
 մանըպ, իլլա, ըն պէշ սէնէլէր միւթէմատի, քէմալ մէր-
 թէպէ հիւրմէթ ու լիայէթ իլլէմիշ պուլունտուղում պիր

պիվէֆա գարընըն, դատտարըր իտիպտէ, պէնի ալտաթ-
 մըշ պուլունմատը օլմալը տըր . . . քէնտի էվլատընը սէվ,
 միշ պուլունմամ օլմալը տըր . . . օ՛ֆ, էօլլէ պիր էվլատ քի,
 քէնտի ճինայէթ ինին սէմէրէսի տիր. . . պէն իտէ անը, պիզ-
 զաթ քէնտի էվլատըմ մագամիտա թութմաշում տուր,
 չիմտի պու ճըրէսթանըն իսմինի իշիթտիքճէ, իւղէրիմտէ,
 պիր էսէրի նէֆրէթ հասըր օլմագատա տըր, վէ պուտա իս-
 պաթ իտէր քի մէրգում՝ քէնտի էվլատըմ օլմանըպ, իլլա
 պիր հարամգատէ օլմալը տըր: Յագաթ, պու ճիւմիէ իլէ
 տախի, պունտուն պէօլլէ օլմաստըր, պիր սուրբէթի գալլիլէտէ
 օլարադ թատտիգ իտիպտէ իլլա օլումամըղմ տըր. քիմ՝
 պիլըր, պէլքի պէնիմքիտէ սըրֆ պիր չիւրհէտէն իպարէթ
 պուլունմագատա տըր, պէլքի սահիհէն քէնտի էվլատըմ տըր
 իմտի, շայէտ, ֆիլլապը էօլլէ իտէ, օլ վագըթ պէնիմ չիմ-
 տլլէ գատար մէրգումու մէթուրք վէ մուհագգար պիր
 հալտէ թուլմագլըղըմ, վէ ապա էիւղիւնիւ կէօրմէք իս-
 թէմէնէրէք ուղազ գաշընըպ վէ նէֆրէթ կէթիլմէքլիկիմ,
 աֆիլ օլունմագ պիր գապահաթ սաեքլաճագ տըր: Լաքին,
 հէլէ շու տա սահիհ տիր քի, պէնիմ պու էօլտա պիր մուա-
 մէլէ իթմէքլիկիմտէն, մէրգումճա պիր դարաք պուգուա
 կէլմէմիշ տիր, մէրգում կէնճ, զէնիլն, վէ մէսուտ պիր
 հալտէ պուլունմագատա տըր . . . վէլէվ հազգընտա իլ-
 հարը մուհապէթէ տէվամ իլլէմիշ պուլունտա իտիմ տախի,
 դանլիլի ֆայիտէի մուհիպ օլապիլէճէք իտիմ. . . էվլէթ,
 պու տախի սահիհ տիր, ֆագաթ, էիսն պիր ֆարգ վար
 տըր, էկէրչի մէրգում հազգընտա, մուհազպէթի լէտէ-
 րանէմի իպրապէ տէվամ իլլէմիշ օլտա իտիմ, օլ վագըթ,
 վալլտէսինտէն աօրտեր գալպիմտէ հիսս իտէկէլտիկիմ է-
 սէրի զամ ու էլէմ, չօգ իհթիմալ տիր քի, պիր տէրէճէնէ
 գատար քէնպի իթիտալ իտեր իտի . . .

Մէրգում՝ պու էօլտա պիր թագըմ թէֆէքքիւրլէր տէր-
 էալարընն տալարըտան սնորա, ումալարընը սիլքէրէր,
 թէքքարէն թէֆէքքիւրլէր ալապ պիրլէ,

— Հայէա օլ պուտարաճա շիւրհէլէրէ դահիւյ օլուպ . . . վէ հայէա տախի օլ մանէսարզ տուղուլարա էսիր օլմազ-տահըմ . . . ճէսարէթ իթմէլլիլիմ, վէ օլ ըն սէնէ, միւթէմ-մատի, քէմալի մուհայպէթ իլէ սէվտիլիմ . . . էվվէթ, ասըլ, քէնտի էվլատըմ մագամընտա, ըուհում կիպի սէվ-տիլիմ . . . պիր ատամը կէօրմէքլիկիլի խաթրըմա կէթիր-տիքճէ, իւզէրիմտէ հասըլ օլմագտա օլան էլէմպալիլ վէ ահմագճա իզթիրապարա, զալէպէ իլլէմէլլիմ . . . օֆ, քէնտի գըլըճըմլա, աեազլարըմ նէղտիմտէ ճանընը արմագ-լըզ իզպալինէ նայիլ օլտուղում պիր ատամըն էվլատընը . . . էվվէթ, քէնտի էվլատըմ կիպի, լայլի սէնէլէր սէվվիլ օլ-տուգտան պաչգա, շիւրիտէ կէլիպտէ, մէրգումուն էրիզիւ-նիւ կէօրմէքլիկէ միւհթիմճ պուլունմագտաեըմ . . . վազաս, օլ զատտար հէրիֆին ալ գանլարընըն ագտըղընը, քէմալի մէսէրէթ իլէ կէօրմէքլիք ֆիւթուհաթընա նայիլ օլապիլիմ-չիմ տիր . . . լաքին, հայըֆ ըր, պէնի քէնտի հայիմէ պը-րագմատըզլարընտան, օլ խապիսին ճան չէքիլմէսի, վէ սն նէֆէսինի վիրմէսի հայիլիտէ կէօրիւպ սէֆաեապ օլմամը-չըմ տըրը . . . Նաղըգ քի, օլ պապտէ պէնիմ, նէ մէրթէպէլէր-տէ աճը տուղումչ օլտուղումն պիլմէքաէ տէկիլ խտիլէր . . . վէ պունտանտա գաթիմազըն, տայիմա միւթէպէր վէ տայիմա միւչէրէֆ պիր հայլտէ տէվամ իտէկէլիլ օլան իսմ ու իւնվանըմըն . . . ալտանմըլ օլան զէվճիլը սըրասըն-տա . . . քիւսթմալլըզ վէ իսթիհգա էւզրէ թէլէֆֆուզ օ-լունտուղունու կէօրտիւքճէ . . . վէ պինապէրին, քէնտի իսմիլին . . . էվվէթ, հէմիլէ պատիի իթիթիխարըմ օլմուչ պուլունան իսմիլին, գանընը իլմէք արգուսինտէ պուլուն-տուղում պիր ատէմին էվլատընա նագլ իտիլէճէկինի տիւ-չիւնտիւքճէ . . . օֆ, նէ եարաճաղըմը շաչըրմագտաեըմ, ատէթմա տէլի տիվանէ օլմագտաեըմ . . . » ախմէկէ պաշ-լատը :

վէ մէրգում պու թէֆէքքիւրէրէր էլէ, վէ հիտտէթլի պիր սուրէթտէ, սալճա տէրուսինաէ կիտիպ կէլմէքլիկէ

տէվամ իթմէքաէ իրէն, պիրտէ մաքնավարի պիր հայլտէ օլաբազ, էվլատը միօրէսթմանըն, իչ օտաըր գարուտա բէր-տէսինի ալաը, վէ մէգքիւր օտատան իլէրի կիրտի :

Մէրգում սալճում իթէր իթտիքաէն ճիւզիճէ սճնրա, տիվարտա պուլունան կիզլի պիր գարու եավայճաճըզ ա-լըլաը, վէ մատում աը լիւսնէյ, էէլիլ ընը պիսիւր պիր քիւլիլը շալընա սարըլըլ օլտուղու, վէ պալընտա տաթի ըէք սատէ վէ սիեան գատիֆէ պիր շարգա պուլունտուղու հայլտէ, մէգքիւր սալճտան իլէրի կիրտի :

Մէրգումէ գատըն, իխթիեար գճնիճն, եանընտաքի օտատա պուլունմաքնտան պիլիտալըր օլտուղու կիպի, գճնթ տախի, մէրգումէնի սալճա կէլմէսինտէն պիլիա-պէր պուլունմագտա իտի :

Մէրգումէ գատընըն օրաեա կէլմէսինին սէպէպինի պէեան իտէլիմ :

Պիր կիւն էվվէլ, միօրէսթման աը ՍԷՆ-ՐԷՄԻ, ախչէս աը լիւսնէյէ, օլ սապաճ իչին, քէնտի գճնտըղընտա պուլուչ-մագլըզ սէօզ վիրմիչ օլուպ, վէ նասըլքի մալիւմ տուը, պազչէնին տարաճըզ եօլունա ալըլալագտա օլան պիր քիւ-չիւք վէ կիզլի գաբուսունուն պիր անաթմարըտա, մէր-գումէնին եանընտա պուլունտուղունտան, միւթաքնտան օլտուղու իւզրէ, մէգքիւր գարուտան կիրէրէք, վէ իմճն-լուգտան կէլէրէք, մէրգումն օրատա պուլուր իւսիտիլլէ, ալթ զաթմաքի միւսաֆիր օտաքնա կիթմիչ, վէ մէրգու-մուտա օրատա պուլամատըղընտան, սայիր պազը տէֆա-լար վուգուա կէլտիկի միսիլու, պէլքի եօզարտա աըր է-մէլլիլէ, կիզլի պիր մէրտիվէնտէն, եօզարուա, վիզօն-թուն իչ օտաքընա չըգմըլ իտի . . . Մէրգումէ եօզարը չըգտըլը վազըթմա, սայիր տէֆալար եարտըրը կիպի, Մ. աը ՍԷՆ-ՐԷՄԻ, քէնտի օտասընա, քիսնէ կիրմէսին տէլի ետապ իթմիլ տիր զանն ու իթիլագտընտա պուլունտու-ղունտան, եօզարուա խարիճաէն պիր ատէմէ թէսատիւֆ իտէճէկինի, գաթան, ֆիրքիմտէն պիլէ կէլիլմէթիլ իտի :

Վէ, պէտպանօթըդ պու եա, վիրճնթուն քէհէար պու-
լունան Մ. Պատմոս կէլիպ, մէրդումս պիր խուսուստան
տօլանք թէհտալէր իւրպաղիլէ, ալէթթաճիլ տիչարը
չըրմաղըդս մէճպուր իլլէտիկինտէն, մէրդումտա, մա-
տամ տը Լիւննէեէ բանտէ-լու վիրմիչ օրմաընը ունութա-
բաղ, տիչարը չըրմըչ իտի: Մատամ տը Լիւննէյ սալճնտա
քիմնէ պուլունմատըղընը կէօրտիւքտէ, իչ օտապընս կիր-
մէք իսթէմիչ իտի: Մէրդումէ մէղբիր օտանըն գարու-
սու բէրտէսինի գալարըրըպտա, Ֆըրէսթանըն բէտերինի
օրատա կէօրիւր կէօրմէղ, տիւչարը հէյպէթ օլարագ պա-
ղըրմանեա պաչաղաղընտան,

— Գլօթիլտ, սէ՛նմիսին, —տէտի էօթէտէն իթիեար
տախի գեետէսիլլէ թէտճճիւպ իտէրէք:

Մ. տը Սէն-Բէմի, մատամ տը Լիւննէյն բէտէքի բրէնս
տը նօարմնունս զիւնտէսիլլէ տօթն օլուպ, վէ մէրդու-
մէքի իտէ, թա կէնճ չաղընտան թմանմագտա օլտուզու-
ճիհէթլէ, պիւա թէքրիֆ, անճաղ վաֆիթիղ իսմինի վիրէ-
րէք չաղըրմագըրըպ ալըչմըչ իտի:

Մէրդումէ քէնտի իսմինի վիրիտիկինի կէօրտիւքտէ,
պութ քէսիլլէրէք տուրա գալտը, վէ մէրդում իթիեար,
հէր նէ գատար բէրիւան հալտէ պիր էլլիտէ կիլինմիլ օ-
լուպ, վէ սագալտա պէմպէեաղ օլմուչ իտի իտէ տէ, պու-
ճիւմէ իլէ տալի, քէմալի թէտճճիւպ իւղրէ երկրիւ-
տէն եօղարը պագաղըպտա, չիւբճէլի պիր սուրէթտէ
օլարագ, մէրդումու թանըմագտա իտի:

— Սի՛գմիսինիղ, Գլօթիլտ . . . —տէտի գօնթ թէքրա-
րէն, վէ պու տէֆա էլլէմնաք վէ սիթէմամիղ պիր թէլաֆ-
ֆուղ կըրէ սէօլլէեէրէք. — սիզի՛ն նէ իլինիղ վար տըր
. . . պուրատա . . . պուրատը օղլունուն գօնաղը տըր:

Գնթուն պու սն լուղէթլէրի իւղրիւն, մատամ տը
Լիւննէյն չիւբճէտի պիւթիւն պիւթիւն ղայ օլարագ, Ֆըլ-
րէսթանըն բէտէրի օլմաընը իլիտէն ֆարը իլլէտիկինտէն,

— Ա՛, Մ. տը Սէն-Բէմի, սի՛գմիսինիղ, —տէտի:

Մատամ տը Լիւննէյն օրատա պուլունմաընտան մագ-
սէտին նէ օլմաը աչիքեար սուրէթտէ ննալըրմագտէ օ-
լուպ, վէ մէրդումէ ղայէթլէ ղարիպ պիր թապիւթ, վէ
սէպաթ ու մէթանէթլէ մաարուֆ պուլունտուզու ճիհէթլէ,
օլ պապտէ պիր թագըմ եալանըարս վէ էօղիւրէրէ միւ-
րանաթա իհիթիւն կէօրմէտիկինտէն, վէ գօնթ թարա-
ֆընտան գաթէն կէօրէ կէլմիչ պուլունտուզու բէտէրան
պիր մուհապպէթտէն տախի աղղը ճէսարէթ իլլէտիկին-
տէն, կիտիպ մէրդումուն էլլինի թութաու, վէ մէլուֆէ
պուլունտուզու քէմալի լէմալիթթ, խալիսէթ, վէ ճիւրաթ
իւրէրէ բէլամէ աղաղ պիրլէ,

— Իֆէնտի . . . ղամընըպ տէկիլ եհնի, իլլա գատիմ
պիր բէտը սասթումսունուղ . . . պանս կիւճէնիպ վէ թայ-
կիպ իթմէ յինիղ . . . վէ եհիլըմի սէնէ մուղատտէմ պա-
նա, սէվկիլիւ Գլօթիլտիսիլ իսմինի վիրմիչ օլմաըրը, տէր
խաթըր իտինիղ . . .

— Եվվէթ . . . պէն սիղէ մէղբիւր սըֆաթը վիրմէքտէ
խաթ . . . լաքին . . .

— Պէն ղամէն սիղին ֆիքքիսիլլէրէն նէ կէլմէքտէ օլ-
տուզունու, վէ նէ տիմէք իսթէտիկինիլի պիլմէքտէ լիմ,
վէ սիղտէ պէնիմ նէ էֆրեար ու իթիլպատտա պուլունտու-
զումա պիլմէքտէսինիղ, մալիմ եա, պէնիմ իթիլպատըմ-
ճա, շիլլէ շալ շիլլէ շալ . . . վէ շիլլէ շալ շիլլէ շալ . . .

— Ա՛հ, Գլօթիլտ, ա՛հ . . .

— Աման, բէճա իտերիմ սիղէ, ախիլ իտինիղ, պանս
կիւճէնիպ թաղիր իթմէյնիլլ, իլլա լութիֆէն միւսատտէ
խաթիլլ քի, սիղի կէօրէրէք, նէ մէրթէպէլլէրտէ մէմուն
ու մէսուր օլտուզումու պէեան իտէլիմ, զերա, սիլի կէօր-
մէմէ, խաթըրմս նիլէ կէլմիչ հալլէր կէլմէկէ պաչալմիլ
տըր, էվլէլս օլ ղէվալըր բէտէրիմ կէօլլէրիմ էճնիւն կէլ-
միչ տիր, վէ պատէհու օլ ըս պէչ չալլարմտա պուլուն-
տուզում հալի տէր խաթըր իթմէկէ պաչալմիլ տըր . . .
ա՛հ, պու ալէմտէ, պիր տաթիլ իլին, ըս պէչ չալլարմտա օլ

մագլըդ, նէ գատար պիլիւք պիր լուծփ ու իգպալ տըր .
 — Էվլէթ, չիւնքի բէտէրինիդ պէննիմ, էն խասս ասթիւ-
 լարըմասն պիրի իտի . . .

— Օֆ, Էվլէթ, Էվլէթ, — տէտի մերդումն գատըն
 դօնթ աը Աէն-Բէմինին լազըրտըրընը քէտէրէք, — մեր-
 հում սիդի աշուրի մէրթեպէլտան սէվմէքտէ իտի նասըր,
 էֆէնտի, խաթըրընըդ կէլմէքտէ մի տիր, մերհում սիդէ,
 Եէշէ քէրէ Եէրէֆ տէն չոզըրտըր, լաթիֆէրէր իտիպ
 կիւլըշմէքտէ իտի . . . վէ սիդտէ քէնտիսինէ, տայիմա,
 — Սագըրնըրդ քէնտիսինի, սիդ Գլօթիլտէ բէք չօզ Եիւզ
 վիրիպ պաշտան չըգմասընա սէպէպ օլմագ տասընըդ . . . »
 տիմէքտէ իտիսիդ, — վէ մերհում տախի պէննի գուճազ-
 լանըպ պուս իտէրէք, — Էվլէթ, Էվլէթ, հագըրնըդ վար
 աըր, պէն պուճու պաշտան չըգարմագ տանըմ, վէ տահա
 գիւտատէ պաշտան չըգարմագ լըգատա աճէրէ իտիպ չալըմա-
 լընըմ, չիւնքի, աղ վագըրթտան, պաշգալար, պէտէնտէ
 զիւտատէ պաշտան չըգարմագ իւզըրէ, Էլիմտէն ալաճագ լար
 տըր» — տիմէքտէ իտի շէյլա՛ն քի, Էօյլէ պիր իլի բէ-
 տէրի, Էօյլէ պիր սատըգ ասթիւս, դա՛յոյ իթ տիմ . — Գու-
 նու սէօյլէ տիկի վագըրթտա, մերգուճնին տիլտէր կէօզ-
 լէրի Եաշարմատ պաշլա տըրըր, վէ պատէհու Էլիսի Մ. աը
 Աէն-Բէմիլէ ու գատարապ, վէ միւթ Եէտիր պիր սէօյլէ յիւ
 իլէ սէօյլէ Երէք, — Սահի՛հէն սէօյլէրիմ քի, Էֆէնտի, գա-
 թընըր կէօրտիկիւ մտէն տօլտը, քէնտիսի մէտուտ, վէ
 հէմտէ զիւտատէ սիլլէ մէտուտ աոտ իտէրիմ, գիրա, պէ-
 ղայէթ տէրի ճէտէ սէվմէքտէ օլտուղում վէ շայնանը հիր-
 մէթ ու ըիպէթ օլան իժ Երէքի ըլէրիմի աէր իաթըր իթ տիր-
 մէրիկէ սէպէպ օլտուճուպ . . .

Գօնթ հեր նէ գատար Գլօթիլտէն իտպիւթընտա տէր-
 քեար օլան աճայիպիկի վէ պիրէրվաըրը, խայր վագըրթ-
 լարտան պէրու թանըմագ տա իտի իտէ տէ, պու ճիւմէ
 իլէ տախի, Էօյլէ պիր նաղըր հալտէ օլտուղու շէօյլէ քի,
 քէնտի ալըզըր իտանիստէ, մերգուճնին բէտէրինէ իէ-

աստիւֆ իլլէմիշ պուլունտուղու թագտիրտէ տախի, օլ
 մէրթէպէ ֆիւթ ուրտուղուգ իպըպ իլլէմէսինի կէօրէրէք,
 շաշա դալմագ տա իտի .

— Էկէրլի սիդ, չօգտան պէրու պուրատա, Փարիստէ
 պուլունագ տէ օլուպտա, — տէտի մատամ աը Լիւմէյ,
 — պիր ան Էվլէլ, պիր քէրրէ կէլիպ տէ պէննի կէօրմէրիկէ
 հիմմէթ իթմէքիկի տիւ չիւճմէմիշ իախիդ, շայնանը թայ-
 եիպ պիր հպտէ պուլունմաշտուճուպ սուք, դիրա, Էկէր-
 չի իժ Երէֆ իթմիշ օլտա իտիսիդ, կէշմիշ հալլէր իւզէրինէ,
 պիր չօզ միւտահագթտան պուլունագտիր իտիք . . . չիւնքի,
 սիդ տախի պիլիբսինիդ քի, իշմէ արթըգ պէննիմ սիննիմ
 քէմպէ իրմէքտէ տիր, վէ պիւտան ալէյ, քէնտի աթիդ
 տասթ լարմա, «ա՛հ, հանընա օլ կէշմիշ կիւնէրիմիդ, ա՛հ,
 օ նէ կիւզէլ կիւնէր իտիլէր» տիմէրէք սէֆա տուլմագլըգ
 սէնէլէրիմ պաշլա մագ տա տըրըր .

Մատամ աը Լիւմէյ պուճու, օլ մէրթէպէ պիր բա-
 հաթըր գալը իւզըրէ սէօյլէտի քի, Էկէրլի մերդում քէնտի
 դօնագընա կիթմիշ օլտա իտի տախի, Եիլէ սնճագ օ լի-
 սանըր իաթիմալ իտէպիլիք իտի .

Մ. աը Աէն-Բէմի արթըգ քէնտույի զպլթ իտէմէտի-
 կիւտէն, բէր վագարըր վէ աղըճա պիր սէօյլէ յիւ իլէ .

— Էկէշմիշ շէյլէր հագըրնտա դօնուշմագ տան իտէ, ա-
 ճապա, շու չիմտիրի հալլէր հագըրնտա դօնուշագ, տա-
 հա զիւտատէ միւնասիկ օլմիւղ մը . . . օղլու մտա, չիմտի
 նէրտէ իտէ կէլիք, վէ . . .

— Խայր, — տէտի Գլօթիլտէ մերգուճնին լազըրտըրընը
 քէտէրէք, — իմնըղուճն քիւչիւք դաբուտու անտիթաըր
 պէննիմ Եանըմտա օլտուգ տան օլաղա, քէնտիտի տէ պիւ-
 յիւք դաբուտան կէլտիկիւտէ, շնգրտըր շէքէրէք խապէր
 վըրիլէր, վէ իշմէ օլ վագըրթ պէնտէ, պուրտա Էկլիմէ
 նաըր կէլէպիլտիմ իտէ, Եիլէ Էօյլէ կիլլտէն պըրաղըր
 կիւտէրիմ, վէ սիպտէ Յըրթեպմանը կէօրմէրիք մէտէրէ-
 թիւն նայիլ օլտուճուճուգ . չիմտի մէլոյ մ օղի կէօրտի-

քեանֆֆէյի ազալարա միւնասեպեթի պուլունմադատա տըր
 . . . էկէրչի մէրգումուն տախի էլինտէն վէ տիլինտէն կէ-
 լիբ պիր չէ, վար իսէ, սէօյլէյինիզ քի, կիտիպ լմէքիֆ ի-
 տէ յիմ. վէլճասը, կէրէք քէնտիլմին վէ կէրէք քէնտի թա-
 րաֆ ու էթմարաբմըն, քեանֆֆէյիէն, սիզին էչինիզէ եար-
 տրմա հազըր ու միւնթազըր օլտուղումուղու խապէր վի-
 ըրիմ, վէ սիզտէ պիլիբսինիզ քի, տէն էօյլէ սալիթէ տաթ-
 լարտան տէկիլիմ, տալթլուզ տէնիլէն չէյին, հէմ նէ օլ-
 տուղումու պիլէնիլէրտէն. վէ հէմտէ մէրտճէ վէ քէմալի
 խալիսէթ իզրէ իճրա իտէնիլէրտէնիմ:

— Էօյլէ օլմասընը էվլէթ, պ'ն տախի պիլիբիմ. . . վէ
 թարաֆըրըղտան զուհուրա կէլին իմաստ ու մուսվէնէ-
 թիտէ քէտա իթմէմ. . . ֆազամթ . . .

— Պագընըզ, աղիյիմ գոնթ, պիզ տիւնեա առաալա-
 րընըզ, վէ պիւնաէն ալէյճ օլ էօլտա հարէքէթ իլլէմէլիիզ,
 իսթէր պուրտաա օլտուն վէ իսթէր տիկէր պիր մասէլլատէ,
 հէլ պիր պէյիս էօզ տուր, պիզ պիրպիրմիզ իչինէ, թըպզը
 քէնտի էչիմիզ կիպի չալլըմալընըզ, շիմտի պէն սիզին էչի-
 նիզի, զիեաառտէլլլէ մէրազ իթմէքտէյիմ. հէր նէ իսէ,
 օլ պապտէ գոնուչմալը, տիչիւնմէլի, վէ իմասըր իճրասընա
 տիզգաթըր սուրէթատ տիչիւնմէլի, վէ իմասըր իճրասընա
 պագմալընըզ . . . էվլէթ, սիզտէն պուլուն խաստէթուն
 թալէպ իտէրիմ, էլիմիզտէն կէլէնի, պիզտէն թալէպ իլլէ-
 մէլիսինիզ տիր:

Մէրգումէ գատըն պուլունըր պէօյլէ սէօյլէտիկիլլէ պէ-
 րապէր, օճաղըն եանընա կիթտի, վէ օլ հէնկեամտէ բէք
 իւչիմիւչ պուլունան օլ մինի մինի վէ տիլլէր աեաղընը ա-
 թէլէ տօղու ուղաթարազ ըրթմանեա պաչաաղը, Մատամ
 տըր Լիւսնէյ, պու հէնկեամտէ, թէրմիլ պիր գուրնաղըզ
 իճրասըլլա, Փուրսաթըր եաֆիթէ առա իտէրէք իսթիֆատէ
 իլլէմէքտէ իտի, չէօյլէ քի, Մ. տը Սէն-Բէմինի, աղը
 ֆէրըր քէնտի էչինտէ օլմասընը, վէ բէք պիլիլիք պիր է-
 հէմիլիէթ վերմէքտէ պուլունմասընը բանա կէօրտիլիւն:

տէն, քէնտիսի տախի օլ խուսուսա էհէմիլիէթ վերիպ, վէ
 տայլիմս օնա տայլըր լազըրտըրա իտէրէք, աչըքը օլան վի-
 գոնթ հազգընտա, չօղուգ լազըրտըր կէչմէմէսինէ չալլը-
 մադտա իտի: էկէրչի Գլթիլա մէրգում իլէ, Ֆլօրէսթա-
 նըն թասլիլի նէղտիւնտէ պուլունմուչ օլտա իտի, չօգ իհ-
 թիմալտէն տիր քի, պաչաքա էօլտա պիր իրան իսթիմա-
 լիլլէ, մէրգումու էզճան ու տիլ սէվմէքտէ օլտուղումու,
 վէ հաթթա սէվմէքտէ օլմասընըտա քէնտինճէ պիր իզ-
 պալ ու իֆթիխար առա իլլէմէքտէ պուլունտուղումու տա-
 խի, սէրպէսթճէ իզըրա ու պէնան իլլէտէճէք իտի:

Մ. տը Սէն-Բէմի, զայլէթլէ էհլի ըրզ վէ զայլէթլէտէ
 սերթ թապիլաթըր պիր առէմ օլտուղու հալտէ պիլէ, մէր-
 գումաէնին օլ լէթաֆէթլի վէ խուլուսքեարտնէ սէօյլէյիչ-
 լըրի իլէ, թա վագթի սէպալթիլիտէն թանթըր վէ էվլա-
 տը կիպի սէվիլ օլմասընտան նաչի, միւթէտսիր օլարազ,
 սինիլլէրի կէվէտիկիւնաէն, տուրուպտա գարընընտա էօյլէ
 սէրպէսթճէ լազըրտըր իտէն պիր գատընըն, քէնտի օղու-
 նուն մէթթէսի օլմասընը, ունութմադտա իտի:

Հէր իպրէթ պիր իլլէթի սարիաեա մանէնա տիր, տա-
 յիմա եէքտիկէրէ սիրաէթ իտէր, օլ հէնկեամտէ մասամ
 տըր Լիւսնէյ թարաֆընտան վերլիմէքտէ օլան ֆիւթուր-
 սուղուզ իպրէթի ալ, թապիլաթիլլէ գոնթա ազ չօգ սի-
 րաէթ իլլէմէքտէ իտի:

— Գլթիլա, իհթիմալ տիր քի, խայլի վագթթաան պէ-
 րու, պէնիմ Անտէրտէ իգամէթ իթմէքտէ օլտուղումուան
 պիլիապէր պուլունմադտասընըզ տըր, էօյլէ տէկիլ մի, —
 տէտի գոնթ տը Սէն-Բէմի:

— Խայր, խապէրտար պուլունմադտա իտիմ:

— Եալընըզճա պիր թարաֆա չէքիլիպտէ իմարըր էվ-
 գաթ իթմէքլիկէ գարար վերտիկիմտէ, չէհլի մէզպուրու
 միւնասիպ պուլունուչ իտիմ, չիւնքի, մասէլլի մէզպուրտա,
 թատալլեգաթթման պուլունմա Մ. տը Ֆէրմոն իգամէթ իթ-
 Ե.— 43

մէքտէ օլտուգտանն պաշտոս , պաշտմա կէլմիչ օլտն օլ հէյ-
պէթնիւմա Ֆէլաքէթտէն սօնրա տախի , առէթա պէնիմէ
դարտաշլարի պիր հալ ու հարէքէթ իւզրէ պուլունմադ-
տա խաի . . . Սլըրդ ու նամուսու՛մ տիչմէնի օլտն առէնի
պուլմագ իչին էլիթօպանըն հէր թարաքընը աօլաշրօլ արա-
տըրքմտա , մէրդ ու՛մ տախի օլթարապէրլմտէ աօլաշմըլ խաի
. . . վէ հաթթիւմ , նիլեթթիւմ , դաթթէն խառմիւի էօլախը-
մէք օլտուգունտանն , պէյնիսիլտէ վուդուա կէլէն ախէր-
լտա , մէրգուտա շահարլիք մէկմուրիլեթթիւի իճրա կի-
լէմիչ խաի . . .

— Էլվլէթ , տէհչէթլու պիր ախէլլտա պուլունմուչ-
սուսուզ տուր , վազթիլլէ բէտէրիժտէն իլիթմիլիմ տիր ,
— տէտի մատամ տըր իւսնէյ մահգուն մահգուն պիր սէօյ-
լէյլէ իլէ , — հէլէ համո օլտուն քի , միթէսիման մեղքիւր
տիւսէլլտանն պիլապէր պուլունմագտա տըր . . . վէ բէ-
լպլէք , անըն սէպէպիւն տախի պիլլէմէքտէ տիր . . .

— Էօյլէ տիր , չիւնքի , վարխախի հազգընտա տերքեար
օլտն հիւրմէթ ու քիայէթէ խալէլ վիրմէք իսթէմէտիկիմ-
տէն , մէրգումտան սէթր իլլէմիլիմ տիր , — տէյլի ճէվազ
վիրաի գօնիթ պիր ահը տէրուն չէքէրէք . . . վէ պատէ-
հու տա լազըրտըօրնա տէլլամ պիրլէ ,

— Արատան պիր դաչ սէնէ կէլտիքտէն սօնրա , Մ . տը
մէրմօն , Անժէքտէ , վէ քէնտիմտէ խաթալը պաշընտա պու-
լունտուղում թաղտիրտէ , վէֆաթ իթտի . մէրգումտուն
զէվճէսիլլէ , պիրտէ գըրը վար խաի , վէ պէն հէր նէ գա-
տար ինանըարտան գաշընմագտա վէ նէֆրէթ կէթիլմէք-
տէ խոթմիտէ սէ , պու ճիւմլէ իլէ տախի , մէրգումէլէրի
սէվճէկէ մեճպուր օլմագտա խոթմ , չիւնքի , դայէթլէ քիւ-
միլլէ , դայէթլէ թէմիլլ գալլոյ , վէ դայէթլէտէ ալիճէնաօլ
խալիլէր . Պէն չհէրին խաթիճիտտէ պիր վարլչտա Եալը-
նըզնա օլարազ իգամէթ իթմէքտէ խոթմ , վէ պալը քէր-
լէ , բէք տուրկուն վէ բէք մէրգալը օլմատըրում վազըթ-
լարտա , կիտիլլ մէրգումէ մատամ տըր մէրմօն իլէ քէրի-

մէտիւնի պուլմագտա խոթմ , վէ կէլմիչ կէլմիչ հալլէքիսիլլ ,
վէ դայլոյ իթմիլլ պուլունտուղումուզ աօսթու նէտիսիմ ,
Եանի զէվճի հազգընտա գօնուչուր իմրարը էլլաթթ խոթը
խոլը . . . Մէրգում աատըք աօսթում հազգընտա լազըր-
տը իթտիքճէ , գալլում ճիւլիճէ Ֆէրահալանմագտա խաի ,
վէ դանն խոթրսինքի , հալէա հաւաթտա տըրտա , պէնի թէ-
սէլլի իլլէմէքտէ տիր կիպի պիր հալտէ պուլունմագտէ ի-
տիմ , վէ պիւսաէն պէյճ , ալլում Ֆիթրիսաէ անըն իլէ մէչ-
լուլ օլտուգում , կէրէքր դէվճէսի վէ կէրէք քէրլմէտէ
հազգըրընտա , գալլպիսաէ տասա զիւստտէ պեր քիգալթ
վէ պիր մահապպէթ Ետէրի հիւս իլլէմէքտէ խոթմ . Մա-
տամ տըր մէրմօնուն պիրաու՛րլի Փարիսաէ օլթարմագտէ օ-
լուպ , վէ գօճատը վէֆաթ խոթիլաէն պէրու , մէրգումմէր-
գումէնին քեաֆֆէյի իլլէրլինի տէրիւհտէ իթմիլլ խաի ,
վէ մէղպուրէնին թէքմիլ վարիտաթըր օլտն Եիւլ պէն Փը-
րանօզ միգտարի պիր մէպալլտա , իլլէմէք իւզրէ , յօթէ-
րին պիրլինէ թէսիլմ իլլէմիլլ խաի : Արատան ճիւլի պէր
միւստէթ կէլտիքտէն սօնրա , մատամ տըր մէրմօնուն պա-
շընա պաշտա պիր Ֆէլաքէթ տահա կէլմիչ խաի , չէօյլէ քի-
մէրգում պիրաաէրի Մ . տը Բէնպիլ , պունտան սէքիլլ մահ
դատար մուգատտաթմ , քէնտու քէնտուլի թէլէֆ իլլէմիլլ
խաի : Ելիմտէն կէլտիլի մէրթէպէ պէն մէրգումէնի թէ-
սէլլի իլլէմէքտէ խոթմ : Իլը մաթէմ իւսնէլլէ կէլտիքտէն
սօնրա , մեղպուրէ , քէնտի իլլէրլինի պեր նիլլում թահլթը-
նա վաղ իլլէմէք իւզրէ , Փարիսաէ կիթմիլլ խաի : Պիրտէ ա-
րատան ճիւլի պիր վազըթ կէլտիքտէն սօնրա , մէրգու-
մէնին Էմիլինէ թէվֆիլղան օլտուգու հալտէ , Անժէքտէ քի-
լալալլը օլտուգու պիր խանէտէ պուլունման , վէ գատիր իւլ
գըյմէթ պիր հալտէ օլտն Էնալարընըն սաթըլտըրընը , վէ
ուֆադ թէֆէր պօրճարընա վիլիլաիկիլինի խապէր ալտըմ .
Պու հալ իւզէրլինէ թապիլաթիլլէ տէրու ու մէրազ խոթրէք ,
քէյֆիլիլէթճէ քէնպի մալլիմաթա դալլըլտըլլմտա , չէօյլէ
պիր չիւրհէլի սուրթմտէ անլատըմլիլ , կէրէք օլ պէտպախիլմ

գատըն, վէ կերէք ոչ զէվալը գըզըղաղը, պէսպէսի պեր իֆրասիսեթ սէպէպինտէն օրմար արը, բէնչէյն զարու-
րէթտէ պուրունմագտա իմիչէր: Վէ զարիպ եէրի շուրասը
արը քի, էօյլէ պեր տարլըզ վագթինտէ, քէնտիսի իչին,
էն զիեատէ իմատա ու մուալէնէթ պէքլէնիլը եկէրնի պեր
ատէմ վար իտի իտէ, օ տա քէնտիմ օրմագլըզմ, վէ պի-
նաէն ալէյն պանա իֆատէյն հալ իյլէմէքլիկի իզթիզա ի-
տէր իտի . . . հալ պու քի, ոչ սրագտէ, պանա հէչ պեր
չէյ գիլտիբմէտի . . . Պէն իտէ, մէրգումէլէրին, սահնէ վէ
սատըզ ասթլուգըարընտան զիեատէսլյլէ մէմուն օրմագլ-
տա իտիմ, վէ հէլէ մէքլըր ասթլուգըարընտան մահրում
գալալըտան պէրու իտէ, անրն հատտէն զիեատէ գատր ու
գըյմէթինի պերմէկէ, վէ հալալէթ ու լէթալէթինի հիսս
իյլէմէկէ պալալարմ: Լիվլէթ, մատամ ար Ֆէրմօն իլէ քէրի-
մէսինի գայոյ իտէլտան պէրու, նէ մէրթէպէ էլէմ չէքիպ,
վէ նէ մէրթէպէլէրտէ պիհուզուրլուգ տույմագտա օրուու,
ղումու պիլէմէգսինիլ . . . հատըլ քի սէօյլէտիմ, Մ. Ֆէր-
մօն պէնի գարտաչը կիպի սէվմէքտէ իտի . . . տիմէք տիը
քի, մութլագա պէն, պու գատըղարը արտերզ պուրմա-
լըլըմ, վէ հէր նէ գատար գէնիլին պիւ ատէմ տէկիլ իտէմ
տէ, պու ճիւմէ իլէ տախի, նիչին պեր քէրէ կէլիպ տէ
պանա իֆատէյն հալ իյլէմէտիլէրինի սէպէպինի, սիւալ
իտիպ անլամայլըլըմ, չիւնքի, պիլիլը պեր պօրճ տիմէք տիը,
պէն պու պօրճումու իյֆա իյլէմէլիլիմ, իշիէ փարիտէ կու-
մէքլիկիմէ սէպէպ, անճագ պու մատտէ օրմուչ տուր, ֆա-
գաթ, էկէրչի, գաղարա, ոչ խուսուտա պեր խապեր չը-
գար իտէ, սրուրաեա պանա եէթլիլտիրսին նիլէթիլլէ, Ան-
մէրտտէ խասսէթէն պիլրինի պըրագլըլըմ արը:

— Էյ, սօնրա, հէչ պեր խապէր պլապիլտիլիլի գ մի:
— Տիւնքի կիւն, կէրչի, Անթուտան պեր մէրթուպ ալ-
տըմ իտէ տէ . . . հէչ պեր մալիմաթ ալամամըլլար արը . . .
պէն փարիտէ կէլիլ կէլմէզ, հէր թարաֆը արաչլըրմաեա
պալալարմ . . . վէ, էվիլէ էմիրտէ կիտիպ, մատամ ար Ֆէր-

մնտուն պիլրատէրինին էսիլտէն իգամէթ իյլէտիկի պեր խա-
նէյն պուլտում . . . վէ օրատան տա, մէրգումէլէրին, Աէն-
Մարթէն գանալը գըբըրընտա իգամէթ իյլէտիկինի խա-
պեր վէրտիլէր:

— Օրատա տա միւրաճաաթ իթտիլիլի գ մի:
— Էվվէթ, կիթտիմ իտէ տէ, օրատըրը թէրը իթտի-
տէն սօնրա, նէրէեէ կիթտիլլէրինի պիլմէթօրլար . . . վէլ-
հատըլ, էսէֆ իտէրիմ քի, չիմտիեէ գատար եօրուլուչա-
լըմ հէք պուչա չըգտըլար, պեր տիւրլու իզլէրինի պուլա-
մաալըմ: վէ նիհաեէթ, գաթի իւմիտտէ օրմագլ իթթէմէ-
տիկիմտէն, քէնտի քէնտիմէ, պէլքի մատամ ար Ֆէրմօն,
պանա նամալիմ պուրունան պեր սէպէպէ մէպնի, կէլիպ
տէրտի տէրունինի պիլղաթ պանա աչամամըլ իտէ տէ, քէն-
տի զէվլէնինին էն իլի տօթլըլընտան պիլի օլտուզում ճի-
հէթլէ, էվալտըմն մուալէնէթինէ միւրաճաաթ իյլէմիտիլը,
տէյն տիւչիւնէրէք, գալըլպ պեր քէրէտէ պուրաեա կէլ-
մէքլիկէ գարար վիլտիմ . . . կէրչի պու իւմիտիմքէր խաֆիֆ
տուրէթտէ պեր չէյ իտէ տէ, զէվալըլըլը պուրմագլըզ պա-
պընտա, հէչ պեր գայրէթտէ վէ հէչ պեր թէտպլրտէ պեր
գուտուր իթմիչ օրմամագլըզ միւրահալաթընա մէպնի, պու-
րաեա տախի կէլալիմ:

Մատամ ար Լիւմնէյ չէնտ տագլըգատան պէրու, գօն-
թուն լազըրալալընը, տահա զիեատէճէ պեր տիքգաթ
իւզրէ տիլնէմէքտէ պուրունտուղունտան, պիլտէն պիլրէ
քէլըմէ աղազ պիլրէ:

— Տօղուտու, բէք զարիպ պեր հալ տիը պու, զիւրա,
անլաչըլալընա կէօրէ, մատամ տ'Արլիլիլին աճըմագտա օլ-
տուղու պեր վալիտէ իլէ պեր տէ գըլըլ, իչպու սիզին արա,
մագտա պուրունտուղունուզ զէվալըլըլը օրմալըլըլար:

— Մնալը, քիպէր, վէ նատըլ գատըղար իմիլլէր, —
տէյն սիւալ իթտի գօնչ:

— Սիլզին սէօյլէտիկինիլ օլ տուլ գատըն կէնճ սիսնի վէ
ասըլլատէ սիմուլը պիլրիտի օրմալըլ արը, էօյլէ տէկիլ մի:

— Եվ վէժ, Լօյլէ տիր . . . լաբին, Եօյլէ օլմասընը սիղ նէտէն պիլմէքտէօնիկ . . .

— Վէ բերիմէօ տէ հէնուզ օն ալմը չաղլարնտա մէ. լէբ կիպի պիր հիւսնի ճէմալէ մալիբ պուլունմագտա սըր, Եօյլէ տէկիւ մի :

— Եվ վէժ . . . Եվ վէժ . . .

— Մէրգումէնին իսմիտէ Գլէր օլմալը սըր, Եօյլէ տէ կիւ մի :

— Օֆ, Եվ վէժ, Եվ վէժ, աման, լաւֆֆ խտիկիզ, սէօյլէ յինիզ, մէրգումէնէր նէրէտէտիլլէր :

— Էսէֆ իտէրիմ քի, պիլմէմ . . .

— Պիլմէ գմիսինիզ :

— Խայր, պիլմէմ, պագընըզ, նասըլ օլուպտա պէն պու մալլումալլարա վագըք օլուպիլլիմ տիր. քէնալ ճէմիյէթիմտէն պուլունան պիր գատըն, Եանի մատամ' ա՛ճրվիլ պանա կէլէքէք, պիրատերի քէնտի նէֆսինէ գատ իթմիչ օլուպ, վէ Կլէր իսմիտէ տախի պիր գըզը պուլունմագտէ օլան պիր տուլ գատըն վաբ իմիչ, սիզ անը թաւնը քընընը տէ յի սիւալ իլլէտի իտի . վէ մատամ' ա՛ճրվիլին պէնտէն կէլիզ պուլուն սիւալ իլլէմէսինէտէ, շայտանը տիրգաթ պիր խուտուս, սէպէպիյիթէթ վիլմիչ իտի, շէօյլէ քի, մէզպուրէ տուլ գատըն հէր քիմ իտէ, մուալէնէթ թալէպ իլլէմէք իւզրէ, պիր ատամա խիթապէն գալէմ աքըն օլուպու պիր մէքթուպ սուրէթիսին պիր քէնարընտա, Գոտո ԳԸ ԼՅ-ՆՆՆՆՆՆ Ե-ՆՆՆՆ-ԸԳԳԳ, լուղէթէթիսին իշաւրէթ իտիլտիկի կէօրիւլիւչ օլուպուլունտան, պէլիլ պէն մէրգումէ յի թանըմագտաեքմ' գանն ու Էմէլինտէ պուլունանուչ իտի :

— Տիմէք տիր քի, մէրգումէ սիզէ տախի մէքթուպ Եաղմագ նիյիթիստէ պուլունմագտա իմիչ տիր . . . աւճաղա սէպէպ նէ իմիչ :

— Պիլմէմէօրում . . . շիւնքի, գաթէն մէրգումէնին քիմ' օլուպուլուն թանընամագտուրում քի . . .

— Լաբին մէրգումէ սիզի բէք իլի թանըմագտա սըր, — տէ յի պաղըրար Մ. աը Մէն-Բէմի, իսմիլընա կէլէն Էննի պիր Ֆիքը իւղէլինէ թէլաչա տիւչէքէք :

— Նէ՛ սէօյլէքօրունուզ :

— Եվ վէժ, պէլքի Եիւզլէրճէ տէֆա, կէրէք բէտէրի-նիղտէն, կէրէք սիզտէն, վէ կէրէք բէք աախալէթիլ վէ բէք իլի տուլուրու պիր գ'ալպէ մալիբ պուլունմանըպտան պաճ' իթախիկի, պէն քէնտիմ' իլիթմիչիմ տիր . . . Իհթիմալ տիր քի, տիւչարք գարուրէթ օլուուգտա, սիզին համիլ-Էթիսինիզէ միւրաճաթ իթմէքիկի տիւչիւնմիւչ տիր . . .

— Ֆիլվազը Եօյլէ օլմուչ օլմասը, ագլէ բէք Եաղըն պուլունմագտա սըր . . .

— Ի յի Եա, օ սէօյլէտիկիսինիզ պիր մէքթուպուն թէալի-տի, նասըլ օլուպ մատամ' ա՛ճրվիլին Էլինէ կէմիչ տիր . . .

— Պիլմէքօրում, պէնիմ պիլտիկիմ անճագ շունտան իւպարէթ տիր քի, մէրգումէ մատամ' ա՛ճրվիլ, պու պէտպախիթ վախտէ իլէ գըզըն նէրէտէ օլուուզլարընը պիլմէտիկի թազտիրտէ, գանն իտէրիմ քի, ագըպէթքաբ աւրանա արանա իղլէրինի պուլունուչ օլմալը սըր . . .

— Իմտի Եօյլէ օլուուգտա, Գլթիլա, սիզտէ հիսմէթ իւպիպ պէնի մատամ' ա՛ճրվիլ իլէ կէօրիւչաիւրթմէլիսինիզ, վէ հէման պաչագ կիւնէ թէէթիլ իտիլմէքսիզին, թա պու կիւնտէն կէօրիւչաիւրթմէլիսինիզ :

— Ի յի Էման, պու կիւն իհթիմալաւան տէկիլ տիր . . . շիւնքի պիլպարէնին գօճապը, պիւլիբ պիրգազանա ուղրանաարագ հէլաք օլմուչ տուր, Եանի, պոչ տուր գանն իտերէք գաւըրչարըմագտա օլուուզու տօլու պիր տապանճանըն գուրչունու աթէչ ալարագ, քէնտիսինէ իսապէթ իթմիչ տիր :

— Ա, նէ՛ գատար տէհչէթէնկիզ պիր հալ . . .

— Պունուն իւզլէրինէ, մատամ' ա՛ճրվիլտէ, իլք մաթէմ կիւնչէրինի կէչերմէք իւզրէ, անիտա պուրասընը թէքք իլէ, նօրմանտիտան բէտաեր իսանէսինէ կիթմիչ տիր . . .

— Գլթիլա, բէճա իտէրիմ սիզէ, պու կիւն մէրգու-

նամուսյու վէ տօղրու օլմասը տախի, օլ աղիզ վէ պիկիւնահ
օլմասըն պէնդէմէքտէ իսէ . . . (աղիզ վէ պի կիւնահ օլ-
մասընըն ըբամիլէն սաթիմէ վէ եւլան օլմասընը, պէն ըէն-
տիմ խտտաա իտէպիլիլիլիմ), տէկիլ սուլըբ, իլլա բէքտէ է-
տէպիլիլիլի պիլիլ տիլը :

—Մէրգուճուն եէրիլ նէրէսի տիլը :

—Սանթիէ սօգաղընտա օթուրմագտա տըր :

—Եօյլէ իսէ պէն մէրգուճուն կիտիպ պուլմայլընմ . . .
պու սիղին սէօյլէ յիլլէրինիղտէն, պագը յիւ բճէլէրիմ թագ-
վիլիլիլիլ պուլմագտա տըրլար . . . :

—Օլ չիւբճէլէր նէ իմիլլէր :

—Տօթիւմ, պիլլարէ մատամ տը մէրմօնուն պիրատէ-
րինին վէֆաթը հարգընտա ալարընմ պագը մալիւմաթ-
լարտան հասըլ օլան չիւբճէլէրէ նէգարէն, մէրգուճ սա-
հիհէն ըէնտի նէֆսինէ գաստ իթմիլլ օլմաեղպ . . . իլլա պիլը
գաթիլիլի ղատատարլըրնա գուրպան կիթմիլլ օլմալը տըր :

—Սման եա իէպպիմ, իլի եա, պու չիւբճէլիլ նէ-
տէն նէլէթ իլլէմէքտէ տիլը . . . :

—Օլ պագտէ պիլը չօգ տիլիլլը վար իսէ տէ, պիրէր
պիլիլիլ պէեան իթմէլիլլը բէք ուղուն օլուր, իմտի, արթըզ
պէն կիթմէլիլիլ . . . կերէք ըէնտիլիլ վէ կերէք Մ. տը
Լիւնէյ թարաֆընտան լաղմ կէլէն եարտըլարը եար-
մագըլըզ վատ իլլէտիկիլիլիլ, ումարըմ ըի սալա իաթըր-
նըղտան չըգ արմանեանգարնըզ տըր :

—Նէ՛օ, կիտիլեթրմուտունու . . . մէկէրչի մլօրէսթա-
նը կէօրմէքսիլիլ, պէօյլէ պրագըլզ կիթմէլիլիլիլ ճայիլզ
օլապիլիլի մի :

—Չաթէն պէն անը կէօրմէլիլիլ արգուլըն օլմատըգտան
պալզա, հաթիթա, գիեատէսիլլէ տէ սըգըլմագտաեղմ, նա-
սըլ ըի սէպէպիլիլ տէ պիլիլիլիլիլ . . . մագաթ, եալընըզ
պիլը մալիւմաթ ալմագըլզ իմվիտի իաթըր իլլին, ըէնտի
տուլլուլարըմա ղալէպէ իտէրէք կէլմիլ իտիմ, մատամ ըի,
արամագտա պուլմանուղուճ օլ մատամ տը մէրմօն հարգ-

գընտա պու գատարճըզ պիլը ըըզ ալարմ, արթըզ կի-
տէրիմ, ատիլեէօ . . . :

—Ա՛, չօգ ինսաֆարզ իմիլլիլիլիլ :

—Տահա եէնի մի պիլիլեթրունու . . . :

—Պէն բէք իլի պիլմէքտէ իմ ըի, պու կիւնէլքտէ էվ-
լատընըզ, պալզա վագըլթլարտան չօգ գիեատէ, պիղին նա-
սիհաթլարընըզա մուհիման պուլմանագտա տըր . . . :

—Նիլչին, մէկէրչի ղէնկիլիլիլիլ եօ՞գ մու տուր, մէկէրչի
պիլը սէատէթի հալ ու իգալլ իւղըն պուլմանագտա տէ-
կիլ մի տիլը . . . :

—Էվվէթ, էօյլէ տիլը էմնա, չու գուսուրու վար տըր
ըի, գարչըսընտաթի առամալար թարթըզ անլաեամամագ-
տա տըր : Հատուն գիեատէ մէսարիֆ իթմէքտէ տիլը,
չիւնըի, հէմ հէրքէօին լագըրտըրնա էմիլիլիլիլ իտիպ է-
նանմագտա տըր, վէ հէմ տէ թապիլաթընտա ճէօմէրտիլը
վար տըր, հէր էլտէ, հէր եէրտէ, վէ հէր վագըլթտա պիւ-
եիւլըիւք սաթմագ իսթէմէքտէ տիլը, վէ գօրգարըմ ըի
պիլը կիւն, մէրգուճուն պու ալիճէնապըլընը սուլի իս-
թիմալ իլլէ, պալընտա վէ էթրաֆընտա պուլմանմալար,
իսարապիլիլիլիլ մուհիպ օլանագըլար տըր : Էմնա պիլմէզ-
սինիլ, մէրգուճ, նէ մէրթէպէ ուլուվիլ ճէնապըլը տուլ-
ղուսուլա մէմու պիլը գալլ թալըմագտէ տիլը : Չու հուրա
կէլմէքտէ օլան իսրաֆըլը վէ նիլադըլըլըլար հագգըն-
տա, պէն ճէսարէթ իտիպ տէ պիլը շէյ սէօյլէ էմ եարուժ,
չիւնըի, մէգըիւր տիլմանէլիլլէրէ, պէնիմ տաթի միւպիլէլա
պուլմանուղուճ շէօյլէ տուրտուն, պիլը տէ . . . պալզա
սէպէպիլը վար տըր : հալպու ըի սիղին հալինիլզ վէ մէվ-
գընըզ սայիլը կիւնա տըր, պէնիմ հալ վէ մէվգըլըն պիւ-
թիւն պիւլմէն մուղայիլիլ տիլը, սիլը բէք ալա թայիլիլ
իտիպ վէ նասիհաթլար վիլէպիլիլիլիլիլ . . . :

—Մատամ տըր Լիւնէյ հէնուլ լագըրտըրնը պիլիլիլը-
մէմիլ իբէն, պիւրտէն պիլըն մլօրէսթանըն սէպի իլիտիլիլիլ
պալլատը :

Ոչ անտէ Ծլօրէսթան, պիբ թէլաչ իլէ, սալոնուն իթ-
թիսալինտէ պուլունան պիբ օտաեա կիրտի, վէ պիբ չիս-
տէթ իւզրէ տէ օտա գարուսունու գարաաղգտան սօնրա,
պէրապէրինտէ պուլունան պիբ ատէմէ, պօղուգ պիբ սէս
իլէ օլտուզու հալտէ,

—Լաբին, իլի եա, պու տէտիկինիզ իհթիմալտէ՛ն
տէկի տիր . . . —տէտի:

—Թէքրարէն սէօլլէրիմ քի, — տէչի ճէվապ վիրտի
մէրգում իլէ պիրլիքտէ օլան քէհետաը Մ. Պաթինօ ալըզ
պիբ թէլաֆֆուզ վէ քէսիլին պիբ սէօլլէ յիչ իլէ, սիզէ թէք-
րարէն սէօլլէրիմ քի, էկէր պունու պէօլլէ եաբմաղ իսէ-
նիզ, սաաթ տէօրթէ վարմաղտան, թէվիդըֆ օլմաղլըը-
նըզ լազըմ կէլէճէք տիր . . . զիրա, օլ վադթէ գատար,
բարալարը ալամաաղըը թազտիրտէ, մէրգում կիտիպ պաչ
միւտատաի ումումիյե թէչէքքի իլլէնէճէք տիր. վէ էօլլէ
պիբ թէչէքքի իտիլտիկինտէ տախի, օ եօլտա պիբ ՍԱԽԹԻ-
ՔԵԱՐԼԵՂՆՆ ԵՆԹԻՃԷԱՅԻՆԻՆ ԵՆՏԵ գարար գըլաճազըը պի-
լիսինիզ, մալիւմ եա, աման զէվալը վիգօնթում, սօնրա
իբիքխանէեէ կիթմէքիկինիզ իգթիզա իտէճէք տիր . . .

ՕՆ ԻՔԻՆՃԻ ՖԱՍԼ

«Պանան օնա էքէիսէեէ կիթմէքիքտէ գարար գըլա-
ճազ տըր . . . էվլէթ, իբիքխանէեէ» լագըրտըընը ի-
չիթտիրլէրլտէ, մատամ տը Լիւսնէ իլէ Ծլօրէսթանըն
բէտէրինն ԵՆ մէրթէպէ տիւչտըր տէչէթ օլուպ վէնա-
պը պիբ պիբի եիւզիւնէ պագտըզլարընը հալինի նազչ
իթմէքիք, իհթիմալտէն տէկիլ տիր: Գօնթուն րէնիկ ա-

թարազ մօսնր քէսիլտի, վէ տիզլէրի տիթրէմէկէ պաչա-
տըղընտան, կիտիպ պիբ գօթուզուն քէնարընա տաեանար,
չիւնքի, օլ անէ տէկին իհթիրամ ու հիւրմէթ իւզրէ տէվամ՝
իտէկէլիչ օլան իսմ ու շէօհրէթինն . . . էօլլէ պիբ հարամ
զատէ էվլատ սէպէպինտէն պօղուլուպ բիւր լէքէ օյաճա-
զընը, քէնտի գուլազլարըլա իչիթմէքտէ՛ իտի: Մէր-
գում Լիսթիւար իւզլէրլտէ հասլլ օլան իչ պու իլք էսէրի
էլէմ կէչտիքտէն սօնրա, քէմալի հիտտէթինտէն, էչքեալը
պիւթիւն պիւթիւն տէկիչիտի, վէ մէրքիւր օլլունուն պու-
լունաուզու օտաեա տօղրու, օլ մէրթէպէ բէհտիտամիզ
պիբ հարէքէթ իւզրէ իլէրիլէ յիւպ կիթմէքտէ պուլունտու-
քի, մատամ տը Լիւսնէ յին, մէրգումմուս մէզքիւր հալինի
կէօրիւր կէօրմէզ, անինտէ պիբ Ելինէթի վէիտիմէտէ պու-
լունաուզունու տէրք ու Ֆէհմ իլլէտիկինտէն, հէմանտէմ
ԵԼԹԻՆԻպ գօլլունտան թութու, պըրազմաեըպ աը դօյ-
տու, վէ եավաչճաճըգ սէօլլէնէրէք, վէ զպիթիլէ թէէս-
պիլլի վէ իսքեաթ իտիճիտէ պիբ սէս իլէ թէլաֆֆուզ իլ-
լէեքէքէք,

—Մէրգում գապահաթաըղ տըր . . . էվլէթ, պէն
սիզէ եէմին իտէրէք սէօլլէրիմ քի, մէրգում պիտուչ տուր
. . . տուլունուզ, սէս չըգարմանընըտա, զուհուրա կէլ-
մէքտէ օլան միւրեալէմէլի տիլնէ յինիզ. . . — տէտի:

Գօնթ մէրգումէ տիւչտիւր Լագըրտըընա իթիմատ իթ.
մէք իսթէտիկինտէն, իթաաթ իտէրէք տուրաու: Վէ Ֆիլ-
վազը մէրգումմէտէ, Ծլօրէսթան գապահաթաըղ օլմալը
տըր, էօլլէ սալթէքեալըըզ վէ եալիտ գալպչէսիկի ա-
լա գապուլ վէ իրթիքեալ իտէնլէրտէն տէկիլ տիր, զանն
ու իթիգատընտա պուլունամաղտա իտի: Չիւնքի, կէօղլէրի
գաբալը պուլունուրճապընա իլարաղը սալապէթ իտէկէլ-
մէքտէ պուլունամուչ օլան մէրգումմէ գապահաթան, եէնտէն
եէնի ֆէտաքեալըզլար գօլարմաղլը Նիլլէթի ֆապտէ-
սիլլէ, կիտիպ մէրգումմէեէ, կիւեա, պիրլինտէն ալաճազ
էէրինէ պիբ ըօլլա գապուլ իթմիչ օլտուզունու, վէ մէզ-

քիւր բօլիաննն սախթէ օլուպտա, քէնտիտիտէ, ժադ Ֆէրան մարտիքէնէնէն, պաշգա պիրիսն վիրմիչ պուլունտու գունու, վէ մէրգուսունտա (ժադ մէրանն), օլ ճինայէթտէ, քէնտի պինի միւլթ էրէր ատտ իտէրէք, իթթ իհամ իլլէտիկինի, վէլ-հասըլ, պտանբպ պիր գալպ բօլիւա դապուլ իլլէմիշ օլմա-սըլլա, սըրֆ պիր սախթէքարըլք իթթ իրասընա ուղրա-մըշ պուլունտուղունու սէօյլէմիշ, մէրգուսմէյի գանաըր-մըշ, վէ պիր մըդտար ագճէ տահա գօբաըլարադ, ժադ մէրան թարաֆընտան գուհուրա կէլմիշ օյան թաղեիդպթ-տան, վէ սախթէ բօլիաննն պէտէլի օյան պօրճ իլին մահ-պուսիլէթտէն գուրթուլապիլմիշ իտի :

Մատամ տը Լիւանէյ, վազաա միգօնթուն էմրի պա-սիրէթէ դարշը հարէքէթէր իթտիկինի, վէ միւսրիֆիլիկի-նի, վէ նիդամըղ բապթթասըղ իլլէթտէ պուլունտուղու-նու պիլմէքտէ իտի, լաքին, պունտուլա պէրապէր տախի, ղպլէթէ տօղու պիր ատամ տըր տէլի գանն իթմէքտէ օյտուղունտան, տէկիլ էօյլէ պիր սախթէքարըլք, տէ-կիլ էօյլէ պիր ալաղըլք վէ նամուսուղուղու, իլլա էն ուֆազ պիր նէգաքէթսիդիկի վէ թէրպէյեթսիդիկի պիլէ իրթիքեապ իլլէմէսինի, գաթան Ֆիրքնտէն պիլէ կէլթ-մէքտէ տէկիլ իտի : էն զիեատէ տար կիւնլէրնտէ, իքի տէֆա, մէրգուսուն մուալլէնթիսն էթթիլէրէք, ճէսիմ ճէ-սիմ մէպլաղար իգրազ իլլէմիշ իտի, վէ կէրլի վիգօնթ, մէ-պպիլիլ մէգպուրէյի պլտըղը վազըթթարտա, քէնտիտիսին տէ անըն իքի միլիս ալաճաղարը պուլունտուղունու սեան, վէ իլէրուտէ էին թէէտիլիլ իլլէէէճէկինի վատ ու չարթ պէեան իլէ գապուլ իլլէմէքտէ իտի իտէ տէ, մէրգուսմէ դա-թան, օ իւմիտ վէ օ նիլէթ իլլէ վիւմէյիպ, իլլա սըրֆ քուլա-նամընա օլարազ, վէ մէրգուսմ պիր իրամէթ իթ-միշ պուլունմազըլք ֆիրքիլլէ վիրմէքտէ իտի : վէ վիգօ-նթուն իլէրուտէ, քէնտի պօրճունու վիրէպիլիր գուարէթտէ պուլունմասընա իտէ, սուրէթի ղահիլէտէ տէրքեար օյան տարաթ ու սալթանաթը, քեաֆի մէրթէպէտէ տէլալէթ

իլլէմէքտէ օլմասընա ինանմադտա պուլունմասըլ շէօյլէ տուրուն, ղաթ էն բէք ալիճէնապ վէ բէք տէ միւրիւվիլթ-լու պիր դատըն օլուղունտան, պաշգա պիր շէյ տիւլիւ-մէյիպ, անճազ միւրէսթանա պիր տօնթլուգ իթմիշ օլ-մազըլք տիւլիւնմէքտէ իտի : վէ նասըլ քի սէօյլէտիք, վիրտիլի բարալարը, թէքրարէն ալմազըլք, իաթըրնա պիլէ կէթիւմէքտէ տէկիլ իտի : վէլհասըլ, միւրէսթան հէր նէրի սէօյլէր իտէ, մէրգուսմէտէ, ղէրրէճէ շիւրհէէէ ղահիլպ օլմազըլքն, ինանմադտա պուլունտուղունտան, էօյլէ մէպլաղը աղիմէքտէ, չըգարըպ չըգարըպ վիրմէքտէ իտի, վէ իլթէ մէգքիւր իթիգատընա մէպնի օլարազ տըր քի, գօնթ տը Սէն-Իէմիլլէ, մախտուսի միւրէսթանն պի-տուլուղու հազընտա շէհատէթ իտէրէք, գուլունտան շէ-քիպ տուրտուրմադտա, վէ կիւղէրան իթմէքտէ պուլունման միւսահիպէթի տիլնէմէսինի բէճա իլլէմէքտէ իտի : Ազը-պէթթեար, մէրգուսմ հալէա օլ տազըգտեա գատար, էմ-նիլէթէ խեանէթ իտէն ատամլարըն սուլի իսթիմալլէրի ուղրունտա գուրպան օլուպտա պիր պէլաեա ուղրամըշ տըր իթիպատընտա, վէ պիտուլ օլմասընընտա, բէտէրի նէգ-տինտէ քեամիլէն ղահիլէ չըգաճազը էմէլլնտէ, պուլուն-մադտա իտի :

— Թէրարէն սէօյլէրիմ քի, — տէտի միւրէսթան Մ. Գատիսեա պօզուգ պիր սէս իլլէ սէօյլէէէրէք, — օլ բը-թի-թան տէնիլէն ատէմ, ղատասըն պիրի տիր, յիւնքի, տահա պունտան իւշ կիւն էվլէլ իլէ տիւնքի կիւն, էէ-տիստէ պուլունման բօլիալարըն պէտէլլէրիսի վիրիպ գուր-թարտըլքտա, մէգքիւր քեաղըտարտան մատաա եա-նընտա պուլունմասըլքնա տայիր լազըրտըլար իտիպ պէ-նի ինանաթըրտը իտի . . . պէն պու բօլիա իլին սիւրիւ-միւշ կիթմիշ տիր իթիգատընտա պուլունմադտա իտիմ, յիւնքի, իւշ այ վատէսի վար իտի, վէ վատէսի հուլուլի-տէ սախթ, Լօնտարտա Ստամ վէ գումբանեալ թարա-ֆընտան թէէտիլէէ օլունմաճաք իտի :

— Էլ վէժ, էլ վէժ, — տէտի Պատինօ քէսկին պիր սէս իլէ, — պէնտէնիգտէ պիրիրիմ՝ քի, աղիղիմ վիդօնիթ, սիդ քէնտի իշինիլի, բէք ուսի ալլալը պիր սուրէնտէ թէրթիպ ու թանգիմ էյլէմիշ իտինիլ, շէօյլէքի, սաթիթ՝ քեաղլալալընը, սիղին էմէլ ու իթիգաւտընըգճա, սիդ պուրասան կիթտիքտէն սօնրա մէյտանէ չըգանգալար իտի . . . Տալ պու քի շիմտի, գարչընըալ չըգանըն սիդտէնտէ դիեաստէ ուսթա պիրիսի օրմասը անլալըտը :

— Հայլճի քի, շիմտի սիդտէ պէօյլէ լազըրտըլար իթմէրտէսինիլ, թամ՝ պէօյլէ լազըրտըլարն վագիթինի պուլտունուլ . . . — տէտի ճիրքտիսթան էիւքտէք պիր սէս իլէ վէ Տիտտէթիլէնէքէք, — մէկէրչի, մէգրիւր բոյիշալարը պանա գապուլ իթտիրէն, պիզգաթ քէնտինիլ տէկիլ մի իտինիլ :

— Պագասանաբընը, աղիղիմ արիսթօգրաթ էքէնտի, — տէ յի ճէվապ վիրտի Պատինօ պէս պիր սէօյլէքիլ իլէ, — օլ գատար Տիտտէթ իգթիղա իթմէր . . . Կէրչի ախլ ու իթայէ տայիր իմգալարա թագիլտ իթմէրիքտէ տէրքեար օլան մէհարէթինիլէ, հիչ պիր տիլէճէք եօգ տուր, ֆագաթ, էօյլէ պիր հիւնէրէ մալիք պուլունամագտաբըլը տէ յի, քէնտի տօսթլարընըալա պու մէրթէպէ իէքիթֆ սիդ սուրէթտէ մուամէլէ յի պարիտէ յի ճայիլ կէօրմէքիլկինիլ, աոյա բէվա օլամալը, էկէրչի պիր աղ տասա պու եօրտա հիտտէթլէրէ գայլալաճագ օլուր իտէնիլ . . . պիլմիշ օլաընըգ քի, հէման ալլալ էիւրիւսէի վիրիրիմ, վէ սիդտէ արթըգ քէնտի իշինիլի, քէ յիթինիլ նասըլ իսթէր իսէ, օնա կէօրէ թանգիմ իտէրսինիլ . . .

— Ա՛ ճանըմ, պէնիմ շու շիմտիքի հայիմտէ պուլունան պիր ատէմ, մէկէրչի քէնտի եարտըրընա վէ սէօյլէտիկինէ, լաերգըլա տիգգաթ իտէպիլի մի . . . էկէրչի պու սէօյլէտիկինիլ մօզրու իսէ, վէ պինան ալէյն տէ, էկէրչի պու կիւն քէ յիթիլէթ պաշմիւտտաթի ու մուսիլիէ անլաթտըրըլարագ, տավաեա գըրտա՝ օլունամագ տէ, տիւշարը իսարապիլիէթ օլաճաղըմտ, հիլ չիւրհէ ճայիլ տէկիլ տիր . . .

— Վէ իշթէ պէնիմտէ սիզէ ասըլ անլաթտըրմագ իսթէտիկիմ պու նօղթա տըր . . . իմտի, պարի հիչ տէկիլ իսէ, կիւնէ օլ սիղին հիմաեթքեարընըգ պուլունան մաի կէօյլիլ ճէնանէնիլէ, էանի օլ մէլէքսիմա հանըմճըղալա միւրաճաաթ իթմէլիսինիլ . . .

— () տէտիկինիլ իՏթիմալտէն տէկիլ տիր :
 — Իմտի էօյլէ օլտուգտա, լաղըմ կէլէն միւճաղաթը շէքմէքիկի կէօլէ ալմագըղընըգ իգթիղա իտէր : Հայլճի, իշթէ պունա տէնիլէքտէն գուրթուլապտա, պիր գըրքտա պօզուլմագըլգ, տէրլէր, տիկէր բօլիշալարտան գուրթուլտու նուլտա, սալթ պու սօն բօլիշատա իշ ճափարըգա սարաը գարտը . . . վէ պարի ճիւղի պիր մէպաղտա օլմասա, թօքու թօքու էիկիրմի պէշ պին ֆրանգըլգ պիր շէյ տիր . . . պու գատարճըգ ճիւղի պիր շէյ իշին, կիտիպտէ թուլթ թէրօսանէսինտէ մաճ գուսիլիէթ շէքմէքիլք, տօզրուսու եուտուլուր մանուն տէկիլ տիր, աեբպ տըր, ագըլալըրգ տըր, վէ ալլալէ տիլանէլէք տիր : Մէկէրչի զաթընըգ կիպի իշկիւր պիր ատամա, պու գատարճըգ պիր իշի պէճէրիպտէ պէլատան գուրթուլմամագըլգ, ճայիլգ օլապիլի մի :

— Ա՛ ման էարէպպիմ, նէ՛ եարաբըմ, էլիմտէն նէ՛ կէլը . . . պարի հիչ պիր շէ յիմտէ եօգ տուր քի սաթըլ բարա իտէյիմ, գօնադտա պուլունան էմիլալ ու էշէանըն հիշ պիրի պէնիմ տէկիլ տիր, շու անտէ, բույի ճիհանտէ եալընըգ պիր էիկիրմի թանէճիք լիրաեա պիլէ մալիք պուլունամագտա տէկիլիմ . . .

— Մէկէրչի տօսթլարընըգտա մը միւրաճաաթ իտէմէգօինիլ :

— Ի՛սայր, օլ պապտէ տախի հիչ պիր իւմիտիմ պուլունամագտա տէկիլ տիր, շիւնքի, մուալէնէթլէքիլնէ իւմիտ օլունապիլիլը հէր գալ քիլի թամըմագտա իտի իտէմ, քեաթֆէտիլնէ տախի պօրճուլ պուլունամագտաեբըմ, եօքտա, մէկէրչի պէն տիլաւէ միլիմ, էկէրչի էօյլէ օլմուշ օլմասա իե . . . — Կ՛՛՛՛

տի, մէկէրդի շիմտիյէ դատար միւրաճաճաթա միւսարաճաթ իթմէղմի իտիմ:

—Աֆիլ իտեքոնիդ, վազաա էջյէ տիր . . . լաքին, բահաթ դալպ իւղրէ տիւշիւնէրէ դօնուշմալըբը, շիւնքի, անճազ օլ վազըթ ազըլանէ պիր թարիգ տիւշիւնիւպ վէ պու միւշքիի հալլ իտէպիլիրիդ: Զաթէն շիմտիքի նիյեթ-թիմտէ, քէնտիւնիդտէն ղիւտտէ ֆէնտպաղ պիր առէմէ թէսատիւֆ իթմիշ օլմագըլընըրը անլաթ տըրմագըլը իտի իտէ տէ . . . պէնի տիյնէմէք իտթէմէտիւնիդ:

—Հայտէ յիւնիդ, սէջյէ յիւնիդ պագալըմ միւֆիտ պիր թարիգ տիւշիւնէպիլմէրաթ միտիւնիդ:

—Աիդ պէնտէնիդէ, գունտան իքի այ մուդատտէմ, աղիգիմ Պատինօ, պիր դաշ պանգալար իւղէրինէ չէբիմիշ, ուզուն վատէլի օլարագ, 130 պին ֆրագըլը բօլիչալարըմ վար տըր, աճապա շունլարը պիրինէ սաթմաճագըլըբը, աճապա շալըշամըբը, էջյէ պիր ալըճը պուլաճագըլըբը . . . տէտի իտիւնիդ, էջյէ տէկիլ մի:

—Իվիթթ, էջյէ տիր . . . էյ, նէ օլմուշ տուր, նէ տիմէք իտթէն օրսունուղ . . .

—Լութֆ իտիւնիդ, աղաճըգ սապը իտիւնիդ . . . պէն սիղտէն, մէգըբը բօլիչալարը պիր քէրբէ կէօրմէք իտթէտի իտիմ. . . Խաթըրմա կէլմէնօր, պիլմէմ քիմ իտի, մէշքըբը բօլիչալար իչին պանա, ծնլար սաթմէտ տիրէր էմմա, բէք ուսթալըգը սուրէթտէ թաղ լիտ իտիլմիշէր տիր, տէտի իտի: Վէ կէրդի պէնտէ, սիղին, իմպաեա իմղա ուլտուր-ճագըլըգտա տէրքեար օլան մէհարէթիւնիդ բէք պլէա պիւմէքտէ իտիմ իտէ տէ, պու ճիւմէ իլէ տաթի, էվիլէ շիւրհէ իլլէմէքտէ տէկիլ իտիմ, ֆագաթ, պաշգա պիր խուտուսա մէպիւ, սօնրատան, պէն տաթի շիւրհէ իլլէմէկէ պաշլա-տը իտիմ, չէջյէքի, քեաթֆէլի իրատ մէսարիֆիւնիդ իտառաէ վէ նէզարէթիւն պէնտէնիդ թէտիլմէ իլլէմիշ օլմա-նըգ ճիւհէթիւ, պիլթապի իտարագ պիր հայտէ պուլուհ-տուրսունուղու պիլմէքտէ օլտուրտան պաշգա, հաթթա,

քիւլլի էմիլալ ու էշեատան մահրում գալմըշ օլտուրսունուղու տաթի պիլմէքտէ իտիմ, շիւնքի, մալիւմ եա, աթլար, արապալար, վէ դօնաղըն քեաթֆէլի թէհէմիւլաթը, Պօայեթ իլէ Լալարտա, պիղգաթ քէնտի մարիֆէթիլմէ սաթըլմըշ իտիլէր . . . Տիւնէք տիր քի, պէնիմ իլլէն, էջյէ պիր մէպաղը աղիմտէն միւրթթիւպ պուլուհան բօլիչալարտան տօլանը թէհաճճիւպ իթմէշլըք, թապիաթըն իտարիճիւնտէ օլան պիր չէյ տէկիլ իտի, հա՞ նէ տէրսինիդ, էջյէ տէկիլ միտիր:

—Բէճա իտէրիմ, սիդ շու թէհաճճիւպիւնիդ պէրթա-րաֆ իլէ, վուգուի հալի նագլ իտիւնիդ պագալըմ:

—Պագըրըդ իշնասըլ օլտու իտի. . . պէնտէնիդ եա սահիւպ թէհէրիւպէ օլտուրսունտան, վէ տէ եախօտ դօրդագ պիր առամ պուլուհտուրսունտան . . . տօղրուտան տօղրու էջյէ իլլէրէ դարըշմագըլըպ ճէսարէթ իտէմէտիկիմ ճիւհէթիւ, սիղի պաշգա պիր առաճա կէճտտէրտի իտիմ, հալ պուր մէրգու մտաթի պէնտէնիդ գատար ուզաղը կէօրիւնլը-տէն պիրի օլմաղին, պէլքի քէնտիսինէ պիր օնուհ օյնաեա ճագալըբը տըր շիւրհէտինէ ղահիւպ օլմուշ իտի:

—Խայր, օ սէջյէտիկիլէնիդ իշթիմալտէն տէկիլ տիր, ղիրա, էկէրի մէրգու, մէգըբը քեաղըտալարըն սաթմէ օլմասրնտան տօլանը, ղէրէճէ պիր շիւրհէեէ ղահիւպ օլմուշ օլտա իտի, միւմըն տէկիլ տիր, անիլի դապուլ իտիպտէ ղըրմագ իտի:

—Իյի եա, 130 պին ֆրանգըք քեաղըտալարընըգա մուգապիլ, բէշին օլարագ, սիլէ մէրգու մէ՞ գատար ֆըրանգ վիրտի իտի:

—Նիկիլըմի պէշ պին ֆրանգ բիշին վիրիպ, վէ պագըլ-նէտիւն տաթի պիր միտտէթ սօնրա թէհէտիյեթ իլլէմէքիլք իւղրէ գապուլ իլլէտի իտի . . .

—Բէք պլէա, մէգըբը հիկիլըմի պէշ պին ֆրանգտան սօնրա, թայրին իտիլէն վատէնին հուլուլիտտէ, գա՞ շիւրանգ տաճա ալապիլտի իտիւնիդ . . .

— Սիդոէ պիւրսինիզ քի, սայիր պիր բարա տահա ալա-
մամը իտիմ, իշ եալընըզ խեհալաթ տայիրէսինտէ դալմըզ
խտի . . . Ֆադաթ, վիրմիշ պուլունտուղու 25 պին ֆրանսդ
հազգընտա տա , հիշ պիր լադըրտը իթմէքտէ աէկիլ իտի,
տիմէք տիր.քի, քեար ու զարար , մերգում օլ գատարը կէօ
պիւնէ ալմըշ իտի

— Աղիզիմ վիրօնթ , տահա սիզտէ բէք չօդ խամլըզ
վար տըր, չիւնքի, հէնուզ սիննինիզ քէմալէ իրմիշ օլմատը-
ղընտան, հալիլլէ թէճըրիպէքեարլըզ սէմէրէսինտէն մահ-
լում պուլունմագտասընըր: Մէգըրիւր իշտէ մուվաֆֆա-
գըյեթիմ հասըլ օլտուղունտա, գօսիսին օլարագ, պէնտէ-
նիզին քիսէսինէ եիւզ թանէճըր լիւա կիրէճէք օլտուղուն-
տան, հազըգաթը հալի մէրգում մա սէօյլէմէեհէրէք սէթըր իյ-
լէմիշ իտիմ, սիզին պու մէրթէպէ խարապ պիր հալտէ պու-
լունտուղունուղու պիլմէքտէ աէկիլ իտի . . . վէ մէրգում
հալէա սիզի, պիր իյի հալտէսինիզ աէյի գանն իլլէմէքտէ
օլտուգտան պաշգա, ալլիսուտուս սահիպ սէրվէթ պիր գա-
տըն թարաֆընտան սէվիլմէքտէ օլտուղունուղունտա պիլ-
տիկինտէն , վէ մաաղալահ պաշընըզա պիր տարլըզ ֆէ-
լաքէթի կէլէճէք օլսա պիլէ, մէրգումէնին սիզի մէլտան-
տէ պրագմատեարագ , անինտէ իմտատ ու մուալէնէթիմին-
ղէ եէթիշէճէկի եմլլինտէ պուլունտուղունտան, հէր հալ-
տէ , հիշ աէկիլ իտի , վիրմիշ օլտուղու մէպաղը գօրարըպ
կէրէ ալապիլէճէկինի իւմա իլլէմէքտէ իտի: վէ վագաա, պու
հալտէ տախի, մէրգում քէնտիսի իչին աղ չօդ պիր
թէհիլքէ պուլունտուղունու պիլմէքտէ իտի իսէ տէ, էօյլէ
պիր մէպաղը աղիմ գազանապիլմէքիք խաթըր իչին , ար-
թըզ օ գատար ուֆագ պիր զարարը կէօզէ ալմագտա իտի:
վէ պու հիտաղըտա ֆէնա պիր չէյ աէկիլ իտի, չիւնքի, նա-
սըլ քի մալում տուր , տահա կէլէն կիւն, 38 պին ֆրանսդ
լըզ պիր գալպ քեաղըրմընըզ գուրթարմագ իչին, 100 պին
թանէճիք ֆրանսդ պիր գալէմտէ սայտըգտան պաշգա ,
տահա տիւնքի կիւն տախի, իրինճի պիր քեաղըրմընըզ

գուրթարմագ իչին , 30 պին ֆրանսդ տա թէէտիյեէ իլլէ-
տիկինիլի կէօրմիշ իտի . . . Հէլէ պէրէքէթ վիրսին քի ,
մէգըրիւր իքինճի քեաղըրտը իտտէ իթմէքիք իչին տախի ,
տիկիլէր միսիլու , Ֆաղա պիր շէյ մաթիւպ իթմէլպ ,
անճագ վիրմիշ օլտուղու մէպաղը ալմագլա գանտաթ կէ-
թիլմիշ իտի : Օլ տիւնքի 30 պին ֆրանսդ նա՛սըլ օլուպտա
թէտարիք իտէպիլտինիզ , նէրէտէնտէ պուլապիլտինիզ ,
տօղրուտու , հալէա օնա պիր տիւրիւ աղըլ իրտիրէմէմիշիմ
տիր . Հօ՛շ , սիզին իչինիպէ աղըլ իրմէզ քի , զիրա , նատիր
իւլ էմաղ պիր գաթսընըր . . : իմտի , իշթէ ալիքեար կէօր-
մէքտէսինիզ քի , 25 պին ֆրանսդ իչին սիզի սըգըլարմագ-
տա օլան օլ իրթի-ժան , մէպաղը մէգպուրու տախի ալտը-
ղընտա , սիզէ վիրմիշ պուլունտուղու եալընըզ 25 պին ֆը-
րանսդ մուգապիլ , սիզտէն իւլ գալէմտէ , թամամ 153
պին թանէճիք ֆրանսդ ալմըշ օլտագա տըր , վէ տիմէք
տիր քի , պէնտէսիզտէ սիզէ, քէնտիսիզտէն զիտաթ ուս-
թա վէ ֆէնտպաղ պիր առամա չաթտընըզ տէտիկիմտէ ,
հազգըլ իտիմ , ասլա հազգըզ պիր լադըրտը իթմիշ աէ-
կիլ իտիմ :

— Իյի եա , պու կիւնքի պէնտէն պէտէլինի թալէպ իյ-
լէմէքտէ օլտուղու բօլիա իչին , մէրգում նիլին սաթմըլըմ
տըր ախէքտէ իտի :

— Սիդի գօրգումթամագ նիլեթիթիլէ էօյլէ սէօյլէմէքտէ
խտի , վէ նասըլ քի պիլիրսինիզ , եալընըզ 38 պին ֆրանսդ
լըզ բօլիշտըր միւսթէնա թուլթարագ , տիկիլէրէրինի թէ,
տալիլուլէ շըգարմըլ օլտուղունու տախի սիզէ սէօյլէմիշ իտի,
չէօյլէքի , քէնտի իչինի թէտրիճ իլլէ վէ պիրէր պիրէր պի-
թիլմէքտէ իտի , վէ էօյլէ օլմաարտա ալիքեար տըր, զիրա
էվիլա պէրինին աղճէսինի գօրարմըշ , պատէհու իրինճի-
սինին պէտէլինի ալմըշ , վէ պու կիւն տախի իւլիւնճիւ-
սինին պէտէլինի իսթէմէքտէ տիր :

— Վայ խային հէրիֆ վայ . . .
— Գաղսանաբընըզ , էֆէնտի , պու ալէմտէ , հէր քէն

քէնտի մէնֆաաթընը տիւ շիւնմէքիկէ պորճլու տուր, օլ պապտէ պիր շէյ սէօյլէմէկէ հադգընը կօզ տուր. ֆա- դաթ, թէլալը սուրէթտէ վէ տուրիւն պիր ֆիրք իլէ տիւ շիւնիւմ վէ դօնուշարմ, իլթէ, պունտանա ալըդ- ալըդ անալըմադ տա տըր քի, մէրդում Բըթի-ժան (վէ, լազըտը պէ յնիսիդտէ կա, հէր նէ դատար բէք աղիզ պիր պտտմ տըր տէյլ շէօճըթընուար օլմալ իտէ տէ, գաթան շիւրհէմ կօզ տուր քի, օլ ժազ ֆերան տախի, պու իշտէ, հապըլ օլմազ օլան թիճարէթէ, նըսֆիլէթ իւզըթ միւշ- թէրէք պուլունմադտա օլմալը տըր). օլ իւր բօլիշայարտան իթտիկի բեարյարըն տատլարը տիմաղընտա դալմըլ օլտու- դունտան, պու սօն բօլիշա իշին տախի այնի թարիզի թուրթ- մադտա տըր, սիզի պիր իյի տահա սօյմաեա չալըլմադտա տըր, վէ նաալը քի սէօյլէտիմ, մութլազ սուրէթտէ, էմէլի- տէ. քիւտ ասիւրընը քիւր-քիւր էլ, հէրիպատապատ բա- ըալըրընը վիբմէկէ չալըլտաղընըղտան իպարէթ պուլուն- մադտա տըր. զիրա, քէնտի իթիգատընճա, հիշ միւմքին տէկիլ տիր, տօսթլարընը սիզի հիւ թիւմէթին բէնշէսինէ տիւմէքիկէ պըրազմանտադլար տըր. իմտի, շիմտի սիզին կարապիլէճէկինիզտէ, անճազ պու տուր, եանի էկէրչի տօսթլարընըլիշինտէ, իմտատընըլա եէթիլէրէք, սիզի պու պէլա վէ պու իաթարտան իտլասա հիմմէթ իտէճէք գաթ- լար պուլունմադտա իտէլէր, ալէա, կօզ, մաադալլաճ, էկէր չի օլ պապտէ հիշ պիր իւմիտիսիզ դալմամըլ իտէ, անճազ իւշ սաաթ միւտտէթինիզ գալմըլ տըր, ծաան սօնրա եա- բապիլէճէկինիզ, անճազ վէ անճազ հապտիանէ քէօլէ- սինտէ կիտիզ բահաթ իլլէմէքիլք տիր.

— Իյի կա, պու մահպուսիլէթ վէ պու թէրսանէ լու- ղէթիլընի պէօյլէ թէրէքըրիւրէն սէօյլէմէքիլքտէն միւրա- տընը գ նէ տիր . . .

— Միւրատըմ սիզի, օլ սահիպ սէրվէթ գատընա պիր տէֆա տահա միւրաճաթա մէճպուր իտէրէք. վէ անտէն պիր ուֆազ մաալէնէթ տահա գօրաթթորըրաբազ, տիւշար

օլմաղընը պէլա վէ թէ հիլքէտէն իտլաս իլլէմէք տիր . . .

— Պէն սիզէ սէօյլէտօրում քի, նաֆիլէ շէյ տիր, օլա- մազ պիր շէյ տիր, արթըգ անըն իւզէրինէ տիւ շիւնիւպ ղիհն հօրմանընը . . . Եալընը իւշ սաաթ միւտտէթ դալ- մըլ օլտուրու թադտիրտէ, մէրգումէտէն, կիտիպտէ ՋՅ պին ֆրանզ տահա գօրարմադըգ իւմիտիտէ օլմաղըլք, ատէթա պիր տիվանէլիք տիր, զիրա, մէրգումէ օլ գատար ֆետաքեարըլըլար եարմըլ աըր քի, արթըգ էօյլէ պիր շէյ տահա թէ քիլիֆ իթմէքիլք իճիթիմալտէն տէկիլ տիր .

— Մէզպուրէ սիզի սէվմէքտէ օլտուրունտան, չօգ իշ- թիմալ տըր քի, իաթըրընը իլին, հէր նէ դատար սիզէն, անըն, հիւզի պիր միւտտէթ դարֆընտա, ՋՅ պին ֆրանզ պուլապիլմէսի միւմքիլանիզ տիր կիպի կէօրիւնմէքտէ իտէ տէ, էօյլէ օլմասընը պիլտիկի հալաէ տախի, եէնի պիր թէճրիւպէեէ գալըլմաաը, իճիթիմալին խարիճիտտէ տէ- կիլ տիր . . .

— ՄՖ, եարտը, մէզպուրէ անը տախի եարտը, էվվէթ, 100 պին ֆրանզը պուլմաղըլք պաշգա եէրտէն միւմքին օլ- մաաղընտան . . . ազըպէթ քեար քէնտի գօճապընա միւրա- ճաաթա էօտիւնճ ալար. հալպուքի, պունար էօյլէ վա- գատալար տըրլար քի, էքիլնի տէֆա իլին թէքէրիւրի ճա- կիզ օլտաազ: Պադսանսընըլ, ալիզիմ Պատիսօ, պու անէ դատար պէնտէն հիշ պիր դարար կէօր մէմիշսինիզ տիր, վէ պինտէն ալէյճ, ալէյճիտէ սիթէմ ու թէշէքքի իտէճէքտէ հիշ պիր սէպէպիլինիզ պուլունմադտէ օլմամալը տըր . . . թարաֆըմտան տայիմա պիր պիմէնէաաղըլք, վէ պինապէ- ըին տայիմտա պիր էմիլ սախալէթ կէօրմիւշիւնիւզ տիր... իմտի. իաթըրմ իլին, պազընըլ, չալըլընըլ, օլ դատարար Բըթի-ժանտան, պիր հիւզի միւտտէթ իլին վաաէ ալա- մաղըրընըլ . . . Պիլիրսինիզ կա, պէն էօյլէ, տօսթլազ դա- գաղըլըլ լաղըմ կէլէն միւրեաֆաթը ուն ուտանլարտան տէկիլիմ, սօնուտա սիզի մէմուս իտէրիմ, պիր քէրէ շու սօն պէլաաան տախի էկէք գօրթթուր իտէմ, եէնի-

Մ. Պատիւօ պուսու պէօյէ սէօյէտիքտէն սօնրա, օտաւ տան տիշարը չըզար :

Վէ դարու գարանտրդտան սօնրա, Յորէօթաննն, քէնտու քէնտու յէ, պիր սուրէթի մէյուսանէտէ օլուուղու հալտէ :

— Աման եւ Բէպլիմ . . . աման եւ Բէպլիմ . . . աման եւ Բէպլիմ, — տէյի պագրրմադտա օլուուղու իշիտիտի :

Մ. Պատիւօ իլէ Յլօրէսթան պէյնիտէ կիւղէրան իտէն միւրեայէմէլէրտէն, Մ. դօնթ աը Աէն-Բէմի քէնտի օլլուունն նամուսուղլուգլարնա ախեան օլուուղու կիպի, մատամ աը Լիւանէյ ատիտի, քէմալի էնիլյէթ իւզրէ տիլտատէ օլուպտա, սէվմէրտէ պուլունտուղու պիր ատէմին, նէ մէրթէպէ պէտնամ պիրիտ օլմասընը իշիթմիշ իտի, վէ պիտաէն ալէյ, քէնտիլէրէ նամալիմ պուլունան մէգրիւր հալլէրին դահիրէ չըգմաը իւղէրինէ, ախչարը նէֆրէթ ու հէյպէթ օլարագ, ատէթա նէֆէպէրի քէտիլմէքիլք տէրէճէսինէ կէլիշ, վէ պուլթ կիպի տուրա գալըլ իտիլէր : Յլօրէսթանըն ճիւրմ ու ճիւնհալարը, պիր սուրէթի սահիհէտէ անլալըլմաը իւղէրինէ, մէնգարէյի մէզպուլըլէյի էլէմպալաշ հագղըլտա, աըթըգ մէրգուլմէ կէնճ գաւառն իլէ մէրգուլմ իլիթիւար դօնթ պէյնիտէ զուհուրեաթիթ օլան տիլիզէ պիր պէլաղէթի, եանի, քէնտի հալ ու հէյեթ վէ պագըլլարըլլա, պիրիպիրինէ անլաթաըրմագ իսթէտիլէրի ֆիլըլէրի նաղլ ու պէեան իթմէքլիք, իճթիմալին տախիլինտէ տէկիլ իտի : Իլիթիւար դօնթ պիր գօլունու օլլունուն պուլունտուղու օտանա տօղրու ուգաւալ, վէ գահր ու իրրահըլտան նալի աճը աճը կիւլիւմանէէրէք, վէ սիւրէքըր բարէլէյիճի պիր թարը իւզրէ օլարագ, մատամ աը Լիւանէնէ պագմանա պալլատը, վէ զանն իտէրիտ քի մէրգուլմէն :

— Նաթըլ, քիւլի իտէնալէթի կէօղէ ալարագ, վէ հէր նէյի ֆէտաբէալըլըր իճրա իտէրէք սէվմէրտէ օլուուղու :

նուզ, վէ պանատա, նաղարտան պըրաղարագ թէրք իթմիլմ տիր տէյի թան ու սիթէմէր իլլէտիկինիզ պիր աւտամըն, նէ աեարտա պիր շէյ օլմասընը անլատընը գմը . . . — տիմէք իսթէմէրտէ իտի :

Մատամ աը Լիւանէյ, մէրգուլման պու սիթէմին բէք պէա անլատըլունտան, պիր աըալըգ հիճապը աղիլինտէն նալի, պալընը աչաղը էկէրէք, կէօղէրի էճիլինէ պագմանա պալլատը :

Պու տէրս, բէք հէյպէթիւմիմա պիր տէրս իտի . . .

Պատէհու, մէրգուլմէ կէնճ գաւառըն էշքեալ ու լէհճէսինն ալթ իւթ օլմասընը մուճիպ օլմագտա օլան իղթիւրատը տէրունի աղիմ եալաշ եալաշ մահվ օլարագ, պիր էսէրի հիտտէթի միւթէքէպլիւրանէ հուսուլէ կէլմէկէ պալլատը : Մէզպուլէրէ գաւառն, կէրիլ աթվ օլունմաղ իտի ալարտա պուլունուշ իտի, լարին, պու ճիւմէ իլէ տաթի, շայեանը թահսին հալլէրի տէ պուլունմաղտէ իտի, շէօյէքի, հիշ տէկիլ իտէ, քէնտի իտէթալարընը լէքէլէրինի, աչ ու սեվտասընը պիր իալիտէթ իւզրէ պուլունմաաը, վէ որտո ու վէֆաքեարըլըրըր, քիւսթալըգ տէրէճէլէրինէ գատար վարըլմիլ օլմասը, վէ ուլուլիլ ճէնապ, վէ էմրի ստաթալթիթ տէ բէք իլէրուտէ օլուպ, վէ սէրպէսթ հալ ու էֆքերարտա եէրիթա օլմասը, վէ միւրալիլիքտէն, վէ պիւնապիւրտա ու իսթիլըրան իլլէմէտի եալտըլլարըլլա, **տէթը** իլլէմէքտէ իտի : Մէրգուլմէ հէնուզ բէք կէնճ, բէք հաւնա, վէ բէքտէ գալպէր ճէլոլ իտիճի պիր հալտէ պուլունտուղունտան, էօյլէ ալաանըպտա բարալար գաւառըլմիլ օլմասընտան աօլանը էյէմ ու էսէֆ իթմէրիլիէ, ալլա իրթիքիտալ պիլէ իլլէմէքտէ տէկիլ իտի, վէ հաթիթա, մէրգուլմէ դալէթիլ միւթէքէպլիլ օլուպ, վէ դանէթիլ տէ սէպաթ ու մէթանէթ սահիլէտի պուլունտուղունտան, քէնտի մէյ ու մուհապէթի իթէլինն, էօյլէ պիրտէն պիրէ սէճալիլինա կէօղիւրտէ, գալպինտէ պիր էսէրի

քին ու զարագ վէ հիտտէթ ու շիտտէթ տախի հնաս իլլէ-
մէտի: Հէման օլ անտէ, մէրգու.մէնին մուհադպէթի դալ-
պիլեհտի պիւթիւն պիւթիւն մահլ իլէ, Եհրինէ պիր թէ-
նէֆֆիւրիւ աղիմ, վէ պիր իհանէթի աղիմէ յի պարտե
գայիմ օլտու: շէօյէքի, մէզպուրէ գատն, արթըզ օնտան
սօնրա, աչգա միւպթէլտ պուլունան գատնըպար միսիլլու,
մէրգու.մ հագդընտա, քէնտի սէվտիլի իտի տէ յի տիւ-
չիւնմէ յիպ, իլլա, թանըմագտա օլտուղու պ'ը ատէմին,
սաթմէհրաք վէ տօյանաբըրը օլտուղունու կէօրմիւկիւն,
տէ, իզհարը նէֆրէթ իտէրէր թանսօնտէն թարա իտէն
քեամիլէ պիր գատն միսիլլու տիւչիւնմէքտէ իտի:

Վէլէվ Ֆորէսթանըն ֆէդահաթընը թախֆիֆէ մէտար
օլպպիլիճի պաղը հալլէր պուլունմաք իհթիմայի խաթըրա
կէլէս իտի պիլէ, Եինէ մատամ տը Լիւննէ յին նէզտինտէ,
չայեանը գապուլիլէթ սանըլմաք իհթիմային լաքիճիտէ
իտի: յիւնքի, մէրգու.մէնին Եֆրեար ու իտտասարնճա,
պիր ատէմ, պիր քերքէ, նամուս ու իթիպար հուտուտու-
նու թէճալուզ իլլէտիկինտէ, շու թէճալուղունա սէպէպ,
հէր նէ տէ օլմուշ օլտա, իսթէր քէնտի խոյ կա թապիւա.
թընտան նէլէթ իտիպ, վէ իսթէր իզֆալ իտիլէրէք, վէ
Եախտա քէնտի մէլլանընա զալէպէ իտէմէհրէք, տիւչարը
խապասաթ օլմուշ պուլունաս, Եինէ հիւննի նազարընտան
քեամիլէն տիւչէճէկինտէ, շիւրճէ ճայիլ տէկիլ իտի: վէլ-
հատը, մէրգու.մէնին իթիգատընճա, պիր ատէմ, պու ա-
լէմտէ, Եա նամուտունու հըֆիլ ու վիդանէ պիրլէ Եաչա-
մալ իտի, վէ տէ Եախտա, հիշ Եաչամամալը իտի: Մատամ
տը Լիւննէ յին, օլ պապտէ պալլըճա Եսէֆի աղիմինի մու-
ճիպ օլան շէյ, աթիզ տօսթու պուլունան օլ իթիթիտար
դ օնթ իւզերինտէ, մէզբիւր քէյֆիլիլէթ իւզերիննէ հաար
օլան պիր հալէթի տէհշէթամիլի կէօրմէքտէ պուլունմա-
ք իտի:

Մ. տը Սէն-Րէմի, Եվաարընն անվալը հազըրէսինն վա-
զըֆ օլտուղտա, օլ մէրթէպէ միւքետտէր վէ միւթէէստի

օլտու.քի, ատէթա կէօղէրի գարարարագ կէօրմէքտէ,
վէ գուլագուլըտա իլիթմէզ պիր հալէ կէլմէքտէ իտի: վէ
մէրգու.մ կէօղէրինի պիր թաքաֆա տիքէրէք, տալլըն
տալլըն պոգմադտա, պաշընր էօնիւնէ Եյալէքտէ, գօլ-
լարընը աչաղը աչաղը պրրագմագտա, վէ ընկիլ աթարագ
ժամօր քէտիլմէքտէ իտի: վէ արալըզ արալըզ սնէսի գա-
պարարագ, վէ սինիլլէրի կէրկիլէնէրէք, ա՛հը սնըալէր
չէօճէթ իթմիլ պուլունան Եօյէ պիր ատէմ իւզերինտէ,
օլ մէրթէպէ պիր տիւչիւնիլէք վէ պիր ֆէնալըզ հուտու-
լէ կէլմէսի, իլլի պիր հմարէ սանըլմանը, իլլա պիր հիւ-
տէթի շէտիանտէն զինատէ հէյալէթամիլ սանըլմագլըզ
չաեկէթէ պուլունմագտէ իտի:

— Ճէնարէթի ալընըզ, տօլթու.մ, ճէնարէթ ալընըզ,—
տէտի մէրգու.մէ, մէրգու.մա Եամաչ պիր սէս իլէ սէօյէնէ-
րէք, — կէրէք սիլին իլլն . . . կէրէք քէնտիմ իլլն . . .
վէ կէրէք պու ատէմին պիզղաթ քէնտիսի իլլն . . . ար-
թըզ նէ Եարմագլըզ լաղըմ կէլտիկինի պէն պիլիլիմ . . .

Իլիթիեար տիք տիք մէրգու.մէնին Եիւզիննէ պաղաք,
վէ պատէհու, պիր իլլիթիրապը շէտիա զուհուրիլէ, տիւ-
չար պուլունտուղու թէհայէիւր վէ տալլընըզտան աեր-
լլընտօրնա, աղլընը պաշընր աչարագ, Եօպարը գալտըր-
տը, լէհճէ-ինտէ պիր Եսէրի տէհշէթֆէրմա հաար օլտու,
վէ, Եվաարընն քէնտի սէօյէտիլլէրինի իլլիտէճէկինն տիւ-
զաթ իթմէ յիպ ունութարագ,

— Վէ քէզալիք պէն տտիսի, կէրէք սիլին, կէրէք քէն-
տիմ, վէ կէրէք պու ատամ իլլն, նէ Եարանաղըմ պի-
լիլիմ . . . — տէ յի պաղըրտը:

— Ա՛, քիմ վար տըր օրտաա, — տէտի Ֆորէսթան, քէ-
տէրինն սէսինի իլիթիսիկինտէն, ախչարը թէաճճիւպ օ-
լլարագ:

Մատամ տը Լիւննէյ պունուս իւզերիննէ, Ֆորէսթան,
քէնտիսինի կէօրիւր տէ յի դօրդտուղունտան, քիւչիւր դա-

բուսան չըգտը , վէ կիզի մէրտիվէնանէն աչաղը ինէրէք , զայս օրուս կիթտի :

Պօրէսթան , քիմ վար տըր սէյի թէքրարէն սիւսլ և տիսլ , վէ գարչլըդ տախի պիր ճէվասլ արամատըղլլնտան , սայճնա կիրտի , վէ բէտէրի դօնիմնն , եսլընըգճա օրատա պուլունտուղունու կէօրտի :

Իխթիևարըն ուղուն սաղալը , քէնտի սրմասընտա պիւ և եիւք պիր թէպէտտիլթիմ հուսուլէ կէթիրմիլ օլտուգտան պալդա , հէյեթ ու դրևաֆէթիմ տախի , բէք Ֆազըրճա պիր հալտէ պուլունտուղունտան , վէ էվլատը իսէ , մէրգումու պիր չօդ սէնէլէրտէն պէբու կէօրմէմիլ օլտուղունտան , էվվէլ էմիրտէ բէտէրի օլտուղունու Ֆէհիմ իտէմէնէրէք , թէհարտանէ պիր թարղ իւղրէ օլտուղու հալտէ , մէրղումա սօլղու իլէբուլէտի :

— Ինէ եարմագտարընը սիլ պուրատա . . . քիմսիսիլ սիլ , — տէտի :

— Շու գատընըն դօճասըրիմ , — տէյի ճէվասլ վիրտի իխթիևար , օտատա սարլըլ պուլունան քէնտի գէվճէօի մատամ ար Սէն-Բէմիսին թատվիրինի մէրղումա կէօսթէրէրէք :

— Վայ , բէտէրիմ , սիլգիսիսիլ . . . — տէյի պղզըրտը միօրէսթան , հէյալթ իւղրէ կէրի կէրի չէրիլէրէք , վէ խայլի վագըթտան պէբու ունութմուլ օլտուղու բէտէրիսին էլքեալընը տէրխաթըր իլլէնէրէք :

Հայտուքի Մ . ար Սէն-Բէմի հիտտէթ ու զաղապընտան նաչի աննը գըր գըրմըր օլուսլ , վէ կէօլլէրինտէն աթէլէր սալըմագտէ օլտուղու , հէյալթիլու պիր հալտէ պուլունտուղու , վէ օլ գար կիպի պէտաղ սաչարը արգասըն աթըրըլ օլուսլ , վէ գօլարընը խայլարի կէօրսիւնն պաղլուտըրը թագտիրտէ , էօյլէ սեաղտա տիբիլսլ տարմագտէ , վէ քէնտի բէսկիս վէ տարըն պագըրըյա , ևօդարը գալտըրմաեա ճէտարէթ իտէմտիկիստէն , պաչընը էօնիւնէ սօլղու էլիէրէք , աչաղը պագմագտա պուլունան էվլատը

իւղէրինտէ , պիր թէէսսիրի հիւքմանի ինրա իլլէմէքտէ իտի : Պու ճիւմիլ իլէ տախի , մէրդում իխթիևար , Ֆիքրինտէն կէչիրտիկի կիզի պիր սէպէպէ մէսին օլտուղու սուրէթտէ , գալպինտէ հիւքմ իթմէքտէ օլան տէհէթիլու տուլղուարը սէթը իլլէ , պիր հայի միւլայէթիլ իւղրէ պուլունմագլըղա , պիւթիւն գուվէթիլլէ չալըմագտէ իտի

— Ա՛ բէտէրիմ , — տէտի միօրէսթան , պօղուդ պիր սէս իլլէ , — մէկէրչի սիլ պուրատա մը խոխիլ . . .

— Էվվէթ , պուրատա իտիմ . . . — տէյի ճէվասլ վիրտի մէրդում :

— Տիմէք տիր քի , իթտիկիլմիլ լագըրտըլարը էլէթմիլ սինիլ տիր :

— Էվվէթ , քեաֆֆէսինի իլլիթտիմ . . .

— Աման ևա Բէպլիմ . . . — տէյի պղզըրտը միօրէսթան , էլլէմաք պիր սէօյլէյիլ էլլէ , վէ էլլէրիլլէ էիւղէրիսինի գարեաեարադ :

Պիր արալըդ օրթալըղա պիր սուսլուդ հիւքմ իթտի :

Միօրէսթան , կէրչի էվվէլ էմիրտէ , բէտէրինի կէօրիք կէօրմէր տիւչարը էլլէմ ու թէհաճիւսլ օլտու իսէ տէ , զաթէն մէրդում հէր չէյտէն պիր մէնֆաաթ չըգարմագլըղտա ևէքթա օլտուղունտան , սօնրտան , մէգքիւր վագատան տախի պիր Ֆայիտէ չըգարմագլըղըն կօլունու տիւչիւնէրէք ,

— Գաթի իւմիտ օրմամալըրըմ , տահա իւմիտ իտէճէք պիր քէօլէ վար տըր , — տէտի քէնտու քէնտույէ , — բէտէրիմին չիմտի պու արատա պուրատա պուլունմասը , պէնիմ իլին պիր իղպալ սահըլա սէղա տըր . մէրդում չիմտի պէնիմ հալիմէ վագըֆ պուլունմագտա տըր , վէ մատամ քի պանա օլտագա բէղալէթ , քէնտիսինն տախի թօղունահագ տըր , թապիլաթիլլէ , քէնտի նամուս ու չէրիֆիսին հըթղ ու վեղաեհիսին չալըչահագ տըր . կէրչի , մէրգում սահիլ սէրվէթ տէկիլ տիր , լաքին , պու ճիւմիլ իլլէ տախի , հիլ տէկիլ ևս էիկիրմի պին ֆրանգ բարտըր պու-

լունամադտա օրնայր տըր . իմտի . քիւլլի աղլ ու թէտպիւրի մէվդըրի իճրատէ վաղ իթմէլիւնիմ . . . բէճա, նիւաղ, ուս . թայրգ, դատորըր, վէ հիւն ու ելէմ, հէր պիւր թարի- գէ միւրաճաւթ իթմէլիւնիմ . . . հէր հայտէ մատամ տը Լիւանէյի բահաթ պըրազմայըրեթմ, թէքրարէն միւրաճա- ւթ իլէ անը թաճիղ իթմէլիւնիմ, վէլճաթը պու եօլ իլէ սաճիլը սէլամէթէ չըգմադըղա չարչիւրեթմ:

Մէրդուժ պուճարը պէջլէ տիւնլուտիւրտէն սօնրա, օլ տիլըէր լէճճէսինտէ տիւր էտէրի էլէմի աղիմ բէյտա իտիպ, կիւտա նէտամէթի դալպլիէսինտէն նաչի աղլա- մազտա տըր կիպի կէօղլըրնտէն եաչլար տէօրէրէք, վէ մէյետաանէ պիւր թարղ իւզըրէ էլլէրլիւն պիւր պիրիմէ դու վաշտուրուպ, վէ դաեէթլէտէ ըրդգաթէնկիւղ պիւր թէլափ- փուղ իլէ սէօյլէէէէէք:

—Մ՛հ, աման բէտէրիմ . . . բէք սէֆիլ, վէ բէք ա- ճընաճաղ պիւր հայտէ պուլունմադտտիթմ . . . սիդի ան- ճաղ չունճա սէնէլէրտէն սօնրա . . . կէօրմէլըր իզպա- լինէ նայիլ օլտուղում հայտէ . . . իչպու հատտէն զիեա- տէ շայեանը թէէստիֆ վէ խէճալէթ պուլունտէն տաղըզա- լարրմտա կէօրմէրտէյիմ . . . թապիլաթիլլէ պէնի թաղ- պիւհ իտէճէքընիւղ տիւր, լաբին, բէճա իտէրիմ, տիլնէյի- նիւղ, պիւր բէրրէ պէնի տիլնէմէքիլիէ լութֆ ու քէրէմ իչ- լէնիւնիւղ, վէ տէկիլ թէպըրիէէյի զիմմէթ իթմէլըրիկիմ, իւ- լա անճաղ քէնտի աճվալ ու հարաքըտէթըր արղ ու իփա- տէ իլլէմէլըրիկիմ իչին, պանա միւսատտէ իտիւնիւղ . . . Նէ՛ տըրիւնիւղ, աման բէտէրիմ, պու միւսատտէյի հիմ- մէթ իտէրմիսինիւղ . . .

Մ. ար Սէն-Իէմի, էլլատըրն մէղքիւր սիւալինէ հիչ պիւր ճէվապ վիրմէտիքտէն պաշդա, էչըրեալընտա տախի հիչ պիւր էսէրի թէպէտալաթ կէօթմ լոմէքիլին, կիտիպ պիւր գօլթուղ իւզէրիմէ օթմարտու, տիրսէրլէրիմ տիւղ- լէրի իւզէրիմէ, վէ շէնսինի տախի էլլէրի էչինէ վաղ իլէ, տիւր տիւր վիզօնթուն երւզիմէ պազմաեա պաչլատը:

Իկէրլի Յըրէտիման, բէնտի բէտէրի դալպիւնի սարմըչ օլան քին ու զարազ վէ ախը սարըն (ինթիզամ) սէպէպ- լէրինէ վաղըֆ օյմուչ օյտա իտի, հիւ չիւբճէ ճայիղ տէկիլ տիւր քի, մէրգուճու, սատէտիլլէքտէ քէսպի շէհրէթ իթ- միլ պուլունտէն ժէրօնթուն եէրինէ դօեարապ, էօյլէ էնվա- յի թարղլար իլէ ալտաթմազըղա չըգըմադտտան իհթի- րազ վէ իճթիւնապ իլլէմէրլիկ իզթիկա իտէճէք իտի Հալ պու քի, վալտէսինիւն իրթիքտէլի իզթիկա իտէճէք պուլունտուղու խէթատան պիւրիւն պիւրիւն պիւրապէր պուլունտուղու ճիհէթլէ, պիթթապի քէնտիսինիւն շիւբճէլի պիւր էվաա օլմազըղընտան տախի պի խապէր պուլունտուղունտան, քէնտի տէսիւնքեարըրը սայէսինտէ, բէտէրիւնի ալաթաթա- պիլլէճէկիւն, դալիէն իւմիա իտիպ ինանմազտա իտի. վէ շու իւմիա ու իթիզատընա տախի, բէտէրիւնի զաթէն զա- ելթլէ շան ու շէրէֆ իտտաաըր կիւտիւպ, դաեէթլէ միւ- թէքէպպիւր, վէ դաեէթլէ տէ ինտանտան նէֆրէթ կէթի- րիւպ դալընըր պիւրի օլտուղունու բանա պիլմէքտէ օլմաթը, տահա զիեատէ թաղվիլէթ վիրմէքտէ իտի, չիւնքի մէր- գում, բէտէրի էչին, միւմիւն տէկիլ տիւր, քէնտի իտիմ- նին նամուս ու շէրէֆիլիւն, գէրրէճէ իալէլ կէլմէսինի, դա- թան դապուլ իտէմէնէճէկիւնտէն, էլպէթթէ հէր նէլլի ֆէտաքեալըրը կէօղլ ալարազ, հըֆղ ու վիգաեէսինէ հիմմէթ վէ միւսարաաթ իտէճէք տիւր տէյի տիւչիւնմէք- տէ իտի:

—Նա բէտէրիմ, — տէտի թէքրարէն մէրգում գօր- դաղճա պիւր սէօյլէյիլ իլէ, — Նէ՛ տէրսինիւղ, նաթըլ քի սէօյլէտիմ, տէկիլ թէպըրիէէյի զիմմէթ իթմէլըր, իլլա վուգուլ հայի անլաթտըրմազըրգ նիլիէթիլիւն մէպնի, նա- սըլ օլուպտա պու հալլէրի տիւչար օլտուղումու, արղ ու պէէան իլլէմէլըրիկիմէ միւսատտէ իտէրմիսինիւղ . . . զերա, քէնտի բատէթիմէ քեամիլլէն դարըլ օլտուղու հալտէ, պէն պու պէլալը հալլէրէ տիւչար օյմուչում տուր . . . էվէթթ, պէն քէնտիմ տախի իզարը վէ իթիրաֆ իտէրիմ քի, բէք

աստի վէ բէք մէղմում թարգմէրէն սիւլուք ի թմիշիմ տիր . . .
լարին , մէնպուր օյմուչում ստոր . . .

Յիօրէսթան , բէտերն թարափրնտան հայէա ի թմիխաղ
օլունմագտա օլան սիւբլուծի , ի գաղղրնա , եանի բույն մու-
վաֆաղաթ խարաղ իյլմէսինն համլ իյլէտիկինտէն , քէլա-
մինա տէվամ պիրլէ :

— Պէտպախթ լըղրմտան վալտէմի ղայպ ի թմտերտէն
սննրա . . . ահ , ղէ վալը վալտէն ճիկեղիմ . . . պէնի նէ գու-
տար տա սէվմէքտէ խաի . . . անճաղ երկիրմի չաղարըմ-
տա պուլունմագտա իքէն . . . եալընըղ դալարմ . . . Քէն-
տի պաչըմա պուլունմաղում թաղտիրտէ , պույն ճէք պիր
մէպաղա տախի մալիք պուլունմագտա խաիմ . . . թա վաղ-
թի թըֆլիյեթի թիմտէն պէտ իյլէ , ղէվզ ու սեֆալէրէ վէ էն-
վայի սեֆիշիլքէրէն ալըարմ . . . մէգընր հալէք պէնիմ
իյն պիրէր թապիաթ օլտուլար . . . պիրէր ատէթ ու իհ-
թիւնաճ մաղամընա կէլտիլէր . . . Բարա դաղանմաղ աէ-
նիլէն շէյն , նէ մէրթէպէլէրտէ կիւճ օլմապընը պիրմէտիկիմ-
տէն , պերա թէֆէքըր , բարալարըմ , սաղա սօղա սա-
վուրուպ խորաֆ ու թէլէֆ ի թմտիմ . . . Թէէտիւֆ խոնէր
սէօյլէրիմ քի . . . էվլէթ , քէմալի թէէտիւֆ իւղն սէօյ-
լէրիմ քի , էէրյի բարալարըմն քէյֆիկի , բէք ալէա սու-
րէթաէ չըղարապիլտիմ խէ աէ , տիվաննճէ պիր թարիզ
թու թմուչ օլտուլումտան , քէնտի խարապըմքտա մաճիպ
օլտում . . . կուսթօ ճիհէթիմտէ , օլ մէրթէպէ իլէրու կիթ-
տիմ քի , պէնտէն օն դաթ դիեատտէ սաճիպ սէրվէթ օլան-
լար տախի իլէրու կէլտիմ . . . Պու իլք խուսուստա ղու-
հուրա կէրմիչ օլան մուվաֆիաղըլէթիմտէն դարըլարաղ
ալտանըպ սէրհօլ օլտում , վէ սպիլըրէրն ասիկըրլէ վէ բօ-
լիթիգա թարիզլիլնտէ քէսպի թարաղը վէ մէհարէթ
իյլէտիլքէրն միսիլա , պէն տախի թարիզը սեֆահէթտէ
քէօպի մէհարէթ իյլէտիմ . էվլէթ , վէ օլ պապտէ օլ մէր-
թէպէ իլէրու կիթտիմ քի , սեֆահէթի սէվմէկէ պաչա-
արմ , ֆաղաթ , էօյլէ պիր թագըմ տաի ատամյար կիպի ,

անճաղ պիր ֆախըր ու կէօսթէրիչ իչն սեվմէքտէ օլմա-
եըպ , իլլա պիր բէսամըն , ուսթալըլը բէսիմէրի , վէ պիր
չաիլին տէ , էւլքսէք ֆիքըրն չիլէրն սէվաիկի միսիլու , պէն
տախի կուսթօճուլուգտա տէրքեար օլան տուլըու վէ ղայ-
րէթիմ սէվմէքտէ վէ ատէթատա գաղղանմաղտա վէ իֆ-
թիխար իյլմէքտէ խաիմ . . . պէնիմ տէ հիւնէր ու մաարի-
ֆէթիմ , իյլմէ օլ ճիհէթաէ խաի . . . օլ պապտէ հիւ պիր
ֆէտաքեարըլըլը էսիրկէմէքտէ տէկիլ խաիմ . . . հէք շէյտէ ,
թա տիլար աիլըլարըմտան քէնտի իգամէթիլէաչըմա , վէ
թա սուֆրա թագըմաղըմտան էլպիսէլէրիմէ գատար , հէք
ճիհէթճէ կիւղէլլէք , աղաէլթ , վէ մուքէմիլլէք , վէ պի-
նաօլէրն , հէք խուսուստա բարըլաղը վէ թէքմիլ պիր
թէնասիւպ պուլունմապընը աղու վէ նիկիէթ ի թմտիմ . . .
չալըչարմ ղայրէթ իյլէտիմ , վէ միւրաարմ հուսուլինէ տէ
մուվաֆիաղ օլապիլտիմ . . . վէլչասըլ , միւտաթիլ էօմ-
ըլմիւ , կուսթօ , տարաթ , վէ իհէթիլամ ճիհէթէրնտէ պիր
իպրէթիլմա օլմաղըլըա սաբֆ ի թմտիմ . շէօյլէրն , սանա-
իլն նեֆիսէտէ խարաղը մէհարէթ իյլմէքտէ օլան սանաթ-
քէարըլըրն , քէմալի խահիչ իւղրէ , խալը թարափրնտան
զուհուրա կէլէճէք օլան հայրէթ ու աֆիլընլէրէ պէքէ-
տիլքէրն կիպի , պէն տախի , պին հալէ պէքէմէքտէ ի-
տիմ , վէ Ֆիլվաղըտա , էօյլէ պիր նաաիր իւլ էմալ էֆ-
թիլալա միյիտէր օլապիլտիմ . . .

Յիօրէսթան պուլըլըլը պէօյլէ սէօյլէմէքտէ իքէն , լէհ-
ճէսինտէ տէքքեար օլան միւրապիլլէք էսէրն եալաչ կալաչ
ղայ օլմաղտա խաի , չիւնքի , մէրգում տօղրու սէօյլէմէքտէ
խաի , սեֆիշիլք տէնիլէն շէյն , տէկիլ էօյլէ սպիլըրէր կիպի ,
իլլա , էվլէլ էմիրտէ , օլ սէօյլէտիկի կօրտա դարըլմըլ խաի
Մէրգում պու աբտա , բէսիլընին Ֆիքըր ու նիկիէ-
թիլն ֆէհիմ ու ֆարգ խոնպիլմէքիլէ նիկիէթիլլէ , լէհճէ-
սինտէ տէգաթ իյլէտի . վէ հիտտէթի պիր աղ թէսիլն օլ-
մուչ պիր հալտէ պուլունմագտա տըր ղաննընա ղաճիպ օ-
լարաղ , թէքքարէն քէլամէ ալըպ պիրլէ ,

—Պէ՛ն էլ խալդ, վէ հաճե՛ծա Բարի՛ոնն էն զիեատէ եփքսէք մէ՛վզըլարտա պուլունանլարը, վէ տահա տողրուտա, թէքմիլ Էվոպաննն, վէ թէքմիլ տիւնեաննն կուսթօ վէ տարաթ թանըեանլարը նէգտիտէ, կուսթօ վէ մօտա պապլնտա սէօյլէտիքլէրիմ, ատէթա պիր վահիլի րէպպանի վէ եախօտ պիր էմիլ այլ մադամընը թութմադտա օլուպ, վէ պինահնայէյն, պիր շէյի թահալն վէ եախօտ թայիեիլ իթմէքիլիմ տախի, պիր գանուն ու նիղամ հիւքմիւ իյլէթմէքտէ օլտուղունտան, հէր նէ եարսամ պէկէնիիպ տիլէրէն տասիթան օլմադտա, թաղլիտի վէ եա տա այնի իծրա իտիլմէքտէ, մէտհ ու սէնալար օղումադտա, վէ իվհարը թէհայիեիլըրէր օլունմադտա իտի. . . Գատընլարտանլի պու ումունի օլան էֆքեար ու իթիգատտա պուլունտուգլարընտան, էն զիեատէ տիլպէրլէրի պիլէ, արատա պիր իծրա իյլէմէքտէ օլտուղում զիննէթ վէ զիեաֆէթլէրտէ պուլունմադըգ էչին, պիրպիլինի զըլգանարադ արըր վէ զպրէթ շէքմէքտէ, վէ կէօրտիւ րլէրի կուսթօ, տարաթ, իհթիշամ վէ դարաֆէթի պի էմալլէրի, վէ թէլէղզիւզ իլլէտիքլէրի մահղուգիեթլէրի, հէր եէրտէ վէ հէր վազըլմ, քէմալի շէվզ ու իլթիեազ իւղրէ սէօյլէմէքտէ իտիլէր. . . պէնիմ եարապիլտիկիմ պու շէյլէթն այնինի տէկիլ, ծնւլարտան չօդ աչաղը մէրթէպէսինի պիլէ, միլէծնլարճա սիքրվէթ սահիպի օլանլար տախի եարամամադտա իտիլէր. նիհանեթ, իշ էօյլէ պիր հալէ կէլմիշ իտի քի, խալդ պանա, մօտահըլըգ Բատիշահը սըֆաթընը վիրմէքտէ իտի. . . իշթէ, քէտէրիմ, էկէրչի իչի թահիթը նազարը տիգգաթմա արմազըղը, վէ ասըլ էասընը անլամազըղը միւրատ իտէր իսէնիւզ պէօյլէ պաչլամըշ վէ պու րատտէլէրէ կէլիպ վասըլ օլունշ տուր:

—Անլարմ, անլարմ. . . վէ իսքեաթ տախի օլտու՛մ քի, էկէրչի սիզի թէրտանէեէ մահպէսէ կէօթիւ րէճէք օլսալար, օրատա տախի էնայիլ մօտալար իճատ իտէրէք, քէնտի թաշըմադտա օլտուղունուզ զինճիրին պիլէ, սայիլ

պիր թարղտա օլմաճընա, վէ սիւսէ վէ զարաֆէթէ մուվաշիլդ պիր սուրէթտէ պուլունմաճընա չարչահազարնըղար. . . վէ շիւքհէսիլ օլարադ, օրատա տախի մօտալար իճատ ու իհատա իտէճէքսինիպ տիր, վէ մէգքիւր իճատլարընըղա տա Սէն-Բէմի մօտալար իսմի վիրիլէճէք տիր. . . — տէտի իլիթիեար քիւր հիտտէթ պիր իսթիհզա իւղրէ. . . վէ պատէհու իլամէյի մէգալ պիրլէ տախի, — վէ Սէն-Բէմի իսմի իսէ. . . քէնտիլ իսմիմ տիր. . .

Մէրդում պունու սէօյլէտիքտէն սօնրա, տիրսէրլէրի հալէա տիզիտէ, վէ չէնէսիտէ հալէա էլլէրի իչինտէ օլտուղու հալէ, սիւքիւթ իյլէտի:

Իլիթիեարըն մէգքիւր իսթիհզաճար, միրսէթմաննն գալպինէ խաննէր կիպի իշէմիշ օլուպ, վէ մէրդում իսէ մէգքիւր թէհէսիլիլի, պիլթիւն զուվլէթիլլէ սէթր իլլէմէք իսթէտիկիեաէն, րէք մահճուպանէ պիր հալ իւղրէ ճէվապ վիրէրէք:

—Ամա՛ն րէտէրիմ, պէնիմ, մէգքիւր մուվաֆիտըլլէտէթլէրիմ թիգքիար իլլէ սիզէ պէեան իյլէմէքիկիմ, գաթան քէնտի քիար ու զարուրումտան նէշէթ իլլէմէքտէ տէկիլ տիր. . . քիրա, թէքրարէն սէօյլէրիմ քի, զաթէն մէգքիւր մուվաֆիտազըլէթ երիզիւտէն տիւչարը խարապիլեթ օլունլում տուր. . . Հէր քէն, ֆադաթ տէկիլ էօյլէ ատի ատուլար վէ տալգապուգլար, իլլա սէրվէթ վէ մէվզը ճիհէթլէրիլլէ պէնտէն րէք չօգ իլլէրուտէ պուլունան նիլէ գաթլար, տայլիմ պէնի արամագտա, արըու վէ հասէտ իթմէքտէ, վէ ֆէվզէլատէ սուրէթտէ տէ հիւրմէթ ու իլթիֆաթլար իյլէմէքտէ իտիլէր, վէ պէնիմ իլլէ քէնտիլէր պէյնինտէ տէրքեար օլան իւսթիւնիլը ֆարգը իսէ, պաչգա պիր շէյտէն իպարէթ օլմանըպ, իլլա, կիւրէք սիւս ու տարաթ պապլնտա պուլունան զարաֆէթ վէ լէթաֆէթիմ, վէ կէրէք էնէպի սանալիեթ խուտուտունտա տէրքեար օլան կուսթօմուն քէսրէթի աղիմէսինտէն իպարէթ պուլունմադտա իտի. . . վէլասալը, օլ ճիհէթճէ, ատէթա պիր նէ.

վի տիվանէրիկէ միւսթէլա օրնու խտիմ, նէ եարաբղըմը պիւնէքտէ, վէ նէ տէ դաթման քէնտի գուսվէթ ու գուտ-րէթիմի կէօղէրիմ էօնիւն կէթիւրէքէ, պիւր քէրրէ պիւր հիսապա կիւրիմէքտէ տէկիւ խտիմ, վէ պինապէրին, պիւր կիւն քիւլի սեղվէթիմի դայդ իլէ, Ֆիւլուսա միւհթման օլաճաղըմըն իհթիմալինի տէ, սալա տիւշնիւսպտէ էհէմ. միլնէթ միւրմէքտէ տէկիւ խտիմ:

Պու մէրթէպէ բարլադ, վէ պու մէրթէպէտէ շաշալը վէ իհթիւլամը պիւր էօմիւր կէշիւրմէքտէ օլուպ, դէվգ ու սէֆալար, իյլ ու իշքէթիւր, սիւրուր ու հիւպարլար, վէ ղիլնէթ ու ղիւնաֆէթիւր, տայինա պիւր պիւրինի թմազգըպ իթմէքտէ օլուսգլարնտան, հալիլէ քէնտիմի պալըրմազ-տա, դաբըրմագտա, վէ թէրք խտիլմէզ պիւր սուրէթ տէ, մեղ-քիւր էօմիւր սարըրմագտա խտիմ. . . Ահ, բէտէրիմ, պիւր-մէ զօնիլդ, նէ մէրթէպէէրտէ հիւրմէթիւր վէ իլթիֆաթլար կէօրմէքտէ խտիմ, հէր եէքտէ վէ հէր վաղըթ, հէր քէս պէնիմ լաղըրտմը իթմէքտէ խտի . . . պիւր սաղնտան իլէ-րի կիւրտիկիմ կիպի, օրթալըբագտա պիւր Ֆիւսիլթի տիւր պաշ-լամագտա խտի . . . հէլէ դատընլարը տէր խտնիդ, « հա, իլթէ • տուր . . . թմա՝ քէնտիտի տիւր . . . » տիմէքտէ ի-տիլէր: Ահ, բէտէրիմ, սահիհնէ պիւմէղնիդ. . .

—Պիւրիւմ. . . — տէտի իլթիլիւր մէրդու ման լաղըրտը-սընը քէսէրէք, Ֆադաթ, քէնտի տուրուշուտն թարընը տա սալա տէկիւթիւրմէքտէ, —պիւրիւմ. . . Էվիլթ, տա հա կէյնէ կիւն տալի, ումումա ալիտ օլան պիւր մէյտանտէ, էջլէ պիւր իղտիհամ պիւրիւթիւ խտի, վէ պիւրտնէ պիւրէ իշ-լէրիտէ . . . թըպղը սիղն տէտիլիլիւր կէպի, թըպղը սի-ղին հազղընըգտա, պիւր մահէլլաէն իլէրի կիւրտիլիլիւրտէ դուհուրա կէլմէքտէ օլուսղու կէպի, պիւր Ֆիտիլթի տիւր պաշլատը խտի, վէ պիւրտէ քնաֆիլի գատաշլար, թըպղ-ղը սիղէ եարտըղլարը միսլիլու, երիղէրինի տիպէր պիւր տէլիդանըլտան թարաֆա շէմիւրէքէ, քէմալի աղ ու սէլ-տա իւղրէ պազմանտա պաշլատըլար խտի . . . վէ պինապէ

րին, թըպղը սիղն վաղը օլուսղու կիպի, մէրդու մէ դա-տընլար, քէնտի քէնտիլիլիլի, մէրդու մէ տէլիգանը հազ-գընտա սէջլէքէքէք, « թմա՝ քէնտիտի . . . հայ հայ, էջլէ հա, • տուր . . . թմա՝ քէնտիտի տիւր . . . » տիմէկէ պաշլա-տըլար խտի:

—Եւս բէտէրիմ, աճապա մէրդու մէ քիմ իմիլ . . . —Քիմ օլաճազ, պիւր դալպղէն օլուս, վէ իպրէթի ա-լէմ օլմազ իւղրէ, թէշհիւր իլլէմէք էլին, պոյնուսա պիւր լալէ կէլիւրմէքտէ խտիլէր:

—Ահ, — տէյի պաղըրտը Ֆլորէթման, պիւր հիտտէթի ազիմէ իւղրէ, վէ պատէհու, պիւր Էսէֆի տէրուս իղհա-բըլա կալիլէյի մէղալ պիւրէ տալի, —աման քէտէրիմ, նի՛ ղն պու մէրթէպէ ինաֆազըլըր ճայիլ կէօրմէքտէ սինիլ . . . պիւրմէմ սիղէ նէ՛ Էօլաւ լաղըրտը իթմէյի խտիմ, պէն քէն-տի դապաճաթլարըլը իգար ու իթիւրաֆ իլլէմէքտէ իմ. դաթման սէթր ու ինքեար իլլէմէքտէ տէկիլիմ. . . վէ պու-լարը սէջլէմէքլիւրտէն միւրատըմ իտէ, անճազ պատիլ խա-րապիլնէթիմ օլմալարընը անլաթ տըրմագտան իղարէթ տիւր իման, սիղ, իպու հալիմէ աճընըպտա թիզ դաթմա կէլէ-ճէք եէքտէ, իսթիհպտէտա շաեէսմէ կէօրիւր իմիլսինիլ, դարաբը Էօղ, Էիլնէ պէն, պէլլի աղըպէթ քեար թիզ դա-թըր դալպիլնէթիլ թմահըլը վէ տալիլէթ միւրէտէր օլու-րում էմէլլիլէ, ահալըր մաղիլլէթի քեամիլլէն արղ ու իֆա-տէ իտէճէկիմ տիւր . . . Էվիլթ, էլպէթիլէ աղըպէթ քեար պէնի աճընաճազսընը տըր, ղիւնքի, պիւր տիվանէյի ա-ճընաղըրը Ֆարղ տըր . . . վէ պէն տալի պիւր տիվանէ հա-լինտէ պուլուսմուշում տուր . . . կէօղէրիմ դաթալը օլա-րազ, բաթմ կէլտիլիմ օլ լարաղըլը սէլլէրնէ վէ դա-տըրդալարընա քէնտիմի թէրք ու թէտիլիլիլէ, տիլպէր դա-տընլար իլէ ահապալի շառաթլարտա պիւրիլքտէ սիւրիւր-լէյիպ կէթիւրմէքտէ խտիմ, Գէնտիմի իղա իլլէտիլիմ մէգըլըր թարիլգտէն կէրի տէճնիւսպտէ տուրմաղըլը, պիւր տիւրիւ էլիմտէն կէլմէքտէ խտի, շէջլէքի, օլ տարտէ,

պէնսիմ իշին վաղ կէշիպ տէ կէրի տէնմէքլիք, ատէթա , քէնտի ֆիքրինտէ թէվէլլուտ իթմիշ օլան պիր ֆիքրի գալմէ ալմադլըզ նարի աչգըլա եանըպ թուլուշնագտէ օլան պիր շաիրին , տույզու վէ ֆիքրի նէգտինէ սէտա չէքէրէք պաղլամաղլըզ պէնգնմէքտէ իտի . . . հալպու քի , էօյլէ պիր շէյ միւմքին օլամադըլնտան , վէ պինսպէրին , պէն տախի քէնտի տույզուլարքմա դալման զարէպէ իտէմէտիկիմտէն . . . էօյլէճէ տէվամ իյլէտիմ . . . վէ մէգքիւր թարիգիտէ , խայր , խայր , թէրք իտէմէշ իտիմ , չիւնքի , օլ վազըթ , օլ պիր թագըմ հաստիմի չէքմէքտէ , վէ թահ-թը թէնսիրիմտէ պուլունմագտէ օլան ատամլար նէգտինտէ , մահնուպ վէ մասդարա օլմագլըզըմ լազըմ կէլէճէք իտի . . . խայր , խայր , պէն էօյլէ պիր շէյ եարամագ իտիմ . . . վէ եախօտ , հիշ տէկիլ իտէ , քէնտի իսթէկիմիլէ վաղ կէշմէշ իտիմ : վէ նիհանէթ , էօյլէ պիր կիւնէ թէնսաթիւֆ իյլէտիմ քի , ճէպիմտէ պէշ բարայար գալմատը . վէ աղլմտան ֆիքրիմտէն կէշմէքտէ օլմանան մէգքիւր հալի կէօրտիւկիւմտէ , տիւշարը իսթիլըպազ օլտում . ֆագաթ , օլ վազըթ շու պիւնիւք պիր ֆարզ վար իտի քի , ամլաւրմ արագալարմ իլէ , պու էվմէքի էշիալարըմ , հայնա քէնտիմին իտիլէ . . . կիւրքի պուլնլար պօրճլարքմա մահնուպ պիրլէ պօրճտան գուրթուլաճագ օլտա իտիմ , պէնիմ իշին անճագ 60 պին ֆրանգ գալմաճագ իտի . . . Օլ գատար ուֆագ պիր մէպլազ իլէ , պէն նէ՛ կարագիլիւր իտիմ , թապիաթ իլլէ տիւշարը գարուրէթ վէ խէճալէթ օլմաճագ իտիմ : վէ իշթէ , եա բէտէրիմ , օլ վազըթ , իլք տէֆա օլարագ , նամուսուգճա պիր ամլը ու հարէքէթէ ճիւրաթ վէ իրթիքեպ իյլէտիմ . . . էօդաս , օլ վազթէ գատար , քէնտի նամուս ու իթիպարըվա հաշտանգտա իտիմ , քիմտէնէ գատարըզ իթմէ յիպ . անճագ քէնտի ագճէմի սարք իյլէմէքտէ իտիմ . հալպու քի . պիր վազըթմտան պէրու պօրճ իթմէկէ պաշլատըմ . վէ պօրճլարքմտա վիրէմէշ օլտում . . . Բէնտի ատամլարքմտան իրի քիլիտէ պօրճում վար իտի .

քեաֆիքէ յի մալ ու էշեամը մէքգուլարա սաթըպ պօրճլարքմա մահնուպ իթտիմ , վէ արթան ֆաղլալըլա կէրի ալթը այ մուտաթ տահա քէնտի կիտիլիմէ տէվամ իտէպիլտիմ իտէ տէ , սայիւր պօրճլարքմա հիշ պիր բարա վիրէմէտիմ , չիւնքի , սիւս վէ տարաթ պուտալաք օլմուշ իտիմ . . . : վէ , նիհայէթ , օլ պուտալաճա իարաֆլարքմա բարա եէթիշաիրէպիլմէքլիք իշին , էվլէլա կիտիպ ֆայիգճի Նէհնուտիլէրէ միւրաճաթ իթտիմ , վէ պատէհու Նէհնուտիլէրէ օլան պօրճլարքմը վիրմէք իշին . քէնտի սաթիլալարքմա միւրաճաթ իյլէտիմ , վէ տօսիլարքմին բարայարըրը վիրմէք իշին տախի քէնտի մահնուպէլլըրիմէ միւրաճաթա մէճպուր օլտում : վէլէսալը , պու իւմիտ մէմպաալարքնըն քեաֆիքէտի տախի գուրուտուղունտա , էօմիլիմիւն կիտիլի շարիւր տա եէնիտէն տուրմտեա պաշլատը . . . Շէօյլէ քի , նամուս ու շէրէֆի պէրթաքաֆ իլէ , տօլանարքըքլըպտա գարար դըլտըմ . . . լաքին , տօլրուտու , տահա հէնուղ ճիւնհա վէ ճինայէթ էօլլարքնա գատար սարմամըլ իտիմ . . . ֆայաթ , թէրէտտիւտ իւզրէ պուլունմագտա իտիմ . . . աղըպէթ քեար էօմիլմէ գատա իթմէքիլի տիւշլանտիւմ . . . էվլէթ , պէն զաթիմ չօք տէֆա տիւէլլօլարա չըքլըշարագ , էօլիւմտէն գօրգմամագլըզա արշնիլը պուլունտուղունմտան . . . պիւրա ֆիւթտը քէնտիմի էօլտիրմէք իսթէտիմ . . . :

—վահ , վահ , վահ , եաղըք տէկիլ մի տեր օլ թաթլը ճանըլըզա . . . սահի՛ մի մէօյլ էօրտունուզ , — տէտի ինթիեար եապանիճէ պիր իսթիհճա իւզրէ :

—եա բէտէրիմ , սէօյլէտիլէրիմ , ինանմանօրմուտունու :

—եա բէք աճէլէ իթմիշնիկտիր , վէ տէ եախօտ բէք կիճ գալըշընըղ տըր , — տէտի իսթիեար հալէա քէնտի հալ վէ տուրուշունա վէ քէնտի պիղպայտճա պուլունտուշունա տէվամ իտէրէք :

Պրօքէսթան իտէ , քէնտի էօմիւնէ գատա իթմէքիլը
Ե.—48

Նիյեթիմիանէ պուլունտուղունու բէտերինէ պէտան իյն-
մէսիյէ, մէրգումուս՝ բիբ գաթմընը թաճիբը իտէ գիվիշտիբ
տէ յի տիւ շինտիւ կիւ կիպի, օյնամագտա օլտուղու մէր-
քիւր ալտատընը օհունունա տաճա զիեատէ պիբ բէվ-
նաղ վէ պիբ թագ վիյեթիմ զիբմէքիկի էճէմիյեթիմ տէն ատտ
իյէտիկիւնտէն, կիտիպ պիբ տօլտապ աչար, վէ տերունին-
տէն եէշիճէ պիբ ուֆաղ շիէ չըգարտը, վէ մէրգիւր շի-
չէկի թըտըգա իւզէրինէ վաղ իյէ, մէրգումա խիթ ապէն,

— Իժայեալը շարթամնըն պիբի, պու զէճիբի պանա
սաթար իտի . . . — տէտի :

— Տիմէք տիբ քի, պու զէճիբ պիբգաթ քէտիինիզ իյին
տիբ, էօյէ մի, — տէ յի սիւալ իթտի իթիթիեար, տայիմա
քէնտի տուրուշու թարթընա տէվամ պիբլէ :

Ֆիթիսթան պու սիւալ իւզէրինէ, բէտերինն ասը
ֆիբրինն անդաղը, վէ ճիտտէթիմտէն էշիեալը այլ իւսթ
օլմանա պաշտարը, շիւնքի, մէրգում տօլտու սէօյէմէքտէ
իտի . . . Պիբ կիւն ֆիբրազը, նէֆտինէ դաւա իթմէքիկի
տիւ շինտիւ իտի, ֆաղաթ, իճրատընա դալգըշմագարըն,
անինտէ թէպտիլի էֆիբար իյէմիշ իտի. զիբա, քէնտի
տեարընտա պուլունան ասամլար, տայիմա էօյէ օլուրլար,
նամուս ու շէրէֆ ուլլունաա ճանդարընը թէճիքէէէ իւ-
զա իտիպ տէ տիւեյոսա չըգըշմագարըգտան գօրպտուգ-
լարը կիպի, օլգատար տա նամբտ օլուրլար քի, թէնճատէ
տախի քէնտի նէֆալէրինէ գատա իճթիար իտէմ զլէր,
իմտի մէրգում, սաճիճ սէօյէմէքիկի մաթտուս օլան պիբ
թէլաֆֆուզ իւզրէ սէօյէեէրէք :

— Նա բէտերիմ, կերչի պէն բէք աաի պիբ ճայէ տիւշար
օլմուշում տուր . . . լարին, ճիշ տէկիլ իտէ, շու տա սաճիճ
տիբ քի, օլ սիզին զանն իթտիկիինիզ մերթէպէշէր տէ գօր-
պաղըրը իթիքեսպ իտէնէրտէն տաթի տէկիլիմ. վէ իշ-
թէ պունուն տա իտպաթը շու տուր քի. պու զէճիբի,
էվիթ պէն քէնտիմ իյին սաղլամընըմ արը :

— Փագաթ, շու տաիի ալիբար արը քի, գօրպու .

Նուզտան նաչէ իյէմէմիւսինիզ տիբ. էօյէ տէկիլ մի, —
տէտի իթիթիեար, ալաքէնտի տուլուշունու տէկիշտիբ-
մէէէրէք :

— Վագաա էօյէ տիբ, ագըպէթեար օլալարա դա-
տար չըգըշմամընըմ արը, քէնտի թաթը ճանըմա գըլ-
մագըրը տէճէթլու ճայինէ ճէտարէթ իտէմէմիշիմ տիբ,
շիւնքի, պիթիւն պիթիւն իւմիտիլըրիմ պիթէրէք, քէա-
միլէն տիւշարը մէյիուսիյեթիմ օլմամընըմ արը, զիբա,
պօրճում պուլունան ասամլար, սաճիպ սէրլէթ քիմէս-
նէլէր օլտուղարընտան, միւստատէ իտիպ տէ պէքէէէպի-
լիլիլէք . . . Վէ ալէլուսուս, ճէնուզ կէնճիկիմ էէրլնտէ
օլուպ, վէ բէք չօգ տա ասամլար թանըմագտա օլտու-
լումտան, կիւն պիբ կիւն նայիլի իգպալ ու տէվիլթ օլ-
մագըրը, վէ եաթուս ճիշ տէկիլ իտէ, սէրպէսթ, սալ,
վէ շէրէֆլի պիբ մէվըք թաթապիլիքէք էմէլնտէ պու-
լունմուշում տուր . . . Պէնտէն չօգ ալ տէրէճէտէ էճ,
լիյեթիմ ու լիեագաթը պուլունան նիշէ աճպալլարըմ,
թարիզը սիեատիյեէտէ, բէք շարուգ սուբէլտէ կլէրու-
կիտէպիլիլիլէր տիբ : Պօշ գաֆալըք իտէրէք, ճըրպը շան
ու շէրէֆ սէլտապընտա պուլունտում . . . վէ ճէմտէ ճիշ
էօյէ չալընպ բիլիտէ կէքմէքտիլին, եալընըպ պիբ միւ-
րատ իտէրէք, կէրօլթէճիս զանէլլարտաօընտա աթաչէ
թայիլին պուլունտում . . . լաքին, էսնֆ օլունաճաղ էէրի
շուրապը արը քի, մէրգիւր մէճմուրիյեթիմ թայիլիինտէն
պիբ գաշ կիւն սօնրա, մէնֆուրում օլան պիբ ասամա,
պիբ օհունտան տղաէր պօրճու տիւշալիկիմտէն, մէր-
գում, իթի անաղըմը պիբ բապուճա վաղ իթմէկի պաշա-
ար . . . պէն իտէ, թէքմիլ բարալարընը պիթիլըմիշ իտիմ . . .
ֆիբրիմէ ու զուրտուզ պիբ թարթը թէվիլլուտ իյէտի
չէօյէ քի, թաճիբնասան պիբ պէլա տօլմաղ իթիպաղըն-
տա պուլունարագ, նամուսուգճա պիբ իյտէ պուլուն-
տում . . . վէ նաալը քի կէրլմէքտէսինիզ, եա բէտերիմ,
լիլիլէ շու շիմտիլի ճայէ տիւշար օլտում . . . ճէր ճայիմ

ակեանէս պուլունմագտանըրդ, սիդտէն կիզլի հիչ պիր հա-
լիմ գալմամըչ տըր . . . պէն քէնտի գապահամըրմըր իզ-
բար իթմէքտէյիմ, վէ քէնտիմի սախհէ չըդարմագլըզը
տա գաթան տիւշիւնմէքտէ տէկիլիմ . . . Շիմտի պէնիմ
իչին, թութաճագ եալընըլ իբի թարիգ վար տըր, վէ հէր
հալտէ իբիսինի տալի թութամագլըզա, քէնտիմճէ դա-
բարը գալի վիրմիչիմտիր . . . մէգբեր թարիգլէրտէն պի-
նուճիսի, քէնտի ճանըմա գաստ իթմէքլիք տիր . . . վէ օլ
վաղըրմ հայիլէ իամինիլի լէքէլէնտիրմիչ օլաճաղըմ տըր,
չիւնքի պու կիւն մութլազ սուրէթտէ թէէտիյիէ օլունա-
ճագ 23 պին ֆրանդլըզ պիր պորճում օլուպ, վէ ալա-
ճագլը օլան ստէմ թարաֆրնասն բրօթէթօ իտիմիչ . վէ
իչտէ չուեու պուլմուչ տուր, տիմէք տիր քի, էօլտէմ տէ
սաղ տա գալսամ, արթըզ պէնիմ նամուսում պիր ազչէ-
լիք օլուպ պիթմիչ տիր: վէ իքինճի թարիգ տալի, կէլիպ
էլլէրինիգէ աեաղլարընըզա տիւչլ բէք, լութֆ ու քէրէմի-
նիկ տիլէմէք տիր . . . եանի, «աման բէտէրիմ, էվա-
տընըր խէլաս իտինիլ, քէնտի իամինիլի լէքէյի պէտնա.
միտէն հըֆլ ու վիզայէ իլլէյիլիլ . . . տիլէրէք, բէճա ու
նիեաղար իլլէմէք տիր . . . վէ պու ինայէթի տէ թարա-
ֆրնըզտան կէօրմէքլիք իզպալինն նայիլ օլուուրմուս,
սիգէ չիմտիտէն եէմին իտէրէք վատ իտէրիմ քի, հէման
եարընտան պէն Աֆրիզաննն եօրունու էլէ ալաճաղըմ տըր,
վէ կիտիպ օրատա տակէր եաղըլաճաղըմ տըր . շէօյլէ քի,
խատէյի նամուս պիրլէ, կէօրսիւմիւ կէրէ կէրէ, եա եխնէ
պիր կիւն կէլիլ սիգի պուլաճաղըմ տըր, վէ տէ եալստ,
էօլիւնճէեէ գատար օրատա գալաճաղըմ տըր . . . Անյա-
տընըլ մը բէտէրիմ, գէրրէճէ խլիաֆըմ եօզ տուր, սաըր
նիյիէթիմ իչթէ պունտան իպարէթ պուլունմագտա տըր . . .
իբի ուճուն պիրիսի, եա էօյլէ օլաճագ տըր, վէ եա տա
պէօյլէ, պունտան պիր վասաթ թարիգի եօզ տուր . . . չիմ-
տի, իչ սիգին էմը ու միւրատընըզա թապի պուլունմագ-
տա տըր, պաղընըլ, տիւշիւնիւնիւլ, վէ դարար վիրէրէք

պէեանէ հիմէթ իտինիլ . . . եա պէօյլէ մէզէլլէթ իւզրէ
էօլիւմտէն գուրթուլաճաղըմ տըր . վէ տէ եալստ . լութֆ
ու քէրէմինիլ սայէսիտէ . . . քէնտի գապահամլարըմըն
աֆիլըլընա շայէսթէ պուլուլմագ իչին եալաեաճաղըմ
տըր . . . եա բէտէրիմ, սիլ պէնիմ պու սէօյլէտիրլէրիմէ,
եա պիր իթէհտիտ վէ տէ եալստ կէնճիլքտէն վէ ճահիլ-
լիքտէն նէլէթ իթմէ պիր շէյ տիր նաղարըլըս պաղմա-
մալըսընըլ . . . հէնուգ պէնիմ սինիմ եիկիրմի պէչ օլուպ,
վէ սիգին տէ իամինիլի թաղըմագտանըմ, վէ, քէնտի նէֆ-
սիմէ գաստ իտէճէք մէրթէպէ ճէօարէթէ մայիք պուլուն-
տուղում կիպի . . . տակէր եաղըլմագլըզա տալի հաղըր
պուլունմագտանըմ, չիւնքի, իբլիբոսանէեէ կիթմէքլիկի
պիր աիւրլիւ կէօյլէ ալամամագտանըմ . . .
իլթիեար աեաղա գալստը, վէ,
— Պէն տէ հիչ պիր վաղըրմտա, քէնտի իամինիլ լէքէ-
լէնտիկի իսթէմէմ, — տէտի մէրգում պիր թարըր պա-
րիտ իւզրէ սէօյլէեքէք:
— Ահ, աման բէտէրիմ . . . պէնի պու հալաէն խէ-
լան իտինիլ, — տէյի պաղըրտըր Յիօրէսթան բէք եանըզ
պիր սէօյլէյիչ իլլէ, վէ հէման գօլուպ բէտէրինն սինէ-
պինէ պուլմագլ իւզրէ իքէն, բէտէրի տալի, սուղճա պիր
մուաճէլէ իլլէ,
— Շիմտի սիգի, օլ սալթիէ պօճօ քէնտի եէտինտէ պու-
լունտան տաէմին էվինտէ, սաաթ իւչէ գատար պէքլէեէճէք
մի տիրլէր . . . — տէտիկինտէն, մէրգումուն թէլաչ ու խա-
հէլիլի թէսկին իլլէտի:
— Էվլէթ, բէտէրիմ . . . վէ զաթէն չիմտի տէ սաաթ
իբլիէ վարըլը տըր . . .
— Հայտէյինիլ սիգին եաղը օտապնն կիտէլիմտէ . . .
պանա պիր հօգգաղ դալէմ վիրինիլ:
— Պաեուրունուլ, բէտէրիմ:
իլթիեար կիտիլ Յիօրէսթանըն եաղըլաանէթի նէզ-
տինտէ օթուրտու, վէ չու աթիտէրի սէնէտի եալար,

«Պու ազգամ, սասաթ ծնտա, էվաաըմըն տէյնի օյան
 երկիրմի պէշ պին ֆրանդը թէէտկիէէ իտէճէկիմ տիր,
 «ԳՕՆԹ ՏԸ ԱՆՆ-ԲԷՄԻ»

—Միզին պորճլունուղուն մազտտի պաշղա պիր շէյ
 օյմանրդ, անճազ քէնտի բարալարընը ալմաղըզ տըր . վէ
 պինանն ալէյն, հէր նէ դատար, էօյլէ պիր թաղըմ թէճ-
 տիալըտէ պուլունմուշ իսէ տէ, պէնիմ պու սէնէտիմի
 կէօրտիւկիւնտէ, պիրաղ վաղըթ տաճա մուսասատ իտէ-
 ճէք տիր . վէ պատէճու Ռիլլիէ սօղաղընտտ վաղը 7 նիւ-
 մէրօ իլէ միւրազդամ Մ. Տիւրթունն պանդասընտան, կի-
 տիալ մէպլաղը մէզպուր հազդընտա լաղըմ կէլէն թէէ-
 մինաթը ալադիլէճէք տիր :

—Աճ, բէտերիմ . . . պիլմէմ արթըզ նէ սէօյլէեէ-
 յիմ, նէ մէրթէպէ տուս վէ թէշէքքիւղէր իտէյիմ . . . :

—Միզ պու ազգամ պէնի պէքլէմէլիսինիզ . . . սասաթ
 ծնտա պէն բարալարը կէթիլիլիմ . . . իմտի, պորճունուղ
 պուլուննն ատամտա պուրատա պուլունուր իտէ, էյի օ-
 լուր . . . :

—Բէք ալէա, բէտերիմ, վէ եարըն տէկիլ օլ պիր կիւն,
 պէն տէ Աֆրիդատա եօլճու օլուրու . . . վէ սօնրա տա կէօ-
 րէճէքպիլիզ քի, պէն անքթօր տէկիլիմ . . . վէ ինչա-
 ալլաճ օլ վաղըթ, իտաէյի նամուս կյլէտիքտէն սօնրա,
 թէշէքքիւղէրիմ տէ դապուլէ հիմմէթ իտերպիլիզ :

—Պէն սիգաէն թէշէքքիւր պէքլէմէքտէ տէկիլիմ,
 նատըլ քի սէօյլէտիմ, պէնիմ միւրատըմ, անճազ քէնտի
 իսիմի նամուսուղուզ լէքէսինտէն հըֆիլ ու վիգայէ կյ-
 լմէք տիր, վէ ծա տա մուվաֆիթաղ օլապլիէճէկիմ տիր,
 —տէտի Մ. տը Անն-Բէմի բէք սատա պիր սէօյլէյիշ իլէ,
 վէ պիւրթունն իւղէրինէ վաղ կյլմիշ օլաուղու պասթօ-
 նունու պլարազ, վէ դարունա տաղու իլէրուլէեէրէք :

—Իս բէտերիմ, հիլ տէկիլ իտէ պարի էլիսիլի հիմ-
 մէթ իթմէզմիսինիզ . . . տէտի ժլօրէսիման նիւազքեա-
 րանն պիր սէօյլէմիշ իւղէ :

—Անյատընըդ եա, իլէթէ պուրատա, սասաթ ծնտա, —
 տէտի գօնթ էլիսի տալիս զիրմէք իսիէմէէէրէք :
 Վէ մէրգուճ սայծնտան տիշարը չըգտը :

—Գուրթուլուրուճ . . . տէյի պաղըրաը ժլօրէսիման
 քէնտու քէնտույէ սէլիլիսիքէք, — եվիլթ, գուրթուլուրուճ . . .
 վէ ճիւղիճէ տիւշիւնտի տալիս» արղ ու պէնան
 զաղ պիրլէ տալիս, — Սոյքի գուրթուլունշ օլուրու . . . նէ
 պէյիս վար տըր, տայիման այնի հալ տիր . . . : Իճիմիսլ տիր
 քի պու ազգամ «տիկէր մաստտէ տալիս» արղ ու պէնան
 իտէպլիլէճէկիմ տիր : Հէլէ գանաըրըզ պիր քէրրէ եօլա
 վաղ իտէպլիլիմ, թապիւթիլլէ եարը եօլտան կէրի տէօնէ-
 մէեէճէք տիր, չիւնրի, սօնրա, էվիլէքի եարմիշ օլաուղու
 ֆէտաքնարըզ տալիս պօշա կիթմիշ օլաճազ արը . . . :
 Ճաղաթ, նիշին ծա սէօյլէեէճէկիմ . . . պէքի տէ քիմնէ
 հիլ պիր վաղըթտա իլիթմէեէճէք տիր . . . : Հէր նէ հալ
 իտէ, իշին իճաղը իգթիգաշքնա կէօրէ հարէքթի իթմէ-
 լիլիմ, էլէրնի հիլ պիր շէյ իշիտիլմէզ, իշ մէյտանն չըզմաղ
 իտէ, պու սօն տէյիմի դարաթմաղըզ իշին վիրտիկի մէպ-
 լաղը սաղլարըմ . . . : Լաքին, օլ Ալլահնը պէլաըր հէրի-
 ֆի գանաըրըզ տա բիգաթա կէթիլիսիճէեէ գատար, նէ
 դատար դահմէթ չէքտիմ . . . : Եվիլէ էվիրտի կէրիլ, ֆէ-
 նա ֆէնա իսթիհզալարընը կէօրտիւքճէ, պէօյլէ եումու-
 շաեաճաղընտան դաթի իսիլա օլմաղտա իտիմ իտէ տէ,
 հէլէ պէրէքթի վիրսին, «եօգտա ճանըմա գընարըմ» տի-
 եէրէք վիրտիկիմ թէճաիտլէքէ քի, իսիսին լէքլէլնմէ-
 սինտէն գօրգտուղունտան, իլհարը համլիլէթ վէ միւլա-
 յեմէթ իլլէմիշ տիր, տիմէք տիր քի, թամ գան ալաճազ
 սամարընը պուլապիլիլիլիմ տիր . . . : Վէ, հիլ չիւրհէմտէ
 եօզ տուր քի, էօյլէ սուրէթի գահիլէսինտէն գանն օլուն-
 տուղու մէրթէպէ ֆազըր տա օլմամաղը տըր . . . : Գու մէր-
 թէպէ ֆազըր հալ իւզտէ պուլունմաղտէ օլմարը, մահզա
 պիր իգօսօմիա նիլէթլինն մէպնի օլմալը տըր, վէլէվ էիւզ
 պին ֆրանդ գատար պիր սէրվէթի տալիս պուլունմաղ-

տա օրս, քէնտի էմրի թէտայեւչինի թահճը թէէմնէ աւ-
մըշ օյմագլըգ միւլահագաորլլա, պիթթապի պու թարիդի
թութմաոր իդթիզա իթմէքտէ պուլունմայր տըր . . . վէլ-
հասըլ, հէլէ շու սահիհ տիր քի, պուունն պու կիւն պու-
րաւա կէմէօի, պէնիմ իչն պիր հիքմէթ, վէ պի լիւք պիր
իդպալ սաւըլ սահայիդ տիր . . . Տօղրուու, եիւղիւնէ պա-
գան, եասպանի պիր առամ տըր զանն իտէր իտէ տէ, պե-
նիմ իթիգատըմհա, եիւրեկիտէ բէք թէմիլ պիր առամ
տըր . . . Շիմտի հէման դօշուպ միւպաշըբը պուլմայրեմ:

Մէրգում գամրանաւը չէքտի, վէ Մ. Պօայեէ իչէրի
կէլաի:

— Իյի եա, բէտէրիմ պուրատա իմիչ տէ, պանա նի-
չին խապէր վիբմէտի իտինիդ. պուունա պիւլիւք պիր դու-
տուր իթմիշ օլտունուղ . . . տէտի:

— Էֆէնտի, սիդ Մ. Պատիւօ իլէ պիրիքտէ պաղչտէն
կէլմէքտէ իբէն, իբի բէրբէ լաղըրաք իթմէք իսթէտիմ
խտէ տէ, պէսպէլի սիդ բէք թէլաշլը օլուպ, վէ Մ. Պատիւօ
իլէ բէք սըբը կէօրիւշմէքտէ օլտուղունուղտան, վէ մէր-
գումտա պանա, միւսահապէթինիլը բէսէյիմ իչն էլիլէ
իշարէթ էյլէտիկիտէն, պէստէնիլտէ կէրի չէրլաիմ . . .
հայրլէ իսրար իթմէքլիկի ճայիզ կէօրէմէտիմ . . . եօգսա,
թաղօիրաթ պէստէնիլտէ օյմամըշ տըր, վէ էսէֆի ալիմ
տէ իտէրիմ քի, զաթը ալինիլ էօյլէ պիր դիւլիմէ զահիպ
օլմուշտունուղ տուր . . .

— Բէք ալէա . . . բէք ալէա . . . Էտվարտա սէօյլէ լինիլ
տէ, հէման շարուգ Օրիօնու արապաւա դօշուուն . . . խայր,
խայր . . . Օրիօն գայրն տա, Իյօվէրի դօշուուն . . .

Մ. Պօայեէ բէմաի թէվաղիւ իւղրէ պաշընը էյտի:
Պիր տէ մէրգում տիշարը չըգմաղ իւղրէ իբէն, գա-
բու վուրուլտու:

Մ. Պօայեէ, աճապա քիմ տիր տիմէրլը նիյեթթիլլէ,
վիզնթուն եիւղիւնէ պաղտը:

— Պուեուրունուղ, կիւրնիդ, — տէտի Ֆլօրէթման:

Պաղա պիր խըտմէթքեար էլինտէ պիր աֆագ կիւ-
միւշ թէքաի պուլունտուղու հայտէ իչէրի կիրտի:

Մ. Պօայեէ, հաստատէն նէշէթ իտէն պիր թաաղիմ
վէ պիր հիւրմէթի լաղըմէ իւղրէ դօշուպ, մէքըր թէք-
սիեի խըտմէթքեարըն էլինտէն ալաը, վէ կէօթիւրիւպ վի-
զօնթա թագտիմ իլլէտի:

Մէրգում թէքաի տէրունինտէ պուլունան, վէ սիեահ
մում իլէ միւհիւրլէնմիշ օլան դօճա պիր մէքթուպու
ալաը:

Մէրգուման իբի խըտմէթքեարլաք, մէքթուպա տիգ-
գաթ իթմիշ օյմագլըգ նէզաքէթսիլիկիտէն պուլունմուշ
օլմաւընար իչն, կէրի կէրի չէրիտիլէր:

Ֆլօրէթման, մէքըրլը դարձը ալաը, վէ տէրունինտէ
պաղա պիր չէյ պուլունմաւերպ, իլլա Պօն տը թրէզօր օ-
լարապ, 23³ պին ֆրանգլըգ դայիմէ պուլունտուղունու
կէօրաիւ . . .

— Մուլլազա պու կիւն, քէրամէթ նէվինտէն պիր կիւն
սաւըլտա սէգա տըր . . . — տէյի պաղըրտը մէրգում մէ-
սէրբէթ իւղրէ, — պու կիւն իդպալ պանա եաղէր օյմագ-
տա տըր, գուրթուլտու . . . էվիլէթ, պու տէֆա տալի,
հիմ գուրթուլտու, վէ հէմտէ քեամիլէն գուրթուլտու . . .
հէման էլմահընըն եանընա կիթմէլիլիմ . . . վէ տահա . . .
տէտի քէնտու քէնտույն, — իճիթմալտիր քի . . . խայր, պէք-
լէմէլլիմ . . . քիմսէ պէնտէն հիւ էօյլէ պիր չիւրհէ իթմէզ
վէ իտէմէզ . . . պէն պու երկիրմի պէշ պին ֆրանգք սաղլա-
մալըբում . . . Ալիմ ալլահ . . . պէնտէ պիր տիվանէլիք օլ-
մալը տըր, եօգսա, նիչին մէքաղ իթմէլլիլիմ, մէկէրլի
պու մէրթէպէ ելալըջը չիբին վէ սպիթը քիւլատէ օյան
պիր առմէն, մէքաղ իթմէքլիկի ճայիզ օլապիլիք մի . . .
պիթիւն պիթիւն սէճիւպ մահվ օյմագտա տըր տէյի
դօրգմաղտա իբէն, մէկէրլի ելալըջընըն, հէր վաղթթ,
տահա դիեատէ պիր բարաղալըգ քէսպ իլլէմէսի կէօրիւ-
մէքտէ տէկէլմի տըր . . . Լաթին, պու բարալարը աճապա

իտերիմ... Մտնայրեղծուն կէօրմէլի վէ սեօյմէլիլիմ: Նկ-
նէթլինիլ նէ տիր, նէ եօլտա սամմադ, վէ եախտ նէ
եօլտա էլտէն չրդարմադ իսթէրսինիլ:

—Չաթը ալինիլ տախի բէք ալէա պիլիբսինիլ քի...
էլպէթթէ պիլ, միւմքին մէրթէպէ ֆայիտէլի պիր սու-
րէթտէ սաթըմասընը արգու իտէրիլ:

—Էլպէթթէ պունտան պիր շէյ տէ դաղանմադ իս-
թէրսինիլ... Էյ նէ իսթէեօրսունուդ պապալըմ...:

—Էֆէնտի, էկէր քեաֆֆէսինի պիլլիբտէ, 260 պին
ֆրանգա վիրբի իտէր, մէմսուն ղուրուդ:

—Տիմէք տիր քի, կէրէք սիլ, վէ կէրէք էտաբտ, օլ
վազըթ պիր մըգտար շէյ դաղանմը ղուրսունուդ, էօյլէ
մի...:

—Էլվէթ, էֆէնտի, գըրդ պին ֆրանդ գտտար գա-
ղանմը ղուրուդ:

—Ֆէնա պիր քետր տէկիլ տիր... բէք ալէա, վէ պէն
տախի մէմսուն ղուրում, վիրա; տօրուտու, սիզին իրի-
նիզտէն տախի, շիմսիլէ տէկին Տօշուտ իտիմ... վէ էկէր-
չի պէն պիր վասիյեթիլ ղըրազամադ օլտա իտիմ, մէպլաղը
մէզզուրու սիլէ, իրինիլէ թէրք ու թէպէրբի իտէր ի-
տիմ:

ՊատէՆու վիզօնթ, էվվէլա պօրծըլսունունու մաղա-
ղասընա, վէ սօնրա տախի մատամ տը Լիւննէյն դօնա-
ղնա կլթմէք իւղրէ, դօնադտան տիչարը չըգտը, վէ նա-
օըլ քի մալիւմ տուր, մէրգում, մատամ տը Լիւննէյն,
քէնտախի իլէ Մ. Պատինս պէ յիխտէ կէլէն միւ քեալէմէնի
տէյնէ իւպ իչիթմիլ պուրլանմասընը, ալտա պիլմէքտէ տէ-
կիլ իտի:

ՕՆ ԻՒՉԻԻՆՃԻԻ ՖՍԱԼ

Թ.Ա.ԱՐՐԻ

Լիւննէյ դօնաղը, ֆարիսին Ալէն-ժէրմէն նամ վարը-
չընտա վազը սէրալթիթի գօնադարտան պիրի օլուպ, վէ
մալլը պուրլունտու ղու արաղլիլ իսալիյեսիլիլ իտէ, բէք ա-
ղանէթթէ պիր հալ քէսպ իլլէմէքտէ իտի. վէ հէրէ վի-
սամթ ծիհէթիլլէ օլ մէրթէպէրէրտէ կէնիլ իտի քի, եաղը-
նը մէրախիլէնի պաշընտա, շիմսիլի էվլէր սըգապիլիլ, վէ
թէրմիլ էպսիլիլէ վէ արաղիլի իտէ, թէքմիլ պիր մաշէլ-
լէնի իսթիլեալ իտէր պիր հաղտէ պուրլանմադտէ իտի:

Եէվի մէզպուրտէ, տգչամըն սամթ տօգուղու բատ-
տէլէրնտէ, մէգըրը դօնաղըն գարուտունու կքի ճէ-
սիմ գանտաղարը աղըտըլար, վէ ղայէթթէ տիլպէր վէ գուրէ
թազիր օլունան պիր արապա տըր իլէրի կիրէրէք, օլ վաօի
վասի հավիլիստէ աղըրտնէ սուրէթտէ պիր տէվը իհրա
իլլէտիբտէն սօնրա, էպսիլիլէնիլ իլք տայիբէսինիլ իսթիլ
դաղալը օլտան կէսիլ պլինէր թաղը նէղախտէ կիտալ տու-
րու վիրտի:

Մէզըլիլ արասպտա գօլուրլուչ պուրլանան իրի բէս
ալէա վէ իրի աթլար, աեաղալընը եէրլէրէ վուրաբազ,
օրթաղըր բաթըրտընա վիրտիլէրի հաղտէ, ըզզանտուտ
պիր իլլէտմէթքետր տըր կէլիլ, իւզըրիտտէ պիր աբնա
պուրլանան արասպանըն գարուտունու աչտը, մէգըրը սիւս-
լիւ արասպտան կէնիլ պիր աեալմ, պիր թէլալ իւղրէ սըլ-
լուսիլ աչաղը ինտի, վէ ալիլ թէլալ վէ եախտա պլիլ
չիթալ իւղրէ, պէլ ալթը գատնմէտէն միւրէթթէպ օլտան
մէրմէր մէրտիլլէնտէն եօգաղըր չըգարազ, տայիրէ գա-
րուտունտան իլէրի կիրտի:

Պու տէլիլանըր յիզօնթ տը Աէն-Բէմի, Էանի Ֆիլթեա-
թան քէնտախի իտի:

Մէրդում, բէտէրինտէն արմըշ զտուղու երկիրմի պէշ պին Ֆրանգլըգ սէնէտի կէօթիւրիւ պորճուտունա վերէրէր, մէրդումու մէմուն իթտիրտէն, վէ լազրմ կէլէն միւհ-լէթի տէ ալարագ, աշլամա, սաաթ ընտա, Շայիւ սօգա-ղննտա կէլիպ բարալարընը արմսրնա տայիր, հիւննի ըւ-ղասընը թահաիլ կլլէտիրտէն սօնրա, սօն տէֆա օլարագ-ըուհուրա կէլմիշ օլան տօսթըուղունտան, եանի կէօնտէր-միշ պուլունտուղու երկիրմի պէշ պին Ֆրանգլըգ Պօն տը թըրէգօրտան տօլանը թագտիմի թէշէք քիւր կլլէմէք իւզրէ, օրաեա, եանի մատամ տը Լիւննէյն գօնաղընա կէլմիշ իտի իսէ տէ, սապահլանըն, մէրգումէ քէնտիտինէ կէլիպ տէ քէտիտինի պուլանտարագ կէրի տէօմիւշ տիւր Ե-թիդաարընա պուլունտուղունտան, վէ վագըթ տա, աղ-չամ իւզէրի, եանի, հէր զէմանքի քէնտուսինի գապուլ կլլէմէքտէ պուլունտուղու վագըթ օլտուղունտան, հէր հալտէ օրատա պուլունտագա տըր, քէնտուսինի պէրլէ-մէքտէ օլանագ տըր իւմիտիլլէ, շէօլլէ պէր ահքեամ ու զուրուր իւզրէ պուլունտագտա իտի:

Մէրդում օլտուղունտ, արապասընտան հէման թա-նըտուղարը կիպի, իը տայիրտէ պուլունտագտա օլան իքի նէֆէր տայիրէ խըտմէթքեարլարը, անինտէ քէմալի թաաղիմ իւզրէ ճամ դարուհու ալմանա գօլուչուտ գտան պաչագ, տայիր խըտմէթքեարլար տաթի տեաղա գապա-րագ, իքի թարաֆը տիլիտիլէր, չիւնքի, պաղը բէր կիւճ սուրէթտէ ֆէհմ ու ֆարգընա վարըլապիլինիր օլան հալլէքտէն, մէրգումուն, գօնաղըն տիր իքիլնճի էֆէնտիտի, վէ եախտ տահա տօղրուտու, աղը էֆէնտիտի տիր կի-պի պիր մէվըքտէ պուլունտուղունտ պիտիքիլինտան, ընա կէօրէ մուամէլէ կլլէմէքտէ իտիլէր:

Իսանէ սահիպի Մ. տիւրգ տը Լիւննէյ շէմիլիէյի էլ-տէ օլուպ, վէ անաղարընտա իտէ գօճա գօճա գունտու-րալարը պուլունտուղու հալտէ էլլէ կէլտիլինտէ (չիւնքի մէրդում, կիւնտիւղէրի արտապ իլի տիւարը չըգմանը

սէլմէմէքտէ իտի), իրտմէթքեարլար, այնի սուրէթտէ թաաղիմ ու թէքիմ իւզրէ պուլունտագ, այնի թէշալը իպրաղ կլլէմէքտէ իտիլէր իսէ տէ, պիր էհլի տիգալթըն կէօրիլլէ պաղըլտուղընտա, աղը իսանէ սահիպիլնի գա-պուլ կլլէտիրլէրի վագըթ իլէ, իշպու մատամըն մաչու-ղունտ գապուլ կլլէտիրլէրի վագըթտա, մէրգուման խըտ-մէթքեարլարըն լէհճէլլէրինտէ, պիր ֆարգը պիմ կէ-րիւլմէքտէ իտի:

Էվլէթ, Տլօրէսթման իշէրի կիրտիկիւնտէ, այնի հալ վէ այնի ֆարգ միւշահլ տէ օլունտա, տա իտի, իրտմէթքեար-լար պէօլլէ արթիւթ օլտուլար, վէ իշլէրինտէն պիրի, տ-նիստէ մէրգումուն կլլէլլէտինի խապէր վիրմէք իւզրէ, մա-տամըն տայիրէտինէ գօլտու:

Եւվիմի մէղպուրտէ Տլօրէսթման, հէր կիւնտէն չօգ զի-եատէ իհթիշամը պիր հալտէ պուլունտագտէ իտի, շէօլլէ քի, իւզըրինտէ աչուրի մէրթէպէ պիր խաֆիֆիլիպ, պիր էմ-նիլիէթ, վէ պիր մուղաֆֆէրիլիլէթ էտէրի հիտա կլլէմէքտէ իտի: Սապահլանըն, բէտէրինի արտաթըպ գանտըրա-րագ, հէր նէվի միւշքիլաթա զալպէ կլլէմէսի պիր թարաֆ-տան, վէ մատամ տը Լիւննէյ թարաֆընտան գուհուրա կէլմիշ պուլունտան եէնի պիր մուհապպէթ ալէամէթիլ իլէ, էօլլէ պիր տէհէլէթ ֆէրմա հալտէն, հիւլմէթ նիլլունտէն օլա-րագ գուրթուլապիլմիշ օլմաը, վէ քէնտի իգպալ Եըլտըը-նըն, եէնիտէն եէնի պիր բարլաղըգ քէսպ կլլէմէքտէ պու-լունտաը տա տիկէր թարաֆտան, սիմաը հիւննիւնու, վէ էթիլարը աղամէթքեարանէ վէ նաղիբանէ վէ լաթիֆէտինի, տահա զիեատէ արթըրարագ, քէնտիտին տահա զիեատէ պիր գուվլէյի ճաղիպէ քէսպ իթտիրմէքտէ իտի. վէլէա-աղը, եէվիլի մէղպուրտէ մէրգում, քէնտիտին, տահա զիեատէ վէ բէք չօգ զիեատէ կլլէ պիր հալտէ պուլմագտէ իտի: Վէ էօլլէ օլմաը տա աղլէ մուլաֆըգ իտի, չիւն-քի մէրգում, եէվիլի մէղպուրտէ, հէր կիւնտէն զիեատէ գաֆա տիրմէքտէ, գըրըրպ տէօրիլմէքտէ, վէ գատ ու

դամեթի նաղիքնէ, տահա զիեատէ պիր էսէրի զարաֆէթ վէ բէֆթար վիրմէքտէ խտի, վէ պինապէրն, հեր վա-
 դըթտան գիեատէ զուրուր ու թեքէպպիւր իւզրէ հարե-
 քէթ իթմէքտէ, վէ էթրաֆա ամֆըք նիկեահճ էլէմէքտէ խտի. զիրա, քէնտի ֆիքրնտէն, «պու սերայրա հիւրմ
 իթմէքտէ օլան գատըն, գատընլար սուլթանը սանըլմագ-
 լըլա շայէսթէ պուլունտուզու հայտէ, պանտ օղլատտէ
 պուլունմագտա տըր, պէնիմ թահթըք հիւքիւմտէ տըր...»
 վէ հաթթա տահա պու սապահ կէլիպ քէնտի խանէմտէ,
 պէնի պէքէմէքիկէ՛ գատար տա մէճպուր օլմուշտուր...»
 տէյի տիւշիւտիւքճէ, գօլթուգլարը գաղարմագտա, վէ
 գպպիւտէ պիւյիւք պիր սէֆա տուրմոդտա խտի:

Պրքէսթան պու թէֆէր.քիւր վէ մահգա ֆօտուլլուգ
 էսէրի օլան պու թէէստիր իլէ իւշ տէթթ սայճնտան կէ-
 չէրէք, նիհայէթ տիւշէօն ալեսսէվիլէ օթուրմագտա պու-
 լունտուզու պիր ուֆագ օտաեա վասըլ օլտու: Վէ մէգ-
 քիւր օտատան իչէրի կիրմէզտէն էվիլէ, պիր սան տէֆա
 տահա, քէնտի հիւմնի ճէմայիլի պիր այնա տերունիտէ
 սէյր իլէտի, վէ քէնտույի, իսթէտիկի հալտէ պուլարագ
 մէմուտն վէ մէսըուր օլտու: վէ պիր խրտմէթքիար կէլիպ
 սայն գարուսու գանատլարըն ալարագ,

—Մօնսիէօ վիգօնթ տը Սէն-Բէմի՛ թէշրեֆ իլէմիշ
 տիր... - տէյի մատամ խապէր վիրտի:

Մերգուսէ պու՛նու իշիտիր իշիթմէզ, զիեատէսիլլէ
 թէհաճճիւպ իտէրէք հիտտէթէնտի:

Չիւսքի մերգուսէ, էլպէթթէ իխթիար, մերգուսմ,
 քէնտիսինն տախի օրատա պուլունարագ, օլլունուհ հեր
 շէյի, քէնտի կիպի իշիթմիշ օլմասըը խապէր վիրմիշ տիր
 տէյի գանն իլէմէքտէ խտի...:

Նասըլ Քի սէօյլէմիլիգ տիր, մատամ տը Լիւսնէյ,
 Պրքէսթանըն նէ մէրթէպէ նամուսու պօզուգ պիր ապամ
 օլմասընա վագըֆ օլտու գտան սօնըտ, էսկի մուհապպէթի
 ամէշի պիւթիւն պիւթիւն սէճմիւշ, վէ էեքրնէ պեր պիւ-

րուտէթ ու նէֆրէթ դայիմ օլմուշ թիւ վէ քէզպլըք նա-
 սըլ քի սէօյլէմիլիգ տիր, մերգուսէ գատըն, հեր նէ գա-
 տար խաֆիֆ մէշրէպ օլուպ, վէ կէրի խէթալար օրմու-
 լարնտա պուլունմագտա խտի խտէ տէ, պու ճիւմէ իլէ
 տախի, հալէա տուլլուլարնտա պիր խալիսէթ վէ պիր տիւ-
 րի սիլիւք պուլունտուզու կիպի նամուսու՛նու զայէթլէ
 մուհաֆագտա շալքմագտա, վէ զայէթլէ տէ հազդանիլ-
 եթթըրվէր օլտու զունտան, առթթա մէրա պիր էրքէք տիր
 կիպի, տայիմա ատլէթ իտատարնտա պուլունմագտա
 խտի, վէշասըլ, հէմ թայիլպ վէ հէմ տէ թահսին օլու-
 նահագ թապիսթլարա մայիք օլուպ, պիր թարաֆտան
 խէթալար իշիտիլի իագտիրտէ, տիկէր թարաֆտան տա-
 խի ֆաղիլէթլէր իշիմէքտէ խտի: վէ հաթթա, աչգ ու
 սէվտա տէնիլէն շէյի տախի, թրպըլ պիր էրքէք նազա-
 ըլլա պագմագտա օլտուլունտան, սատագամ, սախա-
 վէթ, զայրէթ, ճէստրէթ, վէ սէլիուսուս ալատըլըգ
 գալըք լագըմ կէշն էքրահճ ու նէֆրէթ ճիհէթլէրնտի,
 պիր էրքէք թապիսթընտա պուլունտուզու մէրթէպէտէ
 իլէրու կիթմէքտէ խտի: Մատամ տը Լիւսնէյ, կիճէ տի-
 շարը չըգարագ, ճէմիլիլէթ իլիլտէ պուլունմահագ օլտու-
 զունտան, հեր նէ գատար իւզէրնտէ միւճէվէրաթա
 տայիր պիր շէյ պուլունմագտա տէկիլ խտի խտէ տէ, դա-
 յիլէթ տիւպլը վէ զայէթլէ տէ կուսթօլու սուրէթտէ կիլիւ-
 միշ խտի, շլ օյլէ քի սերայ գատընլար թարգընտա, զայէթլէ
 քէսկին գըրըլը պիր էլպիտէ կիլիւմիշ օլուպ, վէ հեր պիր
 հայ պիր թէնտիւպի պիմիսալ իւզլէ պուլունտուզուն-
 տան, վէ ըլլըգ տավուրտուգճա քէնտի կիւզէլիլի պիր գամ-
 տահ քէսպի իզտիետա իլլէմէքտէ օլտուլունտան, առթթ-
 թա, պուլուլար իւզէրնտէ կէզմէքտէ օլան իլահէլէրէ
 պէնդմէքտէ խտի: վէշասըլ, մերգուսէ իւզէրնտէ կէօ-
 րուլէն թայիր ու բէֆթար վէ էֆգայիշ, վէ գուլիլէյի ճա-
 զիպէ վէ նիւմայիշ, հատտի իթիտայի թէճավուգ իլլէմիշ
 օլմաղիւն, հիշ պիր գատընա միստուս պուլունմահան պիր

հայեթիմ պի մանկոտ քեանց կլլեմիչ խոի տէնիլտէ ճայիդ տիր . . . Մերդումնին ամ վարը միւթէքեպղիրանն սի գա . թէն մալիւմ օլտուզունտան , վիզումթուն սալնտան ինչրի կիրիպ տէ գրըրըպ տեօքիլըրէք , վէ քեմալի էմնիլեթ իւզըն պուլունարազ վէ կիւլումեկեթէք , վէ աչգ ու սեվ տայէ միւպթէլա պուլունանլարա մասաուս օլտուզուե եօլ տա տիլլէր տեօքէրէք :

— Ազղեմ Գլթիլա . . . պու նէ նիւամ ու համիլեթ խիր . . . պու նէ լուծի ու քէրէմ տիր պու սիզտէ . . . — տիմէսինտէ , արթըզ մէրդումնին լէհճէ վէ նիկեահընտա հաաըլ օլան հալին նազչ ու պեեանընը , հէրթէսին թէֆէք . քիւրինէ իհալէ իտէրլը :

Վիզումթ պու եօլտա տիլլէր տեօքմէք իւզըն իքեն , լազըրտըր ազղընտա գալտը :

Տիւշէս օլմուրմագտէ օլուպ , վէ մէրդում ինչրի կիր տիլինտէ , եէրինտէն պիլէ գըրըրանմամըչ իտի իտէ տէ , պու ճիւմէ իլէ տախի , կէրէք հալ ու հէ յիլեթիւտէն , վէ կէրէք պագըրըրնտան , գալպինտէ , պեղայլեթ մէրթէպէ հէմ քեպկին վէ հէմ տէ սաքին պիր նէֆրէթ հիւքմ իլլեմէքտէ օլմագը անլաչըրմագտա օլտուզունտան . . . Փլօրէսթան , թապիլաթիլլէ գաթիլ քէլտի իլլէտի . . .

Շէօյլէ քի , նէ զիեատէ պիր լազըրաը իտէպիլիպ , վէ նէ տէ պիր աաըմ տահա իլլերու կիտէմեղ օլտուզունտան , պուլունտուզու եէրտէ տուրա գալտը :

Մատամ աը կիւսնէեի , մէրդում , օլ անն տեկին , գաթան էօյլէ պիր հալտէ կէօրմիւշ տեկիլ իտի . վէ պինտէն պլէյճ , օլ մէրթէպէտէ տիւշարը իէհաճճիւպ օլմագտա իտի քի , առէթա , մէրդումնէ եվիլէքի գատըն օլմաեղպ , իլլա քեալիլէն թէպտիլ օրմուշ տուր կիպիլ պիր հալտէ պուլունագտա իտի , իւնքի , օլ անն գատար իւզղըրնտէ կէօրմիւշ օլտուզու հալալէթ , մուհապպէթ , վէ մէֆմունիլ . եէթի էսերինի պիլլէ պուլունագտէ տեկիլ իտի . զիրա , պիր գատընըն , էն զիեատէ մահուն պիլլեթի վէ էն զիեատէ էմրի

թէվագուեի , անճագ քէնտի սեվմէքտէ օլտուզու , վէ քէնտիսինն թահթը թէէստիրնտէ պուլունտուզու պիր առէմ նէղտիտէ իւզըրազ կլլեմէքտէ օլտուզունու , լանա պիլմէքտէ իտի :

Պու էք թէհաճճիւպի կէպիքտէն սոնրա , Փլօրէսթան , օլ մէրթէպէ ճէսարէթսիզ պուլունմասընտան տուլաը , քէնտի քէնտույէ հիճապ պիրլէ , էսկի քիւսթալըրզընը կէ ալաը , վէ մէրդումնէ տոզըրու պիր աաըմ իլէրու կիտէքէք , էլինի թութմագ իւզըն քէնտի էլինի ուղաթաը , վէ բէք շիլլէլի պիր սեօյլէ իլէ կլէ ,

— Աման եա լեպպէմ , Գլթիլա , պու նէ հալտիր պու սիզտէ , նէ վար տըր , նէ օլմուշտունուգ տուր . . . կէրչի պէն սիլի , պու կիւնքի գատար պիր հիւսնի ճէմալ իւզըն կէօրմէմիչ իտիմ , լաքին . . . — տէտի :

— Ա , մէկէրչի պու մէրթէպէ տէ արաքըրգ օրապիլըր մի , — տէյի պազըրաը տիւշէս օլ մէրթէպէ պիլիւք պիր թահգիր , վէ օլ մէրթէպէ պիր աղամէթ ու զուրուր իւզըրէ քի , Փլօրէսթան տիւշարը թէհաճճիւպ վէ հէյպէթ օլարազ , թէքըրալէն տուրա գալտը :

Պու ճիւմէ իլէ տախի , ճիւղիճէ պիր էմնիլեթ իւմիտի իւզըն օլուլունարազ , թէքըրալէն քէլամէ աղաղ պիրլէ :

— Գլթիլա , ա՛ ճանրմ , պարի հիչ տեկիլ իտէ , իչպու թէպէտտիւլաթը նահէհաճիլին սեպէպիլ նէ տիր , անը պէեան իտինիզ սիզէ նէ՛ կարմըրմ աըր . . . նիլին կիւճէնմիլշիսիզ տիր , միւրատընըչ նէ տիր , — տէտի :

Մատամ աը կիւսնէյ մէրդումա ճէվապ վիլմէքաիլին , վէ քէմալի թահգիր իւզըն օլագարազ , եօղարտան աչաղը շէօյլէ պիր սիւգաիւ , վէ Փլօրէսթան պու հալի կէօրտիւքտէ , հիտտէթիլնտէն գանը պաչընա սըրաաը , վէ կիւքէք պիր սէս իլլէ ,

— Պիլիրիմ . մատամ , սիզ պիր առէմ իլլէ գաթը մուսմէլէ եաբմագ իսթէտիկինիտէ , պիրտէն պիրէ պու թաւրէի թուլթարընը . . . յիտի , էկէրչի միւրատընըր պէ .

նիմէն տախի գաթը մուամէլէն իթմէնը իսէ, սէօյլէ յինիզ, ա՛նր սէօյլէ յինիզ, - տէտի :

—Տօղրուսու չու իտտաննըդա հիչ տիլէճէք եօգ տուր, վէ բէք տէ շայեանը մ՛րազ տըր, - տէտի մատամ աը Լիւանէյ, պիր սուրէթի իսթիհնգաբեարիտէ օլտուղու հալ-տէ գահնգահա իլէ կիւլէրէք, - Էֆէնտի, սիզ հէր շէյանէն Էվվէլ շուսու պիլմէնիսինիզ քի, Էկէրչի ուշազլարըմտան պիրի, պէնիմ հանըմտա պիր իըրըղըրգ իտէճէք օլուր իսէ . . . պէն անըն իլէ գաթը մուամէլէն իթմէնիլ . . . իլլա գօնաղըմտան թարա ու տէֆ իտէրիմ . . .

—Մատամ . . .

—Էվվէթ, Էօյլէ եարարըմ, հէմ տէ չօգ լազըրուր իս-թէմէմ, - տէտի մէրգումէ գըտա վէ միւթէքէպալիրանէ պիր սէօյլէ միլ իսէ, - վէ հաթթա, Էիւղիւնիւղիւ պիլէ կէօրմէք իսթէմէմէրտէլիմ, շիւնքի իքրա՛հ իլլէմէքտէլիմ : նէ իսթէրտինիզ, նէ արամադտաթընը պուրասա, մէ-կէրչի բարտեը ալմատընը մը :

—Տիմէք տիր քի, պէնիմ զաննըմտօղրու իսիլ . . . պու-լուչում տօղրու իսիլ . . . Էիկիրմի պէշ պին ֆըրանղը . . .

—Նիհայէթ օլ սն սաթիթէ քեաղըթընըր տախի գուր-թարընը օլմաղըթընը, վէ ֆասիլանըրըն իսմ ու նամուսու տա գուրթուլմուշ օլմաղ տըր, Էօյլէ տէկիլմի . . . իմտի, Էօյլէ օլտուգտա, բէք պէա, հայտա յինիզ, պուտուրու նուգ տիշարը չըգընըզ, քէտտի իշինիղէ կիտինիզ . . .

—Մֆ. իթիմատ իտինիզ քի . . .

—Մէպաղը մէգուրու ղիեատէսիլլէ տըրմագտաերմ, շիւնքի, պիր չօգ նամուսու քիմէսնէլէրէ, անընյա մուա-վէնէթ իտիլէպիլիբ իտի . . . լաքին, կէրէք բէտըրինիղին վէ կէրէք քէտտիմին նամուսունա լէքէ կէլէճէկինտան, ֆէտա իթմէնիլէ մէճպուր օլտում :

—Տիմէք տիր քի, Կլօթիլտ, սիլ հէր պիր շէյէ ա-կեահ պուլունմագտաթընըզ, Էօյլէ մի . . . հէյ վա՛հ Էօյլէ իսէ, կէօրտիւնիւղմիւ շիմտի հայիմի . . . վէ տիմէք տիր քի

արթըզ պէնիմ իլին, Էօլմէքտէն պաչազ պիր սէլամէթ թարիքի գալմամը տըր . . . - տէյի պաղըրտը Ֆլօրէսթան ըրգգաթէնիլ պիր լիսան իսիմալի իլէ իզարը մէյնու-սինէթ իթմէնիլէ թարզ ու թարիլինի արթըրաղը :

Տիւչէս, մէրգումուն, սեուսնուլարըն թէաթըլարասա թրաճէտեա սեուսնուլարընտա իսթիմալ իլլէտիլլէրի լիսանը իսթիմալէ պաշլամտը իւզէրինէ, պիր գահնգահա տըր պըրաղըլ կիւլէրէք, վէ հատտէն ղիեատէ իսթիհնգա ի-տէրէք :

—Աման եա Բէպպիմ, պու մէրթէպէ շայեանը իս-թիհնգա պեաեաղըրըզ վէ նամուսուլուզա տա հիչ թէ-սատիֆ իթմէնիլ իտիմ :

—Մատամ . . . - տէյի պաղըրտը Ֆլօրէսթան, հըրս ու հիտտէթինտէն Էշքեալը պիլիմին պիլիմին պօղու-մազաէ օլտուղու հալտէ :

Պիր տէ պու հէնիեամտի, սալօն գարուսունուն իքի գանատարը պիր շամաթա իլէ ալըաը, վէ :

—Տիւք աը Մօնպրիզօն նամ տէլիգանընըն կէլմիլ օլ-մաաը իտպէր վիլիլտի :

Ֆլօրէսթան, հէր նէ գատար, քէնտի թապիլթընա հիւրմ իտէպիլիբ պիր ատէմ իտի իսէ տէ, օլ հէնիեամ-տէ հիսս իլլէմէքաէ օլտուղու հիտտէթի սէթիթ բէք ազ միւգթէտի, օլապիլտիկինտան, Էկէրչի տիւզ աը Մօնպրի-զօն, ղիեատէճէ Էհլի տիգգաթ պիր օլմուշ օլտա իտի, մէրգումուն մէգրիւր հայիմին ֆէհմինէ վարապիլէճէկինտա սալա շիւրհէ ճայիզ տէկիլ իտի :

Մ. Մօնպրիզօն հէնուղ օն սէրիզ շաղարընա գատէմ պատմը պիր նէվճիվան օլու, պէեաղ իւզէրինէ բէմպէ Էանաղլարա, ըրեաղ տօտաղլարա, վէ դատիֆէվտրի սա-ղալը տահա հէնուղ սէր կիտթէրմէկէ պաշլամըշ օլտան պիր տիլպէք շէնէէէ մալիբ պուլունան գըլ կիպի հասնա սալը կիւլէլի պիր կէնճ դըրա պէնպէմէքաէ իտի, վէ մէրգում իրի, Էսմէք վէ բարլազ կէօղիւ, վէ մահնուպ պաղըրը

զլաուզու հալտե, տիւշեստէն տախի զիեաւե նագիբ պիր վիճուտե, սերլիլ պոտա վե ինճե պելե մալիբ պուրունմագ տա իտի բե, օլ մերթեպե պիր հիւսնի ճլ մալ, վե էօյլե պիր պեեազ կերասն, պատն թայիֆեհինտէն, նե հա նը վար վե նե տե ճարիլեիլեր իլինտե էմայիլ կեօրիւլմիւշ օլմատըղընտան, անճազ ինսանլարըն իտեալլակարագ թեխիմ իյլետիլթեր Ֆերիթթեէլթուտե (հերշտակ) պիրինե պենդէմէքտե իտի տէնիլտե ճայիլդ տիր :

Մէրգում տէլիգանլը իլեբի կէլտիքտէն սօնրա տախի, վիգօնթ պըրագըպ տիւարը չըգաճազ եէրտե, եա ճէսաւընթմտիլլիկիւտէն, վե տե եախօա քիւսթմտիլլըղընտան նայի օրատա սուրտու :

—ՄՆ, Գօնրատըմ, էրմարմ բեք նագիբ վե բեք տե լաթիֆ պիր թապիլաթա մալիբ պո լունմագ տաօընըլ, նա սըլ քի չիմտի պու աղշման պուրտեա թեշրիֆիկիւտ տախի պենիմ պու էֆքեար ու իթիլդատըմ թաստիլդ իլլեմէքտե տիր, — տէտի մատամ տը Լիւսնէյ լայեթիլէ մուհապպեթիլ պիր թարլ իւզրե, վե քենտի տիլպեր տէսթիլի մէրգումա տօրու ուգաթարագ :

Մէրգում օլ անտե մեգպուրէնիլ էլինի թութուպ տա սրգամազ իւզրե իքէն, մեղպուրե տախի, հէման կիւլեբեք էլինի ճիւղիճէ եօղարը գալտըրալ, վե ,

—Էէկէնիմ, էլինիպտե էլտիվէն վար տըր, իմտի պուս իտիվըլիկիւտ էլիմի, — տէտի :

—Աֆիլ իտերսիկիւտ . . . թե, յղէճիկիւտ, — տէտի տէլիգանլը, վե մեգպուրէնիլ օլ չըգալագ վե կիւզէլ էլինի սօ տագլարընա կեօթիւրեբեք պուս իլլետի :

—Գօնրատ, պու կիճէ նե ետրաճագսընըլ, նա սըլ էլլենէճէքսիկիւտ, — տէտի սիւալ իթտի մատամ տը Լիւսնէյ տէլիգանլըտա, ապա մըթրեսթանըն օրատա օրուպ օլմամարընա տիգգաթ իտիպ տե հէճմիլեթիլ վիլմէեէրեք :

—Էիւ պիր եէրե կիթմեհէճէկիւտ տիր, թե, յղէճիկիւտ, հէման պուրատան չըգալըմ կիպի, տօրու գիլպե կիթմեքիլե նիլեթիլտէ յիմ :

—Խայր, պըրագ մամ սիղի էօյլե իտե, մութլագա պիլգիմ իլե պիրլիքտե կէլմլ լիտիկիւտ, չիւնքի, պիլ, մատամ տը Մէնէվարըն իտի կիւնի օրուալունտան, Մ. տը Լիւսնէյ էլէ օրտեա կիտեճէկիլտիր, վե մէրգումե իտե, սիլի քենտիսիլե թագտիմ իտերեք կեօրիւշտիւրիլկիլմի, պենտէն, նիլե տեֆալար թալէպ վե արդու իլլեմիլ տիր . . .

—Թե, յղէճիկիւտ, էմիլիկէ իթմտթ իթմէքիլկիլ, քիւտիմճէ պիլլիւք պիր իւգալ ատա իտերիմ :

—Փագաթ, Էկեր տօրուսունու իտիլեր իտէնիլ, ալըպ սէօյլէեէ յիմ, սիլիլն օլ զլիւպե (A) կիտիպ տե սարֆը էլգաթ իթմէքիլք հագգընտա տէրքիար օլան առէթիլիկի վե կուսթմօնուզու, թահսին իտիպ տե սէլլեմէեօրում, չիւնքի, ճէ միլեթիլեր իլինտե պուլունպարալ, հիւսնի գապուլլիլեթիլ շայեթէ օլմագլըլ խուսուսունտա, սիլ ճէր նէվիլ քեմայլթէ մալիբ պուլունմագտա օլտուզունուլ կիպի, հէր քեա տե սիլիլն կեօրիւշտիւր գօնուլմագլըլա արդուքէլ պուլունմագտա տըր . . . տիմէք տիր քե սիլ, տայիմա ճէմիլեթիլեր իլինտե պուլունմալըպըլ :

—Բէք ալեա, թե, յղէճիկիւտ :

—Վե մատամ քի պէն սայթի պիլիւք վալիաէնիլ մա դամընտա պուլունմագտաւըմ . . . աղիլիմ Գօնրատ (2), մութլագ սուրեթտե պունու պեօյլէ եարմագլըլընըլք սիլպտէն թալէպ իտերիմ : Վաղաա, չիմտի սիլ, բիւշտի պիլլուգա իթմիւշտիլկիւտ տիր, Փագաթ, պու ճիւթէ իլե տա իտե, դանն իտերիմ քե, տահա իտայի վաղըթ տահա, պիր վասիլին նասիհաթընա միւհթամ պուլունմագ տասընըլ . . . վե պու տա պեօյլէ օլտուգտա, պէնի պիր վասի մագա միլնտա գապուլ իտերեք, նասիհաթլըլըմ տիլեմէքիլկիլ տիլի արդու իտերիմ :

—Քէմ վե մէսէլրեթ վե քեմալի մեմուտիլեթիլ իւզրե,

(1) Ալեասիվլէ զիւպ տէնիլն մասէլթուտե, գումար վե էմալի միտիլու շէլեր իլե կիտիպ էլլեթիլեր :
 (2) Գօնրատ, տիւզ տը Մօնպրիօնուն իտի տիր :

թէ, յէճճիկէ դիմ, - տէտի կէնճ տիւզ շէվզի պի սէջլէ-
մէ ինէ :

Մատամ տը Լիւանէյ իլէ քէնտի էէկէնի Գօնրատ պէ,յ-
նինտէ կէչմէքտէ օլան պու միւքեայէմէյն մուհիպպաննէ
էնանօրնատա, տայիմա տիրսէկինի օծաղըն իւղէրինէ գօյ-
մուշ օլտուղու հարտէ անագտա աուրուպ տա ալյնէմէք-
տէ պուլունան Պլօրէսթանըն, տէրունէն հիտա իլլէմէքտէ
պուլունաուղու զայլ ու զաղապը նագշ ու պէհան իթ-
մէքլէք, իհիմիմային խարիճինտէ տիր տէնիլտէ հայիղտիր:
Չիւնքի, նէ տիւզ վէ նէ տէ Կլօթիլտ, ալա քէնտիսինի պիր
ատամ եէրինէ գօնուպ տա էհէմնիլէթ վիրմէքտէ տէ-
կիլ իտիլէք: Պլօրէսթան իտէ, մատամ տը Լիւանէյին, պիր
շէյնէ, նէ մէրթէպէ չարագ սուրէժտէ դարա, վիրտիկի-
նի, բանտ սուրէթտէ պիրմէքտէ օլտուղունտան, հէման
օլանտէ, խաստէթէն քէնտույէ զլտա օլմագ իւզրէ, օլ Մ.
տը Մօ պրիգօն իլէ, ճիլվէքեպէնէ պիր մուամէլէտէ պու-
լունմագլըզ, վէ մէրգուս հուգրունտա քէնտույէ հա-
գարէթ իթմէքլէք քիւսթալըղըր տիւչիւնմիւշ, վէ մէյ-
գրի իճրայէ վաղ իթմէքլէկէ պաշլամըշ տըր զիւիւմիւնէ
ղահիպ օլմուշ իտի :

Հալպու քի, մէրգուս օլպապտէ քեամիլէն եանըրմագ-
տա իտի, չիւնքի, մատամ տը Լիւանէյին խաթրնտան գա-
թան էջլէ պիր շէյ կէչմէմիշ իտի. մէրգուս քէնտի էէ-
կէնինի, առէթա պիր վայիտէ մագամընտա սէվմէքտէ իտի,
զիրա, սայքի մէրգուս քէնտի կէօղլէրի օծիւնտէ տօղմուշ
իտի, լաքին, մէրգուս նէվճիլման, նասըլ քի սէջլ տիր,
Փէվգէլատէ պիր հիւանի ճէմայէ մայիք պուլունտուղու
թագտիրտէ, մատամ տը Լիւանէյ իտարաֆընտան տա օլ
մէրթէպէ հիւանի թէվէճիւհ զէ մէվէտտէթէ նայիլ պույ-
րուլտուղունտա Պլօրէսթան կէօրմէքտէ օլտուղունտան, օլ
մէրթէպէ իզպալ ու սէտտէթէ նայիլիլէթինի, եա հա-
սէտ իթմէքտէ օլուպ, վէ տէ եախօտ, քէնտի քիպրինէ
թօղունմագտա օլտուղունտան պալգա, պիր թարաֆտան

մէրգուս տէլ գանընըն օլ մէրթէպէ զէնիլնիլիլինի, տիւ-
պէրիկինի, վէ հագ գընտա զուհուրա կէլմէքտէ պուլունան
հիւրմթ ու թիպէթմէր իլէ, կիւնտէն կիւնէ տէ նայիլ օ-
լաճագըր զէվզ ու սէֆալարը վէ վլյնէթ ու մէտրրէթէլէրի
կէօղլէրի էօնիւնէ կէլթրտիկի կիպի, տիլէր թարաֆտան
տախի, տահա հէնուզ քէնտիսինի, պուլարըն քեաֆ-
Փէսինի, զաթէն մայիք իրէն զայպ իտէրէք, տիւչարը խա-
րապիլէթ, մէգէլլէթ, վէ հագարէթ ու բէզալէթ օլմագտէ
պուլունտուղունտա տէրխաթըր էլլէտիրճէ, եիւրէկինտէն
գանպար կիթմէքտէ վէ հըրա ու հիտտէթինտէն տէ աթէշ
քէսիլմէքտէ իտի :

Պլօրէսթան, էջլէ սահիճէն շան ու նամուս ուղրուն-
տա ճանընը պիլէ թէհիքթէէ վաղ իտէրէք տիւլլօտա չը-
գան մէրալըրտէն վէ եախօտ գահրամանլարտան պիրի օլմա-
նըպ, իլալ, եալընըր եա պիր հըրա ու հիտտէթ թահիքթի,
վէ եախօտ սատէճէ պիր կէօսմէրիշ նիլէթիլլէ տիւլլօ-
եա կիրիշմէէէ գալըրըր տա, հագըգաթի հարտէ իտէ տիւ-
լլէլաւըլ, թապիաթընտա գօրգալըզ վէ պանագըլըզ
պուլունարագ, Փէնա մէլլանլարտա մուզալմէթ իտիպ տէ
զալէպէ իտէպիլ՝ ճէք պիր գալպէ վէ պիր ճէտարէթէ մա-
լիք պուլունմատըղընտան, վէ տէ եախօտ, հիշ տէկիլ իտէ,
պիր ալչագըրըր գապուլ էլլէմէքլէքտէն իտէ, Փէտայի ճան
իտէրէք, մէրգուս ալչագըրըրտան գուրթուրմագլըլ թէր-
ճիս վէ իթիլիեար իտէպիլէնլըտէն օլմատըղընտան, մա-
տամ տը Լիւանէյ թարաֆընտան զուհուրա կէլմիշ օլան
մէրգուս նէնի տիլպէր եէկէնի հագ գընտա տախի, քէնտի մա-
գամընը թուլարագ, մէրգուս մէնիլ մէլլ ու մուհիպպան-
թինի ճէլլ իլէ գալպինէ հիւրմ խաթէկի չիւրհէսինէ զա-
հիպ օլմուշ, վէ Քիւրիսնտէն, թա յիւսթալըր տէրէճէ-
սինէ գատար չըրըրագ, մէրգուս վէ ճէնիլէմէքլէրի
գուրաուղու միսիլլու, Գօնրատ իլէ տէ պիր արպէտա չըպ-
տ.

ըրպ ուղղաշմաղ լըր լըր պիր պէհանէ վէ պիր վէսիլէ ա-
րամազ լըրը տախի գ ուրմագ տա խոի :

Մատամ ար Լիւանէյ զաթէն Յորէսթանըն Եոյլէ գալ-
զըրպ տա օրաեա կէլմէքիլէ ճիւրաթ իթ տիքտէն պաչգա,
Հալէա տա տուրմագ տա օլմաօրնտան սոյաեը , զինատե-
աե սիյլէ հիտտէթ լէնսիլ օլտու զունտան , մէրգումուն եիւ-
ղիւնէ պիլէ պաղ մագ տա աեկիլ խոի . վէ Մ . ար Մօնպրի-
զօն խոէ , թէ յղէսի իլէ կէօրիւշիւպ գօնուշմագ լըր արզու-
վէ մուհապէթ իլլէ , լազըմ կէլէն նէզաքէթ իճրաօրնը
տախի ունութ տու զունտան , մէրգումու զաթէն թանը-
մագ աե օլտու զու հալտէ պիլէ , Յլօրէսթանա նէ պիր սե-
լամ վիրմիլ , վէ նէ աե պիր լազըրը իթ միլ խոի իմոի ,
Յլօրէսթան , արգաաընը քէնտի թարաֆընա աեօնսիլ օ-
լան Գօնրատա տօղրու իլէրու կիտէրէք , խաֆիֆօնէ մէք-
գումուն գօլունա թօգունտու , վէ սիթէմքեարանէ պիր
սեօյլէ յիլ իլէ տէ :

— Ազապար խայր օլտուն , էֆէնտի . . . զաթի արնիզի
կէօրէմէմիլ օլմամտան տօլաեը , հէզարան քէզ աֆիլընըզը
տիլէրիմ , - տէտի :

Մ ար Մօնպրիզօն , նէզաքէթ աե պիր գումուր իթ միլ օլ-
մաաընը հիսա իլլ , անինտէ եիւ զիւնիւ մէրգումա տօղրու
չէվերտի , վէ պիր սուրէթի խալիսանէտէ օլտու զու հալտէ ,

— Աֆիլ խտէրսինիլ , էֆէնտի , տօղրուսու բէք տալըր
իտիմ . . . ֆազաթ , էմէլի էղլէպիմտէն տիք քի , պէնիմ
պու տալիլընըզմա սէպէպ օլմուշ օլան թէ յղէճիկիմ
պիղզաթ քէնտիսի , թարաֆը աճիլանէմտէն , մագուր տի-
լէմէքիլէ հլմմէթ իլլէնէճէք տիր . . . վէ . . . - տէտի :

— Գօնրատ , - տէտի մէրգումնէ , Յլօրէսթանըն հալէա
արսըլըր խոիպ աե օրատա պէրլմէքտէ օլմաաընտան
տօլաընը բիւր զագապ քէսիլէրէք : - Գօնրատ , բէք ալէա ,
լաֆին , մագուր տիլմէքիլէ հիլ պիր հաճաթ եօղ տուր . . .
չիւնքի , շայէսթէ տէկիլ տիր :

Մ . ար Մօնպրիզօն , մէրաաթ աե նիլէն շէյէ ալուրի

մէրճէպէ էհէմիլիէթ վիրմէքտէ օլմաաը ճիհէթիլէ , քէն-
տի թագաիրաթընը եիւղիւնէ վուրմագ լըր նիյէթիլլէ պիր
լաթիֆ իթ մէքտէ տիր զանընտա պուլունտու զունտան ,
օլ զագա յընտան աթէշ քէսիլմէքտէ օլան վիգօնթա խի-
թա շէն կիւլէրէք սեօյլէնէրէք :

— Գէնտի , մատամ քի թէ յղ' մ էմր իլլէմէքտէ տիր . . .
պէն տէ իթ աաթ պիրլէ , էմրինի իճրաա միւսարաաթ ի-
տէրիմ . . . նաաըլ քի սիլ տէ կէօրմէքտէսինիլ , օլ շիմտի-
քի սեօյլէտիկի վասիլիք մէհմուրիլիէթինի , անինտէ մէվզըի
իճրաեէ վաղ իթ մէքիլէ պաչամագ տա տըր :

— Վէ քէնտի վասիլ կի եալընըզ պու գատարտա գալ-
մաեըպ . տահա զիւատէ իլէրու կիտէճէկինտէ տէ շիւբհէ
Եօղ տուր . . . ազիզիմ էֆէնտի : Վէ իւզու զուհուրա կէլ-
մէքտէ օլուպ , վէ իճրաաընը իպարգա միւսարաաթ իտէ-
ճէկի տէ պէնճէ պի շէքք պուլունտան իխպաը ի զէրինէ ,
չիմտի խաթըրմա կէլմիլ օլան պիր թէքիլիֆի զաթընըզա
թագաիմ իթ մէք իսթ էրիմ . . .

— Պանա մը , էֆէնտի , - տէտի Գօնրատ , Յլօրէսթան
թարաֆընտան զուհուրա կէլէն իսթ իհզաքեարի պիր սեօյ-
լէ յիւաէն նաչի գալպինտէ պիր տիլիլիլիք հիսա խտէրէք :

— Եվլէթ , սիլէ . . . Պէն պիր գաչ կիւնտէն , աթթաչէ-
լիք մէհմուրիլիէթիլլէ . կէրօլթէ շնէ գանչլարեաեա կի-
տէճէկիմ տիր . . . իմտի , կէլէք խանէմի թէքմիլ մէֆ-
րուշաթըլա , վէ կէրէք թապալաըրմը թէքմիլ աթլարը
արապալարը վէ թէքմիլ թագըմլարըլա , թէրք իտիպ էլ-
տէն շըզարմագ նիլէթիլիտէ իմ , տիմէք տիր քի , միւրատ
իթ տ կիլիզտէ , օլ Դ-ԴԴԴ Դ-ԴԴ ԴԴԴ ԴԴԴ ԴԴԴ ԴԴԴ ԴԴԴ . . .

— Վէ վիգօնթ պունու սեօյլէտիկի վագըթտա , սօն լու-
ղէթիլլիլ թէլաֆիլուղ իտէր իրէն , հէմ մատամ տը Լիւս-
նէ յիւն եիւղիւնէ պագարապ սեօյլէմէքիլլիք , վէ հէմ տէ
գուվլէթիլ պիր սուրէթիլ տէ թէլաֆիլուղ իթ մէքիլք բիւս-
թալըզընը իճ , ա իլլէտի . - Պու հալ բէք զարիպ պիր հալ
օլտաճաղ տըր , հա՞ , նէ՞ տէրսինիլ մատամ , էօյլէ տէկիլ մի :

—Էփէնտի, նէ տիմէք իսթէտիկինիդի անյաեամտեօ-
րուժ, — տէտի Մ, տը Մօնպրիզն կիթտիքճէ թէանճնի պի
արթմարագ :

—Գօնրատ, սիդ մէգրիւր թէքրիֆի դապուլ իտէմէզ-
սինիզ, վէ սէպէպինի տէ սիզէ շիմտի էյզան հտէր սէյլէ-
րիմ, — տէտի Գլօթիլտ քէնտի եէկէնինէ խիթապէն սէջ-
լէնէրէք :

—Նիշին գապուլ իտէմէզլէր, սէյլէ յինիզ պագալըմ,
մատամ :

—Աղբիւմ Գօնրատ, սիզէ օլ իշթիրատը թէքրիֆ օլու-
նան շէյլէրին քեաֆֆէտի տախի, զաթէն պաշգա ատէմ-
լէրէ սաթըրմըշ պիթմիշ տիր . . . տիմէք տիր քի, վիրէճէ-
կինիզ բարալար, քեամիլէն սոջա կիթմիշ օլաճաղլար տըր,
ատէթա տաղտա հայտուտա թէսատաի ֆիտէրէք, պիր
սշիլուն վիրիլի տիր կիպի օլաճաղսընըղ տըր . . . անլա-
տընըղ մը շիմտի քէյֆիլիէթի :

Պլօրէսիման պու լաղըրալըրըր էշիտիր էշիթմէզ, դա-
զապընտան տիշէրինի օրգմաեա պաշալտը, վէ պաղըրա-
րագ տախի,

—Սագը՛նընըղ քէնտիինիդի, մատամ, թանքընըղ
հատտինիդի, — տէտի :

—Աճա՛յիպ, տիմէք տիր քի սիզ . . . պուրատա, թէյ-
զէմին քէնտի խանէսի տէրունինտէ օլտուգու հալտէ, թէհ-
տիտէ տախի գալըղչմաղ տասընըղ, էֆէնտի, էօյլէ մի, —
տէտի Գօնրատ տախի քէզայիր էրաքսէք պիր սէսլէ ոէօյ-
լէնէրէք :

—Պանա՛ պաղընըղ, Գօնրատ, սիզ անըն լաղըրտիրա-
ըննա ասլա էհէմիլիէթ վիրմէյինիզ, — տէտի մատամ տը
Լիւանէյ քէմալի պի գայտի իզրէ, օրատա պուլունան
շէքըրէր գոթուտունտան պիր թանէ բասթիլ ալարադ, —
պու պիզիմ էֆէնտի իլէ գօնուչուպ ուղրաշմաղըղ, հիշ
պիր նամուս ու շէրէֆինի թանըրտան ատամա եաղըշըր շէյ
տէկիլ տիր, դաթման թէնէղղիւլ օրունուր պիր հաղ տէ-

կիլ տիր : վէ էկէրչի քէնտիտի գրատընըր իտտաա իթմէք-
լիլէ շըղըշըր իտէ, պէն տէ իսպոթընըր պէեանէ հաղըրմ :

Օլ հնկեամտէ, կէրչի, տէ շէթլու պիր գալագա դու-
հուրի, իհիթիմ լոնէն պուլունմաղտա իտի իտէ տէ, հէլէ
պէրէքէթ Վիրալի քի, սաթն գարու ուսն գանատարը
Իէրաքէն աշըրարը վէ տիշէսին գօճաթը Մ. տիր գ տը
Լիւանէյ, պիր բաթիրտը, պիր շաղա, վէ պիր շէնիք իլէ,
վէ նիհ յէթ միլթատընտան պուլունն պուտալալըղլար
իլէ սալունտան իշէրի կիրտի :

—Աճա՛յիպ, աղիզէմ, նէ հիքմէթ տիր պու, մէկէրչի
սիզ շիմտիտէն հաղըր մը պուլունմաղաաթընըղ, — տէտի
մէրգուժ քէնտի զէճէտինէ, — տաղրուտու, բէք շայեանը
թէանճնիզ պիր հալ տիր պու . . . էլվէթ, էվվէթ, բէք
Սալաճազ ար շէյ տիր պու . . . Աղչամլար խա՛յր օլտու՛,
Ան-Բէմի, աղչամլար խա՛յր օլտու՛ սանտա, Գօնրատ . . .
Մֆ, եաղը՛ղ, եաղը՛ղ, վա՛յ պէնիմ հալիմէ, բէք մէյեուս
պիր հ լու պուլունմաղ տաեթմ . . . նէ կէօղէրիմէ ույդու
կիրմէքտէ տիր, վէ նէ տէ ճանըմ իսթմիլ սլ տէ տիհանըմա
պիր լոզմ : պիր շէյ ալապիլմէքտէյիմ, հաթթմա, աղլըմ
պիլէ պաշքմտա տէկիլ տիր ատէթա պիր հայվան հալլինէ
տիշար օլմուչուժտուր, զիրա, պէն պու տէրտի, պէն պու
աճրքը, պիր տիր լիւ գալու ու ֆիքրիմաէն տէֆիտիպ տէ
ունուտամտեօրում վէ ալըշըպ տա միլթէսէլիլ օլամանեօ-
րում . . . ա՛հ, գէվալը տ՛Արլիլ, ա՛հ, պու նէ՛ գազա իտի
քի կէլտի սէնին պաշքմա :

Վէ Մ. տը Լիւանէյ, պու եօրտա ա՛հ ու վա՛շար շէ-
քըրէք, կիտիպ պիր գանաթէ իւզէրինէ արգա իսթիլունէ
ուզանարագ եաթտը, վէ մէյեուսանէ պիր հարէքէթ իւզրէ
շարգատընըր ֆըլլատըղ պիր թարաֆա աթտը, վէ սաղ
տիլլինի սու տիզի իւզէրիլու գալաթընըղ վաղ իթ տիրաթէն
սանրա, քէնտի ատէթլէրլունտէն պիրի օլտուղու իւզրէ
տախի, պիր էլլիլէ սեաղընըր թուլմաու, վէ քէնտի ա՛հ ու
վա՛հարընա տէվամ իլէտի :

Մ. տը Լիւսնէյ տիգ զամսըղ վէ վաղիճեսից պիր ա-
տէմ օլտուղու ճիհէթէն, զաման ֆարգ ու Ֆէհմինէ
վարմագօրըն, զամէն Գօնրատ իլէ Յլօրէսթան իւղէրին-
տէ հիւքմ իթմէքտէ օլան էսէրի հիտտէթ իժէսկին օլտու :
Պու հէնկիսամտէ, մատամ տը Լիւսնէյ իտէ, տէկիլ
չալըրըպ սըղըլըղընտան նաչի, չիւնքի. զամէն մալիւմ
տուր, մէրգ ումէ էօյլէ քէնտուլի շաչրան վէ սըղըլան
գատընլարտան տէկիլ իտի, իլլու Յլօրէսթանը նէգտիտտէ
Էօօրտիւքճէ, իբրահ ու նէֆրէթի կիթտիքճէ իլլտիեատ
պուլարագ թէհհամմիլ կտիլմէզ պիր հալէ կէտիկինտէն
նաչի, զէվճինէ խիթամպէն քէլամէ աղաղ պիրլէ,
—նէ վազըթ իսթէր իտէնիլ կիտպիլրից, պէն Գօն-
րատը, մատամ տը Սէնէվալա թագտիմ իտէճէկիմտիր, —
տէտի :

—Խայր. խայր. խոյր, — տիյրէք պազրմանա պաչ-
լատը տիւզ տը Լիւսնէյ, վէ էլինի ահաղընտան չէքէ-
րէք, դանաբ իւղէրինտէ պուլունան եատտըղլուրտան պի-
րինի ալտը, վէ իքի էլիլլէ բոթ ըսթ մէգրիւր եատտըղըն
իւղէրինէ վուրմանա պաչլատը Գլօթիլտ գօծասընըն պու
մէէմուլին զայրի օլան բաթըրտըր իւղէրինէ տիւչարը հէյ-
պէթ օլարագ, կիտպլ քէնտի գօլթուղու իւղէրինէ օ-
թուրտու, վէ,

—Սման էա Ռէպպիմ, նէ օլուեօրսունուլ էֆէնտի,
պէնի տիւչարը հէյպէթի աղիմէ զըլմագտասընըրգ, — տէտի :

—Խայր, — տէտի թէքրարէն գօծատը, վէ եատտըրը
պիր թարաֆա աթարագ, պիրտէն պիրէ սըչրանըպ ա-
հաղա գալցտը, վէ սայթն տէրունինտէ տօլաչարագ ա-
ճայիպ աճայիպ հարէքէթլէր իթմէկէ պաչլատը, — պէն
պու տ'Արվիլին էօյմէսինէ պիր տիւրիլտ ինսմագ իսթէ-
մէհօրում, պիր տիւրիլտ քէնտիսի իսքտաթ իտէմէհօրում,
հա՛, սիլզ նէ տէրսինիլ, Սէն-Ռիսի, — տէտի :

—Վազաա էօյլէ տիր, արթըզ էօյլ՛ տէ պիր տէհէթլու
գաղա օլամագ, լաքին, չի՛ չարէ, — տէտի Յլօրէսթան :

քին ու զարտըր հալէա գալցինտէ հիւքմ իթմէքտէ օլ-
տուղու թագտիրտէ, քէնտի սինէ պազ մագտա՛ մը տըր
տէյի Մ. տը Մօնպրիզօնուէ եիւ զիւնէ տ-դրու պագարագ.
հալ պու քի մէրգում տէլիցանլը. թէյլէսինտէն իշիթտի-
կի օլ սօն լագըրտըլար իւղէրինէ, տէկիլ գալպինտէ էս-
րի թիգգաթ պուլունմատըղընտան. իլլա թէքէպպիւրին-
տէն նաչի, օլ մէրթէպէ նամուսուլ պիր ատէմին եիւ-
ղւնէ պագ մալլըրա իրթիքեապ իթմէք իսթմէտիկին-
տէն, տայմա եիւղիւնիւ պաչագ թարաֆլարա չէվիթմէկէ
չալըրմագ տա իտի :

—Լուծի իտինիլ, Լիքնտի, — տէտի տիւչէս ահաղա
գալցարագ, վէ քէնտի զէվճինէ խիթամպէն սէօյլէեքէքէ-
սիլ Մ. տ'Արվիլի, գու մէրթէպէ շիտտէթիլ վէ պու մէր-
թէպէ ասէթտէն իարիճ պիր ուրէթտէ աճըմամալըր-
նըղ . . . Ռէճա իտէրիմ, չու գաթանաեը չէքինիլ տէ էմթ
իտինիլ քի արապամը հաղըրաընլար :

—Վազաա, պու սէօյլէտիկինիլ տախի հագգլը տըր, —
տէտի Մ. տը Լիւսնէյ, զամբանանըն գայթմանըն թուլմա-
րագ, — չօգ շէյ, չօգ շէյ, տահա պունտան իւչ կիւն էվ-
վէլ, սաղ վէ սէլիմ պիր հալտէ պուլունմագ տա իքէն . . .
պու կիւն իս կէվիէսի պիլէ կէօրիլթէքտէ տէկիլտիր . . .
էօյլէ էա . . . էօյլէ էա . . . զէվալընըն եալընըզ պիր իսմի
գալընը տըր . . .

Մէյգում պու սօն իւչ աճըղը լագըրտըրը սէօյլէ-
տիկի վագըթտա, էլինտէքի գայթմանը տա իւչ քէրրէ օլ
մէրթէպէ շէտիտ սուրէթտէ չէքտի վէ սիլըտի, վէ օլ մէր-
թէպէ տէ հարէքէթլէր իթտի քի, գամբանանըն եօգարքի
եանըր գօրարագ պաղըր տիւչտի, վէ տիւչէր իքէնտէ, մուճ-
լար եանմաղ տա օլան պիր շէմուտանա բասթ կէտիկին-
տէն, մուճարտան իրի թմանէսի եէրէ տիւչտիւ, վէ պուն-
լարտան պիրի օճաղըն իւղէրինտէ պուլունան պիր աթիլ
Սէվր քեասէսինի զըբաը, վէ տիկէլի տախի եէրտէ օճա-
ղըն էօնիւնտէ սէլիլմիլ օլան գապում տէրիս իւղէրինէ

տիւշտիւ կիւնտէն . մէղքիւր տէրէ Եանմոնս պտղւտոր իսէ
տէ . պէրէրէ՛՛՛ վիրսին քի Գոծրատ անաղըլլա պատըզ
սէնտիւր քաի .

Մէղքիւր գամբանանըն բա՛) րորորը սէպէրի ի գէրինէ,
տէրագապ իքի նէ ֆէր իւրտ Էթ լիտրլա դօռու պ կէրտիւր .
վէ գայթանըն, Մ. տը Լիւննէյն Էյննտէ գալմըշ օլմար-
նը , վէ մատամ իլէ Մ. տը Մօնպրիզմոնն , մէղքիւր բա-
թըրտրտան տօլանը գահգահա իլէ կիւլիւշմէրտէ օլուուդ-
լարընը կէօրտիւրէր :

Օլ անտէ Եայրըզ Ֆլօւտման կիւլմէրտէ տէկիլ իտի .
Մ. տը Լիւննէյ իսէ . օ Եօլուտ գաղալարս վէ Լիւրիւ
տիւլէրէ ալըմըշ պուլունտուզունտան , պիլա ֆիւթիւր
տուրմագտէ օլուուզու հալտէ , գալըրրոզ մէղքիւր գայ-
թանը մէրգուման իլըսմէթքեարլա տան պիլիւն տօլուու
աթարագ .

—Մատամըն արայպատընը հաղըրլանընըզ , — տէյի Էմր
կլէտի :

Գլօթիլուին հէեէճանը Էրէյնիէ կէշմիշ օլուուզունտան,
քէլլամէ աղազ պիլլէ .

—Սահիհէն , Էֆէնտի , Էկէրչի աուամը , աղլտեճագ
վաղըթլարտա պիլլէ կիւլալուէրլ կէ մի գթէտալը պիլը
ատէմ վար իսէ . օ տալիս սիզպիլիզ տէնիլտէ հայկա տիը ...
— տէտի :

—Ալընանճագ պիլը հալմի ... Էօյլէ տիւլմէրտէն իսէ ,
գօրգաճագ , տիւշարը տէ հշէթ օլաճագ ... տիւնիլ , մէկիւլչի
տահա՛ գիւտտէ միւնաւալ օլմոնը մը , Պագ սաննիւնըզ ,
տիւնտէն պէրու , հէր Էէրտէ , վ ճալթիմ պիլղաթմ քէն-
տի ֆամիլեամ իչնտէ պիլէ , տիզ գալթ իտիլ կէօրմէք-
տէյիմ քի , Էօլիւ պ կիլթմէրիկէ շայնթմէ նիչէ աո մէր
պուլունտագ տիլէն օլ գալմ Էճէլ իսէ , կիտիլ կէ-
լիլ տէ , գէվալըր աՄրիլի կէօթիլ իսիւլ իսիւլ , Մէտէլա ,
պիլը քէրլէ , Էվիլ Էմրրտէ , օլ պէնիմ Էկէնիմ օլաճագ
Էմօլէրվալը կէօթիլուլմէ իսէ կիլ Էմր իսիլ , պիլա , թէլմէքիլիկ

ճիհէթ կլէլ , աուամըն ճանընը շրգարմագտա տըր , վէ Է-
քինճի , օլ սիլլին հալանըզ օլան Մէրէնիլիկ Եաղալմալը
տէկիլ մի իտի , զիւրա , զալմէն , հէր կիւն վէ հէր սաաթ
տիլղէրն սինիլընն սըզըլարընտան , վէ պալալըր գալալըր
աղըրլարընտան շիքսայէթ իթմէքտէ օլուուզ տան պալազա ,
ատէթա ֆաղըրէ պիլը գարուճու գասըն տըր կիլլի տալիս ,
աղալմ թաամընա գատար , գարնընը անճագ ըլլանմըշ Էթ-
մէք լիլ տօուրմաղլա Էղթիֆա կլէլմէքտէ տիլ : Նաալը ,
նէ՛ տիւրսինիլ , մէրգուլմէ հալանըլըն Եաղալմալընը սըզու
խալիլ , վէ հանրիթ կէօլմէթմէն տօլանը թէէտիւլիլ ի-
լըրմիսինիլ :

—Մյ Էֆէնտիմ , պէօյլէ տիլվանէճէ լազըրտըլարտան
նէ՛ ֆայիտէ հաալը օլուր , անը պըրագըրըլտա պալազա լա-
զըրալ իտինիլ , — տէտի տիւլչիս ումու զլարընը սիլքէրէք :

—Նչի Էմմա , — տէտի թէքրարէն տիւք տը Լիւննէյ , —
տօլու սէօյլէյնիլ , Էիլիլուի նէֆէր տուլլուտուլ աաէմ-
լէրին , պիլը տօթ ուղլունտա Ֆէտա իտիլմէտիլի , ճայիլ
կէօրմէ զմիսինիլ ... Էօյլէ օլմաղլըզ աահա կիլ տէկիլ մի
տիլ ... հա՛ , սիլզ նէ տէրսինիլ , Աէն-Իէմի :

—Շիւրհէտիլ :

—Պունուն իւղէրին տիւշիւնտիւր քճէ պէն , պիլիլմիսինիլ
խաթըրմա նէ կէլմէքտէ տիլը , տայիմա պիլը թէրգիլին
աթիլզ հէքսայէտի կէլմէքտէ տիլը : Գոծրատ , տէն մէղքիւր
հիքսայէտի պիլլմէքտէ միտիլ , իլիլթմըշ միտիլն :

—Խայր Էֆէնտիմ :

—Շիմտի սիլզէ նաղլ իտէյիմ տէ , պաղըրըզ նէ թօ-
հաֆ պիլը շէյ տիլը : Վաղթիլլէ թէրգիլինն պիլլիլնն աալը-
մաալնա , հէր նէ սէպէպէ մէպիլ իսէ , հիւքմ օլունուր ,
հալ պուլ քի մէրգուման քէօյիւնտէ , քէնտիտէն պաղա
թէրլի պուլունտաաղըր հալտէ , իւչ նէֆէր իսէ դունտու-
րաճը պուլունտուզունտան , քէօյիլլէր պիլը մահէլլէ թօլ-
լանարագ մէշիլէրէթ իտէրլէր , վէ պիլ իթթիֆագ հաքի-
մին հուրուտա շրգարագ , մէֆէնտի , պիլիլմ թէրգիլինն
Ե. — 32

ասլոյ խտիվէսինէ հիւքմ իթմընիկտիր, բէք ալեա, ֆա-
 դաթ, թէրզիմիդ եայլընը պիր թանէ զուպ, վէ դուն-
 սուրաճըմըզ իսէ իւչ թանէ տիր, վէ իւչ նէֆէր դունսու-
 բաճընա տա ինթիւնաճըմըզ պուլունմադտա տեկիլ տիր.
 իմտի, էկէրչի միւնասիւզ օլուր իսէ, թէրզիմիդի աստըբ-
 մագտան, վէ պիրի տէ թէրզիմիդ պըրագմագտան իսէ,
 անըն եէրինէ, դունսուրաճըմըզտան պիրինի սայլ իթ-
 տիրսէնիզ, տաճա զիւնատէ կչ օրմագըմ, տեմիչէր տիր.
 նէ՛ տէրսին Գօնրատ, պէկէնտի՛ն մի սէն պու հիւքեայէ յի,
 նասըլ, թօճաֆ տեկիլ մի տիր:

— Էվվէթ, էֆէնտիմ:

— Էյ, Սէն-Բէմի, սի՛զ նէ տէրսինիզ, ասագա սիզ տէ
 պէկէնտիսինիզ մի:

— Հայ հայ:

Պիր տէ պու հէնիւնամտէ պիր խըրամէթքեար կէլէրէք,

— Մատամ տիւչէսին սըսպասը հազըր տըր, — տէտի:

— Իյի եա, էլմասլարընըը նի՛չին թագընմամըշընըը
 տըր, — տէտի պիրտէն պիրէ Մ. աը Լիւննէյ, — պու էլ-
 պիտէլէրինիզ էլէ նէ գատասը տա կիւզէլ եազըշըր պիլիբ-
 միսինիզ:

Պունու իչիտինճէ Յըրէսթան տիւ չարը իզթիրապ օլ-
 մանա պաշլատը:

— Գըրզ եըտա պիր քէրէ պիրլքեաէ տիշարը չըգա.
 բազ վիդիթաեա կիտէճէք օլտուզումուզ հայտէ, — տէտի
 Մ. աը Լիւննէյ, — քէնտի էլմասլարընըը թագընարագ,
 պատիկ իֆթիխարըմ օրսճազ եէրաէ... չիւնքի էլմասլա-
 ընըզ բէք կիւզէլ շէյէր տիրէր... Նասըլ, Սէն-Բէմի,
 սիզ մատամըն էլմասլարընը կէօրմի՛չպիւտիւնիւզ տիր:

— Էվվէթ... էֆէնտի տախի թանըմագտա աըր...
 վէ հէմ տէ, բէք իյի թանըմագտա աըր, — տէտի Գլօթիլտ,
 վէ պատէհու լազըրտընը թէպտիլ իլէ, — Գօնրատ, դօ-
 լունուզըն պանա վիլըրմիսինիզ... — տէտի:

Մէրզուճ Գօնրատըն գօրունա կիրէրէք էճտէն կիլի-

մէկէ պաշլատըրդտա, դօճասը տախի Սէն-Բէմի իլէ պիր.
 չիւքաէ արգալարընտան կիլմէկէ պաշլատը:

Յըրէսթան հիւտէթիստէն, օլ արատէ նէ ետրաճա-
 ղընը շաշըրմագտա իտի:

— Սէն-Բէմի, մատամ Սէնէվալըն դօնաղընա սիզ պիր-
 չիւքաէ կէլմէեէճէքմիսինիզ, — տէտի Մ. աը Լիւննէյ:

— Խայր... ինթիմասէն ալ կիլ տիր, — տէյի ճէվապ
 վիրտի մէրզուճ գըստա պիր սէօյլէյիլ իլէ:

— Պագսանաեընըզ, Սէն-Բէմի, իլլթէ սէօյլէտիկիլմ էօլ-
 մէեէ շանընարտան պիրի տէ մատամ աը Սէնէվալաըր...
 նասըլ, պիրի մի... իրսի տախի... աղըրուսու, իրսիսի
 տախի, հիւնի ըիդալա ֆէտա իտէր իտիմ, չիւնքի, տէֆ-
 թէրիմտէ իսիմէրինի իշար իթալէրէրիմին պիրի տէ մէր-
 գուճէնին դօճասը աըր:

— Նասըլ տէֆթէր:

— ՏԱրլիլ կիտի պիր տօթուն էճէլէ դուրպան կիլի-
 մէսինի կէօրմէքտէն իսէ, էօրմէլէրինի ճայիլ կէօրտիւ-
 կիլմ պազը սայիբ ատամարըն իսիմէրինի, պիր տէֆ-
 թէրէ գայտ ու իշար իլլէմիլիմ տիր:

Թէնէֆֆիլս սալճունուտա, մատամ աը Լիւննէյ քէնտի
 մանթօսունու կիլինմէքտէ օլուպ, վէ Մ. աը Մօնպրիզօն
 տա, օլ պագտէ քէնտիսինէ եարարըմ իթմէքտէ իրէն,
 Մ. աը Լիւննէյ, մէրզուճ ալ չիլանընընա իթիմապէն,

— Գօնրատ, մատամ քի սէն պիդիմէ պէրապէր կէ-
 լէճէքսին տիր... սէօյլէ արապսճընա տա, արապանը պի-
 ղիմարգամըգտան կէթիրսին... վէ, Սէն-Բէմի, մատամ քի
 սիլ տէ պիլիմ իլէ պէրապէր եօլա չըգաճազսընըը աըր,
 էկէրչի արապանտա պանա տա պիր եէր վիլըր իսէնիզ,
 սիլէ թէրզիմին հիւքայէսինտէն տաճա զիւնատէ թօճաֆ
 պաշլա պիր հիւքայէ տաճա նալլ իտէրիմ:

— Թէշէքըր իտէրիմ. — տէտի Սէն-Բէմի, բէք տուր-
 կուն պիր սէօյլէյիլ իլէ, — ֆագաթիմ, միւմքին տէկիլ տիր,
 պէն սիլին իլէ կիլմէեէճէկիլմ տիր:

— Իմոտի էօյլէ օլտուգտա, հօշճա դալընըզ, աղի-
ղիմ . . . Յագաթ, օ տեկիլ էմնա, նէ օ, եօգսա պիղիմ
մատամ իլէ տարղը՝ նոխընըզ, դիրա, պաղ սանանընըզ,
սիգէ հիչ պիր շէյ սէօյլէ մէքսիղին, պըլաղ-բայ արապասը-
նա կիթմէքտէ տիր :

Յիրվազը տա մատամնն, պէրլին թապիր օլունան արա-
պասը, դարունուն էծիկնտէ պէրլէմէքտէ օլտուղունտան,
մէրգումէ կիտիպ պիր շարուգլուգ իւզրէ պինի վիրտի :

— Պուեուրունուզ, էֆէնտի . . . — տէտի Գօնրատ, պէ-
րայի իլթիֆաթ արապասընն կանընտա Մ. ար Լիւնէեհե
պէրլէեհէք :

— Հայտէ, պինի վէր, սէն պինի վէր . . . — տէտի տիւզ
ար Լիւնէեյ, պինէք թաշը իւզէրինտէ տուրուպ տա, Յը-
րէսթանըն արթըրընն կիւզէլիկիլէ թէ մաշա իյէմէքտէ
օլտուղու թագտիրտէ :

— Պունլար սիզին ալ արթըրընըզ արըլար, էօյլէ տէ-
կիլ մի . . . Մէն-Բէմի, — տէտի մէրգում :

— Էվլէթ . . . — տէյի ճէվազ վիրտի վիզօնթ :

— Հէլէ շու սիզին յիշման էտվարալընըզ պագ սանանը-
նըզ . . . օ նէ՛ ահրեամ արը օ . . . աօղլուսու, արապածը
տէնիմէքիլէ տէ շայէսթէ տիր . . . պիր ատամն արա-
պածըր օլմազ լաղըմ կէլիր իսէ, իյթէ թամամ պէօյլէ օլ-
մալը արը . . . Պագընըզ արթըրընն կիւզէլիգ օլտուղու տա
արը . . . էվլէթ, էվլէթ միւտա հէսէ իթմէքսիղին սէօյլէ-
րիմ քի, սիւս վէ կուսթ օ տէնիլէն շէյի իծաա իթմէքիլի,
անճագ, Մէն-Բէմիլէ մախաուս տուր :

— Աղիղիմ, մատամ իլէ եհէկնիկիլ դաթընըզ պէք-
լէմէքտէ տիրլէր, — տէտի Մ. ար Մէն-Բէմի էլէմնաք պիր
սէօյլէյիչ իլէ :

— Մ, վագտա էօյլէ տիր . . . նէ՛ դատար պիւյիւք թէր-
պիլեէ սիղիք տիր իթ տիկիմ . . . Հօշճա գալընըզ, Մէն-Բէ-
մի . . . Հա՛, պագ սանանընըզ, աղ տաճա ունու տաճագ
իտիմ, — տէտի տիւզ պինէք թաշը իւզէրինտէ տուրա-

րագ, — էհէրլի եարըն իյին բէք կիւզէլ սուրէթտէ էյլէ-
նէճէք պիր մահէլլինիլ պուլունմագ տա տէկիլ իսէ, աղ-
շամ թաամընա պիղէ կէլմէլիտիկիլ, չիւնքի, լօրտ Տիւպլէյ
Մօօլիտաան, օրանա մախաուս օլան պիր նէվի հօրօղար-
Սան պանա հէտիյե կէտնէթմիչ տիր : էմնա, կէօրմէլի-
պինիլ, կէօրմէքիկէ շայէթէ պիր հայվար արը . . . էյ, /
նէ՛ աէրսինիլ, կէլիրսինիլ, էօյլէ տէկիլ մի :

Մէրգում պունու սէօյլէտիրտէն սօնրա, կիտիպ զէվ-
ճէսի իլէ Գօնրատա դալուշտու :

Սէն-Բէմի պինէք թաշընն, կանի դօնաղըն դարու-
տունուն սէտտի իւզէրինտէ եալընըզ դալար, վէ մէր-
ղունմանըն արապասը կիթտիկինի թէմաշա իլէտի :

Պատէհու քէնտի արապասը կէլիլ մահէլլի մէղպուրէ
կանաշար :

Մէրգում էթրաֆա պիր նաղարը քին ու դարազ, վէ
պիր նիկեսաշը հիտաթիմ ու մէյուսիյեթի արթի իթտիրտէն
սօնրա, սայիր տէֆալար, ատէթա պիր սահիլ մագամըն-
տա կիրիպ չըգմագտէ պուլունտուղու մէղպուր գօնագ-
տան, բէգալէթի աղիմէ իւզրէ գօլուլմուշ օլտուղու թագ-
տիրտէ արապասընա պինտի :

— Տօղրու գօնագա կիտէճէկիլ, — տէտի մէրգում գըս-
տա պիր սէօյլէյիչ իլէ քէնտի ուշաղընա :

— Գօնաղա՛ սիւրէճէքսիկիլ, — տէտի մէրգումլա պիր-
լիրտէ պուլունան ուշաղը տա արապածը էտվարտա, արա-
պանըն դարուսունու դարանարազ :

Մըթըզ մէրգուման քէնտի խանէսինէ վասըլ օլուն-
ղունտա, նէ մէրթէպէ էլէմալարիչ վէ նէ եօլտա հիւզնէն-
կիլ թէֆէք քիւրլէր տէրալարընա տալմըշ օլմասընը պէ-
կանէ հաճէթ կէօրմէքիլ :

Մէրգում տայիրէ գարուսունան իլէրի կիրմէքտէ
լէքն, տէհիլգտէ քէնտիսինէ պէրլէմէքտէ օլան Պօպիէ,

— Բէտէրինիլ գօնթ էֆէնտի, եօգարտա, դաթը տի-
նիլէ պէրլէմէքտէ տիր . . . — տէտի :

—Չօգ էլի, չօգ էլի . . . —տէյի ճէվապ վերտի մէրգում,
 —Մ. դօնթտան պաղպա պիր ատամ՝ տահա վար տըր,
 իսկ Մ. Բըթի-ժանս իմիչ, վէ, զաթը արինիզ թարաֆըն-
 տան, սասթ ճնտա պուրատա պուլունմազլըլա բանտէ-
 վու վիրիմիչ օլմասընա մէպնի կէթիչ տիր . . .
 —Իէք ալէա, բէք ալէա . . .
 —ՄՏ, համո օլտուն, հէլէ պու կիճէէ հիչ պիր տիեէ-
 ճէք եօզ տուր, — տիեէրէք Ֆլորէսթան, պիրինճի դաթտա
 վազը օլուպ, վէ օլ սապահ բէտէրիլէ կէօրիւշմիւշտու-
 զու սալոնա չըգտը, վէ բէտէրինիս եանընա կիտէրէք,
 —Հէղարան քէղ ափվընըլը տիէրիմ, եա բէտէրիմ,
 զիրա, իէշրիֆինիպտէ պուրատա հազըր պուլունմամ-
 տըմ . . . —տէտի,
 —Մախթէ քեաղըա եէտինտէ օլան ատէմ պուրատամը
 տըր, —տէտի դօնթ էվլատընըն լազըրտըընը քէսէրէք,
 վէ սայիր տիրլիւ պիր ճէվապ վիրմէրէքէք,
 —Էվվէթ, բէտէրիմ, մէրգում աչաղըտա տըր . . .
 —Սէօյէ յինիզ տէ եօգարը կէլին . . .
 Ֆլորէսթան չընըրաղը չէքտի, վէ անինտէ, Պօայեէ
 նէգտինէ տիրլիւի:
 —Մ. Բըթի-ժանս սէօյլէրինիզ տէ պուրատա կէլին . . .
 —Պաշ իսթիւնէ էֆէնտիմ, —տիեէրէք, Պօայեէ սա-
 լոնտան տիւաըը չըգտը:
 —Եա՛ բէտէրիմ, սիլին պու եաբտըընըլ լութիֆ ու քէ-
 րէմտէն տօլանը, քէնտիմի թէչէք քիրտտէն աճիլ սայրամ
 ճայիլ տիր, զիրա, վատինիլի դաթման քէօշէյի խաթըր-
 տան չըգարմանեարագ իճրասընա հիմնէթ իթտինիզ . . .
 —Պէնիմ թապիսթըմ, սէօզ վիրտիլիմ շէյի, մութ-
 լազ սուրէթտէ իճրա կիլմէք տիր . . .
 —Թէքրարէն սէօյլէրիմ քի, պու նիլմէթտէն տօլանը,
 թէչէք քիրտտէն աճիլիմ . . . պիլմէմ քէնտի շիւրրանըլը
 նա՛սըլ էտա վէ իֆա իտէպիլէճէկիմ տիր . . .
 —Պէնիմ միրատ ու մագսէտիմ, իսմ ու շէօհրէթիմի

լէքէտէն հրֆիլ ու վիդայէ կիլմէքլէք տիր . . . վէ էօյլէ տէ
 եաբանաղըմ տըր . . . էվվէթ, պէնիմ իսմ ու շէօհրէթիմ
 լէքէլէնմէլի տիր:
 —Խայր, բէտէրիմ, լէքէլէնմէճէք տիր . . . խայր,
 խայր . . . վէ սիլէ եէմլն տալիս իտէրիմ քի լէքէլէնմէճէ-
 ճէք տիր . . .
 Իլթիեաը, աճայիլ պիր պաղըլ իլէ, օղունտուն եիւ-
 զիւնէ պաղտըգտան սօնրա, թէքրարէն քէլամէ աղաղ
 պիրլէ,
 —Խայր, պէնիմ իսմ ու շէօհրէթիմէ խալէլ կէլմէ-
 մէլի տիր, —տէտի,
 վէ պատէհու, մէրգում իլթիեաը, իսթիհգարեարի
 պիր սուրէթտէ սէօյլէրէքէք,
 —Իյի եա, իսմ ու շէօհրէթիմէ պիր խայլէլ կէլմէճէ-
 ճէկիլի, սիլ նէտէ՛ն պիլմէքտէսինիզ, մէկէրի պիր զայպ-
 տան՝ պիլիճիմիսինիզ:
 —Չիւնքի, օլ պապտէ պիլիմն գուվլէթիմէ չալըշ-
 մազլըլա, քէնտիմէ գարաըր գապի վիրմիշիմ տիր . . .
 Իլթիեաը, պու ճէվապա գարալըլը հիչ պիր շէյ սէօյ-
 լէմէտի:
 Մէրգում, իքի էլլէրի օլ ուզուն սէթրիսինին ճէպլէ-
 րինտէ օլտուղու հալտէ, օտա տէրունիտէ, էնինէ սօնու-
 նա կիտիպ կէլմէկէ, կէլիմէկէ պաչլատը,
 Մէրգումուն լէհճէսինտէ պիր պօղիունըլը հիւքմ կյ-
 լէմէքտէ իսի:
 —Մօսիէօ Բըթի-ժանս զաթլարը տըր, —տէտի Պօայ-
 եէ օտառան իլլէրի, ատի սուրէթիլ, միսիլին գըեաֆէթիլ,
 վէ հիլէքեար էչքեալը պիր ատէմ կէթիլիլ թաղտիմ
 իտէրէք:
 —Նէրէտէ տիր եէտինիլտէքի բօլիսա, —տէտի դօնթ,
 —Պուեուրունուչ, էֆէնտի, —տէտի Բըթի-ժանս (մէր-
 գում) նօթէր ժագ Ֆէրանըն թահթը իտարէյի խայինէ-
 սինտէ պուլունմազտէ իսի), եէտինտէքի քեաղտըր դօն-
 թա թագտիմ իտէրէք:

—Նա՛սրը, պո՛ւ մու տուր օլ պէտէլի թէէտիյեէ օլու-
նանազ օլան քեաղըտընըլ — տէտի իխթիւեար քէնտի օլ-
լունա, կէօլիւյլէ մէգքիւր քեաղըտը կէօսթէրէրէք:

—Էլվիէթ, բէտէրիմ . . .

Գօնթ եէէէկի ճէպինտէն հիկիրմի պէշ պին Ֆրանգլըզ
պիւէթլէրի չէքտի, վէ անլէրի օլլունա վիրէրէք, մէրգու-
մա խիթապէն .

—Ալընըզ, վէ տէ յնինիդի թէէտիյեէ խախիղ, — տէտի
Ֆլօրէսթան մէգքիւր պիւէթլէրի Բըթի-ժանա թէպիմ
իւէ, քէնտի բօլիչաթընդ դուրթարտը, վէ դալպինտէ պիւ-
յիւք պիր մէմուսնիյեէթ էօթեր ճիտ կլլէմէկէ պաշլատը:

Բըթի-ժան տա ալտըղը բարալարը, Էսկի պիր չիգտան

իչլէն վազ իթտիքտէն սօնրա, սէլամխանըզ տիշարը չըգտը:

Իթթիւեար տաթի մէրգու՛մ իլէ սալնտան տիշարը չըգ-
մագտա իքէն, Ֆլօրէսթան տա, էպի պասիլէթ իգթի-
զասընճա, մէգքիւր բօլիչանը երըթըզ բարէ բարէ կլլէ-
մէքտէ օլտուղու թագտիրտէ:

—Հէլէ ճիշ տէկիլ խաէ, Գլօթիլտին կէճոտէրմիշ օլ-
տուղու եիկիրմի պէշ պին Ֆրանգ տա պանա գալմագտա
տըր. Էկէրչի, գաթան տուեալմագ, վէ մէյտանէ չըգմագ
խաէ . . . պէնճէ պիր թէտէլլի, պիր եարաթմ տիմէք տիր . . .
Ֆագաթ, օլ ճագգըմոտ իպըզդ կլլէտիկի մուամէլէեէ
կէլինճէ . . . Լաքին, օ տէկիլ էմմա, աճապա բէտէրիմ,
Բըթի-ժանա նէ սէօլլէհէճէք տիր, նէ՛ նիյեթիմ մէպնի
պիրլիքտէ տիշարը չըգտը:

Պիր տէ պու ճէնիւտանտէ, Ֆլօրէսթան, անաթթարը
Էթի քէրրէ չէվրիլէրէք պիր գարու գարաթըլմասը սէպնի
իշիթտիկինտէն, տիւշարը իգթիրապ օլմանա պաշլատը:

Բէտէրի թէքըարէն սալնտան իչէրի կիրտի . . .

Բէնիկինն պօղուգլուղու տաճա ղիտտտէ արթմըլ խտի

—Նա բէտէրիմ, իշիթտիկիմէ կէօրէ, զանն խտէրիմ
քի, եաղը օտաթըն գարուտուու գարամագտա տըրլար,
աճապա էօլլէ մի տիր, — տէտի մէրգու՛մ:

—Էլվիէթ, վէ ճէմտէ պէն քէնտիմ գարաթմ . . .

—Սիղ քէնտիմիլ մի դարաթընըլ . . . Լաքին, սէպէ՛ պ
նէ տիր, — տէյի սիւալ իթտի Ֆլօրէսթան տիւշարը իս-
թիլըրապ օլարագ:

—Սէպէպինի չիմտի սիղէ սէօլլէրիմ:

Իթթիւեար պու ճէվապը վիրտիկիլէ պէքապէր, էվլա-
ար կէչիպ տէ կիտէմ սին նիյեթիմ մախտուսէպլլէ, կիտիպ
սաշաղթա ինիլէն կիլի մէրտիվէնն գարուտու նէգտիտէ
տուրտու:

Ֆլօրէսթան, բէտէրի լէճճէպինտէ ճիւքմ իթմէքտէ
օրան ճէլպէթամիղ պիր ճապի միւչասէտէ կլլէմէքտէ օլ-
տուղունտան, քէմալի Էնտիշէ, վէտէլսէ, վէ չիւքճէ իւզ-
րէ, մէրգու՛մուն ճէր պիր ճալ ու ճարէքէթիլնէ տիղգաթ
կլլէմէկէ պաշլատը:

Մէրգու՛մ, բէտէրինն նիյեթիլնն նէ օլմասընա պիր
մանէա վիրիպ ճալ խաէմէմէքտէ օլտուղունտան, դալ-
պինտէ կիլլի պիր գօրգու էսէրի ճիտ կլլէմէքտէ խտի:

—Նա՛ բէտէրիմ . . . նէ՛ վար արը, նէ՛ օլմագտար-
նըլ . . . — տէտի:

—Պու սապա՛ճ սիղ պէնի կէօրտիլիւսիւղալ, Ֆիլը-
րինիլգտէն կէչիրտիկինիլ, անճագ չու ճէլպէթիմէ, բէտէ-
րիմ, քէնտի խոմ ու չէօճըթիլնն լէքէլէնմէսինի խոթէ-
մէէէճէք, վէ ճալիլէ տէ պէնիմ պօրճու՛մու թէէտիյեէ
կլլէէէճէք տիր . . . Էվլէրի քի պէն սնը, Էնլալի Էալան-
ճըլըզար իւէ, վէ քէնտիմի թէօլպէքեար կէօսթէրէրէք,
պիր քէրրէ ալտաթըզ դանտըրմագլըզա մուվաթիպաղ օ-
լապիլիւրիմ . . . Լագըրալարընտան իպարէթ պուլունմուշ
տուր:

—Ա՛, տման բէտէրիմ, մէկէրչի պէնիմ էօլլէ պիր էֆի-
քեարտա պուլունմագլըղմա խանմագլըղը ճալիլ կէօրէ-
պիլլիւրիկինիլ . . .

—Լաղըրալարը քէմէլինիլ, տիյնէլինիլ . . . Զաթէն
պէն չաղընլըզ խաէրէք պալանրպ տա, օրդին սէչլէտիք-

լէքնիդէ ինամամըշըմ տըր . սիզտէ նէ թէէտիւֆ, նէ նէ-
տամէթ, վէ նէ տէ պիր ար ու հիճապ էտէրի պուլունամագ-
տա տըր , չիւնքի , խազաաաթ տէնիկէն չէ, յ թա գալլի-
նիդէ վէ գանընրդա գատար իլլմիւ տիր , շան ու չէրէֆ
վէ նամուս տուլլուսու , ինտիւնիդտէ չիէ մագամնտա
գալլըշաըր . կէրչի սիդ չիմտիյէ գատար խըրսըղըղա միւ-
րաճաաթ իթմէ-իշխնիդ տիր , լաքին , պու հալինիդ , մաճղա
նամուս ու էտէ գինիդտէն , վէ ախլագը համտէնիդտէն
նէչէթ իթմէ յիպ , իլլա , ջէ յիլինիդ մէվըրի իճըտէն գօ-
հաճագ մէրթէպէ սէրլէթէ մտիլը պուլունուպ տա , խըր-
սըղըղա միւ չիմաճ օլամամաըղտան նէչէթ իթմիւ տիր , վէ
պու հալէ խտ , կէրչի , սէնիլն թարիգինտէ պուլունան գէն-
կինլը , նամուս վէ աօղլուլը իւզըրէ կաշամագլըդ իս-
մինի վիրտէքտէ իտէլը տէ , եանլըշ տըր , չիւնքի , սէր-
վէթէրի պիթ տիկի կիպի , նամուսսուղճա թարիգլըրէ սիւ-
լուք իտէճէքլէրինտէ չիւրճէ կօզ տուր , նաաըլ քի թաա-
տիգի քէնտի իւզէրինիդտէ կէօրիւլմիւշ տիւք . չէօյլէ քի ,
բարալաըր պիթ իրտիկինիդտէ , էվիլէ էմիրտէ , նէգաքէթ
վէ սիւրպ տէնիկէն ֆէրպիլիդ ըաֆա գօսուպ , պատէհու
ալլագլըդ տէրէճէտինէ գատար ինտիւնիդ տիր , վէ ճու-
տան սօնրա տախի . ճիւրմ ու ճիւնհանը վէ ազըպէթ-
քեար տա , աթթ էքեարըղը պլէէ իթթ իքեապ իթմիւշինիդ
տիր . . . իշթէ էօմըրինիդիւն իը ֆաաը պէօյլէ կէշմիւշ
տիր . . . վէ պունտան սօնրա կէչիրէճէք օլաուղունուզ
պօղուգ պիր էօմիէ նիսպէթիլի խտ , մէգքիւր կէչիւրմիւշ օլ-
աուղունուզ էօմիէ , կիւղէլ վէ թէմիլ պիր էօմի նաղա-
ըլլա պաղըլլաա ճայիլ տիր . . .

—Էկէրչի թէպտիլի ախլագ ու մէսլէք իթմէ յիպ տէ ,
կիսն քէլ էվիլէ տէվաճ խտճէք օլուր իտէմ , սէօյլէտիկինիդ
քէք սօղլուսուսուր , պէն քէնտիլմ տախի իըբաք խտէրիմ ,
հալ պու քի , թէպտիլի ախլագ ու մէսլէք իթմէքլիկէն նիյ-
նէթ իթմիւշիմ տիր . . . էվիլէթ , բէտէրիմ , պու պէօյլէ
տիր , իթմիւշաա իտինիդ սէօյլէտիկիմէ . . . վէ էօյլէ օլմա-

պնըր եէմին իլէ տախի վաա ու պէհան իտէրիմ սիդէ ,
—Խալը , սիդ աալա թէպտիլի ախլագ ու մէսլէք իթմ-
մէնէճէքսինիդ տիր . . .

—Պաղաթ . . .
—Խալը , սիդ թէպտիլի րէվիշ հալ իթմէնէճէքսինիդ
տիր . . . Արթըղ պունտան պէօյլէ սիդ , էվիլէլէրի կիպի ,
պիւլիւք պիւլիւք ճէմիլէթիլէր իլինն կիրէմէլիպ , իլլա
քիտֆիքէսինտէն տախի թարա իտիլէրէք , էն զիեաաէ սէ-
ֆիլ աաէմիէրին վէ աաղլէլ թաղըմաըրընըն թարիգլըրին
թուլթաճագ , վէ անիլըն իէրինն աթըրաճագաընըղ տըր ,
չիւնքի պունտան պէօյլէ , հէր հալտէ խըրսըղըղա պաշ-
լաեաճագաընըղ տըր . . . վէ իըթիլա իթտիկի թագ տիրտէ ,
աաաթ տախի էօլաիւրէճէքսինիդ տիր . . . էվիլէթ , էվիլէթ ,
իլլէ սիղլին իթթիլ պալինիդ անճագ պունըրտան իպարէթ
օլաճագ տըր :

—Աաաթ էօլաիւրմէքլիկէ գատար չըղըշաճաճ գմընըմ
տըր . . . քիմ , պէն մի . . .

—Էվիլէթ , սիդ քէնտինիդ , չիւնքի թապիաթընըղաա
ալլագլըդ , գօրդաղլըդ (վաաութիւն , լաշթէ) վար տըր :
էօլմէքտէն իտէ , նամուսուղ սուրէթտէ կաշամագլըղ
տաաա պիեաաէ իւսթիւնն թուլթաճագաընըղ տուր . . . վէ
էօյլէ պիր կիւն տէ օլաճագ տըր քի , իլլէնէճէկինիդ ճիւրմ
ու ճիւնայլէթլըրին ճէղաըրընտան գուրթ ուլմագլըղը , տա-
լիլէրի էօլաիւրմէքլիքտէն զիեաաէ իւսթիւնն սաեաճագ-
աընըղ տըր , հալ պու քի , պու պէօյլէ օլմամաըլ տըր ,
եանի օլմաընըր իսթէմէմ , վէ հէմտէ օլմամաեաճագ տըր . . .
Հէլէ համո օլաուս քի թամ վազթիւնտէ կէլիպ եթիլաթիմ ,
հիլ տէկիլ իտէ , արթըղ պունտան սօնրաըր իչին , ալէմ
նէգտինտէ , իոմ ու չէօճրէթիմի , լէքէ յի պէտնտաթիւն
իւլլաա իլլէմէլիլիմ . . . էվիլէթ , արթըղ պէն պու հալէ պիր
նէլթիճէ վիրմէլիլիմ . . .

—Աման րէտէրիմ , նաաըլ նէթիճէ վիրէճէքսինիդ
տիր . . . նէ կարաճագաընըղ տըր . . . նէ տիմէք իսթիլ-

մէքտէսինիզ . - տէյի պաղըրաը Ֆլորէսման , բէտէրի լէհ-
ճէսինին կիթտիբճէ տաճա զիեատէ ճէյպէթամիզ , վէ
տաճա զիեատէ պօղուգ պիր հալ քեսպ կիթմէքտէ օյտու-
ղունու կէօրտիւկիւնտէն , քէնտիտի տէ , տաճա զիեատէ
տիւչարը խէյֆի ու Տիրաս օյարազ :

Պու հէնկեամտէ պիրտէն պիրէ , վէ շիտտէթլի պիր սու-
րէթտէ օյտուղու հայտէ , օտա գարուսու աուր վուրուչ-
տու , վէ Ֆլորէսման կիտիպ աչմազ , վէ օլ միւնաստէպէթ-
լէ տէ , մէզքիւր պատիի ճէյպէթի օյմազտէ պուլունան
մէնզարէտէն գուրթուրուչ օլմազ նկիեթիլլէ , հարէքէթ
կիլէտի իտէ տէ , անիտտէ բէտէրի , տէմիրտէն պիր էլ իլէ
թուլթարձաբնա , սըզը սըզընա մէրգումուն գօրլունտան
թուլթաու , վէ ,

— Բիմ տիր օ , - տէյի մէրգում սիւալ կիլէտի :

— Հիւքիւմէթ (վէ հալսաա զանուն) նամրնա օյարազ
խապեր վիբիրիմ քի աչմալըսնըզ . . . էլվէթ , աչքնըզ դա-
րուեու . . . - տէտի տիւչարտան պիրի :

— Տիմէք տիր քի . ազճէսինի վիբիպ տէ դուրթմարտը-
ղլմ գալպ քեաղըտ եալընըզ պիր թանէ տէկիլ իմիչ , տի-
չարտա տաճա վար իմիչ , էօյլէ մի , - տէտի դօնթ հիւ-
տէթիլ պիր սէօյլէլիլ իլէ , Ֆիազաթ , հէմ եալաչճա սէօյ-
լէեէրէք , վէ հէմ տէ տէհչէթնկիլ պիր սուրէթտէ օչ-
լունուն եիւզիւնէ պաղարազ ,

— Խայր , բէտէրիմ . . . սիղէ եէմիլլէր իտէրէք սէօյ-
լէրիմ քի , մէզքիւր քեաղըտ սօն քեաղըտ իտի , օնտան
պաչպ ալուլունամագտա տէկիլ տիր , - տէտի Ֆլորէսման
թէհհի եէրտէ գօյունու բէտէրինին դապթընտան գուր-
թարմանա չարչարազ :

— Գալմանին նամրնա օյարազ . . . դարուեու աչմանըր
թալիպ իտէրիմ . . . - տէտի թէքրարէն պիր առէմ տի-
չարտան :

— Նէ իսթէրտինիզ , - տէյի սիւալ իթտի իթիթիեար
իլէրաէն :

— Պէն պիր լօյիս դօմիտէրիլիմ , վէ պիր էլմաս խըր-
սըղըղընա տայիր թահարրիեաթ իճրա կիլէեէճէկիմ
տիր . մէզքիւր խըրսըղըղտան տօլաեք , Մ . սը Մէն-Բէմի
նամրնա օլարազ իթիթիհամ իտիլիլլէ տիր . . . Տալմաճը օ-
լան զաթ էլմասճը Մ . Պօտաէն օլուպ , վէ իսպաթ ու տէ-
լայիլէ մայիք պուլունտուղընու աաթի խատաա կիլմէքաէ
տիր : Իմտի , էֆէնտի , էկէրլի գարուեու աչմազ իտէ-
նիզ . . . դըրարազ ճէպրէն իլէրի կիրմէքիլէ մէճպուր օ-
լաճաղըմ տըր :

— Թամամ , իլլիթ սէօյլէտիկիմ , թա շիմտիտէն կէլտի
չըզա . . . մէկեր իտէ սիզ իսթիլպալէ պէքլէմէլուպ , խըր-
սըղըղա շիմտիտէն տաթի պաչալմաչարըղտըր . . . - տէտի
եալաչ պիր սէս իլէ սէօյլէեէրէք , - պէն գալմէն սիզի էօլ-
տիւրմէք նկիեթիլլէ կէլիլլէ իտիմ . . . հայր Ֆ քի կիճ գալ-
միչ վէ պօչա վազըթ կէչիթիլլէ օլտում . . .

— Պէնի էօլտիւրմէք իլլէն մի կէլտի իտիլիզ :

— Իսմ ու շէօհրէթիմի բալիմալ իթմիլլէնիզ տիր , ալ-
թըզ պունա պիր նիհայլէթ վիբիլմիլի տիր . պէն պիր չիֆթ
տապանճա կէթիրմիլիմ տիր , վէ իլլիթ եանըմտա տըր . . .
շիմտի սիզ տնլէրտէն պիրիլի ալարազ , վէ պէյիլիլլէ օլ-
գարազ , քէնտիլիլլի թէլէֆ կիլմէլլէտիլիլլէ . . . էման , է-
կէրլի սիզ քէնտիլիլլէ եալմազ իտէնիզ , պէն քէնտի էլիմ-
լէ սիլի էօլտիւրմէլիլլէմ , վէ հէրքէտէ տէ , հիճապընտան
նաչի , ալուչարը մէյիուտիլլէթ օլմուչ , վէ էօմիլլէնէ դաուտ
կիլմիլլէ տիր տիմէլիլլիմ :

Գունթ պունու ճէյպէթամիզ պիր Ֆիլթուրուլուլու
սէօյլէտիկիլլէ պէրապեր , պօչտա պուլունամագտէ օլան է-
լլիլլէ ճէպիլլէտէն պիր տապանճա տըր չըզարտը , վէ օլ-
լունա թագալմ իտէրէք :

— Հայտէ պաղալըմ . . . ալընըզ , վէ էկէրլի ալչաղը-
ղը գապուլ իտէնլէրտէն տէկիլ իտէնիզ , չէքիպ քէնտիլիլլէ
թէլէֆ իտիլիլլէ քի , դուհուրա կէլիլլէ օլան , վէ տաճա տա
կէլէճէք պուլունան րէգալէթիլլէրէ պիր նիհայլէթ վիբիլլէ
օլալըմ :

Յըրբէսթան , քէնտուռի բէտէրինին էլինտէն դուրթար-
մագլըլա թէրարէն թէհի եէրաէ չալըլադտան սծնրա ,
մէրգու մուն հէյպէթինտէն նայի , քէնտուռի շալըրըպ , վէ
րէնկի աթարագ , հէման արգաոր իւզէրինէ երըլըպ եա-
թը վերտի :

Վէ բէտէրինին տէհչէթլու սուրէթտէ պագըլըլաըն-
տան , դաթման դալպինտէ պիր էսէրի ըրգդաթ հասըլ օլ-
ման աճաղընը անլատըրնտան ,

—Սման բէտէրիմ . . . - տէլի պաղըրար :

—Չարէլէր հօգ տուր , մութլադա էօլմէլիսին :

—Նէտամէթ կէթիլմէքտէլիմ , արթըզ թէօլպէեէ
կէլմէքտէլիմ . . . :

—Բէք կիճ դալմըշընըդ տըր . . . իշալի հօրմա սու-
նուդ . . . դաթէն գարուսու տա զօրլամագտա տըրլար . . . :

—Պէն քէնտի դապահաթլարըմն ճէզալարընը վէ է-
ծիրէրինի շէքմէքլիէ հաղըրըմ . . . :

—Շիմտի էլէրի կիրէճէրլէր տիր . . . Տայտէ , նաֆիլէ
եէրաէ սարֆը էվգաթ իթմէեէլիմ . . . էլէ կէշիպ տէ խըր-
սըղըզ իյամընը կիլիմէգտէն էլիլէլ , մութլադա քէնտինի
թէլէթ իլլէմէլիսին , հօգսա , պէն քէնտիմ էօլտուրիւր
պիթիլիլիմ , անլատըն մը :

—Սման , լութի իալինդ , ինայէթ իտինիդ . . . :

—Շիմտի դարուսու աշաճաղըլ տըր . . . վէ սէպէպ
տէ սէն օլմուշ օրաճաղըն տըր . . . :

Պունուն իւզէրինէ , դօնթ էլինտէքի տապանճանը օլ-
լունուն կէօքսիւնէ տօղրու թուրտու :

Պու արտաա , տիշարտան կէլմէքտէ օլան բաթըրտը-
լարտան , հէման ճիւզի պիր վաղթիտան , օտա գարու-
սունուն , նիհայէթընար տանանամտարտագ ալըլաճաղը
անլալըմագտա իտի :

Յըրբէսթան արթըզ քէնտի սէրամէթինտէն դաթի ի-
միտ օլտու :

Պողաթ պիրտին պիրէ եի դիւնաթ , մէլու սիլէթ

պախշ պիր գարար էսէրի միւշահէտէ օլունմանա պաշլա-
տը , վէ մէրգուժ , արթըզ բէտէրինէ գարըլ գօսուպ տա
ուղրաշամաղըզ իսթէմէտիկինտէն , մէրգու մա խիթապէն
մէթանէթ վէ թէպիսիլիէթ իւզրէ սէօլլէեէրէք :

—Եւա՛ բէտէրիմ , հաղգընըզ վար տըր . . . էվլէթ ,
էօլլէ տիր , քէնտի էօմիրուճ գտաս իլէ , արթըզ պէն պու-
րէպէթիէ պիր նէթիճէ վիրմէլիլիմ , վիրինիլը չու տա-
պանճանը պանա պագտերմ . պու գատար նամուսու գլուգ
արթըզ քեաֆի տիր . վէ արթըզ պունտան պէօլլէ եա-
շամաղըզ պէնիմ իշին հարամ տըր , չիւնքի , հէմիլէ պիր
հալէթի ըրու նէքպէթ իւզրէ պուլունաճաղըմտան , էօմիւր
իսիլի վիրմէքլիք պիլէ ճայիլ օլմանաճաղ տըր : էվլէթ ,
վիրինիլը չու սիւհճը պանա տա , վէ պագընըզ քի , սահիհէն
պէն օլ սիլին գանն իթիկինիլը ալըլալարտան վէ էախօտ
զօրգաղարտան մը իմիլիմ տիր . - վէ , մէրգուժ , էլինի
մէզըլուր տապանճանա տօղրու ուզաթար . - Ֆապաթ , եւա՛
րէտէրիմ , սիզտէն պիր նիւնաղըմ վար տըր . . . պարի եա-
լընըզ անըն դապուլինէ լութի ու քէրէմ իլլէլինիլ . . .
պարի եալընըզ օլ թէսէլլիեի պէնտէն էսիրիէմէեիլիլ , վէ
օ տա պաշլա պիր շէյ օլմանըզ , իլլա պիր քէրրէ էլինի-
լի թուրտուպ պուս իտէրէք , վէ էվլատըզ պօրճու մու իֆա
լլէեէրէք , աաիլիէօ տիմէքլիք իզպալ ու շէրէֆինէ նա-
լիլ պուլըլուճաղըլըմ տըր , - տէտի Յըրբէսթան :

Մէրգուժ պունլարը սէօլլէտիկի վաղըթտա , տօղազ-
լարընտան հասըլ օլան տիթըլիշտէն , րէնկիստէ տէքքեար
պուլունան սօլլունըլգտան , վէ քէնտի լէհճէսինտէ կէօ-
ղըլգտաա , դալպինտէ հիւր իթմէքտէ օլան խէլէճանը
աղիմի անլալըմագտա իտի :

—Պարի , սահիհէն քէնտի էվլատըմ օլմուշ օլա իտի . . .
- տէտի գօնի քէնտի ֆիրքինտէն տապանճանը մէրգու մա
վիրտիկի վաղըթտա տիւշարը տէհչէթ վէ թէրէտախուտ
օլարագ : - էլէրի սահիհէն քէնտի էվլատըմ օլմուշ օլա

խօսի, պէտք է պիր Ֆետարեարըդ նեղահետէ, պու մերթէ պէնէրատ տուչարը թէրէտտուտ օյմադ խօսիմ . . .

Սոտա դարունունտն պիր խայրեմէ գորատըմադ տէ օյմասնտան, հէման ետգընտտ արթըգ աչըլաճադը անդաշըլմադ տա խօսի :

— Աման բէտէրիմ . . . կիրմէքտէ տիրէր . . . Սֆ, արթըգ չիմտի բէք իյի անլամադ տաեքմ քի, պու հայտե եաշամադ տան իտէ, էօրմէքիք չօդ իյի տիր, պու յիւք պիր նիյմէթ տիր . . . թէչէք բիր խտէրիմ . . . էփէթ, թէչէք բիր խտէրիմ . . . լաբին, պարի հիչ տեկիլ իտէ, չու էյի-նիզի հիմմէթ խտինիզ, վէ բուլի ճիւնհա վէ գապահաթ լաբըրտ տա ամիլ իյէ յինիզ :

Գօնը հէք նէ գատար, բէք սէրթ եկրեքլի պիր ա-տէմ խտի իտէ տէ, արթըգ օլ տրատա, օյլունունտ սէօյ-լէտիկի պու լաղըրալարա տսեանամաեարադ աճըմաեա պաղատըլնտան :

— Բէք իյի, հայտե ամիլ խտէրիմ սիզէ . . . — տէտի :

— Աման բէտէրիմ . . . իյիէ գարու աչըլմադ տա տըր . . . պարի սիզ կիտիպ դարչըլաեքնըդ . . . վէ ալըգօեունուզ չիւնքի, սիզտէն հիչ պիր չիւբճէ իթմէղիէր . . . Վէ պու-նու պէօյլէ եարմազլըղըրտա էլըէմ տիր, չիւնքի պիր բէքրէ իէրի կիրտիրէրնտէ, ատղու կէլիպ պէնի թու-թաճազլարընտա, վէ էմր ո միարտընըր իճրա իթմէք-լիկիմի տէ մէնն խտէճէքլէրինտէ չիւբճէ եօգ տար . . . Ատիյե . . . :

Պիր տէ եանտարի տայիրեէէ, աիչարտան կիրմիչ պիր չօգ աատալար տեազլարը սէսյէրի իշիալմէկէ պաշլար : Յորէսթման տապանճանըն աղըլըր սինէսինէ տաեաթ տըր ճապանճա ամէլէնտի, վէ ինթիեար պու հալի կէօր-տիւկիւ կիտի, էօյլէ պիր տէհիթլու մէնզարէէի թէմաշա իյէմէք եսթէմէտիկինտէն, եիւղիւնիւ պաչգա թարաֆա չէվիէրէք, պիր չիթմաչ իւզրէ քէնտույի տայնտան տի-չարը ամար, վէ անիտէ սալունուն գարուտու բէրտէլէրի արդատընտան դաբաթըրտար :

Բօլիս դօմիտէրի, պիր թարաֆտան տապանճանըն սէ-սինի իշիտիպ, վէ պիր թարաֆտան տաիի դօնթուն բէն-կի իթմիչ օյմասընը, վէ քէնտույի շաչըմըչ պիր հայտե պուլունամաընը կէօրիւնճէ, պիրտէն պիրէ գարունուն էչիկինտէ տուրտու, վէ մայէթիմտէ պուլունան մէէմար-լարա, իլէրու կիթմէսինիէր տէյի իշարէթ իյէտի :

Բօլիս դօմիտէրի, Պօյիեթտէն, վիգօնթուն քէնտի բէ-տէրի իլէ պիրիքտէ իլէրուտէ պուլունամաընը խապէր ալտըգ տա, վուզուի հալի անլատը, վէ մէգքիք քէտէրի աղիմինտէն աօյաեը, մէրդում հազգըմ տա հիւրմէթ ա-րիպէթ իւզրէ պուլունարազ, իւչարը էսէֆ իյէտի :

— Հէյ վաճ, էօլտիւ . . . — տէյի պաղըրտը գօնթ էլ-լէրիլէ եւղիլէրինի դարաեարազ . . . — էվիլէթ, էվիլէթ, բէն-չէյի էճէլէ տիւշտի . . . — տէտի մէրդում թէքրաքն վէ տիւշարը քէտէրի աղիմ օլարազ . . . Ատալէթ իզ թիղարն-ճա, պու պէօյլէ օյմալը խօսի . . . կէրչի նամուտաղըրուգ իւզրէ եաշամադ տան իտէ, էօրմէքիք տաճա էվիլէա տըր . . . լաբին, պու հալտէ, հէյպէթամիզ պիր հալ տիր :

— Էֆէնտի . . . — տէտի դօմիտէր չէն տազըգա սիւ-քիթ իւզրէ տուրտու գտան ոճըրա էլէմնաք պիր սուրէթմ-տէ սէօյլէեէրէք, — պարի հիչ տէկիլ իտէ, քէտէրամիզ պիր մէնզարէտէ հազըր պուլունամադ տան իտէ, պըրաղըպ կիթմէնիզ տաճա իյի օյուր . . . չիւնքի, քէնտի վաղիֆէմ իզ թիղարնճա, չիմտի պուրատա, տաճա զիեատէ էլէմ-պախչ պիր մէէմուրիյեթ իճրա իթմէքիլիկէ պօքճու պու-լունամադ տաեքմ :

— Հազգընըզ վար տըր, էֆէնտի, — տէտի Մ. տը Ան-րէմի . . . վէ էլմաըր շուլըրոնն զաթա կէլինճէ, սիզ անը, պանքէր Մ. Տիւրօնուն եանընա կէճուտէրէ պիլիբօսինիզ :

— Բէք ալէա, բէք թանըմըչ պիր զաթ տըր, վէ մա-զաղաալ տա Բիլլիէ օօգաղընտա ալըր, էօյլէ տէկլէմի . . . — տէյի ճէվապ վիրտի դօմիտէր :

— Աճապա շարնան էլմաուարըն գըլմէթ լէրի նէ իմիչ :

—Օթուղ այն ֆրանսիացի դատար . . . էֆենտի, մեզբիւր էլմասլարը սաթըն արնոլ օլուպ, վէ խըրարզըրը տա զա- հիրէ չըգարան ատամ, էվլատընըղա օլ դատար պիր մէպ- լաց վիրմիշ տիր . . :

—Պունուն ատախ պէտէլիսի, պէն քէնտիմ էօտէրիմ, էֆէնտի . . . Միգ սէօյլէնիսիգ էլմասճըտա, եարըն տէկիլ օլ պիր կիւն պանքէրիփն եանընա կէլսիս տէ, պէն անըն իլէ ուղլաչըրըմ :

Գօմիսէր թէվաղու խղրէ պաչընը էյտի :

Գնթ պըրաղըպ տիչարը չըգար :

Մէրգում տիչարը չըգարգտան սօնրա, գօմիսէր, մէէ- մու լի խարիճնատէ պուլունան մէզբիւր մէնղարէտէն տօ- լանը աչուրի մէրթէպէ միւթէտիր պիր հալաէ պուլուն- տուղու թագարտէ, եամիչ եամիչ, գարուսը բերտէ- լէրի աչաղը ինմիչ պուլունան սալան տօղրու կիթտի :

Վէ էլէմնաք պիր հալաէ օլուսղու թագարտէ, մէզ- բիւր բերտէլէրի դաւարըր :

—Ա, պուրատա հիլ քիմսէ եօղ տուր . . . —տէտի մէր- գում եիւրսէք սէս իլէ սալունան տէօրթ թարաֆընը կէօղ- տէն կէչիրտիրտէն սօնրա, ատէմ վուրուլմասընա տայիր հիլ պիր էմարէ էսէրի կէօրթմէնէրէք :

Պատէհու, մէրգում, տիվարտա եարըմըչ օլան կիղիլ վէ ուֆաղ պիր գարուեու կէօրտիւկիւնտէն, տօղրու օ- բանա դօշտու :

Մէզբիւր գարու իսէ մէրտիլէն թարաֆընտան քիլիթ- լէնմիշ խտի :

—Տիմէք տիր քի, պունտա պիր տէսիսէ վուգու պուլ- մուշ տուր . . . մէրգում պու գարուտան ֆիրար իլլէմիշ օլմալը սըր, —տէ լի պաղրուրը մէրգում գօմիսէր հիա- տէթլէնէրէք :

Ֆիրվաղը տա էօյլէ օլմուշ խտի . . . Ֆլօրէպման, բէտէրի նէ զախնէ, հէր նէ դատար տապանճանըն ողղընը սիսե- սինէ տանաթմըչ իսէ տէ, սօնրատան պիր ուսթալըգ իճ-

լատըլա, դօլթուղու այթընտան օլօչա աթէչլէ միշ, վէ հէ- մանսաթ օլ բաթըրաը վէ օլտու ման արասընտա, մէզբիւր գարուտան ալէթթաճիլ ֆիրար իլմիչ, վէ հաթթա զա- լուեու տա արգաօրնտան գարամըչ խտի :

Հէր նէ դատար դօնաղըն տէօրթ թարաֆընը, բէմալի զայրէթ վէ տիգգաթ իւզրէ արասըլար իսէ տէ, միւսքին օլուպ պուլմասըլար :

Չիւնքի մէլգում, բէտէրի իլէ գօմիսէր լաղըրաընա թութուլուսղալարընա, ֆուրսաթ պուլարագ, տէրագապ աչաղըր միւսաֆիր օտասընա ինմիչ, վէ օրատան լիմնուղա կէչմիչ, օրատան տա թէնհա եօլա չըգմըչ, վէ նիհայէթ բէնտուլի նանղ-էլիղէ նամ մէյտանէ աթապիլմիշ խտի :

Հալ ու վաղըթլարը եէրնտէ օլանլար իլէ սահիպ սէր- վէթլէր հաղգընտա նագչ ու պէեան իլլէտիկիմիլ իչպու պատիի նէֆրէթ օլան մէնղարէ, շայեանը թէէսալաֆ տիր . . :

Էօյլէ օլմասընը, կէրի պիղ տաթի պիլմէքտէլիլ, լա- քին, լի շարի քի, պու տաթի պիր սահիշիք տիր, վէ պու տա ուլում ու ֆիւնտն վէ թատիթ ու թէրպիլիեթնիս օղ- սանընտան նէչէթ իլլէմէքտէ տիր, շէօյլէ քիս պիլսիւր պիր պէտպալմիլըգ օլտուղու հալաէ, զէնիլիլէր տաթի, քէն- ալիլէրէ կէօրէ, տիւչարը սէֆալէթ օլմագտա, վէ ճիւրմ ու ճիւնայէթլէրտէ պուլունմագտա աըլար :

Ին զիւստաէ չօգ վէ էն զիւստաէ պատիի թէէսալաֆ օ- լանագ ֆէնալըլար, օլ նագչ ու պէեան իլլէտիկիմիլ պիհուտէ վէ պուտարաճա խարաֆար եիւրիւնտէն հու- սուլէ կէլմէքտէ տիրլէր, վէ մէզբիւր խարաֆար, տայի- մա, խարապիլիէթի, ատէմի րիպլիթի վէ մէղլէլէթի, վէ հաթթա ալաղըլըր վէ նամուսուղուղու մուսիպ օլմագ- տա տըրլար : Պու եօլտա պատիի էսէֆ վէ մուսիպէթ օլ- մագտա օլան մէնղարէլէրի կէօրմէրէք . . . պիլիւրմիսի- ՚իլ նէեհ պէնղէմէքտէ տիր, ֆիլիտէնմիչ վէ իլէրլէն-

միշտ պիր պուշտայ թարւատնըն, պօշ եերտէ պիր թա-
ղըմ եապանի հայրանարն կիրիպ տէ շրջաեարագ խա-
լասայ իթաիբէրինի կեօրմէքիկէ պէնդէմէքտէ տիր :

Շիրքհէսիգ օլարագ, մրասա գանագլըդ, վէ էմվալ
ու էմվաքէ սահիպ վէ միւթէսարըքի օլմագլըդ, հէմ պօ-
ղուլմագ պիր գաիտէ տիր, վէ հէմ տէ մուգատտէս պիր
հագգ սաեըմըշ տըր վէ սաեըմագ տըր . . :

Կերէք գաղանբըմըշ օլան վէ կերէք իրսիյեթ երգիւն-
տէն էլաէ իտիլմիշ պուլունան զէնկինլիբէր սայեհնտէ
զուհուրա կէլմէքտէ օլան սիւս ու տարաթլար, վէ իարաֆ
ու սալթանաթլար, օլ հիսապօրդ, եանի էհայլինի գըմը
սագամը պուլունան ֆաղըր ու պիլարէլէրին կէօղլէրինի
վէ կէօնիլլէրինի, պիրա միւճագաթ գալարագ գըրմագտա
վէ դամաշտըմագտա տըրլար, վէ էօյլէ եարմագլըգ տա
միւգթէտիր օլմագաղար տըր :

Պիր խայլի վագըթլար տահա, պու մուճիպի հէյայէթ
վէ տէհչէթ պուլունան հալ, եանի միլեօնլար սահիպի օ-
լան Սէն-Բէմի իլէ, միգատըր քիֆայէտէ պիր գուրու էթ-
մէք բարաօլ թէտարիքինէ պիլէ միւգթէտիր օլմանտան
էլմաս շարիճըր պիլարէ Մօրէլին պէյնիտէ տէքքեար
պուլունան ֆարդը աղիմ, պաղը գալարպիլէճէք տիր :

Փագաթ, մասամ քի, մէգըրի հիւքմիւնիւ երկրլմ-
մէքտէ օլան ֆարդը աղիմէր, գալաննի նէգտինտէ տաթի
մուգատտէս սաեըմագտա, վէ հիմաղ օլունագտա տըր-
լար, օլ սէրվէթի ճէսիմլէրէ մալիք պուլունագտա օ-
լանլար, սօղորուլըգ, էհլի բըղլըգ, գանաթմ էհլիլիք,
վէ շալըմագ եօրունտա արդու, լայրէթ, վէ ճէսարէթ ճի-
հէթլիլինտէն պաշգա պիր սէրվէթէ սահիպ պուլունան-
եան ֆաղըրլար վէ էանաֆլարա, ՚է - - - - -
պուլունագտա տըրլար :

Իսթէր հագգանիյեթ ու ատալէթ, իսթէր հագգաթ-
թալէթ, վէ եալստ իսթէր մէնֆատաթ ճէմիյեթի պէլէ-
րիլէ նօղթալարնտան պագըլտըրլը թագ տիրտէ, պիրինտէ

պուլունան պիւլիւք պիր սէրվէթէ, տէկիլ պաշգա պիր նա-
զար, իլլա, միւսթաիտ, միւտէպպիր, սահիպ պասիլէթ,
իտարէեէ միւգթէտիր, եանի իարաֆ իթմէղ, ֆագաթ,
ուրուվիլ ճէնապ վէ սալալէթ նէ խուկինի թանըր պիր
ատէմէ թէպիմ վէ իհալէ գըլըմըշ պիր մէպալիլի իրսի-
եէ նագարըլլա պագըլմալը տըր - շէօյլէ քի, մէրգուման
պօրճու, թահլը թէսարբուֆունտա պուլունան սէրվէթի
մայիմէեի, ֆայիտէտար գըլմագլըդ, արթըրմագլըգ,
պօշտա տուրտուրմանեղ պէլէլմէքիկի, վէլճասըլ թարիզը
թարագըր, թէգատտիմ, իտահաթ, սէատէթի հալ, վէ
րահաթը պալ եօլլարնտա իսթիմալ իյլէմէքիլի պլմէք-
լիքտէն իպարէթ օլմալը տըր :

Վագաա, պաղը քերքէ, պու սէօյլէտիլիմիղ հալ տա-
լի կէօրիլմէքտէ տիր, ֆագաթ, րէք նատիր իւլ էմալ
օլարագ կէօրիլէպիլմէքտէ տիր :

Նիչէ վէ նիչէ տէլիգանլըլար, սայրի Սէն-Բէմիին թա-
րիլիլի թու թմագտա տըրլար, Պունլար, հէնուգ էիկիրմի
շաղլարնտա օլտուգլարը թմագտիրտէ, նիչէ քուլլիլէթլի մի-
րապարա գօնմագտա, վէ մէգըրու գէնկինլիբէրէ, իշիգ-
լիքտէ, ալարալըգտա, թէնպէլլիքտէ, վէ իմրարը էվգաթ
իթմէքիլիլի շալըմագլըգտա, վէ նիհայէթ, կերէք քէն-
տիլէր, վէ կերէք սայիլլէր իլին, քէնտի բարալարըր,
կիւղէլ վէ ֆայիտէլի եօլլարտա սարֆ ու իսթիմալ իյլէմէք-
լիկի պիլմէտիլլէրինտէն, ֆիսպ ֆիւճուր եօլունտա թէլէֆ
իյլէմէքտէ տիրլէր :

Վէ սայրի պիր թագըմ տա վար տըր քի, իլլերճէ տա-
լիմա պիր թէպէտալիլաթ պուլունամալըր կէօրէրէք, էլ-
լէրինտէ պուլունան սէրվէթի զայպ իտէրլէր տէլի գօրգ-
տու գարընտան, հիւ պիր իլէ եարաթմագալըղն, վէ քիմ-
սէնի մէնֆաթըր մուճիպ օլմագալըղն, թէհի կերտէ
սագլմագտա, վէ օլ դատար տա թամաքեար օլմագտա
տըրլար քի, ճիսիլիլի վէ միսիլիլի տէրէճէտէն իմէքտէ
տիրլէր :

պիւղիւք վէ բէք գուվլէթի նէթիճէլէր հուսուլէ կէլ ճէ-
կինտէ, ապա շիւբճէ ճայիզ տեկիլ տիր:

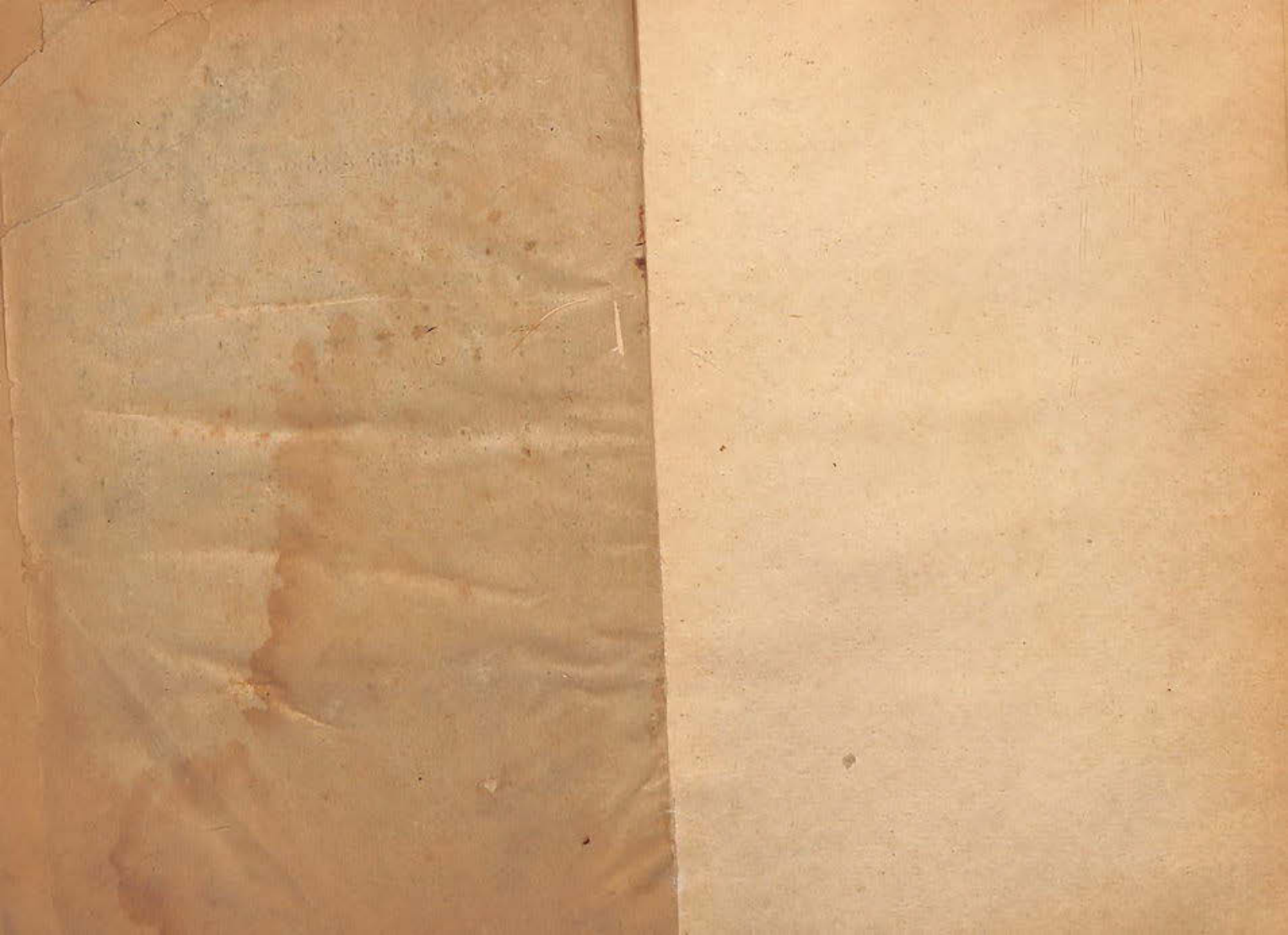
Չէնկիւնլէր խէ, օլ վազլթ, գա՛նդի թարիդի թէրճիճ
խաճճէլլէր տիր, մէկէրի, քէնտի աղճէլլէրնի, օլ Էօլտա
պիր շիրքէթէ վազ կլէ հիւտար Էազլլէր տա, պինլէր-
ճէ ֆաժիլնալարա Էյիլիք վէ ինսանիյեթ իթմիշ օլարազ,
նայիլի րահաթ ու իսթիրահաթ, վէ իզպալ ու սէատէթ
վէ մէսէրլէթ օլտուգաման պաշղա, քէնտիլլէրնի տախի
ֆայիտէմէնտ օլտալարլըմը մը, Էօզտա, աղճէլլէրնի, պիր
թազլըմ՝ լաեղզալը, թէհլիքէլի, վէ գոււմարա վէ ֆօնտօ
օեռնլարլընա տայիր Էօլլարտա իսթիմալ իթմէրիկի՛մի,
վէ Էաթտա ճիթիլիք իալպատէ, հիշ քիմնէյէ պիր ֆայի-
տէլլէրի թօղունմազալըն, Էալլընը սէրվէլլէրի Էիւզիւնէ
պաղարազ սէֆա առլաճազլըլմը, վէ տէ Էաթտա, օ-
ճաղլար սէճնախլիւճիւ սէֆիճիլլէրլէր վէ իսրաֆլարա
տալարադ, թէլլէֆ իթմէրիկի՛մի թէրճիճ կլլէնէճէլլէր
տիր:

ՊԵՇԻՆՃԻ ՃԻԼՏԻՆ ԽԻԹԱՄԱԸ

ՊԵՇԻՆՃԻ ՃԻԼՏԻՆ ՖԻՀՐԻՍԹԻ

	Ս-ՆԻՏԷ
1. Ճաալ. Սէսիլի	3
2. » Բիլօլէթին քէտէրի էվլէլի	46
3. » Վասիյեթ	79
4. » Բալափէօր տաալը	406
5. » Նէհր գուրսանը	428
6. » Վալիաէ վէ Էվլաա	465
7. » Ճրանսօա վէ Ամանաին	499
8. » Պլր Կարնի	234
9. » Էմնիյեթէ խիւանէթ գուրսանլարը	253
10. » Շայեօ սօզալը	297
11. » Գօնթ ալը Սէն-Բէմի	322
12. » Միւսահլիզլէթ	348
13. » Թահարլի	389

ՀՀ Ազգային գրադարան

NL0542387

